Η ΚΑΙΝΗ

ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΣ ΗΜΩΝ

ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ.

Digitized by Google

Η ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ.

	Σελ.
Τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἐυαγγέλιον - -	1.
Τὸ κατὰ Μάρκον Ἐυαγγέλιον - -	31.
Τὸ κατὰ Λȣκᾶν Ἐυαγγέλιον - -	50.
Τὸ κατὰ Ἰωάννην Ἐυαγγέλιον - -	82.
Πράξεις τῶν Ἁγίων Ἀποςόλων - -	106.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὼς Ρωμαίȣς Ἐπιςολή	137.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Κορινθίȣς Ἐπιςολὴ Πρώτη - - - - -	149.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Κορινθίȣς Ἐπιςολὴ Δευτέρα - - - -	160.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Γαλάτας Ἐπιςολή - - - - - -	168.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Ἐφεσίȣς Ἐπιςολή - - - - - -	172.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Φιλιππησίȣς Ἐπιςολή - - - - - -	176.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Κολοσσαεῖς Ἐπιςολή - - - - - -	179.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιςολὴ Πρώτη - - - - -	181.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Θεσσαλονικεῖς Ἐπιςολὴ Δευτέρα - - - - -	184.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Τιμόθεον Ἐπιςολὴ Πρώτη - - - - -	186.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Τιμόθεον Ἐπιςολὴ Δευτέρα - - - -	189.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Τίτον Ἐπιςολή	191.
Παύλȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ ἡ πρὸς Φιλήμονα Ἐπιςολή - - - - - - - -	193.
Ἡ πρὸς Ἑβραίȣς Ἐπιςολή - - -	193.
Ἰακώβȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολικὴ	202.
Πέτρȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολικὴ Πρώτη - - - - - - -	205.
Πέτρȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολικὴ Δευτέρα - - - - - - -	208.
Ἰωάννȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολικὴ Πρώτη - - - - - - -	211.
Ἰωάννȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολικὴ Δευτέρα - - - - - - -	214.
Ἰωάννȣ τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολικὴ Τρίτη - - - - - - -	215.
Ἰούδα τȣ̃ Ἀποςόλȣ Ἐπιςολὴ Καθολική -	215.
Ἀποκάλυψις Ἰωάννȣ τȣ̃ Θεολόγȣ - -	216.

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. I.

1 ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δα-
2 βὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραὰμ ἐγέννη-
σε τὸν Ἰσαάκ· Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰακώβ· Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν,
3 καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν
Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ· Φαρὲς δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἐσρώμ· Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν
4 Ἀράμ. Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ· Ἀμι-
ναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών· Ναασσὼν δὲ
5 ἐγέννησε τὸν Σαλμών. Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν
Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ· Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ
6 ἐκ τῆς Ῥούθ· Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί. Ἰεσ-
σαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα· Δαβὶδ
δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς
7 τοῦ Οὐρίου. Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ·
Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά· Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε
8 τὸν Ἀσά. Ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰω-
σαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωρὰμ δὲ ἐγέν-
9 νησε τὸν Ὀζίαν. Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωά-
θαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ· Ἄχαζ δὲ
10 ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν. Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Μανασσῆ· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών·
11 Ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν. Ἰωσίας δὲ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ,
12 ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν
μετοικεσίαν Βαβυλῶνος, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν
Σαλαθιήλ· Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ.
13 Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιοὺδ δὲ
ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ· Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε
14 τὸν Ἀζώρ. Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ· Σα-
δὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ· Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε
15 τὸν Ἐλιούδ· Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ·
Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθὰν δὲ
16 ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ. Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰη-
σοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ 17
ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβὶδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες·
καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος,
γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας
Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.
Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνη- 18
στευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰω-
σήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ
ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ἀνὴρ αὐτῆς, 19
δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγ-
ματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα 20
δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδού, ἄγγελος Κυρίου
κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων Ἰωσὴφ υἱὸς Δα-
βίδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυ-
ναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύμα-
τός ἐστιν ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ 21
ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν
λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. (Τοῦτο 22
δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ
Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, Ἰδού, ἡ παρ- 23
θένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέ-
σουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἘΜΜΑΝΟΥΗΛ· ὅ ἐστι μεθ-
ερμηνευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός·) Διεγερθεὶς 24
δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέ-
ταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως 25
οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ
ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ΙΗΣΟΥΝ·

ΚΕΦ. Β'. II.

ΤΟΥ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰου- 1
δαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδού,

μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυ-
2 μα, λέγοντες· Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνα-
3 τολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. Ἀκούσας
δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱερο-
4 σόλυμα μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ συναγαγὼν πάντας
τοὺς Ἀρχιερεῖς καὶ Γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθά-
5 νετο παρ᾽ αὐτῶν, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. Οἱ
δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ
6 γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ,
γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν
Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις
7 ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. Τότε Ἡρώ-
δης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ᾽
8 αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. Καὶ
πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ, εἶπε· Πορευθέντες
ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕ-
ρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσ-
9 κυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως,
ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ
ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω
10 οὗ ἦν τὸ παιδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα, ἐχά-
11 ρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. Καὶ ἐλθόντες
εἰς τὴν οἰκίαν, εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας
τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ πεσόντες προσεκύνησαν
αὐτῷ· καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν,
προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν, καὶ λίβανον,
12 καὶ σμύρναν. Καὶ χρηματισθέντες κατ᾽ ὄναρ μὴ
ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώ-
13 ρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων
δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ
τῷ Ἰωσὴφ, λέγων· Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παι-
δίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον·
καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ
Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό.
14 Ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον.
15 Καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου, λέγοντος· Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν
16 μου. Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν
μάγων, ἐθυμώθη λίαν· καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε
πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶ-
σι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω,
κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων.
Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προ- 17
φήτου, λέγοντος. Φωνὴ ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη, θρῆ- 18
νος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολὺς, Ῥαχὴλ
κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρα-
κληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. Τελευτήσαντος δὲ τοῦ 19
Ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ᾽ ὄναρ φαίνεται
τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ, λέγων· Ἐγερθεὶς παρά- 20
λαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ
πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζη-
τοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς 21
παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέ- 22
λαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρη-
ματισθεὶς δὲ κατ᾽ ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέ-
ρη τῆς Γαλιλαίας. Καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς 23
πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ
ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι Ναζωραῖος κληθή-
σεται.

ΚΕΦ. Γ' III.

ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰω- 1
άννης ὁ βαπτιστὴς, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ
τῆς Ἰουδαίας, Καὶ λέγων· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ 2
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Οὗτος γάρ ἐστιν ὁ 3
ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Φωνὴ
βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυ-
ρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Αὐτὸς 4
δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν
καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφῦν
αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι
ἄγριον. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσό- 5
λυμα, καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περί-
χωρος τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ 6
Ἰορδάνῃ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρ-
τίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων 7
καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς
ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;
Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας. 8
Καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα ἔχομεν 9
τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται
ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ
Ἀβραάμ. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν 10

τῶν

Digitized by Google

τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν
καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλε-
11 ται. Ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετά-
νοιαν· ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότε-
ρός μου ἐστὶν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα
βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
12 ἁγίῳ καὶ πυρί. Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ,
καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ
συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ
13 δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Τότε παρα-
γίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν
Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι
14 ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν,
λέγων· Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι,
15 καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἄφες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον
ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην. Τότε
16 ἀφίησιν αὐτόν. Καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη
εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ, ἀνεῴχθησαν
αὐτῷ οἱ οὐρανοὶ, καὶ εἶδε τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ
καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν, καὶ ἐρχόμενον ἐπ'
17 αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγου-
σα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ
εὐδόκησα.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΤΟ'τε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ
τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβό-
2 λου. Καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ
3 νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε. Καὶ
προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν· Εἰ υἱὸς εἶ
τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένων-
4 ται. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε· γέγραπται· Οὐκ
ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ
5 ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε
παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁ-
γίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον
6 τοῦ ἱεροῦ. Καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ,
βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ· Ὅτι τοῖς
ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ
χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον
τὸν πόδα σου. Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέ-
7 γραπται· Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου.
8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος
ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς
βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. Καὶ 9
λέγει αὐτῷ· Ταῦτα πάντα σοι δώσω, ἐὰν πε-
σὼν προσκυνήσῃς μοι. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη- 10
σοῦς· Ὕπαγε σατανᾶ· γέγραπται γάρ· Κύριον
τὸν Θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατ-
ρεύσεις. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος· καὶ 11
ἰδοὺ, ἄγγελοι προσῆλθον, καὶ διηκόνουν αὐτῷ.
Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, 12
ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. Καὶ καταλιπὼν 13
τὴν Ναζαρὲτ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ
τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ
Νεφθαλείμ· Ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου 14
τοῦ προφήτου, λέγοντος· Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ 15
Νεφθαλεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδά-
νου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· Ὁ λαὸς ὁ καθήμενος 16
ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις
ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐ-
τοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν, καὶ 17
λέγειν· Μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν. Περιπατῶν δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασ- 18
σαν τῆς Γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελφοὺς Σίμωνα
τὸν λεγόμενον Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θά-
λασσαν (ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς.) Καὶ λέγει αὐτοῖς· 19
Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθ-
ρώπων. Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα, ἠκο- 20
λούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλ- 21
λους δύο ἀδελφοὺς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου,
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ
μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτί-
ζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς.
Οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέ- 22
ρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν 23
ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον
τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ
πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Καὶ ἀπῆλθεν ἡ 24
ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ προσήνεγ-
καν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικί-
λαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαι-
μονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους, καὶ παρα-
λυτικούς· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. Καὶ ἠκολούθη- 25
σαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ

Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας, καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

ΚΕΦ. Ε'. V.

1 ἸΔὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ
καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθη-
2 ταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασ-
3 κεν αὐτοὺς, λέγων· Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ
πνεύματι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
4 νῶν· Μακάριοι οἱ πενθοῦντες· ὅτι αὐτοὶ παρα-
5 κληθήσονται. Μακάριοι οἱ πραεῖς· ὅτι αὐτοὶ κληρο-
6 νομήσουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ
διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθή-
7 σονται· Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες· ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθή-
8 σονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐ-
9 τοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί·
10 ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δε-
διωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ
11 βασιλεία τῶν οὐρανῶν· Μακάριοί ἐστε, ὅταν
ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσι πᾶν
πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν, ψευδόμενοι, ἕνεκεν
12 ἐμοῦ. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε· ὅτι ὁ μισθὸς
ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν
13 τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. Ὑμεῖς ἐστε τὸ
ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τί-
νι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βλη-
θῆναι ἔξω, καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
14 πων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται
15 πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· Οὐδὲ καίου-
σι λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον,
ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν
16 τῇ οἰκίᾳ· Οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ
καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν
17 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον κατα-
λῦσαι τὸν νόμον, ἢ τοὺς προφήτας· οὐκ ἦλθον
18 καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω
ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα
ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου,
19 ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν
τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ
οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδά-
ξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύ- 20
σῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων
καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν. Ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς 21
ἀρχαίοις· Οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνο-
χος ἔσται τῇ κρίσει. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς 22
ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ, ἔνοχος
ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ
ῥακὰ, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ
μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.
Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσια- 23
στήριον, κἀκεῖ μνησθῇς, ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει
τὶ κατὰ σοῦ· Ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπρος- 24
θεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπαγε, πρῶτον διαλ-
λάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε
τὸ δῶρόν σου. Ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου τα- 25
χὺ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ· μήποτέ
σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτής
σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθή-
σῃ. Ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, 26
ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκού- 27
σατε, ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαίοις· Οὐ μοιχεύσεις.
Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα 28
πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐ-
τὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός 29
σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ
βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόλη-
ται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά
σου βληθῇ εἰς γέενναν· Καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ 30
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ
σοῦ· συμφέρει γάρ σοι, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν
μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς
γέενναν. Ἐῤῥέθη δὲ, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν 31
γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. Ἐγὼ δὲ 32
λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοι-
χᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοι-
χᾶται. Πάλιν ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη τοῖς ἀρχαί- 33
οις· Οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ Κυρίῳ
τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ὀμόσαι 34
ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ
Θεοῦ· Μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν 35
ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις
ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· Μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ 36
σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ
μέλαιναν

Digitized by Google

37 μέλαιναν ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, Ναὶ
ναί, Οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονη-
38 ροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη· Ὀφθαλμὸν ἀντὶ
39 ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ
λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις
σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον
40 αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆ-
ναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ
41 τὸ ἱμάτιον. Καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν,
42 ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου·
καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀπο-
43 στραφῇς. Ἠκούσατε, ὅτι ἐῤῥέθη· Ἀγαπήσεις τὸν
44 πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ
δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλο-
γεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε
τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν
45 ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς. Ὅπως
γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ
ἀγαθούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.
46 Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τί-
να μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ
47 ποιοῦσι; Καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς
ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ
48 τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι,
ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέ-
λειός ἐστι.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

1 Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐ-
τοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ
2 πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν
ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου,
ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς
καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν
ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μι-
3 σθὸν αὐτῶν. Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ
γνώτω ἡ ἀριστερά σου, τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου·
4 Ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ
πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀπο-
5 δώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν προσεύχῃ,
οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν
ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλα-
τειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς
ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν
μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε 6
εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου,
πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ
ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει
σοι ἐν τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττο- 7
λογήσητε, ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι γάρ, ὅτι
ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. Μὴ 8
οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν,
ὧν χρείαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.
Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· ΠΑΤΕΡ ἡμῶν ὁ 9
ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω 10
ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου,
ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡ- 11
μῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες 12
ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφ-
ίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς 13
ἡμᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ
πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία, καὶ ἡ δύνα-
μις, καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. Ἐὰν 14
γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα
αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐρά-
νιος. Ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρα- 15
πτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφή-
σει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, 16
μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, σκυθρωποί·
ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φα-
νῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων 17
ἄλειψαί σου τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου
νίψαι· Ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νη- 18
στεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ
ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει
σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυ- 19
ροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανί-
ζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι.
Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου 20
οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπ-
ται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν. Ὅπου γάρ 21
ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία
ὑμῶν. Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλ- 22
μός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ
σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται. Ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός 23
σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται·

εἰ

Digitized by Google

εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ, σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος
24 πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ
γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπή-
σει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρο-
νήσει· οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ.
25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ
ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίητε· μηδὲ τῷ σώματι
ὑμῶν, τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς
26 τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέ-
ψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεί-
ρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθή-
κας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά.
27 οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ
ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλι-
28 κίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος
τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ,
29 πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. Λέγω δὲ
ὑμῖν, ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ
30 περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρ-
τον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς
κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυ-
31 σιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ
οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες· Τί φάγωμεν, ἢ τί
32 πίωμεν, ἢ τί περιβαλώμεθα; Πάντα γὰρ ταῦτα
τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
33 οὐράνιος, ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. Ζητεῖτε
δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν
δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθή-
34 σεται ὑμῖν. Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον·
ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ
ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

ΚΕΦ. Ζʹ. VII.

1. 2 ΜΗ' κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἐν ᾧ γὰρ κρί-
ματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ
3 μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Τί δὲ βλέπεις
τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου,
τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς;
4 Ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ
κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς
5 ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶ-
τον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε δια-
βλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
6 τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ,
μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν
τῶν χοίρων· μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν
τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.
Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρή- 7
σετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πᾶς γὰρ ὁ 8
αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ
κρούοντι ἀνοιγήσεται. Ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθ- 9
ρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ
λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; Καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, 10
μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; Εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ 11
ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκ-
νοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;
Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ 12
ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος
γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται. Εἰσέλθετε 13
διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ
εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν,
καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. Ὅτι 14
στενὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγου-
σα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες
αὐτήν. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, 15
οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων,
ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες. Ἀπὸ τῶν 16
καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μήτι συλλέ-
γουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων
σῦκα; Οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς κα- 17
λοὺς ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονη-
ροὺς ποιεῖ. Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς 18
πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς
καλοὺς ποιεῖν. Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν 19
καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Ἄρα- 20
γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.
Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται 21
εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ
θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Πολλοὶ 22
ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ
τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνό-
ματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι
δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; Καὶ τότε ὁμολο- 23
γήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχω-
ρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Πᾶς 24
οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ ποιεῖ
αὐτοὺς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις
ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν·

Καὶ

25 Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ
ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν
26 πέτραν. Καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τού-
τους, καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ
μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
27 ἄμμον· Καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ πο-
ταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκο-
ψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ· καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν ἡ πτῶ-
28 σις αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο, ὅτε συνετέλε-
σεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ
29 ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Ἦν γὰρ διδάσκων
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμ-
ματεῖς.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

1 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν
2 αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. Καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν
προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύ-
3 νασαί με καθαρίσαι. Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Θέλω, καθαρί-
4 σθητι. Καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. Καὶ
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλὰ
ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε
τὸ δῶρον, ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον
5 αὐτοῖς. Εἰσελθόντι δὲ τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοὺμ,
προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν
6 αὐτὸν, Καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν
τῇ οἰκίᾳ παραλυτικὸς, δεινῶς βασανιζόμενος.
7 Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω
8 αὐτόν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· Κύ-
ριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς, ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην
εἰσέλθῃς· ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται
9 ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξου-
σίαν, ἔχων ὑπ᾽ ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω
τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, ἔρ-
χου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο,
10 καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασε,
καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
11 οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. Λέγω
δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν
ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
12 Οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ
σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ 13
ἑκατοντάρχῳ· ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθή-
τω σοι. Καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκεί-
νῃ. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, 14
εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσ-
σουσαν. Καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφ- 16
ῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει
αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐ- 16
τῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύ-
ματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας
ἐθεράπευσεν. Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡ- 17
σαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος· Αὐτὸς τὰς ἀσθενεί-
ας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. Ἰδὼν 18
δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν
ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. Καὶ προσελθὼν εἷς γραμ- 19
ματεὺς, εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι
ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Αἱ 20
ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Ἕτερος δὲ τῶν 21
μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν
μοι πρῶτον ἀπελθεῖν, καὶ θάψαι τὸν πατέρα
μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, 22
καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.
Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν 23
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ, σεισμὸς μέ- 24
γας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον κα-
λύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε.
Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐ- 25
τὸν, λέγοντες· Κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα.
Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε, ὀλιγόπιστοι; 26
Τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θα-
λάσσῃ· καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. Οἱ δὲ ἄνθ- 27
ρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες· Ποταπός ἐστιν
οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακού-
ουσιν αὐτῷ; Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν 28
εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ
δύο δαιμονιζόμενοι, ἐκ τῶν μνημείων ἐξερ-
χόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ
παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. Καὶ ἰδοὺ ἔκρα- 29
ξαν, λέγοντες· Τί ἡμῖν καὶ σοὶ, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ
Θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς;
Ἦν δὲ μακρὰν ἀπ᾽ αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν 30
βοσκομένη. Οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν, 31
λέγοντες

Digitized by Google

λέγοντες· Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν
32 ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς, Ὑπάγετε. Οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον
εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. Καὶ ἰδοὺ, ὥρμησε
πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς
τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν.
33 Οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς
τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα, καὶ τὰ τῶν
34 δαιμονιζομένων. Καὶ ἰδοὺ, πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλ-
θεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ· καὶ ἰδόντες αὐτὸν,
παρεκάλεσαν, ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων
αὐτῶν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

1 ΚΑΙ' ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ ἦλθεν
2 εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ, προσέφε-
ρον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον·
καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παρα-
λυτικῷ· Θάρσει τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρ-
3 τίαι σου. Καὶ ἰδοὺ, τινὲς τῶν γραμματέων εἶπον
4 ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτος βλασφημεῖ. Καὶ ἰδὼν ὁ
Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν, Ἱνατί ὑμεῖς
ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
5 Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί σοι
αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἔγειραι καὶ περιπάτει;
6 Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας (τότε
λέγει τῷ παραλυτικῷ) Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν
7 κλίνην, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερ-
8 θεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰδόντες δὲ
οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν,
τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.
9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον
καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λεγόμε-
νον· καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι, Καὶ ἀναστὰς,
10 ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου
ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι καὶ
ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ
11 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι,
εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Διατί μετὰ τῶν τε-
λωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;
12 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχον-
13 τες. Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν. Ἔλεον θέλω,
καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους,
ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Τότε προσ- 14
έρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες· Δια-
τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλὰ, οἱ
δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ 15
Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πεν-
θεῖν, ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; ἐλεύ-
σονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. Οὐδεὶς δὲ ἐπι- 16
βάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ πα-
λαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱμα-
τίου καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. Οὐδὲ βάλλουσιν 17
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγ-
νυνται οἱ ἀσκοὶ, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσ-
κοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσ-
κοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφότερα συντηροῦνται. Ταῦτα 18
αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων ἐλθὼν
προσεκύνει αὐτῷ, λέγων, Ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι
ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν, ἐπίθες τὴν χεῖρά
σου ἐπ' αὐτὴν, καὶ ζήσεται. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰη- 19
σοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
(Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ αἱμοῤῥοοῦσα δώδεκα ἔτη, προσ- 20
ελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ. Ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· Ἐὰν μόνον ἅψω- 21
μαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς 22
ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν, εἶπε· Θάρσει θύγατερ·
ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ
ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.) Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς 23
τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς,
καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, Λέγει αὐτοῖς· Ἀνα- 24
χωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθ-
εύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἐξεβλήθη 25
ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς·
καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. Καὶ ἐξῆλθεν ἡ φήμη 26
αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι 27
ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ,
κράζοντες, καὶ λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς υἱὲ Δα-
βίδ. Ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον 28
αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πι-
στεύετε, ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι; Λέγουσιν αὐτῷ·
Ναὶ Κύριε. Τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν 29
αὐτῶν, λέγων· Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω
ὑμῖν. Καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ· καὶ 30
ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Ὁρᾶτε
μηδεὶς γινωσκέτω. Οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν 31

αὐτὸν

Digitized by Google

32 αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχο-
μένων, ἰδοὺ, προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κω-
33 φὸν δαιμονιζόμενον. Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαι-
μονίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ
ὄχλοι, λέγοντες, Ὅτι οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν
34 τῷ Ἰσραήλ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Ἐν τῷ
ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.
35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς
κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν,
καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ
θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν
36 ἐν τῷ λαῷ. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσ-
θη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι καὶ ἐῤῥιμ-
37 μένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. Τότε
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Ὁ μὲν θερισμὸς πο-
38 λὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. Δεήθητε οὖν τοῦ κυ-
ρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν
θερισμὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ι. Χ.

1 ΚΑΙ' προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς
αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων
ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ, καὶ θερα-
2 πεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν
δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα·
πρῶτος, Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος, καὶ Ἀνδρέας
ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
3 Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. Φίλιππος, καὶ Βαρ-
θολομαῖος· Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης·
Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικλη-
4 θεὶς Θαδδαῖος· Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας
5 ὁ Ἰσκαριώτης, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τούτους
τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας
αὐτοῖς, λέγων, Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε,
6 καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε· Πο-
ρεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπ-
7 ολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε,
λέγοντες· Ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.
8 Ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε,
νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν
9 ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. Μὴ κτήσησθε χρυσὸν,
μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν.
10 Μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ
ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης
τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστιν. Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ 11
κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε, τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός
ἐστι, κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. Εἰσερχό- 12
μενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν·
Καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη 13
ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη
ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. Καὶ ὃς ἐὰν μὴ 14
δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχό-
μενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινά-
ξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἀμὴν 15
λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ
Γομόῤῥων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ 16
λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ
ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. Προσέχετε δὲ ἀπὸ 17
τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συν-
έδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσου-
σιν ὑμᾶς. Καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς 18
ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς
καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, 19
μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· δοθήσεται
γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τί λαλήσετε. Οὐ 20
γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ
πατρὸς ὑμῶν, τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. Παραδώσει 21
δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς,
καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι 22
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας
εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. Ὅταν δὲ διώκωσιν 23
ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἄλ-
λην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς
πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθ-
ρώπου. Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, 24
οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. Ἀρκετὸν τῷ 25
μαθητῇ, ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ
ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην
Βεελζεβοὺλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκια-
κοὺς αὐτοῦ; Μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ 26
ἐστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ
κρυπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν 27
τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς
ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. Καὶ μὴ 28
φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα,
τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβή-
θητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ

Digitized by Google

29 σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσ-
σαρίου πωλεῖται, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται
30 ἐπὶ τὴν γῆν, ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν; Ὑμῶν
δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέ-
31 ναι εἰσί. Μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων δια-
32 φέρετε ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ
ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν
αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
33 Ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀν-
θρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ
34 πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε, ὅτι
ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον
35 βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. Ἦλθον γὰρ
διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ
θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην
36 κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀν-
37 θρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ
μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν
υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος.
38 Καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκο-
39 λουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ὁ εὑρὼν
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπο-
λέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐ-
40 τήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ
41 ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. Ὁ
δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν
προφήτου λήψεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς
42 ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται. Καὶ ὃς
ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον
ψυχροῦ μόνον, εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιά. XI.

1 ΚΑΙ' ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσ-
σων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖ-
θεν, τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλε-
2 σιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσ-
μωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν
3 μαθητῶν αὐτοῦ, Εἶπεν αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμε-
4 νος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε
5 Ἰωάννῃ, ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε. Τυφλοὶ ἀνα-
βλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθα-
ρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται,
καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. Καὶ μακάριός ἐστιν, 6
ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Τούτων δὲ 7
πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις
περὶ Ἰωάννου· Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεά-
σασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; Ἀλ- 8
λὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς
ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδού, οἱ τὰ μαλακὰ φο-
ροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. Ἀλ- 9
λὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφήτην; ναί, λέγω
ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Οὗτος γάρ 10
ἐστι, περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασ-
κευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. Ἀμὴν λέ- 11
γω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν
μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν
τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν.
Ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ ἕως 12
ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται, καὶ
βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. Πάντες γὰρ οἱ προ- 13
φῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν.
Καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλίας ὁ 14
μέλλων ἔρχεσθαι. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 15
Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶ 16
παιδαρίοις ἐν ἀγοραῖς καθημένοις, καὶ προσφω-
νοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐτῶν, Καὶ λέγουσιν· Ηὐλήσα- 17
μεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν,
καὶ οὐκ ἐκόψασθε. Ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μήτε 18
ἐσθίων, μήτε πίνων· καὶ λέγουσι· Δαιμόνιον ἔχει.
Ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ 19
λέγουσιν· Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τε-
λωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ
σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο 20
ὀνειδίζειν τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται
δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. Οὐαί σοι Χο- 21
ραζίν, οὐαί σοι Βηθσαϊδάν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ
Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν
ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν.
Πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον 22
ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ Καπερ- 23
ναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου
καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ
δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχ-
ρι τῆς σήμερον. Πλὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ Σοδό- 24
μων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί.
Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν. 25
Ἐξομο-

Digitized by Google

Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ
26 συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναὶ
ὁ πατὴρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν
27 σου. Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου·
καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν, εἰ μὴ ὁ πατήρ·
οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ υἱὸς,
28 καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Δεῦτε
πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι,
29 κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. Ἄρατε τὸν ζυγόν μου
ἐφ' ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι πρᾶός εἰμι,
καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ· καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν
30 ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. Ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς,
καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ΚΕΦ. ιβ'. XII.

1 ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάβ-
βασι διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας,
2 καὶ ἐσθίειν. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες, εἶπον
αὐτῷ, Ἰδοὺ, οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν, ὃ οὐκ
3 ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ-
τοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε, τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε
4 ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; Πῶς εἰσῆλ-
θεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς
προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν,
οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις;
5 Ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββα-
σιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβη-
6 λοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι; Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι τοῦ
7 ἱεροῦ μείζων ἐστὶν ὧδε. Εἰ δὲ ἐγνώκειτε, τί ἐστιν·
Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε
8 τοὺς ἀναιτίους. Κύριος γάρ ἐστι καὶ τοῦ σαββάτου
9 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν
10 εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος
ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐ-
τὸν, λέγοντες, Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν;
11 ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἕξει πρόβατον
ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς
12 βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; Πόσῳ
οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου; ὥστε ἔξεστι τοῖς
13 σάββασι καλῶς ποιεῖν. Τότε λέγει τῷ ἀνθρώ-
πῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐξέτεινε· καὶ
ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι 14
συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες, ὅπως
αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρη- 15
σεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ,
καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. Καὶ ἐπετίμη- 16
σεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν.
Ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προ- 17
φήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου, ὃν ᾑρέτισα 18
ὁ ἀγαπητός μου, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου·
θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν, καὶ κρίσιν τοῖς
ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. Οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει, 19
οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν
αὐτοῦ. Κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει, καὶ 20
λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει· ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς
νῖκος τὴν κρίσιν. Καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη 21
ἐλπιοῦσι. Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, 22
τυφλὸς καὶ κωφός· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτὸν, ὥστε
τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν.
Καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον· Μήτι 23
οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαβίδ; Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκού- 24
σαντες, εἶπον· Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια,
εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων.
Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν 25
αὐτοῖς· Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς,
ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα
καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσεται. Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς 26
τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη·
πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Καὶ εἰ 27
ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ
υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ
ὑμῶν ἔσονται κριταί. Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι 28
Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ'
ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἢ πῶς δύναταί τις 29
εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ τὰ
σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν
ἰσχυρὸν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει;
Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ 30
συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. Διὰ τοῦτο λέγω 31
ὑμῖν· Πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται
τοῖς ἀνθρώποις· ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία
οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. Καὶ ὃς ἂν εἴπῃ 32
λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται
αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ
ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ
αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. Ἢ ποιήσατε τὸ 33

δένδρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ
ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γι-
34 νώσκεται. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε
ἀγαθὰ λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισ-
35 σεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. Ὁ ἀγα-
θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρ-
δίας ἐκβάλλει τὰ ἀγαθά· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος
36 ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. Λέγω
δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν
οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν
37 ἡμέρᾳ κρίσεως. Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιω-
θήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.
38 Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν Γραμματέων καὶ
Φαρισαίων, λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ
39 σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζη-
τεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ
40 σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰω-
νᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς
νύκτας· οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ
καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας.
41 Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει με-
τὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν·
ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ,
42 πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται
ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατα-
κρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς
γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ,
43 πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρ-
τον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχε-
ται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ
44 οὐχ εὑρίσκει. Τότε λέγει, Ἐπιστρέψω εἰς τὸν
οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν, εὑρίσκει σχο-
45 λάζοντα, σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημένον. Τότε
πορεύεται, καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἑπτὰ
ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσ-
ελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ
ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. Οὕτως
46 ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. Ἔτι δὲ
αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, ἡ μήτηρ καὶ οἱ
ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ
47 λαλῆσαι. Εἶπε δέ τις αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασι, ζητοῦντές σοι
48 λαλῆσαι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ εἰπόντι
αὐτῷ· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ
ἀδελφοί μου; Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ 49
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου, καὶ
οἱ ἀδελφοί μου. Ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα 50
τοῦ πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου ἀδελ-
φὸς, καὶ ἀδελφὴ, καὶ μήτηρ ἐστίν.

ΚΕΦ. ιγ'. XIII.

ἘΝ δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ 1
τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν·
Καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοὶ, ὥσ- 2
τε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. Καὶ ἐλά- 3
λησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ἰδοὺ,
ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. Καὶ ἐν τῷ 4
σπείρειν αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν·
καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ, καὶ κατέφαγεν αὐτά.
Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε 5
γῆν πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ
ἔχειν βάθος γῆς. Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυ- 6
ματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.
Ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβη- 7
σαν αἱ ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. Ἄλλα 8
δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν, καὶ ἐδίδου
καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατὸν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ
τριάκοντα. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. 9
Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ, εἶπον αὐτῷ· δια- 10
τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; Ὁ δὲ ἀποκρι- 11
θεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ
μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ
οὐ δέδοται. Ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ, 12
καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ
ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ἐν πα- 13
ραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπου-
σι, καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιοῦσι. Καὶ 14
ἀναπληροῦται ἐπ' αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου, ἡ
λέγουσα· Ἀκοῇ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ
βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπα- 15
χύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς
ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ
ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Ὑμῶν δὲ μα- 16
κάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτα
ὑμῶν.

Digitized by Google

17 ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι
πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ
βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε,
18 καὶ οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παρα-
19 βολὴν τοῦ σπείροντος. Παντὸς ἀκούοντος τὸν
λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχε-
ται ὁ πονηρὸς, καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν
20 σπαρεὶς. Ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεὶς, οὗτός
ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ εὐθὺς μετὰ χα-
21 ρᾶς λαμβάνων αὐτόν· Οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν
ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι· γενομένης δὲ θλί-
ψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθὺς σκανδα-
22 λίζεται. Ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεὶς, οὗτός
ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰ-
ῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει
23 τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. Ὁ δὲ ἐπὶ
τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεὶς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν
λόγον ἀκούων, καὶ συνιών· ὃς δὴ καρποφορεῖ, καὶ
ποιεῖ, ὁ μὲν ἑκατὸν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ τρι-
24 άκοντα. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς,
λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀν-
θρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ
25 αὐτοῦ· Ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλ-
θεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ
26 μέσον τοῦ σίτου· καὶ ἀπῆλθεν. Ὅτε δὲ ἐβλάστη-
σεν ὁ χόρτος, καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφά-
27 νη καὶ τὰ ζιζάνια. Προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι
τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, οὐχὶ καλὸν
σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν
28 ἔχει τὰ ζιζάνια; Ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ἐχθρὸς
ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. Οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐ-
τῷ· Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά;
29 Ὁ δὲ ἔφη· Οὔ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια,
30 ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. Ἄφετε συν-
αυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ
ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· Συλ-
λέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ
εἰς δέσμας, πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ
31 σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην
παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων· Ὁμοία
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως,
ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐ-
32 τοῦ· Ὃ μικρότερον μέν ἐστι πάντων τῶν σπερ-
μάτων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων
ἐστὶ καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετει-
νὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις
αὐτοῦ. Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς· 33
Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν
λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία,
ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν 34
ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς
παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς. Ὅπως πληρωθῇ 35
τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος· Ἀνοίξω ἐν
παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐρεύξομαι κεκρυμμένα
ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχ- 36
λους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς· καὶ προσ-
ῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες· Φρά-
σον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγ-
ροῦ. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὁ σπείρων 37
τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
Ὁ δὲ ἀγρὸς, ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρ- 38
μα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζι-
ζάνια, εἰσὶν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ. Ὁ δὲ ἐχθρὸς 39
ὁ σπείρας αὐτά, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισ-
μὸς, συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταὶ;
ἄγγελοί εἰσιν. Ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια, 40
καὶ πυρὶ κατακαίεται· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ
τοῦ αἰῶνος τούτου. Ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 41
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας
αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς ποιοῦντας
τὴν ἀνομίαν. Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κά- 42
μινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμ- 43
ψουσιν ὡς ὁ ἥλιος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐ-
τῶν. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Πάλιν ὁμοία 44
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμέ-
νῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψε,
καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα,
ὅσα ἔχει, πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖ-
νον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 45
ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ, ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας·
Ὃς εὑρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην, ἀπ- 46
ελθὼν, πέπρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν
αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα- 47
νῶν σαγήνῃ βληθήσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ
παντὸς γένους συναγαγούσῃ· Ἥν, ὅτε ἐπληρώ- 48
θη, ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ κα-
θίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ
δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. Οὕτως ἔσται ἐν τῇ συν- 49
τελείᾳ

Digitized by Google

τελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ
ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων·
50 Καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόν-
51 των. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Συνήκατε ταῦτα
52 πάντα; Λέγουσιν αὐτῷ· Ναὶ Κύριε. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς
εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὅμοιός ἐστιν ἀν-
θρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θη-
53 σαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ ἐγένετο,
ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας,
54 μετῆρεν ἐκεῖθεν. Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα
αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν·
ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτούς, καὶ λέγειν· Πόθεν
55 τούτῳ ἡ σοφία αὕτη, καὶ αἱ δυνάμεις; Οὐχ
οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐ-
τοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰά-
56 κωβος, καὶ Ἰωσῆς, καὶ Σίμων, καὶ Ἰούδας; Καὶ
αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι;
57 πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; Καὶ ἐσκανδα-
λίζοντο ἐν αὐτῷ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρί-
58 δι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐποίη-
σεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλάς, διὰ τὴν ἀπιστίαν
αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιδ'. XIV.

1 ΕΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρ-
2 χης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ. Καὶ εἶπε παισὶν αὐ-
τοῦ· Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής· αὐτὸς
ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνά-
3 μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡρώδης κρα-
τήσας τὸν Ἰωάννην, ἔδησεν αὐτόν, καὶ ἔθετο
ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φι-
4 λίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ
5 Ἰωάννης· Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. Καὶ θέ-
λων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι
6 ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. Γενεσίων δὲ ἀγομέ-
νων τοῦ Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρω-
7 διάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρώδῃ. Ὅθεν
μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτή-
8 σηται. Ἡ δέ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς
αὐτῆς, Δός μοι, φησίν, ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν
9 κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ ἐλυπήθη ὁ
βασιλεύς· διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακει-
μένους, ἐκέλευσε δοθῆναι. Καὶ πέμψας ἀπεκε- 10
φάλισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Καὶ ἠνέχθη 11
ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κο-
ρασίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. Καὶ προσ- 12
ελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα, καὶ
ἔθαψαν αὐτό· καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ
Ἰησοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖ- 13
θεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. Καὶ
ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ
τῶν πόλεων. Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς, εἶδε πολὺν 14
ὄχλον· καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐθερά-
πευσε τοὺς ἀῤῥώστους αὐτῶν. Ὀψίας δὲ γενομέ- 15
νης, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγον-
τες· Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρ-
ῆλθεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες
εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα.
Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν 16
ἀπελθεῖν· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ λέ- 17
γουσιν αὐτῷ· Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους
καὶ δύο ἰχθύας. Ὁ δὲ εἶπε· Φέρετέ μοι αὐτοὺς 18
ὧδε. Καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ 19
τοὺς χόρτους, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ
τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν,
εὐλόγησε· καὶ κλάσας, ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς
ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαγον 20
πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισ-
σεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις.
Οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισ- 21
χίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ εὐθέως 22
ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέ-
ραν, ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. Καὶ ἀπολύ- 23
σας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν
προσεύξασθαι. Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν
ἐκεῖ. Τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, 24
βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτων· ἦν γὰρ ἐναν-
τίος ὁ ἄνεμος. Τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς 25
ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ
τῆς θαλάσσης. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ 26
ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπατοῦντα, ἐταράχθησαν,
λέγοντες, Ὅτι φάντασμά ἐστι· καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου
ἔκραξαν. Εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 27
λέγων· Θαρσεῖτε· ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. Ἀπο- 28
κριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, εἰ σὺ

Digitized by Google

εἶ, κέλευσόν με πρός σε ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα.
29 Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐλθέ. Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου
ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν
30 πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυ-
ρὸν, ἐφοβήθη. καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι,
31 ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με. Εὐθέως δὲ ὁ
Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ,
καὶ λέγει αὐτῷ· Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας;
32 Καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν
33 ὁ ἄνεμος. Οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ, ἐλθόντες προσ-
εκύνησαν αὐτῷ, λέγοντες, Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς εἶ.
34 Καὶ διαπεράσαντες, ἦλθον εἰς τὴν γῆν Γεννη-
35 σαρέτ. Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ
τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχω-
ρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς
36 κακῶς ἔχοντας. Καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα
μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ·
καὶ ὅσοι ἥψαντο, διεσώθησαν.

ΚΕΦ. ιέ. XV.

1 ΤΟΤΕ προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύ-
μων Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες·
2 Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδο-
σιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς
3 χεῖρας αὐτῶν, ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παρα-
βαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν παρά-
4 δοσιν ὑμῶν; Ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο, λέγων·
Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα. καὶ Ὁ
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω.
5 Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ
μητρὶ, Δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς· καὶ οὐ
μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἢ τὴν μητέρα
6 αὐτοῦ. Καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, διὰ
7 τὴν παράδοσιν ὑμῶν. Ὑποκριταὶ, καλῶς προ-
8 εφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας, λέγων· Ἐγγίζει
μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τοῖς
χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόῤῥω ἀπέ-
9 χει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκον-
10 τες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώπων. Καὶ
προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀκού-
11 ετε καὶ συνίετε. Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ
στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμε-
νον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπον αὐ- 12
τῷ· Οἶδας, ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λό-
γον, ἐσκανδαλίσθησαν; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε· 13
Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου ὁ
οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται. Ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί 14
εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν, τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν
ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. Ἀπο- 15
κριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Φράσον ἡμῖν
τὴν παραβολὴν ταύτην. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· 16
Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; Οὔπω νοεῖτε, 17
ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς
τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλ-
λεται; Τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, 18
ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. Ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται 19
διαλογισμοὶ πονηροὶ, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι,
κλοπαὶ, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. Ταῦτά 20
ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις
χερσὶ φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐξ- 21
ελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου
καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν 22
ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα, ἐκραύγασεν, αὐτῷ λέ-
γουσα· Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυγάτηρ
μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐ- 23
τῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Ἀπόλυσον αὐτὴν, ὅτι
κράζει ὄπισθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· 24
Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπ-
ολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει 25
αὐτῷ, λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀπο- 26
κριθεὶς, εἶπεν· Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ 27
εἶπεν· Ναὶ Κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει
ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τρα-
πέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- 28
σοῦς, εἶπεν αὐτῇ· Ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις·
γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐ-
τῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν 29
ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλι-
λαίας. καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ.
Καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, ἔχοντες μεθ' 30
ἑαυτῶν χωλοὺς, τυφλοὺς, κωφοὺς, κυλλοὺς, καὶ
ἑτέρους πολλούς· καὶ ἔῤῥιψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πό-
δας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ὥστε 31
τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέποντας κωφοὺς λαλοῦν-

τας

Digitized by Google

τας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ
τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσ-
32 ραήλ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθη-
τὰς αὐτοῦ, εἶπε· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχ-
λον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ
οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις
33 οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ λέ-
γουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρη-
μίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦ-
34 τον; Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πόσους ἄρτους
ἔχετε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἑπτὰ, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια.
35 Καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν.
36 Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας,
εὐχαριστήσας, ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς
37 αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφαγον πάν-
τες, καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον
38 τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. Οἱ
δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χω-
39 ρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ ἀπολύσας τοὺς
ὄχλους, ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια
Μαγδαλά.

ΚΕΦ. ιϛ΄. XVI.

1 ΚΑΙ᾽ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι,
πειράζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ
2 τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Ὀψίας γενομένης λέγετε, Εὐδία·
3 πυῤῥάζει γὰρ ὁ οὐρανός. Καὶ πρωῒ, Σήμερον
χειμών· πυῤῥάζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. Ὑπο-
κριταὶ, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε
διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε;
4 Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ
σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰω-
νᾶ τοῦ προφήτου. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλ-
5 θε. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέ-
6 ραν, ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς
7 ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. Οἱ δὲ
διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους
8 οὐκ ἐλάβομεν. Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
Τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρ-
9 τους οὐκ ἐλάβετε; Οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύ-
ετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων,
10 καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; Οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ
ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ πόσας σπυρί-
δας ἐλάβετε; Πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτου 11
εἶπον ὑμῖν, προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φα-
ρισαίων καὶ Σαδδουκαίων; Τότε συνῆκαν, ὅτι 12
οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου,
ἀλλ᾽ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-
δουκαίων. Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Και- 13
σαρείας τῆς Φιλίππου, ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ, λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι,
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Οἱ δὲ εἶπον· Οἱ μὲν, 14
Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ, Ἠλίαν· ἕτεροι
δὲ, Ἰερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν. Λέγει αὐ- 15
τοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκρι- 16
θεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπε· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ
υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, 17
εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος εἶ Σίμων βὰρ Ἰωνᾶ, ὅτι
σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ᾽ ὁ πα-
τήρ μου, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κἀγὼ δέ σοι λέγω, 18
ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκο-
δομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατ-
ισχύσουσιν αὐτῆς· Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς 19
βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ
τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ ὃ
ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς
οὐρανοῖς. Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, 20
ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ
Χριστός. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν 21
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ
ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Καὶ 22
προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾷν
αὐτῷ, λέγων· Ἵλεώς σοι Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο.
Ὁ δὲ στραφεὶς, εἶπε τῷ Πέτρῳ· Ὕπαγε ὀπίσω 23
μου Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ
τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Ἰησοῦς 24
εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Εἴτις θέλει ὀπίσω μου
ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν 25
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν·
ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ,
εὑρήσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, 26
ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν
αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγ-
μα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 27

ἀ. θρώπου

Digitized by Google

ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει
28 ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύ-
σωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιζʹ. XVII.

1 ΚΑΙ' μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς
τὸν Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον, καὶ Ἰωάννην τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος
2 ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπρο-
σθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ
3 ὡς τὸ φῶς. Καὶ ἰδοὺ, ὤφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς
4 καὶ Ἠλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. Ἀποκριθεὶς
δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Κύριε, καλόν ἐστιν
ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς
σκηνὰς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῇ μίαν, καὶ μίαν
5 Ἠλίᾳ. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, νεφέλη φω-
τεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῆς
νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγα-
6 πητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα· αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἀκού-
σαντες οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐ-
7 τῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν
ὁ Ἰησοῦς, ἥψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν· Ἐγέρθητε,
8 καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μό-
9 νον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους,
ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Μηδενὶ εἴπη-
τε τὸ ὅραμα, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκ-
10 ρῶν ἀναστῇ. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, λέγοντες· Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν,
11 ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς
ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἠλίας μὲν ἔρχεται
12 πρῶτον, καὶ ἀποκαταστήσει πάντα. Λέγω δὲ
ὑμῖν, ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθε· καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν
αὐτὸν· ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν·
οὕτω καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν
13 ὑπ' αὐτῶν. Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ, ὅτι περὶ
14 Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἐλθόντων
αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρω-
15 πος, γονυπετῶν αὐτῷ, Καὶ λέγων· Κύριε, ἐλέησό
μου τὸν υἱὸν, ὅτι σεληνιάζεται, καὶ κακῶς πάσχει·
πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις
εἰς τὸ ὕδωρ. Καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθη- 16
ταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι.
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος 17
καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν;
ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε.
Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' 18
αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον· καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ
τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μαθη- 19
ταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν, εἶπον· Διατί ἡμεῖς
οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Ὁ δὲ Ἰησοῦς 20
εἶπεν αὐτοῖς· Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινά-
πεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· Μετάβηθι ἐντεῦθεν
ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει
ὑμῖν. Τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ 21
ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρεφομένων δὲ 22
αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων. Καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ 23
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. Καὶ ἐλυπήθησαν
σφόδρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοὺμ, 24
προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ
Πέτρῳ, καὶ εἶπον· Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ
τὰ δίδραχμα; Λέγει· Ναί. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν 25
εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς,
λέγων· Τί σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη, ἢ κῆνσον; ἀπὸ
τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; Λέγει 26
αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. Ἔφη αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. Ἵνα 27
δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, πορευθεὶς εἰς τὴν
θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα
πρῶτον ἰχθὺν ἆρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ,
εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβὼν, δὸς αὐτοῖς
ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ.

ΚΕΦ. ιηʹ. XVIII.

ἘΝ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ 1
Ἰησοῦ, λέγοντες· Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ 2
Ἰησοῦς παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν·
Καὶ εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε, 3
καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς

Digitized by Google

4 τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ὅστις οὖν ταπει-
νώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ
5 μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Καὶ ὃς ἐὰν
δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου,
6 ἐμὲ δέχεται. Ὃς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν
μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέ-
ρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνικὸς ἐπὶ τὸν
τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πε-
7 λάγει τῆς θαλάσσης. Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν
σκανδάλων· ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ σκάνδα-
λα· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάν-
8 δαλον ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χείρ σου, ἢ ὁ πούς σου
σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ
σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χω-
λὸν ἢ κυλλὸν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχον-
9 τα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Καὶ εἰ ὁ
ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ
βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς
τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βλη-
10 θῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. Ὁρᾶτε, μὴ
καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω
γὰρ ὑμῖν, ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ
παντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου,
11 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
12 σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένη-
ταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανη-
θῇ ἓν ἐξ αὐτῶν· οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐννενηκονταεν-
νέα, ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς, ζητεῖ τὸ πλανώμε-
13 νον; Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς
14 ἐννενηκονταεννέα, τοῖς μὴ πεπλανημένοις. Οὕ-
τως οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν,
τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τού-
15 των. Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου,
ὕπαγε, καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ
μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν
16 σου. Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι
ἕνα ἢ δύο· ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ
17 τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐ-
τῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας
παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τε-
18 λώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ
τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ὅσα
ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ
19 οὐρανῷ. Πάλιν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν
συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγ-
ματος, οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς πα-
ρὰ τοῦ πατρός μου, τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Οὗ γάρ εἰ- 20
σι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα,
ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν αὐτῷ 21
ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς
ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπ-
τάκις; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Οὐ λέγω σοι, ἕως 22
ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. Διὰ 23
τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν
δούλων αὐτοῦ. Ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, 24
προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων.
Μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν 25
ὁ κύριος αὐτοῦ πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχε· καὶ ἀποδο-
θῆναι. Πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ, λέ- 26
γων· Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ πάντα
σοι ἀποδώσω. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ 27
δούλου ἐκείνου, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τὸ δάνειον
ἀφῆκεν αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, εὗ- 28
ρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ
ἑκατὸν δηνάρια· καὶ κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε,
λέγων· Ἀπόδος μοι, ὅ, τι ὀφείλεις. Πεσὼν οὖν 29
ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκά-
λει αὐτὸν, λέγων· Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ, καὶ
πάντα ἀποδώσω σοι. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν· ἀλλ' 30
ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ
ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι 31
αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ
ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν πάντα τὰ
γενόμενα. Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύ- 32
ριος αὐτοῦ, λέγει αὐτῷ· Δοῦλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν
ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς
με· Οὐκ ἔδει καί σε ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, 33
ὡς καὶ ἐγώ σε ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος 34
αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως
οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕτω καὶ 35
ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ
ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδι-
ῶν ὑμῶν τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

ΚΕΦ. ιθ'. XIX.

ΚΑΙ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους
τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ

ἦλθεν

Digitized by Google

ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰȣδαίας, πέραν τȣ̃ Ἰορ-
2 δάνȣ. Καὶ ἠκολȣ́θησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ
3 ἐθεράπευσεν αὐτȣ̀ς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ
οἱ Φαρισαῖοι, πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες
αὐτῷ· Εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖ-
4 κα αὐτȣ̃ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἀνέγνωτε, ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ'
5 ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτȣ́ς; Καὶ
εἶπεν· Ἕνεκεν τȣ́τȣ καταλείψει ἄνθρωπος τὸν
πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται
τῇ γυναικὶ αὐτȣ̃ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
6 μίαν. Ὥστε οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία·
ὃ ȣ̓̃ν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.
7 Λέγȣσιν αὐτῷ· Τί ȣ̓̃ν Μωσῆς ἐνετείλατο δȣ̃ναι
8 βιβλίον ἀποστασίȣ, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν; Λέγει
αὐτοῖς· Ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν
ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας
9 ὑμῖν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ ȣ̓ γέγονεν ȣ̓́τω. Λέγω δὲ
ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτȣ̃,
εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶ-
ται· καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας, μοιχᾶται.
10 Λέγȣσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτȣ̃· Εἰ οὕτως ἐστὶν
ἡ αἰτία τȣ̃ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικὸς, ȣ̓ συμ-
11 φέρει γαμῆσαι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ πάντες
χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται.
12 Εἰσὶ γὰρ εὐνȣ̃χοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς
ἐγεννήθησαν οὕτω· καί εἰσιν εὐνȣ̃χοι, οἵτινες
εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· καί εἰσιν εὐ-
νȣ̃χοι, οἵτινες εὐνȣ́χισαν ἑαυτȣ̀ς διὰ τὴν βα-
σιλείαν τῶν ȣ̓ρανῶν. Ὁ δυνάμενος χωρεῖν, χω-
13 ρείτω. Τότε προσηνέχθη αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς
χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ
14 μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς· Ὁ δὲ Ἰησȣ̃ς εἶπεν·
Ἄφετε τὰ παιδία, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν
πρός με· τῶν γὰρ τοιȣ́των ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
15 ȣ̓ρανῶν. Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπο-
16 ρεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδοὺ, εἷς προσελθὼν, εἶπεν
αὐτῷ· Διδάσκαλε ἀγαθὲ, τί ἀγαθὸν ποιήσω,
17 ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τί
με λέγεις ἀγαθόν; ȣ̓δεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ
Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρη-
18 σον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· Ποίας; Ὁ δὲ
Ἰησȣ̃ς εἶπε· Τό· Οὐ φονεύσεις· Οὐ μοιχεύσεις·
19 Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Τίμα τὸν
πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα. καί· Ἀγαπήσεις
τὸν πλησίον σȣ ὡς σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νε- 20
ανίσκος· Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότη-
τός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησȣ̃ς· Εἰ 21
θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ
ὑπάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυ-
ρὸν ἐν ȣ̓ρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολȣ́θει μοι. Ἀκού- 22
σας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπȣ́-
μενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ Ἰη- 23
σȣ̃ς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτȣ̃· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι δυσκόλως πλȣ́σιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν ȣ̓ρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν· εὐ- 24
κοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος
διελθεῖν, ἢ πλȣ́σιον εἰς τὴν βασιλείαν τȣ̃ Θεȣ̃
εἰσελθεῖν. Ἀκȣ́σαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτȣ̃, ἐξε- 25
πλήσσοντο σφόδρα, λέγοντες· Τίς ἄρα δύναται
σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησȣ̃ς, εἶπεν αὐτοῖς· 26
Παρὰ ἀνθρώποις τȣ̃το ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ
Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ 27
Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· Ἰδȣ̀, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάν-
τα, καὶ ἠκολȣθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν;
Ὁ δὲ Ἰησȣ̃ς εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι 28
ὑμεῖς οἱ ἀκολȣθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενε-
σίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τȣ̃ ἀνθρώπȣ ἐπὶ θρό-
νȣ δόξης αὐτȣ̃, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδε-
κα θρόνȣς, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τȣ̃
Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελ- 29
φȣ̀ς, ἢ ἀδελφὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυ-
ναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρȣ̀ς, ἕνεκεν τȣ̃ ὀνόματός
μȣ, ἑκατονταπλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώ-
νιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, 30
ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι, πρῶτοι.

ΚΕΦ. κ'. XX.

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν ȣ̓ρανῶν ἀν- 1
θρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ
μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτȣ̃.
Συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίȣ 2
τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτȣ̀ς εἰς τὸν ἀμπελῶνα
αὐτȣ̃. Καὶ ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶ- 3
δεν ἄλλȣς ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργȣ́ς. Κἀκείνοις 4
εἶπεν· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα·
καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. Οἱ δὲ ἀπ- 5
ῆλθον. Πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην
ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. Περὶ δὲ τὴν ἑνδεκά- 6

Digitized by Google

τὴν ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργοὺς,
καὶ λέγει αὐτοῖς· Τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέ-
7 ραν ἀργοί; Λέγουσιν αὐτῷ· Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς
ἐμισθώσατο. Λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς
εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λήψε-
8 σθε. Ὀψίας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· Κάλεσον τοὺς
ἐργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρ-
ξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶν πρώτων.
9 Καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλα-
10 βον ἀνὰ δηνάριον. Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνό-
μισαν, ὅτι πλείονα λήψονται· καὶ ἔλαβον καὶ
11 αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον
12 κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, Λέγοντες· Ὅτι οὗτοι οἱ
ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν
αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς
13 ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν· Ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δη-
14 ναρίου συνεφώνησάς μοι; Ἆρον τὸ σὸν, καὶ
ὕπαγε· θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ
15 σοί. Ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι, ὃ θέλω ἐν τοῖς
ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ
16 ἀγαθός εἰμι; Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι, πρῶ-
τοι· καὶ οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι· πολλοὶ γάρ εἰσι
17 κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Καὶ ἀναβαίνων ὁ
Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα
μαθητὰς κατ᾽ ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐ-
18 τοῖς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι
καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θα-
19 νάτῳ. Καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς
τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι· καὶ
20 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλθεν
αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου, μετὰ τῶν
υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα, καὶ αἰτοῦσά τι παρ᾽
21 αὐτοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Τί θέλεις; Λέγει αὐ-
τῷ· Εἰπὲ, ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου.
εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων, ἐν τῇ
22 βασιλείᾳ σου. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν·
Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτή-
ριον, ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα,
ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Λέγουσιν αὐ-
23 τῷ· Δυνάμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Τὸ μὲν ποτή-
ριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπ-
τίζομαι, βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξι-
ῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦ-
ναι, ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. Καὶ 24
ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο
ἀδελφῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, 25
εἶπεν· Οἴδατε, ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κα-
τακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιά-
ζουσιν αὐτῶν. Οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ᾽ 26
ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔστω ὑμῶν
διάκονος· Καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, 27
ἔστω ὑμῶν δοῦλος. Ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 28
οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦ-
ναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ 29
ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ, ἠκολούθησεν
αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ καθή- 30
μενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς πα-
ράγει, ἔκραξαν, λέγοντες· Ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε,
υἱὸς Δαβίδ. Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς, 31
ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον, λέγοντες·
ἐλέησον ἡμᾶς Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. Καὶ στὰς ὁ 32
Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε· Τί θέλετε ποιή-
σω ὑμῖν; Λέγουσιν αὐτῷ· Κύριε, ἵνα ἀνοιχθῶ- 33
σιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰη- 34
σοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν· καὶ εὐθέως
ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἠκολούθησαν
αὐτῷ.

ΚΕΦ. κα΄. XXI.

ΚΑΙ᾽ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦλθον 1
εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε
ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς, λέγων αὐτοῖς·
Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην, τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· 2
καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον
μετ᾽ αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. Καὶ ἐάν τις 3
ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε, ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρεί-
αν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο δὲ 4
ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προ-
φήτου, λέγοντος. Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών· Ἰδοὺ, 5
ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πρᾳῢς, καὶ ἐπιβε-
βηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. Πο- 6
ρευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ, καὶ ποιήσαντες καθὼς
προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἤγαγον τὴν ὄνον 7
καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν ἐπάνω αὐτῶν.
Ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια 8
ἐν

Digitized by Google

ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν
9 δένδρων, καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. Οἱ δὲ ὄχ-
λοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον,
λέγοντες· Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς
10 ὑψίστοις. Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα,
ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις, λέγουσα· Τίς ἐστιν οὗτος;
11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον. Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφή-
12 της, ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εἰσ-
ῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐξέ-
βαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας
ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν
κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων
13 τὰς περιστεράς. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Γέγραπται·
Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς
14 δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ προσ-
ῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ
15 ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς
παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας,
16 Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἠγανάκτησαν. Καὶ
εἶπον αὐτῷ· Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς λέγει αὐτοῖς· Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε, Ὅτι
ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
17 αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἔξω
18 τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν· καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. Πρω-
19 ΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε. Καὶ
ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν,
καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ
λέγει αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν
20 αἰῶνα. Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. Καὶ
ἰδόντες οἱ μαθηταὶ, ἐθαύμασαν, λέγοντες· Πῶς
21 παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχη-
τε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς
συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε·
Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενή-
22 σεται. Καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προ-
23 σευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε. Καὶ ἐλθόντι αὐ-
τῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες·
Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδω-
24 κε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον
ἕνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν
ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπτισμα Ἰωάν- 25
νου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Οἱ
δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς, λέγοντες· Ἐὰν εἴ-
πωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ ἡμῖν· Διατί οὖν οὐκ ἐπι-
στεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώ- 26
πων· φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσι
τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. Καὶ ἀποκριθέντες 27
τῷ Ἰησοῦ, εἶπον· Οὐκ οἴδαμεν. Ἔφη αὐτοῖς καὶ
αὐτός· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; Ἄνθρωπος εἶχε 28
τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· Τέκ-
νον, ὕπαγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί
μου. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Οὐ θέλω· ὕστερον 29
δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε. Καὶ προσελθὼν τῷ 30
δευτέρῳ, εἶπεν ὡσαύτως. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
πεν· Ἐγὼ κύριε. καὶ οὐκ ἀπῆλθε. Τίς ἐκ τῶν 31
δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρός; Λέγουσιν αὐ-
τῷ· Ὁ πρῶτος. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προά-
γουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Ἦλθε 32
γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ
οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρ-
ναι ἐπίστευσαν αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μεταμε-
λήθητε ὕστερον, τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παρα- 33
βολὴν ἀκούσατε. Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπό-
της, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν
αὐτῷ περιέθηκε, καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν, καὶ
ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς,
καὶ ἀπεδήμησεν. Ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν 34
καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς
γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. Καὶ λα- 35
βόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδει-
ραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν.
Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώ- 36
των· καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. Ὕστερον δὲ 37
ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων·
Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. Οἱ δὲ γεωργοὶ 38
ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· Οὗτός ἐστιν
ὁ κληρονόμος, δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ
κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. Καὶ λα- 39
βόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ
ἀπέκτειναν. Ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμ- 40
πελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; Λέ- 41
γουσιν αὐτῷ· Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ
τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτι-

νες

Digitized by Google

νες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς και-
42 ροῖς αὐτῶν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐδέποτε
ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· Λίθον ὃν ἀπεδοκί-
μασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφα-
λὴν γωνίας· παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι
43 θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; Διὰ τοῦτο λέγω
ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται ἀφ᾽ ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς
44 αὐτῆς. Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συν-
θλασθήσεται· ἐφ᾽ ὃν δ᾽ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐ-
45 τόν. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν, ὅτι πε-
46 ρὶ αὐτῶν λέγει. Καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι,
ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην
αὐτὸν εἶχον.

ΚΕΦ. κβ'. XXII.

1 ΚΑΙ᾽ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, πάλιν εἶπεν αὐτοῖς
2 ἐν παραβολαῖς, λέγων· Ὡμοιώθη ἡ βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἐποίη-
3 σε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστειλε τοὺς δού-
λους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γά-
4 μους· καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. Πάλιν ἀπέστειλεν
ἄλλους δούλους, λέγων· Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις·
Ἰδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ
τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε
5 εἰς τοὺς γάμους. Οἱ δὲ ἀμελήσαντες, ἀπῆλθον·
ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρὸν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπο-
6 ρίαν αὐτοῦ· Οἱ δὲ λοιποὶ, κρατήσαντες τοὺς δού-
7 λους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. Ἀκούσας δὲ
ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύμα-
τα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν
8 πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. Τότε λέγει τοῖς δούλοις
αὐτοῦ· Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλη-
9 μένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. Πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς
διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέ-
10 σατε εἰς τοὺς γάμους. Καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους
εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ
11 γάμος ἀνακειμένων. Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς
θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρω-
12 πον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου. Καὶ λέγει
αὐτῷ· Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔν-
13 δυμα γάμου; Ὁ δὲ ἐφιμώθη. Τότε εἶπεν ὁ βα-
σιλεὺς τοῖς διακόνοις· Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ
χεῖρας, ἄρατε αὐτὸν, καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκό-
τος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, 14
ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Τότε πορευθέντες οἱ Φαρι- 15
σαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον, ὅπως αὐτὸν παγιδεύ-
σωσιν ἐν λόγῳ. Καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μα- 16
θητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες·
Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν
ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει
σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον
ἀνθρώπων. Εἰπὲ οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι 17
δοῦναι κῆνσον Καίσαρι, ἢ οὔ; Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς 18
τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· Τί με πειράζετε ὑπο-
κριταί; Ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου· 19
Οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. Καὶ λέγει 20
αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή;
Λέγουσιν αὐτῷ· Καίσαρος. Τότε λέγει αὐτοῖς· Ἀπό- 21
δοτε οὖν τὰ Καίσαρος, Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ,
τῷ Θεῷ. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφέν- 22
τες αὐτὸν ἀπῆλθον. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσ- 23
ῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι
ἀνάστασιν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες· Δι- 24
δάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν· Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ
ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἦσαν δὲ παρ᾽ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελ- 25
φοί· καὶ ὁ πρῶτος, γαμήσας ἐτελεύτησε· καὶ μὴ
ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ 26
τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά. Ὕστερον δὲ πάντων ἀπέ- 27
θανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος 28
τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν·
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πλανᾶ- 29
σθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν
τοῦ Θεοῦ. Ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, 30
οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ᾽ ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν
οὐρανῷ εἰσι. Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκ- 31
ρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,
λέγοντος· Ἐγώ εἰμι ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ 32
Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν ὁ Θε-
ὸς, Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Καὶ ἀκούσαντες 33
οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.
Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς 34
Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐπη- 35
ρώτησεν

Digitized by Google

ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς, πειράζων αὐτὸν,
36 καὶ λέγων· Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν
37 τῷ νόμῳ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀγαπήσεις
Κύριον τὸν Θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν
38 ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Αὕ-
39 τη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. Δευτέρα
δὲ ὁμοία αὐτῇ· Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς
40 σεαυτόν. Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος
41 ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Συνηγμέ-
νων δὲ τῶν Φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰη-
42 σοῦς, Λέγων· Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ, τί-
43 νος υἱός ἐστι; λέγουσιν αὐτῷ, τοῦ Δαβίδ. Λέγει
αὐτοῖς· Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐ-
44 τὸν καλεῖ; λέγων· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου·
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
45 ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ
46 αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; Καὶ οὐδεὶς
ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον· οὐδὲ ἐτόλμησέ
τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν
οὐκέτι.

Κεφ. κγ'. XXIII.

1 ΤΌΤΕ ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς
2 μαθηταῖς αὐτοῦ, Λέγων· Ἐπὶ τῆς Μωσέως
καθέδρας ἐκάθισαν οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
3 σαῖοι. Πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν,
τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε· κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ
4 ποιεῖτε· λέγουσι γὰρ, καὶ οὐ ποιοῦσι· Δεσμεύουσι
γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτι-
θέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων· τῷ δὲ δακ-
5 τύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. Πάντα δὲ
τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι τοῖς
ἀνθρώποις· πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτήρια αὐ-
τῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱμα-
6 τίων αὐτῶν. Φιλοῦσί τε τὴν πρωτοκλισίαν ἐν
τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
7 συναγωγαῖς, Καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγο-
ραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ῥαββὶ,
8 ῥαββί. Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἷς γάρ
ἐστιν ὑμῶν ὁ καθηγητὴς, ὁ Χριστός· πάντες δὲ
9 ὑμεῖς, ἀδελφοί ἐστε. Καὶ πατέρα μὴ καλέσητε
ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν,
10 ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί· εἷς
11 γάρ ὑμῶν ἐστιν ὁ καθηγητὴς, ὁ Χριστός. Ὁ δὲ
μείζων ὑμῶν, ἔσται ὑμῶν διάκονος. Ὅστις δὲ 12
ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὅστις τα-
πεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. Οὐαὶ δὲ ὑμῖν 13
Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι κλεί-
ετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς
εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν. Οὐαὶ ὑμῖν Γραμ- 14
ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι κατεσθίετε
τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ
προσευχόμενοι· διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον
κρίμα. Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι 15
ὑποκριταὶ, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ
τὴν ξηρὰν, ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον· καὶ ὅταν
γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον
ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες· 16
Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν
ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. Μωροὶ καὶ 17
τυφλοί· τίς γὰρ μείζων ἐστὶν, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς
ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν; Καί· Ὃς ἐὰν ὀμόσῃ ἐν 18
τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ' ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ
δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. Μωροὶ καὶ τυφ- 19
λοὶ, τί γὰρ μεῖζον; τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον
τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον; Ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυ- 20
σιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς
ἐπάνω αὐτοῦ. Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὀμνύει 21
ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν. Καὶ ὁ 22
ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ
Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν 23
Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι ἀπο-
δεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύ-
μινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν
κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει
ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. Ὁδηγοὶ τυφλοὶ, 24
οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον κα-
ταπίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρι- 25
σαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ
ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν
ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. Φαρισαῖε τυφλὲ, κα- 26
θάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς
παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν κα-
θαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι 27
ὑποκριταὶ, ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμέ-
νοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσω-
θεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρ-
σίας. Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς 28
ἀνθρώποις

Digitized by Google

ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρί-
29 σεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν Γραμματεῖς καὶ
Φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους
τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
30 δικαίων· Καὶ λέγετε· Εἰ ἦμεν ἐν ταῖς ἡμέραις
τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἦμεν κοινωνοὶ αὐτῶν
31 ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. Ὥστε μαρτυρεῖ-
τε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς
32 προφήτας. Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν
33 πατέρων ὑμῶν. Ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν,
34 πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; Διὰ
τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας,
καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς· καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπο-
κτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώ-
σετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε ἀπὸ
35 πόλεως εἰς πόλιν· Ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν
αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ
αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζα-
χαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ
36 ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει
37 ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἱερουσα-
λὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας,
καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν,
ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου.
ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς
38 ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε; Ἰδοὺ.
39 ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. Λέγω γὰρ
ὑμῖν· Οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε·
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. κδ'. XXIV.

1 ΚΑΙ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ·
καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐ-
2 τῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα;
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος
3 ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ μὴ καταλυθήσεται. Καθημένου
δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες· Εἰπὲ
ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς
σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;
4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Βλέπετε
5 μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ· Πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ἐγώ εἰμι ὁ Χρι-
στός· καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. Μελλήσετε δὲ ἀκού- 6
ειν πολέμους, καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θρο-
εῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι· ἀλλ' οὔπω ἐστὶ τὸ
τέλος. Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βα- 7
σιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοι-
μοὶ, καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. Πάντα δὲ ταῦτα 8
ἀρχὴ ὠδίνων. Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖ- 9
ψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε μισού-
μενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου.
Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ· καὶ ἀλλήλους 10
παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. Καὶ πολλοὶ 11
ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται, καὶ πλανήσουσι
πολλούς. Καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, 12
ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. Ὁ δὲ ὑπομεί- 13
νας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. Καὶ κηρυχθήσε- 14
ται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ
τῇ οἰκουμένῃ, εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ
τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγ- 15
μα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ
προφήτου, ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ (ὁ ἀναγινώσκων νοεί-
τω.) Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν ἐπὶ 16
τὰ ὄρη· Ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβαινέτω 17
ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· Καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγ- 18
ρῷ, μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς 19
θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Προσεύ- 20
χεσθε δὲ, ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶ-
νος, μηδὲ ἐν σαββάτῳ. Ἔσται γὰρ τότε θλῖψις 21
μεγάλη, οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως
τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώ- 22
θησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα
σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ
ἡμέραι ἐκεῖναι. Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, 23
ὧδε ὁ Χριστὸς, ἢ ὧδε· μὴ πιστεύσητε. Ἐγερθή- 24
σονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ
δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα· ὥστε πλα-
νῆσαι, εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Ἰδοὺ, 25
προείρηκα ὑμῖν. Ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ, ἐν 26
τῇ ἐρήμῳ ἐστί· μὴ ἐξέλθητε· ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμεί-
οις· μὴ πιστεύσητε. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρ- 27
χεται ἀπὸ ἀνατολῶν, καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν,
οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
Ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσον- 28
ται οἱ ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν 29
ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σε-
λήνη

Digitized by Google

λήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες
πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν
30 οὐρανῶν σαλευθήσονται. Καὶ τότε φανήσεται τὸ
σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ
τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ
ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ
τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, μετὰ δυνάμεως καὶ
31 δόξης πολλῆς. Καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ
μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης· καὶ ἐπισυνά-
ξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέ-
32 μων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ
δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη
ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα
33 ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. Οὕτω
καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε
34 ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα
35 ταῦτα γένηται. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
36 σονται· οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Περὶ δὲ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν,
οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου
37 μόνος. Ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως
38 ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ὥσ-
περ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ
κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες
καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε
39 εἰς τὴν κιβωτόν· Καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἦλθεν
ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἦρεν ἅπαντας· οὕτως ἔσται
40 καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Τότε δύο
ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραλαμβάνεται,
41 καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. Δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι·
42 μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. Γρη-
γορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν
43 ἔρχεται. Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰ-
κοδεσπότης, ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐ-
γρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι τὴν
44 οἰκίαν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοι-
μοι. ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
45 ἔρχεται. Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρό-
νιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θε-
ραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν
46 ἐν καιρῷ; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν
47 ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ
48 καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει ὁ κύριός μου
ἐλθεῖν. Καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους, ἐσ- 49
θίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυόντων· Ἥξει 50
ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδο-
κᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει· Καὶ διχοτομήσει 51
αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν
θήσει· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν
ὀδόντων.

ΚΕΦ. ΚΕ'. XXV.

ΤΟΤΕ ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέ- 1
κα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπά-
δας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου.
Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ πέντε 2
μωραί. Αἵτινες μωραὶ, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας 3
ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον. Αἱ δὲ 4
φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν
μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. Χρονίζοντος δὲ 5
τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι, καὶ ἐκάθευδον.
Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· Ἰδοὺ, ὁ νυμ- 6
φίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.
Τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ 7
ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. Αἱ δὲ μωραὶ 8
ταῖς φρονίμοις εἶπον· Δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου
ὑμῶν· ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. Ἀπ- 9
εκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι· Μήποτε οὐκ
ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς
τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. Ἀπερ- 10
χομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος·
καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους,
καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. Ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ 11
αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι· Κύριε, κύριε, ἄνοι-
ξον ἡμῖν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω 12
ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ 13
οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος 14
ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρ-
έδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· Καὶ ᾧ μὲν 15
ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν· ἑκά-
στῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν· καὶ ἀπεδήμησεν
εὐθέως. Πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λα- 16
βὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα
πέντε τάλαντα. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρ- 17
δησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, 18
ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἀπέκρυψε τὸ
ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Μετὰ δὲ χρόνον πο- 19

Digitized by Google

λὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ
20 συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. Καὶ προσελθὼν ὁ
τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα
πέντε τάλαντα, λέγων· Κύριε, πέντε τάλαντά
μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα
21 ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος
αὐτοῦ· Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς
πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν
22 χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ
δύο τάλαντα λαβὼν, εἶπε· Κύριε, δύο τάλαντά
μοι παρέδωκας· ἴδε, ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρ-
23 δησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· Εὖ,
δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς, ἐπὶ
πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ
24 κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον
εἰληφὼς, εἶπε· Κύριε, ἔγνων σε, ὅτι σκληρὸς
εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ
25 συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· Καὶ φοβηθεὶς.
ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ·
26 ἴδε, ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐ-
τοῦ, εἶπεν αὐτῷ· Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ᾔδεις
ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν
27 οὐ διεσκόρπισα· Ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν
μου τοῖς τραπεζίταις· καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην
28 ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ
τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαν-
29 τα. (Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ
περισσευθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ
30 ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.) Καὶ τὸν ἀχρεῖον
δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ
αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐ-
32 τοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ. Καὶ
συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη·
καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν
33 ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. Καὶ στή-
σει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ
34 ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς
τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ
πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην
35 ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· Ἐπεί-
νασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα,
καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ
36 με· Γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα,
καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλ-
θετε πρός με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ 37
δίκαιοι, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶν-
τα, καὶ ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσα-
μεν; Πότε δέ σε εἴδομεν ξένον, καὶ συνηγάγο- 38
μεν; ἢ γυμνὸν, καὶ περιεβάλομεν; Πότε δέ 39
σε εἴδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν
πρός σε; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐρεῖ αὐ- 40
τοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ
τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ
ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· 41
Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ
αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς
ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ἐπείνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώ- 42
κατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ
με· Ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, 43
καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ,
καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται 44
αὐτῷ καὶ αὐτοὶ, λέγοντες· Κύριε, πότε σε εἴδο-
μεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν,
ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν
σοι; Τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων· Ἀμὴν 45
λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων
τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπ- 46
ελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δίκαιοι
εἰς ζωὴν αἰώνιον.

ΚΕΦ. ΚΣΤ'. XXVI.

ΚΑΙ' ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς 1
λόγους τούτους, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Οἴ- 2
δατε ὅτι κατὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται,
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυ-
ρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 3
Γραμματεῖς καὶ οἱ Πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν
αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα. Καὶ 4
συνεβουλεύσαντο, ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλῳ,
καὶ ἀποκτείνωσιν. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, 5
ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ 6
γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λε-
προῦ, Προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου 7
ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφα-
λὴν αὐτοῦ ἀνακειμένου. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ 8
αὐτοῦ ἠγανάκτησαν, λέγοντες· Εἰς τί ἡ ἀπώλεια
αὕτη; Ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι 9
πολλοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. Γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς, 10
εἶπεν αὐτοῖς· Τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί;

ἔργον

11 ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. Πάντοτε
γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· ἐμὲ δὲ
12 οὐ πάντοτε ἔχετε. Βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον
τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι
13 με ἐποίησεν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχ-
θῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαλη-
θήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, εἰς μνημόσυνον
14 αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα, ὁ λεγό-
μενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς,
15 Εἶπε· Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν παρα-
δώσω αὐτόν; Οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀρ-
16 γύρια. Καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν, ἵνα
17 αὐτὸν παραδῷ. Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσ-
ῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες αὐτῷ· Ποῦ
18 θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; Ὁ
δὲ εἶπεν· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖ-
να, καὶ εἴπατε αὐτῷ· Ὁ διδάσκαλος λέγει· Ὁ
καιρός μου ἐγγύς ἐστιν, πρός σε ποιῶ τὸ πάσχα
19 μετὰ τῶν μαθητῶν μου. Καὶ ἐποίησαν οἱ μαθη-
ταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμα-
20 σαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο
21 μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, εἶπεν·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει
22 με. Καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέγειν
23 αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν· Μήτι ἐγώ εἰμι, Κύριε; Ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· Ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ ἐν
24 τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με παραδώσει. Ὁ
μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπ-
ται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι'
οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐ-
25 τῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, εἶπε·
Μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶπας.
26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρ-
τον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μα-
θηταῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ
27 σῶμά μου. Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχα-
ριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ
28 πάντες· Τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς και-
νῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς
29 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ
πίω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμ-
πέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πί-
νω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατ-
30 ρός μου. Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
ἐλαιῶν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Πάντες ὑμεῖς 31
σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ·
γέγραπται γάρ· Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ δια-
σκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. Με- 32
τὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν
Γαλιλαίαν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐ- 33
τῷ· Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοὶ,
ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. Ἔφη αὐτῷ ὁ 34
Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκ-
τὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ
με. Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κἂν δέῃ με σὺν 35
σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. Ὁμοίως
καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. Τότε ἔρχε- 36
ται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον
Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· Καθίσατε
αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ. Καὶ 37
παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβε-
δαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. Τότε 38
λέγει αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως
θανάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ.
Καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐ- 39
τοῦ, προσευχόμενος, καὶ λέγων· Πάτερ μου, εἰ
δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον
τοῦτο. πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ 40
ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς
καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Οὕτως οὐκ
ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; Γρη- 41
γορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς
πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ
ἀσθενής. Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξα- 42
το, λέγων· Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ πο-
τήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω,
γενηθήτω τὸ θέλημά σου. Καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει 43
αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν
οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς ἀπελ- 44
θὼν πάλιν, προσηύξατο ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν
λόγον εἰπών. Τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς 45
αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς· Καθεύδετε τὸ λοιπὸν,
καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ, ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱ-
ὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρ-
τωλῶν. Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ, ἤγγικεν ὁ 46
παραδιδούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, 47
Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχ-
λος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν
ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. Ὁ δὲ πα- 48

ραδιδοὺς

Digitized by Google

ραδιδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων·
Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν.
49 Καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ, εἶπε· Χαῖρε
50 ῥαββί. Καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ· Ἑταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει; Τότε προσ-
ελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν,
51 καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, εἷς τῶν μετὰ
Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε τὴν μάχαι-
ραν αὐτοῦ· καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχι-
52 ερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. Τότε λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν
εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες
53 μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται. Ἢ δοκεῖς,
ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα
μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγε-
54 ῶνας ἀγγέλων; Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ,
55 ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι; Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν
ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ'
ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ
56 ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. Τοῦτο δὲ ὅλον
γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προ-
φητῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες, ἀφέντες αὐ-
57 τὸν, ἔφυγον. Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν,
ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν.
58 Ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, ἕως
τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως· καὶ εἰσελθὼν ἔσω,
ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος.
59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συν-
έδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ
60 Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι· Καὶ οὐχ εὗρον·
καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ
εὗρον· ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες,
61 Εἶπον· Οὗτος ἔφη· Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν
τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐ-
62 τόν. Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς, εἶπεν αὐτῷ·
Οὐδὲν ἀποκρίνῃ; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν;
63 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς,
εἶπεν αὐτῷ· Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶν-
τος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, ὁ υἱὸς
64 τοῦ Θεοῦ. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Σὺ εἶπας· πλὴν
λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ
65 ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. Τότε
ὁ ἀρχιερεὺς διέῤῥηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων·
Ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρ-
τύρων; ἴδε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐ-
τοῦ. Τί ὑμῖν δοκεῖ; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπον· 66
Ἔνοχος θανάτου ἐστί. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ 67
πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ
ἐῤῥάπισαν, Λέγοντες· Προφήτευσον ἡμῖν Χριστὲ, 68
τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκά- 69
θητο ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παι-
δίσκη, λέγουσα· Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ
Γαλιλαίου. Ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων, 70
λέγων· Οὐκ οἶδα τί λέγεις. Ἐξελθόντα δὲ αὐ- 71
τὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέ-
γει τοῖς ἐκεῖ· Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Να-
ζωραίου. Καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου· Ὅτι 72
οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. Μετὰ μικρὸν δὲ προσ- 73
ελθόντες οἱ ἑστῶτες, εἶπον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς
καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν
σε ποιεῖ. Τότε ἤρξατο καταναθεματίζειν, καὶ 74
ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· Καὶ εὐθέ-
ως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ 75
ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ, εἰρηκότος αὐτῷ· Ὅτι πρὶν
ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. Καὶ ἐξελ-
θὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάν- 1
τες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. Καὶ δή- 2
σαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον, καὶ παρέδωκαν αὐ-
τὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν 3
Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μετ-
αμεληθεὶς, ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, Λέγων· 4
Ἥμαρτον, παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. Οἱ δὲ εἶπον·
Τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. Καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια 5
ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε· καὶ ἀπελθὼν, ἀπήγξα-
το. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶ- 6
πον· Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν·
ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. Συμβούλιον δὲ λαβόν- 7
τες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κερα-
μέως, εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. Διὸ ἐκλήθη ὁ ἀ- 8
γρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς αἵματος, ἕως τῆς σήμερον.
Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προ- 9
φήτου, λέγοντος· Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀρ-
γύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαν-

Digitized by Google

10 το ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν
ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύ-
11 ριος.) Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμό-
νος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν, λέγων· Σὺ
εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη
12 αὐτῷ· Σὺ λέγεις. Καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐ-
τὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων,
13 οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος·
14 Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; Καὶ οὐκ
ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα· ὥστε θαυμά-
15 ζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει
ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν
16 ἤθελον. Εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγό-
17 μενον Βαραββᾶν. Συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν;
Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν;
18 Ἤδει γὰρ, ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν.
19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε
πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα· Μηδέν σοι
καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμε-
20 ρον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους, ἵνα αἰτήσων-
ται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν.
21 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν, εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα θέ-
λετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον,
22 Βαραββᾶν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τί οὖν ποι-
ήσω Ἰησοῦν, τὸν λεγόμενον Χριστόν; Λέγουσιν αὐ-
23 τῷ πάντες· Σταυρωθήτω. Ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη·
Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσῶς ἔκρα-
24 ζον, λέγοντες· Σταυρωθήτω. Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλά-
τος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γί-
νεται, λαβὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας
ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων· Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ
25 τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. Καὶ
ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς, εἶπε· Τὸ αἷμα αὐτοῦ
26 ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Τότε ἀπέ-
λυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν φρα-
27 γελλώσας παρέδωκεν, ἵνα σταυρωθῇ. Τότε οἱ
στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰη-
σοῦν εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν
28 ὅλην τὴν σπεῖραν. Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, πε-
29 ριέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. Καὶ πλέξαν-
τες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ· καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐ-
τοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέ-
παιζον αὐτῷ, λέγοντες· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων. Καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον 30
τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν 31
τὴν χλαμίδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.
Ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὀνό- 32
ματι Σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμε- 33
νον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι λεγόμενος κρανίου τόπος,
Ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμέ- 34
νον· καὶ γευσάμενος, οὐκ ἤθελε πιεῖν. Σταυρώ- 35
σαντες δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, βάλλοντες κλῆρον· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
ὑπὸ τοῦ προφήτου· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά
μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον
κλῆρον. Καὶ καθήμενοι, ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. 36
Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν 37
αὐτοῦ γεγραμμένην· ΟΥ̃ΤΟ'Σ Ε'ΣΤΙΝ Ι'ΗΣΟΥ̃Σ
Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥ`Σ ΤΩ͂Ν ἸΟΥΔΑΙ'ΩΝ. Τότε σταυ- 38
ροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί· εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ
εἷς ἐξ εὐωνύμων. Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβ- 39
λασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν,
Καὶ λέγοντες· Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρι- 40
σὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν· εἰ υἱὸς εἶ
τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. Ὁμοίως δὲ 41
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμ-
ματέων καὶ πρεσβυτέρων, ἔλεγον· Ἄλλους ἔσω- 42
σεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ βασιλεὺς Ἰσ-
ραὴλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ
πιστεύσομεν αὐτῷ. Πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν· ῥυ- 43
σάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε γάρ·
Ὅτι Θεοῦ εἰμι υἱός. Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ, 44
οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτῷ. Ἀπὸ 45
δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν
γῆν, ἕως ὥρας ἐννάτης. Περὶ δὲ τὴν ἐννάτην 46
ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων·
Ἠλὶ, Ἠλὶ, λαμὰ σαβαχθανί; τοῦτ' ἔστι, Θεέ
μου, Θεέ μου, ἱνατί με ἐγκατέλιπες; Τινὲς δὲ 47
τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες, ἔλεγον· Ὅτι Ἠλίαν
φωνεῖ οὗτος. Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν, 48
καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὄξους, καὶ πε-
ριθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. Οἱ δὲ λοιποὶ 49
ἔλεγον· Ἄφες, ἴδωμεν, εἰ ἔρχεται Ἠλίας σώσων
αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς, πάλιν κράξας φωνῇ με- 50
γάλῃ,

51 γάλη, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ, τὸ κατα-
πέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν
ἕως κάτω· καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη· καὶ αἱ πέτραι ἐσ-
52 χίσθησαν· Καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν· καὶ
πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη.
53 Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερ-
σιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ
54 ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ, τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν
σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα,
55 λέγοντες· Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ
ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι·
αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας,
56 διακονοῦσαι αὐτῷ. Ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδα-
λήνη, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ,
57 καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. Ὀψίας δὲ γε-
νομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἀριμα-
θαίας, τοὔνομα Ἰωσὴφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευ-
58 σε τῷ Ἰησοῦ. Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ᾐτή-
σατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευ-
59 σεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα
60 ὁ Ἰωσὴφ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ. Καὶ
ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλα-
τόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ. καὶ προσκυλίσας λίθον μέ-
61 γαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ
ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία,
62 καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύρι-
ον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθη-
σαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον.
63 Λέγοντες· Κύριε, ἐμνήσθημεν, ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλά-
νος εἶπεν, ἔτι ζῶν· Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρο-
64 μαι. Κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως
τῆς τρίτης ἡμέρας· μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ νυκτὸς, κλέψωσιν αὐτὸν, καὶ εἴπωσι τῷ
λαῷ· Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν. καὶ ἔσται ἡ ἐσχά-
65 τη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. Ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ
Πιλάτος· Ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε
66 ὡς οἴδατε. Οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τά-
φον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς κουστωδίας.

ΚΕΦ. ΚΗ'. XXVIII.

1 ΟΨΕ' δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν
σαββάτων, ἦλθε Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ
2 ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. Καὶ ἰδοὺ,
σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γὰρ Κυρίου κα-
ταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λί-
θον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ.
Ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα 3
αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. Ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐ- 4
τοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ
νεκροί. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυ- 5
ναιξί· Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ, ὅτι Ἰησοῦν
τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. Οὐκ ἔστιν ὧδε· ἠγέρ- 6
θη γὰρ, καθὼς εἶπε· δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον,
ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. Καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, 7
εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ
τῶν νεκρῶν· καὶ ἰδοὺ, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδοὺ, εἶπον ὑμῖν.
Καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φό- 8
βου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγ- 9
γεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ, ὁ Ἰησοῦς
ἀπήντησεν αὐταῖς, λέγων· Χαίρετε. Αἱ δὲ προσ-
ελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας· καὶ προσ-
εκύνησαν αὐτῷ. Τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· 10
Μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀ-
δελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
κἀκεῖ με ὄψονται. Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ, 11
τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν,
ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενό-
μενα. Καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέ- 12
ρων, συμβούλιόν τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ
ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, Λέγοντες· Εἴπατε, 13
Ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν
αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. Καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦ- 14
το ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ
ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. Οἱ δὲ, λαβόντες 15
τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διε-
φημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς
σήμερον. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν 16
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος, οὗ ἐτάξατο αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προσεκύνησαν 17
αὐτῷ· οἱ δὲ ἐδίστασαν. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς, 18
ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων· Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξου-
σία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Πορευθέντες οὖν μα- 19
θητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐ-
τοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ
τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν 20
πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ μεθ'
ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντε-
λείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄. I.

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ
2 Θεοῦ. Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφή-
ταις· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει
3 τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. Φωνὴ βοῶντος ἐν
τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας
4 ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Ἐγένετο Ἰωάννης
βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσων βάπτισ-
5 μα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Καὶ ἐξε-
πορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ
οἱ Ἱεροσολυμῖται· καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς
6 ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος
τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν
ὀσφὺν αὐτοῦ· καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγ-
7 ριον. Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων· Ἔρχεται ὁ ἰσχυρό-
τερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς, κύψας
8 λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. Ἐγὼ
μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτί-
9 σει ὑμᾶς ἐν Πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζα-
ρὲτ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου
10 εἰς τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ
τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ
Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν, καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν.
11 Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· Σὺ εἶ ὁ υἱός
12 μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Καὶ εὐθὺς τὸ
13 Πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. Καὶ ἦν
ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα, πειρα-
ζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ. καὶ ἦν μετὰ τῶν θη-
14 ρίων· καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ
τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς
εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
15 βασιλείας τοῦ Θεοῦ, Καὶ λέγων· Ὅτι πεπλήρω-
ται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ,
μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Πε- 16
ριπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαί-
ας, εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσσῃ·
(ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς.) Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 17
Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλι-
εῖς ἀνθρώπων. Καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα 18
αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν 19
ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ
Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ
πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. Καὶ εὐθέως 20
ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐ-
τῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθω-
τῶν, ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορεύονται 21
εἰς Καπερναούμ· καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελ-
θὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε. Καὶ ἐξεπ- 22
λήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσ-
κων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ
γραμματεῖς. Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν 23
ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε,
Λέγων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; 24
ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος
τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέ- 25
γων· Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ σπα- 26
ράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, καὶ
κράξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. Καὶ 27
ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς αὐ-
τοὺς, λέγοντας· Τί ἐστι τοῦτο; τίς ἡ διδαχὴ ἡ
καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμα-
σι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν
αὐτῷ; Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην 28
τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθέως ἐκ 29
τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκί-

αν

Digitized by Google

αν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰω-
30 άννου. Ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσ-
31 σουσα· καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. Καὶ
προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν, κρατήσας τῆς χειρὸς
αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως. καὶ
32 διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ
ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς
33 ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. Καὶ ἡ πόλις
34 ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. Καὶ ἐθε-
ράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νό-
σοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε
35 λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. Καὶ
πρωῒ ἔννυχον λίαν ἀναστὰς, ἐξῆλθε· καὶ ἀπῆλ-
36 θεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. Καὶ
κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ.
37 Καὶ εὑρόντες αὐτὸν, λέγουσιν αὐτῷ. Ὅτι πάντες
38 ζητοῦσί σε. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν εἰς τὰς
ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κἀκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦ-
39 το γὰρ ἐξελήλυθα. Καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς
συναγωγαῖς αὐτῶν, εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ
40 τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐ-
τὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν
αὐτὸν, καὶ λέγων αὐτῷ· Ὅτι, ἐὰν θέλῃς, δύνα-
41 σαί με καθαρίσαι. Ὁ δὲ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς,
ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει
42 αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. Καὶ εἰπόντος αὐτοῦ,
εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκα-
43 θαρίσθη. Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθέως
44 ἐξέβαλεν αὐτόν· Καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ
μηδὲν εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱε-
ρεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, ἃ
45 προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Ὁ δὲ
ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ, καὶ διαφημί-
ζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φα-
νερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις
τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχό-
θεν.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΚΑΙ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμε-
1 ρῶν. καὶ ἠκούσθη, ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐ-
2 θέως συνήχθησαν πολλοί· ὥστε μηκέτι χωρεῖν μη-
δὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν
3 λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν
4 φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυ-
νάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπε-
στέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν· καὶ ἐξορύξαντες
χαλῶσι τὸν κράββατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς
κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, 5
λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων 6
ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν· Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; 7
τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ Θε-
ός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι 8
αὐτοῦ, ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς,
εἶπεν αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ 9
παραλυτικῷ, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι· ἢ εἰ-
πεῖν· Ἔγειραι, καὶ ἆρόν σου τὸν κράββατον, καὶ
περιπάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει 10
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρ-
τίας· (λέγει τῷ παραλυτικῷ) Σοὶ λέγω, ἔγει- 11
ραι, καὶ ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ ὕπα-
γε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, 12
καὶ ἄρας τὸν κράββατον, ἐξῆλθεν ἐναντίον
πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξά-
ζειν τὸν Θεὸν, λέγοντας· Ὅτι οὐδέποτε οὕτως
εἴδομεν. Καὶ ἐξῆλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασ- 13
σαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, καὶ
ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ παράγων εἶδε Λευὶν τὸν 14
τοῦ Ἀλφαίου, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ λέ-
γει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν 15
ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρ-
τωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.
Καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἰδόντες αὐ- 16
τὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτω-
λῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Τί ὅτι μετὰ
τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει;
Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν 17
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχον-
τες. οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτω-
λοὺς εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάν- 18
νου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, νηστεύοντες· καὶ ἔρχον-
ται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάν-
νου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ
μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 19
Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμ-

Digitized by Google

φίος μετ᾽ αὐτῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ᾽
ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστ-
20 εύειν· Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽
αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκεί-
21 ναις ταῖς ἡμέραις. Καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγ-
νάφου ἐπιῤῥάπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μὴ,
αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ,
22 καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. Καὶ οὐδεὶς βάλλει
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει
ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται,
καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσ-
23 κοὺς καινοὺς βλητέον. Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσ-
θαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπορίμων,
καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλ-
24 λοντες τοὺς στάχυας. Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον
αὐτῷ· Ἴδε, τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν, ὃ οὐκ
25 ἔξεστι; Καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγ-
νωτε, τί ἐποίησε Δαβὶδ, ὅτε χρείαν ἔσχε, καὶ
26 ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ; Πῶς εἰσῆλ-
θεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ Ἀρ-
χιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν,
οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδω-
27 κε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι; Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ
23 ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. Ὥστε κύριός ἐστι
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

1 ΚΑΙ᾽ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἦν
ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα.
2 Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύ-
3 σει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. Καὶ λέγει
τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα·
4 Ἔγειραι εἰς τὸ μέσον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστι
τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι;
5 ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. Καὶ
περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ᾽ ὀργῆς, συλλυπούμε-
νος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει
τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου· καὶ ἐξέτει-
νε· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ
6 ἄλλη. Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι, εὐθέως με-
τὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἐποίουν κατ᾽ αὐ-
7 τοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀν-
εχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θά-
λασσαν· καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας
ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, καὶ 8
ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σι-
δῶνα, πλῆθος πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει,
ἦλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ- 9
τοῦ, ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ, διὰ τὸν
ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. Πολλοὺς γὰρ 10
ἐθεράπευσεν· ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ
ἅψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. Καὶ τὰ πνεύμα- 11
τα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσ-
έπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔκραζε, λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ
ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς, ἵνα 12
μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι. Καὶ ἀναβαίνει εἰς 13
τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός· καὶ
ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα 14
ὦσι μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσ-
σειν, Καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους, 15
καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. Καὶ ἐπέθηκε τῷ 16
Σίμωνι ὄνομα Πέτρον· Καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζε- 17
βεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου·
(καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργὲς, ὅ
ἐστιν, υἱοὶ βροντῆς·) Καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιπ- 18
πον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ Ματθαῖον, καὶ Θω-
μᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδ-
δαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, Καὶ Ἰούδαν 19
Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν· καὶ ἔρ-
χονται εἰς οἶκον. Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, 20
ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. Καὶ 21
ἀκούσαντες οἱ παρ᾽ αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐ-
τόν· ἔλεγον γάρ· Ὅτι ἐξέστη. Καὶ οἱ γραμμα- 22
τεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες, ἔλεγον·
Ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι
τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ προσ- 23
καλεσάμενος αὐτοὺς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐ-
τοῖς· Πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν;
Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύνα- 24
ται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· Καὶ ἐὰν οἰκία 25
ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία
ἐκείνη· Καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ᾽ ἑαυτὸν καὶ 26
μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει.
Οὐ δύναται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν 27
εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶ-
τον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ· καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐ-
τοῦ διαρπάσει. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα 28

Digitized by Google

ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀν-
θρώπων, καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημή-
29 σωσιν· Ὃς δ᾽ ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα
τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ᾽
30 ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως. Ὅτι ἔλεγον· Πνεῦ-
31 μα ἀκάθαρτον ἔχει. Ἔρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν
32 πρὸς αὐτὸν, φωνοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐκάθητο ὄχ-
λος περὶ αὐτόν· εἶπον δὲ αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ
33 σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. Καὶ ἀπ-
εκρίθη αὐτοῖς, λέγων· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ
34 ἀδελφοί μου; Καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς
περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου
35 καὶ οἱ ἀδελφοί μου. Ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέ-
λημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου
καὶ μήτηρ ἐστί.

ΚΕΦ. Δ΄. IV.

1 ΚΑΙ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασ-
σαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς,
ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον, καθῆσθαι
ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θά-
2 λασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς
ἐν παραβολαῖς πολλὰ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ
3 διδαχῇ αὐτοῦ· Ἀκούετε· Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων
4 τοῦ σπεῖραι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ
μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πετει-
5 νὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτό. Ἄλλο δὲ
ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολ-
λήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν
6 βάθος γῆς· Ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυματί-
7 σθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. Καὶ
ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ
ἄκανθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτὸ, καὶ καρπὸν οὐκ
8 ἔδωκε. Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν·
καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα·
καὶ ἔφερεν, ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ
9 ἓν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὁ ἔχων ὦτα
10 ἀκούειν, ἀκουέτω. Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας,
ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα
11 τὴν παραβολήν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν δέ-
δοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ·
ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα
12 γίνεται· Ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδω-
σι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μήπο-
τε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτή-
ματα. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παρα- 13
βολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς
γνώσεσθε; Ὁ σπείρων, τὸν λόγον σπείρει. 14
Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν, ὅπου σπείρε- 15
ται ὁ λόγος· καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχε-
ται ὁ σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρ-
μένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Καὶ οὗτοί εἰσιν 16
ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν
ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμ-
βάνουσιν αὐτόν· Καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν ἑαυ- 17
τοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης θλί-
ψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκανδα-
λίζονται. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπει- 18
ρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες· Καὶ 19
αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ
πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπο-
ρευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος
γίνεται. Καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν κα- 20
λὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ
παραδέχονται· καὶ καρποφοροῦσιν, ἓν τριάκον-
τα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. Καὶ ἔλε- 21
γεν αὐτοῖς· Μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται, ἵνα ὑπὸ
τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα
ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; Οὐ γάρ ἐστί τι 22
κρυπτὸν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπό-
κρυφον, ἀλλ᾽ ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθῃ. Εἴ τις ἔχει 23
ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέ- 24
πετε τί ἀκούετε· ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθή-
σεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκού-
ουσιν· Ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς 25
οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. Καὶ 26
ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐὰν
ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ 27
καθεύδῃ, καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ
σπόρος βλαστάνῃ, καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐ-
τός. Αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον 28
χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ
στάχυϊ. Ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπὸς, εὐθέως 29
ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισ-
μός. Καὶ ἔλεγε· Τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλεί- 30
αν τοῦ Θεοῦ; ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλω-
μεν αὐτήν; Ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὃς, ὅταν 31
σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν
σπερμά-

Digitized by Google

32 σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· Καὶ ὅταν
σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λα-
χάνων μείζων, καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύ-
νασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
33 νοῦ κατασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολ-
λαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο
34 ἀκούειν. Χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς·
κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.
35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας
36 γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἀφέν-
τες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν
ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐ-
37 τοῦ. Καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη· τὰ δὲ
κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ
38 ἤδη γεμίζεσθαι. Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ
ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρουσιν
αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει
39 σοι, ὅτι ἀπολλύμεθα; Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμη-
σε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα,
πεφίμωσο. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο
40 γαλήνη μεγάλη. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί
41 ἐστε οὕτω; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; Καὶ ἐφοβήθη-
σαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους·
Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θά-
λασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

ΚΕΦ. Ε'. V.

1 ΚΑΙ' ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς
2 τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν. Καὶ ἐξελθόντι
αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ
τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ.
3 Ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ
4 οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν δῆσαι· Διὰ
τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι,
καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις, καὶ τὰς
πέδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δα-
5 μάσαι. Καὶ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν
τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων, καὶ
6 κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις· Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν
ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ·
7 Καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ, εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ σοί
Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν Θεὸν,
8 μή με βασανίσῃς. (Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· Ἔξελ-
θε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου)

Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί σοι ὄνομα; Καὶ ἀπεκρί- 9
θη, λέγων· Λεγεὼν ὄνομά μοι· ὅτι πολλοί ἐσμεν.
Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀπο- 10
στείλῃ ἔξω τῆς χώρας. Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη 11
ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη. Καὶ παρεκά- 12
λεσαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες· Πέμ-
ψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλ-
θωμεν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς.
Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλ- 13
θον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, (ἦσαν δὲ ὡς δισ-
χίλιοι,) καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. Οἱ δὲ 14
βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν
εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ ἐξῆλθον 15
ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός. Καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθή-
μενον καὶ ἱματισμένον, καὶ σωφρονοῦντα, τὸν
ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν. Καὶ 16
διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ
δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. Καὶ ἤρ- 17
ξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρί-
ων αὐτῶν. Καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, 18
παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα ᾖ μετ'
αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέ- 19
γει αὐτῷ· Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς,
καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς, ὅσα σοι ὁ Κύριος ἐποίησε,
καὶ ἠλέησέ σε. Καὶ ἀπῆλθε, καὶ ἤρξατο κηρύσ- 20
σειν ἐν τῇ Δεκαπόλει, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον. Καὶ διαπερά- 21
σαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέ-
ραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν· καὶ ἦν
παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἷς τῶν 22
ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος· καὶ ἰδὼν αὐ-
τὸν, πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· Καὶ παρ- 23
εκάλει αὐτὸν πολλὰ, λέγων· Ὅτι τὸ θυγάτριόν
μου ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς
χεῖρας, ὅπως σωθῇ· καὶ ζήσεται. Καὶ ἀπῆλθε 24
μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
συνέθλιβον αὐτόν. (Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει 25
αἵματος ἔτη δώδεκα, Καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ 26
πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυ-
τῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλ-
λον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα· Ἀκούσασα περὶ τοῦ 27
Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ· Ἔλεγε γάρ· Ὅτι κἂν τῶν ἱματί- 28

29 ὢν αὐτοῦ ἅψωμαι, σωθήσομαι. Καὶ εὐθέως ἐξη-
ράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἔγνω τῷ
30 σώματι, ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. Καὶ εὐ-
θέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ
δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ,
31 ἔλεγε· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; Καὶ ἔλε-
γον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον
συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις· Τίς μου ἥψατο;
32 Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν·
33 Ἡ δὲ γυνὴ, φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέ-
γονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ
34 εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ὁ δὲ εἶπεν
αὐτῇ· Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς
35 εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου.) Ἔτι
αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώ-
γου, λέγοντες· Ὅτι ἡ θυγάτηρ σου, ἀπέθανε· τί
36 ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; Ὁ δὲ Ἰησοῦς, εὐ-
θέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει τῷ
37 ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. Καὶ
οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ
Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
38 Ἰακώβου. Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυ-
ναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, κλαίοντας καὶ ἀλα-
39 λάζοντας πολλά. Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· Τί
θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθα-
40 νεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ· Ὁ δὲ,
ἐκβαλὼν ἅπαντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα
τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ,
καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον.
41 Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ·
Ταλιθὰ κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον· Τὸ κορά-
42 σιον (σοὶ λέγω) ἔγειραι. Καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ
κοράσιον, καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα,
43 καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ. Καὶ διεστείλατο
αὐτοῖς πολλὰ, ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε
δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

1 ΚΑΙ' ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πα-
τρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
2 αὐτοῦ. Καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συν-
αγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσ-
σοντο, λέγοντες· Πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ
σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦ-
ται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; Οὐχ οὗτός 3
ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ Ἰα-
κώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ
εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐ-
σκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. Ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰη- 4
σοῦς· Ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ
πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσι, καὶ ἐν τῇ
οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύ- 5
ναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀῤῥώστοις ἐπιθεὶς
τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. Καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν 6
ἀπιστίαν αὐτῶν· Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ,
διδάσκων. Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ 7
ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ ἐδίδου αὐ-
τοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.
Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς 8
ὁδὸν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ πήραν, μὴ ἄρ-
τον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν· Ἀλλ' ὑποδεδε- 9
μένους σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσασθαι δύο χιτῶνας.
Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκί- 10
αν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. Καὶ 11
ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν,
ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν
ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ
Γομόῤῥοις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.
Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι· 12
Καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον· καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ 13
πολλοὺς ἀῤῥώστους, καὶ ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ 14
βασιλεὺς Ἡρώδης, (φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ
ὄνομα αὐτοῦ,) καὶ ἔλεγεν· Ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπ-
τίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν
αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. Ἄλλοι ἔλεγον· Ὅτι Ἠλί- 15
ας ἐστίν· Ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Ὅτι προφήτης ἐστὶν,
ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης, 16
εἶπεν· Ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτός
ἐστιν, αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν· Αὐτὸς γὰρ ὁ 17
Ἡρώδης, ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ
ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν
γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν
ἐγάμησεν. Ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ· 18
Ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου. Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἤθε- 19
λεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο. Ὁ 20
γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐ-
τὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ συνετήρει αὐ-

τόν

Digitized by Google

τόν· καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέ-
21 ως αὐτοῦ ἤκουε. Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου,
ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει
τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ
22 τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας· Καὶ εἰσελθούσης τῆς
θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμέ-
νης, καὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανα-
κειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ· Αἴτη-
23 σόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί. Καὶ ὤμοσεν
αὐτῇ· Ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοί, ἕως
24 ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. Ἡ δὲ ἐξελθοῦσα, εἶπε
τῇ μητρὶ αὐτῆς· Τί αἰτήσομαι; Ἡ δὲ εἶπε· Τὴν
25 κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ εἰσελθοῦσα
εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ᾐτή-
σατο, λέγουσα· Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ
26 πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ. Καὶ
περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους
καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθε-
27 τῆσαι. Καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπε-
κουλάτωρα, ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν
28 αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν
ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κο-
ρασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ
29 αὐτῆς. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλ-
θον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐ-
30 τὸ ἐν τῷ μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι
πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα
31 καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ᾽ ἰδίαν εἰς
ἔρημον τόπον, καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον· Ἦσαν
γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί·
32 καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν. Καὶ ἀπῆλθον εἰς
33 ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ᾽ ἰδίαν. Καὶ εἶδον
αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι· καὶ ἐπέγνωσαν
αὐτὸν πολλοί· καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων
συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτοὺς, καὶ συν-
34 ῆλθον πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς
πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτοῖς,
ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ
35 ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη ὥρας
πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν· Ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος,
36 καὶ ἤδη ὥρα πολλή· Ἀπόλυσον αὐτοὺς, ἵνα ἀπελ-
θόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας, ἀγορά-
σωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχου-
σιν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Δότε αὐ- 37
τοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀπελθόν-
τες ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ
δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν; Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· Πό- 38
σους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε καὶ ἴδετε. Καὶ γνόν-
τες, λέγουσι· Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. Καὶ ἐπ- 39
έταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμ-
πόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. Καὶ ἀνέπεσον πρα- 40
σιαὶ πρασιαὶ, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα.
Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, 41
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε, καὶ κατ-
έκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχ-
θύας ἐμέρισε πᾶσι. Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ 42
ἐχορτάσθησαν. Καὶ ἦραν κλασμάτων δώδεκα 43
κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. Καὶ 44
ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, ὡσεὶ πεντακισχί-
λιοι ἄνδρες. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθη- 45
τὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν
εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδὰν, ἕως αὐτὸς ἀπο-
λύσῃ τὸν ὄχλον. Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, 46
ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ὀψίας 47
γενομένης ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης,
καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς 48
βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν (ἦν γὰρ ὁ ἄνε-
μος ἐναντίος αὐτοῖς) καὶ περὶ τετάρτην φυλα-
κὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν
ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς.
Οἱ δὲ, ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θα- 49
λάσσης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκρα-
ξαν· (Πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχ- 50
θησαν.) Καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ᾽ αὐτῶν, καὶ
λέγει αὐτοῖς· Θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε.
Καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἐκό- 51
πασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς
ἐξίσταντο, καὶ ἐθαύμαζον· Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ 52
τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη.
Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησα- 53
ρέτ· καὶ προσωρμίσθησαν. Καὶ ἐξελθόντων αὐ- 54
τῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν,
Περιδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἤρ- 55
ξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας
περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. Καὶ ὅπου 56
ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς,

ἐν

Digitized by Google

ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ
παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱμα-
τίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ,
ἐσώζοντο.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

1 ΚΑΙ' συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί
τινες τῶν Γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱερο-
2 σολύμων· Καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ κοιναῖς χερσὶ (τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις) ἐσθίον-
3 τας ἄρτους, ἐμέμψαντο. (Οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς
χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν
4 τῶν πρεσβυτέρων. Καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ
βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν
ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ
5 ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν.) Ἔπειτα ἐπ-
ερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς·
Διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ τὴν
παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις χερ-
6 σὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς· Ὅτι καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ
ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν· ὡς γέγραπται· Οὗτος ὁ
λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν
7 πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. Μάτην δὲ σέβονταί με,
διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐντάλματα ἀνθρώ-
8 πων. Ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, κρα-
τεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισ-
μοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια
9 τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Κα-
λῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν
10 παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. Μωσῆς γὰρ εἶπε· Τί-
μα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ, Ὁ
κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτά-
11 τω. Ὑμεῖς δὲ λέγετε· Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ
πατρὶ ἢ τῇ μητρί· Κορβᾶν (ὅ ἐστι, δῶρον) ὃ
12 ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς. Καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐ-
τὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ
13 αὐτοῦ. Ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ πα-
ραδόσει ὑμῶν, ᾗ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοι-
14 αῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος πάν-
τα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀκούετέ μου πάν-
15 τες, καὶ συνίετε. Οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀν-
θρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ δύναται αὐ-
τὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ,
ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. Εἴτις 16
ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς 17
οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. Καὶ λέγει αὐ- 18
τοῖς· Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι
πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρω-
πον, οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι; Ὅτι οὐκ εἰσ- 19
πορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν
κοιλίαν· καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, κα-
θαρίζον πάντα τὰ βρώματα. Ἔλεγε δὲ, ὅτι 20
τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ
τὸν ἄνθρωπον. Ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας 21
τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύ-
ονται, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, Κλοπαὶ, πλε- 22
ονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς
πονηρὸς, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη.
Πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, 23
καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς 24
ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος· καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι·
καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ 25
περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦ-
μα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς
πόδας αὐτοῦ, (Ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνὶς, Συρο- 26
φοίνισσα τῷ γένει) καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ
δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. Ὁ 27
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Ἄφες πρῶτον χορτασθῆ-
ναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄρ-
τον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ 28
δὲ ἀπεκρίθη, καὶ λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· καὶ γὰρ
τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ
τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ 29
τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε τὸ δαιμό-
νιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν 30
οἶκον αὐτῆς, εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς, καὶ
τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης. Καὶ 31
πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος,
ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ
μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρουσιν αὐ- 32
τῷ κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν
ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. Καὶ ἀπολαβόμενος 33
αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς
δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας
ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ. Καὶ ἀναβλέψας εἰς 34
τὸν

Digitized by Google

τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφα-
35 θὰ, ὅ ἐστι, διανοίχθητι. Καὶ εὐθέως διηνοίχθη-
σαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς
36 γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. Καὶ διεστείλα-
το αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς αὐ-
τοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον.
37 Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες· Κα-
λῶς πάντα πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκού-
ειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

1 ΕΝ ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, παμπόλλου ὄχλου ὄν-
τος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλε-
σάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐ-
2 τοῖς· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον· ὅτι ἤδη
ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί
3 φάγωσι. Καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶ-
κον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· τινὲς γὰρ
4 αὐτῶν μακρόθεν ἥκασι. Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐ-
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους δυνήσεταί τις
5 ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; Καὶ ἐπηρώ-
τα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ εἶπον·
6 Ἑπτά. Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ
τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαρι-
στήσας ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
7 ἵνα παραθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. Καὶ
εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας, εἶπε πα-
8 ραθεῖναι καὶ αὐτά. Ἔφαγον δὲ, καὶ ἐχορτά-
σθησαν· καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων, ἑπ-
9 τὰ σπυρίδας. Ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες, ὡς τε-
10 τρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. Καὶ εὐθέως
ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
11 ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξῆλθον
οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζη-
τοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πει-
12 ράζοντες αὐτόν. Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι
αὐτοῦ, λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ;
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ
13 σημεῖον. Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς, ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ
14 πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθον-
το λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶ-
15 χον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ διεστέλλετο
αὐτοῖς, λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύ-
16 μης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. Καὶ
διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες· Ὅτι ἄρτους
οὐκ ἔχομεν. Καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· 17
Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖ-
τε, οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν
καρδίαν ὑμῶν; Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπε- 18
τε; καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ οὐ μνημο-
νεύετε; Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς 19
πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασ-
μάτων ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. Ὅτε δὲ 20
τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρί-
δων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; Οἱ δὲ εἶπον·
Ἑπτά. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς οὐ συνίετε; 21
Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ 22
τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ
ἅψηται. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφ- 23
λοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πτύ-
σας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἴ τι βλέπει. Καὶ ἀνα- 24
βλέψας, ἔλεγε· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς δέν-
δρα περιπατοῦντας. Εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς 25
χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν
αὐτὸν ἀναβλέψαι· καὶ ἀποκατεστάθη καὶ ἐνέβλε-
ψε τηλαυγῶς ἅπαντας. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν 26
εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην
εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. Καὶ 27
ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς
κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ
ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς· Τί-
να με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; Οἱ δὲ ἀπ- 28
εκρίθησαν· Ἰωάννην τὸν Βαπτιστήν· καὶ ἄλλοι,
Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ, ἕνα τῶν προφητῶν. Καὶ αὐ- 29
τὸς λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ
Χριστός. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέ- 30
γωσι περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς, 31
ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν,
καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι·
καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. Καὶ παῤῥησίᾳ 32
τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ
Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾷν αὐτῷ. Ὁ δὲ ἐπιστρα- 33
φεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε
τῷ Πέτρῳ, λέγων· Ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ·
ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώ-
πων. Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς 34
μαθηταῖς

Digitized by Google

μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· Ὅστις θέλει ὀπί-
σω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀρά-
35 τω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς
γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέ-
σει αὐτήν· ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐ-
36 τήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, ἐὰν κερδήσῃ
τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐ-
37 τοῦ; Ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς
38 ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ
τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχα-
λίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπ-
αισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

ΚΕΦ. Θ΄. IX.

1 ΚΑἸ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ
γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν
2 τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ μεθ᾽ ἡμέ-
ρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ
τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει
αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ᾽ ἰδίαν μόνους· καὶ μετ-
3 εμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιὼν,
οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι.
4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωσεῖ· καὶ ἦσαν
5 συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος
λέγει τῷ Ἰησοῦ· Ῥαββὶ, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶ-
ναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ
6 Μωσεῖ μίαν, καὶ Ἠλίᾳ μίαν. Οὐ γὰρ ᾔδει τί
7 λαλήσῃ· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. Καὶ ἐγένετο νεφέ-
λη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς
νεφέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγα-
8 πητὸς, αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐξάπινα περιβλε-
ψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν
9 μόνον μεθ᾽ ἑαυτῶν. Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν
ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ
διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
10 θρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ τὸν λόγον ἐκρά-
τησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες τί ἐστι τὸ ἐκ
11 νεκρῶν ἀναστῆναι. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγον-
τες· Ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ
12 ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς·
Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα·
καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,
ἵνα πολλὰ πάθῃ, καὶ ἐξουδενωθῇ. Ἀλλὰ λέγω 13
ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐ-
τῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ᾽ αὐτόν.
Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πο- 14
λὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας
αὐτοῖς. Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν 15
ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐ-
τόν. Καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· Τί συ- 16
ζητεῖτε πρὸς αὐτούς; Καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ 17
ὄχλου, εἶπε· Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου
πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον· καὶ ὅπου ἂν 18
αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ
τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ
εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ
οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, λέγει· Ὦ 19
γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι;
ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρός
με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν 20
αὐτὸν, εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν·
καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ 21
ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· Πόσος χρόνος ἐστὶν
ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· Παιδιόθεν.
Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς 22
ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. ἀλλ᾽ εἴ τι δύνασαι,
βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ᾽ ἡμᾶς. Ὁ 23
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τὸ, εἰ δύνασαι πιστεῦσαι,
πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κρά- 24
ξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, μετὰ δακρύων ἔλε-
γε· Πιστεύω Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν 25
δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε
τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· Τὸ
πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσ-
σω· ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς
αὐτόν. Καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐ- 26
τὸν, ἐξῆλθε· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε πολ-
λοὺς λέγειν, ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατή- 27
σας αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνέστη.
Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐ- 28
τοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν· Ὅτι ἡμεῖς οὐκ
ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 29
Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ
ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόν- 30
τες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ

ἤθελεν

Digitized by Google

31 ἤθελεν ἵνα τις γνῷ. Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθη-
τὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ
ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ
32 ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ
33 ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθεν εἰς Κα-
περναούμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα
αὐτούς· Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε;
34 Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν
35 ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. Καὶ καθίσας ἐφώνησε
τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς· Εἴτις θέλει πρῶ-
τος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος, καὶ πάντων
36 διάκονος. Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν
μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν
37 αὐτοῖς· Ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξη-
ται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν
ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστεί-
38 λαντά με. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, λέ-
γων· Διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ὀνόματί
σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν.
καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν.
39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ
ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ
40 δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με· Ὃς γὰρ οὐκ
41 ἔστι καθ᾽ ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν
ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματί μου,
ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέ-
42 σῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμὲ, καλόν ἐστιν
αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μυλικὸς περὶ
τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θά-
43 λασσαν. Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου,
ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν σοι ἐστὶ κυλλὸν εἰς τὴν
ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα, ἀπελ-
θεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·
44 Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ
45 οὐ σβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε,
ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν
ζωὴν χωλὸν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆ-
ναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον·
46 Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ
47 οὐ σβέννυται. Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδα-
λίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σοι ἐστὶ μονόφ-
θαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ
δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
τοῦ πυρός· Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, 48
καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθή- 49
σεται· καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθήσεται. Καλὸν 50
τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν
τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας,
καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

ΚΕΦ. Ι΄. X.

Κἀκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰου- 1
δαίας, διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συμ-
πορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ, ὡς εἰ-
ώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. Καὶ προσελθόν- 2
τες οἱ Φαρισαῖοι, ἐπηρώτησαν αὐτόν· εἰ ἔξεστιν
ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι; πειράζοντες αὐτόν.
Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Τί ὑμῖν ἐνετεί- 3
λατο Μωσῆς; Οἱ δὲ εἶπον· Μωσῆς ἐπέτρεψε 4
βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολῦσαι. Καὶ 5
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Πρὸς τὴν σκλη-
ροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύ-
την. Ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ 6
ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. Ἕνεκεν τούτου καταλεί- 7
ψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέ-
ρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ. Καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε 8
οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. Ὃ οὖν ὁ Θεὸς 9
συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. Καὶ ἐν τῇ 10
οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπη-
ρώτησαν αὐτόν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· ὃς ἐὰν ἀπο- 11
λύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην,
μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν. Καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ 12
τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶ-
ται. Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἅψηται 13
αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν.
Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 14
Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ
κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται 15
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλ-
θῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ, τι- 16
θεὶς τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτὰ, ηὐλόγει αὐτά. Καὶ 17
ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν, προσδραμὼν εἷς καὶ
γονυπετήσας αὐτὸν, ἐπηρώτα αὐτόν· Διδάσκαλε
ἀγαθὲ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομή-
σω; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Τί με λέγεις ἀγα- 18
θόν;

Digitized by Google

19 θόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Τὰς ἐν-
τολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ
ψευδομαρτυρήσῃς· Μὴ ἀποστερήσῃς· Τίμα τὸν
20 πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλα-
21 ξάμην ἐκ νεότητός μου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας
αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἕν
σοι ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς
τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ·
22 καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. Ὁ
δὲ, στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμενος·
23 ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Καὶ περιβλεψά-
μενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Πῶς
δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βα-
24 σιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελεύσονται; Οἱ δὲ μαθηταὶ
ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς
πάλιν ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Τέκνα, πῶς
δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμα-
25 σιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν; Εὐ-
κοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς
ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν
26 τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσον-
το, λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· Καὶ τίς δύναται σω-
27 θῆναι; Ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγει·
Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ᾽ οὐ παρὰ τῷ
Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ.
28 Καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· Ἰδοὺ, ἡμεῖς
29 ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ-
δείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελ-
φὰς, ἢ πατέρα ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα,
30 ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, Ἐὰν
μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ
τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς, καὶ
μητέρας καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς, μετὰ διωγμῶν,
31 καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Πολ-
λοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι, ἔσχατοι· καὶ οἱ ἔσχα-
32 τοι, πρῶτοι. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνον-
τες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφο-
βοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρ-
ξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαί-
33 νειν. Ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιε-
ρεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν
αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθ-
νεσι· Καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν 34
αὐτὸν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀπο-
κτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστή-
σεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος 35
καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες· Δι-
δάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμεν ποι-
ήσῃς ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Τί θέλετε ποι- 36
ῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Δὸς ἡμῖν ἵνα 37
εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθί-
σωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ- 38
τοῖς· Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ
ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι, βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· 39
Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Τὸ μὲν
ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισ-
μα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε· Τὸ 40
δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου,
οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται. Καὶ 41
ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰα-
κώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμε- 42
νος αὐτοὺς, λέγει αὐτοῖς· Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες
ἄρχειν τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ
οἱ μεγάλοι αὐτῶν, κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐχ 43
οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσ-
θαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν· Καὶ ὃς 44
ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων
δοῦλος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε 45
διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἔρχον- 46
ται εἰς Ἱεριχώ· καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱε-
ριχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ,
υἱὸς Τιμαίου Βαρτίμαιος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο πα-
ρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς 47
ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν, καὶ λέγειν·
Ὁ υἱὸς Δαβὶδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. Καὶ ἐπετί- 48
μων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλ-
λον ἔκραζεν· υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ στὰς 49
ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι
τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειραι· φω-
νεῖ σε. Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, ἀνα- 50
στὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἀποκριθεὶς, λέ- 51
γει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί θέλεις ποιήσω σοι; Ὁ
δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· Ῥαββονὶ, ἵνα ἀναβλέ-
ψω. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε· ἡ πίστις 52

Digitized by Google

σε σέσωκέ σε. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολού-
θει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

1 ΚΑΙ' ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ
καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀπο-
2 στέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Καὶ λέγει αὐ-
τοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι
ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν, εὑ-
ρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώ-
3 πων κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ
ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε·
Ὅτι ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει· καὶ εὐθέως
4 αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν
πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ
5 ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. Καί τινες τῶν ἐκεῖ
ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν
6 πῶλον; Οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο
7 ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. Καὶ ἤγαγον τὸν
πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ
8 ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. Πολλοὶ
δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλ-
λοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ
9 ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν. Καὶ οἱ προάγοντες καὶ
οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες· Ὡσαννὰ,
10 εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Εὐλο-
γημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου,
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς
11 ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς,
καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα,
ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθα-
12 νίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελ-
13 θόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε. Καὶ
ἰδὼν συκῆν μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ
ἄρα εὑρήσει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν,
οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων.
14 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· Μηκέτι ἐκ
σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα οὐδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον
15 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσό-
λυμα. καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο
ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν
τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ
τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς
16 κατέστρεψε. Καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τὶς διενέγκῃ
σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. Καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς· 17
Οὐ γέγραπται· Ὅτι ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευ-
χῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ
ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ ἤκουσαν 18
οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν
πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτὸν,
ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω 19
τῆς πόλεως. Καὶ πρωῒ παραπορευόμενοι, εἶδον 20
τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. Καὶ ἀναμ- 21
νησθεὶς ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· Ῥαββὶ, ἴδε, ἡ
συκῆ ἣν κατηράσω, ἐξήρανται. Καὶ ἀποκριθεὶς 22
ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς· Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. Ἀμὴν 23
γὰρ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ·
Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ
μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ,
ὅτι ἃ λέγει γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ.
Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα ἂν προσευ- 24
χόμενοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ
ἔσται ὑμῖν. Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, 25
ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ πα-
τὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παρα-
πτώματα ὑμῶν. Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ 26
πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ πα-
ραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς 27
Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐ-
τοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ λέγουσιν 28
αὐτῷ· Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς
σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς;
Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Ἐπερωτή- 29
σω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ
ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τὸ βάπ- 30
τισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀπο-
κρίθητέ μοι. Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες· 31
Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· Διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύ-
σατε αὐτῷ; Ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· 32
ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν
Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. Καὶ ἀποκρι- 33
θέντες, λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέγει αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω
ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΚΑΙ' ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· Ἀμ- 1
πελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε

Digitized by Google

φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον, καὶ ᾠκοδόμησε
πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδή-
2 μησε. Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ και-
ρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ
3 τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. Οἱ δὲ, λαβόντες
4 αὐτὸν, ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. Καὶ πά-
λιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον
λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπέστειλαν
5 ἠτιμωμένον. Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κἀκεῖνον
ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες,
6 τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. Ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων
ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐ-
τοὺς ἔσχατον, λέγων· Ὅτι ἐντραπήσονται τὸν
7 υἱόν μου. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυ-
τούς· Ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀπο-
κτείνωμεν αὐτὸν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία.
8 Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλον
9 ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ
ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωρ-
10 γοὺς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Οὐδὲ
τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε; Λίθον ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κε-
11 φαλὴν γωνίας· Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη· καὶ
12 ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. Καὶ ἐζήτουν
αὐτὸν κρατῆσαι· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον·
ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν
13 εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Καὶ ἀποστέλ-
λουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν
14 Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. Οἱ δὲ
ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι
ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ
βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἀλη-
θείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις· Ἔξεστι κῆνσον
15 Καίσαρι δοῦναι, ἢ οὔ; δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ
δὲ, εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς·
Τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω·
16 Οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· Τίνος ἡ εἰκὼν
αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Καί-
17 σαρος. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος, Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ,
18 τῷ Θεῷ. καὶ ἐθαύμασαν ἐπ᾽ αὐτῷ. Καὶ ἔρχον-
ται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτὸν, οἵτινες λέγουσιν ἀνά-
στασιν μὴ εἶναι· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγον-
19 τες· Διδάσκαλε· Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι
ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυ-
ναῖκα, καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρ-
μα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· 20
καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων
οὐκ ἀφῆκε σπέρμα. Καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐ- 21
τὴν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρ-
μα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. Καὶ ἔλαβον αὐτὴν 22
οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα· ἐσχάτη πάν-
των ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, 23
ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ
ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 24
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε,
μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
Θεοῦ; Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γα- 25
μοῦσιν, οὔτε γαμίσκονται· ἀλλ᾽ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγεί- 26
ρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ
τῆς βάτου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεὸς, λέγων· Ἐγὼ
ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ
Θεὸς Ἰακώβ; Οὐκ ἔστιν ὁ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ 27
Θεὸς ζώντων· ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ 28
προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν
συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη,
ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐν-
τολή; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ· Ὅτι πρώτη 29
πασῶν τῶν ἐντολῶν· Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος, ὁ
Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι. Καὶ ἀγαπήσεις Κύ- 30
ριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δια-
νοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕτη πρώ-
τη ἐντολή. Καὶ δευτέρα ὁμοία, αὕτη· Ἀγαπή- 31
σεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων
ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμ- 32
ματεύς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ᾽ ἀληθείας εἶπας,
ὅτι εἷς ἐστι Θεὸς, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐ-
τοῦ· Καὶ τὸ ἀγαπᾷν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδί- 33
ας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγα-
πᾷν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν, πλεῖόν ἐστι πάντων
τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. Καὶ ὁ Ἰη- 34
σοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν
αὐτῷ· Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ 35
ἱερῷ· Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι ὁ Χριστὸς

υἱὸς

Digitized by Google

36 υἱὸς ἐςι Δαβίδ; Αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ εἶπεν ἐν
τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυ-
ρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχ-
37 θροὺς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Αὐτὸς οὖν
Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐ-
τοῦ ἐςι; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.
38 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· Βλέπε-
τε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν ςο-
λαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.
39 Καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ
40 πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. Οἱ κατεσθίον-
τες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακ-
ρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήψονται περισσότερον
41 κρίμα. Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γα-
ζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν
εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον
42 πολλά. Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε
43 λεπτὰ δύο, ὅ ἐςι κοδράντης. Καὶ προσκαλεσά-
μενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς· Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον
πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυ-
44 λάκιον. Πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐ-
τοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑςερήσεως αὐτῆς
πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΓʹ. XIII.

1 ΚΑΙ᾽ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει
αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε,
2 ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. Καὶ
ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτῷ· Βλέπεις
ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀ-
φεθῇ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.
3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν
κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ᾽ ἰδίαν
Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας·
4 Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔςαι, καὶ τί τὸ σημεῖον
5 ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι; Ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, ἤρξατο λέγειν· Βλέ-
6 πετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. Πολλοὶ γὰρ ἐλεύ-
σονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγώ
7 εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. Ὅταν δὲ ἀκούση-
τε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε·
8 δεῖ γὰρ γενέσθαι· ἀλλ᾽ οὔπω τὸ τέλος. Ἐγερθή-
σεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ
βασιλείαν· καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ
ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί. Ἀρχαὶ ὠδίνων 9
ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσι
γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγάς· δαρή-
σεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων ςαθή-
σεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Καὶ 10
εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ
εὐαγγέλιον. Ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδι- 11
δόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ
μελετᾶτε· ἀλλ᾽ ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐςε ὑμεῖς οἱ λαλοῦν-
τες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. Παραδώσει 12
δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
τέκνον· καὶ ἐπαναςήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ
θανατώσουσιν αὐτούς. Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ 13
πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος,
οὗτος σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς 14
ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑςὼς
ὅπου οὐ δεῖ, (ὁ ἀναγινώσκων νοείτω) τότε οἱ ἐν τῇ
Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· Ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώμα- 15
τος, μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω
ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. Καὶ ὁ εἰς τὸν 16
ἀγρὸν ὢν, μὴ ἐπιςρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι
τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαςρὶ ἐχού- 17
σαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις. Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ 18
ὑμῶν χειμῶνος. Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖ- 19
ναι θλίψις, οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ᾽ ἀρχῆς
κτίσεως ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς, ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ
μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέ- 20
ρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς
ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας.
Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· Ἰδοὺ, ὧδε ὁ Χριςός· 21
ἢ Ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ πιςεύσητε. Ἐγερθήσονται γὰρ 22
ψευδόχριςοι καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ δώσουσι ση-
μεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾷν, εἰ δυ-
νατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· 23
Ἰδοὺ, προείρηκα ὑμῖν πάντα. Ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις 24
ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ
ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ
φέγγος αὐτῆς· Καὶ οἱ ἀςέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται 25
ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς σαλευθήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν 26
τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυ-
νάμεως πολλῆς καὶ δόξης. Καὶ τότε ἀποςελεῖ 27
τοὺς

Digitized by Google

τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς
αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς
28 ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε
τὴν παραβολήν· ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπα-
λὸς γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκετε
29 ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς
30 ἐστιν ἐπὶ θύραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ
παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ πάντα ταῦτα
31 γένηται. Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται·
32 οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Περὶ δὲ τῆς
ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ
ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πα-
33 τήρ. Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε·
34 οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. Ὡς ἄν-
θρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ
δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἑκάστῳ
τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα
35 γρηγορῇ. Γρηγορεῖτε οὖν, (οὐκ οἴδατε γὰρ πότε
ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὀψὲ, ἢ μεσονυκ-
36 τίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ). Μὴ ἐλθὼν
37 ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. Ἃ δὲ ὑμῖν
λέγω, πᾶσι λέγω· Γρηγορεῖτε.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

1 ΗΝ δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡ-
μέρας. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀπο-
2 κτείνωσιν. Ἔλεγον δέ· Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε
3 θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν
τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ,
ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου, νάρδου πιστι-
κῆς πολυτελοῦς· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον,
4 κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. Ἦσαν δέ
τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ λέγοντες·
5 Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; Ἠδύ-
νατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δη-
ναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. καὶ ἐνεβρι-
6 μῶντο αὐτῇ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἄφετε αὐτήν.
τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργά-
7 σατο εἰς ἐμέ. Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε
μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε, δύνασθε αὐτοὺς
8 εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ὃ εἶχεν
αὕτη, ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα
εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου 9
ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσ-
μον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη, λαληθήσεται εἰς μνη-
μόσυνον αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς 10
τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα
παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχά- 11
ρησαν· καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι.
καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. Καὶ 12
τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα
ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ποῦ θέ-
λεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσ-
χα; Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, 13
καὶ λέγει αὐτοῖς· Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν· καὶ
ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βα-
στάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ. Καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλ- 14
θῃ, εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ· Ὅτι ὁ διδάσκαλος
λέγει· Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα με-
τὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; Καὶ αὐτὸς ὑμῖν 15
δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον, ἕτοιμον· ἐκεῖ
ἑτοιμάσατε ἡμῖν. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐ- 16
τοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς
εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ 17
ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.
Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν, καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν 18
ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν πα-
ραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ· Οἱ δὲ ἤρξαν- 19
το λυπεῖσθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς· Μή-
τι ἐγώ; καὶ ἄλλος· Μήτι ἐγώ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, 20
εἶπεν αὐτοῖς· Εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτό-
μενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ 21
ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ·
οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ αν-
θρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεν-
νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐ- 22
τῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε·
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε· Λάβετε, φάγετε·
τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου· Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, 23
εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς· καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ
πάντες. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά 24
μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκ-
χυνόμενον. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ 25
πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡ-
μέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον 26
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη- 27
σοῦς·

Digitized by Google

σοῦ· Ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν
τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται· Πατάξω τὸν
ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα.
28 Ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς
29 τὴν Γαλιλαίαν. Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· Καὶ εἰ
30 πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. Καὶ
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σήμε-
ρον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα
31 φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. Ὁ δὲ ἐκ περισ-
σοῦ ἔλεγε μᾶλλον· Ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι,
οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες
32 ἔλεγον. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα
Γεθσημανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Κα-
33 θίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. Καὶ παραλαμ-
βάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάν-
νην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδη-
34 μονεῖν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυ-
χή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε, καὶ γρηγορεῖ-
35 τε. Καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς·
καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ
36 ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα· Καὶ ἔλεγεν· Ἀββᾶ ὁ πατὴρ,
πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ'
37 ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. Καὶ
ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας· καὶ λέ-
γει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας
38 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; Γρηγορεῖτε καὶ προσεύ-
χεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν
39 πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. Καὶ
πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον
40 εἰπών. Καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν κα-
θεύδοντας, (ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βε-
βαρημένοι) καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶ-
41 σι. Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει,
ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
42 θρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. Ἐγεί-
ρεσθε, ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.
43 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται
Ἰούδας, εἷς ὢν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχ-
λος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, παρὰ
τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν
44 πρεσβυτέρων. Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν
σύσσημον αὐτοῖς, λέγων· Ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός
ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφα-
45 λῶς. Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ, λέ-
γει· Ῥαββὶ, ῥαββί. καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
Οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, 46
καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Εἷς δέ τις τῶν παρεστη- 47
κότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε τὸν
δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτί-
ον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· Ὡς 48
ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
συλλαβεῖν με; Καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν 49
τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἀλλ'
ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. Καὶ ἀφέντες αὐτὸν 50
πάντες ἔφυγον. Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθει 51
αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ
κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. Ὁ δὲ καταλιπὼν 52
τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. Καὶ 53
ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα. καὶ
συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ 54
μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐ-
λὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ
τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.
Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κα- 55
τὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐ-
τὸν, καὶ οὐχ εὕρισκον. Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρ- 56
τύρουν κατ' αὐτοῦ· καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦ-
σαν. Καί τινες ἀναστάντες, ἐψευδομαρτύρουν 57
κατ' αὐτοῦ, λέγοντες· Ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐ- 58
τοῦ λέγοντος· Ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦ-
τον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν
ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. Καὶ οὐδὲ οὕτως 59
ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρ- 60
χιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν,
λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου κατα-
μαρτυροῦσιν; Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν ἀπεκρί- 61
νατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν, καὶ
λέγει αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ;
Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· Ἐγώ εἰμι. καὶ ὄψεσθε τὸν 62
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυ-
νάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ
οὐρανοῦ. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς, διαῤῥήξας τοὺς χιτῶ- 63
νας αὐτοῦ, λέγει· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύ-
ρων; Ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαί- 64
νεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι
ἔνοχον θανάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν 65
αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,
καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ· Προ-
φήτευσον.

Digitized by Google

φήτευσον. καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔ-
66 βαλλον. Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω,
67 ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως· Καὶ
ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα
αὐτῷ, λέγει· Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ
68 ἦσθα. Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων· Οὐκ οἶδα, οὐδὲ
ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ
69 προαύλιον· καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἡ παιδίσ-
κη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν τοῖς παρ-
70 εστηκόσιν· Ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. Ὁ δὲ πά-
λιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶ-
τες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ
71 γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. Ὁ
δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν· Ὅτι οὐκ
72 οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. Καὶ ἐκ
δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέ-
τρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι
πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς, ἀπαρνήσῃ με τρίς.
Καὶ ἐπιβαλὼν, ἔκλαιε.

ΚΕΦ. ΙΕ΄. XV.

1 ΚΑΙ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαν-
τες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες
τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν, καὶ παρέδωκαν τῷ Πι-
2 λάτῳ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· Σὺ εἶ
ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
3 πεν αὐτῷ· Σὺ λέγεις. Καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ
4 ἀρχιερεῖς πολλά. Ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπη-
ρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε
5 πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι
οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.
6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον,
7 ὅνπερ ᾐτοῦντο. Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς
μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ
8 στάσει φόνον πεποιήκεισαν. Καὶ ἀναβοήσας ὁ
ὄχλος, ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐ-
9 τοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων·
Θέλετε, ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων;
10 (Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν
11 αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς·) Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν
τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ
12 αὐτοῖς. Ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς, πάλιν εἶπεν
αὐτοῖς· Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα
τῶν Ἰουδαίων; Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· Σταύρω- 13
σον αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· Τί 14
γὰρ κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκρα-
ξαν. Σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμε- 15
νος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐ-
τοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν
φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ στρατιῶται 16
ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραι-
τώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. Καὶ 17
ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν
αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. Καὶ ἤρ- 18
ξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· Χαῖρε βασιλεῦ τῶν
Ἰουδαίων. Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν κα- 19
λάμῳ, καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γό-
νατα προσεκύνουν αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν 20
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέ-
δυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια· καὶ ἐξάγουσιν
αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν. Καὶ ἀγγαρεύουσι 21
παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, (ἐρχόμενον
ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου)
ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ φέρουσιν αὐτὸν 22
ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον,
κρανίου τόπος. Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνι- 23
σμένον οἶνον. ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. Καὶ σταυρώσαν- 24
τες αὐτὸν, διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλ-
λοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐτὰ, τίς τί ἄρῃ. Ἦν δὲ 25
ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. Καὶ ἦν ἡ 26
ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ὁ
ΒΑΣΙΛΕΥ͂Σ ΤΩ͂Ν ἸΟΥΔΑΙ͂ΩΝ. Καὶ σὺν αὐ- 27
τῷ σταυροῦσι δύο λῃστάς· ἕνα ἐκ δεξιῶν, καὶ ἕνα
ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ 28
ἡ λέγουσα· Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. Καὶ οἱ 29
παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες· Οὐὰ, ὁ κα-
ταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδο-
μῶν· Σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυ- 30
ροῦ. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες 31
πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλεγον·
Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. Ὁ 32
Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν
ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν. Καὶ
οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. Γενο- 33
μένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην
τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. Καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐν- 34
νάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων·

Digitized by Google

Ἐλωῒ Ἐλωῒ, λαμμᾶ σαβαχθανί; ὅ ἐςι μεθερμη-
νευόμενον· ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου, εἰς τί με ἐγ-
35 κατέλιπες; Καὶ τινες τῶν παρεςηκότων ἀκου-
36 σαντες, ἔλεγον· Ἰδοὺ, Ἠλίαν φωνεῖ. Δραμὼν
δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς τε
καλάμῳ. ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων· Ἄφετε· ἴδω-
37 μεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ
38 Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε. Καὶ
τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ
39 ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρ-
εςηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτως κράξας
ἐξέπνευσεν, εἶπεν· Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος
40 υἱὸς ἦν Θεοῦ. Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μα-
κρόθεν θεωροῦσαι· ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία ἡ Μαγ-
δαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ
41 Ἰωσῆ μήτηρ, καὶ Σαλώμη· Αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν
τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αυ-
τῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αυτῷ εἰς
42 Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, (ἐπεὶ
43 ἦν παρασκευὴ, ὅ ἐςι προσάββατον) Ἦλθεν
Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ευσχήμων βουλευτὴς.
ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ ἠτη-
44 σατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαυ-
μασεν εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν
κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αυτὸν εἰ πάλαι ἀπε-
45 θανε. Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσα-
46 το τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδονα,
καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι· καὶ κατε-
θηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατομημένον
ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύ-
47 ραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

ΚΕΦ. ϛʹ. XVI.

1 ΚΑΙ` διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ
Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ
Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλεί-
2 ψωσιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς σαβ-
βάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαν-
3 τος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· Τίς
ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ
μνημείου; Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀπο- 4
κεκύλιςαι ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ 5
εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον κα-
θήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον ςολὴν
λευκήν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐ- 6
ταῖς· Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζα-
ρηνὸν τὸν ἐςαυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔςιν ὧδε·
ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. Ἀλλ' ὑπά- 7
γετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτ-
ρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ
αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελ- 8
θοῦσαι ταχὺ, ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου. εἶχε δὲ
αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκςασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον·
ἐφοβοῦντο γάρ. Ἀναςὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαβ- 9
βάτου, ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ,
ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. Ἐκείνη πο- 10
ρευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ αὐτοῦ γενομένοις,
πενθοῦσι καὶ κλαίουσι· Κἀκεῖνοι, ἀκούσαντες ὅτι 11
ζῇ, καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς, ἠπίςησαν. Μετὰ 12
δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανε-
ρώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν.
Κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· 13
οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίςευσαν. Ὕςερον, ανακειμένοις 14
αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν
ἀπιςίαν αὐτῶν, καὶ σκληροκαρδίαν· ὅτι τοῖς
θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίςευσαν.
Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον 15
ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτί-
σει. Ὁ πιςεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ 16
δὲ ἀπιςήσας, κατακριθήσεται. Σημεῖα δὲ τοῖς 17
πιςεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει· Ἐν τῷ ὀνόμα-
τί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι
καιναῖς· ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θανάσιμόν τι πίω- 18
σιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει· ἐπὶ ἀῤῥώςους χεῖρας
ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν Κύ- 19
ριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν
οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ- 20
νοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου
συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν
ἐπακολουθούντων σημείων.

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. I.

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατά-
ξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληρο-
2 φορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, Κα-
θὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐ-
3 τόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου· Ἔδο-
ξε κἀμοὶ, παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκρι-
βῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε·
4 Ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσ-
5 φάλειαν. Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ
βασιλέως τῆς Ἰουδαίας, ἱερεύς τις ὀνόματι Ζα-
χαρίας, ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς
6 Ἐλισάβετ. Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπι-
ον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντο-
7 λαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἄμεμπτοι. Καὶ
οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἐλισάβετ ἦν
στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡ-
8 μέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύ-
ειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ
9 ἔναντι τοῦ Θεοῦ, Κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας,
ἔλαχε τοῦ θυμιάσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ
10 Κυρίου. Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευ-
11 χόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. Ὤφθη
δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυ-
12 σιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. Καὶ ἐταράχθη Ζα-
χαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν.
13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβοῦ Ζα-
χαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου· καὶ ἡ γυνή
σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις
14 τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. Καὶ ἔσται χαρά σοι
καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐ-
15 τοῦ χαρήσονται. Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ
Κυρίου· καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ· καὶ πνεύ-
ματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς
αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει 16
ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. Καὶ αὐτὸς προε- 17
λεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνά-
μει Ἠλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκ-
να, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμά-
σαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. Καὶ εἶπε Ζα- 18
χαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσομαι
τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου
προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. Καὶ ἀπο- 19
κριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ· Ἐγώ εἰμι Γαβρι-
ὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην
λαλῆσαι πρός σε, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦ-
τα. Καὶ ἰδοὺ, ἔσῃ σιωπῶν, καὶ μὴ δυνάμενος 20
λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα· ἀνθ'
ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πλη-
ρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ λα- 21
ὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύμαζον ἐν
τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. Ἐξελθὼν δὲ 22
οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι
ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ. καὶ αὐτὸς ἦν δι-
ανεύων αὐτοῖς· καὶ διέμενε κωφός. Καὶ ἐγένετο 23
ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ,
ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας 24
τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ·
καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα·
Ὅτι οὕτω μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς 25
ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις.
Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβ- 26
ριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ
ὄνομα Ναζαρὲτ, Πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην 27
ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσὴφ, ἐξ οἴκου Δαβίδ· καὶ τὸ
ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ὁ 28
ἄγγελος πρὸς αὐτὴν, εἶπε· Χαῖρε κεχαριτωμένη·
ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.

Ἡ δὲ

Digitized by Google

29 Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ· καὶ
30 διελογίζετο, ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. Καὶ
εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες
31 γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. Καὶ ἰδοὺ, συλλήψῃ
ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα
32 αὐτοῦ Ἰησοῦν. Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψί-
στου κληθήσεται· καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς
33 τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ βα-
σιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας,
34 καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. Εἶπε
δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται τοῦτο,
35 ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγε-
λος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ
σε, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ
τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς
36 Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ, Ἐλισάβετ ἡ συγγενής σου, καὶ
αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρᾳ αὐτῆς· καὶ οὗτος
37 μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ. Ὅτι
38 οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. Εἶπε
δὲ Μαριάμ· Ἰδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ
τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐτῆς ὁ ἄγγελος.
39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις,
ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πό-
40 λιν Ἰούδα. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου,
41 καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. Καὶ ἐγένετο ὡς
ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας,
ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπ-
42 λήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ· Καὶ ἀνε-
φώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν· Εὐλογημένη σὺ
ἐν γυναιξὶ, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλί-
43 ας σου. Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ
44 τοῦ Κυρίου μου πρός με; Ἰδοὺ γὰρ, ὡς ἐγένετο
ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρ-
τησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.
45 Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα· ὅτι ἔσται τελείωσις
46 τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου. Καὶ εἶπε
47 Μαριάμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν Κύριον· Καὶ
ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆ-
48 ρί μου· Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν
τῆς δούλης αὐτοῦ· Ἰδοὺ γὰρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακα-
49 ριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· Ὅτι ἐποίησέ μοι με-
γαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φο-
51 βουμένοις αὐτόν· Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι
αὐτοῦ· διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας
αὐτῶν. Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψω- 52
σε ταπεινούς. Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, 53
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς· Ἀντελάβετο 54
Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, (Κα- 55
θὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, τῷ Ἀβ-
ραὰμ, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ) εἰς τὸν αἰῶνα.
Ἔμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς· 56
καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ Ἐλι- 57
σάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ
ἐγέννησεν υἱόν. Καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ 58
συγγενεῖς αὐτῆς, ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλε-
ος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐτῇ· Καὶ 59
ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον περιτεμεῖν τὸ
παιδίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ, ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ, Ζαχαρίαν. Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ 60
μήτηρ αὐτοῦ, εἶπεν· Οὐχί· ἀλλὰ κληθήσεται
Ἰωάννης. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· Ὅτι οὐδείς ἐστιν 61
ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τού-
τῳ. Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέ- 62
λοι καλεῖσθαι αὐτόν· Καὶ αἰτήσας πινακίδιον, 63
ἔγραψε, λέγων· Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
Καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Ἀνεῴχθη δὲ τὸ στόμα 64
αὐτοῦ παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ· καὶ
ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάν- 65
τας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ
τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥή-
ματα ταῦτα. Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες 66
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες· Τί ἄρα τὸ παι-
δίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ Κυρίου ἦν μετ᾽ αὐτοῦ.
Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύ- 67
ματος ἁγίου· καὶ προεφήτευσε, λέγων. Εὐλογη- 68
τὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψα-
το καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ· Καὶ 69
ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν, ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ
τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· Καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος 70
τῶν ἁγίων τῶν ἀπ᾽ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ,
Σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χειρὸς πάν- 71
των τῶν μισούντων ἡμᾶς· Ποιῆσαι ἔλεος μετὰ 72
τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης
ἁγίας αὐτοῦ· Ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ 73
τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν, Ἀφόβως, 74
ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύ-
ειν αὐτῷ, Ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον 75
αὐτοῦ, πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ 76
σὺ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπο-

Digitized by Google

ρεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου, ἑτοιμάσαι ὁδοὺς
77 αὐτοῦ, Τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐ-
78 τοῦ, ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Διὰ σπλάγ-
χνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς
79 ἀνατολὴ ἐξ ὕψους· Ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει
καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι
τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παι-
80 δίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν
ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ
πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

ΚΕΦ. Β΄. II.

1 ἘΓένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε
δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου, ἀπογράφε-
2 σθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. (Αὕτη ἡ ἀπογρα-
φὴ πρώτη, ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας
3 Κυρηνίου.) Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφε-
4 σθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Ἀνέβη δὲ καὶ
Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζα-
ρὲτ, εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβὶδ ἥτις κα-
λεῖται Βηθλεὲμ, (διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ
5 πατριᾶς Δαβὶδ,) Ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ
6 τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ, οὔσῃ ἐγκύῳ. Ἐγέ-
νετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ
7 ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. Καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν
αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐ-
τὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι
8 οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. Καὶ
ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦν-
τες, καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ
9 τὴν ποίμνην αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου
ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐ-
10 τούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. Καὶ εἶπεν
αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ, εὐαγ-
γελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παν-
11 τὶ τῷ λαῷ· Ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ,
12 ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβίδ. Καὶ
τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· Εὑρήσετε βρέφος ἐσπαρ-
13 γανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. Καὶ ἐξαίφ-
νης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρα-
14 νίου, αἰνούντων τὸν Θεὸν, καὶ λεγόντων· Δόξα
ἐν ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώ-
15 ποις εὐδοκία. Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ᾽
αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρω-
ποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Διέλθωμεν
δὴ ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ
γεγονὸς, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. Καὶ ἦλθον 16
σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ καὶ
τὸν Ἰωσὴφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτ-
νῃ. Ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος 17
τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου. Καὶ 18
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λα-
ληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. Ἡ δὲ 19
Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα,
συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ ἐπέστρε- 20
ψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν
Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς
ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡ- 21
μέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκ-
λήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ
ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.
Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ 22
αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον αὐ-
τὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, (Κα- 23
θὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου· Ὅτι πᾶν ἄρσεν
διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται·)
Καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν, κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νό- 24
μῳ Κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων, ἢ δύο νεοσσοὺς πε-
ριστερῶν· Καὶ ἰδοὺ, ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ 25
ᾧ ὄνομα Συμεών· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος
καὶ εὐλαβὴς, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ
Ἰσραήλ· καὶ πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ᾽ αὐτόν. Καὶ 26
ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος
τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν
Χριστὸν Κυρίου. Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς 27
τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ
παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισ-
μένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, Καὶ αὐτὸς ἐδέξα- 28
το αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε
τὸν Θεὸν, καὶ εἶπε· Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν 29
σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ· Ὅτι 30
εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, Ὃ 31
ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν·
Φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου 32
Ἰσραήλ. Καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ 33
θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ.
Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν, καὶ εἶπε πρὸς Μα- 34
ριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· Ἰδοὺ, οὗτος κεῖται εἰς
πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ

εἰς

35 εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· (Καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς
τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία·) ὅπως ἂν ἀπο-
36 καλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. Καὶ
ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυ-
λῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς,
ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρ-
37 θενίας αὐτῆς. Καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοή-
κοντα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ,
νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέ-
38 ραν· Καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμο-
λογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι
τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ.
39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον
Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν
40 πόλιν αὐτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε,
καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας·
41 καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ
γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ
42 τοῦ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ανα-
βάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς
43 ἑορτῆς· Καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ
ὑποστρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν
Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ
44 αὐτοῦ. Νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶ-
ναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν
45 τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. Καὶ μὴ εὑ-
ρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ζη-
46 τοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς
εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ
τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ ἐπε-
47 ρωτῶντα αὐτούς. Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούον-
τες αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσε-
48 σιν αὐτοῦ. Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν· καὶ
πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε· Τέκνον, τί ἐ-
ποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυ-
49 νώμενοι ἐζητοῦμέν σε. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί
ὅτι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατ-
50 ρός μου δεῖ εἶναί με; Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ
51 ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. Καὶ κατέβη μετ' αὐ-
τῶν, καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑποτασσό-
μενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάν-
τα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ
52 Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ, καὶ χάριτι
παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΕΝ ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας 1
Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πι-
λάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς Γαλι-
λαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος
χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦν-
τος, Ἐπ' Ἀρχιερέων Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγέ- 2
νετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου
υἱὸν, ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν 3
περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα
μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· Ὡς γέγραπ- 4
ται ἐν βίβλῳ λόγων Ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέ-
γοντος· Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· Ἑτοιμάσα-
τε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους
αὐτοῦ. Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν 5
ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ
σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς
λείας· Καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ 6
Θεοῦ. Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις 7
βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ· Γεννήματα ἐχιδνῶν,
τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀρ-
γῆς; Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετα- 8
νοίας· καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Πατέρα
ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύ-
ναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκ-
να τῷ Ἀβραάμ. Ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν 9
ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ
ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ
βάλλεται. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέ- 10
γοντες· Τί οὖν ποιήσομεν; Ἀποκριθεὶς δὲ λέγει 11
αὐτοῖς· Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι· καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω.
Ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον 12
πρὸς αὐτόν· Διδάσκαλε, τί ποιήσομεν; Ὁ δὲ 13
εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατε-
ταγμένον ὑμῖν πράσσετε. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν 14
καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες· Καὶ ἡμεῖς τί ποιή-
σομεν; καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μηδένα διασείσητε,
μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις
ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζο- 15
μένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ
Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστὸς, Ἀπεκρί- 16
νατο ὁ Ἰωάννης, ἅπασι λέγων· Ἐγὼ μὲν ὕδα-

τι

Digitized by Google

τι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδη-
μάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
17 ἁγίῳ, καὶ πυρί. Οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ· καὶ
συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ
18 δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν
οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.
19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽
αὐτοῦ, περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησε
20 πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, Προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ
πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυ-
21 λακῇ. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα
τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος, καὶ προσευ-
22 χομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν· Καὶ καταβῆ-
ναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει, ὡσεὶ
περιστερὰν, ἐπ᾽ αὐτόν· καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γε-
νέσθαι, λέγουσαν· Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς,
23 ἐν σοὶ ηὐδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ
ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὢν (ὡς ἐνομίζετο)
24 υἱὸς Ἰωσὴφ, τοῦ Ἠλὶ, Τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λε-
25 υῒ, τοῦ Μελχὶ, τοῦ Ἰαννὰ, τοῦ Ἰωσὴφ, Τοῦ
Ματταθίου, τοῦ Ἀμὼς, τοῦ Ναοὺμ, τοῦ Ἐσλὶ, τοῦ
26 Ναγγαὶ, Τοῦ Μαὰθ, τοῦ Ματταθίου, τοῦ Σεμεΐ,
27 τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰούδα, Τοῦ Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησὰ
28 τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιὴλ, τοῦ Νηρὶ, Τοῦ
Μελχὶ, τοῦ Ἀδδὶ, τοῦ Κωσὰμ, τοῦ Ἐλμωδὰμ, τοῦ
29 Ἢρ, Τοῦ Ἰωσὴ, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ Ἰωρεὶμ, τοῦ
30 Ματθὰτ, τοῦ Λευῒ, Τοῦ Συμεὼν, τοῦ Ἰούδα, τοῦ
31 Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰωνὰν, τοῦ Ἐλιακεὶμ, Τοῦ Μελεᾶ,
τοῦ Μαϊνὰν, τοῦ Ματταθὰ, τοῦ Ναθὰν, Τοῦ Δα-
32 βὶδ, Τοῦ Ἰεσσαὶ, τοῦ Ὠβὴδ, τοῦ Βοὸζ, τοῦ Σαλ-
33 μὼν, τοῦ Ναασσὼν, Τοῦ Ἀμιναδὰβ, τοῦ Ἀρὰμ,
34 τοῦ Ἐσρὼμ, τοῦ Φαρὲς, τοῦ Ἰούδα, Τοῦ Ἰακὼβ,
τοῦ Ἰσαὰκ, τοῦ Ἀβραὰμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχὼρ,
35 Τοῦ Σαρουχ, τοῦ Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλὲκ, τοῦ Ἐβὲρ,
36 τοῦ Σαλὰ, Τοῦ Καϊνὰν, τοῦ Ἀρφαξὰδ, τοῦ Σὴμ,
37 τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, Τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνὼχ,
38 τοῦ Ἰαρὲδ, τοῦ Μαλελεὴλ, τοῦ Καϊνὰν, Τοῦ
Ἐνὼς, τοῦ Σὴθ, τοῦ Ἀδὰμ, τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ΄. IV.

1 ἸΗΣΟΥ͂Σ δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέστρε-
ψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύ-
2 ματι εἰς τὴν ἔρημον, Ἡμέρας τεσσαράκοντα
πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ οὐκ ἔφαγεν
οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελεσθεισῶν
αὐτῶν, ὕστερον ἐπείνασε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ δι- 3
άβολος· Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ
ἵνα γένηται ἄρτος. Καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς 4
αὐτὸν, λέγων· Γέγραπται, ὅτι οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ
μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥή-
ματι Θεοῦ. Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς 5
ὄρος ὑψηλὸν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασι-
λείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. Καὶ εἶπεν 6
αὐτῷ ὁ διάβολος· Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην
ἅπασαν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ πα-
ραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω, δίδωμι αὐτήν. Σὺ 7
οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάν-
τα. Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Ὕπα- 8
γε ὀπίσω μου Σατανᾶ· γέγραπται γάρ· Προσκυ-
νήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λα-
τρεύσεις. Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ 9
ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ· Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν
ἐντεῦθεν κάτω· Γέγραπται γάρ· Ὅτι τοῖς ἀγ- 10
γέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι
σε. Καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε προσ- 11
κόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. Καὶ ἀποκρι- 12
θεὶς, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι εἴρηται· Οὐκ ἐκ-
πειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. Καὶ συντελέσας 13
πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος, ἀπέστη ἀπ᾽ αὐτοῦ
ἄχρι καιροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυ- 14
νάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ
φήμη ἐξῆλθε καθ᾽ ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐ-
τοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς 15
αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν 16
εἰς τὴν Ναζαρὲτ, οὗ ἦν τεθραμμένος· καὶ εἰσῆλ-
θε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν
σαββάτων, εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἀνέστη ἀνα-
γνῶναι. Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου τοῦ 17
προφήτου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν
τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον· Πνεῦμα Κυρίου ἐπ᾽ 18
ἐμὲ, οὗ ἕνεκεν ἔχρισέ με· εὐαγγελίζεσθαι πτω-
χοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους
τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν, καὶ
τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους
ἐν ἀφέσει, Κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. 19
Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, 20
ἐκάθισε· καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλ-

μοὶ

Digitized by Google

21 μοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. Ἤρξατο δὲ λέγειν
πρὸς αὐτούς· Ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γρα-
22 φὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρ-
τύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς
χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;
23 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν
παραβολὴν ταύτην· Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυ-
τόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερνα-
24 οὺμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. Εἶπε
δέ· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός
25 ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέ-
γω ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις
Ἠλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ
ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέ-
26 γας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· Καὶ πρὸς οὐδεμίαν
αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς
27 Σιδῶνος, πρὸς γυναῖκα χήραν. Καὶ πολλοὶ λεπ-
ροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ
Ἰσραήλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Νε-
28 εμὰν ὁ Σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ
29 ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα. Καὶ ἀνα-
στάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ
ἤγαγον αὐτὸν ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ
ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι
30 αὐτόν. Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, ἐπο-
31 ρεύετο. Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν τῆς
Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάβ-
32 βασι. Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ·
33 ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῇ συνα-
γωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου
34 ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, Λέ-
γων· Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλ-
θες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ
35 Θεοῦ. Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων·
Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. Καὶ ῥῖψαν αὐ-
τὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον, ἐξῆλθεν ἀπ'
36 αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. Καὶ ἐγένετο θάμ-
βος ἐπὶ πάντας· καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους,
λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ
δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι,
37 καὶ ἐξέρχονται; Καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ
38 αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς
δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν
Σίμωνος. ἡ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχο-
μένη πυρετῷ μεγάλῳ· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ
αὐτῆς. Καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε 39
τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν. παραχρῆμα δὲ
ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, 40
πάντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις,
ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐ-
τῶν τὰς χεῖρας ἐπιθείς, ἐθεράπευσεν αὐτούς.
Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζον- 41
τα καὶ λέγοντα· Ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι
ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ 42
ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ
οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ
κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν.
Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πό- 43
λεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέσταλμαι. Καὶ ἦν κηρύσσων 44
ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ 1
τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν
ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ· Καὶ εἶδε 2
δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλι-
εῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα.
Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, 3
ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλί-
γον· καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς
ὄχλους. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς 4
τὸν Σίμωνα· Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χα-
λάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. Καὶ ἀπο- 5
κριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης
τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες, οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ
τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. Καὶ τοῦτο 6
ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἰχθύων πλῆθος πολύ·
διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. Καὶ κατένευ- 7
σαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόν-
τας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον, καὶ ἔπλησαν
ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. Ἰδὼν 8
δὲ Σίμων Πέτρος, προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ
Ἰησοῦ, λέγων· Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρ-
τωλός εἰμι, Κύριε· Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐ- 9
τόν, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ
τῶν ἰχθύων ᾗ συνέλαβον· Ὁμοίως δὲ καὶ Ἰά- 10

Digitized by Google

κωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοι-
νωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ
Ἰησοῦς· Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ
11 ζωγρῶν. Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν
12 γῆν, ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοὺ,
ἀνὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πε-
σὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ, λέγων· Κύριε,
13 ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. Καὶ ἐκτείνας
τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, εἰπών· Θέλω, καθα-
ρίσθητι. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ᾽ αὐ-
14 τοῦ. Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν·
ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσέ-
νεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέτα-
15 ξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Διήρχετο δὲ
μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ· καὶ συνήρχοντο ὄχ-
λοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ
16 ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. Αὐτὸς δὲ ἦν ὑπο-
17 χωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις, καὶ προσευχόμενος. Καὶ
ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν δι-
δάσκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ Νο-
μοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώ-
μης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ·
18 καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. Καὶ
ἰδοὺ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς
ἦν παραλελυμένος· καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν,
19 καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ μὴ εὑρόντες διὰ
ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν, διὰ τὸν ὄχλον, ἀνα-
βάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆ-
καν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσ-
20 θεν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶ-
πεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
21 σου. Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ Γραμματεῖς
καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες· Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λα-
λεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρ-
22 τίας, εἰ μὴ μόνος ὁ Θεός; Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰ-
ησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπε
πρὸς αὐτούς· Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις
23 ὑμῶν; Τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· Ἀφέωνταί
σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ εἰπεῖν· Ἔγειραι καὶ περι-
24 πάτει; Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας,
(εἶπε τῷ παραλελυμένῳ·) Σοὶ λέγω, ἔγειραι,
καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν
25 σου. Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν,
ἄρας ἐφ᾽ ᾧ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν 26
ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν· καὶ ἐπλήσ-
θησαν φόβου, λέγοντες· Ὅτι εἴδομεν παράδοξα
σήμερον. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσα- 27
το τελώνην ὀνόματι Λευῒν, καθήμενον ἐπὶ τὸ
τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Καὶ 28
καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.
Καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην ὁ Λευῒς αὐτῷ ἐν 29
τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς,
καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ᾽ αὐτῶν κατακείμενοι. Καὶ 30
ἐγόγγυζον οἱ Γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖ-
οι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες· Διατί με-
τὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε;
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· Οὐ 31
χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ᾽ οἱ κα-
κῶς ἔχοντες. Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, 32
ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Οἱ δὲ εἶπον 33
πρὸς αὐτόν· Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύου-
σι πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ
τῶν Φαρισαίων· οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν;
Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς 34
τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ᾽ αὐτῶν ἐστι,
ποιῆσαι νηστεύειν; Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅ- 35
ταν ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύ-
σουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγε δὲ καὶ 36
παραβολὴν πρὸς αὐτούς· Ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα
ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ
δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ
οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. Καὶ 37
οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ
μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς
ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. Ἀλλὰ 38
οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον· καὶ ἀμφό-
τεροι συντηροῦνται. Καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν, 39
εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ· Ὁ παλαιὸς χρηστό-
τερός ἐστιν.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπο- 1
ρεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ ἔτιλ-
λον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας, καὶ ἤσθιον,
ψώχοντες ταῖς χερσί. Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων 2
εἶπον αὐτοῖς· Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν

τοῖς

3 τοῖς σάββασι; Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶ-
πεν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε Δα-
βὶδ, ὁπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ
4 ὄντες; Ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ
τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε, καὶ ἔφαγε,
καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ· οὓς οὐκ ἔξεστι φα-
5 γεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
Ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ
6 σαββάτου. Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ
εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ διδάσ-
κειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ
7 δεξιὰ ἦν ξηρά. Παρετήρουν δὲ αὐτὸν οἱ Γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θε-
8 ραπεύσει· ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. Αὐτὸς
δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ ἀν-
θρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειραι, καὶ
9 στῆθι εἰς τὸ μέσον. Ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. Εἶπεν
οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς· Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τι
ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆ-
10 σαι; ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀπολέσαι; Καὶ περιβλε-
ψάμενος πάντας αὐτοὺς, εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ·
Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτω· καὶ
ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη.
11 Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας· καὶ διελάλουν πρὸς
12 ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ. Ἐγένετο
δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος
προσεύξασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσ-
13 ευχῇ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσ
εφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐκλεξάμενος
ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε·
14 (Σίμωνα, ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέ-
αν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην,
15 Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον· Ματθαῖον καὶ Θω-
μᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν
16 καλούμενον Ζηλωτήν. Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰού-
17 δαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης·) Καὶ
καταβὰς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ
ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ
ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ, καὶ
τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦ-
σαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν·
18 Καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων
19 καὶ ἐθεραπεύοντο. Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπ-
τεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχε-
20 το, καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς

ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε·
Μακάριοι οἱ πτωχοί· ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασι- 21
λεία τοῦ Θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι
χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι
γελάσετε. Μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς 22
οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ
ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς
πονηρὸν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Χαίρετε 23
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γὰρ,
ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα
γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν 24
παράκλησιν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμέ- 25
νοι· ὅτι πεινάσετε. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν·
ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. Οὐαὶ ὑμῖν ὅταν 26
καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ
ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πα-
τέρες αὐτῶν. Ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· 27
Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· καλῶς ποιεῖτε τοῖς
μισοῦσιν ὑμᾶς. Εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν· 28
καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς.
Τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ 29
τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον,
καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. Παντὶ δὲ τῷ αἰ- 30
τοῦντί σε, δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ,
μὴ ἀπαίτει. Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν 31
ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοί-
ως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, 32
ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς
ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. Καὶ ἐὰν ἀγαθο- 33
ποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χά-
ρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι.
Καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, 34
ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα.
Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθο- 35
ποιεῖτε, καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ
ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ
ὑψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους
καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ 36
ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστί. Καὶ μὴ κρίνετε, 37
καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ
καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε.
Δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν, πε- 38
πιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμε-

Digitized by Google

νον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ
39 μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπε
δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· Μήτι δύναται τυφλὸς τυ-
φλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πε-
40 σοῦνται; Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκα-
λον αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ δι-
41 δάσκαλος αὐτοῦ. Τὶ δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ
ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου· τὴν δὲ δοκὸν
42 τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; Ἢ πῶς
δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· Ἀδελφὲ, ἄφες
ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου· αὐ-
τὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων;
Ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ
43 κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Οὐ
γάρ ἐστι δένδρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρόν·
44 οὐδὲ δένδρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν. Ἕκα-
στον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται·
οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βά-
45 του τρυγῶσι σταφυλήν. Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ
τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει
τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πο-
νηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πο-
νηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας
46 λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε,
47 Κύριε· καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; Πᾶς ὁ ἐρχόμενος
πρός με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν
48 αὐτοὺς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. Ὅμοιός
ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε καὶ
ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν·
πλημμύρας δὲ γενομένης, προσέῤῥηξεν ὁ ποτα-
μὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι
49 αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. Ὁ
δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώ-
πῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θε-
μελίου· ᾗ προσέῤῥηξεν ὁ ποταμὸς καὶ εὐθέως ἔπε-
σε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης
μέγα.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

1 ἘΠΕΙ` δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ
εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καπερ-
2 ναούμ. Ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων,
3 ἤμελλε τελευτᾷν ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. Ἀκούσας
δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυ-
τέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν, ὅπως ἐλθὼν
διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. Οἱ δὲ παραγενόμε- 4
νοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαί-
ως, λέγοντες, ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξει τοῦτο·
Ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγω- 5
γὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπο- 6
ρεύετο σὺν αὐτοῖς· ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέ-
χοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ
ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτῷ· Κύριε, μὴ
σκύλλου· οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην
μου εἰσέλθῃς· Διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρός σε 7
ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς
μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν 8
τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας·
καὶ λέγω τούτῳ· Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ
ἄλλῳ· Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου· Ποί-
ησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰη- 9
σοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκο-
λουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν
τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. Καὶ ὑποστρέ- 10
ψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον, εὗρον τὸν
ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν 11
τῇ ἑξῆς, ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν·
καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκα-
νοὶ, καὶ ὄχλος πολύς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ 12
τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς,
υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη χήρα·
καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. Καὶ 13
ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ,
καὶ εἶπεν αὐτῇ· Μὴ κλαῖε. Καὶ προσελθὼν ἥ- 14
ψατο τῆς σοροῦ, (οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν)
καὶ εἶπε· Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ 15
ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. καὶ
ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φό- 16
βος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγον-
τες· Ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν,
καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ πε- 17
ρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. Καὶ ἀπήγ- 18
γειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων
τούτων. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν 19
μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης, ἔπεμψε πρὸς τὸν
Ἰησοῦν, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσ-
δοκῶμεν; Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄν- 20
δρες,

δρες, εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡ-
μᾶς πρός σε, λέγων· Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλ-
21 λον προσδοκῶμεν; Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθερά-
πευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευ-
μάτων πονηρῶν· καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσα-
22 το τὸ βλέπειν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν
αὐτοῖς· Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴ-
δετε καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χω-
λοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ
ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζον-
23 ται· Καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισ-
24 θῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰω-
άννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰω-
άννου· Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασ-
25 θαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; Ἀλλὰ
τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς
ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐν-
δόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις
26 εἰσίν. Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; προφήτην;
27 ναὶ, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. Οὗ-
τός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· Ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω
τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευά-
28 σει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. Λέγω γὰρ ὑμῖν,
μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου
τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ
29 βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι. Καὶ πᾶς
ὁ λαὸς ἀκούσας, καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν
30 Θεὸν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· Οἱ
δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ
ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐ-
31 τοῦ. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀν-
θρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης; καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοι-
32 οι; Ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημέ-
νοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγουσιν·
Ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνή-
33 σαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. Ἐλήλυθε γὰρ
Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε ἄρτον ἐσθίων, μήτε
34 οἶνον πίνων· καὶ λέγετε· Δαιμόνιον ἔχει. Ἐλή-
λυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ
λέγετε· Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης,
35 τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. Καὶ ἐδικαιώθη
36 ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. Ἠρώ-
τα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ'
αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου,
37 ἀνεκλίθη. Καὶ ἰδοὺ, γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦν
ἁμαρτωλὸς, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου·
Καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω, κλαί- 38
ουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δά-
κρυσι· καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέ-
μασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ
ἤλειφε τῷ μύρῳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέ- 39
σας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέγων· Οὗτος, εἰ
ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ
γυνὴ ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ· ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι.
Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτόν· Σί- 40
μων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δέ φησι· Διδάσκαλε,
εἰπέ. Δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι, ὁ 41
εἷς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεν-
τήκοντα. Μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμ- 42
φοτέροις ἐχαρίσατο· Τίς οὖν αὐτῶν, εἰπὲ, πλεῖ-
ον αὐτὸν ἀγαπήσει; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων, 43
εἶπεν· Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσα-
το. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ὀρθῶς ἔκρινας. Καὶ στρα- 44
φεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη· Βλέπεις
ταύτην τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν,
ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ
τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς
θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. Φίλημά μοι 45
οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ, ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπε
καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. Ἐλαίῳ τὴν κεφα- 46
λήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου
τοὺς πόδας. Οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ 47
ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαὶ, ὅτι ἠγάπησε πολύ·
ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. Εἶπε δὲ 48
αὐτῇ· Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. Καὶ ἤρξαντο 49
οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· Τίς οὗτός
ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν; Εἶπε δὲ πρὸς 50
τὴν γυναῖκα· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς
εἰρήνην.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

ΚΑΙ' ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώ- 1
δευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ
εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ
δώδεκα σὺν αὐτῷ, Καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν 2
τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ
ἀσθενειῶν· Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ, ἀφ'
ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, Καὶ Ἰωάννα γυ- 3

Digitized by Google

νὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ
ἕτεραι πολλαὶ, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν
4 ὑπαρχόντων αὐταῖς. Συνιόντος δὲ ὄχλου πολ-
λοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς
5 αὐτὸν, εἶπε διὰ παραβολῆς· Ἐξῆλθεν ὁ σπεί-
ρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ
σπείρειν αὐτὸν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδὸν,
καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατ-
6 έφαγεν αὐτό. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέ-
τραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμά-
7 δα· Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν,
καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό·
8 Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν,
καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα.
Ταῦτα λέγων ἐφώνει· Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
9 ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
10 τοῦ, λέγοντες, Τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη. Ὁ
δὲ εἶπεν. Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβο-
λαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες
11 μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπό-
12 ρος, ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὴν
ὁδὸν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἶτα ἔρχεται ὁ διάβο-
λος, καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐ-
13 τῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ
τῆς πέτρας, οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέ-
χονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ
πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ
14 ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσὸν, οὗτοί
εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
του καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται,
15 καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰ-
σιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες
τὸν λόγον, κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.
16 Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας, καλύπτει αὐτὸν σκεύει,
ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν· ἀλλ᾽ ἐπὶ λυχνίας ἐπι-
τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς·
17 Οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται·
οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανε-
18 ρὸν ἔλθῃ. Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς γὰρ ἂν
ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ
19 δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. Παρεγένοντο
δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον.
20 Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, λεγόντων· Ἡ μήτηρ σου καὶ
οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες.
Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς. εἶπε πρὸς αὐτούς· Μήτηρ μου 21
καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
ἀκούοντες, καὶ ποιοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ἐν 22
μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον,
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Δι-
έλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἀνήχθη-
σαν. Πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε· καὶ κατέ- 23
βη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην· καὶ συνεπλη-
ροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. Προσελθόντες δὲ διήγει- 24
ραν αὐτὸν, λέγοντες· Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολ-
λύμεθα· Ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ
τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγέ-
νετο γαλήνη. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις 25
ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς
ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέ-
μοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐ-
τῷ; Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γα- 26
δαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας.
Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν 27
αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια
ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο,
καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς μνήμασιν.
Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀνακράξας, προσέπε- 28
σεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· Τί ἐμοὶ καὶ
σοὶ, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου
μή με βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύ- 29
ματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου·
πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν· καὶ ἐδεσ-
μεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος· καὶ δι-
αῤῥήσσων τὰ δεσμὰ, ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμο-
νος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέ- 30
γων· τί σοί ἐστιν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε· Λεγεών· ὅτι δαι-
μόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. Καὶ παρεκάλει αὐ- 31
τὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελ-
θεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομέ- 32
νων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπι-
τρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρε-
ψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ 33
τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμη-
σεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην,
καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γε- 34
γενημένον, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν
εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ 35
ἰδεῖν τὰ γεγονός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ
εὗρον

Digitized by Google

εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμό-
νια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν.
36 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες, πῶς ἐσώ-
37 θη ὁ δαιμονισθείς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν
τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν, ἀπελ-
θεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο·
αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, ὑπέστρεψεν.
38 Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ
δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ
39 Ἰησοῦς, λέγων· Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ
διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε, καθ'
ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ
40 Ἰησοῦς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν,
ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες
41 προσδοκῶντες αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ
ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγω-
γῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον
42 αὐτοῦ· Ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν
δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. (Ἐν δὲ τῷ ὑπά-
43 γειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυ-
νὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα,
ἥτις εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον,
44 οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι· Προσελ-
θοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱμα-
τίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵ-
45 ματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· Τίς ὁ ἁψά-
μενός μου; Ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέ-
τρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συν-
έχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις. Τίς ὁ
46 ἁψάμενός μου; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἥψατό μου
τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ'
47 ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμου-
σα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν
ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παν-
48 τὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῇ· Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ
49 σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.) Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων
αὐτῷ· Ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε
50 τὸν διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρί-
θη αὐτῷ, λέγων· Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ
51 σωθήσεται. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ
ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰά-
κωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς παι-
δὸς καὶ τὴν μητέρα. Ἔκλαιον δὲ πάντες, καὶ 52
ἐκόπτοντο αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· Μὴ κλαίετε· οὐκ
ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέλων αὐ- 53
τοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν 54
ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς,
ἐφώνησε, λέγων· Ἡ παῖς, ἐγείρου. Καὶ ἐπέστρε- 55
ψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα·
καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστη- 56
σαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς
μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐ- 1
τοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ
πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν. Καὶ 2
ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ εἶπε πρὸς 3
αὐτούς· Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδὸν, μήτε ῥάβδους,
μήτε πήραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον· μήτε
ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν· Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν 4
εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε.
Καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ 5
τῆς πόλεως ἐκείνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν
ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξατε, εἰς μαρτύριον ἐπ'
αὐτούς. Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς 6
κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες παν-
ταχοῦ. Ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινό- 7
μενα ὑπ' αὐτοῦ πάντα· καὶ διηπόρει, διὰ τὸ
λέγεσθαι ὑπό τινων, ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ
νεκρῶν· Ὑπό τινων δὲ, ὅτι Ἡλίας ἐφάνη· ἄλ- 8
λων δὲ, ὅτι προφήτης εἷς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.
Καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· 9
τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ
ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπό- 10
στολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν· καὶ παρα-
λαβὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον
ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. Οἱ δὲ ὄχ- 11
λοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ δεξάμενος
αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο.
Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ 12
δώδεκα, εἶπον αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα
ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοὺς ἀγ-
ροὺς

Digitized by Google

ρους, καταλύσωσι, καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι
13 ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐ-
τούς· Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ εἶπον· Οὐκ
εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ δύο ἰχθύες,
εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάν-
14 τα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. Ἦσαν γὰρ ὡ-
σεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ· Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ
15 πεντήκοντα. Καὶ ἐποίησαν οὕτω· καὶ ἀνέκλιναν
16 ἅπαντας. Λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλό-
γησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μα-
17 θηταῖς, παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. Καὶ ἔφαγον,
καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη τὸ περισ-
18 σεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινοι δώδεκα. Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κα-
ταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτοὺς, λέγων· Τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχ-
19 λοι εἶναι; Οἱ δὲ ἀποκριθέντες, εἶπον· Ἰωάννην
τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ, ὅτι
20 προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. Εἶπε δὲ αὐ-
τοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπε· Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.
21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδενὶ εἰ-
22 πεῖν τοῦτο. Εἰπών· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ
τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέ-
ων; καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
23 ἐγερθῆναι. Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας· Εἴ τις θέ-
λει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ
ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκο-
24 λουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐ-
τοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν.
25 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσ-
μον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιωθείς;
26 Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους,
τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν
ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς, καὶ τῶν
27 ἁγίων ἀγγέλων. Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσί τι-
νες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἳ οὐ μὴ γεύσονται θα-
νάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι
ὀκτὼ, καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάν-
νην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξα-
σθαι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ 29
εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισ-
μὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. Καὶ ἰδοὺ, ἄν- 30
δρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωσῆς
καὶ Ἠλίας· Οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν 31
ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ.
Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημέ- 32
νοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν
αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐ-
τῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς 33
ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Ἐπι-
στάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσω-
μεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ, καὶ Μωσεῖ μίαν,
καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. Ταῦτα δὲ 34
αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν
αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν
εἰς τὴν νεφέλην. Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νε- 35
φέλης, λέγουσα· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
τὸς, αὐτοῦ ἀκούετε. Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φω- 36
νὴν, εὑρέθη ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν,
καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις
οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς 37
ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συν-
ήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ 38
ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε, λέγων· Διδάσκαλε, δέ-
ομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μο-
νογενής ἐστί μοι. Καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει 39
αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐ-
τὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ,
συντρῖβον αὐτόν. Καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου 40
ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτὸ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. Ἀπο- 41
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ
διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ
ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.
Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ 42
δαιμόνιον, καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ
Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο
τὸν παῖδα· καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐ-
τοῦ. Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλει- 43
ότητι τοῦ Θεοῦ. πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ
πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ· Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς 44
λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πα-
ραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. Οἱ δὲ ἠγνόουν 45
τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ'
αὐτῶν,

Digitized by Google

αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο
46 ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. Εἰσῆλ-
θε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη μεί-
47 ζων αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν
τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστη-
48 σεν αὐτὸ παρ᾽ ἑαυτῷ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὃς
ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχε-
ται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν
49 πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτος ἔσται μέγας. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης, εἶπεν· Ἐπιστάτα, εἴδομέν
τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ δαι-
μόνια· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολου-
50 θεῖ μεθ᾽ ἡμῶν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς·
Μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ᾽ ἡμῶν, ὑπὲρ
51 ἡμῶν ἐστιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι
τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς
52 Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώ-
που αὐτοῦ· καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην
53 Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ. Καὶ οὐκ ἐδέ-
ξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πο-
54 ρευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἰδόντες δὲ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον· Κύριε,
θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ ἀναλῶσαι αὐτοὺς, ὡς καὶ Ἡλίας ἐποίησε;
55 Στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ
56 οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς· Ὁ γὰρ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπο-
λέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν
57 κώμην. Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν, ἐν
τῇ ὁδῷ εἶπέ τις πρὸς αὐτόν· Ἀκολουθήσω σοι
58 ὅπου ἂν ἀπέρχῃ, Κύριε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς· Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πε-
τεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ
59 ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπε
δὲ πρὸς ἕτερον· Ἀκολούθει μοι· Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε,
ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν
60 πατέρα μου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες τοὺς
νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελ-
61 θὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εἶπε
δὲ καὶ ἕτερος· Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον
δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶ-
62 κόν μου. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Οὐδεὶς
ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ᾽ ἄροτρον, καὶ
βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Ι΄. X.

ΜΕΤΑ᾽ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέ- 1
ρους ἑβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ
δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ
τόπον οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. Ἔλεγεν οὖν 2
πρὸς αὐτούς· Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργά-
ται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ,
ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.
Ὑπάγετε· ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας 3
ἐν μέσῳ λύκων. Μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ 4
πήραν, μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα κατὰ τὴν
ὁδὸν ἀσπάσησθε. Εἰς ἣν δ᾽ ἂν οἰκίαν εἰσέρχησ- 5
θε, πρῶτον λέγετε· Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. Καὶ 6
ἐὰν μὲν ᾖ ἐκεῖ ὁ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται
ἐπ᾽ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ᾽ ὑμᾶς
ἀνακάμψει. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἐσ- 7
θίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ᾽ αὐτῶν· ἄξιος γὰρ
ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι. Μὴ μεταβαίνετε
ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. Καὶ εἰς ἣν δ᾽ ἂν πόλιν εἰσ- 8
έρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ πα-
ρατιθέμενα ὑμῖν. Καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ 9
ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· Ἤγγικεν ἐφ᾽ ὑμᾶς
ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Εἰς ἣν δ᾽ ἂν πόλιν εἰσέρ- 10
χησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς
τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε· Καὶ τὸν κονιορ- 11
τὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν,
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε, ὅτι
ἤγγικεν ἐφ᾽ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Λέγω δὲ 12
ὑμῖν, ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτό-
τερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Οὐαί σοι Χορα- 13
ζὶν, οὐαί σοι Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶ-
νι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν,
πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι μετε-
νόησαν. Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον 14
ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. Καὶ σὺ Καπερναοὺμ 15
ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασ-
θήσῃ. Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθε- 16
τῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ
τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδο- 17
μήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· Κύριε, καὶ τὰ
δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου.

Εἶπε

Digitized by Google

18 Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐθεώρουν τὸν σαταναν, ὡς ἀσ-
19 τραπὴν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. Ἰδοὺ, δίδωμι
ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ
σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθ-
20 ροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. Πλὴν ἐν τού-
τῳ μὴ χαίρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσ-
σεται· χαίρετε δὲ μᾶλλον, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν
21 ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλ-
λιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· Ἐξο-
μολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς
γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συν-
ετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ
πατὴρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.
22 Πάντα παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ
οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ·
καὶ τίς ἐστιν ὁ πατὴρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν
23 βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Καὶ στραφεὶς πρὸς
τοὺς μαθητὰς, κατ᾽ ἰδίαν εἶπε· Μακάριοι οἱ ὀφ-
24 θαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. Λέγω γὰρ
ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλη-
σαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον· καὶ
25 ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ, νο-
μικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν, καὶ λέγων·
Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομή-
26 σω; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ἐν τῷ νόμῳ τί
27 γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; Ὁ δὲ ἀποκρι-
θεὶς, εἶπεν· Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ
ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης
τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
28 Εἶπε δὲ αὐτῷ· Ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ
29 ζήσῃ. Ὁ δὲ, θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς
30 τὸν Ἰησοῦν· Καὶ τίς ἐστι μου πλησίον; Ὑπολα-
βὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Ἄνθρωπός τις κατέβαι-
νεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ λῃσταῖς πε-
ριέπεσεν· οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς
ἐπιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχά-
31 νοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαι-
νεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντιπαρ-
32 ῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ λευΐτης, γενόμενος κα-
τὰ τὸν τόπον, ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθεν.
33 Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε κατ᾽ αὐτὸν, καὶ
34 ἰδὼν αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη. Καὶ προσελθὼν κατ-
έδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ
οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος,
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη
αὐτοῦ. Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν 35
δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ· Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ, τι ἂν προσδα-
πανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώ-
σω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλη- 36
σίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς;
Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ᾽ αὐτοῦ. 37
Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου, καὶ σὺ ποίει
ὁμοίως. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς, 38
καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις
ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον
αὐτῆς. Καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, 39
ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰη-
σοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ· Ἡ δὲ Μάρθα πε- 40
ριεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶ-
πε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην
με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι
συναντιλάβηται. Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ 41
Ἰησοῦς· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ
περὶ πολλά. Ἑνὸς δέ ἐστι χρεία. Μαρία δὲ τὴν 42
ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθή-
σεται ἀπ᾽ αὐτῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ΄. XI.

ΚΑΙ᾽ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ 1
προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς
προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ὅταν προσεύ- 2
χησθε, λέγετε· ΠΑ΄ΤΕΡ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου 3
ἡμῖν τὸ καθ᾽ ἡμέραν· Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρ- 4
τίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφεί-
λοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασ-
μὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ 5
εἶπε πρὸς αὐτούς· Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ
πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ
αὐτῷ· Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους· Ἐπειδὴ 6
φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ
ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ· Κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀπο- 7
κριθεὶς εἴπῃ· Μή μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύ-

ρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς
τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.
8 Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ
εἶναι αὐτοῦ φίλον· διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ
9 ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει. Κἀγὼ ὑμῖν
λέγω· Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ
10 εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. Πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ
11 τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται· Τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πα-
τέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει
αὐτῷ; εἰ καὶ ἰχθὺν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπι-
12 δώσει αὐτῷ; Ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠὸν, μὴ ἐπι-
13 δώσει αὐτῷ σκορπίον; Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπ-
άρχοντες, οἴδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς
τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρα-
νοῦ, δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.
14 Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν·
ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ
15 κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. Τινὲς δὲ ἐξ
αὐτῶν εἶπον· Ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμο-
16 νίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Ἕτεροι δὲ πειράζον-
τες, σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. Αὐτὸς δὲ
17 εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς· Πᾶ-
σα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦ-
18 ται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. Εἰ δὲ καὶ ὁ
σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσε-
ται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε, ἐν Βεελζεβοὺλ
19 ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζε-
βοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τί-
νι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσον-
20 ται. Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμό-
νια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
21 Θεοῦ. Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ
τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα
22 αὐτοῦ. Ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν
νικήσῃ αὐτὸν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ'
ᾗ ἐπεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν.
23 Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ συν-
24 άγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. Ὅταν τὸ ἀκάθαρ-
τον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχε-
ται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ
μὴ εὑρίσκον, λέγει· Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου
25 ὅθεν ἐξῆλθον. Καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον
26 καὶ κεκοσμημένον. Τότε πορεύεται καὶ παρα-
λαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα
ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται
τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώ-
των. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, 27
ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν
αὐτῷ· Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ
μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. Αὐτὸς δὲ εἶπε· Μενοῦνγε 28
μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ
φυλάσσοντες αὐτόν. Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζο- 29
μένων ἤρξατο λέγειν· Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά
ἐστι· σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται
αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. Κα- 30
θὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευΐταις,
οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύ-
τῃ. Βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει 31
μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κα-
τακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς
γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ,
πλεῖον Σολομῶντος ὧδε. Ἄνδρες Νινευῒ ἀναστή- 32
σονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης,
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ
κήρυγμα Ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐ- 33
δεὶς δὲ λύχνον ἅψας, εἰς κρυπτὴν τίθησιν,
οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν,
ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. Ὁ 34
λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ὅταν
οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά
σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ
σῶμά σου σκοτεινόν. Σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ 35
ἐν σοὶ, σκότος ἐστίν. Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον 36
φωτεινὸν, μὴ ἔχον τὶ μέρος σκοτεινὸν, ἔσται
φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ
φωτίζῃ σε. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν 37
Φαρισαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ. εἰσελ-
θὼν δὲ ἀνέπεσεν. Ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύ- 38
μασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρί-
στου. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν· Νῦν ὑμεῖς οἱ 39
Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνα-
κος καθαρίζετε· τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπα-
γῆς καὶ πονηρίας. Ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ 40
ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; Πλὴν τὰ 41
ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην· καὶ ἰδοὺ, πάντα κα-
θαρὰ ὑμῖν ἐστιν. Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαί- 42
οις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πή-
γανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ. ταῦτα ἔδει
ποιῆσαι,

43 ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς
Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν
ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
44 ἀγοραῖς. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι
ὑποκριταὶ, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα,
καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ
45 οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει
αὐτῷ· Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρί-
46 ζεις. Ὁ δὲ εἶπε· Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ,
ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακ-
τα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσ-
47 ψαύετε τοῖς φορτίοις. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖ-
τε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν
48 ἀπέκτειναν αὐτούς. Ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευ-
δοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν· ὅτι αὐτοὶ
μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐ-
49 τῶν τὰ μνημεῖα. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ
Θεοῦ εἶπεν· Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας, καὶ
ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώ-
50 ξουσιν· Ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προ-
φητῶν, τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,
51 ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, Ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ,
ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου μετα-
ξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν,
52 ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. Οὐαὶ
ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς
γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχο-
53 μένους ἐκωλύσατε. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦτα
πρὸς αὐτοὺς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐ-
54 τὸν περὶ πλειόνων· Ἐνεδρεύοντες αὐτὸν, καὶ
ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ,
ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΒ΄. XII.

1 ΕΝ οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχ-
λου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέ-
γειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Πρῶτον προσέ-
χετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων,
2 ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον
ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτὸν, ὃ οὐ
3 γνωσθήσεται. Ἀνθ᾽ ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπα-
τε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς
ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ
τῶν δωμάτων. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· 4
Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶ-
μα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότε-
ρόν τι ποιῆσαι. Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆ- 5
τε· Φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι, ἐξουσίαν
ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναὶ λέγω ὑμῖν,
τοῦτον φοβήθητε. Οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται 6
ἀσσαρίων δύο, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλε-
λησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; Ἀλλὰ καὶ αἱ τρί- 7
χες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται· μὴ
οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. Λέ- 8
γω δὲ ὑμῖν· Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων
τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν 9
ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέ-
λων τοῦ Θεοῦ. Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν 10
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς
τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσε-
ται. Ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συν- 11
αγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ
μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπη-
τε· Τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν 12
αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπε δέ τις αὐτῷ 13
ἐκ τοῦ ὄχλου· Διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου
μερίσασθαι μετ᾽ ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. Ὁ δὲ εἶ- 14
πεν αὐτῷ· Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ
μεριστὴν ἐφ᾽ ὑμᾶς; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Ὁρᾶ- 15
τε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας· ὅτι οὐκ
ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν
ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς 16
αὐτοὺς, λέγων· Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρη-
σεν ἡ χώρα. Καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων· 17
Τί ποιήσω; ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρ-
πούς μου. Καὶ εἶπε· Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου 18
τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω· καὶ συν-
άξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ
ἀγαθά μου· Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· Ψυχὴ, ἔχεις 19
πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου,
φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· 20
Ἄφρον, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαι-
τοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; Οὕ- 21
τως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλου-
τῶν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Διὰ 22
τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν,

τί

23 τί φάγητε· μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. Ἡ
ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα,
24 τοῦ ἐνδύματος. Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι
οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖ-
ον, οὐδὲ ἀποθήκη. καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς· πό-
25 σῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; Τίς
δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ
26 τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Εἰ οὖν οὔτε
ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶ-
27 τε; Κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς αὐξάνει· οὐ
κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομὼν
ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τού-
28 των. Εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ σήμερον
ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θε-
ὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγό-
29 πιστοι; Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί
30 πίητε· καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. Ταῦτα γὰρ πάν-
τα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πα-
31 τὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. Πλὴν ζητεῖτε τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστε-
32 θήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον·
ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν
33 βασιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν, καὶ
δότε ἐλεημοσύνην· Ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια
μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς
οὐρανοῖς· ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς δια-
34 φθείρει. Ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ
35 καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσ-
φύες περιεζωσμέναι, καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι·
36 Καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν
κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων·
ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν
37 αὐτῷ. Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. οὓς ἐλθὼν ὁ
κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι περιζώσεται, καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρ-
38 ελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ
δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ,
καὶ εὕρῃ οὕτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.
39 Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης
ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται. ἐγρηγόρησεν ἄν,
καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ.
40 Καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δο-
41 κεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπε δὲ
αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε. πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβο-
42 λὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας; Εἶ-
πε δὲ ὁ Κύριος· Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος
καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς
θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτο-
μέτριον; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν 43
ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. Ἀληθῶς 44
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ
καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖ- 45
νος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· Χρονίζει ὁ κύριός μου
ἔρχεσθαι· καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ
τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύ-
σκεσθαι. Ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέ- 46
ρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει· καὶ
διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ
τῶν ἀπίστων θήσει. Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς 47
τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ. καὶ μὴ ἑτοιμάσας,
μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσε-
ται πολλάς· Ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια 48
πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας· παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη
πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρ-
έθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.
Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ 49
ἤδη ἀνήφθη; Βάπτισμα δέ ἔχω βαπτισθῆναι, 50
καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ; Δοκεῖτε 51
ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχὶ,
λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν· Ἔσονται γὰρ 52
ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι,
τρεῖς ἐπὶ δυσὶ, καὶ δύο ἐπὶ τρισί. Διαμερισθή- 53
σεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί· μή-
τηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί· πεν-
θερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αυτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ
τὴν πενθερὰν αὐτῆς. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχ- 54
λοις· Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ
δυσμῶν, εὐθέως λέγετε· Ὄμβρος ἔρχεται· καὶ
γίνεται οὕτω. Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε· 55
Ὅτι καύσων ἔσται· καὶ γίνεται. Ὑποκριταὶ, τὸ 56
πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκι-
μάζειν· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε;
Τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; 57
Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρ- 58
χοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι
ἀπ' αὐτοῦ· μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κρι-
τὴν, καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ
ὁ πράκτωρ σε βάλλῃ εἰς φυλακήν. Λέγω σοι, 59
οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον
λεπτὸν ἀποδῷς.

ΚΕΦ. ΙΓ΄. XIII.

1 ΠΑρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλ-
λοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷ-
μα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν.
2 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. Δοκεῖτε ὅτι
οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς
Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν;
3 Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάν-
4 τες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. Ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ
ὀκτὼ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ,
καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι ὀφειλέ-
ται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς κατ-
5 οικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; Οὐχὶ, λέγω ὑμῖν·
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες ὁμοίως ἀπο-
6 λεῖσθε. Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· Συ-
κῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμέ-
νην· καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ
7 εὗρεν. Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· Ἰδοὺ,
τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ
ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον αὐτήν· ἱνατί
8 καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει
αὐτῷ· Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος,
ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ βάλω κοπρίαν·
9 Κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλ-
10 λον ἐκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ
11 τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἰδοὺ, γυ-
νὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ
ὀκτώ· καὶ ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνα-
12 κύψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰη-
σοῦς, προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Γύναι, ἀπο-
13 λέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ
τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ
14 ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνά-
γωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευ-
σεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· Ἓξ ἡμέραι εἰσὶν
ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι
θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
15 Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν· Ὑπο-
κριτὰ, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν
βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ
16 ἀπαγαγὼν ποτίζει; Ταύτην δὲ, θυγατέρα
Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα
καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ
17 τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέ-
γοντος αὐτοῦ, κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικεί-
μενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶ-
σι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ. Ἔλε- 18
γε δέ· Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; καὶ
τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; Ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπε- 19
ως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυ-
τοῦ· καὶ ηὔξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μεγα,
καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς
κλάδοις αὐτοῦ. Καὶ πάλιν εἶπε· Τίνι ὁμοιώ- 20
σω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, 21
ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα
τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Καὶ διεπορεύετο 22
κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν
ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ. Εἶπε δέ τις αὐτῷ· 23
Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς· Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύ- 24
λης· ὅτι πολλοὶ, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν,
καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσ- 25
πότης, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε
ἔξω ἑστάναι, καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέγοντες·
Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ
ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ. Τοτε ἄρξεσθε 26
λέγειν· Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου, καὶ ἐπίομεν,
καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. Καὶ ἐρεῖ· 27
Λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε
ἀπ' ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. Ἐκεῖ 28
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων,
ὅταν ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ,
καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. Καὶ ἥξουσιν 29
ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ ἀπὸ βοῤῥᾶ καὶ
νότου· καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Θεοῦ. Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶ- 30
τοι, καί εἰσι πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν 31
αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι, λέ-
γοντες αὐτῷ· Ἔξελθε, καὶ πορεύου ἐντεῦθεν· ὅτι
Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· 32
Πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· Ἰδοὺ,
ἐκβάλλω δαιμόνια, καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον
καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. Πλὴν δεῖ 33
με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύε-
σθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω
Ἱερουσαλήμ. Ἱερουσαλὴμ, Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀπο- 34
κτείνουσα τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς
ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπι-
συνάξαι

συνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυ-
τῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελή-
35 σατε; Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος.
ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἕως ἂν
ἥξῃ ὅτε εἴπητε· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

1 ΚΑΙ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τι-
νος τῶν ἀρχόντων τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ
φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι
2 αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς
3 ἔμπροσθεν αὐτοῦ. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε
πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων· Εἰ ἔξε-
4 στι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν; Οἱ δὲ ἡσύχασαν.
Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε.
5 Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπε· Τίνος ὑμῶν
ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέ-
ως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου;
6 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ ταῦτα.
7 Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέ-
χων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων
8 πρὸς αὐτούς· Ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους,
μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν· μήποτε
9 ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ἐλ-
θὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας, ἐρεῖ σοι· Δὸς τού-
τῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσ-
10 χατον τόπον κατέχειν. Ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πο-
ρευθεὶς ἀνάπεσον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον· ἵνα
ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ σοι· Φίλε, προσ-
ανάβηθι ἀνώτερον. τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον
11 τῶν συνανακειμένων σοι. Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυ-
τὸν, ταπεινωθήσεται· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν,
12 ὑψωθήσεται. Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐ-
τόν· Ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει
τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ
αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένηταί σοι ἀντα-
13 πόδομα. Ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχὴν, κάλει πτω-
14 χοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλούς· Καὶ μακά-
ριος ἔσῃ· ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀν-
ταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δι-
15 καίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦ-
τα, εἶπεν αὐτῷ· Μακάριος ὃς φάγεται ἄρτον ἐν
16 τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἄν-
θρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε
πολλούς. Καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ 17
τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· Ἔρχεσθε, ὅτι
ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς 18
παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ·
Ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν,
καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημέ-
νον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέν- 19
τε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε,
ἔχε με παρῃτημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· Γυναῖκα 20
ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ πα- 21
ραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυ-
ρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπό-
της εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς
πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτω-
χοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσά-
γαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέ- 22
ταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν 23
δοῦλον· Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀνάγ-
κασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω 24
γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κε-
κλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου. Συνεπορεύον- 25
το δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς
αὐτούς· Εἴ τις ἔρχεται πρός με, καὶ οὐ μισεῖ 26
τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν
γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ
τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ
δύναταί μου μαθητὴς εἶναι. Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει 27
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ
δύναταί μου εἶναι μαθητής. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, 28
θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας
ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρ-
τισμόν; Ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον, 29
καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦν-
τες ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ, Λέγοντες· Ὅτι 30
οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσ-
χυσεν ἐκτελέσαι. Ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος 31
συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον, οὐχὶ κα-
θίσας πρῶτον βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα
χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων
ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; Εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ 32
πόῤῥω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας, ἐρωτᾷ τὰ
πρὸς εἰρήνην. Οὕτως οὖν, πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ 33
ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύ-
ναταί μου εἶναι μαθητής. Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν 34
δὲ

δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται;
35 Οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν· ἔξω
βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

ΚΕΦ. ΙΕ΄. XV.

1 ῏ΗΣΑΝ δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι
2 καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ, ἀκούειν αὐτοῦ. Καὶ διεγόγ-
γυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες·
Ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ συνεσθί-
3 ει αὐτοῖς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβο-
4 λὴν ταύτην, λέγων· Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν
ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ
αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν
τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς, ἕως
5 εὕρῃ αὐτό; Καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους
6 ἑαυτοῦ χαίρων; Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκα-
λεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς·
Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ
7 ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν
τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ
ἐννενηκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρείαν ἔχου-
8 σι μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ, δραχμὰς ἔχουσα
δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει
λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμε-
9 λῶς, ἕως ὅτου εὕρῃ; Καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖται
τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα· Συγχά-
ρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα.
10 Οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν
ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετα-
11 νοοῦντι. Εἶπε δέ· Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς.
12 Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· Πάτερ, δός
μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν
13 αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ᾽ οὐ πολλὰς ἡμέρας συν-
αγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν
εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσί-
14 αν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐ-
τοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν
χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι.
15 Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώ-
ρας ἐκείνης· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς
16 αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν
κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ
17 χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ
ἐλθὼν, εἶπε· Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισ-
σεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι; Ἀνα- 18
στὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ
αὐτῷ· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
ἐνώπιόν σου. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱ- 19
ός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. Καὶ 20
ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ
αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ
αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη· και δραμὼν ἐπέπεσεν
ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐ-
τόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· Πάτερ, ἥμαρτον εἰς 21
τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξι-
ος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς 22
δούλους αὐτοῦ· Ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώ-
την, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον
εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
δας· Καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν 23
θύσατε· καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν. Ὅτι οὗτος 24
ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς
ἦν, καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν 25
δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς
ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας
καὶ χορῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παί- 26
δων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 27
τῷ· Ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πα-
τήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνον-
τα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ, καὶ οὐκ ἤθε- 28
λεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρ-
εκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πα- 29
τρί· Ἰδοὺ, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε
ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας
ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ·
Ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος, ὁ καταφαγών σου τὸν 30
βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσ-
χον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Τέκνον, 31
σὺ πάντοτε μετ᾽ ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ,
σά ἐστιν. Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, 32
ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε·
καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑρέθη.

ΚΕΦ. ις΄. XVI.

Ἔ ΛΕΓΕ δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· Ἄν- 1
θρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον·
καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρ-
χοντα αὐτοῦ. Καὶ φωνήσας αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· 2
Τί

Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς
3 οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δυνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. Εἶ-
πε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· Τί ποιήσω, ὅτι ὁ
κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ᾽ ἐμοῦ;
4 σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. Ἔγ-
νων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκο-
5 νομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ
προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν
τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ· Πόσον ὀφεί-
6 λεις τῷ κυρίῳ μου; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἑκατὸν βάτους
ἐλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Δέξαι σου τὸ γράμμα,
7 καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. Ἔπει-
τα ἑτέρῳ εἶπε· Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶ-
πεν· Ἑκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· Δέξαι
8 σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. Καὶ
ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας,
ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος
τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς
9 τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσι. Κἀγὼ ὑμῖν λέγω·
Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδι-
κίας· ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς
10 αἰωνίους σκηνάς. Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν
πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ
11 ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μα-
μωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν
12 πιστεύσει; Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγέ-
13 νεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; Οὐδεὶς οἰ-
κέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν
ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς
ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνα-
14 σθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. Ἤκουον δὲ ταῦτα
πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι, φιλάργυροι ὑπάρχον-
15 τες· καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν
ἀνθρώπων· ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας
ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα
16 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐστιν. Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆ-
ται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.
17 Εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν.
18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν
ἑτέραν, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ
19 ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν
πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον,
εὐφραινόμενος καθ᾽ ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς 20
δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς
τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος. Καὶ ἐπιθυμῶν 21
χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων
ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύ-
νες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. Ἐγένε- 22
το δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, καὶ ἀπενεχθῆ-
ναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ
Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτά-
φη. Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐ- 23
τοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ
ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις
αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβ- 24
ραὰμ ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα
βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ
καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν
τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· Τέκνον, 25
μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ
ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ
ὅδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ ἐπὶ 26
πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα
μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐν-
τεῦθεν πρὸς ὑμᾶς, μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖ-
θεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν 27
σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ πατρός μου· Ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφοὺς, 28
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ
ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέ- 29
γει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωσέα καὶ τοὺς προ-
φήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐ- 30
χὶ, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ᾽ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν
πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ 31
αὐτῷ· Εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκού-
ουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται.

ΚΕΦ. ΙΖʹ. XVII.

ΕΙΠΕ δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· Ἀνένδεκτόν ἐστι 1
μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται.
Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν 2
τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν,
ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. Προσέ- 3
χετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός
σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες
αὐτῷ. Καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς 4
σὲ,

Digitized by Google

σὲ, καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ σὲ,
5 λέγων· Μετανοῶ· ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπον οἱ
6 ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ· Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. Εἶπε
δὲ ὁ Κύριος· Εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπε-
ως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· Ἐκριζώθη-
τι, καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσεν
7 ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτρι-
ῶντα, ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγ-
8 ροῦ ἐρεῖ εὐθέως· Παρελθὼν ἀνάπεσαι; Ἀλλ' οὐχὶ
ἐρεῖ αὐτῷ· Ἑτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζω-
σάμενος διακόνει μοι, ἕως φάγω καὶ πίω· καὶ
9 μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; Μὴ χά-
ριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διατα-
10 χθέντα αὐτῷ; οὐ δοκῶ. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν
ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγε-
τε· Ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· ὅτι ὃ ὠφείλομεν
11 ποιῆσαι, πεποιήκαμεν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πο-
ρεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρ-
12 χετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. Καὶ
εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην, ἀπήντησαν
αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόῤῥωθεν.
13 Καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν, λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστά-
14 τα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Πο-
ρευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν.
15 Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, με-
16 τὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν. Καὶ ἔπε-
σεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐ-
17 χαριστῶν αὐτῷ. καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. Ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθα-
18 ρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ; Οὐχ εὑρέθησαν ὑπο-
στρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογε-
19 νὴς οὗτος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πί-
20 στις σου σέσωκέ σε. Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρι-
σαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη
αὐτοῖς, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ
21 Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως· Οὐδὲ ἐροῦσιν· Ἰδοὺ ὧ-
δε, ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ· ἰδοὺ γὰρ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ
22 ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς·
Ἐλεύσονται ἡμέραι, ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν
ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψε-
23 σθε. Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· Ἰδοὺ ὧδε, ἢ, ἰδοὺ ἐκεῖ· μὴ
24 ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε. Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστρα-
πὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν, εἰς τὴν
ὑπ' οὐρανὸν λάμπει· οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. Πρῶτον δὲ δεῖ αὐ- 25
τὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ
τῆς γενεᾶς ταύτης. Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς 26
ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, 27
ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς
τὴν κιβωτόν· καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἀπώ-
λεσεν ἅπαντας. Ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν 28
ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον,
ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· Ἧ δὲ ἡμέρᾳ 29
ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖ-
ον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας· Κα- 30
τὰ ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπο-
καλύπτεται. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ 31
τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ,
μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ,
ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. Μνημο- 32
νεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν 33
ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὃς ἐὰν
ἀπολέσῃ αὐτὴν, ζωογονήσει αὐτήν. Λέγω ὑμῖν, 34
ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς· ὁ
εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.
Δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· ἡ μία πα- 35
ραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. Δύο 36
ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ
ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν 37
αὐτῷ· Ποῦ, Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅπου τὸ
σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

ἜΛΕΓΕ δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ 1
δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι, καὶ μὴ ἐκκα-
κεῖν· Λέγων· Κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν 2
Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρε-
πόμενος· Χήρα δέ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· 3
καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέγουσα· Ἐκδίκησόν με
ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρό- 4
νον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· Εἰ καὶ τὸν
Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι.
Διάγε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύ- 5
την, ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομέ-
νη ὑπωπιάζῃ με· Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Ἀκούσατε τί 6
ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· Ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιή- 7
σει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοών-

τωγ

των πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μα-
8 κροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς; Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει
τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς
9 γῆς; Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας
ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας
10 τοὺς λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρω-
ποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι· ὁ
11 εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρι-
σαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο· Ὁ
Θεὸς, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοι-
ποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ.
12 ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. Νηστεύω δὶς τοῦ σαβ-
13 βάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ
τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι· ἀλλ' ἔτυπτεν
εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγων· Ὁ Θεὸς ἱλάσθητί μοι
14 τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδι-
καιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖνος, ὅτι πᾶς
ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν
15 ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ
τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ
16 μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσ-
καλεσάμενος αὐτὰ, εἶπεν· Ἄφετε τὰ παιδία
ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν
17 γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν
τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.
18 Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων· Διδάσ-
καλε ἀγαθὲ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονο-
19 μήσω; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τί με λέγεις
20 ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. Τὰς
ἐντολὰς οἶδας· Μὴ μοιχεύσῃς· Μὴ φονεύσῃς· Μὴ
κλέψῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· Τίμα τὸν πατέρα
21 σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε· Ταῦτα πάντα
22 ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ· Ἔτι ἕν σοι λείπει· πάντα
ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς· καὶ
ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει
23 μοι. Ὁ δὲ, ἀκούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο·
24 ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς περίλυπον γενόμενον, εἶπε· Πῶς δυσκόλως
οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν
25 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κά-
μηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλού-
σιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπον 26
δὲ οἱ ἀκούσαντες· Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ 27
δὲ εἶπε· Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατὰ
ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Ἰδοὺ, 28
ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδείς 29
ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ
γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ
Θεοῦ, Ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν 30
τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ
ζωὴν αἰώνιον. Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε 31
πρὸς αὐτούς· Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα,
καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν
προφητῶν, τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. Παραδοθήσε- 32
ται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ
ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται· Καὶ μαστιγώ- 33
σαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ
τρίτῃ ἀναστήσεται. Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆ- 34
καν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐ-
τῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἐγένετο 35
δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχὼ, τυφλός τις
ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. Ἀκούσας δὲ 36
ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο.
Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος 37
παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε, λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δα- 38
βὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων 39
αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκ-
ραζεν· Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ 40
Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγ-
γίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν, Λέγων· Τί 41
σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀνα-
βλέψω. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἀνάβλεψον· 42
ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ παραχρῆμα ἀνέ- 43
βλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν·
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν, ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

ΚΕΦ. ΙΘ'. XIX.

ΚΑΙ' εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχώ. 1
Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος· 2
καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος.
Καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύνατο 3
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ 4
προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν,
ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι δι' ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι.

Digitized by Google

5 Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰη-
σοῦς εἶδεν αὐτὸν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε,
σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου
6 δεῖ με μεῖναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπε-
7 δέξατο αὐτὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες ἅπαντες
διεγόγγυζον, λέγοντες· Ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ
8 ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος
εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρ-
χόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ
τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν.
9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι σήμερον σω-
τηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς
10 υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
11 θρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Ἀκουόν-
των δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παραβο-
λὴν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλὴμ, καὶ
δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία
12 τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. Εἶπεν οὖν· Ἄνθρωπός
τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν, λα-
13 βεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. Καλέσας
δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· Πραγματεύσασθε ἕως ἔρ-
14 χομαι. Οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτὸν, καὶ
ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες· Οὐ
15 θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. Καὶ ἐγέ-
νετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βα-
σιλείαν, καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τού-
τους, οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον· ἵνα γνῷ τίς τί διε-
16 πραγματεύσατο. Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέ-
γων· Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς.
17 Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Εὖ ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ
πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα
18 πόλεων. Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων· Κύριε,
19 ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς. Εἶπε δὲ καὶ τού-
20 τῳ· Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. Καὶ ἕτε-
ρος ἦλθε, λέγων· Κύριε, ἰδοὺ, ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶ-
21 χον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ. Ἐφοβούμην γάρ
σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ ἔθη-
22 κας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. Λέγει δὲ αὐ-
τῷ· Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε·
ᾔδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ
23 οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα. Καὶ δια-
τί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπε-
ζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐ-
24 τό; Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· Ἄρατε ἀπ' αὐ-
τοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχον-
τι. Καὶ εἶπον αὐτῷ· Κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς· 25
Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσε- 26
ται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθή-
σεται ἀπ' αὐτοῦ. Πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, 27
τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς,
ἀγάγετε ὧδε, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.
Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν, ἀνα- 28
βαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν 29
εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τὸ κα-
λούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ, Εἰπών· Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώ- 30
μην· ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑρήσετε πῶλον δεδε-
μένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε·
λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς 31
ἐρωτᾷ· Διατί λύετε; Οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ· Ὅτι
ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. Ἀπελθόντες δὲ οἱ 32
ἀπεσταλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. Λυόν- 33
των δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ
πρὸς αὐτούς· Τί λύετε τὸν πῶλον; Οἱ δὲ εἶ- 34
πον· Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. Καὶ ἤγαγον 35
αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Καὶ ἐπιῤῥίψαντες ἑαυ-
τῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν
τὸν Ἰησοῦν. Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώννυον 36
τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐγγίζοντος δὲ 37
αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαι-
ῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν
χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ
πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, Λέγοντες· Εὐλογη- 38
μένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου·
εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. Καὶ τι- 39
νες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐ-
τόν· Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου.
Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· Λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν 40
οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται. Καὶ ὡς 41
ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ,
Λέγων· Ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σὺ, καί γε ἐν τῇ ἡμέ- 42
ρᾳ σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύ-
βη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. Ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ 43
σε, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι,
καὶ περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν·
Καὶ ἐδαφιοῦσί σε, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί· καὶ 44
οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ· ἀνθ' ὧν
οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. Καὶ 45
εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πω-
λοῦντας

46 λοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, Λέγων αὐ-
τοῖς· Γέγραπται· Ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς
ἐστιν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν.
47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. οἱ
δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν
48 ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ· Καὶ οὐχ εὕ-
ρισκον τὸ τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξε-
κρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

ΚΕΦ. Κ'. XX.

1 ΚΑῚ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, δι-
δάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
2 γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, Καὶ εἶπον
πρὸς αὐτὸν, λέγοντες· Εἰπὲ ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξου-
σίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξου-
3 σίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς·
Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον· καὶ εἴπατέ μοι·
4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀν-
5 θρώπων; Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς,
λέγοντες· Ὅτι ἐὰν εἴπωμεν· Ἐξ οὐρανοῦ· ἐρεῖ·
6 Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; Ἐὰν δὲ εἴ-
πωμεν· Ἐξ ἀνθρώπων· πᾶς ὁ λαὸς καταλιθά-
σει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προ-
7 φήτην εἶναι· Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πό-
8 θεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω
9 ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Ἤρξα-
το δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν
ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα,
καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε χρό-
10 νους ἱκανούς. Καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς
γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπε-
λῶνος δῶσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐ-
11 τὸν, ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ προσέθετο πέμ-
ψαι ἕτερον δοῦλον· οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ
12 ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. Καὶ προσέθε-
το πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματί-
13 σαντες ἐξέβαλον. Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
λῶνος· Τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγα-
14 πητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. Ἰδόν-
τες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο πρὸς ἑαυ-
τοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε,
ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κλη-
15 ρονομία. Καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπε-
λῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύ-
ριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει 16
τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα
ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ εἶπον· Μὴ γένοιτο. Ὁ δὲ 17
ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε· Τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμ-
μένον τοῦτο· Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;
Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλα- 18
σθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς 19
ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ
ὥρᾳ· καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ
ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε.
Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑπο- 20
κρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι· ἵνα ἐπιλάβων-
ται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ
ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ ἐπηρώ- 21
τησαν αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι
ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις
πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ
διδάσκεις· Ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, 22
ἢ οὔ; Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, 23
εἶπε πρὸς αὐτούς· Τί με πειράζετε; Ἐπιδείξα- 24
τέ μοι δηνάριον· τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγρα-
φήν; Ἀποκριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. Ὁ δὲ 25
εἶπεν αὐτοῖς· Ἀπόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καί-
σαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ οὐκ ἴσχυσαν 26
ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ·
καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσί-
γησαν. Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, 27
(οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι) ἐπηρώτη-
σαν αὐτὸν, Λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγ- 28
ραψεν ἡμῖν· Ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων
γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λά-
βῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξανα-
στήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἑπτὰ οὖν 29
ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος, λαβὼν γυναῖκα,
ἀπέθανεν ἄτεκνος. Καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν 30
γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. Καὶ ὁ 31
τρίτος ἔλαβεν αὐτήν. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά·
καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. Ὕστε- 32
ρον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. Ἐν τῇ 33
οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ
γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκρι- 34
θεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος

35 τούτου γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίσκονται. Οἱ δὲ κατα-
ξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς
ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε
36 ἐκγαμίσκονται· Οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύναν-
ται· ἰσάγγελοι γάρ εἰσι· καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ,
37 τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. Ὅτι δὲ ἐγείρονται
οἱ νεκροὶ, καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου,
ὡς λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ, καὶ τὸν
38 Θεὸν Ἰσαὰκ, καὶ τὸν Θεὸν Ἰακώβ. Θεὸς δὲ
οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐ-
39 τῷ ζῶσιν. Ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμμα-
40 τέων εἶπον· Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. Οὐκ ἔτι
41 δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾷν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπε δὲ πρὸς
αὐτούς· Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶ-
42 ναι; Καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλ-
μῶν· Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δε-
43 ξιῶν μου, Ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπό-
44 διον τῶν ποδῶν σου. Δαβὶδ οὖν Κύριον αὐτὸν
45 καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν; Ἀκούοντος δὲ
παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
46 Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων
περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς
ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.
47 Οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προ-
φάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται πε-
ρισσότερον κρίμα.

ΚΕΦ. ΚΑ΄. XXI.

1 ἈΝαβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα
2 αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους. Εἶδε
δὲ καί τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο
3 λεπτά. Καὶ εἶπεν· Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ
χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν·
4 Ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς
ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ
ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον, ὃν εἶχεν
5 ἔβαλε. Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι
λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε·
6 Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ
ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται.
7 Ἐπηρώτησαν δε αὐτὸν, λέγοντες· Διδάσκαλε,
πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν
8 μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; Ὁ δὲ εἶπε· βλέπετε μὴ
πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματί μου, λέγοντες· Ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ ὁ καιρὸς
ἤγγικε. μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. Ὅταν 9
δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοη-
θῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον· ἀλλ' οὐκ
εὐθέως τὸ τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἐγερθή- 10
σεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι-
λείαν· Σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ τόπους, καὶ λι- 11
μοὶ, καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα
ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. Πρὸ δὲ τούτων ἁπάν- 12
των ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν,
καὶ διώξουσι, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ
φυλακὰς, ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμονας,
ἕνεκεν τοῦ ονόματός μου. Ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν 13
εἰς μαρτυριον. Θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, 14
μὴ προμελετᾷν απολογηθῆναι. Ἐγὼ γὰρ δώσω 15
υμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντ-
ειπεῖν, οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν.
Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων, καὶ ἀδελ- 16
φῶν, καὶ συγγενῶν, καὶ φίλων· καὶ θανατώ-
σουσιν ἐξ ὑμῶν· Καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάν- 17
των διὰ τὸ ὄνομά μου. Καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφα- 18
λῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν 19
κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε κυ- 20
κλουμένην ὑπο στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλὴμ, τό-
τε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. Τότε 21
οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ
ἐν μέσῳ αὐτῆς, ἐκχωρείτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς
χώραις, μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. Ὅτι ἡμέ- 22
ραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσι, τοῦ πληρωθῆναι πάντα
τὰ γεγραμμένα. Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχού- 23
σαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέ-
ραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. Καὶ πεσοῦνται στόματι 24
μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα
τὰ ἔθνη· καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ
ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσται 25
σημεῖα ἐν ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ, καὶ ἄστροις· καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν απορίᾳ, ἠχούσης θα-
λάσσης καὶ σάλου· Ἀποψυχόντων ἀνθρώπων 26
ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευ-
θήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀν- 27
θρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ
δόξης πολλῆς. Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι, 28
ἀνακύ-

ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν·
28 διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπε
παραβολὴν αὐτοῖς· Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα
30 τὰ δένδρα· Ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες
ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε, ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος
31 ἐστίν· Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινό-
μενα, γινώσκετε, ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ
32 Θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ
33 γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα γένηται. Ὁ οὐρα-
νὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ
34 μὴ παρέλθωσι. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μήποτε
βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ, καὶ
μέθῃ, καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος
35 ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα ἐκείνη· Ὡς παγὶς γὰρ
ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ
36 πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. Ἀγρυπνεῖτε οὖν, ἐν
παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυ-
γεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ
37 σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἦν
δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ νύκ-
τας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλού-
38 μενον Ἐλαιῶν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς
αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΒ'. XXII.

1 ἬΓΓΙΖΕ δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη
2 πάσχα. Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
γραμματεῖς, τὸ, πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο
3 γὰρ τὸν λαόν. Εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς Ἰού-
δαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ
4 ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· Καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε
τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς, τὸ, πῶς αὐ-
5 τὸν παραδῷ αὐτοῖς. Καὶ ἐχάρησαν· καὶ συν-
6 έθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· Καὶ ἐξωμολόγησε·
καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐ-
7 τοῖς ἄτερ ὄχλου. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύ-
8 μων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· Καὶ ἀπέ-
στειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπών· Πορευθέντες
9 ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. Οἱ
10 δὲ εἶπον αὐτῷ· Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; Ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς· Ἰδοὺ, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν
πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον
ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν
11 οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται. Καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσ-
πότῃ τῆς οἰκίας· Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος· Ποῦ ἐστι
τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθη-
τῶν μου φάγω; Κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγεον 12
μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. Ἀπελθόντες 13
δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν
τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, 14
καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. Καὶ εἶπε 15
πρὸς αὐτούς· Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσ-
χα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. Λέ- 16
γω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ,
ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. Καὶ 17
δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε· Λάβετε
τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς· Λέγω γὰρ ὑμῖν, 18
ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου,
ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. Καὶ λαβὼν 19
ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς,
λέγων· Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν δι-
δόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνῆσαι, 20
λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν
τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. Πλὴν 21
ἰδοὺ, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ
τῆς τραπέζης. Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 22
πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀν-
θρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ παραδίδοται. Καὶ αὐτοὶ 23
ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, τὸ, τίς ἄρα εἴη
ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο δὲ 24
καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς αὐτῶν δοκεῖ
εἶναι μείζων. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Οἱ βασιλεῖς 25
τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐξουσιάζον-
τες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. Ὑμεῖς δὲ οὐχ 26
οὕτως· ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω ὡς ὁ νεώ-
τερος· καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν. Τίς γὰρ 27
μείζων, ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ
ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ
διακονῶν. Ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' 28
ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. Κἀγὼ διατίθεμαι 29
ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλεί-
αν· Ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης 30
μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθίσησθε ἐπὶ θρό-
νων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.
Εἶπε δὲ ὁ Κύριος· Σίμων, Σίμων, ἰδοὺ, ὁ σατα- 31
νᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖ-
τον· Ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκλείπῃ 32
ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον
τοὺς ἀδελφούς σου. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, με- 33
τὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θά-

νατον

34 νατον πορεύεσθαι. Ὁ δὲ εἶπε· Λέγω σοι, Πέτρε,
οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρὶς
35 ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτε
ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου, καὶ πήρας, καὶ
ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; Οἱ δὲ εἶπον·
36 Οὐδενός. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς· Ἀλλὰ νῦν, ὁ ἔχων
βαλάντιον, ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ
ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορα-
37 σάτω μάχαιραν. Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἔτι τοῦτο
τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοὶ, τό· Καὶ
μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. Καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ
38 τέλος ἔχει. Οἱ δὲ εἶπον· Κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι
39 ὧδε δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἱκανόν ἐστι. Καὶ
ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν
Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
40 τοῦ. Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς·
41 Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. Καὶ αὐ-
τὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολὴν, καὶ
42 θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο, Λέγων· Πάτερ, εἰ
βούλει παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ·
πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω.
43 Ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐ-
44 τόν. Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον
προσηύχετο. ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμ-
45 βοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ
ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς
46 λύπης. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί καθεύδετε; ἀνα-
στάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασ-
47 μόν. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ
λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, προήρχετο
48 αὐτῶν, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν
49 τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ
αὐτὸν τὸ ἐσόμενον, εἶπον αὐτῷ· Κύριε, εἰ πα-
50 τάξομεν ἐν μαχαίρᾳ; Καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ
αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν
51 αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν· Ἐᾶτε ἕως τούτου. Καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου
52 αὐτοῦ, ἰάσατο αὐτόν. Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς
τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρα-
τηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· Ὡς ἐπὶ λῃστὴν
53 ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; Καθ'
ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξε-
τείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ὑμῶν

ἐστιν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους. Συλλα- 54
βόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ δὲ Πέτρος ἠκο-
λούθει μακρόθεν. Ἁψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς 55
αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ
Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παι- 56
δίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσα-
σα αὐτῷ, εἶπε· Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. Ὁ δὲ 57
ἠρνήσατο αὐτὸν, λέγων· Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν.
Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν, ἔφη· Καὶ 58
σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· Ἄνθρωπε,
οὐκ εἰμί. Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος 59
τις διϊσχυρίζετο, λέγων· Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος
μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. Εἶπε 60
δὲ ὁ Πέτρος· Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ
παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ὁ
ἀλέκτωρ. Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ 61
Πέτρῳ· καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυ-
ρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. Καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέ- 62
τρος ἔκλαυσε πικρῶς. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχον- 63
τες τὸν Ἰησοῦν, ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες. Καὶ 64
περικαλύψαντες αὐτὸν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσω-
πον· καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Προφήτευ-
σον τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. Καὶ ἕτερα πολλὰ 65
βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. Καὶ ὡς ἐγέ- 66
νετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ,
ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγαγον
αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν, Λέγοντες· Εἰ σὺ 67
εἶ ὁ Χριστός; εἰπὲ ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Ἐὰν
ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· Ἐὰν δὲ καὶ ἐρω- 68
τήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπολύσητε. Ἀπὸ 69
τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ
δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Εἶπον δὲ πάν- 70
τες· Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐ-
τοὺς ἔφη· Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. Οἱ δὲ εἶ- 71
πον· Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ
γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΓ'. XXIII.

ΚΑΙ' ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγα- 1
γεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον. Ἤρξαντο δὲ 2
κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες· Τοῦτον εὕρομεν δια-
στρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους
διδόναι,

Digitized by Google

διδόναι, λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι.
3 Ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν, λέγων· Σὺ εἶ
ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐ-
4 τῷ ἔφη· Σὺ λέγεις. Ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς
τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· Οὐδὲν εὑρίσκω αἴ-
5 τιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. Οἱ δὲ ἐπίσχυον,
λέγοντες· Ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ'
ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλι-
6 λαίας ἕως ὧδε. Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν,
7 ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι. Καὶ
ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέ-
πεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν
8 ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. Ὁ δὲ
Ἡρώδης, ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ
θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν πολ-
λὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ'
9 αὐτοῦ γινόμενον. Ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις
10 ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. Εἱστή-
κεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐ-
11 τόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. Ἐξουθενήσας δὲ αὐ-
τὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ
ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπρὰν,
12 ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. Ἐγένοντο δὲ φί-
λοι ὅ, τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ
ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ
13 ὄντες πρὸς ἑαυτούς. Πιλάτος δὲ, συγκαλεσάμε-
νος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ τὸν
14 λαὸν, Εἶπε πρὸς αὐτούς· Προσηνέγκατέ μοι τὸν
ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ
ἰδοὺ, εγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὗρον ἐν
τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε κατ'
15 αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς
πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ
16 πεπραγμένον αὐτῷ. Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπο-
17 λύσω. Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κα-
18 τὰ ἑορτὴν ἕνα. Ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ, λέ-
γοντες· Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βα-
19 ραββᾶν· Ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν
τῇ πόλει καὶ φόνον, βεβλημένος εἰς φυλακήν.
20 Πάλιν οὖν ὁ Πιλάτος προσεφώνησε, θέλων ἀπο-
21 λῦσαι τὸν Ἰησοῦν. Οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες·
22 Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Ὁ δὲ τρίτον εἶ-
πε πρὸς αὐτούς· Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος;
οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας
23 οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς
μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατ-
ίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. Ὁ 24
δὲ Πιλάτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν.
Ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βε- 25
βλημένον εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν ᾐτοῦντο· τὸν δὲ
Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν. Καὶ ὡς 26
ἀπήγαγον αὐτὸν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος
Κυρηναίου τοῦ ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐ-
τῷ τὸν σταυρὸν, φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκο- 27
λούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναι-
κῶν· αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στρα- 28
φεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Θυγατέρες
Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυ-
τὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν· Ὅτι ἰδοὺ, 29
ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· Μακάριαι αἱ στεῖ-
ραι, καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ
οὐκ ἐθήλασαν. Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρε- 30
σι· Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ τοῖς βουνοῖς· Καλύψα-
τε ἡμᾶς. Ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦ- 31
σιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; Ἤγοντο δὲ καὶ 32
ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ 33
ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρα-
νίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους·
ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. Ὁ δὲ 34
Ἰησοῦς ἔλεγε· Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδα-
σι τί ποιοῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, ἔβαλον κλῆρον. Καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. 35
ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς,
λέγοντες· Ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτὸν, εἰ
οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός. Ἐνέ- 36
παιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμε-
νοι, καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ, Καὶ λέγον- 37
τες· Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον
σεαυτόν. Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' 38
αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ
Ἑβραϊκοῖς· ΟΥ̓ΤΟ'Σ ἘΣΤΙΝ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥ'Σ ΤΩ͂Ν
ἸΟΥΔΑΙ'ΩΝ. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούρ- 39
γων ἐβλασφήμει αὐτὸν, λέγων· Εἰ σὺ εἶ ὁ Χρι-
στὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 40
ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων· Οὐδὲ φοβῇ σὺ
τὸν Θεὸν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; Καὶ 41
ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν
ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε.
Καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν 42
ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ 43
Ἰησοῦς·

Digitized by Google

Ἰησοῦς· Ἀμὴν λέγω σοι, σήμερον μετ᾽ ἐμοῦ ἔσῃ
44 ἐν τῷ παραδείσῳ. Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ
σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐν-
45 νάτης. Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἐσχίσθη τὸ
46 καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. Καὶ φωνήσας
φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Πάτερ, εἰς χεῖράς
σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ταῦτα εἰ-
47 πὼν ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ
γενόμενον, ἐδόξασε τὸν Θεὸν, λέγων· Ὄντως
48 ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. Καὶ πάντες οἱ
συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύ-
την, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες ἑαυ-
49 τῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. Εἱστήκεισαν δὲ πάντες
οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συν-
ακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὁρῶσαι
50 ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ, βουλευ-
51 τὴς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος, (Οὗ-
τος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ
πράξει αὐτῶν) ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν
Ἰουδαίων· ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βα-
52 σιλείαν τοῦ Θεοῦ. Οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ
53 ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ καθελὼν αὐ-
τὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ
ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κεί-
54 μενος. Καὶ ἡμέρα ἦν παρασκευὴ, καὶ σάββα-
55 τον ἐπέφωσκε. Κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖ-
κες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς
Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέ-
56 θη τὸ σῶμα αὐτοῦ. Ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμα-
σαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν σάββατον
ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

ΚΕΦ. ΚΔʹ. XXIV.

1 ΤΗ͂ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέος ἦλ-
θον ἐπὶ τὸ μνῆμα, φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν
2 ἀρώματα· καί τινες σὺν αὐταῖς. Εὗρον δὲ τὸν
3 λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. Καὶ
εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
4 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τού-
του, καὶ ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν
5 ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις· Ἐμφόβων δὲ γενομέ-
νων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν
γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς· Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα
6 μετὰ τῶν νεκρῶν; Οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ᾽ ἠγέρθη.
Μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γα-
λιλαίᾳ, Λέγων· Ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου 7
παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν,
καὶ σταυρωθῆναι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
στῆναι. Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. 8
Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν 9
ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοι-
ποῖς. Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάν- 10
να καὶ Μαρία Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ, σὺν αὐ-
ταῖς, αἳ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα.
Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν, ὡσεὶ λῆρος τὰ 11
ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. Ὁ δὲ Πέτ- 12
ρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ πα-
ρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα· καὶ
ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.
Καὶ ἰδοὺ, δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐ- 13
τῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξή-
κοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ᾗ ὄνομα Ἐμμαούς. Καὶ 14
αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν
συμβεβηκότων τούτων. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμι- 15
λεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγ-
γίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ 16
αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. Εἶπε 17
δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλ-
λετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καί ἐστε σκυ-
θρωποί; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα Κλεόπας, 18
εἶπε πρὸς αὐτόν· Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερου-
σαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ποῖα; 19
Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου,
ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ
λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ.
Ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ 20
ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρω-
σαν αὐτόν· Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν 21
ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ· ἀλλά γε σὺν
πᾶσι τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμε-
ρον ἀφ᾽ οὗ ταῦτα ἐγένετο. Ἀλλὰ καὶ γυναῖκές 22
τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριαι
ἐπὶ τὸ μνημεῖον· Καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐ- 23
τοῦ, ἦλθον, λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑω-
ρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. Καὶ ἀπῆλθόν 24
τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗ-
ρον οὕτω καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ
οὐκ εἶδον. Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὦ ἀνό- 25
ητοι

ητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ
26 πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. Οὐχὶ ταῦτα
ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν
27 δόξαν αὐτοῦ; Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ
ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς
28 ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤγ-
γισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς
29 προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. Καὶ παρ-
εβιάσαντο αὐτὸν, λέγοντες· Μεῖνον μεθ' ἡμῶν.
ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ, καὶ κέκλικεν ἡ ἡμέρα.
30 Καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. Καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν, λαβὼν
τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς.
31 Αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ ἐπέγ-
νωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ'
32 αὐτῶν. Καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους· Οὐχὶ ἡ καρ-
δία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν
ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς;
33 Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς
Ἱερουσαλὴμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα
34 καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, Λέγοντας· Ὅτι ἠγέρθη ὁ
35 Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι. Καὶ αὐτοὶ ἐξη-
γοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν
36 τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούν-
των, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ
37 λέγει αὐτοῖς· Εἰρήνη ὑμῖν. Πτοηθέντες δὲ καὶ
38 ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. Καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατὶ
διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν;
39 Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου· ὅτι αὐ-
τὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε· ὅτι
πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ
θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν 40
αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἔτι δὲ ἀπι- 41
στούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς, καὶ θαυμαζόν-
των, εἶπεν αὐτοῖς· Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε;
Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος, καὶ 42
ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ λαβὼν, ἐνώπιον αὐ- 43
τῶν ἔφαγεν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς· Οὗτοι οἱ λόγοι 44
οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι
δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ
νόμῳ Μωσέως, καὶ προφήταις, καὶ ψαλμοῖς πε-
ρὶ ἐμοῦ. Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ 45
συνιέναι τὰς γραφάς· Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι 46
οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χρι-
στὸν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ,
Καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν 47
καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρ-
ξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. Ὑμεῖς δέ ἐστε μάρ- 48
τυρες τούτων. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγ- 49
γελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθί-
σατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλὴμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε
δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως 50
εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ,
εὐλόγησεν αὐτούς. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν 51
αὐτὸν αὐτοὺς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο
εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐ- 52
τὸν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς με-
γάλης. Καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, αἰνοῦν- 53
τες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. I.

1 ἘΝ ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν
πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ λό-
2 γος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν
3 Θεόν. Πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ
4 χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐ-
τῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώ-
5 πων· Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ
6 σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος
ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης.
7 Οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ πε-
ρὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι᾽ αὐτοῦ.
8 Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ᾽ ἵνα μαρτυρήσῃ πε-
9 ρὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φω-
τίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσ-
10 μον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ
11 ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ
ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.
12 Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν
τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνο-
13 μα αὐτοῦ· Οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήμα-
τος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ᾽ ἐκ
14 Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο·
καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, (καὶ ἐθεασάμεθα τὴν
δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατ-
15 ρός,) πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης
μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε, λέγων· Οὗτος
ἦν ὃν εἶπον· Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσ-
16 θέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ
πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ
17 χάριν ἀντὶ χάριτος· Ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως
ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
18 ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογε-
νὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός, ἐκεῖ-
19 νος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ
Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύ-
μων ἱερεῖς καὶ λευΐτας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν·
Σὺ τίς εἶ; Καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο· 20
καὶ ὡμολόγησεν· Ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός.
Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; Καὶ 21
λέγει· Οὐκ εἰμι. Ὁ προφήτης εἶ σύ; Καὶ ἀπεκρί-
θη· Οὔ. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρι- 22
σιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ
σεαυτοῦ; Ἔφη· Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρή- 23
μῳ· Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου· καθὼς εἶπεν
Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν 24
ἐκ τῶν Φαρισαίων· Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ 25
εἶπον αὐτῷ· Τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ
Χριστός, οὔτε Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης; Ἀπε- 26
κρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέγων· Ἐγὼ βαπτίζω
ἐν ὕδατι· μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴ-
δατε· Αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς 27
ἔμπροσθέν μου γέγονεν· οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα
λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦ- 28
τα ἐν Βηθαβαρᾷ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέ- 29
πει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐ-
τόν, καὶ λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων
τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. Οὗτός ἐστι περὶ οὗ 30
ἐγὼ εἶπον· Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνήρ, ὃς ἔμπροσ-
θέν μου γέγονεν· ὅτι πρῶτός μου ἦν. Κἀγὼ οὐκ 31
ᾔδειν αὐτόν· ἀλλ᾽ ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ,
διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.
Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων· Ὅτι τεθέα- 32
μαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ
οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ᾽ αὐτόν. Κἀγὼ οὐκ ᾔδειν 33
αὐτόν· ἀλλ᾽ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι,
ἐκεῖνός μοι εἶπεν· Ἐφ᾽ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα
καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ᾽ αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ
βαπτίζων

34 βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Κᾀγὼ ἑώρακα,
καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
35 Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ
36 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. Καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰη-
σοῦ περιπατοῦντι, λέγει· Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ.
37 Καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος,
38 καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. Στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐ-
39 τοῖς. Τί ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ῥαββὶ (ὃ
λέγεται ἑρμηνευόμενον, διδάσκαλε) ποῦ μένεις;
40 Λέγει αὐτοῖς· Ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. Ἦλθον καὶ εἶ-
δον ποῦ μένει· καὶ παρ' αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέ-
41 ραν ἐκείνην· ὥρα δὲ ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἀν-
δρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου, εἷς ἐκ τῶν
δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου, καὶ ἀκολου-
42 θησάντων αὐτῷ. Εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν
ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ·
Εὑρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμε-
43 νον ὁ Χριστός· Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν. Ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· Σὺ εἶ
Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἑρ-
44 μηνεύεται Πέτρος. Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει
45 Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἦν
δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως
46 Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Να-
θαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ὃν ἔγραψε Μωσῆς
ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν Ἰησοῦν
47 τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ. Ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί
τι ἀγαθὸν εἶναι; Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Ἔρχου
48 καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχό-
μενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· Ἴδε
49 ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει
αὐτῷ Ναθαναήλ· Πόθεν με γινώσκεις; Ἀπεκρί-
θη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πρὸ τοῦ σε Φίλιπ-
πον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε.
50 Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ῥαββὶ,
σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ
51 Ἰσραήλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὅτι
εἶπόν σοι· Εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύ-
52 εις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν
ἀνεῳγότα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαί-
νοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΚΑΙ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κα- 1
νᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ
ἐκεῖ. Ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ 2
αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. Καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέ- 3
γει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· Οἶνον οὐκ
ἔχουσι. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ, 4
γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. Λέγει ἡ μήτηρ αὐ- 5
τοῦ τοῖς διακόνοις· Ὅ, τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιή-
σατε. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ, κείμε- 6
ναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων, χωροῦ-
σαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. Λέγει αὐτοῖς ὁ 7
Ἰησοῦς· Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. Καὶ ἐγέμι-
σαν αὐτὰς ἕως ἄνω. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἀντλή- 8
σατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. Καὶ ἤνεγ-
καν. Ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ 9
οἶνον γεγενημένον, (καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν·
οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ)
φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος, Καὶ λέγει 10
αὐτῷ· Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον
τίθησι, καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω·
σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύ- 11
την ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν
Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν
αὐτοῦ· καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς 12
καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέ-
ρας. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, 13
καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. Καὶ εὗρεν 14
ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα
καὶ περιστερὰς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους.
Καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας 15
ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς
βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ
τὰς τραπέζας ἀνέστρεψε. Καὶ τοῖς τὰς περι- 16
στερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· μὴ
ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου.
Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμ- 17
μένον ἐστίν· Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με.
Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ· 18

Digitized by Google

Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;
19 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Λύσατε τὸν
ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν.
20 Εἶπον οὖν οἱ 'Ιουδαῖοι· Τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτε-
σιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν
21 ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 'Εκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ
22 τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. Ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ
νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο
ἔλεγεν αὐτοῖς· καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ τῷ
23 λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ 'Ιησοῦς. Ὡς δὲ ἦν ἐν 'Ιεροσολύ-
μοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευ-
σαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ
24 σημεῖα ἃ ἐποίει. 'Αυτὸς δὲ ὁ 'Ιησοῦς οὐκ ἐπίστευεν
ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας·
25 Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ
τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 ἮΝ δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδη-
2 μος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν 'Ιουδαίων. Οὗ-
τος ἦλθε πρὸς τὸν 'Ιησοῦν νυκτὸς, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ῥαββὶ, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας
διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται
ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ Θεὸς μετ' αὐ-
3 τοῦ. 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· 'Αμὴν
ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ
4 δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Λέγει
πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· Πῶς δύναται ἄνθρωπος
γεννηθῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλί-
αν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεν-
5 νηθῆναι; 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς· 'Αμὴν ἀμὴν λέγω
σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύ-
ματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
6 τοῦ Θεοῦ. Τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς,
σάρξ ἐστι· καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύμα-
7 τος, πνεῦμά ἐστι. Μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι·
8 Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. Τὸ πνεῦμα ὅπου
θέλει πνεῖ· καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ'
οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως
9 ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. 'Απε-
κρίθη Νικόδημος, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Πῶς δύναται
10 ταῦτα γενέσθαι; 'Απεκρίθη ὁ 'Ιησοῦς, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ 'Ισραὴλ, καὶ ταῦ-
τα οὐ γινώσκεις; 'Αμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἴ- 11
δαμεν λαλοῦμεν, καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν·
καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. Εἰ τὰ 12
ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς, ἐὰν
εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε; Καὶ οὐδεὶς 13
ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ καταβὰς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν
τῷ οὐρανῷ. Καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν 14
ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου· Ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, μὴ 15
ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ 16
ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν
αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων
εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
Οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν 17
κόσμον, ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ
ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. Ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ 18
κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ
πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ
Θεοῦ. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλή- 19
λυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρω-
ποι μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονη-
ρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. Πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσ- 20
σων, μισεῖ τὸ φῶς· καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ὁ δὲ ποιῶν 21
τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φα-
νερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστιν εἰργασ-
μένα. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ 'Ιησοῦς, καὶ οἱ μα- 22
θηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν 'Ιουδαίαν γῆν· καὶ ἐκεῖ διέτρι-
βε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. Ἦν δὲ καὶ 'Ιω- 23
άννης βαπτίζων ἐν Αἰνὼν, ἐγγὺς τοῦ Σαλεὶμ,
ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο καὶ
ἐβαπτίζοντο. Οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν 24
φυλακὴν ὁ 'Ιωάννης. 'Εγένετο οὖν ζήτησις ἐκ 25
τῶν μαθητῶν 'Ιωάννου μετὰ 'Ιουδαίων περὶ καθα-
ρισμοῦ· Καὶ ἦλθον πρὸς τὸν 'Ιωάννην καὶ εἶπον 26
αὐτῷ· Ῥαββὶ, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ 'Ιορδά-
νου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε, οὗτος βαπτίζει,
καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 'Απεκρίθη 27
'Ιωάννης καὶ εἶπεν· Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμ-
βάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ. Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· 28
Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστὸς, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος
εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. Ὁ ἔχων τὴν νύμφην, 29
νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἑστηκὼς

καὶ

Digitized by Google

καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν
τοῦ νυμφίου. Αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρω-
30 ται. Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.
31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ
ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς
λαλεῖ. Ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάν-
32 των ἐστί. Καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρ-
τυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.
33 Ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφράγισεν ὅτι
34 ὁ Θεὸς ἀληθής ἐστιν. Ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς,
τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δί-
35 δωσιν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα. Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ
τὸν υἱὸν, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
36 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ
ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ᾽ ἡ ὀργὴ
τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ᾽ αὐτόν.

ΚΕΦ. Δ΄. IV.

1 ΩΣ οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι
ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπ-
2 τίζει ἢ Ἰωάννης, (Καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ
3 ἐβάπτιζεν, ἀλλ᾽ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ) Ἀφῆκε
τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλι-
4 λαίαν. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σα-
5 μαρείας. Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας
λεγομένην Συχὰρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν
6 Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ
τοῦ Ἰακώβ· ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοι-
πορίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὥρα ἦν
7 ὡσεὶ ἕκτη. Ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντ-
λῆσαι ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Δός μοι πιεῖν.
8 (Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν
9 πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι.) Λέγει οὖν αὐ-
τῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν
παρ᾽ ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτι-
δος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις.
10 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Εἰ ᾔδεις τὴν
δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι· Δός
μοι πιεῖν· σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν ἂν
11 σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, οὔτε
ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν
12 οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; Μὴ σὺ μείζων εἶ
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακὼβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ
φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ οἱ υἱοὶ
αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ 13
Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ· Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδα-
τος τούτου, διψήσει πάλιν· Ὃς δ᾽ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ 14
ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν
αἰῶνα· ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, γενήσεται
ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον.
Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο 15
τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε
ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ὕπαγε, φώνη- 16
σον τὸν ἄνδρα σου, καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρί- 17
θη ἡ γυνὴ, καὶ εἶπεν· Οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει
αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Καλῶς εἶπας· Ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω.
Πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ 18
ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. Λέγει αὐτῷ 19
ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ 20
πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνησαν·
καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τό-
πος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· 21
Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε
ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνή-
σετε τῷ πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδα- 22
τε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία
ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα, καὶ 23
νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυ-
νήσουσι τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ
γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας
αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός· καὶ τοὺς προσκυνοῦντας 24
αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν.
Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται, 25
ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγ-
γελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ 26
εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μα- 27
θηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς
ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε· Τί ζητεῖς; ἢ, τί λα-
λεῖς μετ᾽ αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐ- 28
τῆς ἡ γυνὴ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ
λέγει τοῖς ἀνθρώποις· Δεῦτε, ἴδετε ἄνθρωπον 29
ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐ-
στιν ὁ Χριστός; Ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, 30
καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ 31
ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, λέγοντες· Ῥαββὶ,
φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω 32
φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἔλεγον οὖν οἱ 33
μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φα-
γεῖν; Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐμὸν βρῶμά ἐ- 34
στιν,

στιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με,
35 καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγε-
τε ὅτι ἔτι τετράμηνόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρ-
χεται; Ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευ-
36 καί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων,
μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν
αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ
37 θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθι-
νὸς, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θε-
38 ρίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑ-
μεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς
39 εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς
πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν
Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρ-
τυρούσης· Ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα.
40 Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώ-
των αὐτὸν μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ
41 δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ
42 τὸν λόγον αὐτοῦ. Τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον· Ὅτι
οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ
ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς
43 ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός. Μετὰ δὲ τὰς
δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς
44 τὴν Γαλιλαίαν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρη-
σεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν
45 οὐκ ἔχει. Ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες
ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐ-
46 τοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν ὁ
Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου
ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. Καὶ ἦν τις βασιλικὸς
47 οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ. Οὗτος ἀκούσας
ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαί-
αν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα αὐτὸν,
ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἤμελλε
48 γὰρ ἀποθνήσκειν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐ-
τόν· Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ
49 πιστεύσητε. Λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· Κύ-
ριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου.
50 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ· Καὶ
ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ
51 Ἰησοῦς· καὶ ἐπορεύετο. Ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαί-
νοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ, καὶ
52 ἀπήγγειλαν, λέγοντες· Ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. Ἐπύ-
θετο οὖν παρ᾽ αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότε-
ρον ἔσχε· καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὅτι χθὲς ὥραν ἑβ-
δόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. Ἔγνω οὖν ὁ 53
πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ὁ υἱός σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς
καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. Τοῦτο πάλιν δεύτερον 54
σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαί-
ας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΜΕΤΑ` ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀν- 1
έβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν 2
τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθ-
ρα, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδὰ, πέντε
στοὰς ἔχουσα. Ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος 3
πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξη-
ρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγ- 4
γελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κο-
λυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος
ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς
ἐγίνετο, ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν 5
δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα ὀκτὼ ἔτη ἔχων
ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακεί- 6
μενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει,
λέγει αὐτῷ· Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπε- 7
κρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω,
ἵνα, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν
κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ
ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἔγειραι, 8
ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Καὶ 9
εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος· καὶ ἦρε τὸν
κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ σάβ-
βατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰου- 10
δαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· Σάββατόν ἐστιν, οὐκ
ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράββατον. Ἀπεκρίθη αὐ- 11
τοῖς· Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν·
ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. Ἠρώ- 12
τησαν οὖν αὐτόν· Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών
σοι· ἆρον τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει;
Ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξέ- 13
νευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ ταῦτα 14
εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Ἴδε, ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε,
ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοὶ γένηται. Ἀπῆλθεν ὁ ἄν- 15
θρωπος,

Digitized by Google

θρωπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι Ἰησοῦς
16 ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. Καὶ διὰ τοῦτο ἐδίω-
κον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
17 ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· Ὁ πατήρ μου ἕως
18 ἄρτι ἐργάζεται, κᾀγὼ ἐργάζομαι. Διὰ τοῦτο οὖν
μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι
οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα
ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεὸν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ
19 Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν
ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα
ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ
20 υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. Ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱ-
ὸν, καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ·
καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς
21 θαυμάζητε. Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς
νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει
22 ζωοποιεῖ. Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλ-
23 λὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ· Ἵνα πάν-
τες τιμῶσι τὸν υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν πατέ-
ρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα
24 τὸν πέμψαντα αὐτόν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ
πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ εἰς κρί-
σιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θα-
25 νάτου εἰς τὴν ζωήν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ
ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ ἀ-
26 κούσαντες ζήσονται. Ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει
ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν
27 ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. Καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ
28 κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί. Μὴ θαυ-
μάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ
ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ·
29 Καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς
ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς
30 ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ'
ἐμαυτοῦ οὐδέν. καθὼς ἀκούω, κρίνω· καὶ ἡ κρί-
σις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα
τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με
31 πατρός. Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ
32 μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. Ἄλλος ἐστὶν ὁ
μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν
33 ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ὑμεῖς ἀπε-
στάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ
ἀληθείᾳ. Ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρ- 34
τυρίαν λαμβάνω· ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς
σωθῆτε. Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ 35
φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς
ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρ- 36
τυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδω-
κέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ
ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ
πατήρ με ἀπέσταλκε. Καὶ ὁ πέμψας με πα- 37
τὴρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν
αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωρά-
κατε. Καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα 38
ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ
πιστεύετε. Ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, ὅτι ὑμεῖς 39
δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖ-
ναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ. Καὶ οὐ θέλε- 40
τε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν 41
παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· Ἀλλ' ἔγνωκα ὑ- 42
μᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυ-
τοῖς. Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός 43
μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ
ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. Πῶς δύνα- 44
σθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμ-
βάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου
Θεοῦ οὐ ζητεῖτε; Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορή- 45
σω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν
ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. Εἰ γὰρ 46
ἐπιστεύετε Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ
ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. Εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμ- 47
μασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πι-
στεύσετε;

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

ΜΕΤΑ' ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς 1
θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος.
Καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἑώρων αὐ- 2
τοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.
Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκά- 3
θητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς 4
τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. Ἐπάρας οὖν 5
ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμενος ὅτι πο-
λὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν
Φίλιππον· Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φά-
γωσιν

Digitized by Google

6 γωσιν οὗτοι; (Τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν·
7 αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν·) Ἀπεκρίθη
αὐτῷ Φίλιππος· Διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ
ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι
8 λάβῃ. Λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
9 Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· Ἔστι παι-
δάριον ἓν ὧδε ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ
δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους;
10 Εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς· Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπε-
σεῖν. Ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. Ἀνέπε-
σον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχί-
11 λιοι. Ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχα-
ριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ
τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων
12 ὅσον ἤθελον. Ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα
13 κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. Συνήγαγον
οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων
ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσ-
14 σευσε τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόν-
τες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον· Ὅτι οὗτός
ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν
15 κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι,
καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασι-
λέα, ἀνεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος.
16 Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ
17 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν. Καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ
πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερ-
ναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει
18 πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. Ἥ τε θάλασσα, ἀνέμου
19 μεγάλου πνέοντος, διηγείρετο. Ἐληλακότες οὖν
ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν
Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγ-
20 γὺς τοῦ πλοίου γινόμενον· καὶ ἐφοβήθησαν. Ὁ δὲ
21 λέγει αὐτοῖς· Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. Ἤθελον οὖν
λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον
22 ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. Τῇ ἐπαύ-
ριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης
ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἓν
ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι
οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ
πλοιάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλ-
23 θον· Ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγ-
γὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαρι-
24 στήσαντος τοῦ Κυρίου. Ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι
Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέ-
βησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς
Καπερναούμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. Καὶ εὑρόντες 25
αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· Ῥαββί,
πότε ὧδε γέγονας; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 26
καὶ εἶπεν· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με
οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ᾽ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν
ἄρτων, καὶ ἐχορτάσθητε. Ἐργάζεσθε μὴ τὴν 27
βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν
μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ὑμῖν δώσει· τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν,
ὁ Θεός. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Τί ποιῶμεν, 28
ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη 29
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον
τοῦ Θεοῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖ-
νος. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, 30
ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι; Τί ἐργάζῃ; Οἱ 31
πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καθώς ἐστι γεγραμμένον· Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη- 32
σοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· Οὐ Μωσῆς δέδω-
κεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ᾽ ὁ πατήρ
μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν
ἀληθινόν. Ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ κατα- 33
βαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσ-
μῳ. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς 34
ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 35
Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός
με, οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ
διψήσῃ πώποτε. Ἀλλ᾽ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑω- 36
ράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε. Πᾶν ὃ δίδωσί μοι 37
ὁ πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον
πρός με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. Ὅτι καταβέβηκα 38
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν,
ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. Τοῦτο δέ 39
ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρὸς, ἵνα
πᾶν ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ
ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Τοῦτο δέ 40
ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ
θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ
ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχά-
τῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, 41
ὅτι εἶπεν· Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ. Καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς 42
Ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν
μητέρα;

Digitized by Google

μητέρα; Πῶς οὖν λέγει οὗτος· Ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
43 καταβέβηκα; Ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν
44 αὐτοῖς· Μὴ γογγύζετε μετ᾽ ἀλλήλων. Οὐδεὶς
δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμ-
ψας με ἑλκύσῃ αὐτόν, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν
45 τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς
προφήταις· Καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ Θεοῦ·
Πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μα-
46 θὼν, ἔρχεται πρός με. Οὐχ ὅτι τὸν πατέρα
τὶς ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ οὗτος
47 ἑώρακε τὸν πατέρα. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
48 ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ἐγώ εἰ-
49 μι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. Οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφα-
50 γον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. Οὗ-
τός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων,
51 ἵνα τὶς ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. Ἐγώ
εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς·
ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς
τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ
μου ἐστὶν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζω-
52 ῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι, λέ-
γοντες· Πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα
53 φαγεῖν; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχε-
54 τε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα,
καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον· καὶ
55 ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἡ γὰρ
σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου
56 ἀληθῶς ἐστι πόσις. Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα,
καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν
57 αὐτῷ. Καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ, κα-
γὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, κα-
58 κεῖνος ζήσεται δι᾽ ἐμέ. Οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέ-
ρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων
59 τοῦτον τὸν ἄρτον, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦ-
τα εἶπεν ἐν συναγωγῇ, διδάσκων ἐν Καπερνα-
60 οὺμ. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
εἶπον· Σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος· τίς δύναται
61 αὐτοῦ ἀκούειν; Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι
γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐ-
62 τοῖς· Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; Ἐὰν οὖν θεωρῆτε
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
63 πρότερον; Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σάρξ
οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν. Ἀλλ᾽ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν 64
τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν. ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰη-
σοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν
ὁ παραδώσων αὐτόν. Καὶ ἔλεγε· Διὰ τοῦτο εἴ- 65
ρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν
μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. Ἐκ 66
τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ
ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ᾽ αὐτοῦ περιεπάτουν. Εἶπεν 67
οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε
ὑπάγειν; Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος· Κύ- 68
ριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς
αἰωνίου ἔχεις· Καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγ- 69
νώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ
ζῶντος. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς 70
τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβο-
λός ἐστιν; Ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκα- 71
ριώτην· οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι,
εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

ΚΕΦ. Ζ΄. VII.

ΚΑΙ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ 1
Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περι-
πατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι.
Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἡ σκηνοπη- 2
γία. Εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· Μετά- 3
βηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ
οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς·
Οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς 4
ἐν παῤῥησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον
σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. Οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ 5
ἐπίστευον εἰς αὐτόν. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 6
Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ
ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. Οὐ δύναται 7
ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ
μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πο-
νηρά ἐστιν. Ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύ- 8
την· ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην,
ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. Ταῦτα 9
δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς 10
δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς
ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ φανερῶς, ἀλλ᾽ ὡς ἐν
κρυπτῷ. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορ- 11
τῇ, καὶ ἔλεγον· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Καὶ γογγυσ- 12

Digitized by Google

μὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν
ἔλεγον, ὅτι ἀγαθός ἐστιν. ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Οὔ·
13 ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. Οὐδεὶς μέντοι παῤῥη-
σίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰου-
14 δαίων. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη ὁ Ἰη-
15 σοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκε. Καὶ ἐθαύμαζον
οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Πῶς οὗτος γράμματα οἶδε,
16 μὴ μεμαθηκώς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν· Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ
17 πέμψαντός με. Ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ
ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ
18 τοῦ Θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ λαλῶ. Ὁ ἀφ᾽
ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ
ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος
19 ἀληθής ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. Οὐ
Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ
ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι;
20 Ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε· Δαιμόνιον ἔχεις· τίς
21 σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς· Ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυ-
22 μάζετε. Διὰ τοῦτο Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν
περιτομὴν, (οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωσέως ἐστὶν, ἀλλ᾽
ἐκ τῶν πατέρων) καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε
23 ἄνθρωπον. Εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος
ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως,
ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν
24 σαββάτῳ; Μὴ κρίνετε κατ᾽ ὄψιν, ἀλλὰ τὴν
25 δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν
Ἱεροσολυμιτῶν· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀπο-
26 κτεῖναι; Καὶ ἴδε, παῤῥησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ
λέγουσι· μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες
27 ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός; Ἀλλὰ τοῦτον
οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται,
28 οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. Ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ
ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγων· Κἀμὲ οἴδα-
τε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· καὶ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐκ
ἐλήλυθα, ἀλλ᾽ ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν
29 ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν, ὅτι παρ᾽
30 αὐτοῦ εἰμι, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. Ἐζήτουν οὖν
αὐτὸν πιάσαι· καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν
31 τὴν χεῖρα, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. Πολ-
λοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν,
καὶ ἔλεγον· Ὅτι ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι
πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος ἐποί-
32 ησεν; Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύ-
ζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα· καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φα-
ρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν
αὐτόν. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι μικρὸν 35
χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν
πέμψαντά με. Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· 34
καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Εἶ- 55
πον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· Ποῦ οὗτος μέλλει
πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ
εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύε-
σθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; Τίς ἐστιν οὗτος 36
ὁ λόγος ὃν εἶπε· Ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε·
καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; Ἐν 37
δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἱστή-
κει ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἔκραξε, λέγων· Ἐάν τις διψᾷ,
ἐρχέσθω πρός με, καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς 38
ἐμὲ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοι-
λίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. (Τοῦτο δὲ 39
εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν
οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὔπω γὰρ ἦν πνεῦμα
ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.) Πολλοὶ 40
οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον·
Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· 41
Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. ἄλλοι δὲ ἔλεγον· Μὴ γὰρ
ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ 42
γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ, καὶ
ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χρι-
στὸς ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο 43
δι᾽ αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι 44
αὐτόν· ἀλλ᾽ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς χεῖ-
ρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 45
καὶ Φαρισαίους· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· Διὰ τί
οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· 46
Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ
ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· 47
Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μή τις ἐκ τῶν ἀρ- 48
χόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν Φαρισαί-
ων; Ἀλλ᾽ ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νό- 49
μον, ἐπικατάρατοί εἰσι. Λέγει Νικόδημος πρὸς 50
αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτὸν, εἷς ὢν ἐξ
αὐτῶν. Μὴ ὁ νόμος ὑμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, 51
ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ᾽ αὐτοῦ πρότερον, καὶ γνῷ τί
ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ· Μὴ καὶ 52
σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι
προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Καὶ 53
ἐπορεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

ΚΕΦ.

Digitized by Google

ΚΕΦ. Η'. VIII.

1 'ΙΗΣΟΥΣ δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.
2 Ὄρθρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ
πᾶς ὁ λαὸς ἤρχετο πρὸς αὐτόν· καὶ καθίσας
3 ἐδίδασκεν αὐτούς. Ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατ-
4 ειλημμένην· καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ, Λέ-
γουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κατειλήφ-
5 θη ἐπαυτοφώρῳ μοιχευομένη· Ἐν δὲ τῷ νόμῳ
Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖ-
6 σθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; Τοῦτο δὲ ἔλεγον πειρά-
ζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. Ὁ
δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας, τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν
7 εἰς τὴν γῆν. Ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐ-
τὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· Ὁ ἀναμάρ-
τητος ὑμῶν, πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέ-
8 τω. Καὶ πάλιν κάτω κύψας, ἔγραφεν εἰς τὴν
9 γῆν. Οἱ δὲ, ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδή-
σεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο εἷς καθ' εἷς, ἀρ-
ξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἐσχά-
των· καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ
10 ἐν μέσῳ ἑστῶσα. Ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ
μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν
αὐτῇ· Ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγοροί σου;
11 οὐδείς σε κατέκρινεν; Ἡ δὲ εἶπεν· Οὐδεὶς, Κύ-
ριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐδὲ ἐγώ σε κατα-
12 κρίνω. πορεύου, καὶ μηκέτι ἁμάρτανε. Πάλιν οὖν
ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε, λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ
φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπα-
τήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.
13 Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· Σὺ περὶ σεαυτοῦ
14 μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. Ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ
περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου· ὅτι
οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς δὲ οὐκ
15 οἴδατε πόθεν ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω. Ὑμεῖς
κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα.
16 Καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής
ἐστιν· ὅτι μόνος οὐκ εἰμὶ, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμ-
17 ψας με πατήρ. Καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέ-
ρῳ γέγραπται, ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία
18 ἀληθής ἐστιν. Ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυ-
τοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πα-
19 τήρ. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου;
Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν
πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου
ᾔδειτε ἄν. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰη- 20
σοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ·
καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτὸν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ
ὥρα αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· 21
Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρ-
τίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς
οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Μήτι 22
ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν, ὅτι λέγει· Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω,
ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς 23
ἐκ τῶν κάτω ἐστὲ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστὲ, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου. Εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν 24
ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι
ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν.
Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· Σὺ τίς εἶ; Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ 25
Ἰησοῦς· Τὴν ἀρχὴν ὅ, τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. Πολ- 26
λὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν. ἀλλ' ὁ
πέμψας με ἀληθής ἐστι· κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ'
αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. Οὐκ ἔγνω- 27
σαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. Εἶπεν οὖν 28
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ'
ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδὲν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ
πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ. Καὶ ὁ πέμψας με, 29
μετ' ἐμοῦ ἐστιν. οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατὴρ,
ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. Ταῦ- 30
τα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν.
Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐ- 31
τῷ Ἰουδαίους· Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ
ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ· Καὶ γνώσεσθε τὴν 32
ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς.
Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ 33
οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις·
Ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ 34
Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ ποι-
ῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας.
Ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· 35
ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑ- 36
μᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. Οἶδα 37
ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀπο-
κτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν.
Ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ. καὶ 38
ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν,

Digitized by Google

39 ποιεῖτε. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Ὁ πα-
τὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβ-
40 ραὰμ ἐποιεῖτε ἄν. Νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖ-
ναι, ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,
ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ
41 ἐποίησεν. Ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς
ὑμῶν. Εἶπον οὖν αὐτῷ· Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ
γεγεννήμεθα· ἕνα πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν.
42 Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἰ ὁ Θεὸς πατὴρ ὑμῶν
ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα,
43 ἀλλ᾽ ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. Διατί τὴν λαλιὰν
τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν
44 τὸν λόγον τὸν ἐμόν. Ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ δι-
αβόλου ἐστε, καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν
θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ᾽ ἀρ-
χῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν
ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ
τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶ, καὶ ὁ πατὴρ
45 αὐτοῦ. Ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πι-
46 στεύετέ μοι. Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁ-
μαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ
47 πιστεύετέ μοι; Ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ, τὰ ῥήματα
τοῦ Θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι
48 ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖ-
οι, καὶ εἶπον αὐτῷ· Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς,
ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις;
49 Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλ-
λὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ
50 με. Ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζη-
51 τῶν καὶ κρίνων. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν
τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ
52 θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβ-
ραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις·
Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται
53 θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. Μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν Ἀβραὰμ, ὅστις ἀπέθανε; καὶ οἱ προ-
54 φῆται ἀπέθανον. τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς; Ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς· Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτὸν, ἡ δόξα
μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με.
55 ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι. Καὶ οὐκ
ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν
εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτὸν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν,
ψεύστης· ἀλλ᾽ οἶδα αὐτὸν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ
τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο, 56
ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ εἶδε, καὶ ἐ-
χάρη. Εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Πεν- 57
τήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις, καὶ Ἀβραὰμ ἑώρα-
κας; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω 58
ὑμῖν, πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγώ εἰμι. Ἦραν 59
οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ᾽ αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ ἐκ-
ρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν διὰ
μέσου αὐτῶν· καὶ παρῆγεν οὕτως.

ΚΕΦ. Θ΄. IX.

ΚΑΙ` παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γε- 1
νετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ- 2
τοῦ, λέγοντες· Ῥαββὶ, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ
γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρίθη 3
ὁ Ἰησοῦς· Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐ-
τοῦ· ἀλλ᾽ ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐ-
τῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαν- 4
τός με ἕως ἡμέρα ἐστίν. ἔρχεται νὺξ, ὅτε οὐδεὶς
δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, 5
φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε χα- 6
μαὶ, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ
ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφ-
λοῦ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κο- 7
λυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ (ὃ ἑρμηνεύεται, ἀπε-
σταλμένος). Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλ-
θε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες 8
αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· Οὐχ
οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; Ἄλλοι 9
ἔλεγον· Ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δέ· Ὅτι ὅμοιος
αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν· Ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἔλε- 10
γον οὖν αὐτῷ· Πῶς ἀνεῴχθησάν σοι οἱ ὀφθαλ-
μοί; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Ἄνθρωπος 11
λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ
μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ εἶπέ μοι· Ὕπαγε εἰς
τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ, καὶ νίψαι. Ἀπελ-
θὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν 12
αὐτῷ· Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; Λέγει· Οὐκ οἶδα. Ἄγου- 13
σιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τόν ποτε τυφ-
λόν. Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν 14
ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς.
Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς 15
ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Πηλὸν ἐπέθηκεν

ἐπὶ

Digitized by Google

ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέ-
16 πω. Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· Οὗτος
ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάβ-
βατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· Πῶς δύναται ἄν-
θρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; Καὶ
17 σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν·
Σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφ-
18 θαλμούς; Ὁ δὲ εἶπεν· Ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ
ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς
ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γο-
19 νεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος. Καὶ ἠρώτησαν
αὐτοὺς, λέγοντες· Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν
ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρ-
20 τι βλέπει; Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐ-
τοῦ καὶ εἶπον· Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
21 ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· Πῶς δὲ νῦν
βλέπει, οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς
ὀφθαλμοὺς, ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν
ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λα-
22 λήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφο-
βοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ
Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστὸν,
23 ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐ-
τοῦ εἶπον· Ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.
24 Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν
τυφλὸς, καὶ εἶπον αὐτῷ· Δὸς δόξαν τῷ Θεῷ·
ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός
25 ἐστιν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν· Εἰ ἁμαρ-
τωλός ἐστιν, οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν,
26 ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· Τί ἐποίησέ
27 σοι; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; Ἀπεκρίθη
αὐτοῖς. Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί
πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐ-
28 τοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; Ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτὸν,
καὶ εἶπον· Σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ
29 Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μω-
σῇ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πό-
30 θεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς· Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς
οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστὶ, καὶ ἀνέῳξέ μου τοὺς ὀφ-
31 θαλμούς. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς
οὐκ ἀκούει· ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ, καὶ τὸ θέ-
32 λημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος
οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γε-
33 γεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύ-
νατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐ- 34
τῷ· Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ
διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.
Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· καὶ 35
εὑρὼν αὐτὸν, εἶπεν αὐτῷ· Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν
υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· Τίς 36
ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ 37
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Καὶ ἑώρακας αὐτὸν, καὶ ὁ λα-
λῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· Πιστεύω, 38
Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰη- 39
σοῦς· Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον·
ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέποντες
τυφλοὶ γένωνται. Καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων 40
ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ·
Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; Εἶπεν αὐτοῖς ὁ 41
Ἰησοῦς· Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν·
νῦν δὲ λέγετε· Ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία
ὑμῶν μένει.

ΚΕΦ. Ι'. X.

ἈΜΗ'Ν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος 1
διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβά-
των, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπ-
της ἐστὶ καὶ λῃστής. Ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς 2
θύρας, ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. Τούτῳ ὁ θυ- 3
ρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐ-
τοῦ ἀκούει· καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνο-
μα, καὶ ἐξάγει αὐτά. Καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρό- 4
βατα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται· καὶ
τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν
φωνὴν αὐτοῦ. Ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, 5
ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ· ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν
ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν παροιμίαν 6
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τί-
να ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐ- 7
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγώ
εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. Πάντες ὅσοι πρὸ 8
ἐμοῦ ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί· ἀλλ' οὐκ ἤκου-
σαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. Ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· δι' 9
ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται· καὶ εἰσελεύσεται
καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν εὑρήσει. Ὁ κλέπτης 10
οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπο-
λέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὸν
ἔχωσιν. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός· ὁ ποιμὴν 11
ὁ καλὸς

Digitized by Google

ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν
12 προβάτων. Ὁ μισθωτὸς δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν,
οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον
ἐρχόμενον, καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ φεύ-
γει· καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ, καὶ σκορπίζει
13 τὰ πρόβατα. Ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μι-
σθωτός ἐστι, καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβά-
14 των. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς, καὶ γινώσκω
15 τὰ ἐμὰ, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. Καθὼς
γινώσκει με ὁ πατὴρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέ-
ρα· καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβά-
16 των. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ
τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν· καὶ
τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι καὶ γενήσεται μία ποίμ-
17 νη, εἷς ποιμήν. Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ,
ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου, ἵνα πάλιν λά-
18 βω αὐτήν. Οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ᾽ ἐμοῦ· ἀλλ᾽
ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω
θεῖναι αὐτὴν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν
αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ
19 πατρός μου. Σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς
20 Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. Ἔλεγον δὲ πολ-
λοὶ ἐξ αὐτῶν· Δαιμόνιον ἔχει, καὶ μαίνεται· τί
21 αὐτοῦ ἀκούετε; Ἄλλοι ἔλεγον· Ταῦτα τὰ ῥήμα-
τα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται
22 τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν; Ἐγένετο δὲ τὰ
ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν.
23 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ
24 τοῦ Σολομῶντος. Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰου-
δαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ· Ἕως πότε τὴν ψυχὴν
ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παῤῥη-
25 σίᾳ. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν καὶ
οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι
26 τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. Ἀλλ᾽
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων
27 τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. Τὰ πρόβατα
τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, κἀγὼ γινώσκω
28 αὐτὰ, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι· Κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον
δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰ-
ῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός
29 μου. Ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάν-
των ἐστί· καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χει-
30 ρὸς τοῦ πατρός μου. Ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐ-
31 σμεν. Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι,
32 ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατ-
ρός μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργων λιθάζετέ με;
Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, λέγοντες· Περὶ 33
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφη-
μίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν
Θεόν. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ ἔστι γε- 34
γραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν· Ἐγὼ εἶπα, θεοί
ἐστε; Εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος 35
τοῦ Θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γρα-
φή· Ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν 36
κόσμον, ὑμεῖς λέγετε· Ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι
εἶπον, υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι; Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα 37
τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· Εἰ δὲ ποιῶ, 38
κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύσατε·
ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ
κἀγὼ ἐν αὐτῷ. Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιά- 39
σαι· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν. Καὶ ἀπ- 40
ῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, εἰς τὸν τόπον
ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων· καὶ ἔ-
μεινεν ἐκεῖ. Καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ 41
ἔλεγον· Ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐ-
δέν· πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου,
ἀληθῆ ἦν. Καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν. 42

ΚΕΦ. ΙΑʹ. XI.

ἮΝ δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, 1
ἐκ τῆς κώμης Μαρίας, καὶ Μάρθας τῆς ἀδελ-
φῆς αὐτῆς. (Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν 2
Κύριον μύρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ
ταῖς θριξὶν αὐτῆς· ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθέ-
νει.) Ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν, 3
λέγουσαι· Κύριε, ἴδε, ὃν φιλεῖς, ἀσθενεῖ. Ἀκού- 4
σας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι
πρὸς θάνατον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ,
ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι᾽ αὐτῆς. Ἠγάπα 5
δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς
καὶ τὸν Λάζαρον. Ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, 6
τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας.
Ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· Ἄγω- 7
μεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ 8
μαθηταί· Ῥαββὶ, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰου-
δαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; Ἀπεκρίθη ὁ 9
Ἰησοῦς· Οὐχὶ δώδεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν
τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει ὅτι

10 τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· Ἐὰν δέ τις
περιπατῇ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς
11 οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. Ταῦτα εἶπε· καὶ μετὰ τοῦτο
λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται·
12 ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. Εἶπον
οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κεκοίμηται, σω-
13 θήσεται. Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως
14 τοῦ ὕπνου λέγει. Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
15 παῤῥησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε· Καὶ χαίρω δι᾽ ὑμᾶς
(ἵνα πιστεύσητε) ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ. ἀλλ᾽ ἄγωμεν
16 πρὸς αὐτόν. Εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυ-
μος, τοῖς συμμαθηταῖς· Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα
17 ἀποθάνωμεν μετ᾽ αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς
εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ
18 μνημείῳ. (Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱερο-
19 σολύμων, ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε·) Καὶ
πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς
περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθήσων-
20 ται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. Ἡ οὖν
Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήν-
τησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο.
21 Εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν· Κύριε, εἰ
22 ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει· Ἀλλὰ
καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θεὸν, δώ-
23 σει σοι ὁ Θεός. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἀναστήσε-
24 ται ὁ ἀδελφός σου. Λέγει αὐτῷ Μάρθα· Οἶδα
ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ
25 ἡμέρᾳ. Εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνά-
στασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν ἀπο-
26 θάνῃ, ζήσεται. Καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς
ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. Πιστεύεις
27 τοῦτο; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα,
ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν
28 κόσμον ἐρχόμενος. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε,
καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ,
εἰποῦσα· Ὁ διδάσκαλος πάρεστι, καὶ φωνεῖ σε.
29 Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ, καὶ ἔρχεται
30 πρὸς αὐτόν. (Οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς
τὴν κώμην· ἀλλ᾽ ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν
31 αὐτῷ ἡ Μάρθα.) Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ᾽
αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτὴν,
ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξ-
ῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· Ὅτι ὑπ-
32 άγει εἰς τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. Ἡ οὖν
Μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐ-
τὸν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα αὐ-
τῷ· Κύριε, εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀ-
δελφός. Ἰησοῦς οὖν, ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, 33
καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας,
ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυ-
τόν. Καὶ εἶπε· Ποῦ τεθείκατε αὐτόν; Λέγουσιν 34
αὐτῷ· Κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. Ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 35
Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· Ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. 36
Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· Οὐκ ἠδύνατο οὗτος, ὁ 37
ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα
καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβρι- 38
μώμενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. Ἦν
δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ᾽ αὐτῷ. Λέγει ὁ 39
Ἰησοῦς· Ἄρατε τὸν λίθον. Λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ
τοῦ τεθνηκότος Μάρθα· Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρ-
ταῖος γάρ ἐστι. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ εἶπόν 40
σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ;
Ἦραν οὖν τὸν λίθον, οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κείμενος. 41
Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε·
Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. Ἐγὼ δὲ 42
ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχ-
λον τὸν περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι
σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ με- 43
γάλῃ ἐκραύγασε· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. Καὶ ἐξῆλ- 44
θεν ὁ τεθνηκὼς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς
χεῖρας κειρίαις· καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περι-
εδέδετο. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Λύσατε αὐτὸν,
καὶ ἄφετε ὑπάγειν. Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων 45
οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν, καὶ θεασάμενοι
ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Τι- 46
νὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους,
καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. Συνήγα- 47
γον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον,
καὶ ἔλεγον· Τί ποιοῦμεν; ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος
πολλὰ σημεῖα ποιεῖ. Ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτω, 48
πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν· καὶ ἐλεύσονται οἱ
Ῥωμαῖοι, καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ
ἔθνος. Εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιε- 49
ρεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· Ὑμεῖς
οὐκ οἴδατε οὐδέν· Οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέ- 50
ρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ
λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. Τοῦτο δὲ 51
ἀφ᾽ ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν· ἀλλ᾽ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνι-
αυτοῦ ἐκείνου, προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰη-

σοῦς

52 σοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους· Καὶ οὐχ ὑπὲρ
τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ
53 Θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἕν. Ἀπ'
ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀπο-
54 κτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι παῤῥησίᾳ
περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖ-
θεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφ-
ραὶμ λεγομένην πόλιν· κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν
55 μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν
Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ
τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυ-
56 τούς. Ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔλεγον μετ'
ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες· Τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι
57 οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; Δεδώκεισαν δὲ καὶ
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν, ἵνα ἐάν
τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

1 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν
εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκὼς,
2 ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπ-
νον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος
3 εἷς ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία.
λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου,
ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς
θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐ-
4 πληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἷς ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης,
5 ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· Διατί τοῦτο τὸ
μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδό-
6 θη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν
πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ
τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβά-
7 σταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· Ἄφες αὐτήν· εἰς
τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐ-
8 τό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυ-
9 τῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχ-
λος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστί· καὶ ἦλ-
θον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν
10 Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβου-
λεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον
11 ἀποκτείνωσιν· Ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν
12 Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύ-
ριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν, ἀκού-
σαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.
Ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς 13
ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· Ὡσαννὰ, εὐλο-
γημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βα-
σιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον, 14
ἐκάθισεν ἐπ' αὐτὸ, καθώς ἐστι γεγραμμένον·
Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών· ἰδοὺ, ὁ βασιλεύς σου ἔρ- 15
χεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ 16
οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ'
ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα
ἐποίησαν αὐτῷ.' Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν 17
μετ' αὐτοῦ, ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ
μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦ- 18
το καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ὅτι ἤκουσε τοῦτο
αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. Οἱ οὖν Φαρισαῖοι 19
εἶπον πρὸς ἑαυτούς· Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε
οὐδέν; ἴδε, ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν.
Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων 20
ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ. Οὗτοι οὖν προσ- 21
ῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλι-
λαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν, λέγοντες· Κύριε, θέ-
λομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. Ἔρχεται Φίλιππος καὶ 22
λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φί-
λιππος λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνα- 23
το αὐτοῖς, λέγων· Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασ-
θῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, 24
ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν
ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ,
πολὺν καρπὸν φέρει. Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐ- 25
τοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυ-
λάξει αὐτήν. Ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκο- 26
λουθείτω· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος
ὁ ἐμὸς ἔσται· καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει
αὐτὸν ὁ πατήρ. Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται· 27
καὶ τί εἴπω; Πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύ-
της· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην.
Πάτερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. Ἦλθεν οὖν φωνὴ 28
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Καὶ ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω.
Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν 29
γεγονέναι. Ἄλλοι ἔλεγον· Ἄγγελος αὐτῷ λελάλη-
κεν. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· Οὐ δι' ἐμὲ 30
αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. Νῦν κρί- 31
σις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου
τούτου

32 τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. Κἀγὼ, ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ
33 τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. (Τοῦ-
το δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν
34 ἀποθνήσκειν.) Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος· Ἡμεῖς
ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς
τὸν αἰῶνα· καὶ πῶς σὺ λέγεις, ὅτι δεῖ ὑψωθῆ-
ναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; Τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς
35 τοῦ ἀνθρώπου; Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἔτι
μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι· περιπα-
τεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς
καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ
36 οἶδε ποῦ ὑπάγει. Ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε
εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλά-
λησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν.
37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσ-
38 θεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν· Ἵνα ὁ λό-
γος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπε· Κύ-
ριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ ὁ βραχί-
39 ων Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; Διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύ-
40 ναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας· Τε-
τύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπώρω-
κεν αὐτῶν τὴν καρδίαν· ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφ-
θαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστρα-
41 φῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. Ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐ-
ας ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε πε-
42 ρὶ αὐτοῦ. Ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων
πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ἀλλὰ διὰ τοὺς Φα-
ρισαίους οὐχ ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γέ-
43 νωνται. Ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώ-
44 πων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ
ἔκραξε καὶ εἶπεν· Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει
45 εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. Καὶ ὁ
46 θεωρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. Ἐγὼ
φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύ-
47 ων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. Καὶ ἐάν τις
μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ
οὐ κρίνω αὐτό. Οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν
48 κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. Ὁ ἀθετῶν
ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν
κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος
49 κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ὅτι
ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ὁ πέμ-
ψας με πατὴρ, αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε
50 τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. Καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐν-
τολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν· ἃ οὖν λα-
λῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ πατὴρ, οὕτω
λαλῶ.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

ΠΡΟ' δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς 1
ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ
τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας
τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν
αὐτούς. Καὶ δείπνου γενομένου, (τοῦ διαβόλου ἤδη 2
βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσ-
καριώτου, ἵνα αὐτὸν παραδῷ·) Εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς 3
ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖ-
ρας, καὶ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν
Θεὸν ὑπάγει· Ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ 4
τίθησι τὰ ἱμάτια· καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν
ἑαυτόν. Εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, 5
καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν,
καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος.
Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει αὐ- 6
τῷ ἐκεῖνος· Κύριε, σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας;
Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὃ ἐγὼ ποιῶ, 7
σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. Λέ- 8
γει αὐτῷ Πέτρος· Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου
εἰς τὸν αἰῶνα. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐὰν μὴ
νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. Λέγει αὐ- 9
τῷ Σίμων Πέτρος· Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μό-
νον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν.
Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει 10
ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος·
καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. Ἤδει 11
γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν·
Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς 12
πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἀνα-
πεσὼν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς· Γινώσκετε τί πε-
ποίηκα ὑμῖν; Ὑμεῖς φωνεῖτέ με· Ὁ διδάσκα- 13
λος καὶ ὁ κύριος· καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.
Εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος 14
καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων
νίπτειν τοὺς πόδας. Ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα 15
ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς
ποιῆτε. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος 16
μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ
πέμψαντος αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακά- 17
ριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. Οὐ περὶ πάντων 18

ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα
ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρ-
19 τον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. Ἀπ'
ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γέ-
20 νηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· Ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ
λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν
21 πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχ-
θη τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν·
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν πα-
22 ραδώσει με. Ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μα-
23 θηταὶ, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. Ἦν δὲ ἀ-
νακείμενος εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλ-
24 πῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς. Νεύει οὖν
τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ
25 λέγει. Ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ
26 Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ· Κύριε, τίς ἐστιν; Ἀποκρίνε-
ται ὁ Ἰησοῦς· Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψω-
μίον ἐπιδώσω. Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδω-
27 σιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. Καὶ μετὰ τὸ ψω-
μίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς. Λέ-
γει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχι-
28 ον. Τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς
29 τί εἶπεν αὐτῷ· Τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ
γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν
30 ἑορτήν· ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τὶ δῷ. Λαβὼν οὖν
τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν· ἦν δὲ
31 νύξ. Ὅτε οὖν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς· Νῦν ἐδο-
ξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη
32 ἐν αὐτῷ. Εἰ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ
Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξά-
33 σει αὐτόν. Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι.
ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις·
Ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν·
34 καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι
ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγάπησα
35 ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ἐν
τούτῳ γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε,
36 ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ
Σίμων Πέτρος· Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; Ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅπου ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν
37 ἀκολουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. Λέγει
αὐτῷ ὁ Πέτρος· Κύριε, διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκο-
λουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω.
Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ 38
ἐμοῦ θήσεις; Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκ-
τωρ φωνήσει ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

ΜΗ' ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς 1
τὸν Θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. Ἐν τῇ 2
οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν· εἰ δὲ
μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον
ὑμῖν. Καὶ ἐὰν πορευθῶ, καὶ ἑτοιμάσω ὑμῖν τό- 3
πον, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς
πρὸς ἐμαυτόν. ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε.
Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴ- 4
δατε. Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν 5
ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέ-
ναι; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς, καὶ 6
ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή. οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν
πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ 7
τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· καὶ ἀπ' ἄρτι γι-
νώσκετε αὐτὸν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν. Λέγει 8
αὐτῷ Φίλιππος· Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα,
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Τοσοῦτον 9
χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με;
Φίλιππε, ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέρα·
καὶ πῶς σὺ λέγεις· Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;
Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πα- 10
τὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μέ-
νων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. Πιστεύετέ μοι ὅτι 11
ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν·
εἰ δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι.
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ 12
ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζο-
να τούτων ποιήσει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα
μου πορεύομαι. Καὶ ὅ, τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ 13
ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω· ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ
ἐν τῷ υἱῷ. Ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί 14
μου, ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐν- 15
τολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε. Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω 16
τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν,
ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· Τὸ πνεῦ- 17
μα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν,
ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ
γινώσκετε αὐτὸ, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν
ὑμῖν ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι 18
πρὸς

Digitized by Google

19 πρὸς ὑμᾶς. Ἔτι μικρὸν, καὶ ὁ κόσμος με οὐκ
ἔτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με· ὅτι ἐγὼ ζῶ,
20 καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε
ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν
21 ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου,
καὶ τηρῶν αὐτὰς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ
δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός
μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν, καὶ ἐμφανίσω
22 αὐτῷ ἐμαυτόν. Λέγει αὐτῷ Ἰούδας (οὐχ ὁ Ἰσ-
καριώτης)· Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις
23 ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; Ἀπε-
κρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἐάν τις ἀγαπᾷ
με, τὸν λόγον μου τηρήσει· καὶ ὁ πατήρ μου ἀ-
γαπήσει αυτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα,
24 καὶ μονὴν παρ᾽ αὐτῷ ποιήσομεν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν
με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούε-
τε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με
25 πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ᾽ ὑμῖν μέ-
26 νων· Ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος
ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάν-
27 τα ἃ εἶπον ὑμῖν. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρή-
νην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος
δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν
28 ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ
εἶπον ὑμῖν· Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.
Εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον, πορεύο-
μαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μεί-
29 ζων μου ἐστί. Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι·
30 ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. Οὐκ ἔτι πολλὰ
λαλήσω μεθ᾽ ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου
31 τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. Ἀλλ᾽
ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ
καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατὴρ, οὕτω ποιῶ. ἐγεί-
ρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

ΚΕΦ. ΙΕ΄. XV.

1 ἘΓΩ΄ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ πα-
2 τήρ μου ὁ γεωργός ἐστι. Πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ
μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρ-
πὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸ, ἵνα πλείονα καρπὸν
3 φέρῃ. Ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν
4 λελάληκα ὑμῖν. Μείνατε ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν
ὑμῖν· καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέ-
ρειν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ·
οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. Ἐγώ 5
εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν
ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν·
ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. Ἐὰν μή 6
τις μείνῃ ἐν ἐμοὶ, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα,
καὶ ἐξηράνθη· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ, καὶ εἰς πῦρ
βάλλουσι, καὶ καίεται. Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ, καὶ 7
τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰ-
τήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. Ἐν τούτῳ ἐδοξάσ- 8
θη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ
γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ 9
πατὴρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ
ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. Ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήση- 10
τε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου· καθὼς ἐγὼ τὰς
ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα, καὶ μένω αὐ-
τοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα 11
ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ
ὑμῶν πληρωθῇ. Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα 12
ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. Μεί- 13
ζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. Ὑμεῖς 14
φίλοι μου ἐστὲ, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλ-
λομαι ὑμῖν. Οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι 15
ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος·
ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα πα-
ρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. Οὐχ ὑμεῖς 16
με ἐξελέξασθε, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ
ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, καὶ καρπὸν
φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ· ἵνα ὅ, τι ἂν
αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ
ὑμῖν. Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε 17
ἀλλήλους. Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε 18
ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. Εἰ ἐκ τοῦ 19
κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ
ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστὲ, ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς
ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.
Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· Οὐκ 20
ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν,
καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν,
καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. Ἀλλὰ ταῦτα πάν- 21
τα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου. ὅτι οὐκ οἴ-
δασι τὸν πέμψαντά με. Εἰ μὴ ἦλθον, καὶ ἐλά- 22
λησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρό-
φασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ὁ 23
ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. Εἰ τὰ 24

ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πε-
ποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἑωρά-
κασι, καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα
25 μου. Ἀλλ᾽ ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος
ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν· Ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν.
26 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω
ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός, (τὸ πνεῦμα τῆς ἀλη-
θείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται) ἐκεῖνος
27 μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε,
ὅτι ἀπ᾽ ἀρχῆς μετ᾽ ἐμοῦ ἐστε.

ΚΕΦ. ιϛʹ. XVI.

1 ΤΑῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε.
2 Ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ᾽ ἔρχεται
ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρεί-
3 αν προσφέρειν τῷ Θεῷ. Καὶ ταῦτα ποιήσουσιν
ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ.
4 Ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ
ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.
ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ᾽
5 ὑμῶν ἤμην. Νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαν-
τά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με. Ποῦ ὑπά-
6 γεις; Ἀλλ᾽ ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη
7 πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. Ἀλλ᾽ ἐγὼ τὴν
ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ
ἀπέλθω· ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ
ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω
8 αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος, ἐλέγξει
τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης
9 καὶ περὶ κρίσεως. Περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ
10 πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· Περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς
τὸν πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με·
11 Περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου
12 κέκριται. Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ᾽ οὐ
13 δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος,
τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶ-
σαν τὴν ἀλήθειαν· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ᾽ ἑαυτοῦ,
ἀλλ᾽ ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα
14 ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ
15 τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Πάντα
ὅσα ἔχει ὁ πατήρ, ἐμά ἐστι· διὰ τοῦτο εἶπον
ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
16 Μικρὸν, καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν,
καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πα-
τέρα. Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς 17
ἀλλήλους· Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· Μικρὸν, καὶ
οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με·
καί· Ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; Ἔλε- 18
γον οὖν· Τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μικρόν; οὐκ
οἴδαμεν τί λαλεῖ. Ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον 19
αὐτὸν ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Περὶ τούτου ζη-
τεῖτε μετ᾽ ἀλλήλων, ὅτι εἶπον· Μικρὸν, καὶ οὐ
θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν, καὶ ὄψεσθέ με;
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύσετε καὶ θρη- 20
νήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ
λυπηθήσεσθε, ἀλλ᾽ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γε-
νήσεται. Ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι 21
ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδί-
ον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως, διὰ τὴν
χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.
Καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ 22
ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία,
καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ᾽ ὑμῶν. Καὶ 23
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν.
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε
τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν.
Ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· 24
αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πε-
πληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα 25
ὑμῖν· ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροι-
μίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ περὶ τοῦ
πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ 26
ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε· καὶ οὐ λέγω ὑμῖν
ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· Αὐ- 27
τὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πε-
φιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ
Θεοῦ ἐξῆλθον. Ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρός, καὶ 28
ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσ-
μον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. Λέγουσιν 29
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Ἴδε, νῦν παῤῥησίᾳ λα-
λεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. Νῦν οἴδα- 30
μεν ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα
τίς σε ἐρωτᾷ. ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ
ἐξῆλθες. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἄρτι πιστεύ- 31
ετε; Ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐλήλυθεν, 32
ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μό-
νον ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ
μετ᾽ ἐμοῦ ἐστι. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν 33
ἐμοὶ

Digitized by Google

ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἕξετε·
ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

1 ΤΑῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφ-
θαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ εἶπε· Πά-
τερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν υἱὸν, ἵνα
2 καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε· Καθὼς ἔδωκας αὐτῷ
ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐ-
3 τῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ
αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀλη-
θινὸν Θεὸν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.
4 Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελεί-
5 ωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. Καὶ νῦν δόξα-
σόν με σὺ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον
6 πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, παρὰ σοί. Ἐφανέ-
ρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς
μοι ἐκ τοῦ κόσμου· σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέ-
7 δωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγ-
νωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ
8 ἐστιν· Ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα
αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς
ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με
9 ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ
κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι
10 σοί εἰσι. Καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ
11 σὰ ἐμά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκ ἔτι
εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ. καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ,
καὶ ἐγὼ πρός σε ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα
12 ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν
τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί
σου· οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐ-
τῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας· ἵνα
13 ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρός σε ἔρχομαι,
καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν
14 χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. Ἐγὼ
δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμί-
σησεν αὐτοὺς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς
15 ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. Οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς
αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς
16 ἐκ τοῦ πονηροῦ. Ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς
17 ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. Ἁγίασον αὐτοὺς ἐν
18 τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. Κα-
θὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέ-
στειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. Καὶ ὑπὲρ αὐτῶν 19
ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγι-
ασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ 20
μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ
λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ· Ἵνα πάντες ἓν ὦσι, κα- 21
θὼς σὺ πάτερ ἐν ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ
αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ
ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν 22
δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· ἵνα ὦσιν ἓν, κα-
θὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν. Ἐγὼ ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν 23
ἐμοὶ, ἵνα ὦσι τετελειωμένοι εἰς ἓν, καὶ ἵνα γι-
νώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγά-
πησας αὐτοὺς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. Πάτερ, 24
οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, κἀκεῖ-
νοι ὦσι μετ' ἐμοῦ· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν
ἐμὴν ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ κα-
ταβολῆς κόσμου. Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε 25
οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν
ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ 26
ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπη-
σάς με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

ΤΑῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθη- 1
ταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάῤῥου τῶν Κέδρων,
ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ. Ἤδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς 2
αὐτὸν, τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰ-
ησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ὁ οὖν Ἰού- 3
δας λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων
καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φα-
νῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς οὖν εἰ- 4
δὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν
εἶπεν αὐτοῖς· Τίνα ζητεῖτε; Ἀπεκρίθησαν αὐ- 5
τῷ· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς· Ἐγώ εἰμι. Εἱστήκει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδι-
δοὺς αὐτὸν, μετ' αὐτῶν. Ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· 6
Ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπε-
σον χαμαί. Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· Τίνα 7
ζητεῖτε; Οἱ δὲ εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον.
Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ 8
οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν. Ἵνα 9
πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν· Ὅτι οὓς δέδωκάς μοι,

οὐκ

Digitized by Google

10 οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέ-
τρος ἔχων μάχαιραν, εἵλκυσεν αὐτὴν, καὶ ἔπαι-
σε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐ-
τοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ
11 Μάλχος. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· Βάλε
τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. τὸ ποτήριον ὃ
12 δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ, οὐ μὴ πίω αὐτό; Ἡ οὖν
σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν Ἰου-
δαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν.
13 Καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον· ἦν
γὰρ πενθερὸς τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς
14 τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. Ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβου-
λεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον
15 ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ
Σίμων Πέτρος, καὶ ὁ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθη-
τὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισ-
16 ῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ
δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν
ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ,
καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν Πέτρον.
17 Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· Μὴ
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
18 Λέγει ἐκεῖνος· Οὐκ εἰμί. Εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι
καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψῦ-
χος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ μετ᾽ αὐτῶν ὁ
19 Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. Ὁ οὖν ἀρχιε-
ρεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν
20 αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγὼ παῤῥησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσ-
μῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ
ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοθεν οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχον-
21 ται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν· Τί με ἐπε-
ρωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα
22 αὐτοῖς· ἴδε, οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. Ταῦτα
δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν παρεστη-
κὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· Οὕτως ἀπο-
23 κρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ·
24 εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; Ἀπέστειλεν οὖν αὐ-
τὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρ-
25 χιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαι-
νόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ εἶ; Ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν·
26 Οὐκ εἰμί. Λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέ-
ως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον·
Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ᾽ αὐτοῦ; Πά- 27
λιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ
ἐφώνησεν. Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ 28
Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον. ἦν δὲ πρωΐα· καὶ αὐ-
τοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μι-
ανθῶσιν, ἀλλ᾽ ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. Ἐξῆλ- 29
θεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς, καὶ εἶπε· Τίνα
κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου;
Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· Εἰ μὴ ἦν οὗτος 30
κακοποιὸς, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. Εἶ- 31
πεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς
καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. Εἶπον
οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖ-
ναι οὐδένα. Ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, 32
ὃν εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀπο-
θνήσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν 33
ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν· καὶ εἶπεν
αὐτῷ· Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ἀπεκρί- 34
θη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἀφ᾽ ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις,
ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; Ἀπεκρίθη ὁ Πιλά- 35
τος· Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίη-
σας; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ 36
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ
ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις·
νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν.
Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ 37
σύ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς
εἰμι ἐγώ· ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο
ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀλη-
θείᾳ· Πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς
φωνῆς. Λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Τί ἐστιν ἀλή- 38
θεια; Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς
Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν
εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. Ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα 39
ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν
ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; Ἐκραύ- 40
γασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες· Μὴ τοῦτον,
ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν· ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς λῃστής.

ΚΕΦ. ΙΘʹ. XIX.

ΤΟΤΕ οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ 1
ἐμαστίγωσε. Καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέ- 2
φανον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφα-

λῇ,

Digitized by Google

λῆ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν.
3 Καὶ ἔλεγον· Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ
4 ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. Ἐξῆλθεν οὖν πάλιν
ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε, ἄγω ὑμῖν
αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰ-
5 τίαν εὑρίσκω. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φο-
ρῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον, καὶ τὸ πορφυροῦν
ἱμάτιον. Καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἴδε ὁ ἄνθρωπος.
6 Ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέ-
ται, ἐκραύγασαν, λέγοντες· Σταύρωσον, σταύ-
ρωσον. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Λάβετε αὐτὸν
ὑμεῖς, καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν
7 αὐτῷ αἰτίαν. Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι·
Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν
ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ
8 ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν
9 λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ
πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· Πόθεν εἶ
σύ; Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ.
10 Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ
οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσί-
11 αν ἔχω ἀπολῦσαί σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· Οὐκ
εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι
δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς με σοὶ
12 μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. Ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πι-
λάτος ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον,
λέγοντες· Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ
Καίσαρος. πᾶς ὁ βασιλέα αὐτὸν ποιῶν, ἀντιλέ-
13 γει τῷ Καίσαρι. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον
τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκά-
θισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον
14 Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. Ἦν δὲ πα-
ρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη· καὶ λέ-
15 γει τοῖς Ἰουδαίοις· Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ δὲ
ἐκραύγασαν· ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Λέ-
γει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυ-
ρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· Οὐκ ἔχομεν
16 βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. Τότε οὖν παρέδωκεν
αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. παρέλαβον δὲ τὸν
17 Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον. Καὶ βαστάζων τὸν σταυ-
ρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τό-
18 πον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ. Ὅπου αὐτὸν
ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν
19 καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἔγραψε
δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ
σταυροῦ. ἦν δὲ γεγραμμένον· ἸΗΣΟΥ͂Σ Ὁ ΝΑΖΩ-
ΡΑΙ͂ΟΣ Ὁ ΒΑΣΙΛΕΥ͂Σ ΤΩ͂Ν ἸΟΥΔΑΙ͂ΩΝ.
Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰου- 20
δαίων· ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου
ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί,
Ἑλληνιστί, Ῥωμαϊστί. Ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ 21
ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· Μὴ γράφε· Ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων· ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε· Βασιλεύς εἰ-
μι τῶν Ἰουδαίων. Ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· Ὃ γέ- 22
γραφα, γέγραφα. Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύ- 23
ρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
(καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ
μέρος) καὶ τὸν χιτῶνα· ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄῤῥα-
φος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. Εἶπον 24
οὖν πρὸς ἀλλήλους· Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ
λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται. ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ ἡ λέγουσα· Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου
ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆ-
ρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.
Εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μή- 25
τηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μα-
ρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή.
Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν 26
παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· Γύ-
ναι, ἰδοὺ ὁ υἱός σου. Εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· Ἰδοὺ 27
ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν
αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἰ- 28
δὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται, ἵνα τε-
λειωθῇ ἡ γραφή, λέγει· Διψῶ. Σκεῦος οὖν ἔκειτο 29
ὄξους μεστόν. οἱ δέ, πλήσαντες σπόγγον ὄξους,
καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ
στόματι. Ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε· 30
Τετέλεσται· καὶ κλίνας τὴν κεφαλήν, παρέδωκε
τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ 31
τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ
παρασκευὴ ἦν, (ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη
τοῦ σαββάτου) ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κα-
τεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. Ἦλθον 32
οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν
τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐ-
τῷ. Ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐ- 33
τὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέ-
λη· ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν 34
πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ
ὕδωρ. Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθι- 35

Digitized by Google

νὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ μαρτυρία· κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀλη-
36 θῆ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. Ἐγένετο γὰρ
ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· Ὀστοῦν οὐ συντρι-
37 βήσεται αὐτοῦ. Καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει·
38 Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα
ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμα-
θαίας, (ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ
διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων) ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἦλθεν οὖν
39 καὶ ἦρε τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ἦλθε δὲ καὶ Νικό-
δημος (ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶ-
τον) φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ λί-
40 τρας ἑκατόν. Ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
ἔδησαν αὐτὸ ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, κα-
41 θὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. Ἦν δὲ
ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ
κήπῳ μνημεῖον καινὸν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.
42 Ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι
ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. Κ΄. XX.

1 ΤΗ͂ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδα-
ληνὴ ἔρχεται πρωῒ, σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς
τὸ μνημεῖον· καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ
2 τοῦ μνημείου. Τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σί-
μωνα Πέτρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν
ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς· καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν τὸν
Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθη-
3 καν αὐτόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος
4 μαθητὴς, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. Ἔτρε-
χον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέ-
δραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς
5 τὸ μνημεῖον. Καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα
6 τὰ ὀθόνια· οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. Ἔρχεται οὖν Σί-
μων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς
τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα
7 Καὶ τὸ σουδάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.
οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐν-
8 τετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. Τότε οὖν εἰσῆλθε
καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
9 μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ ἐπίστευσεν· Οὐδέπω γὰρ
ᾔδεισαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν
10 ἀναστῆναι. Ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ
11 μαθηταί. Μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον
κλαίουσα ἔξω· ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ
μνημεῖον· Καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς 12
καθεζομένους, ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα
πρὸς τοῖς ποσὶν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰη-
σοῦ. Καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· Γύναι, τί κλαί- 13
εις; Λέγει αὐτοῖς· Ὅτι ἦραν τὸν Κύριόν μου, καὶ
οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, 14
ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν
ἑστῶτα· καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστι. Λέγει αὐ- 15
τῇ ὁ Ἰησοῦς· Γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς;
Ἐκείνη, δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ·
Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτὸν, εἰπέ μοι ποῦ αὐ-
τὸν ἔθηκας, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. Λέγει αὐτῇ ὁ 16
Ἰησοῦς· Μαρία. Στραφεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ·
Ῥαββουνὶ, ὃ λέγεται, διδάσκαλε. Λέγει αὐτῇ ὁ 17
Ἰησοῦς· Μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς
τὸν πατέρα μου· πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς
μου, καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέ-
ρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεόν μου καὶ Θεὸν
ὑμῶν. Ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, ἀπαγ- 18
γέλλουσα τοῖς μαθηταῖς, ὅτι ἑώρακε τὸν Κύριον,
καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡ- 19
μέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν
θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συν-
ηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ
Ἰησοῦς, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
Εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἔδειξεν αὐτοῖς 20
τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν
οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν 21
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· Εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέ-
σταλκέ με ὁ πατὴρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ 22
τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς· Λά-
βετε πνεῦμα ἅγιον. Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁ- 23
μαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε,
κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ, εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ 24
λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ᾽ αὐτῶν ὅτε ἦλ-
θεν ὁ Ἰησοῦς. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθη- 25
ταί· Ἑωράκαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς·
Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον
τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν
τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς
τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ᾽ 26
ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ᾽ αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς
τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον,

Digitized by Google

27 καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ·
Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς
μου· καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν
πλευράν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός.
28 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύ-
29 ριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
Ὅτι ἑώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας· μακάριοι,
30 οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν
καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ
31 βιβλίῳ τούτῳ. Ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύ-
σητε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ
Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνό-
ματι αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΚΑʹ. XXI.

1 ΜΕΤΑ` ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰη-
σοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τι-
2 βεριάδος. ἐφανέρωσε δὲ οὕτως. Ἦσαν ὁμοῦ Σίμων
Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ
Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ
τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
3 δύο. Λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος· Ὑπάγω ἁλιεύ-
ειν. Λέγουσιν αὐτῷ· Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν
σοί. Ἐξῆλθον, καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐ-
θὺς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν.
4 Πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν
αἰγιαλόν· οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰη-
5 σοῦς ἐστι. Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Παιδία, μή
τι προσφάγιον ἔχετε; Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· Οὔ.
6 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη
τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑρήσετε. Ἔβαλον οὖν,
καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλή-
7 θους τῶν ἰχθύων. Λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος
ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς, τῷ Πέτρῳ· Ὁ Κύριός ἐστι. Σί-
μων οὖν Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν
ἐπενδύτην διεζώσατο, (ἦν γὰρ γυμνὸς) καὶ
8 ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. Οἱ δὲ ἄλλοι
μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, (οὐ γὰρ ἦσαν μα-
κρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν διακο-
9 σίων) σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. Ὡς
οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν
κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον.
10 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψα-
ρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. Ἀνέβη Σίμων Πέτρος, 11
καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχ-
θύων μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν· καὶ τοσ-
ούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. Λέγει αὐ- 12
τοῖς ὁ Ἰησοῦς· Δεῦτε, ἀριστήσατε. Οὐδεὶς δὲ ἐτόλ-
μα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτὸν, Σὺ τίς εἶ;
εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. Ἔρχεται οὖν ὁ Ἰησοῦς, 13
καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς,
καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. Τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφα- 14
νερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ
νεκρῶν. Ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι 15
Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖ-
ον τούτων; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι
φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ· Βόσκε τὰ ἀρνία μου. Λέ- 16
γει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς
με; Λέγει αὐτῷ· Ναὶ Κύριε· σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ
σε. Λέγει αὐτῷ· Ποίμαινε τὰ πρόβατά μου. Λέ- 17
γει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με;
Ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον·
Φιλεῖς με; καὶ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, σὺ πάντα
οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. Λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· Βόσκε τὰ πρόβατά μου. Ἀμὴν ἀμὴν λέ- 18
γω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ
περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκ-
τενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ
οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. Τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων 19
ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν Θεόν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν,
λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. Ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέ- 20
τρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς,
ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ
τὸ στῆθος αὐτοῦ, καὶ εἶπε· Κύριε, τίς ἐστιν ὁ πα-
ραδιδούς σε; Τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰη- 21
σοῦ· Κύριε, οὗτος δὲ τί; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐ- 22
ὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε;
σὺ ἀκολούθει μοι. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς 23
τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσ-
κει. καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσ-
κει· ἀλλ'· Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι,
τί πρός σε; Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν 24
περὶ τούτων, καὶ γράψας ταῦτα· καὶ οἴδαμεν
ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι δὲ καὶ 25
ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν
γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον
χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία. Ἀμήν.

Digitized by Google

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. I.

1 ΤΟΝ μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην πε-
ρὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ
2 Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, Ἄχρι
ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις
διὰ πνεύματος ἁγίου, οὓς ἐξελέξατο, ἀνελήφθη.
3 Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ πα-
θεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν
τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων
4 τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συναλι-
ζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων
μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγε-
5 λίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠκούσατέ μου· Ὅτι Ἰωάν-
νης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθή-
σεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας
6 ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες, ἐπηρώτων αὐ-
τὸν, λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
7 ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶ-
πε δὲ πρὸς αὐτούς· Οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρό-
νους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξου-
8 σίᾳ. Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ
ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθέ μοι μάρ-
τυρες ἔν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ
9 καὶ Σαμαρείᾳ, καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Καὶ
ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ
νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν
10 αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο παρ-
11 ειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ. Οἳ καὶ εἶ-
πον· Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέπον-
τες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφ-
θεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται
ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν
12 οὐρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ
ὄρους τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἱε-
ρουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. Καὶ ὅτε εἰσῆλ- 13
θον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον, οὗ ἦσαν κατα-
μένοντες, ὅ, τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰω-
άννης, καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς,
Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ
Σίμων ὁ Ζηλωτὴς, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. Οὗτοι 14
πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ
προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, σὺν γυναιξὶ, καὶ Μα-
ρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς
αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς 15
Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν· (ἦν τε
ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκο-
σιν.) Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἔδει πληρωθῆναι τὴν 16
γραφὴν ταύτην ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅ-
γιον διὰ στόματος Δαβὶδ, περὶ Ἰούδα τοῦ γενο-
μένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν· Ὅτι 17
κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν
κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. Οὗτος μὲν οὖν 18
ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας· καὶ
πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη
πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν ἐγέ- 19
νετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ, ὥστε κλη-
θῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν,
Ἀκελδαμὰ, τουτέστι, χωρίον αἵματος. Γέγραπ- 20
ται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· Γενηθήτω ἡ ἔπαυ-
λις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν
αὐτῇ. Καὶ Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος.
Δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ 21
χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ
Κύριος Ἰησοῦς, Ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσμα- 22
τος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ'
ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι
σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ 23
τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος,

καὶ

Digitized by Google

24 καὶ Ματθίαν. Καὶ προσευξάμενοι εἶπον· Σὺ
Κύριε καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τούτων
25 τῶν δύο ἕνα ὃν ἐξελέξω, Λαβεῖν τὸν κλῆρον
τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρ-
έβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδι-
26 ον. Καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ
κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ
τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 ΚΑΙ' ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς Πεν-
τηκοστῆς, ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ
2 αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσ-
περ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν
3 ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὤφθησαν
αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκά-
4 θισέ τε ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν
ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν
ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐ-
5 τοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ
κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς, ἀπὸ παν-
6 τὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γενομένης δὲ
τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος, καὶ συν-
εχύθη· ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ
7 λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ
ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· Οὐκ ἰδοὺ
8 πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; Καὶ
πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν
9 ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλα-
μῖται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν,
Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν
10 Ἀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπ-
τον, καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρή-
νην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε
11 καὶ προσήλυτοι, Κρῆτες καὶ Ἄραβες, ἀκούομεν
λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ
12 μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ. Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ
διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες· Τί ἂν
13 θέλοι τοῦτο εἶναι; Ἕτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλε-
14 γον· Ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσί. Σταθεὶς δὲ
Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐ-
τοῦ, καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς· Ἄνδρες Ἰουδαῖοι,
καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο
ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά
μου. Οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι με- 15
θύουσιν· ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας· Ἀλλὰ 16
τοῦτό ἐστι τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ·
Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, (λέγει ὁ 17
Θεός) ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶ-
σαν σάρκα· καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ
αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁρά-
σεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια
ἐνυπνιασθήσονται. Καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ 18
ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκ-
χεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσι.
Καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ σημεῖα 19
ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα
καπνοῦ. Ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος, 20
καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα, πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέ-
ραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. Καὶ ἔσται, 21
πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθή-
σεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους 22
τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέ-
ρασι καὶ σημείοις οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἐν
μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, Τοῦτον 23
τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδο-
τον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαν-
τες ἀνείλετε. Ὃν ὁ Θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς 24
ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρα-
τεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ. Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς 25
αὐτόν· Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου διὰ
παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευ-
θῶ. Διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλ- 26
λιάσατο ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κα-
τασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, Ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις 27
τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου
ἰδεῖν διαφθοράν. Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς· 28
πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.
Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παῤῥησίας 29
πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβίδ, ὅτι καὶ
ἐτελεύτησε καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν
ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. Προφήτης οὖν 30
ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ
Θεός, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρ-
κα ἀναστήσειν τὸν Χριστόν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρό-
νου αὐτοῦ, Προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως 31
τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σάρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. Τοῦ- 32

Digitized by Google

τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεὸς, οὗ πάντες ἡμεῖς
33 ἐσμεν μάρτυρες. Τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψω-
θεὶς, τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος
λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν
34 ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. Οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέ-
βη εἰς τοὺς οὐρανούς· λέγει δὲ αὐτός· Εἶπεν ὁ Κύ-
35 ριος τῷ Κυρίῳ μου· Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, Ἕως
ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
36 Ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι
Κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον
37 τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ
κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέ-
τρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· Τί ποιήσομεν,
38 ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτούς·
Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν·
καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος.
39 Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις
ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅσους ἂν προσ-
40 καλέσηται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ἑτέροις τε λό-
γοις πλείοσι διεμαρτύρετο, καὶ παρεκάλει, λέ-
γων· Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύ-
41 της. Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λό-
γον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν· καὶ προσετέθησαν τῇ
42 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. Ἦσαν δὲ
προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων, καὶ
τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς
43 προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος· πολ-
λά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγί-
44 νετο. Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐ-
45 τὸ, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά. Καὶ τὰ κτήμα-
τα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέρι-
ζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε.
46 Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν
τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μεταλάμ-
βανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρ-
47 δίας, Αἰνοῦντες τὸν Θεὸν, καὶ ἔχοντες χάριν
πρὸς ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει
τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 ἘΠῚ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαι-
νον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευ-
2 χῆς τὴν ἐννάτην. Καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοι-
λίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ἐβαστάζετο· ὃν ἐτί-
θουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν
λεγομένην Ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην πα-
ρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. Ὃς ἰδὼν 3
Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ
ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. Ἀτενίσας 4
δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπε· Βλέ-
ψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδο- 5
κῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. Εἶπε δὲ Πέτρος· Ἀρ- 6
γύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι· ὃ δὲ ἔχω,
τοῦτό σοι δίδωμι· Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ
τοῦ Ναζωραίου ἔγειραι καὶ περιπάτει. Καὶ πιά- 7
σας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆ-
μα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυ-
ρά. Καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη, καὶ περιεπάτει· καὶ 8
εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ
ἁλλόμενος, καὶ αἰνῶν τὸν Θεόν. Καὶ εἶδεν αὐ- 9
τὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα
τὸν Θεόν· Ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν 10
ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὡ-
ραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ
ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦν- 11
τος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάν-
νην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ
στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. Ἰδὼν 12
δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· Ἄνδρες
Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί
ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιη-
κόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ 13
καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων
ὑμῶν ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑ-
μεῖς παρεδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρό-
σωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν.
Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ 14
ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν. Τὸν 15
δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ Θεὸς
ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν· Καὶ 16
ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον, ὃν
θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ·
καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλο-
κληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. Καὶ 17
νῦν, ἀδελφοὶ, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξα-
τε ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. Ὁ δὲ Θεὸς ἃ 18
προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφη-
τῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστὸν, ἐπλήρωσεν οὕτω.
Μετανοή-

Digitized by Google

19 Μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξα-
λειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας· ὅπως ἂν ἔλθω-
σι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου,
20 Καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν Ἰησοῦν
21 Χριστόν, Ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρό-
νων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ Θε-
ὸς διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν
22 ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέ-
ρας εἶπεν· Ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος
ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ·
αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ
23 πρὸς ὑμᾶς· Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχή, ἥτις ἂν μὴ
ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ
24 τοῦ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σα-
μουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προ-
25 κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐστε
υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο
ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς
Ἀβραάμ. Καὶ τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσον-
26 ται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. Ὑμῖν πρῶτον
ὁ Θεὸς ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέ-
στειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέ-
φειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΛΑλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστη-
σαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ
2 καὶ οἱ σαδδουκαῖοι, Διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσ-
κειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ
3 Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. Καὶ ἐπέ-
βαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρη-
4 σιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. Πολλοὶ
δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν· καὶ
ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες
5 πέντε. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι
αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμ-
6 ματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ· Καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιε-
ρέα καὶ Καϊάφαν καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον,
7 καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. Καὶ στή-
σαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο· Ἐν
ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο
8 ὑμεῖς; Τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου
εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, καὶ πρεσ-
9 βύτεροι τοῦ Ἰσραήλ, Εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνα-
κρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν
τίνι οὗτος σέσωσται. Γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ 10
παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε,
ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρ-
έστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. Οὗτός ἐστιν ὁ λί- 11
θος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων,
ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας· Καὶ οὐκ ἔστιν 12
ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία· οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν
ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώ-
ποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ 13
τὴν τοῦ Πέτρου παῤῥησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ κα-
ταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ
ἰδιῶται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι
σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν· Τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέπον- 14
τες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐ-
δὲν εἶχον ἀντειπεῖν. Κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω 15
τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους,
Λέγοντες· Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; 16
ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι' αὐτῶν,
πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ
οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι. Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ 17
πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλῇ ἀπειλη-
σώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ καλέσαντες αὐ- 18
τούς, παρήγγειλαν αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγ-
γεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰη-
σοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες 19
πρὸς αὐτούς, εἶπον· Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρί-
νατε· Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἴδομεν καὶ 20
ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ προσαπειλησάμε- 21
νοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς
κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν λαόν· ὅτι πάντες
ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· Ἐτῶν 22
γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ'
ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀπο- 23
λυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγ-
γειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες, ὁμοθυμαδὸν 24
ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ εἶπον· Δέσπο-
τα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐ-
τοῖς· Ὁ διὰ στόματος Δαβὶδ τοῦ παιδός σου εἰ- 25
πών· Ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέ-
τησαν

Digitized by Google

26 τησαν κενά; Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς,
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ
27 τοῦ Κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. Συνήχ-
θησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά
σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος
28 Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, Ποι-
ῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γε-
29 νέσθαι. Καὶ τὰ νῦν Κύριε ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπει-
λὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παῤ-
30 ῥησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, Ἐν τῷ
τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν, καὶ σημεῖα
καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου
31 παιδός σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύ-
θη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι· καὶ ἐπλήσ-
θησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν
32 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παῤῥησίας. Τοῦ δὲ
πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ
ψυχὴ μία· καὶ οὐδ' εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐ-
τῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα
33 κοινά. Καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρ-
τύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου
Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς.
34 Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι
γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦν-
τες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων,
35 Καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων·
διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν.
36 Ἰωσῆς δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβας ὑπὸ τῶν ἀ-
ποστόλων, (ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, υἱὸς παρα-
37 κλήσεως) λευίτης, Κύπριος τῷ γένει, Ὑπάρ-
χοντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα,
καὶ ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

ΚΕΦ. Ε'. V.

1 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ
2 τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα· Καὶ ἐνοσ-
φίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναι-
κὸς αὐτοῦ· καὶ ἐνέγκας μέρος τι, παρὰ τοὺς πό-
3 δας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπε δὲ Πέτρος·
Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρ-
δίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ
4 νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; Οὐχὶ
μένον, σοὶ ἔμενε, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ
ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγ-
μα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ.
Ἀκούων δὲ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν 5
ἐξέψυξε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας
τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτε- 6
ροι συνέστειλαν αὐτόν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθα-
ψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα, καὶ 7
ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς εἰσῆλθεν·
Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος· Εἰπέ μοι, εἰ τοσού- 8
του τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; Ἡ δὲ εἶπε· Ναί, τοσού-
του. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· Τί ὅτι συν- 9
εφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα Κυρίου; ἰδοὺ
οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, ἐπὶ τῇ
θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε. Ἔπεσε δὲ παραχρῆμα 10
παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες
δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαν-
τες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ ἐγένετο 11
φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ
πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν 12
τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν
τῷ λαῷ πολλά· (καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαν-
τες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος. Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς 13
ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς· ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς
ὁ λαός. Μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ 14
Κυρίῳ, πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.) Ὥστε 15
κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ
τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχο-
μένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν.
Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων 16
εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους
ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων· οἵτινες ἐθεραπεύον-
το ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάν- 17
τες οἱ σὺν αὐτῷ, (ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν σαδδου-
καίων) ἐπλήσθησαν ζήλου· Καὶ ἐπέβαλον τὰς 18
χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο
αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. Ἄγγελος δὲ Κυρίου 19
διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς·
ἐξαγαγών τε αὐτούς, εἶπε· Πορεύεσθε, καὶ στα- 20
θέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ
ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλ- 21
θον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον.
Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ,
συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερου-
σίαν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ
δεσμωτήριον, ἀχθῆναι αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται 22
παραγενόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ·
ἀναστρέ-

Digitized by Google

23 ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν, Λέγοντες· Ὅτι
τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισμένον ἐν πά-
σῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἔξω ἑστῶτας
πρὸ τῶν θυρῶν· ἀνοίξαντες δὲ, ἔσω οὐδένα εὕ-
24 ρομεν. Ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ, τε
ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς,
25 διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. Πα-
ραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς, λέγων·
Ὅτι ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ,
εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες, καὶ διδάσκοντες τὸν
26 λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπη-
ρέταις, ἤγαγεν αὐτοὺς, οὐ μετὰ βίας (ἐφοβοῦν-
27 το γὰρ τὸν λαὸν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.) Ἀγα-
γόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ· καὶ
28 ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, Λέγων· Οὐ παρ-
αγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ, πεπληρώκατε τὴν
Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε ἐπ-
αγαγεῖν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου.
29 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον·
30 Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ
Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς
31 διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. Τοῦτον
ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἄφεσιν
32 ἁμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν
ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον,
33 ὃ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. Οἱ
δὲ, ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνε-
34 λεῖν αὐτούς· Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φα-
ρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιὴλ, νομοδιδάσκαλος,
τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ τι
35 τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι· Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς·
Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς
36 ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν. Πρὸ
γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων
εἶναί τινα ἑαυτὸν, ᾧ προσεκολλήθη ἀριθμὸς ἀν-
δρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη, καὶ πάντες
ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διελύθησαν, καὶ ἐγένοντο
37 εἰς οὐδέν. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖ-
ος, ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστη-
σε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ· κἀκεῖνος ἀπώλετο,
καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ, διεσκορπίσθη-
38 σαν. Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν
ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς· ὅτι ἐὰν
ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο,
καταλυθήσεται· Εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε 39
καταλῦσαι αὐτὸ, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆ-
τε. Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ· καὶ προσκαλεσάμενοι 40
τοὺς ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ λα-
λεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν
αὐτούς. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ 41
προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι· Πᾶσάν τε 42
ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ᾽ οἶκον οὐκ ἐπαύοντο
διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν
Χριστόν.

ΚΕΦ. ϛ΄. VI.

ἘΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν 1
μαθητῶν, ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν
πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ δια-
κονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. Προσκα- 2
λεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν,
εἶπον· Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις. Ἐπι- 3
σκέψασθε οὖν, ἀδελφοὶ, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυ-
ρουμένους ἑπτὰ, πλήρεις πνεύματος ἁγίου καὶ σο-
φίας, οὓς καταστήσωμεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης.
Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου 4
προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπι- 5
ον παντὸς τοῦ πλήθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφα-
νον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου,
καὶ Φίλιππον, καὶ Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ
Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νικόλαον προσήλυ-
τον Ἀντιοχέα. Οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀπο- 6
στόλων· καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς
χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπλη- 7
θύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ
σφόδρα· πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ
πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμε- 8
ως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.
Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς 9
λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ Ἀλε-
ξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συ-
ζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆ- 10
ναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε 11
ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι, ἀκηκόαμεν αὐ-
τοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ
τὸν

Digitized by Google

12 τὸν Θεόν. Συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς
πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς· καὶ ἐπιστάντες
συνήρπασαν αὐτὸν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον.
13 Ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας· Ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λα-
λῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ νό-
14 μου. Ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς
ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον,
καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ὑμῖν Μωϋσῆς.
15 Καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζό-
μενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

1 ΕΙΠΕ δὲ ὁ ἀρχιερεύς· Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως
2 ἔχει; Ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέ-
ρες, ἀκούσατε. Ὁ Θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πα-
τρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,
3 πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαῤῥάν· Καὶ εἶπε
πρὸς αὐτόν· Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς
συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω.
4 Τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων, κατῴκησεν ἐν
Χαῤῥάν. Κἀκεῖθεν, μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πα-
τέρα αὐτοῦ, μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύ-
5 την εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. Καὶ οὐκ ἔδωκεν
αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα ποδός·
καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ δοῦναι εἰς κατάσχεσιν αὐ-
τὴν, καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτὸν οὐκ ὄν-
6 τος αὐτῷ τέκνου. Ἐλάλησε δὲ οὕτως ὁ Θεός· Ὅτι
ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ,
καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρα-
7 κόσια. Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ
ἐγὼ, εἶπεν ὁ Θεός. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύ-
σονται, καὶ λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.
8 Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς· καὶ οὕτως
ἐγέννησε τὸν Ἰσαὰκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ
ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ· καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, καὶ ὁ
9 Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ οἱ πατ-
ριάρχαι ζηλώσαντες, τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς
10 Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ· Καὶ ἐξεί-
λετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον Φαραὼ
βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγού-
μενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ.
Ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ 11
Χαναὰν, καὶ θλίψις μεγάλη· καὶ οὐχ εὕρισκον
χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. Ἀκούσας δὲ Ἰα- 12
κὼβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς
πατέρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνε- 13
γνωρίσθη Ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανε-
ρὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ.
Ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα 14
αὐτοῦ Ἰακὼβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ,
ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε. Κατέβη δὲ Ἰα- 15
κὼβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ
πατέρες ἡμῶν. Καὶ μετετέθησαν εἰς Συχὲμ, καὶ 16
ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνήσατο Ἀβραὰμ
τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ τοῦ Συ-
χέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγε- 17
λίας ἧς ὤμοσεν ὁ Θεὸς τῷ Ἀβραὰμ, ηὔξησεν ὁ
λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ, Ἄχρις οὗ ἀνέ- 18
στη βασιλεὺς ἕτερος ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ·
Οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκω- 19
σε τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ
βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. Ἐν ᾧ 20
καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ Θεῷ,
ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ. Ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν, ἀνείλετο αὐτὸν ἡ 21
θυγάτηρ Φαραὼ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ
εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰ- 22
γυπτίων· ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις.
Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρό- 23
νος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψα-
σθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ 24
ἰδών τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο, καὶ ἐποίησεν
ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας τὸν Αἰ-
γύπτιον. Ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐ- 25
τοῦ, ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς
σωτηρίαν· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέ- 26
ρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις, καὶ συνήλασεν αὐ-
τοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών· Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε
ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; Ὁ δὲ ἀδικῶν 27
τὸν πλησίον, ἀπώσατο αὐτὸν, εἰπών· Τίς σε
κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ 28
ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς
τὸν Αἰγύπτιον; Ἔφυγε δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ 29
τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιὰμ, οὗ
ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσ- 30
σαράκοντα, ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους

Digitized by Google

31 Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. Ὁ
δὲ Μωσῆς ἰδὼν, ἐθαύμασε τὸ ὅραμα· προσερχο-
μένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυρίου
32 πρὸς αὐτόν· Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ
Θεὸς Ἀβραὰμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ, καὶ ὁ Θεὸς
Ἰακώβ. Ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλ-
33 μα κατανοῆσαι. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος· Λῦσον
τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου· ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ
34 ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν
τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ
αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς· καὶ
35 νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. Τοῦτον τὸν
Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο, εἰπόντες· Τίς σε κατέ-
στησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρ-
χοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου
36 τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. Οὗτος ἐξήγα-
γεν αὐτοὺς, ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ
Αἰγύπτου, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ, καὶ ἐν τῇ
37 ἐρήμῳ, ἔτη τεσσαράκοντα. Οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋ-
σῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· Προφήτην ὑμῖν
ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
38 ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε. Οὗτός ἐστιν ὁ γε-
νόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ
ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, καὶ
τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα
39 δοῦναι ἡμῖν. Ὧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι
οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο, καὶ ἐστράφη-
40 σαν ταῖς καρδίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, Εἰπόν-
τες τῷ Ἀαρών· Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύ-
σονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν
ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν
41 αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
ναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐ-
42 φραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἔ-
στρεψε δὲ ὁ Θεὸς, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύ-
ειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ· καθὼς γέγραπται ἐν
βίβλῳ τῶν προφητῶν· Μὴ σφάγια καὶ θυσίας
προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρή-
43 μῳ, οἶκος Ἰσραήλ; Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν
τοῦ Μολὸχ, καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφὰν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐ-
τοῖς· καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.
44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν ἐν τοῖς πατρά-
σιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λα-
λῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον
ὃν ἑωράκει. Ἣν καὶ εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ 45
πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν
ἐθνῶν, ὧν ἐξῶσεν ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ. Ὃς 46
εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾐτήσατο εὑ-
ρεῖν σκήνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν δὲ ᾠκο- 47
δόμησεν αὐτῷ οἶκον. Ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χει- 48
ροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέ-
γει· Ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον 49
τῶν ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι,
λέγει Κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς
μου; Οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦτα πάντα; 50
Σκληροτράχηλοι, καὶ ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ καὶ 51
τοῖς ὠσὶν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντι-
πίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. Τίνα 52
τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν;
καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ
τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδόται
καὶ φονεῖς γεγένησθε· Οἵτινες ἐλάβετε τὸν νό- 53
μον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.
Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις 54
αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν.
Ὑπάρχων δὲ πλήρης Πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας 55
εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἑστῶ-
τα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶπεν· Ἰδοὺ, θεωρῶ 56
τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ Θεοῦ. Κράξαντες δὲ 57
φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ
ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτόν. Καὶ ἐκβαλόν- 58
τες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν· καὶ οἱ μάρτυ-
ρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πό-
δας νεανίου καλουμένου Σαύλου, Καὶ ἐλιθοβόλουν 59
τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· Κύ-
ριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Θεὶς δὲ τὰ γό- 60
νατα, ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ· Κύριε, μὴ στήσῃς
αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν,
ἐκοιμήθη.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. 1
Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας
ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις· πάντες
τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας
καὶ Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. Συνεκό- 2

μισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ
3 ἐποιήσαντο κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. Σαῦλος
δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσ-
πορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας,
4 παρεδίδου εἰς φυλακήν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέν-
5 τες διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιπ-
πος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκή-
6 ρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. Προσεῖχόν τε οἱ ὄχ-
λοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμα-
δὸν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα
7 ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα
ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλῃ φωνῇ, ἐξήρχετο·
πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθη-
8 σαν. Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκεί-
9 νῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων, προϋπῆρχεν
ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς
10 Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. Ὧ
προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέ-
γοντες· Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγά-
11 λη. Προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ
12 ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. Ὅτε δὲ ἐπίσ-
τευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες.
13 Ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς
ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ· θεωρῶν τε σημεῖα
14 καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας, ἐξίστατο. Ἀκού-
σαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέ-
δεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστει-
15 λαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην. Οἵ-
τινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν,
16 ὅπως λάβωσι πνεῦμα ἅγιον. (Οὔπω γὰρ ἦν
ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκὸς, μόνον δὲ βε-
βαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου
17 Ἰησοῦ.) Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς,
18 καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. Θεασάμενος δὲ
ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν
ἀποστόλων δίδοται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσ-
19 ήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα, Λέγων· Δότε κἀμοὶ
τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς
20 χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶ-
πε πρὸς αὐτόν· Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς
ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας
21 διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. Οὐκ ἔστι σοι μερὶς οὐδὲ
κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ· ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ
ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μετανόησον οὖν 22
ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ
Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρ-
δίας σου. Εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσ- 23
μον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σί- 24
μων εἶπε· Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύ-
ριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε.
Οἱ μὲν οὖν, διαμαρτυράμενοι, καὶ λαλήσαντες 25
τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ,
πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαν-
το. Ἄγγελος δὲ Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον, 26
λέγων· Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν,
ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσα-
λὴμ εἰς Γάζαν· αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς 27
ἐπορεύθη· καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος, δυ-
νάστης Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων, ὃς
ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει
προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἦν τε ὑποστρέφων, 28
καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ ἀνε-
γίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. Εἶπε δὲ τὸ 29
πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· Πρόσελθε, καὶ κολλήθητι
τῷ ἅρματι τούτῳ. Προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος 30
ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην
Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν· Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀνα-
γινώσκεις; Ὁ δὲ εἶπε· Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, 31
ἐὰν μήτις ὁδηγήσῃ με; Παρεκάλεσε τε τὸν Φί-
λιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ 32
περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕτη·
Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη· καὶ ὡς ἀμνὸς
ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ
ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει αὐ- 33
τοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη· τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς
διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐ-
τοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ, εἶ- 34
πε· Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦ-
το; περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου τινός; Ἀνοίξας 35
δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος
ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ
τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν, 36
ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ· καί φησιν ὁ εὐνοῦχος· Ἰδοὺ
ὕδωρ· τί κωλύει με βαπτισθῆναι; Εἶπε δὲ ὁ Φί- 37
λιππος· Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξε-
στιν· Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε· Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ
Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ ἐκέλευσε στῆ- 38
ναι τὸ ἅρμα· καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ
ὕδωρ,

ὕδωρ, ὅ, τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος· καὶ ἐβά-
39 πτισεν αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδα-
τος, πνεῦμα Κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον, καὶ
οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ
40 τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς
Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πό-
λεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

1 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου
εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ
2 ἀρχιερεῖ, Ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δα-
μασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας
εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας,
3 δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐν δὲ τῷ πο-
ρεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ
καὶ ἐξαίφνης περιέστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ
4 οὐρανοῦ· Καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν
5 λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; Εἶ-
πε δέ· Τίς εἶ, Κύριε; Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν· Ἐγώ
εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέν-
6 τρα λακτίζειν. Τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε·
Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; Καὶ ὁ Κύριος πρὸς
αὐτόν. Ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ
7 λαληθήσεταί σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες
οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ, εἱστήκεισαν ἐννεοί, ἀκού-
οντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες.
8 Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς· ἀνεῳγμένων
δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδένα ἔβλεπε· χειρα-
γωγοῦντες δὲ αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν.
9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων· καὶ οὐκ ἔφα-
10 γεν, οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμα-
σκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ
Κύριος ἐν ὁράματι· Ἀνανία. Ὁ δὲ εἶπεν· Ἰδοὺ
11 ἐγώ, Κύριε. Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς
πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην, Εὐθεῖ-
αν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόμα-
12 τι, Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται. Καὶ εἶδεν
ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν εἰσελθόν-
τα, καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέ-
13 ψῃ. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας· Κύριε, ἀκήκοα
ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ
14 ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλήμ· Καὶ ὧδε
ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάν-
τας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. Εἶπε δὲ 15
πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος· Πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλο-
γῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου
ἐνώπιον ἐθνῶν, καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ.
Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ 16
τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας 17
καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν· καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐ-
τὸν τὰς χεῖρας, εἶπε· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος
ἀπέσταλκέ με (Ἰησοῦς ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ
ἤρχου) ὅπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῇς πνεύμα-
τος ἁγίου. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφ- 18
θαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε παρα-
χρῆμα· καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. Καὶ λαβὼν τρο- 19
φὴν ἐνίσχυσεν· Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν
ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. Καὶ εὐθέ- 20
ως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν Χριστόν, ὅτι
οὗτός ἐστιν ὁ υἱός τοῦ Θεοῦ. Ἐξίσταντο δὲ πάντες 21
οἱ ἀκούοντες, καὶ ἔλεγον· Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορ-
θήσας ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνο-
μα τοῦτο· καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμέ-
νους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος 22
δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαί-
ους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός. Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέ- 23
ραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν
αὐτόν. Ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐ- 24
τῶν. παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ
νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι. Λαβόντες δὲ αὐ- 25
τὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους,
χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παραγενόμενος δὲ ὁ 26
Σαῦλος εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐπειρᾶτο κολλᾶσθαι τοῖς
μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πι-
στεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητής. Βαρνάβας δὲ ἐπιλα- 27
βόμενος αὐτὸν, ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ
διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύρι-
ον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασ-
κῷ ἐπαῤῥησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ 28
ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος
ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ παῤῥησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνό-
ματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει 29
πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν
ἀνελεῖν. Ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον 30
αὐτὸν εἰς Καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν
εἰς Ταρσόν. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς 31
Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰ-

Digitized by Google

ρήνην, οἰκοδομούμεναι καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ
τοῦ Κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύμα-
32 τος ἐπληθύνοντο. Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμε-
νον διὰ πάντων, κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους
33 τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. Εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρω-
πόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατα-
κείμενον ἐπὶ κραβϐάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος.
34 Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰᾶταί σε Ἰη-
σοῦς ὁ Χριστός· ἀνάστηθι, καὶ στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ
35 εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοι-
κοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωνα, οἵτινες ἐπέ-
36 στρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν
μαθήτρια ὀνόματι Ταϐιθὰ, ἣ διερμηνευομένη
λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων
37 καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν·
38 λούσαντες δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. Ἐγγὺς
δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαν-
τες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν δύο ἄν-
δρας πρὸς αὐτὸν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνῆσαι
39 διελθεῖν ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλ-
θεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ
ὑπερῷον· καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι
κλαίουσαι, καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια
40 ὅσα ἐποίει μετ᾽ αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. Ἐκβα-
λὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος, θεὶς τὰ γόνατα
προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶ-
πε· Ταϐιθὰ, ἀνάστηθι· Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισε.
41 Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν. Φωνήσας
δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτὴν
42 ζῶσαν. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰόπ-
43 πης· καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐγέ-
νετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ
παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

ΚΕΦ. Ι΄. X.

1 ΑΝΗ'Ρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνή-
λιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμέ-
2 νης Ἰταλικῆς, Εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν
Θεὸν, σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλε-
ημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ
3 διαπαντός· Εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ
ὥραν ἐννάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰσ-
ελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορ-
νήλιε. Ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἔμφοβος γε- 4
νόμενος, εἶπε· Τί ἐστι Κύριε; Εἶπε δὲ αὐτῷ· Αἱ
προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν
εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν πέμ- 5
ψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι Σί-
μωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος. Οὗτος ξενίζεται 6
παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ
θάλασσαν· οὗτος λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν.
Ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνη- 7
λίῳ, φωνήσας δύω τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρα-
τιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ,
Καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν 8
αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπο- 9
ρούντων ἐκείνων, καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀν-
έβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ
ὥραν ἕκτην. Ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθε- 10
λε γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέ-
πεσεν ἐπ᾽ αὐτὸν ἔκστασις. Καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρα- 11
νὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταϐαῖνον ἐπ᾽ αὐτὸν σκεῦός
τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς
δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς· Ἐν ᾧ 12
ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ
θηρία, καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
ρανοῦ. Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· Ἀναστὰς, 13
Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπε· 14
Μηδαμῶς, Κύριε· ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοι-
νὸν ἢ ἀκάθαρτον. Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέ- 15
ρου πρὸς αὐτόν· Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ
κοίνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν 16
ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν 17
ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ
εἶδε, καὶ ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ
τοῦ Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν Σίμω-
νος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα· Καὶ φωνήσαν- 18
τες ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτ-
ρος ἐνθάδε ξενίζεται. Τοῦ δὲ Πέτρου ἐνθυμουμέ- 19
νου περὶ τοῦ ὁράματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα·
Ἰδοὺ, ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς 20
κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν δια-
κρινόμενος· διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. Κατα- 21
βὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἀπεσταλ-
μένους ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτὸν, εἶπεν· Ἰδοὺ,
ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία δι᾽ ἣν πάρεστε;
Οἱ δὲ εἶπον· Κορνήλιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δί- 22

καιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεὸν μαρτυρούμενός τε
ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη
ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶ-
23 κον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. Εἰσ-
καλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισε. Τῇ δὲ ἐπαύ-
ριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες τῶν
ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ.
24 Καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν· ὁ
δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς, συγκαλεσά-
μενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους
25 φίλους. Ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον,
συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς
26 πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγει-
ρε, λέγων· Ἀνάστηθι· κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰ-
27 μι. Καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε, καὶ εὑρίσκει
28 συνεληλυθότας πολλούς. Ἔφη τε πρὸς αὐτούς·
Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ
κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ
Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν
29 ἄνθρωπον. Διὸ καὶ ἀναντιῤῥήτως ἦλθον μετα-
πεμφθείς. Πυνθάνομαι οὖν, τίνι λόγῳ μετεπέμ-
30 ψασθέ με; Καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· Ἀπὸ τετάρ-
της ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύ-
ων, καὶ τὴν ἐννάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν
τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
31 ἐσθῆτι λαμπρᾷ· Καί φησι· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη
σου ἡ προσευχὴ, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθη-
32 σαν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,
καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς ἐπικαλεῖται Πέτ-
ρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως
παρὰ θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος λαλήσει
33 σοι. Ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρός σε· σύ τε κα-
λῶς ἐποίησας παραγενόμενος· νῦν οὖν πάντες
ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν, ἀκοῦσαι πάν-
34 τα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀνοί-
ξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα, εἶπεν· Ἐπ᾽ ἀληθείας
καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ
35 Θεός· Ἀλλ᾽ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐ-
τὸν, καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐ-
36 τῷ ἐστι. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς υἱοῖς Ἰσ-
ραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χρι-
37 στοῦ· οὗτός ἐστι πάντων Κύριος. Ὑμεῖς οἴδατε τὸ
γενόμενον ῥῆμα καθ᾽ ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξά-
μενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα
38 ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης. Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζα-
ρὲτ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ Θεὸς Πνεύματι ἁγίῳ
καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος
πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβό-
λου, ὅτι ὁ Θεὸς ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν 39
μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ
τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ· ὃν ἀνεῖλον κρε-
μάσαντες ἐπὶ ξύλου. Τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ 40
τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέ-
σθαι· Οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσι τοῖς 41
προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτι-
νες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ
ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· Καὶ παρήγγειλεν 42
ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι
αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτὴς ζών-
των καὶ νεκρῶν. Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρ- 43
τυροῦσιν, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνό-
ματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.
Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, 44
ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περι- 45
τομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ
ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκ-
κέχυται· Ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσ- 46
σαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν Θεόν. Τότε ἀπε-
κρίθη ὁ Πέτρος· Μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύνα- 47
ταί τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς.
Προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόμα- 48
τι τοῦ Κυρίου. Τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι
ἡμέρας τινάς.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄν- 1
τες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέ-
ξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτ- 2
ρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ
ἐκ περιτομῆς, Λέγοντες· Ὅτι πρὸς ἄνδρας 3
ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες
αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος, ἐξετίθετο αὐ- 4
τοῖς καθεξῆς, λέγων· Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόπ- 5
πῃ προσευχόμενος· καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα,
καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσ-
σαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ· Εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, 6
καὶ

Digitized by Google

καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία,
καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
7 Ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι· Ἀναστὰς, Πέτρε,
8 θῦσον καὶ φάγε. Εἶπον δέ· Μηδαμῶς, Κύριε·
ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν
9 εἰς τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευ-
τέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· Ἃ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ
10 κοίνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς· καὶ πάλιν
11 ἀνεσπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἰδοὺ,
ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν
ἐν ᾗ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρός
12 με. Εἶπε δέ μοι τὸ πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς,
μηδὲν διακρινόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ
ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ
13 ἀνδρός. Ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγ-
γελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα
αὐτῷ· Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ μετά-
14 πεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, Ὃς
λαλήσει ῥήματα πρός σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ
15 πᾶς ὁ οἶκός σου. Ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν,
ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, ὥσπερ
16 καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. Ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήμα-
τος Κυρίου, ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
17 Εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς
ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν
Χριστὸν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλῦσαι τὸν
18 Θεόν; Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, καὶ
ἐδόξαζον τὸν Θεὸν, λέγοντες· Ἄρα γε καὶ τοῖς
ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν.
19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς
γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ, διῆλθον ἕως Φοινίκης
καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες
20 τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ τινες
ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες
εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς
Ἑλληνιστὰς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν.
21 Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν· πολύς τε ἀριθμὸς
22 πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἠκούσθη
δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱε-
ροσολύμοις περὶ αὐτῶν· καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρνά-
23 βαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας. Ὃς παραγενό-
μενος, καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, ἐχάρη,
καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας
24 προσμένειν τῷ Κυρίῳ· Ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ
πλήρης πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως. καὶ προσε-
τέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ Κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ εἰς 25
Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον· καὶ εὑ-
ρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγέ- 26
νετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ, καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανὸν, χρηματί-
σαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χρι-
στιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον 27
ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν.
Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος, ἐσή- 28
μανε διὰ τοῦ πνεύματος, λιμὸν μέγαν μέλλειν
ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· ὅστις καὶ ἐγένετο
ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν, κα- 29
θὼς ηὐπορεῖτό τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς δια-
κονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
ἀδελφοῖς· Ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς 30
τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΚΑΤ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης 1
ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν
ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον τὸν 2
ἀδελφὸν Ἰωάννου, μαχαίρᾳ. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρε- 3
στόν ἐστι τοῖς Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ
Πέτρον· (ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν Ἀζύμων·) Ὃν 4
καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσ-
σαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν·
βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ
λαῷ. Ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλα- 5
κῇ· προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς
ἐκκλησίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ 6
ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ
ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρα-
τιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσι δυσὶ, φύλακές τε
πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. Καὶ ἰδοὺ, 7
ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ
οἰκήματι· πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου,
ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων· Ἀνάστα ἐν τάχει. Καὶ
ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. Εἶ- 8
πέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· Περίζωσαι, καὶ
ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. Ἐποίησε δὲ οὕτω. Καὶ
λέγει αὐτῷ· Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκο-
λούθει μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ 9
ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέ-

Digitized by Google

10 λου· ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. Διελθόντες δὲ
πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν
πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πό-
λιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς· καὶ ἐξελ-
θόντες προῆλθον ῥύμην μίαν· καὶ εὐθέως ἀπέ-
11 στη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος γενόμε-
νος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξα-
πέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό
με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου, καὶ πάσης τῆς προσδοκίας
12 τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ
τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου, τοῦ ἐπι-
καλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι
13 καὶ προσευχόμενοι. Κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν
θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦ-
14 σαι, ὀνόματι Ῥόδη· Καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν
τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυ-
λῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν
15 Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. Οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶ-
πον· Μαίνῃ. Ἡ δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. Οἱ δ'
16 ἔλεγον· Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν. Ὁ δὲ Πέτρος
ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτὸν, καὶ
17 ἐξέστησαν. Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σι-
γᾷν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξή-
γαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. εἶπε δέ· Ἀπαγγείλατε
Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν
18 ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέ-
ρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις,
19 τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητή-
σας αὐτὸν, καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύ-
λακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι· καὶ κατελθὼν ἀπὸ
20 τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν, διέτριβεν. Ἦν
δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις·
ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πεί-
σαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασι-
λέως, ᾐτοῦντο εἰρήνην· διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν
21 τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. Τακτῇ δὲ ἡμέ-
ρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν,
καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς
22 αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· Θεοῦ φωνὴ, καὶ
23 οὐκ ἀνθρώπου. Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν
ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ
Θεῷ. καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν.
24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο.
25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερου-
σαλὴμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμ-
παραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα
Μάρκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

ἮΣΑΝ δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν 1
ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὅ, τε
Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ
Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τε Ἡρώδου τοῦ τε-
τράρχου σύντροφος, καὶ Σαῦλος. Λειτουργούντων 2
δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον· Ἀφορίσατε δή μοι τόν τε Βαρνά-
βαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλη-
μαι αὐτούς. Τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμε- 3
νοι, καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυ-
σαν. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ 4
πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκει-
αν, ἐκεῖθέν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον.
Καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν 5
λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαί-
ων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. Διελθόν- 6
τες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὗρόν τινα μά-
γον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαριησοῦς,
Ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ 7
συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ
Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.
Ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος, (οὕτω 8
γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ζητῶν
διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.
Σαῦλος δὲ (ὁ καὶ Παῦλος) πλησθεὶς πνεύματος 9
ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, Εἶπεν· Ὦ πλή- 10
ρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ
διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ
διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας; Καὶ 11
νῦν ἰδοὺ, χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐπὶ σέ· καὶ ἔσῃ τυφλὸς
μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα
δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος· καὶ
περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. Τότε ἰδὼν ὁ 12
ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς, ἐπίστευσεν, ἐκπλησσό-
μενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. Ἀναχθέντες 13
δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ τὸν Παῦλον, ἦλθον
εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας· Ἰωάννης δὲ ἀποχω-
ρήσας ἀπ' αὐτῶν, ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.
Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγέ- 14
νοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισιδίας, καὶ εἰσελ-
θόντες

Digitized by Google

τυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς 32
εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγ-
γελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλή-
ρωκε τοῖς τεκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν·
Ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται· 33
Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. Ὅτι 34
δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα
ὑποστρέφειν εἰς διαφθορὰν, οὕτως εἴρηκεν· Ὅτι
δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαβὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ 35
ἐν ἑτέρῳ λέγει· Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν
διαφθοράν. Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρε- 36
τήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ, ἐκοιμήθη, καὶ προσ-
ετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθο-
ράν· Ὃν δὲ ὁ Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθο- 37
ράν. Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοὶ, 38
ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλε-
ται· Καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ 39
νόμῳ Μωσέως δικαιωθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πι-
στεύων δικαιοῦται. Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' 40
ὑμᾶς, τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις· Ἴδετε οἱ 41
καταφρονηταὶ, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθη-
τε· ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις
ὑμῶν, ἔργον ᾧ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιη-
γῆται ὑμῖν. Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς 42
τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μετα-
ξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦ-
τα. Λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν 43
πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύ-
των τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ· οἵτινες προσλα-
λοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χά-
ριτι τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχε- 44
δὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους, ἐπ- 45
λήσθησαν ζήλου. καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύ-
λου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες.
Παῤῥησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας: 46
εἶπον· Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ
οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ,
στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. Οὕτω γὰρ ἐντέταλται 47
ἡμῖν ὁ Κύριος· Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ
εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκού- 48
οντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον. καὶ ἐδόξαζον τὸν λό-
γον τοῦ Κυρίου· καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγ-
μένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. Διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ 49

Κυρίου

50 Κυρίου δι᾽ ὅλης τῆς χώρας. Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώ-
τρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχή-
μονας, καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπή-
γειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνά-
βαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐ-
51 τῶν. Οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν
52 ποδῶν αὐτῶν ἐπ᾽ αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. Οἱ
δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος
ἁγίου.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

1 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελ-
θεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων,
καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ
2 Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖ-
οι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθ-
3 νῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. Ἱκανὸν μὲν οὖν χρό-
νον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ
μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ δι-
δόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χει-
4 ρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως·
καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν
5 τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθ-
νῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν,
6 ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτοὺς, Συνιδόντες κατ-
έφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν
7 καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περίχωρον· Κἀκεῖ ἦσαν
8 εὐαγγελιζόμενοι. Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύ-
νατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μη-
τρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατή-
9 κει. Οὗτος ἤκουε τοῦ Παύλου λαλοῦντος· ὃς ἀτε-
νίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆ-
10 ναι, Εἶπε μεγάλῃ τῇ φωνῇ· Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς
πόδας σου ὀρθός. Καὶ ἥλλετο, καὶ περιεπάτει.
11 Οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆ-
ραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, Λυκαονιστὶ λέγοντες· Οἱ
θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς
12 ἡμᾶς. Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία·
τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν· ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγού-
13 μενος τοῦ λόγου. Ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄν-
τος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμμα-
τα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις
14 ἤθελε θύειν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνά-
βας καὶ Παῦλος, διαῤῥήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν

εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες, Καὶ λέ- 15
γοντες· Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς
ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζό-
μενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν
ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάν-
τα τὰ ἐν αὐτοῖς· Ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις 16
γενεαῖς εἴασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς
ὁδοῖς αὐτῶν. Καί τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν 17
ἀφῆκεν, ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς δι-
δοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ
εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέ- 18
γοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ
θύειν αὐτοῖς. Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ 19
Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους, καὶ
λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλε-
ως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. Κυκλωσάντων 20
δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς
τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρ-
νάβᾳ εἰς Δέρβην. Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πό- 21
λιν ἐκείνην, καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπέ-
στρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιό-
χειαν· Ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθη- 22
τῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι
διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς 23
πρεσβυτέρους κατ᾽ ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι με-
τὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν
πεπιστεύκεισαν. Καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν, 24
ἦλθον εἰς Παμφυλίαν· Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέρ- 25
γῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν. Κἀ- 26
κεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν· ὅθεν ἦσαν
παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον
ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγα- 27
γόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν
ὁ Θεὸς μετ᾽ αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι
θύραν πίστεως. Διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ 28
ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

ΚΑΙ' τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδί- 1
δασκον τοὺς ἀδελφούς· Ὅτι ἐὰν μὴ περιτέμνη-
σθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. Γενο- 2
μένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ

Digitized by Google

Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν
ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρνάβαν καί τινας ἄλ-
λους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυ-
τέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.
3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας,
διήρχοντο τὴν Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιη-
γούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν· καὶ ἐποίουν
4 χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγε-
νόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς
ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέ-
ρων, ἀνήγγειλάν τε ὅσα ὁ Θεὸς ἐποίησε μετ'
5 αὐτῶν. Ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱ-
ρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες·
Ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τη-
6 ρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως. Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπό-
στολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τού-
7 του. Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς
Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς· Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ὑμεῖς
ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ Θεὸς ἐν
ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ
ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι·
8 Καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς,
δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ
9 ἡμῖν· Καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ
αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν.
10 Νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν Θεὸν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν
ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πα-
11 τέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; Ἀλ-
λὰ διὰ τῆς χάριτος Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ πιστεύ-
12 ομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. Ἐσίγη-
σε δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ
Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς σημεῖα
13 καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ
τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων·
14 Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἀκούσατέ μου. Συμεὼν ἐξηγή-
σατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν
15 ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· Καὶ τού-
τῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν· καθὼς
16 γέγραπται· Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω, καὶ ἀνοι-
κοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν,
καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ
17 ἀνορθώσω αὐτήν· Ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κα-
τάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα
τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ'
αὐτούς· λέγει Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα.

Γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα 18
αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ 19
τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν. Ἀλλὰ 20
ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισ-
γημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ
πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωσῆς γὰρ ἐκ γενε- 21
ῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν
ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον
ἀναγινωσκόμενος. Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις 22
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκ-
λεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιό-
χειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ· Ἰούδαν τὸν
ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σίλαν, ἄνδρας
ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. Γράψαντες διὰ 23
χειρὸς αὐτῶν τάδε· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχει-
αν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθ-
νῶν, χαίρειν. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ 24
ἡμῶν ἐξελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνα-
σκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμ-
νεσθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστειλάμε-
θα· Ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκ- 25
λεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς
ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ, Ἀνθρώ- 26
ποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ
ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀπεστάλ- 27
καμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λό-
γου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. Ἔδοξε γὰρ τῷ 28
ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσ-
θαι ὑμῖν βάρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων·
Ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος καὶ πνικ- 29
τοῦ καὶ πορνείας· ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς, εὖ
πράξετε. Ἔῤῥωσθε. Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες 30
ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν· καὶ συναγαγόντες τὸ
πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. Ἀναγνόντες 31
δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. Ἰούδας δὲ 32
καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λό-
γου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐπε-
στήριξαν. Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν 33
μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀπο-
στόλους. Ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. 34
Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιο- 35
χείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ
ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Μετὰ δέ 36
τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν· Ἐπι-
στρέψαντες

Digitized by Google

στρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν
κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν
37 λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. Βαρνάβας δὲ
ἐβουλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν κα-
38 λούμενον Μάρκον. Παῦλος δὲ ἠξίου, τὸν ἀπο-
στάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συν-
ελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλα-
39 βεῖν τοῦτον. Ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς, ὥστε ἀπο-
χωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· τόν τε Βαρνά-
βαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι εἰς
40 Κύπρον· Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε,
παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν.
41 Διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν, ἐπιστηρί-
ζων τὰς ἐκκλησίας.

ΚΕΦ. ις'. XVI.

1 Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν καὶ ἰδοὺ,
μαθητής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς
γυναικός τινος Ἰουδαίας πιστῆς. πατρὸς δὲ Ἕλλη-
2 νος· Ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ
3 Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν
αὐτῷ ἐξελθεῖν· καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν, διὰ
τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις·
ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλ-
4 λην ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις,
παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ
κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυ-
5 τέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι
ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ
6 καθ' ἡμέραν. Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ
τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁ-
γίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
7 Ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν, ἐπείραζον κατὰ
τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς
8 τὸ πνεῦμα. Παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν, κατ-
9 έβησαν εἰς Τρωάδα. Καὶ ὅραμα διὰ τῆς νυκ-
τὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ· Ἀνήρ τις ἦν Μακεδὼν
ἑστὼς, παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων· Διαβὰς
10 εἰς Μακεδονίαν βοήθησον ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὅρα-
μα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν
Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται
11 ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχ-
θέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν
εἰς Σαμοθρᾴκην, τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν·
Ἐκεῖθέν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς 12
μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις, κολώνια. ἦμεν
δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τι-
νάς. Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν 13
ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμὸν, οὗ ἐνομίζετο
προσευχὴ εἶναι· καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς
συνελθούσαις γυναιξί. Καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυ- 14
δία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομέ-
νη τὸν Θεὸν, ἤκουεν· ἧς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν
καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ
Παύλου. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, 15
παρεκάλεσε, λέγουσα· Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ
Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μεί-
νατε. Καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πο- 16
ρευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ
ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις
ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαν-
τευομένη. Αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ 17
ἡμῖν, ἔκραζε, λέγουσα· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι, δοῦ-
λοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν, οἵτινες καταγγέλ-
λουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ 18
πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ
ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι εἶπε· Παραγγέλλω σοι
ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ' αὐ-
τῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. Ἰδόντες δὲ οἱ 19
κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας
αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σί-
λαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχον-
τας. Καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς, 20
εἶπον· Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν
τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες· Καὶ καταγγέλ- 21
λουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι, οὐδὲ
ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσι. Καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος 22
κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιῤῥήξαντες αὐ-
τῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ῥαβδίζειν. Πολλάς τε 23
ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον εἰς φυλακὴν,
παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τη-
ρεῖν αὐτούς. Ὃς παραγγελίαν τοιαύτην εἰλη- 24
φὼς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν,
καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.
Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσ- 25
ευχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν· ἐπηκροῶντο δὲ αὐ-
τῶν οἱ δέσμιοι. Ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέ- 26
γας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτη-
ρίου· ἀνεῴχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶ-

Digitized by Google

27 σαι, καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. Ἔξυπνος
δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμέ-
νας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μά-
χαιραν, ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκ-
28 πεφευγέναι τοὺς δεσμίους. Ἐφώνησε δὲ φωνῇ με-
γάλῃ ὁ Παῦλος, λέγων· Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ
29 κακόν· ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. Αἰτήσας
δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, καὶ ἔντρομος γενόμενος
30 προσέπεσε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ. Καὶ προα-
γαγὼν αὐτοὺς ἔξω, ἔφη· Κύριοι, τί με δεῖ ποι-
31 εῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον· Πίστευσον ἐπὶ τὸν
Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός
32 σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου,
33 καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλα-
βὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔλου-
σεν ἀπὸ τῶν πληγῶν· καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ
34 οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. Ἀναγαγών τε
αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπεζαν,
καὶ ἠγαλλιάσατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ Θεῷ.
35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς
ῥαβδούχους, λέγοντες· Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους
36 ἐκείνους. Ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λό-
γους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον· Ὅτι ἀπεστάλκασιν
οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν οὖν ἐξελθόν-
37 τες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη
πρὸς αὐτούς· Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατα-
κρίτους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβα-
λον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρᾳ ἡμᾶς ἐκβάλ-
λουσιν; Οὐ γάρ· ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξα-
38 γαγέτωσαν. Ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ
ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἐφοβήθησαν
39 ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσι. Καὶ ἐλθόντες παρ-
εκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόντες ἠρώτων ἐξελ-
40 θεῖν τῆς πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλα-
κῆς εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν· καὶ ἰδόντες τοὺς
ἀδελφοὺς, παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξῆλθον.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

1 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλω-
νίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου ἦν ἡ συν-
2 αγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. Κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ
Παύλῳ εἰσῆλθε πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα
3 τρία διελέγετο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, Δια-
νοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει
παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός
ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν.
Καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώ- 4
θησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ, τῶν τε σεβομέ-
νων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος, γυναικῶν τε τῶν
πρώτων οὐκ ὀλίγαι. Ζηλώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦν- 5
τες Ἰουδαῖοι, καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων
τινὰς ἄνδρας πονηροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες,
ἐθορύβουν τὴν πόλιν· ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰά-
σονος, ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.
Μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί 6
τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας, βοῶντες·
Ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες, οὗτοι καὶ
ἐνθάδε πάρεισιν, Οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ 7
οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος
πράττουσι, βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰη-
σοῦν. Ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς πολιτ- 8
άρχας ἀκούοντας ταῦτα· Καὶ λαβόντες τὸ ἱκα- 9
νὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυ-
σαν αὐτούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκ- 10
τὸς ἐξέπεμψαν τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν
εἰς Βέροιαν· οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συν-
αγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπῄεσαν. Οὗτοι δὲ ἦσαν 11
εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαν-
το τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ'
ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦ-
τα οὕτως. Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, 12
καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων,
καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ 13
τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ
κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ἦλ-
θον κἀκεῖ, σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. Εὐθέως δὲ 14
τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πο-
ρεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον δὲ ὅ,
τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστῶν- 15
τες τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν·
καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τι-
μόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν,
ἐξῄεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐ- 16
τοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν.
Διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις 17
καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶ-
σαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. Τι- 18
νὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσό-

φων

Digitized by Google

φων συνέβαλλον αὐτῷ· καί τινες ἔλεγον· Τί ἂν
θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; Οἱ δέ· Ξένων
δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι. ὅτι τὸν Ἰη-
σοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο.
19 Ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον
ἤγαγον, λέγοντες· Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ και-
20 νὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; Ξενίζον-
τα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. βου-
λόμεθα οὖν γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι.
21 (Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι
εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν
22 καινότερον.) Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ
Ἀρείου πάγου. ἔφη· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάν-
23 τα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. Διερχό-
μενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν.
εὗρον καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἀγνώστῳ
Θεῷ. Ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ
24 καταγγέλλω ὑμῖν. Ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσ-
μον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. οὗτος οὐρανοῦ καὶ
γῆς Κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις να-
25 οῖς κατοικεῖ· Οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θερα-
πεύεται, προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσι
26 ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. Ἐποίησέ τε ἐξ
ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ
πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὁρίσας προτεταγ-
μένους καιροὺς, καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας
27 αὐτῶν· Ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε ψηλαφή-
σειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν· καί τοι γε οὐ μακρὰν
28 ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν αὐτῷ
γὰρ ζῶμεν, καὶ κινούμεθα, καί ἐσμεν· ὡς καί
τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι· Τοῦ γὰρ
29 καὶ γένος ἐσμέν. Γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ.
οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ.
χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου.
30 τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς
ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεὸς, τανῦν παραγγέλλει
31 τοῖς ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν. Διό-
τι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκου-
μένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν
παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
32 Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύα-
ζον· οἱ δὲ εἶπον· Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ του-
33 του. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐ-
34 τῶν. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ,
ἐπίστευσαν· ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγί-
της, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ ἕτεροι σὺν
αὐτοῖς.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

ΜΕΤΑ' δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν 1
Ἀθηνῶν, ἦλθεν εἰς Κόρινθον. Καὶ εὑρών 2
τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γέ-
νει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας,
καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, (διὰ τὸ διατετα-
χέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους
ἐκ τῆς Ῥώμης) προσῆλθεν αὐτοῖς· Καὶ διὰ τὸ 3
ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς, καὶ εἰργά-
ζετο· ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. Διελέ- 4
γετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον,
ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἕλληνας. Ὡς δὲ κατῆλ- 5
θον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας ὅ, τε Σίλας καὶ ὁ Τι-
μόθεος, συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, δια-
μαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.
Ἀντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, 6
ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτούς· Τὸ
αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς
ἐγὼ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Καὶ 7
μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόμα-
τι Ἰούστου, σεβομένου τὸν Θεὸν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συν-
ομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυ- 8
νάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ
αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστε-
υον, καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὁρά- 9
ματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ· Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λά-
λει, καὶ μὴ σιωπήσῃς· Διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, 10
καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε· διότι
λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκά- 11
θισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ. διδάσκων ἐν αὐ-
τοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπα- 12
τεύοντος τῆς Ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμα-
δὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν
ἐπὶ τὸ βῆμα, Λέγοντες· Ὅτι παρὰ τὸν νόμον 13
οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θε-
όν. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα. 14
εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· Εἰ μὲν οὖν
ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳδιούργημα πονηρὸν, ὦ Ἰουδαῖοι,
κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν· Εἰ δὲ ζήτημά 15
ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ'
ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί· κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ

βούλομαι

16 βούλομαι εἶναι. Καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ
17 βήματος. Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες
Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσ-
θεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι
18 ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας
ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει
εἰς τὴν Συρίαν· καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύ-
λας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς· εἶ-
19 χε γὰρ εὐχήν. Κατήντησε δὲ εἰς Ἔφεσον, κἀ-
κείνους κατέλιπεν αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν
20 συναγωγὴν, διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων
δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς,
21 οὐκ ἐπένευσεν· Ἀλλ᾽ ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπών·
Δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποι-
ῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς
ὑμᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. Καὶ ἀνήχθη ἀπὸ τῆς
22 Ἐφέσου. Καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβὰς,
καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀν-
23 τιόχειαν. Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε,
διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ
24 Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. Ἰου-
δαῖος δέ τις Ἀπολλὼς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς
τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἔφεσον,
25 δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. Οὗτος ἦν κατη-
χημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου· καὶ ζέων τῷ πνεύ-
ματι, ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ
τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰω-
26 άννου. Οὗτός τε ἤρξατο παῤῥησιάζεσθαι ἐν τῇ
συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσ-
κιλλα, προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐ-
27 τῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου δὲ
αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι
οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξα-
σθαι αὐτόν. ὃς παραγενόμενος, συνεβάλετο πολὺ
28 τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χάριτος. Εὐτόνως γὰρ
τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικ-
νὺς διὰ τῶν γραφῶν, εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.

ΚΕΦ. ΙΘ΄. XIX.

1 ἘΓένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλὼ εἶναι ἐν Κο-
ρίνθῳ, Παῦλον διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέ-
ρη, ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον· καὶ εὑρών τινας μαθη-
2 τὰς, Εἶπε πρὸς αὐτούς· Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλά-
βετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν·
Ἀλλ᾽ οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν.
Εἶπέ τε πρὸς αὐτούς· Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; 3
Οἱ δὲ εἶπον· Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. Εἶπε 4
δὲ Παῦλος· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα
μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων, εἰς τὸν ἐρχόμενον
μετ᾽ αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τουτέστιν, εἰς τὸν
Χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν 5
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος 6
αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον ἐπ᾽ αὐτούς· ἐλάλουν τε γλώσσαις,
καὶ προεφήτευον. Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες 7
ὡσεὶ δεκαδύο. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν, 8
ἐπαῤῥησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος
καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.
Ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν, κακο- 9
λογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀπο-
στὰς ἀπ᾽ αὐτῶν, ἀφώρισε τοὺς μαθητὰς, καθ᾽
ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου τι-
νός. Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο· ὥστε πάν- 10
τας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν
λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας.
Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ 11
τῶν χειρῶν Παύλου· Ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦν- 12
τας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδά-
ρια ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλάσσεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν
τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρ-
χεσθαι ἀπ᾽ αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν δέ τινες ἀπὸ 13
τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομά-
ζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονη-
ρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες· Ὁρκί-
ζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει.
Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπ- 14
τὰ, οἱ τοῦτο ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦ- 15
μα τὸ πονηρὸν, εἶπε· Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ
τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι· ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; Καὶ 16
ἐφαλλόμενος ἐπ᾽ αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ
πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν,
ἴσχυσε κατ᾽ αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισ-
μένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. Τοῦτο δὲ 17
ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι
τοῖς κατοικοῦσι τὴν Ἔφεσον· καὶ ἐπέπεσε φόβος
ἐπὶ πάντας αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ· Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων 18
ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς
πράξεις αὐτῶν. Ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα 19
πραξάν-

πραξάντων, συνενέγκαντες τὰς βίβλους, κατ-
έκαιον ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς
τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέν-
20 τε. Οὕτω κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ηὔξα-
21 νε καὶ ἴσχυεν. Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο
ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν Μα-
κεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσα-
λήμ, εἰπών· Ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ
22 με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. Ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον
καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσί-
23 αν. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάρα-
24 χος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος γάρ
τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς
Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν
25 οὐκ ὀλίγην. Οὓς συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ
τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν· Ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι
ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι·
26 Καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου,
ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος
πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ
27 εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. Οὐ μόνον δὲ
τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν
ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέ-
μιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ
καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη
28 ἡ Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. Ἀκούσαντες δὲ,
καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ, ἔκραζον, λέγοντες·
29 Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Καὶ ἐπλήσθη ἡ
πόλις ὅλη συγχύσεως· ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν
εἰς τὸ θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρί-
30 σταρχον Μακεδόνας, συνεκδήμους τοῦ Παύλου. Τοῦ
δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ
31 εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσι-
αρχῶν ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐ-
τὸν, παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατ-
32 ρον. Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον· ἦν γὰρ ἡ
ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν
33 τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου
προεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν
τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν
34 χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. Ἐπι-
γνόντων δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία
ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων· Με-
35 γάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. Καταστείλας δὲ ὁ
Γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησίν· Ἄνδρες Ἐφέσι-
οι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν
Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θε-
ᾶς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Διοπετοῦς; Ἀναντιῤῥή- 36
των οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλ-
μένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετὲς πράττειν.
Ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους, 37
οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. Εἰ μὲν 38
οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρός
τινα λόγον ἔχουσιν, ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ ἀνθύ-
πατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι 39
περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ
ἐπιλυθήσεται. Καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖ- 40
σθαι στάσεως περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου
ὑπάρχοντος περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον
τῆς συστροφῆς ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυ-
σε τὴν ἐκκλησίαν.

ΚΕΦ. Κ'. XX.

ΜΕΤΑ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσκα- 1
λεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσ-
πασάμενος, ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν Μακεδο-
νίαν. Διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακα- 2
λέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλά-
δα. Ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ 3
ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι
εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν
διὰ Μακεδονίας. Συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς 4
Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος· Θεσσαλονικέων δὲ,
Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ
Τιμόθεος· Ἀσιανοὶ δὲ, Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος.
Οὗτοι προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. 5
Ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν 6
Ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐ-
τοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ
διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν 7
σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλά-
σαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων
ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον παρέτεινέ τε τὸν λόγον
μέχρι μεσονυκτίου. Ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ 8
ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦσαν συνηγμένοι. Καθήμενος 9
δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρί-
δος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ, διαλεγομένου
τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ
ὕπνου,

Digitized by Google

ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω· καὶ ἤρθη
10 νεκρός. Καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ
καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε· Μὴ θορυβεῖσθε· ἡ γὰρ
11 ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. Ἀναβὰς δὲ, καὶ
κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε
12 ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. Ἤγα-
γον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ
13 μετρίως. Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον,
ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες
ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· οὕτω γὰρ ἦν διατε-
14 ταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. Ὡς δὲ συν-
έβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐ-
15 τὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην. Κἀκεῖθεν ἀποπλεύ-
σαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντικρὺ Χίου·
τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον· καὶ μείναν-
τες ἐν Τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μί-
16 λητον. Ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν
Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι
ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδε γὰρ, εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ,
τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσό-
17 λυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφε-
σον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλη-
18 σίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν, εἶπεν
αὐτοῖς· Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ'
ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν
19 πάντα χρόνον ἐγενόμην· Δουλεύων τῷ Κυρίῳ με-
τὰ πάσης ταπεινοφροσύνης, καὶ πολλῶν δακρύων
καὶ πειρασμῶν, τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπι-
20 βουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· Ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν
συμφερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδά-
21 ξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους· Διαμαρτυρό-
μενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι τὴν εἰς τὸν Θεὸν
μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν
22 Ἰησοῦν Χριστόν. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος τῷ
πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐ-
23 τῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς· Πλὴν ὅτι τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται,
24 λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν. Ἀλλ'
οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου
τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου με-
τὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον
25 τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ οἶδα
ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες,
ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
Διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι 26
καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ 27
γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν
τὴν βουλὴν τοῦ Θεοῦ. Προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς, καὶ 28
παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησί-
αν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵ-
ματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται 29
μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ
φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. Καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀ- 30
ναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ
ἀποσπᾷν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. Διὸ γρη- 31
γορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ
ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην, μετὰ δακρύων νουθετῶν
ἕνα ἕκαστον. Καὶ τανῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, 32
ἀδελφοὶ, τῷ Θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐ-
τοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν
κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. Ἀργυ- 33
ρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα.
Αὐτοὶ δὲ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς 34
οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὗται. Πάν- 35
τα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶντας δεῖ ἀντι-
λαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε
τῶν λόγων τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε· Μα-
κάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον ἢ λαμβάνειν. Καὶ 36
ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶ-
σιν αὐτοῖς προσηύξατο. Ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθ- 37
μὸς πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον
τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν· Ὀδυνώμενοι μά- 38
λιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι
τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐ-
τὸν εἰς τὸ πλοῖον.

ΚΕΦ. ΚΑ'. XXI.

ὩΣ δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέν- 1
τας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν
εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖ-
θεν εἰς Πάταρα· Καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν 2
εἰς Φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. Ἀναφα- 3
νέντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν
εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατήχθημεν
εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζό-
μενον τὸν γόμον. Καὶ ἀνευρόντες τοὺς μαθητὰς, 4
ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά· οἵτινες τῷ Παύ-

λῳ

Digitized by Google

λῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν
5 εἰς Ἱερουσαλήμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτί-
σαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προ-
πεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκ-
νοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ θέντες τὰ γό-
6 νατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, προσηυξάμεθα. Καὶ
ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον·
7 ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡμεῖς δὲ
τὸν πλοῦν διανύσαντες, ἀπὸ Τύρου κατηντήσα-
μεν εἰς Πτολεμαΐδα· καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελ-
8 φοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. Τῇ
δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον,
ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν· καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν
οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, (τοῦ ὄντος ἐκ
9 τῶν ἑπτὰ) ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ
ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύ-
10 ουσαι. Ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους,
κατῆλθέ τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόμα-
11 τι Ἄγαβος· Καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας
τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖ-
ρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε· Τάδε λέγει τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον· Τὸν ἄνδρα, οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη,
οὕτω δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πα-
12 ραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. Ὡς δὲ ἠκούσαμεν
ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι
13 τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἀπε-
κρίθη δὲ ὁ Παῦλος· Τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ
συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μό-
νον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσα-
λὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου
14 Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν,
15 εἰπόντες· Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω. Μετὰ
δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι ἀνεβαί-
16 νομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. Συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μα-
θητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ'
ᾧ ξενισθῶμεν, Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ
17 μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα,
18 ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπι-
ούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον·
19 πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ
ἀσπασάμενος αὐτοὺς, ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον
ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς δια-
20 κονίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν
Κύριον· εἶπόν τε αὐτῷ· Θεωρεῖς, ἀδελφὲ, πόσαι
μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων· καὶ
πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. Κατηχή- 21
θησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις
ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαί-
ους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μη-
δὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. Τί οὖν ἐστι; πάντως 22
δεῖ πλῆθος συνελθεῖν· ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυ-
θας. Τοῦτο οὖν ποίησον ὅ σοι λέγομεν· Εἰσὶν ἡ- 23
μῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν.
Τούτους παραλαβὼν, ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ 24
δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται τὴν κε-
φαλήν· καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται
περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν
νόμον φυλάσσων. Περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων 25
ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν, κρίναντες μηδὲν τοι-
οῦτον τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς,
τό τε εἰδωλόθυτον, καὶ τὸ αἷμα, καὶ πνικτὸν,
καὶ πορνείαν. Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς 26
ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνι-
σθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλή-
ρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσ-
ηνέχθη ὑπὲρ ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. Ὡς 27
δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ
τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱε-
ρῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον
τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν· Κράζοντες· Ἄνδρες Ἰσ- 28
ραηλῖται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ
κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τού-
του πάντας πανταχοῦ διδάσκων· ἔτι τε καὶ Ἕλ-
ληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοίνωκε τὸν
ἅγιον τόπον τοῦτον. (Ἦσαν γὰρ προεωρακότες 29
Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ,
ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦ-
λος.) Ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο 30
συνδρομὴ τοῦ λαοῦ· καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύ-
λου, εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ· καὶ εὐθέως ἐκ-
λείσθησαν αἱ θύραι. Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀπο- 31
κτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης,
ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἱερουσαλήμ. Ὃς ἐξαυτῆς 32
παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, κατ-
έδραμεν ἐπ' αὐτούς. Οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλί-
αρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτον-
τες τὸν Παῦλον. Τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος ἐπ- 33
ελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δεθῆναι ἁλύσεσι
δυσί· καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστι πε-
ποιηκώς. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ· 34

μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν
θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρ-
35 εμβολήν. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθ-
μοὺς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατι-
36 ωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου· Ἠκολούθει γὰρ
37 τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κρᾶζον· Αἶρε αὐτόν. Μέλ-
λων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦ-
λος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ· Εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι
38 πρός σε; Ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; Οὐκ
ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμε-
ρῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον
39 τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; Εἶπε
δὲ ὁ Παῦλος· Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος
Ταρσεὺς, τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολί-
της. δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς
40 τὸν λαόν. Ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος
ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε τῇ χειρὶ
τῷ λαῷ· πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώ-
νησε τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ, λέγων·

- ΚΕΦ. ΚΒ΄. XXII.

1 ΑΝδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου
2 τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας· (Ἀκούσαν-
τες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐ-
τοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν· καί φησιν·)
3 Ἐγὼ μεν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν
Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ
πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ, πε-
παιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου,
ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς
4 ἐστε σήμερον. Ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχ-
ρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλα-
5 κὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας· Ὡς καὶ ὁ ἀρχιε-
ρεὺς μαρτυρεῖ μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον·
παρ᾽ ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελ-
φοὺς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς
ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἵνα τι-
6 μωρηθῶσιν. Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγ-
γίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν, ἐξαίφ-
νης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν πε-
7 ρὶ ἐμέ. Ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα
φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις;
8 Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· Τίς εἶ, Κύριε; Εἶπέ τε πρός
με· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις.
Οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, 9
καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο· τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν
τοῦ λαλοῦντός μοι. Εἶπον δέ· Τί ποιήσω, Κύριε; 10
Ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρός με· Ἀναστὰς πορεύου εἰς
Δαμασκόν· κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων
ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον, 11
ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμε-
νος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν.
Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον, 12
μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰου-
δαίων, Ἐλθὼν πρός με, καὶ ἐπιστὰς εἶπέ μοι· 13
Σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον. Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
ἀνέβλεψα, εἰς αὐτόν. Ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ Θεὸς 14
τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ
θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι
φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· Ὅτι ἔσῃ μάρτυς 15
αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἑώρακας καὶ
ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι, 16
καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμε-
νος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἐγένετο δέ μοι ὑπο- 17
στρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου
ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, Καὶ ἰδεῖν 18
αὐτὸν λέγοντά μοι· Σπεῦσον, καὶ ἔξελθε ἐν τά-
χει ἐξ Ἱερουσαλήμ· διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν
μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. Κἀγὼ εἶπον· Κύριε, αὐτοὶ 19
ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων
κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπί σε.
Καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυ- 20
ρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς, καὶ συνευδο-
κῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμά-
τια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. Καὶ εἶπε πρός με· 21
Πορεύου· ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε.
Ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆ- 22
ραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες· Αἶρε ἀπὸ τῆς
γῆς τὸν τοιοῦτον· οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῆν.
Κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμά- 23
τια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα,
Ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν 24
παρεμβολὴν, εἰπὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν·
ἵνα ἐπιγνῷ δι᾽ ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ.
Ὡς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς 25
τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· Εἰ ἄνθρω-
πον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μα-
στίζειν; Ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελ- 26
θὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· Ὅρα τί

μέλλεις

μέλλεις ποιεῖν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός
27 ἐστι. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ·
Λέγε μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖος εἶ; Ὁ δὲ ἔφη· Ναί.
28 Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος· Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου
τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. Ὁ δὲ Παῦ-
29 λος ἔφη· Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν
ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετά-
ζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς ὅτι
30 Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. Τῇ δὲ
ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς, τὸ, τί
κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν
ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρ-
χιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν· καὶ κατα-
γαγὼν τὸν Παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτούς.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XXIII.

1 Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ, εἶπεν·
Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγα-
θῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέ-
2 ρας. Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς
3 παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. Τότε
ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε· Τύπτειν σε μέλλει ὁ
Θεὸς, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων
με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με
4 τύπτεσθαι; Οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον· Τὸν ἀρ-
5 χιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς; Ἔφη τε ὁ Παῦλος·
Οὐκ ᾔδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπ-
ται γάρ· Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.
6 Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ σαδδουκαί-
ων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συν-
εδρίῳ· Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι,
υἱὸς Φαρισαίου· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκ-
7 ρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος,
ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν σαδδουκαί-
8 ων· καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ
λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον, μήτε
πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα.
9 Ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη. καὶ ἀναστάντες οἱ
γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχον-
το, λέγοντες· Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ, ἢ
10 ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. Πολλῆς δὲ γενομένης
στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ διασπα-
σθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα
καταβὰν ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν
τε εἰς τὴν παρεμβολήν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ 11
ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε· Θάρσει, Παῦλε· ὡς
γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ,
οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι. Γενομέ- 12
νης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων
συστροφὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες μήτε
φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦ-
λον. Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην 13
τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες. Οἵτινες προσελ- 14
θόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις,
εἶπον· Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μη-
δενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦ-
λον. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ 15
σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ
πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστε-
ρον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ, πρὸ τοῦ ἐγγίσαι
αὐτὸν, ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκού- 16
σας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν,
παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβο-
λὴν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. Προσκαλεσάμενος 17
δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων, ἔφη· Τὸν
νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον·
ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. Ὁ μὲν οὖν πα- 18
ραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον,
καί φησιν· Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός
με ἠρώτησε τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρός σε,
ἔχοντά τι λαλῆσαί σοι. Ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς 19
χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ'
ἰδίαν, ἐπυνθάνετο· Τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί
μοι; Εἶπε δέ· Ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρω- 20
τῆσαί σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγά-
γῃς τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον
πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐ- 21
τοῖς· ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες
πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν
ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀνέλωσιν
αὐτόν· καὶ νῦν ἕτοιμοί εἰσι, προσδεχόμενοι τὴν
ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος 22
ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἐκ-
λαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός με. Καὶ 23
προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων,
εἶπεν· Ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως
πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἱππεῖς ἑβδομή-
κοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης

Digitized by Google

24 ὥρας τῆς νυκτός· Κτήνη τε παραστῆσαι, ἵνα
ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς Φή-
25 λικα τὸν ἡγεμόνα· Γράψας ἐπιστολὴν περιέχου-
26 σαν τὸν τύπον τοῦτον· Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρα-
27 τίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον
συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα
ἀναιρεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύ-
ματι ἐξειλόμην αὐτὸν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι.
28 Βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δἰ ἣν ἐνεκάλουν
αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν.
29 Ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νό-
μου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν
30 ἔγκλημα ἔχοντα. Μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς
εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρός σε· παραγγείλας καὶ
τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. Ἔῤ-
31 ῥωσο. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ διατε-
ταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον,
ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.
32 Τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύε-
σθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν.
33 Οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀνα-
δόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ
34 τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμὼν, καὶ
ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶ, καὶ πυθό-
35 μενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας· Διακούσομαί σου, ἔφη,
ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται. Ἐκέλευ-
σέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσ-
σεσθαι.

ΚΕΦ. ΚΔ΄. XXIV.

1 ΜΕτὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς
Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ῥήτο-
ρος Τερτύλλου τινὸς, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγε-
2 μόνι κατὰ τοῦ Παύλου. Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρ-
3 ξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος, λέγων· Πολλῆς
εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων
γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας,
πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε
4 Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. Ἵνα δὲ μὴ
ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε
5 ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. Εὑρόντες γὰρ
τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινοῦντα στάσιν
πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην,
πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέσεως·
Ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ 6
ἐκρατήσαμεν, καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθε-
λήσαμεν κρίνειν. Παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλί- 7
αρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν
ἀπήγαγε· Κελεύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχε- 8
σθαι ἐπί σε· παρ᾽ οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας πε-
ρὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦ-
μεν αὐτοῦ. Συνέθεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσ- 9
κοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦ- 10
λος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν· Ἐκ
πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπι-
στάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολο-
γοῦμαι· Δυναμένου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσί 11
μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο, ἀφ᾽ ἧς ἀνέβην προσκυνήσων
ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με 12
πρός τινα διαλεγόμενον, ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα
ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν
πόλιν· Οὔτε παραστῆσαι δύνανται περὶ ὧν νῦν 13
κατηγοροῦσί μου. Ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κα- 14
τὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτω λατρεύω
τῷ πατρῴῳ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν
νόμον καὶ ἐν τοῖς προφήταις γεγραμμένοις· Ἐλ- 15
πίδα ἔχων εἰς τὸν Θεὸν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι
προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν,
δικαίων τε καὶ ἀδίκων. Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσ- 16
κῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν
καὶ τοὺς ἀνθρώπους διαπαντός· Δἰ ἐτῶν δὲ πλει- 17
όνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ
ἔθνος μου καὶ προσφοράς. Ἐν οἷς εὗρόν με ἡγ- 18
νισμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ μετὰ
θορύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι. Οὓς ἔδει 19
ἐπὶ σοῦ παρεῖναι, καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν
πρός με. Ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν εἴ τι εὗρον 20
ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου.
Ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἑστὼς 21
ἐν αὐτοῖς· Ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρί-
νομαι σήμερον ὑφ᾽ ὑμῶν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ 22
Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτοὺς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ
περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών· Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος
καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ᾽ ὑμᾶς. Διατα- 23
ξάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
λον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν
ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν, ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.
Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ 24

σὺν

σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ, μετ-
επέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ
25 τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. Διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ
περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίμα-
τος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος
ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη· Τὸ νῦν ἔχον πορεύου· καιρὸν
26 δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί σε· Ἅμα δὲ καὶ
ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ
Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν· διὸ καὶ πυκνότερον
27 αὐτὸν μεταπεμπόμενος, ὡμίλει αὐτῷ. Διετίας
δὲ πληρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον
Φῆστον· θέλων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰου-
δαίοις ὁ Φῆλιξ, κατέλιπε τὸν Παῦλον δεδεμένον.

ΚΕΦ. ΚΕʹ. XXV.

1 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡ-
μέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρεί-
2 ας. Ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ
πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρ-
3 εκάλουν αὐτόν, Αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ,
ὅπως μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· ἐνέ-
δραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν.
4 Ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
λον ἐν Καισαρείᾳ, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει
5 ἐκπορεύεσθαι. Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησί,
συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ,
6 κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς
ἡμέρας πλείους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν,
τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευ-
7 σε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένου δὲ αὐ-
τοῦ, περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβη-
κότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέ-
ροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι·
8 Ἀπολογουμένου αὐτοῦ· Ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν
Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά τι
9 ἥμαρτον. Ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χά-
ριν καταθέσθαι ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπε· Θέ-
λεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβὰς, ἐκεῖ περὶ τούτων
10 κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ; Εἶπε δὲ ὁ Παῦλος· Ἐπὶ τοῦ
βήματος Καίσαρος ἑστώς εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι·
Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγι-
11 νώσκεις. Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου
πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ
δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με
δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦ-
μαι. Τότε ὁ Φῆστος, συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμ- 12
βουλίου, ἀπεκρίθη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι; ἐπὶ Καί-
σαρα πορεύσῃ. Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, 13
Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν
εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τὸν Φῆστον. Ὡς 14
δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ
βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων·
Ἀνήρ τις ἐστὶ καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσ-
μιος, Περὶ οὗ, γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐνε- 15
φάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν
Ἰουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. Πρὸς οὓς 16
ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζε-
σθαί τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ
κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατη-
γόρους, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγ-
κλήματος. Συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀνα- 17
βολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς καθί-
σας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν
ἄνδρα. Περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν 18
αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ. Ζητήματα 19
δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς
αὐτόν, καὶ περί τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔ-
φασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. Ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ εἰς 20
τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον εἰ βούλοιτο πο-
ρεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ
τούτων. Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι 21
αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα
τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καί-
σαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη· 22
Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. Ὁ
δέ· Αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύ- 23
ριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης
μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς
τὸ ἀκροατήριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις, καὶ ἀν-
δράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ
κελεύσαντος τοῦ Φήστου, ἤχθη ὁ Παῦλος. Καί 24
φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες
οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον,
περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν
μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες
μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. Ἐγὼ δὲ καταλαβό- 25
μενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι,
καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστόν,
ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. Περὶ οὗ ἀσφαλές τι 26
γράψαι

Digitized by Google

γράψαι τῷ Κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον αὐ-
τὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ
27 τι γράψαι. Ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα
δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας ση-
μᾶναι.

ΚΕΦ. κϛ'. XXVI.

1 ἈΓρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐπιτρέ-
πεταί σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ λέγειν. Τότε ὁ Παῦ-
2 λος ἀπελογεῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα. Περὶ πάν-
των ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγ-
ρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπο-
3 λογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον· Μάλιστα γνώστην ὄν-
τα σε πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἐθῶν τε καὶ
ζητημάτων. διὸ δέομαί σου, μακροθύμως ἀκοῦσαί
4 μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος,
τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν
5 Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι· Προγι-
νώσκοντές με ἄνωθεν, (ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν,)
ὅτι κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέ-
6 ρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος· Καὶ νῦν ἐπ'
ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γε-
7 νομένης ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἕστηκα κρινόμενος· Εἰς
ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ
ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· περὶ ἧς
ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν
8 Ἰουδαίων. Τί; ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ
9 Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυ-
τῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν
10 πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι. Ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱε-
ροσολύμοις· καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς
κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
λαβών· ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆ-
11 φον· Καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλά-
κις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, πε-
ρισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδίωκον ἕως καὶ
12 εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς
τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς
13 παρὰ τῶν ἀρχιερέων, Ἡμέρας μέσης, κατὰ
τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν
λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμψαν με φῶς καὶ
14 τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. Πάντων δὲ καταπε-
σόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦ-
σαν πρός με, καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκ-
τῳ· Σαοὺλ, Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι
πρὸς κέντρα λακτίζειν. Ἐγὼ δὲ εἶπον· Τίς εἶ, 15
Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν· Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώ-
κεις. Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας 16
σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί σε
ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες, ὧν τε ὀφ-
θήσομαί σοι· Ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ 17
τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς νῦν σε ἀποστέλλω, Ἀνοῖξαι 18
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς
φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θε-
ὸν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ
κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις, πίστει τῇ εἰς ἐμέ.
Ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπει- 19
θὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ· Ἀλλὰ τοῖς ἐν Δα- 20
μασκῷ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε
τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγ-
γελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θε-
ὸν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας.
Ἕνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ 21
ἱερῷ, ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. Ἐπικουρίας οὖν 22
τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας
ταύτης ἕστηκα, μαρτυρούμενος μικρῷ τε καὶ με-
γάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλά-
λησαν μελλόντων γίνεσθαι, καὶ Μωσῆς· Εἰ πα- 23
θητὸς ὁ Χριστὸς, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν
φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνε-
σι· Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος με- 24
γάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη· Μαίνῃ, Παῦλε· τὰ πολλά σε
γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. Ὁ δέ· Οὐ 25
μαίνομαι, φησι, κράτιστε Φῆστε, ἀλλ' ἀληθείας καὶ
σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. Ἐπίσταται 26
γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παῤ-
ῥησιαζόμενος λαλῶ. λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι
τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν· οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ
πεπραγμένον τοῦτο. Πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα 27
τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγ- 28
ρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· Ἐν ὀλίγῳ με πεί-
θεις Χριστιανὸν γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν· 29
Εὐξαίμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολ-
λῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς
μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους ὁποῖος κἀγώ εἰμι,
παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. Καὶ ταῦτα εἰπόν- 30
τος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἥ
τε Βερνίκη, καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. Καὶ ἀνα- 31
χωρήσαντες

Digitized by Google

χωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες·
Ὅτι οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ
32 ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη·
Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ
ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

ΚΕΦ. ΚΖ'. XXVII.

1 ὩΣ δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν
Ἰταλίαν, παρεδίδουν τόν τε Παῦλον καί
τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ, ὀνόματι
2 Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. Ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ
Ἀδραμυττηνῷ, μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν
Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν
3 Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως. Τῇ τε
ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα. Φιλανθρώπως τε
ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψε πρὸς
4 τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. Κἀ-
κεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον,
5 διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. Τό, τε πέ-
λαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν
διαπλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυ-
6 κίας. Κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλε-
ξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν
7 ἡμᾶς εἰς αὐτό. Ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυ-
πλοοῦντες, καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνί-
δον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύ-
8 σαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην· Μόλις τε
παραλεγόμενοι αὐτήν, ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ
καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις
9 Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄν-
τος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοός, διὰ τὸ καὶ τὴν
νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ Παῦλος,
10 Λέγων αὐτοῖς· Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως
καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ
πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσε-
11 σθαι τὸν πλοῦν. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος τῷ κυβερ-
νήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς
12 ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. Ἀνευθέτου δὲ τοῦ
λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν, οἱ
πλείους ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν, εἴ-
πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα πα-
ραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κα-
13 τὰ Λίβα καὶ κατὰ Χῶρον. Ὑποπνεύσαντος δὲ
Νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι,
ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. Μετ' 14
οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνι-
κός, ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων. Συναρπασθέντος 15
δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν
τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. Νησίον δέ τι 16
ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαύδην, μόλις ἰσχύ-
σαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης· Ἣν 17
ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ
πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέ-
σωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο.
Σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκ- 18
βολὴν ἐποιοῦντο. Καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν 19
σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν. Μήτε δὲ ἡλίου, 20
μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέ-
ρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν
περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς.
Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ 21
Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν· Ἔδει μέν, ὦ
ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι
ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην
καὶ τὴν ζημίαν. Καὶ τανῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐ- 22
θυμεῖν· ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ
ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. Παρέστη γάρ μοι τῇ νυ- 23
κτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ οὗ εἰμι, ᾧ καὶ λατ-
ρεύω, Λέγων· Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε 24
δεῖ παραστῆναι· καὶ ἰδού, κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς
πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. Διὸ εὐθυμεῖ- 25
τε, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται
καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. Εἰς νῆσον δὲ 26
τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδε- 27
κάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ
Ἀδρίᾳ, κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦ-
ται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. Καὶ βολί- 28
σαντες, εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι· βραχὺ δὲ διαστή-
σαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυιὰς
δεκαπέντε. Φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς 29
τόπους ἐκπέσωσιν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας
τέσσαρας, ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ 30
ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χα-
λασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προ-
φάσει ὡς ἐκ πρώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτεί-
νειν, Εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ καὶ τοῖς 31
στρατιώταις· Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοί-
ῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. Τότε οἱ στρατι- 32
ῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴ-
ασαν

Digitized by Google

33 ωσαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. Ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέ-
ρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας
μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων· Τεσσαρεσκαιδεκάτην
σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες, ἄσιτοι διατελεῖ-
34 τε, μηδὲν προσλαβόμενοι· Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς
προσλαβεῖν τροφῆς· τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας
σωτηρίας ὑπάρχει. οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς
35 κεφαλῆς πεσεῖται. Εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λα-
βὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάν-
36 των, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. Εὔθυμοι δὲ
γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τρο-
37 φῆς. Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ,
38 διακόσιαι ἑβδομηκονταέξ. Κορεσθέντες δὲ τροφῆς,
ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς
39 τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν
γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον· κόλπον δέ τινα κατενόουν
ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δύ-
40 ναιντο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. Καὶ τὰς ἀγκύρας πε-
ριελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες
τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων· καὶ ἐπάραντες
τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγι-
41 αλόν. Περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον
ἐπώκειλαν τὴν ναῦν· καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα
ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ
42 τῆς βίας τῶν κυμάτων. Τῶν δὲ στρατιωτῶν βου-
λὴ ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή
43 τις ἐκκολυμβήσας διαφύγοι. Ὁ δὲ ἑκατόνταρ-
χος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν
αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμέ-
νους κολυμβᾷν, ἀποῤῥίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν
44 γῆν ἐξιέναι· Καὶ τοὺς λοιποὺς, οὓς μὲν ἐπὶ σα-
νίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ
οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

ΚΕΦ. ΚΗʹ. XXVIII.

1 ΚΑΙ` διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελί-
2 τη ἡ νῆσος καλεῖται. Οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖ-
χον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν. ἀνά-
ψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάντας
ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ διὰ τὸ
3 ψῦχος. Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων
πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυρὰν, ἔχιδνα
ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐ-
4 τοῦ. Ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ

θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλή-
λους· Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν
διασωθέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ
εἴασεν. Ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς 5
τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. Οἱ δὲ προσεδό- 6
κων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι, ἢ καταπίπτειν
ἄφνω νεκρόν· Ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκών-
των, καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν
γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον Θεὸν αὐτὸν
εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρ- 7
χε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνόματι Ποπ-
λίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς, τρεῖς ἡμέρας φι-
λοφρόνως ἐξένισεν. Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ 8
Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κα-
τακεῖσθαι· πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσ-
ευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο
αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ 9
ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ
ἐθεραπεύοντο. Οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν 10
ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν
χρείαν. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν 11
πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξαν-
δρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκούροις. Καὶ καταχθέντες 12
εἰς Συρακούσας, ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς. Ὅ- 13
θεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον· καὶ
μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου, δευτεραῖοι
ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους. Οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς, 14
παρεκλήθημεν ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπ-
τά· καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν. Κἀκεῖ- 15
θεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλ-
θον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου φόρου καὶ
Τριῶν ταβερνῶν· οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστή-
σας τῷ Θεῷ, ἔλαβε θάρσος. Ὅτε δὲ ἤλθομεν 16
εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσ-
μίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη
μένειν καθ᾽ ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν
στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγ- 17
καλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων
πρώτους· Συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐ-
τούς· Ἄνδρες ἀδελφοὶ, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιή-
σας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις, δέσμι-
ος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας
τῶν Ῥωμαίων. Οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβού- 18
λοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανά-
του ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰου- 19
δαίων,

δαίων, ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα· οὐχ
20 ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι. Διὰ
ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν
καὶ προσλαλῆσαι· ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ
21 Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. Οἱ δὲ
πρὸς αὐτὸν εἶπον· Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ
σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας· οὔτε παραγενό-
μενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέ
22 τι περὶ σοῦ πονηρόν. Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦ-
σαι ἃ φρονεῖς· περὶ μὲν γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύ-
της γνωστόν ἐστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται.
23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἧκον πρὸς αὐτὸν
εἰς τὴν ξενίαν πλείονες· οἷς ἐξετίθετο διαμαρ-
τυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε
αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπό τε τοῦ νόμου Μω-
σέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέ-
24 ρας. Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ
25 δὲ ἠπίστουν. Ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους,
ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἕν, ὅτι
καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαΐου
τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, Λέγον· 26
Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπέ· Ἀκοῇ
ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε· καὶ βλέποντες βλέ-
ψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρ- 27
δία τοῦ λαοῦ τούτου· καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν,
καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε
ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι,
καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰά-
σωμαι αὐτούς. Γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθ- 28
νεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ
ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον 29
οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.
Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώ- 30
ματι· καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομέ-
νους πρὸς αὐτόν· Κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ 31
Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ μετὰ πάσης παῤῥησίας, ἀκωλύτως.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ῬΩΜΑΙΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. I.

1 ΠΑῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπό-
στολος, ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ,
2 (Ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐ-
3 τοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις,) Περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ,
(τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ
4 σάρκα· Τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει,
κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης, ἐξ ἀναστάσεως νεκ-
5 ρῶν·) Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. (Δι' οὗ
ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πί-
στεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
6 αὐτοῦ. Ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χρι-
7 στοῦ·) Πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ, ἀγαπητοῖς Θεοῦ,
κλητοῖς ἁγίοις· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
8 πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρῶτον
μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ
πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται
ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. Μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ Θε- 9
ός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου, ἐν τῷ εὐ-
αγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν
ὑμῶν ποιοῦμαι· Πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου 10
δεόμενος, εἴπως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ
θελήματι τοῦ Θεοῦ, ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. Ἐπιπο- 11
θῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα
ὑμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς·
Τοῦτο δέ ἐστι, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς 12
ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. Οὐ θέ- 13
λω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προ-
εθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, (καὶ ἐκωλύθην ἄχρι
τοῦ δεῦρο,) ἵνα καρπόν τινα σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν,
καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἕλλησί τε 14

καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης
15 εἰμί· Οὕτω τὸ κατ᾽ ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς
16 ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. Οὐ γὰρ ἐπαισχύ-
νομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ· δύναμις γὰρ Θεοῦ
ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ
17 τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. Δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν
αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν· κα-
θὼς γέγραπται· Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.
18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἐπὶ
πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν
19 τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων· Διότι τὸ
γνωστὸν τοῦ Θεοῦ, φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ γὰρ
20 Θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσε. Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ
ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθ-
ορᾶται, ἥτε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης·
21 εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους· Διότι γνόν-
τες τὸν Θεὸν, οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν, ἢ εὐχα-
ρίστησαν· ἀλλ᾽ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισ-
μοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρ-
22 δία. Φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν.
23 Καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν
ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετει-
24 νῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. Διὸ καὶ παρ-
έδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν
καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζε-
25 σθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς· Οἵτινες μετ-
ήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει,
καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει πα-
ρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς
26 αἰῶνας. ἀμήν. Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ
Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐ-
τῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν
27 παρὰ φύσιν· Ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄῤῥενες ἀφέν-
τες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύ-
θησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες
ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ
τὴν ἀντιμισθίαν, ἣν ἔδει, τῆς πλάνης αὐτῶν
28 ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς οὐκ
ἐδοκίμασαν τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρ-
έδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν
29 τὰ μὴ καθήκοντα· Πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ,
πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ· μεστοὺς
30 φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας· ψι-
θυριστὰς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστὰς, ὑπερ-
ηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦ-
σιν ἀπειθεῖς, Ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, 31
ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας. Οἵτινες τὸ δικαίωμα 32
τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες, (ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσ-
σοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶν) οὐ μόνον αὐτὰ ποι-
οῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

ΚΕΦ. Β΄. II.

ΔΙΟ᾽ ἀναπολόγητος εἶ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρί- 1
νων. ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν
κατακρίνεις· τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων.
Οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρῖμα τοῦ Θεοῦ ἐστι κατὰ ἀ- 2
λήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. Λο- 3
γίζῃ δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοι-
αῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν αὐτὰ, ὅτι σὺ ἐκ-
φεύξῃ τὸ κρῖμα τοῦ Θεοῦ; Ἢ τοῦ πλούτου τῆς 4
χρηστότητος αὐτοῦ, καὶ τῆς ἀνοχῆς, καὶ τῆς μακρο-
θυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν
τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε ἄγει; Κατὰ δὲ τὴν 5
σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θη-
σαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀπο-
καλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ. Ὃς ἀποδώ- 6
σει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· Τοῖς μὲν καθ᾽ 7
ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ, δόξαν καὶ τιμὴν καὶ
ἀφθαρσίαν ζητοῦσι, ζωὴν αἰώνιον· Τοῖς δὲ ἐξ 8
ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθο-
μένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή. Θλίψις 9
καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ
κατεργαζομένου τὸ κακὸν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ
Ἕλληνος. Δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ 10
τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον
καὶ Ἕλληνι. Οὐ γάρ ἐστι προσωποληψία παρὰ 11
τῷ Θεῷ. Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως 12
καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ
νόμου κριθήσονται, (Οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ 13
νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ᾽ οἱ ποιηταὶ τοῦ
νόμου δικαιωθήσονται. Ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ 14
νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι
νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος· Οἵτινες 15
ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συν-
ειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν
κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμένων,) Ἐν ἡμέ- 16
ρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώ-
πων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἴδε

17 Ἴδε, σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ
18 νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, Καὶ γινώσκεις τὸ
θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατη-
19 χούμενος ἐκ τοῦ νόμου· Πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁ-
20 δηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, Παι-
δευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα
τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν
21 τῷ νόμῳ. Ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν οὐ
διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις;
22 Ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις; ὁ βδελυσσό-
23 μενος τὰ εἴδωλα, ἱεροσυλεῖς; Ὃς ἐν νόμῳ καυ-
χᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θε-
24 ὸν ἀτιμάζεις; Τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς
βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται.
25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσσῃς·
ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομή σου
26 ἀκροβυστία γέγονεν. Ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ
δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυ-
27 στία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; Καὶ κρι-
νεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα,
σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβά-
28 την νόμου; Οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ, Ἰουδαῖός
ἐστιν· οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ, ἐν σαρκὶ, περιτομή·
29 Ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρ-
δίας, ἐν πνεύματι, οὐ γράμματι· οὗ ὁ ἔπαινος
οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου; ἢ τίς ἡ ὠφέ-
2 λεια τῆς περιτομῆς; Πολὺ, κατὰ πάντα
τρόπον. Πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ
3 λόγια τοῦ Θεοῦ. Τί γὰρ, εἰ ἠπίστησάν τινες; μὴ
ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει;
4 Μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ Θεὸς ἀληθὴς, πᾶς δὲ
ἄνθρωπος ψεύστης· καθὼς γέγραπται· Ὅπως ἂν
δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ
5 κρίνεσθαί σε. Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιο-
σύνην συνίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ
ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; (κατὰ ἄνθρωπον λέγω.)
6 Μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ Θεὸς τὸν κόσμον;
7 Εἰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσμα-
τι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀ-
8 γὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; Καὶ μὴ (καθὼς
βλασφημούμεθα, καὶ καθώς φασί τινες ἡμᾶς λέ-
γειν,) ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ
ἀγαθά; ὧν τὸ κρῖμα ἔνδικόν ἐστι. Τί οὖν; προε- 9
χόμεθα; Οὐ πάντως· προῃτιασάμεθα γὰρ Ἰου-
δαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶ-
ναι· Καθὼς γέγραπται· Ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος οὐδὲ 10
εἷς· Οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν 11
Θεόν. Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν· 12
οὐκ ἔστι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός.
Τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ταῖς γλώσ- 13
σαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν· ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεί-
λη αὐτῶν. Ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέ- 14
μει· Ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα. 15
Σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς 16
αὐτῶν. Καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. 17
Οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 18
Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ νόμῳ 19
λαλεῖ· ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ, καὶ ὑπόδικος γένη-
ται πᾶς ὁ κόσμος τῷ Θεῷ. Διότι ἐξ ἔργων νό- 20
μου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ·
διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. Νυνὶ δὲ 21
χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρ-
τυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν. Δι- 22
καιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς
πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας· οὐ γάρ
ἐστι διαστολή. Πάντες γὰρ ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦν- 23
ται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ· Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ 24
αὐτοῦ χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἱλαστήριον διὰ 25
τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς
δικαιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγε-
γονότων ἁμαρτημάτων· Ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, 26
πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, ἐν τῷ νῦν
καιρῷ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον, καὶ δικαιοῦντα
τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ καύχησις; ἐξ- 27
εκλείσθη. Διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; Οὐχί· ἀλ-
λὰ διὰ νόμου πίστεως. Λογιζόμεθα οὖν, πίστει δι- 28
καιοῦσθαι ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. Ἢ Ἰου- 29
δαίων ὁ Θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν; Ναὶ καὶ
ἐθνῶν. Ἐπείπερ εἷς ὁ Θεὸς, ὃς δικαιώσει περι- 30
τομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστε-
ως. Νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως; Μὴ 31
γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἱστῶμεν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑ- 1
ρηκέναι κατὰ σάρκα; Εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ 2

Digitized by Google

ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ᾽ οὐ πρὸς
3 τὸν Θεόν. Τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; Ἐπίστευσε
δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δι-
4 καιοσύνην. Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογί-
ζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφείλημα.
5 Τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν
δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ
6 εἰς δικαιοσύνην. Καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγει τὸν
μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται
7 δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων· Μακάριοι ὧν ἀφέθη-
σαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρ-
8 τίαι. Μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος
9 ἁμαρτίαν. Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος, ἐπὶ τὴν
περιτομὴν, ἢ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; Λέγο-
μεν γὰρ ὅτι ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς
10 δικαιοσύνην. Πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄν-
τι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; Οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ᾽
11 ἐν ἀκροβυστίᾳ. Καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς,
σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ
ἀκροβυστίᾳ· εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων
τῶν πιστευόντων δι᾽ ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆ-
12 ναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην· Καὶ πατέρα
περιτομῆς, τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ
καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυ-
13 στίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. Οὐ
γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ, ἢ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ
14 κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. Εἰ γὰρ οἱ
ἐκ νόμου, κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις, καὶ
15 κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· Ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν
κατεργάζεται· οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παρά-
16 βασις. Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς
τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ
σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον, ἀλλὰ καὶ
τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραὰμ, ὅς ἐστι πατὴρ πάντων
17 ἡμῶν, (Καθὼς γέγραπται· Ὅτι πατέρα πολ-
λῶν ἐθνῶν τέθεικά σε) κατέναντι οὗ ἐπίστευσε,
Θεοῦ, τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος
18 τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· Ὃς παρ᾽ ἐλπίδα ἐπ᾽ ἐλ-
πίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα
πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον· Οὕτως ἔσται
19 τὸ σπέρμα σου. Καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, οὐ
κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον,
ἑκατονταέτης που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν
20 τῆς μήτρας Σάῤῥας. Εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ Θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ᾽ ἐνεδυναμώ-
θη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ Θεῷ· Καὶ πληροφο- 21
ρηθεὶς, ὅτι ὃ ἐπήγγελται, δυνατός ἐστι καὶ ποι-
ῆσαι. Διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 22
Οὐκ ἐγράφη δὲ δι᾽ αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη 23
αὐτῷ· Ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζε- 24
σθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν
τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, Ὃς παρεδόθη διὰ 25
τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν
δικαίωσιν ἡμῶν.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΔΙκαιωθέντες οὖν, ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν 1
πρὸς τὸν Θεὸν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ· Δι᾽ οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν 2
τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἑστήκαμεν,
καὶ καυχώμεθα ἐπ᾽ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.
Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλί- 3
ψεσιν· εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατερ-
γάζεται· Ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ 4
ἐλπίδα· Ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀ- 5
γάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν
διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. Ἔτι 6
γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν
ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανε. Μόλις γὰρ ὑπὲρ δι- 7
καίου τὶς ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τά-
χα τὶς καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. Συνίστησι δὲ τὴν 8
ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ὅτι ἔτι ἁμαρ-
τωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε.
Πολλῷ οὖν μᾶλλον, δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵμα- 9
τι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι᾽ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς.
Εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ 10
τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον κατα-
λαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. Οὐ μό- 11
νον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι᾽ οὗ νῦν τὴν κατ-
αλλαγὴν ἐλάβομεν. Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι᾽ ἑνὸς 12
ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε,
καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς
πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ᾽ ᾧ
πάντες ἥμαρτον. Ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν 13
ἐν κόσμῳ· ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος
νόμου. Ἀλλ᾽ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ, 14
μέχρι Μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας
ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ, ὅς

Digitized by Google

15 ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. Ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παρά-
πτωμα, οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ
ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ
μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάρι-
τι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολ-
16 λοὺς ἐπερίσσευσε. Καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτή-
σαντος, τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρῖμα ἐξ ἑνὸς
εἰς κατάκριμα· τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν πα-
17 ραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. Εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς
παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ
ἑνὸς, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χά-
ριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνον-
τες, ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χρι-
18 στοῦ. Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος, εἰς
πάντας ἀνθρώπους, εἰς κατάκριμα· οὕτω καὶ δι'
ἑνὸς δικαιώματος, εἰς πάντας ἀνθρώπους, εἰς
19 δικαίωσιν ζωῆς. Ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς
τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ
πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δί-
20 καιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. Νόμος δὲ παρ-
εισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. οὗ δὲ
ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χά-
21 ρις· Ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ
θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δι-
καιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν.

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

1 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα
2 ἡ χάρις πλεονάσῃ; Μὴ γένοιτο· οἵτινες ἀπε-
θάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐ-
3 τῇ; Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς
Χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτί-
4 σθημεν; Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπ-
τίσματος εἰς τὸν θάνατον· ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη
Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς,
οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.
5 Εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ
θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμε-
6 θα. Τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν
ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶ-
μα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ
7 ἁμαρτίᾳ. Ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ
8 τῆς ἁμαρτίας. Εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ,
πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ· Εἰδότες ὅτι 9
Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκέτι ἀποθνήσκει·
θάνατος αὐτοῦ οὐκ ἔτι κυριεύει. Ὃ γὰρ ἀπέθα- 10
νε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὃ δὲ ζῇ,
ζῇ τῷ Θεῷ. Οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε, ἑαυτοὺς 11
νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ
Θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βα- 12
σιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι,
εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ·
Μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας 13
τῇ ἁμαρτίᾳ· ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ
ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα
δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυ- 14
ριεύσει· οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.
Τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον, 15
ἀλλ' ὑπὸ χάριν; Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἴδατε ὅτι 16
ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοὴν, δοῦλοί
ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον,
ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; Χάρις δὲ τῷ Θεῷ, 17
ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ
καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς.
Ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἐδουλώ- 18
θητε τῇ δικαιοσύνῃ. Ἀνθρώπινον λέγω, διὰ τὴν 19
ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ
ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν· οὕτω νῦν παραστήσατε
τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.
Ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε 20
τῇ δικαιοσύνῃ. Τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε, 21
ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων,
θάνατος. Νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς 22
ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν
καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν· τὸ δὲ τέλος, ζωὴν
αἰώνιον. Τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας, θά- 23
νατος· τὸ δὲ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Ἢ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί (γινώσκουσι γὰρ νόμον λα- 1
λῶ) ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ'
ὅσον χρόνον ζῇ; Ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ τῷ 2
ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ
ἀνὴρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός.
Ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματί- 3

σει,

ἐμοὶ ποιεῖν τὸ καλὸν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παρά-
κειται. Συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ 22
τὸν ἔσω ἄνθρωπον· Βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν 23
τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ
νοός μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς
ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου. Ταλαί- 24
πωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώ-
ματος τοῦ θανάτου τούτου; Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ 25
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Ἄρα οὖν αὐτὸς
ἐγὼ τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ· τῇ δὲ σαρ-
κὶ, νόμῳ ἁμαρτίας.

ΚΕΦ. Η΄. VIII.

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰη- 1
σοῦ, μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ
κατὰ πνεῦμα. Ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύματος 2
τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἠλευθέρωσέ με ἀπὸ
τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. Τὸ 3
γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς
σαρκὸς, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν
ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁμαρτίας,
κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί· Ἵνα τὸ 4
δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ
κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα.
Οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες, τὰ τῆς σαρκὸς φρο- 5
νοῦσιν· οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα, τὰ τοῦ πνεύματος.
Τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς, θάνατος· τὸ δὲ 6
φρόνημα τοῦ πνεύματος, ζωὴ καὶ εἰρήνη. Διό- 7
τι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς, ἔχθρα εἰς Θεόν·
τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται· οὐδὲ γὰρ
δύναται. Οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες, Θεῷ ἀρέσαι οὐ 8
δύνανται. Ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ, ἀλλ᾽ ἐν 9
πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ
δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν
αὐτοῦ. Εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα 10
νεκρὸν δι᾽ ἁμαρτίαν· τὸ δὲ πνεῦμα, ζωὴ διὰ
δικαιοσύνην. Εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος 11
Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τον
Χριστὸν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ
σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύ-
ματος ἐν ὑμῖν. Ἄρα οὖν, ἀδελφοὶ, ὀφειλέται 12
ἐσμὲν οὐ τῇ σαρκὶ, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. Εἰ 13
γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν· εἰ
δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανα-

τοῦτε

Digitized by Google

14 τοῦτε, ζήσεσθε. Ὅσοι γὰρ πνεύματι Θεοῦ ἄγον-
15 ται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦ-
μα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε
πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, Ἀββᾶ ὁ πα-
16 τήρ. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύμα-
17 τι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ. Εἰ δὲ τέκνα,
καὶ κληρονόμοι· κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονό-
μοι δὲ Χριστοῦ· εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συν-
18 δοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ
παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν
19 δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. Ἡ γὰρ ἀπο-
καραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱ-
20 ῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. Τῇ γὰρ ματαιότητι
ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν
21 ὑποτάξαντα· Ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτί-
σις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθο-
ρᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων
22 τοῦ Θεοῦ. Οἴδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συ-
23 στενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. Οὐ μόνον
δὲ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύμα-
τος ἔχοντες, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενά-
ζομεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύ-
24 τρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώ-
θημεν. ἐλπὶς δὲ βλεπομένη, οὐκ ἔστιν ἐλπίς· ὃ
25 γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; Εἰ δὲ ὃ οὐ
βλέπομεν, ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχό-
26 μεθα. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντι-
λαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν· τὸ γὰρ τί
προσευξώμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ' αὐ-
τὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στε-
27 ναγμοῖς ἀλαλήτοις. Ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδί-
ας, οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι
28 κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. Οἴδαμεν
δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν, πάντα συνερ-
γεῖ εἰς ἀγαθὸν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖ-
29 σιν· Ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους
τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
30 πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς· Οὓς δὲ προώ-
ρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε· καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους
καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδό-
31 ξασε. Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ Θεὸς
32 ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; Ὅς γε τοῦ ἰδίου
υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρ-
έδωκεν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάν-
33 τα ἡμῖν χαρίσεται; Τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκ-
λεκτῶν Θεοῦ; Θεὸς ὁ δικαιῶν. Τίς ὁ κατακρί- 34
νων; Χριστὸς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερ-
θεὶς, ὃς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἐν-
τυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. Τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ 35
τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλίψις, ἢ στενοχωρία,
ἢ διωγμὸς, ἢ λιμὸς, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ
μάχαιρα; (Καθὼς γέγραπται· Ὅτι ἕνεκά σου 36
θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐλογίσθημεν ὡς
πρόβατα σφαγῆς.) Ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑ- 37
περνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. Πέ- 38
πεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε ζωὴ, οὔτε
ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαὶ, οὔτε δυνάμεις, οὔτε ἐνεστῶ-
τα, οὔτε μέλλοντα, Οὔτε ὕψωμα, οὔτε βά- 39
θος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χω-
ρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, τῆς ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι. (συμ- 1
μαρτυρούσης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύ-
ματι ἁγίῳ,) Ὅτι λύπη μοι ἐστὶ μεγάλη, καὶ 2
ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. Ηὐχόμην γὰρ 3
αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ
τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα·
Οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ 4
δόξα καὶ αἱ διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατ-
ρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι· Ὧν οἱ πατέρες, καὶ 5
ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ
πάντων Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.
Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ· οὐ 6
γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὗτοι Ἰσραήλ· Οὐδ' 7
ὅτι εἰσὶ σπέρμα Ἀβραὰμ, πάντες τέκνα· ἀλλ'
ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. Τουτέστιν, οὐ 8
τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ·
ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας, λογίζεται εἰς
σπέρμα. Ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος· Κατὰ 9
τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται τῇ Σάῤῥᾳ
υἱός. Οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα, ἐξ ἑνὸς 10
κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. Μή- 11
πω γὰρ γεννηθέντων, μηδὲ πραξάντων, τὶ
ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ
πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ κα-
λοῦντος, Ἐῤῥήθη αὐτῇ· Ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει 12
τῷ ἐλάσσονι. Καθὼς γέγραπται· Τὸν Ἰακὼβ 13
ἠγάπησα,

ὲ Ἠσαῦ ἐμίσησα. Τί οὖν ἐροῦ-
παρὰ τῷ Θεῷ; Μὴ γένοιτο.
έγει· Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ
οἰκτείρω. Ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλον-
χοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλοῦντος Θεοῦ.
ιφὴ τῷ Φαραὼ· Ὅτι εἰς αὐτὸ
, ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν
ὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου
Ἄρα οὖν ὃν θέλει, ἐλεεῖ· ὃν δὲ
Ἐρεῖς οὖν μοι· Τί ἔτι μέμφε-
τι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε; Μενοῦν-
σὺ τίς εἶ ὁ ἀνταποκρινόμενος
ρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι·
οὕτως; Ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ
ιοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποι-
ιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν;
εὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ
ατὸν αὐτοῦ, ἤνεγκεν ἐν πολλῇ
η ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώ-
γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης
ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δό-
ἐκάλεσεν ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ Ἰου-
ὶ ἐξ ἐθνῶν. Ὡς καὶ ἐν τῷ
λέσω τὸν οὐ λαόν μου, λαόν μου·
τημένην, ἠγαπημένην· Καὶ ἔσται,
ῤῥήθη αὐτοῖς· Οὐ λαός μου ὑμεῖς,
υἱοὶ Θεοῦ ζῶντος. Ἠσαΐας δὲ
Ἰσραήλ· Ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν
ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κα-
εται. Λόγον γὰρ συντελῶν καὶ
ικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συντετμη-
ύριος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ καθὼς
ας· Εἰ μὴ Κύριος Σαβαὼθ ἐγκατ-
έρμα, ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθη-
ιόῤῥα ἂν ὡμοιώθημεν. Τί οὖν ἐροῦ-
η τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην,
σύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πί-
δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης, εἰς
ς οὐκ ἔφθασε. Διατί; Ὅτι οὐκ
ὡς ἐξ ἔργων νόμου. προσέκοψαν
προσκόμματος. Καθὼς γέγραπ-
ι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος,
νδάλου· καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽
χυνθήσεται.

ΚΕΦ. Ι΄. X.

Ἀδελφοὶ, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, 1
καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς τὸν Θεὸν, ὑπὲρ τοῦ Ἰσ-
ραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς 2
ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ᾽ οὐ κατ᾽ ἐπίγνωσιν·
Ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ 3
τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δι-
καιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. Τέλος γὰρ 4
νόμου Χριστὸς, εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύον-
τι. Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ 5
τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσε-
ται ἐν αὐτοῖς. Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω 6
λέγει· Μὴ εἴπῃς ἐν καρδίᾳ σου· Τίς ἀναβήσεται
εἰς τὸν οὐρανόν; Τοῦτ᾽ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν.
Ἤ· Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; Τοῦτ᾽ ἔστι 7
Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. Ἀλλὰ τί λέγει; 8
Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου καὶ
ἐν τῇ καρδίᾳ σου. τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως
ὃ κηρύσσομεν· Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στό- 9
ματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρ-
δίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν,
σωθήσῃ. Καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην· 10
στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. Λέγει γὰρ 11
ἡ γραφή· Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ᾽ αὐτῷ, οὐ καταισ-
χυνθήσεται. Οὐ γάρ ἐστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ 12
Ἕλληνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν
εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. Πᾶς γὰρ 13
ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα Κυρίου, σωθήσεται.
Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς 14
δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσουσι
χωρὶς κηρύσσοντος; Πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ 15
ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται· Ὡς ὡραῖοι οἱ πό-
δες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγε-
λιζομένων τὰ ἀγαθά. Ἀλλ᾽ οὐ πάντες ὑπήκου- 16
σαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἠσαΐας γὰρ λέγει· Κύριε, τίς
ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκο- 17
ῆς· ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ. Ἀλλὰ λέγω· 18
Μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μενοῦνγε εἰς πᾶσαν τὴν γῆν
ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα
τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. Ἀλλὰ λέγω· 19
Μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραήλ; Πρῶτος Μωσῆς λέγει· Ἐγὼ
παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ᾽ οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ
παροργιῶ ὑμᾶς. Ἠσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ, καὶ λέγει· 20
Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενό-

μην

21 μην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. Πρὸς δὲ τὸν Ἰσ-
ραὴλ λέγει· Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς
χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέ-
γοντα.

ΚΕΦ. ΙΑ΄. XI.

1 ΛΕγω οὖν· Μὴ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐ-
τοῦ; Μὴ γένοιτο. καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰ-
μὶ, ἐκ σπέρματος Ἀβραὰμ, φυλῆς Βενιαμίν·
2 Οὐκ ἀπώσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγ-
νω. Ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφὴ,
ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέ-
3 γων· Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, καὶ
τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν· κἀγὼ ὑπελείφ-
4 θην μόνος, καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχήν μου. Ἀλλὰ
τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; Κατέλιπον ἐμαυ-
τῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν
5 γόνυ τῇ Βάαλ. Οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ
6 λεῖμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. Εἰ δὲ
χάριτι, οὐκ ἔτι ἐξ ἔργων· ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκ ἔτι
γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκ ἔτι ἐστὶ χά-
7 ρις· ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκ ἔτι ἐστὶν ἔργον. Τί οὖν;
Ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν· ἡ δὲ
ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν,
8 (Καθὼς γέγραπται· Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦ-
μα κατανύξεως, ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν,
καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν,) ἕως τῆς σήμερον ἡμέ-
9 ρας. Καὶ Δαβὶδ λέγει· Γενηθήτω ἡ τράπεζα
αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάν-
10 δαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς. Σκοτισθή-
τωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν· καὶ
11 τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμψον. Λέγω
οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσι; Μὴ γένοιτο. ἀλ-
λὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθ-
12 νεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς. Εἰ δὲ τὸ
παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου, καὶ τὸ ἥτ-
τημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ
13 πλήρωμα αὐτῶν; Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν,
ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος· τὴν δια-
14 κονίαν μου δοξάζω· Εἴπως παραζηλώσω μου τὴν
15 σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. Εἰ γὰρ ἡ
ἀποβολὴ αὐτῶν, καταλλαγὴ κόσμου· τίς ἡ πρόσ-
16 ληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; Εἰ δὲ ἡ ἀπαρ-
χὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία,
καὶ οἱ κλάδοι. Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσ- 17
θησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐ-
τοῖς, καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότη-
τος τῆς ἐλαίας ἐγένου, Μὴ κατακαυχῶ τῶν 18
κλάδων. εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν
βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. Ἐρεῖς οὖν· Ἐξεκλάσ- 19
θησαν οἱ κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. Καλῶς· 20
τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἕστη-
κας· μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. Εἰ γὰρ ὁ 21
Θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μή-
πως οὐδὲ σοῦ φείσηται. Ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ 22
ἀποτομίαν Θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, ἀποτο-
μίαν· ἐπὶ δὲ σε, χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ
χρηστότητι· ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. Καὶ ἐκεῖνοι 23
δὲ, ἐὰν μὴ ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισ-
θήσονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ Θεὸς πάλιν ἐγ-
κεντρίσαι αὐτούς. Εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύ- 24
σιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐν-
εκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον, οὗτοι οἱ
κατὰ φύσιν, ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ;
Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοὶ, τὸ μυστή- 25
ριον τοῦτο, (ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι)
ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχ-
ρις οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ. Καὶ οὕτω 26
πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται· Ἥξει
ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας
ἀπὸ Ἰακώβ. Καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ δια- 27
θήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν·
Κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς· κατὰ 28
δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας.
Ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις 29
τοῦ Θεοῦ. Ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθή- 30
σατε τῷ Θεῷ, νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπει-
θείᾳ. Οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν τῷ ὑμετέ- 31
ρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. Συνέκλεισε 32
γὰρ ὁ Θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς
πάντας ἐλεήσῃ. Ὦ βάθος πλούτου καὶ σοφίας 33
καὶ γνώσεως Θεοῦ· ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα
αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. Τίς γὰρ 34
ἔγνω νοῦν Κυρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;
Ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται 35
αὐτῷ; Ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐ- 36
τὸν τὰ πάντα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας.
ἀμήν.

Digitized by Google

ΚΕΦ. ΙΒʹ. XII.

1 ΠΑρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, διὰ τῶν οἰκτιρ-
μῶν τοῦ Θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν
θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ, τὴν
2 λογικὴν λατρείαν ὑμῶν· Καὶ μὴ συσχηματίζεσθε
τῷ αἰῶνι τούτῳ· ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαι-
νώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ
3 τέλειον. Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθεί-
σης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρο-
νεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν· ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σω-
φρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέτρον πί-
4 στεως. Καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολ-
λὰ ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν
5 ἔχει πρᾶξιν· Οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν
6 ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς, ἀλλήλων μέλη. Ἔχον-
τες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖ-
σαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν
7 ἀναλογίαν τῆς πίστεως· Εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ
διακονίᾳ· εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ·
8 Εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μετα-
διδοὺς, ἐν ἁπλότητι· ὁ προϊστάμενος, ἐν σπουδῇ·
9 ὁ ἐλεῶν, ἐν ἱλαρότητι. Ἡ ἀγάπη, ἀνυπόκρι-
τος. Ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ
10 ἀγαθῷ. Τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστορ-
11 γοι. Τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι. Τῇ σπουδῇ
μὴ ὀκνηροί. Τῷ πνεύματι ζέοντες. Τῷ Κυρίῳ δου-
12 λεύοντες. Τῇ ἐλπίδι χαίροντες. Τῇ θλίψει ὑπο-
13 μένοντες. Τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες. Ταῖς
χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες. Τὴν φιλοξενίαν δι-
14 ώκοντες. Εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς· εὐλο-
15 γεῖτε, καὶ μὴ καταρᾶσθε. Χαίρειν μετὰ χαιρόν-
16 των, καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. Τὸ αὐτὸ εἰς
ἀλλήλους φρονοῦντες. Μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες,
ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. Μὴ γίνεσθε
17 φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. Μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κα-
κοῦ ἀποδιδόντες· Προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάν-
18 των ἀνθρώπων. Εἰ δυνατὸν τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ
19 πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. Μὴ ἑαυτοὺς
ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί· ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ·
γέγραπται γάρ· Ἐμοὶ ἐκδίκησις· ἐγὼ ἀνταποδώ-
20 σω, λέγει Κύριος. Ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώ-
μιζε αὐτόν· ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν. τοῦτο γὰρ
ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ. Μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ· ἀλλὰ νί- 21
κα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ΚΕΦ. ΙΓʹ. XIII.

ΠΑσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσ- 1
θω. οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ· αἱ δὲ
οὖσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν.
Ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ Θεοῦ 2
διαταγῇ ἀνθέστηκεν· οἱ δὲ ἀνθεστηκότες, ἑαυτοῖς
κρῖμα λήψονται. Οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φό- 3
βος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. Θέ-
λεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ ἀγαθὸν
ποίει. καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. Θεοῦ γὰρ 4
διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐὰν δὲ τὸ κα-
κὸν ποιῇς, φοβοῦ· οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φο-
ρεῖ. Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ
τὸ κακὸν πράσσοντι. Διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσε- 5
σθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν
συνείδησιν. Διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε· 6
λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρ-
τεροῦντες. Ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς· τῷ 7
τὸν φόρον, τὸν φόρον· τῷ τὸ τέλος, τὸ τέλος·
τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον· τῷ τὴν τιμὴν, τὴν
τιμήν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγα- 8
πᾷν ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον
πεπλήρωκε. Τὸ γάρ· Οὐ μοιχεύσεις· Οὐ φονεύ- 9
σεις· Οὐ κλέψεις· Οὐ ψευδομαρτυρήσεις· Οὐκ ἐπι-
θυμήσεις· καὶ εἴτις ἑτέρα ἐντολὴ, ἐν τούτῳ τῷ
λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ· Ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον 10
κακὸν οὐκ ἐργάζεται. πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγά-
πη. Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα 11
ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. νῦν γὰρ ἐγγύτε-
ρον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. Ἡ 12
νὺξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώμεθα
οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ
ὅπλα τοῦ φωτός. Ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως 13
περιπατήσωμεν· μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοί-
ταις καὶ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ· Ἀλλ' 14
ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ τῆς
σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

ΚΕΦ. ΙΔʹ. XIV.

ΤΟΝ δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει, προσλαμβάνε- 1
σθε, μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. Ὃς μὲν 2
πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν λάχανα
ἐσθίει.

3 ἐσθίει. Ὁ ἐσθίων, τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθε-
νείτω· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, τὸν ἐσθίοντα μὴ κρι-
4 νέτω· ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. Σὺ τίς
εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; Τῷ ἰδίῳ κυρίῳ
στήκει ἢ πίπτει. σταθήσεται δέ· δυνατὸς γάρ ἐστιν
5 ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν. Ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ᾽
ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν. ἕκαστος ἐν
6 τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω. Ὁ φρονῶν τὴν ἡμέ-
ραν, Κυρίῳ φρονεῖ· καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέ-
ραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. ὁ ἐσθίων, Κυρίῳ ἐσθίει· εὐ-
χαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ. καὶ ὁ μὴ ἐσθίων, Κυρίῳ
7 οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. Οὐδεὶς γὰρ
ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει.
8 Ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ ζῶμεν· ἐάν τε
ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε
οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσ-
9 μέν. Εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ
ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων
10 κυριεύσῃ. Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἢ
καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; πάντες
11 γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ. Γέ-
γραπται γάρ· Ζῶ ἐγώ, λέγει Κύριος· ὅτι ἐμοὶ κάμ-
ψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσε-
12 ται τῷ Θεῷ. Ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυ-
13 τοῦ λόγον δώσει τῷ Θεῷ. Μηκέτι οὖν ἀλλήλους
κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, τὸ μὴ τι-
14 θέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ, ἢ σκάνδαλον. Οἶ-
δα καὶ πέπεισμαι ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, ὅτι οὐδὲν κοι-
νὸν δι᾽ ἑαυτοῦ· εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν
15 εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. Εἰ δὲ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελ-
φός σου λυπεῖται, οὐκ ἔτι κατὰ ἀγάπην περι-
πατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε,
16 ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανε. Μὴ βλασφημείσθω οὖν
17 ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. Οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ
Θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιοσύνη, καὶ εἰ-
18 ρήνη, καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Ὁ γὰρ ἐν
τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ, εὐάρεστος τῷ Θεῷ καὶ
19 δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρή-
νης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλ-
20 λήλους. Μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε τὸ ἔργον
τοῦ Θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά· ἀλλὰ κακὸν τῷ
21 ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. Κα-
λὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν οἶνον, μη-
δὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει ἢ σκανδαλί-
22 ζεται ἢ ἀσθενεῖ. Σὺ πίστιν ἔχεις· κατὰ σαυτὸν
ἔχε ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μακάριος ὁ μὴ κρίνων
ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. Ὁ δὲ διακρινόμενος, 23
ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως.
πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

ΚΕΦ. ΙΕ΄. XV.

Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα 1
τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς
ἀρέσκειν. Ἕκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσ- 2
κέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. Καὶ γὰρ 3
ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλά, καθὼς γέ-
γραπται· Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε,
ἐπέπεσον ἐπ᾽ ἐμέ. Ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς 4
τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη· ἵνα διὰ
τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν γρα-
φῶν, τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς ὑπο- 5
μονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ
φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις, κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν· Ἵνα 6
ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζετε τὸν Θεὸν
καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ 7
προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς
προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν Θεοῦ. Λέγω δὲ Ἰη- 8
σοῦν Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ
ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελί-
ας τῶν πατέρων· Τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δο- 9
ξάσαι τὸν Θεόν· καθὼς γέγραπται· Διὰ τοῦτο
ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνόματί
σου ψαλῶ. Καὶ πάλιν λέγει· Εὐφράνθητε ἔθνη 10
μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Καὶ πάλιν· Αἰνεῖτε τὸν 11
Κύριον πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν
πάντες οἱ λαοί. Καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει· Ἔσται 12
ἡ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθ-
νῶν· ἐπ᾽ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς 13
ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρή-
νης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν
τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου. Πέπεισ- 14
μαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν,
ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπλη-
ρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους
νουθετεῖν. Τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελ- 15
φοί, ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ
τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, Εἰς 16
τὸ εἶναί με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη,
ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένη-

Digitized by Google

ται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγι-
17 ασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Ἔχω οὖν καύχησιν
18 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς Θεόν. Οὐ γὰρ τολμή-
σω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι᾽ ἐμοῦ,
19 εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, Ἐν δυνά-
μει σημείων καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύμα-
τος Θεοῦ· ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέ-
χρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
20 Χριστοῦ· Οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι,
οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ᾽ ἀλλότρι-
21 ον θεμέλιον οἰκοδομῶ· Ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται·
Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται· καὶ οἳ
22 οὐκ ἀκηκόασι, συνήσουσι. Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην
23 τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. Νυνὶ δὲ μηκέ-
τι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιπο-
θίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν
24 ἐτῶν· Ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν,
ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμε-
νος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ᾽ ὑμῶν προπεμφθῆναι
ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, διακονῶν τοῖς
26 ἁγίοις. Εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχα-
ΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς
27 τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Εὐδόκησαν γὰρ,
καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν. εἰ γὰρ τοῖς πνευμα-
τικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ
28 ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. Τοῦτο οὖν
ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν
καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι᾽ ὑμῶν εἰς τὴν
29 Σπανίαν. Οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς,
ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ
30 ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, διὰ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης
τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσ-
31 ευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Θεόν· Ἵνα ῥυσθῶ
ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ· καὶ ἵνα ἡ
διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γέ-
32 νηται τοῖς ἁγίοις· Ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς
ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ συναναπαύσωμαι
33 ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων
ὑμῶν. Ἀμήν.

ΚΕΦ. ιϛ΄. XVI.

1 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν,
οὖσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρε-
αῖς· Ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν Κυρίῳ ἀξίως τῶν 2
ἁγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρή-
ζῃ πράγματι· καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν
ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν 3
καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
(Οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τρά- 4
χηλον ὑπέθηκαν· οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ,
ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν.) Καὶ 5
τὴν κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. Ἀσπάσασθε
Ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ
τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. Ἀσπάσασθε Μαριὰμ, 6
ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. Ἀσπάσασθε 7
Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνίαν τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ
συναιχμαλώτους μου· οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς
ἀποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν Χριστῷ.
Ἀσπάσασθε Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν Κυ- 8
ρίῳ. Ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν 9
ἐν Χριστῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. Ἀσ- 10
πάσασθε Ἀπελλῆν, τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ· Ἀσπά-
σασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. Ἀσπάσασθε 11
Ἡροδίωνα τὸν συγγενῆ μου. Ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ
τῶν Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσα- 12
σθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν
Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἥ-
τις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. Ἀσπάσασθε Ῥοῦ- 13
φον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέ- 14
γοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, Ἑρμῆν, καὶ τοὺς
σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. Ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ 15
Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ
Ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους.
Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ἀσπά- 16
ζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. Παρακα- 17
λῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστα-
σίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν
ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας· καὶ ἐκκλίνατε ἀπ᾽
αὐτῶν. Οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ 18
Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ· καὶ
διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι
τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. Ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπ- 19
ακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. Χαίρω οὖν τὸ ἐφ᾽ ὑμῖν·
θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν,
ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰ- 20
ρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας
ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

Χριστοῦ

21 Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν. Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τι-
μόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων
22 καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. Ἀσπάζομαι
ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν
23 Κυρίῳ. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ
τῆς ἐκκλησίας ὅλης. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος ὁ
οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός.
24 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάν-
25 των ὑμῶν. Ἀμήν. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρί-
ξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα
Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις
αἰωνίοις σεσιγημένου Φανερωθέντος δὲ νῦν διά 26
τε γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰ-
ωνίου Θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς πάντα τὰ
ἔθνη γνωρισθέντος· Μόνῳ σοφῷ Θεῷ, διὰ Ἰησοῦ 27
Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν. † Πρὸς
Ῥωμαίους ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου διὰ Φοίβης τῆς
διακόνου τῆς ἐν Κεγχρεαῖς ἐκκλησίας.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ
θελήματος Θεοῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός·
2 Τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασ-
μένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶ-
σι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν·
3 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν,
4 καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ
5 δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Ὅτι ἐν παντὶ
ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ
6 γνώσει. Καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβε-
7 βαιώθη ἐν ὑμῖν· Ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν
μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκά-
8 λυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὃς καὶ βε-
βαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέ-
9 ρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πιστὸς ὁ Θεὸς,
δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ Κυρίου ἡμῶν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελ-
φοὶ, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ
ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ
11 αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. Ἐδηλώθη γάρ
μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν Χλόης,
12 ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι
ἕκαστος ὑμῶν λέγει· Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ
13 Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. Μεμέ-
ρισται ὁ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν,
ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; Εὐχαρι- 14
στῶ τῷ Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ
Κρίσπον καὶ Γάϊον· Ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ 15
ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν 16
Στεφανᾶ οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον
ἐβάπτισα. Οὐ γάρ ἀπέστειλέ με Χριστὸς βαπτί- 17
ζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου,
ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ λόγος 18
γάρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία
ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστι.
Γέγραπται γάρ· Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, 19
καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. Ποῦ σο- 20
φός; Ποῦ γραμματεύς; Ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶ-
νος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν
τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ γάρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ 21
Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θε-
ὸν, εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κη-
ρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ καὶ 22
Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζη-
τοῦσιν· Ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμέ- 23
νον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρί-
αν· Αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλ- 24
λησι Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν. Ὅτι 25
τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ, σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων
ἐστί· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ, ἰσχυρότερον τῶν
ἀνθρώπων ἐστί. Βλέπετε γάρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, 26
ἀδελφοὶ,

ἀδελφοὶ, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ
27 πολλοὶ δυνατοὶ, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. Ἀλλὰ τὰ μω-
ρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα τοὺς σο-
φοὺς καταισχύνῃ· καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξε-
28 λέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά· Καὶ
τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξε-
λέξατο ὁ Θεὸς, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα
29 καταργήσῃ. Ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ
30 ἐνώπιον αὐτοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δι-
31 καιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις· Ἵνα,
καθὼς γέγραπται· Ὁ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυ-
χάσθω.

ΚΕΦ. Β΄. II.

1 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ἦλθον οὐ
καθ᾽ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγγέλλων
2 ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα
τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ
3 τοῦτον ἐσταυρωμένον. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ
ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς
4 ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ
ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν
5 ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως· Ἵνα ἡ πί-
στις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ ἐν δυ-
6 νάμει Θεοῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελεί-
οις· σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρ-
χόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων.
7 Ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν
ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ τῶν
8 αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· Ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόν-
των τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν· εἰ γὰρ ἔγνωσαν,
9 οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. Ἀλλὰ
καθὼς γέγραπται· Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς
οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
ἃ ἡτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν·
10 Ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ πνεύματος
αὐτοῦ· τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ
11 βάθη τοῦ Θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ
τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου
τὸ ἐν αὐτῷ; Οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν,
12 εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦ-
μα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ
ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χα-
ρισθέντα ἡμῖν· Ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακ- 13
τοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ᾽ ἐν διδακ-
τοῖς πνεύματος ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ
συγκρίνοντες. Ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται 14
τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ· μωρία γὰρ αὐτῷ
ἐστι, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς
ἀνακρίνεται. Ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν 15
πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ᾽ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. Τίς 16
γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; Ἡ-
μεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

ΚΑἸ ἐγὼ, ἀδελφοὶ, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν 1
ὡς πνευματικοῖς, ἀλλ᾽ ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπί-
οις ἐν Χριστῷ. Γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, καὶ οὐ βρῶ- 2
μα· οὔπω γὰρ ἠδύνασθε· ἀλλ᾽ οὔτε ἔτι νῦν δύνα-
σθε. Ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν 3
ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε,
καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ 4
λέγῃ τις· Ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου· ἕτερος δέ· Ἐγὼ
Ἀπολλώ· οὐχὶ σαρκικοί ἐστε; Τίς οὖν ἐστι Παῦλος, 5
τίς δὲ Ἀπολλῶς, ἀλλ᾽ ἢ διάκονοι δι᾽ ὧν ἐπιστεύ-
σατε, καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ Κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύ- 6
τευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν· ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς ηὔξανεν.
Ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, 7
ἀλλ᾽ ὁ αὐξάνων Θεός. Ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ πο- 8
τίζων ἕν εἰσιν· ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λή-
ψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. Θεοῦ γάρ ἐσμεν 9
συνεργοί· Θεοῦ γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κα- 10
τὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σο-
φὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐπ-
οικοδομεῖ· ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ.
Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ 11
τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. Εἰ δέ 12
τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον, χρυσὸν,
ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην·
Ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέ- 13
ρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ
ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει.
Εἴ τινος τὸ ἔργον μένει ὃ ἐπῳκοδόμησε, μισθὸν 14
λήψεται· Εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζη- 15
μιωθήσεται· αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ
πυρός. Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ 16
πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν να- 17

Digitized by Google

ὃν τοῦ Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ
ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.
18 Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω· εἴ τις δοκεῖ σοφὸς
εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω,
19 ἵνα γένηται σοφός. Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τού-
του, μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστι. γέγραπται γάρ·
Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐ-
20 τῶν. Καὶ πάλιν· Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισ-
21 μοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. Ὥστε μηδεὶς
καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν·
22 Εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλὼς, εἴτε Κηφᾶς, εἴτε
κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,
23 εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν ἐστιν· Ὑμεῖς δὲ,
Χριστοῦ· Χριστὸς δὲ, Θεοῦ.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέ-
2 τας Χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. Ὃ
δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πι-
3 στός τις εὑρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα
ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας·
4 ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. Οὐδὲν γὰρ ἐμαυ-
τῷ σύνοιδα· ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι· ὁ δὲ
5 ἀνακρίνων με, Κύριός ἐστιν. Ὥστε μὴ πρὸ και-
ροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος· ὃς καὶ φω-
τίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς
βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενή-
6 σεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα δὲ, ἀδελ-
φοὶ, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλὼ
δι' ὑμᾶς· ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέ-
γραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυ-
7 σιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;
Τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες,
8 τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών; Ἤδη κεκορεσμένοι
ἐστὲ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσα-
τε· καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε· ἵνα καὶ ἡμεῖς
9 ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς
ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπι-
θανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ
10 καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ διὰ
Χριστὸν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθε-
νεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ
11 ἄτιμοι. Ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν,
καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολαφι-
ζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν· Καὶ κοπιῶμεν ἐργαζό- 12
μενοι ταῖς ἰδίαις χερσί· λοιδορούμενοι, εὐλογοῦμεν·
διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα· Βλασφημούμενοι, πα- 13
ρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγε-
νήθημεν, πάντων περίψημα ἕως ἄρτι. Οὐκ 14
ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα
μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. Ἐὰν γὰρ μυρίους παιδα- 15
γωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας.
ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς
ἐγέννησα. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γί- 16
νεσθε. Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς 17
ἐστι τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ,
ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν Χριστῷ,
καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.
Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθη- 18
σάν τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, 19
ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λό-
γον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ 20
γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυ-
νάμει. Τί θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, 21
ἢ ἐν ἀγάπῃ, πνεύματί τε πρᾳότητος;

ΚΕΦ. Ε'. V.

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη 1
πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζε-
ται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ 2
ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστὲ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπεν-
θήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον
τοῦτο ποιήσας; Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπὼν τῷ σώ- 3
ματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς
παρὼν, τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, Ἐν 4
τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχ-
θέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ
δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Παραδοῦ- 5
ναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς
σαρκὸς, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. Οὐκ 6
οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ;
Ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε 7
νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. Καὶ γὰρ τὸ
πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη, Χριστός. Ὥστε 8
ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύ-
μῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρι-
νείας καὶ ἀληθείας. Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπι- 9

στολῇ,

10 στολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις. Καὶ οὐ πάν-
τως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεο-
νέκταις, ἢ ἅρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις· ἐπεὶ ὀφεί-
11 λετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. Νυνὶ δὲ ἔγρα-
ψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν τις ἀδελφὸς
ὀνομαζόμενος, ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδω-
λολάτρης, ἢ λοίδορος, ἢ μέθυσος, ἢ ἅρπαξ· τῷ
12 τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. Τί γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω
13 κρίνειν; Οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε; Τοὺς δὲ
ἔξω ὁ Θεὸς κρίνει. Καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν
ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

1 ΤΟλμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν
ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ
2 ἐπὶ τῶν ἁγίων; Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν
κόσμον κρινοῦσι; Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσ-
3 μος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; Οὐκ
οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; μήτι γε βιωτικά;
4 Βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξου-
θενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε.
5 Πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν
ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ
6 μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ; Ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ
7 ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; Ἤδη
μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ἐν ὑμῖν ἐστιν, ὅτι κρίματα
ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε;
8 διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; Ἀλλὰ ὑμεῖς ἀ-
δικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελφούς.
9 Ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν Θεοῦ οὐ κλη-
ρονομήσουσι; Μὴ πλανᾶσθε· Οὔτε πόρνοι, οὔτε
εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε
10 ἀρσενοκοῖται, Οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται,
οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες, βασιλεί-
11 αν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. Καὶ ταῦτά τινες ἦτε·
ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ᾽ ἐδικαι-
ώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ
12 πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Πάντα μοι ἔξεστιν,
ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ᾽
13 οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. Τὰ βρώμα-
τα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν· ὁ
δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ
δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ
14 Κύριος τῷ σώματι. Ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον
ἤγειρε, καὶ ὑμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐ-
τοῦ. Οὐκ οἴδατε, ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν, μέλη 15
Χριστοῦ ἐστιν; Ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ, ποι-
ήσω πόρνης μέλη; Μὴ γένοιτο. Ἢ οὐκ οἴδατε 16
ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ, ἓν σῶμά ἐστιν; Ἔσον-
ται γὰρ, φησὶν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ 17
κολλώμενος τῷ Κυρίῳ, ἓν πνεῦμά ἐστι. Φεύγετε 18
τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ
ἄνθρωπος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν· ὁ δὲ πορνεύ-
ων, εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. Ἢ οὐκ οἴ- 19
δατε, ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν, ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν
ἁγίου πνεύματός ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ
οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; Ἠγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξά- 20
σατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν
τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

ΚΕΦ. Ζʹ. VII.

ΠΕρὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ 1
γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι. Διὰ δὲ τὰς πορνείας 2
ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν
ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν 3
ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω· ὁμοίως δὲ καὶ
ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ 4
ἐξουσιάζει, ἀλλ᾽ ὁ ἀνήρ· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ
τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ᾽ ἡ γυνή.
Μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μή τι ἂν ἐκ συμφώ- 5
νου πρὸς καιρὸν. ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ
προσευχῇ· καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθε,
ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρα-
σίαν ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ 6
κατ᾽ ἐπιταγήν. Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους 7
εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν· ἀλλ᾽ ἕκαστος ἴδιον χάρισμα
ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως. Λέγω 8
δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς
ἐστιν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρα- 9
τεύονται, γαμησάτωσαν. κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆ-
σαι ἢ πυροῦσθαι. Τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλ- 10
λω οὐκ ἐγὼ, ἀλλ᾽ ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς
μὴ χωρισθῆναι. Ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω 11
ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω· καὶ ἄνδρα
γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, 12
οὐχ ὁ Κύριος· Εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπι-
στον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ᾽ αὐτοῦ, μὴ
ἀφιέτω αὐτήν· Καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπι- 13
στον,

στον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ
14 ἀφιέτω αὐτόν. Ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος
ἐν τῇ γυναικί· καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν
τῷ ἀνδρί. ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά
15 ἐστι· νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζε-
ται, χωριζέσθω. οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ
ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν
16 ἡμᾶς ὁ Θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄν-
δρα σώσεις; Ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα
17 σώσεις; Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ Θεὸς, ἕκα-
στον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω περιπατείτω· καὶ
οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.
18 Περιτετμημένος τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. Ἐν
19 ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη; μὴ περιτεμνέσθω. Ἡ
περιτομὴ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν,
20 ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. Ἕκαστος ἐν τῇ κλή-
21 σει ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλή-
θης; Μή σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύ-
22 θερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. Ὁ γὰρ ἐν Κυ-
ρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν· ὁμοί-
ως καὶ ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστι Χριστοῦ.
23 Τιμῆς ἠγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων.
24 Ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοὶ, ἐν τούτῳ μενέ-
25 τω παρὰ τῷ Θεῷ. Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπι-
ταγὴν Κυρίου οὐκ ἔχω· γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἠλε-
26 ημένος ὑπὸ Κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο
καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι
27 καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. Δέδεσαι γυναικί;
μὴ ζήτει λύσιν. Λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζή-
28 τει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμῃς, οὐχ ἥμαρτες·
καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτε· θλίψιν
δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι. ἐγὼ δὲ ὑμῶν φεί-
29 δομαι. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοὶ, ὅτι ὁ καιρὸς
συνεσταλμένος τὸ λοιπόν ἐστιν· ἵνα καὶ ἔχοντες
30 γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι. Καὶ οἱ κλαίοντες,
ὡς μὴ κλαίοντες· καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαί-
ροντες· καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες·
31 Καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ κατα-
χρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τού-
32 του. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι· ὁ ἄγαμος
μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ·
33 Ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέ-
34 σει τῇ γυναικί. Μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθέ-
νος· ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία
καὶ σώματι καὶ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμ-
νᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. Τοῦτο 35
δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω· οὐχ ἵνα
βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον
καὶ εὐπρόσεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. Εἰ δέ 36
τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει,
ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι· ὃ
θέλει ποιείτω, οὐχ ἁμαρτάνει· γαμείτωσαν. Ὃς 37
δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγ-
κην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος,
καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τη-
ρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. Ὥστε καὶ 38
ὁ ἐκγαμίζων, καλῶς ποιεῖ· ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων,
κρεῖσσον ποιεῖ. Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρό- 39
νον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ
αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι· μόνον
ἐν Κυρίῳ. Μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτω μείνῃ, 40
κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα
Θεοῦ ἔχειν.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες 1
γνῶσιν ἔχομεν. ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη
οἰκοδομεῖ. Εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν 2
ἔγνωκε καθὼς δεῖ γνῶναι. Εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν 3
Θεὸν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσε- 4
ως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδω-
λον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ
εἷς. Καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε ἐν 5
οὐρανῷ, εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς· (ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολ-
λοὶ, καὶ κύριοι πολλοί.) Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ 6
πατὴρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν·
καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' οὗ τὰ πάντα,
καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις· 7
τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι, ὡς
εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσ-
θενὴς οὖσα μολύνεται. Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρ- 8
ίστησι τῷ Θεῷ· οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, περισσεύ-
ομεν· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερούμεθα. Βλέ- 9
πετε δὲ μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα
γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. Ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε τὸν 10
ἔχοντα γνῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ
ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται
εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; Καὶ ἀπολεῖται ὁ 11
ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει, δι' ὃν Χρι-

12 ςὸς ἀπέθανεν. Οὕτω δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς
ἀδελφοὺς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν
13 ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριςὸν ἁμαρτάνετε. Διόπερ εἰ
βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φά-
γω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου
σκανδαλίσω.

ΚΕΦ. Θʹ. IX.

1 ΟΥΚ εἰμὶ ἀπόςολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; Οὐ-
χὶ Ιησοῦν Χριςὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἑώρακα;
2 Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐςε ἐν Κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις
οὐκ εἰμὶ ἀπόςολος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ
σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποςολῆς ὑμεῖς ἐςε ἐν Κυρίῳ.
3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν, αὕτη
4 ἐςί· Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν;
5 Μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιά-
γειν; ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόςολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ
6 τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς; Ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρ-
νάβας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;
7 Τίς ςρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; Τίς φυτ-
εύει ἀμπελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσ-
θίει; Ἢ τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γά-
8 λακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄν-
θρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦ-
9 τα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται·
Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. Μὴ τῶν βοῶν μέλει
10 τῷ Θεῷ; Ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; Δι' ἡμᾶς
γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν
ἀροτριᾷν· καὶ ὁ ἀλοῶν, τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετ-
11 έχειν, ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ
ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θε-
12 ρίσομεν; Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,
οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξου-
σίᾳ ταύτῃ· ἀλλὰ πάντα ςέγομεν, ἵνα μὴ ἐγκο-
13 πήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριςοῦ. Οὐκ
οἴδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ
ἐσθίουσιν; Οἱ τῷ θυσιαςηρίῳ προσεδρεύοντες, τῷ
14 θυσιαςηρίῳ συμμερίζονται; Οὕτω καὶ ὁ Κύριος
διέταξε τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν, ἐκ
15 τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τού-
των. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτω γένηται
ἐν ἐμοί. καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ
16 καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. Ἐὰν γὰρ εὐαγγε-
λίζωμαι, οὐκ ἔςι μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι
ἐπίκειται. οὐαὶ δέ μοί ἐςιν ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι.
Εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ 17
ἄκων, οἰκονομίαν πεπίςευμαι. Τίς οὖν μοί ἐςιν 18
ὁ μισθός; Ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριςοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρή-
σασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύ- 19
θερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδού-
λωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. Καὶ ἐγενόμην 20
τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω·
τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νό-
μον κερδήσω· Τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, (μὴ ὢν 21
ἄνομος Θεῷ, ἀλλ' ἔννομος Χριςῷ) ἵνα κερδήσω
ἀνόμους. Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενὴς, 22
ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. τοῖς πᾶσι γέγονα τὰ
πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. Τοῦτο δὲ ποιῶ 23
διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένω-
μαι. Οὐκ οἴδατε, ὅτι οἱ ἐν ςαδίῳ τρέχοντες, 24
πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βρα-
βεῖον; οὕτω τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. Πᾶς δὲ 25
ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται. ἐκεῖνοι μὲν
οὖν ἵνα φθαρτὸν ςέφανον λάβωσιν· ἡμεῖς δὲ, ἄφ-
θαρτον. Ἐγὼ τοίνυν οὕτω τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως· 26
οὕτω πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων. Ἀλλ' ὑπ- 27
ωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις
κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

ΚΕΦ. Ιʹ. X.

ΟΥ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοὶ, ὅτι οἱ 1
πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν·
καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διῆλθον· Καὶ πάν- 2
τες εἰς τὸν Μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ
καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶ- 3
μα πνευματικὸν ἔφαγον· Καὶ πάντες τὸ αὐτὸ 4
πόμα πνευματικὸν ἔπιον· ἔπινον γὰρ ἐκ πνευμα-
τικῆς ἀκολουθούσης πέτρας· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χρι-
ςός. Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκη- 5
σεν ὁ Θεός. κατεςρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.
Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶ- 6
ναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀκεῖνοι
ἐπεθύμησαν. Μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθώς 7
τινες αὐτῶν· ὡς γέγραπται· Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φα-
γεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέςησαν παίζειν. Μηδὲ 8
πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ
ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες. Μηδὲ 9
ἐκπειρά-

ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστὸν, καθὼς καί τινες αὐ-
τῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο.
10 Μηδὲ γογγύζετε, καθὼς καί τινες αὐτῶν ἐγόγγυ-
11 σαν, καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. Ταῦτα
δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ
πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώ-
12 νων κατήντησεν. Ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι, βλεπέ-
13 τω μὴ πέσῃ. Πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ
ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς
πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν
τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι
14 ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύ-
15 γετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. Ὡς φρονίμοις λέ-
16 γω· κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. Τὸ ποτήριον τῆς εὐ-
λογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος
τοῦ Χριστοῦ ἐστι; Τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοι-
17 νωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστιν; Ὅτι εἷς
ἄρτος, ἓν σῶμα, οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάν-
18 τες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. Βλέπετε τὸν
Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσί-
19 ας, κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσί; Τί οὖν φη-
μι; ὅτι εἴδωλον, τί ἐστιν; ἢ ὅτι εἰδωλόθυτον,
20 τί ἐστιν; Ἀλλ' ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη, δαιμονίοις
θύει, καὶ οὐ Θεῷ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν
21 δαιμονίων γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον Κυρίου
πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέ-
22 ζης Κυρίου μετέχειν, καὶ τραπέζης δαιμονίων. Ἢ
παραζηλοῦμεν τὸν Κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ
23 ἐσμεν; Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμ-
φέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδο-
24 μεῖ. Μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ
25 ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον
26 ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. Τοῦ
27 γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Εἰ
δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πο-
ρεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε,
28 μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. Ἐὰν δέ
τις ὑμῖν εἴπῃ· Τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστι, μὴ ἐσθίε-
τε, δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα, καὶ τὴν συνείδη-
σιν· τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
29 Συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν
τοῦ ἑτέρου. ἱνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται
30 ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως; Εἰ δὲ ἐγὼ χάριτι μετέ-
χω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ;
31 Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτέ τι ποιεῖτε,
πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπρόσκοποι γί- 32
νεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἕλλησι καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ Θεοῦ· Καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, 33
μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν
πολλῶν, ἵνα σωθῶσι.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

ΜΙμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. 1
Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμ- 2
νησθε, καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδό-
σεις κατέχετε. Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παν- 3
τὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστι· κεφαλὴ δὲ
γυναικὸς, ὁ ἀνήρ· κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ, ὁ Θεός.
Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ 4
κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα 5
ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ, καταισχύνει τὴν κε-
φαλὴν ἑαυτῆς· ἓν γάρ ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυ-
ρημένῃ. Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνὴ, καὶ 6
κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ
ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ 7
ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν
καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων· γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός
ἐστιν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ 8
ἐξ ἀνδρός. Καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν 9
γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. Διὰ τοῦτο 10
ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς,
διὰ τοὺς ἀγγέλους. Πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναι- 11
κὸς, οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, ἐν Κυρίῳ. Ὥσ- 12
περ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ
διὰ τῆς γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. Ἐν 13
ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε, πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκα-
τακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι; Ἢ οὐδὲ αὐ- 14
τὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν
κομᾷ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστι· Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δό- 15
ξα αὐτῇ ἐστιν, ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέ-
δοται αὐτῇ. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, 16
ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ
ἐκκλησίαι τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ 17
ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον, ἀλλ' εἰς τὸ ἧτ-
τον συνέρχεσθε. Πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων 18
ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν
ὑπάρχειν· καὶ μέρος τι πιστεύω. Δεῖ γὰρ καὶ 19
αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γέ-
νωνται

20 νωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ
21 αὐτὸ, οὐκ ἔστι Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. Ἕκα-
στος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φα-
22 γεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. Μὴ γὰρ
οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἢ
τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ κατ-
αισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἴπω; ἐπ-
23 αινέσω ὑμᾶς; Τί τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ. Ἐγὼ γὰρ παρ-
έλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν,
ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο,
24 ἔλαβεν ἄρτον· Καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ
εἶπε· Λάβετε, φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τὸ σῶμα τὸ
ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν
25 ἀνάμνησιν. Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ
τὸ δειπνῆσαι, λέγων· Τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ και-
νὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε
ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
26 Ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ
ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου
27 καταγγέλλετε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὥστε ὃς ἂν
ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον, ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ
Κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ
28 αἵματος τοῦ Κυρίου. Δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος
ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ ἐκ
29 τοῦ ποτηρίου πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων
ἀναξίως, κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ δια-
30 κρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν
πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄῤῥωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκα-
31 νοί. Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινό-
32 μεθα. Κρινόμενοι δὲ, ὑπὸ Κυρίου παιδευόμεθα,
33 ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. Ὥστε, ἀδελ-
φοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους
34 ἐκδέχεσθε. Εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω,
ἵνα μὴ εἰς κρῖμα συνέρχησθε. Τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς
ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

ΚΕΦ. ΙΒʹ. XII.

1 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοὶ, οὐ θέλω
2 ὑμᾶς ἀγνοεῖν. Οἴδατε ὅτι ἔθνη ἦτε, πρὸς
τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμε-
3 νοι. Διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι
Θεοῦ λαλῶν, λέγει ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς
δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύμα-
4 τι ἁγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ
αὐτὸ πνεῦμα· Καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ 5
ὁ αὐτὸς Κύριος· Καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, 6
ὁ δὲ αὐτός ἐστι Θεὸς, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν
πᾶσιν. Ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύ- 7
ματος πρὸς τὸ συμφέρον. Ὧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ 8
πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος
γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα· Ἑτέρῳ δὲ πί- 9
στις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· ἄλλῳ δὲ χαρίσματα
ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι· Ἄλλῳ δὲ ἐνερ- 10
γήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία, ἄλλῳ δὲ
διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν,
ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν. Πάντα δὲ ταῦτα 11
ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ
ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα 12
ἕν ἐστι, καὶ μέλη ἔχει πολλὰ, πάντα δὲ τὰ
μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνὸς, πολλὰ ὄντα, ἕν
ἐστι σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ 13
πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθη-
μεν· εἴτε Ἰουδαῖοι, εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴ-
τε ἐλεύθεροι· καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτί-
σθημεν. Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος, 14
ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς· Ὅτι οὐκ εἰμὶ 15
χεὶρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος· οὐ παρὰ τοῦτο
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς· 16
Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμὸς, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώμα-
τος· οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος;
Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμὸς, ποῦ ἡ ἀκοή; Εἰ 17
ὅλον ἀκοὴ, ποῦ ἡ ὄσφρησις; Νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς 18
ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώμα-
τι, καθὼς ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν 19
μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, 20
ἓν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν 21
τῇ χειρί· Χρείαν σου οὐκ ἔχω. ἢ πάλιν ἡ κεφα-
λὴ τοῖς ποσί· Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω. Ἀλλὰ πολ- 22
λῷ μᾶλλον, τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσ-
θενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά ἐστι. Καὶ ἃ δοκοῦ- 23
μεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν
περισσοτέραν περιτίθεμεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν
εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει. Τὰ δὲ εὐσχή- 24
μονα ἡμῶν, οὐ χρείαν ἔχει· ἀλλ' ὁ Θεὸς συνεκέ-
ρασε τὸ σῶμα τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς
τιμήν. Ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ 25
τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. Καὶ 26
εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέ-
λη· εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει πάντα

27 τὰ μέλη. Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη
28 ἐκ μέρους. Καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας,
τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἶτα χα-
ρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις,
29 γένη γλωσσῶν. Μὴ πάντες, ἀπόστολοι; μὴ πάν-
τες, προφῆται; μὴ πάντες, διδάσκαλοι; μὴ
30 πάντες, δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα ἔχου-
σιν ἰαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ
31 πάντες διερμηνεύουσι; Ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα
τὰ κρείττονα. καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν
δείκνυμι.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

1 ΕΑΝ ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ
τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα
2 χαλκὸς ἠχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ ἐὰν
ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα
καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν
τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ
3 ἔχω, οὐδέν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίζω πάντα τὰ
ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου
ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφε-
4 λοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ
ἀγάπη οὐ ζηλοῖ· ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυ-
5 σιοῦται, Οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ
6 παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακὸν, Οὐ χαί-
ρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ·
7 Πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,
8 πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει·
εἴτε δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται, εἴτε γλῶσ-
σαι παύσονται, εἴτε γνῶσις καταργηθήσεται.
9 Ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφη-
10 τεύομεν· Ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ
11 ἐκ μέρους καταργηθήσεται. Ὅτε ἤμην νήπιος,
ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νή-
πιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργη-
12 κα τὰ τοῦ νηπίου. Βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπ-
τρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσ-
ωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώ-
13 σομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ δὲ μένει πί-
στις, ἐλπὶς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ
τούτων ἡ ἀγάπη.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

1 ΔΙώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματι-
2 κά· μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. Ὁ γὰρ λα-
λῶν γλώσσῃ, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ
Θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυ-
στήρια. Ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις λαλεῖ οἰ- 3
κοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. Ὁ 4
λαλῶν γλώσσῃ, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύ-
ων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς 5
λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε.
μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις,
ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδο-
μὴν λάβῃ. Νυνὶ δὲ, ἀδελφοὶ, ἐὰν ἔλθω πρὸς 6
ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν
μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώ-
σει, ἢ ἐν προφητείᾳ, ἢ ἐν διδαχῇ; Ὅμως τὰ 7
ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθά-
ρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς
γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον;
Καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῷ, τίς 8
παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; Οὕτω καὶ ὑμεῖς 9
διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε,
πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς
ἀέρα λαλοῦντες. Τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γένη φω- 10
νῶν ἐστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.
Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσο- 11
μαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος· καὶ ὁ λαλῶν, ἐν
ἐμοὶ βάρβαρος. Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί 12
ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλη-
σίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. Διόπερ ὁ λαλῶν 13
γλώσσῃ, προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. Ἐὰν γὰρ 14
προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχε-
ται· ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. Τί οὖν ἐστι; 15
Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ
τῷ νοΐ· ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ
νοΐ. Ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀνα- 16
πληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν
ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε.
Σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ 17
οἰκοδομεῖται. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου, πάντων 18
ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. Ἀλλ' ἐν ἐκκλη- 19
σίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆ-
σαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους
ἐν γλώσσῃ. Ἀδελφοὶ, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς 20
φρεσίν· ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρε-
σὶ τέλειοι γίνεσθε. Ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται· Ὅτι 21
ἐν ἑτερογλώσσοις, καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις, λα-
λήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως εἰσακούσον-

ται

Digitized by Google

22 ταί με, λέγει Κύριος. Ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς ση-
μεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπί-
στοις. ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς
23 πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ
τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλ-
θωσι δὲ ἰδιῶται, ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαί-
24 νεσθε; Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ
δέ τις ἄπιστος, ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάν-
25 των, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων· Καὶ οὕτω τὰ
κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται· καὶ
οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, προσκυνήσει τῷ Θεῷ,
26 ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστι. Τί
οὖν ἐστιν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος
ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν
ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάν-
27 τα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω. Εἴτε γλώσσῃ τις
λαλεῖ, κατὰ δύο, ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ
28 μέρος· καὶ εἷς διερμηνευέτω. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερ-
μηνευτὴς, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ· ἑαυτῷ δὲ λαλεί-
29 τω καὶ τῷ Θεῷ. Προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λα-
30 λείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. Ἐὰν δὲ
ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.
31 Δύνασθε γὰρ καθ' ἕνα πάντες προφητεύειν,
ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ πάντες παρα-
32 καλῶνται. Καὶ πνεύματα προφητῶν προφή-
33 ταις ὑποτάσσεται· Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστα-
σίας ὁ Θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις
34 ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. Αἱ γυναῖκες
ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπι-
τέτραπται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,
35 καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν θέ-
λουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν·
αἰσχρὸν γάρ ἐστι γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν.
36 Ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθεν; ἢ εἰς
37 ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; Εἴ τις δοκεῖ προφήτης
εἶναι ἢ πνευματικὸς, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω
38 ὑμῖν, ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. Εἰ δέ τις
39 ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. Ὥστε, ἀδελφοὶ, ζηλοῦτε τὸ
προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύε-
40 τε. Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

ΚΕΦ. ΙΕ'. XV.

1 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, τὸ εὐαγγέλιον ὃ
εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ
καὶ ἑστήκατε· Δι' οὗ καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγ- 2
γελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε· ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ
ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ 3
καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν, κατὰ γραφάς· Καὶ ὅτι ἐτάφη, 4
καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, κατὰ τὰς
γραφάς· Καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ, εἶτα τοῖς δώδε- 5
κα. Ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς 6
ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,
τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. Ἔπειτα ὤφθη Ἰακώ- 7
βῳ· εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. Ἔσχατον δὲ πάν- 8
των, ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι, ὤφθη κἀμοί. Ἐγὼ 9
γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων· ὃς οὐκ εἰμὶ
ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ Θεοῦ. Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι· 10
καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ, οὐ κενὴ ἐγενήθη,
ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα· οὐκ
ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. Εἴ- 11
τε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν, καὶ
οὕτως ἐπιστεύσατε. Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι 12
ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν,
ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις 13
νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. Εἰ δὲ 14
Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα
ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν. Εὑρισκόμεθα 15
δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ· ὅτι ἐμαρτυρήσα-
μεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἤγειρε τὸν Χριστόν· ὃν
οὐκ ἤγειρεν, εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται.
Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερ- 16
ται· Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πί- 17
στις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· Ἄρα 18
καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ, ἀπώλοντο. Εἰ ἐν 19
τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χριστῷ μόνον,
ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ, 20
Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κεκοι-
μημένων ἐγένετο. Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θά- 21
νατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. Ὥσ- 22
περ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω
καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. Ἕκα- 23
στος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστὸς,
ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. Εἶ- 24
τα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ
Θεῷ καὶ πατρί· ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν
καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐ- 25
τὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχ-
θροὺς

Digitized by Google

26 θροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ἔσχατος ἐχθρὸς κατ-
27 αργεῖται ὁ θάνατος. Πάντα γὰρ ὑπέταξεν
ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα
ὑποτέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος
28 αὐτῷ τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ
πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ
ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ Θεὸς τὰ
29 πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτι-
ζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐ-
30 γείρονται; τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί
31 καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; Καθ᾽ ἡμέ-
ραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἣν
32 ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Εἰ κατὰ
ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ
ὄφελος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ
33 πίωμεν· αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλα-
34 νᾶσθε· Φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. Ἐκ-
νήψατε δικαίως, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ἀγνωσίαν
γὰρ Θεοῦ τινες ἔχουσι. πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω.
35 Ἀλλ᾽ ἐρεῖ τις· Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ
36 σώματι ἔρχονται; Ἄφρον, σὺ ὃ σπείρεις, οὐ
37 ζωοποιεῖται, ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. Καὶ ὃ σπείρεις,
οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμ-
νὸν κόκκον, εἰ τύχοι, σίτου, ἤ τινος τῶν λοι-
38 πῶν. Ὁ δὲ Θεὸς αὐτῷ δίδωσι σῶμα καθὼς ἠθέ-
λησε, καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα.
39 Οὐ πᾶσα σὰρξ, ἡ αὐτὴ σάρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν
σὰρξ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ
40 ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν. Καὶ σώματα ἐπουρά-
νια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλ᾽ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν
41 ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. Ἄλ-
λη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλ-
λη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν
42 δόξῃ. Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν· σπεί-
43 ρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· Σπεί-
ρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται
44 ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει. Σπείρεται
σῶμα ψυχικὸν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. ἔ-
στι σῶμα ψυχικὸν, καὶ ἔστι σῶμα πνευματικόν.
45 Οὕτω καὶ γέγραπται· Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρω-
πος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν· ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ
46 εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. Ἀλλ᾽ οὐ πρῶτον τὸ πνευ-
ματικὸν, ἀλλὰ τὸ ψυχικὸν, ἔπειτα τὸ πνευ-
47 ματικόν. Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός·
48 ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷ-
ος ὁ χοϊκὸς, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ
ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. Καὶ καθὼς 49
ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ
τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελ- 50
φοὶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρο-
νομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρ-
σίαν κληρονομεῖ. Ἰδοὺ, μυστήριον ὑμῖν λέγω· Πάν- 51
τες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησό-
μεθα· Ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ 52
ἐσχάτῃ σάλπιγγι, (σαλπίσει γὰρ) καὶ οἱ νεκροὶ
ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμε-
θα. Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφ- 53
θαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθα-
νασίαν. Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται 54
ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθα-
νασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος·
Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. Ποῦ σου, θάνα- 55
τε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, ᾅδη, τὸ νῖκος; Τὸ δὲ 56
κέντρον τοῦ θανάτου, ἡ ἁμαρτία· ἡ δὲ δύναμις
τῆς ἁμαρτίας, ὁ νόμος. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ 57
διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος, διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ, ἑδραῖοι γί- 58
νεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ
τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν
οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

ΚΕΦ. Ιϛʹ. XVI.

ΠΕρὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ 1
διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω
καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἕκα- 2
στος ὑμῶν παρ᾽ ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων ὅ, τι
ἂν εὐοδῶται· ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι
γίνωνται. Ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκι- 3
μάσητε δι᾽ ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν
τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἐὰν δὲ ᾖ ἄξι- 4
ον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύσονται.
Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλ- 5
θω· (Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι) Πρὸς ὑμᾶς 6
δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα
ὑμεῖς με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ θέ- 7
λω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν· ἐλπίζω δὲ
χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος
ἐπιτρέπῃ. Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεν- 8
τηκοστῆς. Θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη καὶ 9
ἐνεργὴς,

Digitized by Google

10 ἐνεργῆς, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ
Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς
ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ.
11 Μήτις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ· προπέμψατε δὲ αὐ-
τὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με· ἐκδέχομαι
12 γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλὼ
τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλ-
θῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως
οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν
13 εὐκαιρήσῃ. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀν-
14 δρίζεσθε, κραταιοῦσθε· Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γι-
15 νέσθω. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν
οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας,
καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς·
16 Ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ
17 παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. Χαίρω δὲ
ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φουρτουνάτου καὶ
Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρω-
σαν· Ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ 18
ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. Ἀσπάζον- 19
ται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζονται
ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν
τῇ κατ᾽ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς 20
οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλή-
ματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. 21
Εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, ἤτω 22
ἀνάθεμα, μαρὰν-ἀθά. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰη- 23
σοῦ Χριστοῦ μεθ᾽ ὑμῶν. Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάν- 24
των ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν. † Πρὸς Κοριν-
θίους πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων διὰ Στεφα-
νᾶ, καὶ Φουρτουνάτου, καὶ Ἀχαϊκοῦ, καὶ Τιμοθέου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. Α΄. I.

1 ΠΑῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὰ θελήματος
Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἁγίοις
2 πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐα. Χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου
3 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρ-
4 μῶν, καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως· Ὁ παρα-
καλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ
δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει
διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐτοὶ
5 ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθή-
ματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισ-
6 σεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. Εἴτε δὲ θλιβό-
μεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρί-
ας, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν πα-
θημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν· εἴτε παρακα-
λούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτη-
7 ρίας· καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· Εἰ-
δότες ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων,
οὕτω καὶ τῆς παρακλήσεως. Οὐ γὰρ θέλομεν 8
ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν
τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ᾽ ὑπερ-
βολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορη-
θῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῇν. Ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυ- 9
τοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα
μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ᾽ ἑαυτοῖς, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ
Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς. Ὃς ἐκ τηλικούτου 10
θανάτου ἐῤῥύσατο ἡμᾶς, καὶ ῥύεται· εἰς ὃν ἠλ-
πίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται· Συνυπουργούντων καὶ 11
ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσ-
ώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαρι-
στηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη 12
ἐστὶ, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν
ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρ-
κικῇ, ἀλλ᾽ ἐν χάριτι Θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ
κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. Οὐ γὰρ ἄλ- 13
λα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ᾽ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ
ἐπιγινώσκετε. ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπι-
γνώσεσθε. Καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, 14

ὅτι

ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς
15 ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ταύ-
τῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν
16 πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε· Καὶ δι'
ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ
Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν
17 προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. Τοῦτο οὖν βουλευό-
μενος, μήτι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ
βουλεύομαι, κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ᾖ παρ'
18 ἐμοὶ τὸ ναὶ ναὶ, καὶ τὸ οὒ οὔ; Πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς,
ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ
19 καὶ οὔ. Ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν
ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ
Τιμοθέου οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐ-
20 τῷ γέγονεν, (Ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν
αὐτῷ τὸ ναὶ, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἀμὴν) τῷ Θεῷ
21 πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. Ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν
22 ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χρίσας ἡμᾶς, Θεός· Ὁ
καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δοὺς τὸν ἀῤῥαβῶνα
23 τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ
μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυ-
χὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν, οὐκέτι ἦλθον εἰς Κό-
24 ρινθον. Οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως,
ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν. τῇ γὰρ
πίστει ἑστήκατε.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐλθεῖν
2 ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. Εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς,
καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ λυπούμε-
3 νος ἐξ ἐμοῦ; Καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὸ, ἵνα
μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν·
πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ
4 πάντων ὑμῶν ἐστιν. Ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως
καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν
δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην
5 ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ
δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ
6 μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. Ἱκανὸν
τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων·
7 Ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι, καὶ
παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ κατα-
8 ποθῇ ὁ τοιοῦτος. Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶ-
9 σαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγ-
ραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάν-
τα ὑπήκοοί ἐστε. Ὧ δέ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγώ· 10
καὶ γὰρ ἐγὼ εἴ τι κεχάρισμαι, ᾧ κεχάρισμαι,
δι' ὑμᾶς, ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκ-
τηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ· Οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ 11
νοήματα ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωά- 12
δα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι
ἀνεῳγμένης ἐν Κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ
πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελ-
φόν μου· Ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἐξῆλθον 13
εἰς Μακεδονίαν. Τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε 14
θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ, καὶ τὴν ὀσμὴν
τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντὶ
τόπῳ· Ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς 15
σωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις· Οἷς μὲν, 16
ὀσμὴ θανάτου εἰς θάνατον· οἷς δὲ, ὀσμὴ ζωῆς
εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; Οὐ γάρ 17
ἐσμεν, ὡς οἱ πολλοὶ, καπηλεύοντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ
Θεοῦ, κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; Εἰ μὴ 1
χρῄζομεν, ὥς τινες, συστατικῶν ἐπιστολῶν
πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν; Ἡ ἐπιστολὴ 2
ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάν-
των ἀνθρώπων· Φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ 3
Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ
μέλανι, ἀλλὰ πνεύματι Θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν
πλαξὶ λιθίναις, ἀλλ' ἐν πλαξὶ καρδίας σαρκί-
ναις. Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ 4
Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν· Οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν 5
ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι, ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ'
ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ· Ὃς καὶ ἱκάνω- 6
σεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμμα-
τος, ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτεί-
νει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία 7
τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν λί-
θοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενί-
σαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως,
διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταρ-
γουμένην· Πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύ- 8
ματος ἔσται ἐν δόξῃ; Εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς 9

κατακρίσεως, δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ
10 διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. Καὶ γὰρ οὐδὲ
δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον, ἐν τούτῳ τῷ μέρει,
11 ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. Εἰ γὰρ τὸ κατ-
αργούμενον, διὰ δόξης πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον,
12 ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ
13 παῤῥησίᾳ χρώμεθα· Καὶ οὐ καθάπερ Μωσῆς ἐτί-
θει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ
μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ
14 καταργουμένου. Ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐ-
τῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα
ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει,
μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅ, τι ἐν Χριστῷ καταρ-
15 γεῖται. Ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται
Μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται.
16 Ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς Κύριον, περιαιρεῖται
17 τὸ κάλυμμα. Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν· οὗ
18 δὲ τὸ πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. Ἡμεῖς δὲ
πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυ-
ρίου κατοπτριζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μετα-
μορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ
Κυρίου πνεύματος.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΔΙΑ' τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, κα-
2 θὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐκκακοῦμεν· Ἀλλ' ἀπει-
πάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπα-
τοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συν-
ιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων,
3 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Εἰ δὲ καὶ ἔστι κεκαλυμμένον
τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ
4 κεκαλυμμένον· Ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου
ἐτύφλωσε τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ
αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς
5 δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Οὐ γὰρ
ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον·
6 ἑαυτοὺς δὲ, δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. Ὅτι ὁ Θεὸς
ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώ-
σεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χρι-
7 στοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακί-
νοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ
8 τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν· Ἐν παντὶ θλιβόμε-
νοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι· ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ
ἐξαπορούμενοι· Διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλει- 9
πόμενοι· καταβαλλόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι·
Πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώ- 10
ματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν
τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. Ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ 11
ζῶντες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν,
ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ
σαρκὶ ἡμῶν. Ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνερ- 12
γεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. Ἔχοντες δὲ τὸ αὐ- 13
τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον·
Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα· καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν,
διὸ καὶ λαλοῦμεν. Εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύ- 14
ριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ πα-
ραστήσει σὺν ὑμῖν. Τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα 15
ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τῶν πλειόνων καὶ εὐ-
χαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.
Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν· ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄν- 16
θρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦ-
ται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. Τὸ γὰρ παραυτίκα ἐλα- 17
φρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν, καθ' ὑπερβολὴν εἰς
ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται
ἡμῖν· Μὴ σκοπούντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλ- 18
λὰ τὰ μὴ βλεπόμενα. τὰ γὰρ βλεπόμενα, πρόσ-
καιρα· τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, αἰώνια.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΟΙδαμεν γὰρ, ὅτι, ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία 1
τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ Θεοῦ ἔχο-
μεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς. Καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητή- 2
ριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦν-
τες. Εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ εὑρεθησό- 3
μεθα. Καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν 4
βαρούμενοι· ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ'
ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς
ζωῆς. Ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦ- 5
το, Θεὸς, ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀῤῥαβῶνα τοῦ πνεύ-
ματος. Θαῤῥοῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες 6
ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν ἀπὸ
τοῦ Κυρίου· (Διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ 7
διὰ εἴδους.) Θαῤῥοῦμεν δὲ, καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλ- 8
λον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι
πρὸς τὸν Κύριον. Διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε 9
ἐνδημοῦν-

Digitized by Google

ἐνδημοῦντες, εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ
10 εἶναι. Τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ
ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίση-
ται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπρα-
11 ξεν, εἴ τε ἀγαθὸν. εἴτε κακόν. Εἰδότες οὖν τὸν
φόβον τοῦ Κυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, Θεῷ δὲ
πεφανερώμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδή-
12 σεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. Οὐ γὰρ πάλιν ἑαυ-
τοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες
ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν· ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς
13 ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ οὐ καρδίᾳ. Εἴ τε
14 γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ· εἴ τε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. Ἡ
15 γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς· Κρίναν-
τας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν,
ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέ-
θανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλ-
λὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.
16 Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ
σάρκα· εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστὸν,
17 ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔτι γινώσκομεν. Ὥστε εἴ τις ἐν
Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ
18 γέγονε καινὰ τὰ πάντα. Τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ
Θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς κατ-
19 αλλαγῆς· Ὡς ὅτι Θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον
καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ
παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν
20 λόγον τῆς καταλλαγῆς. Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσ-
βεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δε-
21 όμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ. Τὸν
γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν
ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ
ἐν αὐτῷ.

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

1 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν
2 τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. Λέγει γάρ·
Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρί-
ας ἐβοήθησά σοι. ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος,
3 ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ
διδόντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία·
4 Ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκο-
νοι· ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγ-
5 καις, ἐν στενοχωρίαις. Ἐν πληγαῖς, ἐν φυλα-
καῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπ-
νίαις, ἐν νηστείαις· Ἐν ἁγιότητι, ἐν γνώσει, 6
ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι
ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ· Ἐν λόγῳ ἀληθεί- 7
ας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαι-
οσύνης τῆς δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν· Διὰ δόξης καὶ 8
ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλά-
νοι, καὶ ἀληθεῖς· Ὡς ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιγι- 9
νωσκόμενοι· ὡς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν·
ὡς παιδευόμενοι, καὶ μὴ θανατούμενοι· Ὡς λυ- 10
πούμενοι, ἀεὶ δὲ χαίροντες· ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς
δὲ πλουτίζοντες· ὡς μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα
κατέχοντες. Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς, 11
Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. Οὐ στε- 12
νοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν· στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγ-
χνοις ὑμῶν. Τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς 13
τέκνοις λέγω· Πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γί- 14
νεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις. Τίς γὰρ μετοχὴ δι-
καιοσύνῃ καὶ ἀνομίᾳ; τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς
σκότος; Τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ; 15
Ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; Τίς δὲ συγκα- 16
τάθεσις ναῷ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὑμεῖς γὰρ να-
ὸς Θεοῦ ἐστε ζῶντος· καθὼς εἶπεν ὁ Θεός· Ὅτι
ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω· καὶ ἔσο-
μαι αὐτῶν Θεὸς, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός.
Διὸ ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, 17
λέγει Κύριος· καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε· κἀγὼ
εἰσδέξομαι ὑμᾶς· Καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, 18
καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέ-
γει Κύριος παντοκράτωρ.

ΚΕΦ. Ζ'. VII.

Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπη- 1
τοὶ, καθαρίσωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσ-
μοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύ-
νην ἐν φόβῳ Θεοῦ. Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἠδι- 2
κήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτή-
σαμεν. Οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω· προείρηκα γὰρ 3
ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθα-
νεῖν καὶ συζῆν. Πολλή μοι παῤῥησία πρὸς ὑμᾶς, 4
πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ
παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πά-
σῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν 5
εἰς Μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ

Φ 2 ἡμῶν,

ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι,
6 ἔσωθεν φόβοι. Ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς,
παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς, ἐν τῇ παρουσίᾳ Τί-
7 του. Οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ
καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν,
ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν
ὑμῶν ὀδυρμὸν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ· ὥστε με
8 μᾶλλον χαρῆναι. Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν
τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελό-
μην· βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ
9 πρὸς ὥραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς· Νῦν χαίρω, οὐχ
ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοι-
αν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ Θεὸν, ἵνα ἐν μηδενὶ
10 ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. Ἡ γὰρ κατὰ Θεὸν λύπη
μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργά-
ζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργά-
11 ζεται. Ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ Θεὸν λυ-
πηθῆναι ὑμᾶς, πόσην κατειργάσατο ὑμῖν σπου-
δήν; ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλ-
λὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ'
ἐκδίκησιν; Ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς
12 εἶναι ἐν τῷ πράγματι. Ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα
ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ ἕνεκεν
τοῦ ἀδικηθέντος· ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν
σπουδὴν ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς, ἐνώ-
13 πιον τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα ἐπὶ
τῇ παρακλήσει ὑμῶν· περισσοτέρως δὲ μᾶλλον
ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυ-
14 ται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν· Ὅτι
εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατῃσχύν-
θην· ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν
ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου,
15 ἀλήθεια ἐγενήθη· Καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ πε-
ρισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν, ἀναμιμνησκομένου τὴν
πάντων ὑμῶν ὑπακοὴν· ὡς μετὰ φόβου καὶ τρό-
16 μου ἐδέξασθε αὐτόν. Χαίρω οὖν ὅτι ἐν παντὶ
θαῤῥῶ ἐν ὑμῖν.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

1 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, τὴν χάριν τοῦ
Θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
2 Μακεδονίας· Ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ πε-
ρισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βάθους
πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον
τῆς ἁπλότητος αὐτῶν· Ὅτι κατὰ δύναμιν (μαρ- 3
τυρῶ) καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι· Μετὰ 4
πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν
καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς
ἁγίους, δέξασθαι ἡμᾶς. Καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν, 5
ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ καὶ ἡμῖν,
διὰ θελήματος Θεοῦ· Εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς 6
Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο, οὕτω καὶ ἐπι-
τελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. Ἀλλ' 7
ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει, καὶ λόγῳ,
καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν
ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι
περισσεύητε. Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ 8
διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς, καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας
ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. Γινώσκετε γὰρ τὴν 9
χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς
ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου
πτωχείᾳ πλουτήσητε. Καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δί- 10
δωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον
τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε
ἀπὸ πέρυσι. Νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσα- 11
τε· ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω
καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. Εἰ γὰρ ἡ προ- 12
θυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις, εὐπρόσδεκ-
τος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. Οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνε- 13
σις, ὑμῖν δὲ θλίψις· ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ
νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων
ὑστέρημα· Ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γέ- 14
νηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσό-
της· Καθὼς γέγραπται· Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλε- 15
όνασε· καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησε. Χά- 16
ρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν
ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, Ὅτι τὴν μὲν 17
παράκλησιν ἐδέξατο· σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων,
αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς. Συνεπέμψαμεν 18
δὲ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν· (Οὐ μό- 19
νον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλη-
σιῶν συνέκδημος ἡμῶν, σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ
διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου
δόξαν καὶ προθυμίαν ὑμῶν·) Στελλόμενοι τοῦ- 20
το, μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι
ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν· Προνοούμενοι 21
καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον Κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον
ἀνθρώπων. Συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελ- 22
φὸν

Digitized by Google

φὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλά-
κις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον,
23 πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς· Εἴτε ὑπὲρ Τίτου,
κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελ-
φοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ.
24 Τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν, καὶ ἡμῶν
καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξασθε,
καὶ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

1 ΠΕρὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους
2 περισσόν μοι ἐστὶ τὸ γράφειν ὑμῖν. Οἶδα
γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυ-
χῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ
πέρυσι· καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείο-
3 νας. Ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφοὺς, ἵνα μὴ τὸ
καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ
μέρει τούτῳ· ἵνα (καθὼς ἔλεγον) παρεσκευασ-
4 μένοι ἦτε· Μή πως ἐὰν ἔλθωσι σὺν ἐμοὶ Μα-
κεδόνες, καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους, κατ-
αισχυνθῶμεν ἡμεῖς (ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς) ἐν
5 τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. Ἀναγκαῖον
οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς, ἵνα
προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν
προκατηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοί-
μην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὥσπερ πλε-
6 ονεξίαν. Τοῦτο δὲ, ὁ σπείρων φειδομένως, φειδο-
μένως καὶ θερίσει· καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις,
7 ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. Ἕκαστος καθὼς προαιρεῖ-
ται τῇ καρδίᾳ· μὴ ἐκ λύπης, ἢ ἐξ ἀνάγκης·
8 ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός. Δυνατὸς δὲ
ὁ Θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς· ἵνα
ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες,
9 περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν· (Καθὼς
γέγραπται· Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν· ἡ
10 δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Ὁ δὲ ἐπι-
χορηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς
βρῶσιν, χορηγήσαι, καὶ πληθύναι τὸν σπόρον
ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι τὰ γεννήματα τῆς δικαιο-
11 σύνης ὑμῶν·) Ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶ-
σαν ἁπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐ-
12 χαριστίαν τῷ Θεῷ· Ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουρ-
γίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα τὰ
ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα
διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ Θεῷ (Διὰ τῆς 13
δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν
Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἁπλότητι τῆς
κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας,) Καὶ αὐ- 14
τῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν, ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ
τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν.
Χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ 15
δωρεᾷ.

ΚΕΦ. Ι'. X.

ΑΥτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ 1
τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς
κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν
δὲ θαῤῥῶ εἰς ὑμᾶς· Δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν 2
θαῤῥῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι
ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρ-
κα περιπατοῦντας. Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦν- 3
τες, οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα· (Τὰ γὰρ 4
ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ, ἀλλὰ δυ-
νατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων)
Λογισμοὺς καθαιροῦντες, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαι- 5
ρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ αἰχμα-
λωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χρι-
στοῦ· Καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν 6
παρακοὴν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. Τὰ 7
κατὰ πρόσωπον βλέπετε; Εἴ τις πέποιθεν ἑαυ-
τῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυ-
τοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ ἡμεῖς
Χριστοῦ. Ἐάν τε γὰρ καὶ περισσότερόν τι καυ- 8
χήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ
Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρε-
σιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι· Ἵνα μὴ δόξω ὡς 9
ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. Ὅτι αἱ 10
μὲν ἐπιστολαὶ, φησὶ, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί· ἡ δὲ
παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς, καὶ ὁ λόγος ἐξου-
θενημένος. Τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί 11
ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι
καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγ- 12
κρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισι τῶν ἑαυτοὺς συν-
ιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς με-
τροῦντες, καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συν-
ιοῦσιν. Ἡμεῖς δὲ οὐχὶ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησό- 13
μεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέ-
ρισεν

Digitized by Google

, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ
ἐφικνέμενοι εἰς ὑμᾶς,
ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφ-
ν τοῦ Χριστοῦ· Οὐκ εἰς
ἐν ἀλλοτρίοις κόποις,
ξανομένης τῆς πίστεως
ῆναι κατὰ τὸν κανόνα
τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν
ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ
) δὲ καυχώμενος, ἐν
γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστῶν,
ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.

ΙΑ′. XI.

μικρόν τι τῆς ἀφροσύνης·
ε. Ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ
ᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον
Χριστῷ· Φοβοῦμαι δὲ μή-
ηπάτησεν ἐν τῇ πανουρ-
τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ
τὸν Χριστόν. Εἰ μὲν γὰρ
ν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύ-
λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλά-
ρον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, κα-
ι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι
ν. Εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ
ἀλλ᾽ ἐν παντὶ φανερω-
ᾶς. Ἢ ἁμαρτίαν ἐποί-
ν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε;
ὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην
ἐσύλησα, λαβὼν ὀψώ-
κονίαν· καὶ παρὼν πρὸς
ατενάρκησα οὐδενός. Τὸ
νεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ
ίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβα-
ισα, καὶ τηρήσω. Ἔστιν
, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη
ν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐ-
απῶ ὑμᾶς; Ὁ Θεὸς οἶ-
τοιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν
ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυ-
καὶ ἡμεῖς. Οἱ γὰρ τοι-
ργάται δόλιοι, μετασχη-
λους Χριστοῦ. Καὶ οὐ θαυ-
ατανᾶς μετασχηματίζε-
ται εἰς ἄγγελον φωτός. Οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ 15
διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι
δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐ-
τῶν. Πάλιν λέγω, μή τις με δόξῃ ἄφρονα εἶ- 16
ναι· εἰ δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με,
ἵνα μικρόν τι κἀγὼ καυχήσωμαι. Ὃ λαλῶ, οὐ 17
λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ᾽ ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν
ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. Ἐπεὶ πολ- 18
λοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχή-
σομαι. Ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων, φρό- 19
νιμοι ὄντες. Ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς κατα- 20
δουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις
ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. Κα- 21
τὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν· ἐν
ᾧ δ᾽ ἄν τις τολμᾷ, (ἐν ἀφροσύνῃ λέγω) τολ-
μῶ κἀγώ. Ἑβραῖοι εἰσι; κἀγώ. Ἰσραηλῖταί εἰ- 22
σι; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσι; κἀγώ. Διά- 23
κονοι Χριστοῦ εἰσι; (παραφρονῶν λαλῶ) ὑπὲρ
ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερ-
βαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θα-
νάτοις πολλάκις. Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσα- 24
ράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον. Τρὶς ἐῤῥαβδίσθην, 25
ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον
ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα. Ὁδοιπορίαις πολλάκις, 26
κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις
ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πό-
λει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ,
κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις. Ἐν κόπῳ καὶ μόχ- 27
θῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει,
ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι.
Χωρὶς τῶν παρεκτὸς, ἡ ἐπισύστασίς μου ἡ καθ᾽ 28
ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. Τίς 29
ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθενῶ; Τίς σκανδαλίζεται, καὶ
οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς 30
ἀσθενείας μου καυχήσομαι. Ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ 31
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογη-
τὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. Ἐν Δα- 32
μασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρού-
ρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων·
Καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ 33
τείχους, καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ΙΒ′. XII.

ΚΑυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι. ἐλεύσομαι γὰρ 1
εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. Οἶδα 2
ἄνθρω-

ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων
(εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα· εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώ-
ματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν·) ἁρπαγέντα τὸν
3 τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. Καὶ οἶδα τὸν τοιοῦ-
τον ἄνθρωπον, (εἴτε ἐν σώματι, εἴτε ἐκτὸς τοῦ
4 σώματος, οὐκ οἶδα· ὁ Θεὸς οἶδεν.) Ὅτι ἡρπά-
γη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄῤῥητα ῥή-
5 ματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. Ὑπὲρ
τοῦ τοιούτου καυχήσομαι· ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυ-
6 χήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. Ἐὰν γὰρ
θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων· ἀλή-
θειαν γὰρ ἐρῶ. Φείδομαι δὲ, μή τις εἰς ἐμὲ λο-
γίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.
7 Καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπερ-
αίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκὶ, ἄγγελος
Σατᾶν, ἵνα με κολαφίζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι.
8 Ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν Κύριον παρεκάλεσα, ἵνα
9 ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ εἴρηκέ μοι· Ἀρκεῖ σοι ἡ χά-
ρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται.
Ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις
μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ
10 Χριστοῦ. Διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν,
ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ
Χριστοῦ. ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.
11 Γέγονα ἄφρων καυχώμενος· ὑμεῖς με ἠναγκάσα-
τε· ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν
γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ
12 οὐδέν εἰμι. Τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειρ-
γάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν σημείοις καὶ
13 τέρασι καὶ δυνάμεσι. Τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε
ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς
ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; Χαρίσασθέ μοι τὴν
14 ἀδικίαν ταύτην. Ἰδοὺ, τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλ-
θεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν. οὐ
γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει
τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γο-
15 νεῖς τοῖς τέκνοις. Ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ
ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· εἰ καὶ
περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἧττον ἀγαπῶμαι.
16 Ἔστω δὲ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλ' ὑπάρ-
17 χων πανοῦργος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον. Μή τινα
ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτη-
18 σα ὑμᾶς; Παρεκάλεσα Τίτον, καὶ συναπέστει-
λα τὸν ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τί-
τος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ
τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι; Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπο- 19
λογούμεθα; κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ λα-
λοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοὶ, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν
οἰκοδομῆς. Φοβοῦμαι γὰρ, μή πως ἐλθὼν οὐχ 20
οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ
θέλετε· μή πως ἔρεις, ζῆλοι, θυμοὶ, ἐριθεῖαι,
καταλαλιαὶ, ψιθυρισμοὶ, φυσιώσεις, ἀκαταστα-
σίαι· Μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεός 21
μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προη-
μαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκα-
θαρσίᾳ, καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ ἔπραξαν.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπὶ στόματος 1
δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα.
Προείρηκα καὶ προλέγω, ὡς παρὼν τὸ δεύτερον, 2
καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσι καὶ
τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν,
οὐ φείσομαι· Ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ 3
λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ, ἀλ-
λὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. Καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ 4
ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ· καὶ γὰρ
καὶ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησόμεθα
σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς. Ἑαυτοὺς 5
πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζε-
τε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς, ὅτι Ἰησοῦς Χρι-
στὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν; εἰ μή τι ἀδόκιμοί ἐστε. Ἐλ- 6
πίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκι-
μοι. Εὔχομαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν μὴ ποιῆσαι 7
ὑμᾶς κακὸν μηδέν· οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶ-
μεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ
ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. Οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ 8
τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. Χαίρο- 9
μεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνα-
τοὶ ἦτε. τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατ-
άρτισιν. Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα 10
παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξου-
σίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος εἰς οἰκοδομὴν, καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν. Λοιπὸν, ἀδελφοὶ, χαίρετε, 11
καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε,
εἰρηνεύετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης
ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἁγίῳ 12
φιλήματι· ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.
Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη 13

Digitized by Google

τοῦ Θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος
μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Κορινθίους
δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας,
διὰ Τίτου καὶ Λουκᾶ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος (οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ
δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ
Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν)
2 Καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοὶ, ταῖς ἐκκλησί-
3 αις τῆς Γαλατίας· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
4 Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Τοῦ
δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως
ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ.
κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν.
5 Ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.
6 Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ
καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ, εἰς ἕτερον
7 εὐαγγέλιον· Ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο· εἰ μή τινές εἰσιν
οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς, καὶ θέλοντες μεταστρέψαι
8 τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς
ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ
9 εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. Ὡς προ-
ειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς
εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα
10 ἔστω. Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν;
Ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώ-
11 ποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. Γνω-
ρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγ-
γελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον.
12 Οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ,
οὔτε ἐδιδάχθην· ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ
13 Χριστοῦ. Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν πο-
τε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίω-
κον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπόρθουν αὐ-
14 τήν. Καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολ-
λοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως
ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδό-
15 σεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με
ἐκ κοιλίας μητρός μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χά-
ριτος αὐτοῦ, Ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν 16
ἐμοὶ, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνε-
σιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι·
Οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ 17
ἀποστόλους· ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πά-
λιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἔπειτα μετὰ 18
ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτ-
ρον· καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκα-
πέντε. Ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ 19
μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου. Ἃ δὲ γρά- 20
φω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι οὐ ψεύδο-
μαι. Ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας 21
καὶ τῆς Κιλικίας. Ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προ- 22
σώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χρι-
στῷ· Μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν· Ὅτι ὁ διώκων 23
ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἥν
ποτε ἐπόρθει. Καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν 24
Θεόν.

ΚΕΦ. Β'. II.

ἜΠειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην 1
εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρνάβα, συμπαραλα-
βὼν καὶ Τίτον. Ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, 2
καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω
ἐν τοῖς ἔθνεσι· κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή
πως εἰς κενὸν τρέχω, ἢ ἔδραμον. Ἀλλ' οὐδὲ Τί- 3
τος ὁ σὺν ἐμοὶ, Ἕλλην ὢν, ἠναγκάσθη περιτμη-
θῆναι. Διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, 4
οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν ἐλευθε-
ρίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς
καταδουλώσωνται· Οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν 5

τῇ

τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου δια-
6 μείνῃ πρὸς ὑμᾶς. Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί
τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν, οὐδέν μοι διαφέρει· πρό-
σωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει· ἐμοὶ γὰρ οἱ
7 δοκοῦντες, οὐδὲν προσανέθεντο. Ἀλλὰ τοὐναντίον,
ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκρο-
8 βυστίας, καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς· (Ὁ γὰρ
ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς,
9 ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη·) Καὶ γνόντες
τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι Ἰάκωβος καὶ Κη-
φᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στύλοι εἶναι, δε-
ξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρνάβᾳ κοινωνίας· ἵνα
ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν·
10 Μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν· ὃ καὶ
11 ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε δὲ ἦλθε
Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ
12 ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. Πρὸ τοῦ γὰρ
ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν
συνήσθιεν· ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν
13 ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. Καὶ συν-
υπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι· ὥστε
καὶ Βαρνάβας συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει.
14 Ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν
ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμ-
προσθεν πάντων· Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἐθ-
νικῶς ζῇς, καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη ἀναγ-
15 κάζεις ἰουδαΐζειν; Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι, καὶ οὐκ
16 ἐξ ἐθνῶν ἁμαρτωλοί· Εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται
ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ· καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύ-
σαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ
οὐκ ἐξ ἔργων νόμου· διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔρ-
17 γων νόμου πᾶσα σάρξ. Εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆ-
ναι ἐν Χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοὶ,
ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; Μὴ γένοιτο.
18 Εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ,
19 παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. Ἐγὼ γὰρ διὰ
20 νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ
συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ, οὐκ ἔτι ἐγὼ, ζῇ δὲ ἐν
ἐμοὶ Χριστός. ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκὶ, ἐν πίστει ζῶ
τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με, καὶ
21 παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. Οὐκ ἀθετῶ τὴν
χάριν τοῦ Θεοῦ· εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα
Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ὦ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ 1
ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; οἷς κατ' ὀφθαλμοὺς
Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη, ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος.
Τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων 2
νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;
Οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι, νῦν 3
σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; Τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῆ; εἴ 4
γε καὶ εἰκῆ. Ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα, 5
καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου
ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε 6
τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· Γι- 7
νώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ
Ἀβραάμ. Προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως 8
δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ Θεὸς, προευηγγελίσατο τῷ
Ἀβραάμ· Ὅτι εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ
ἔθνη. Ὥστε οἱ ἐκ πίστεως, εὐλογοῦνται σὺν τῷ 9
πιστῷ Ἀβραάμ. Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν, 10
ὑπὸ κατάραν εἰσί. γέγραπται γάρ· Ἐπικατάρα-
τος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμέ-
νοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐτά.
Ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, 11
δῆλον· ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. Ὁ δὲ 12
νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως· ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ
ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς 13
ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος
ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα. γέγραπται γάρ· Ἐπικατά-
ρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. Ἵνα εἰς 14
τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος
λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. Ἀδελφοὶ, κατὰ ἄν- 15
θρωπον λέγω. ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην δια-
θήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. Τῷ δὲ 16
Ἀβραὰμ ἐῤῥήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ
πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός· Καὶ τῷ σπέρματί σου.
ὅς ἐστι Χριστός. Τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην προκε- 17
κυρωμένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς Χριστὸν, ὁ μετὰ ἔτη
τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ
ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. Εἰ 18
γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκ ἔτι ἐξ ἐπαγγε-
λίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται
ὁ Θεός. Τί οὖν ὁ νόμος; Τῶν παραβάσεων χά- 19
ριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγ-

γελται, διαταγεὶς δι' ἀγγέλων, ἐν χειρὶ μεσίτου.
20 Ὁ δὲ μεσίτης, ἑνὸς οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ Θεὸς, εἷς
21 ἐστιν. Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ
Θεοῦ; Μὴ γένοιτο· εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνά-
μενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαι-
22 οσύνη. Ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα
ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰη-
23 σοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι. Πρὸ τοῦ δὲ ἐλ-
θεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα, συγκε-
κλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆ-
24 ναι. Ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς
25 Χριστὸν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. Ἐλθούσης
δὲ τῆς πίστεως, οὐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν.
26 Πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν
27 Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθη-
28 τε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε. Οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος, οὐδὲ
Ἕλλην· οὐκ ἔνι δοῦλος, οὐδὲ ἐλεύθερος· οὐκ ἔνι ἄρ-
σεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χρι-
29 στῷ Ἰησοῦ. Εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ
σπέρμα ἐστὲ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΛΕγω δὲ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπι-
ός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων
2 ὤν· Ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους
3 ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. Οὕτω καὶ
ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ
4 κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι· Ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλή-
ρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν
αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νό-
5 μον· Ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν
6 υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δέ ἐστε υἱοὶ, ἐξα-
πέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς
τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ.
7 Ὥστε οὐκ ἔτι εἶ δοῦλος, ἀλλ' υἱός· εἰ δὲ υἱὸς, καὶ
8 κληρονόμος Θεοῦ διὰ Χριστοῦ. Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ
εἰδότες Θεὸν, ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει οὖσι
9 θεοῖς· Νῦν δὲ, γνόντες Θεὸν, μᾶλλον δὲ γνω-
σθέντες ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ
ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν
10 δουλεύειν θέλετε; Ἡμέρας παρατηρεῖσθε, καὶ
11 μῆνας, καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς. Φοβοῦμαι ὑμᾶς,
12 μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. Γίνεσθε ὡς
ἐγὼ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς· ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν·
οὐδέν με ἠδικήσατε. Οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν 13
τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον·
Καὶ τὸν πειρασμόν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ 14
ἐξουθενήσατε, οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον
Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. Τίς οὖν ἦν 15
ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι, εἰ
δυνατὸν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν
ἐδώκατέ μοι. Ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθ- 16
εύων ὑμῖν; Ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖ- 17
σαι ἡμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. Καλὸν 18
δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον
ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. Τεκνία μου, οὓς 19
πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν.
Ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλά- 20
ξαι τὴν φωνήν μου· ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. Λέ- 21
γετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον
οὐκ ἀκούετε; Γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο 22
υἱοὺς ἔσχεν· ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ
τῆς ἐλευθέρας. Ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, 23
κατὰ σάρκα γεγέννηται· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας,
διὰ τῆς ἐπαγγελίας. Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμε- 24
να· αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν
ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν
Ἄγαρ. Τὸ γὰρ Ἄγαρ, Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ 25
Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δου-
λεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. Ἡ δὲ ἄνω Ἱερου- 26
σαλὴμ, ἐλευθέρα ἐστὶν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων
ἡμῶν. Γέγραπται γάρ· Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ 27
τίκτουσα· ῥῆξον καὶ βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι
πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχού-
σης τὸν ἄνδρα. Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, κατὰ Ἰσα- 28
ὰκ, ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. Ἀλλ' ὥσπερ τό- 29
τε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς, ἐδίωκε τὸν κατὰ
πνεῦμα· οὕτω καὶ νῦν. Ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; 30
Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς· οὐ γὰρ
μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ
υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. Ἄρα, ἀδελφοὶ, οὐκ ἐσμὲν 31
παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, 1
στήκετε, καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε.
Ἴδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησ- 2
θε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. Μαρτύρομαι δὲ 3
πάλιν

Digitized by Google

πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ, ὅτι ὀφει-
4 λέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι· Κατηργή-
θητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε·
5 τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. Ἡμεῖς γὰρ πνεύματι
ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα.
6 Ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε
ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης ἐνεργουμένη.
7 Ἐτρέχετε καλῶς· τίς ὑμᾶς ἀνέκοψε τῇ ἀληθείᾳ
8 μὴ πείθεσθαι; Ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦν-
9 τος ὑμᾶς. Μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ.
10 Ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο
φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρί-
11 μα, ὅστις ἂν ᾖ. Ἐγὼ δὲ, ἀδελφοί, εἰ περι-
τομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατ-
12 ήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. Ὄφελον καὶ
13 ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. Ὑμεῖς γὰρ
ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ τὴν
ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ
14 τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. Ὁ γὰρ πᾶς νό-
μος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ Ἀγαπήσεις
15 τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. Εἰ δὲ ἀλλήλους δάκ-
νετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων
16 ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ· Πνεύματι περιπατεῖτε,
17 καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. Ἡ γὰρ
σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος· τὸ δὲ πνεῦ-
μα κατὰ τῆς σαρκός. Ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλ-
18 λήλοις, ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. Εἰ
19 δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. Φα-
νερὰ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκός· ἅ τινά ἐστι,
20 μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, Εἰ-
δωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι,
21 θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, Φθόνοι,
φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ
προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ
τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονο-
22 μήσουσιν. Ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματος, ἐστιν
ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρηστότης,
23 ἀγαθωσύνη, πίστις, πρᾳότης, ἐγκράτεια· Κατὰ
24 τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. Οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ,
τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ
25 ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι
26 καὶ στοιχῶμεν. Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους
προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τι- 1
νι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ κα-
ταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πρᾳότητος·
σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς. Ἀλλή- 2
λων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώ-
σατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. Εἰ γὰρ δοκεῖ τις 3
εἶναί τι, μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ. Τὸ δὲ 4
ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς
ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἕξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν
ἕτερον. Ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. 5
Κοινωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατ- 6
ηχοῦντι, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾶσθε· Θε- 7
ὸς οὐ μυκτηρίζεται· ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος,
τοῦτο καὶ θερίσει· Ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρ- 8
κα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν· ὁ δὲ
σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ πνεύματος θερί-
σει ζωὴν αἰώνιον. Τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκ- 9
κακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν, μὴ ἐκλυό-
μενοι. Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα 10
τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς
οἰκείους τῆς πίστεως. Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμ- 11
μασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. Ὅσοι θέλουσιν 12
εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς
περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χρι-
στοῦ διώκωνται. Οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐ- 13
τοὶ νόμον φυλάσσουσιν· ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περι-
τέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσων-
ται. Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ 14
σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· δι' οὗ ἐμοὶ
κόσμος ἐσταύρωται, κἀγὼ τῷ κόσμῳ. Ἐν γὰρ 15
Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκρο-
βυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. Καὶ ὅσοι τῷ κανόνι 16
τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος,
καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ, κόπους 17
μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ
Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. Ἡ χά- 18
ρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύ-
ματος ὑμῶν, ἀδελφοί. Ἀμήν. † Πρὸς Γαλάτας
ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.

Digitized by Google

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα-
τος Θεοῦ, τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ, καὶ
2 πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλο-
γίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ·
4 Καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς
κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώ-
5 πιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱο-
θεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν
6 εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, Εἰς ἔπαινον
δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς
7 ἐν τῷ ἠγαπημένῳ· Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύ-
τρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν
παραπτωμάτων, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος
8 αὐτοῦ· Ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σο-
9 φίᾳ καὶ φρονήσει· Γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον
τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ,
10 ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ· Εἰς οἰκονομίαν τοῦ πλη-
ρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ
πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ
11 τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· Ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώ-
θημεν, προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ
πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελή-
12 ματος αὐτοῦ· Εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον
τῆς δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χρι-
13 στῷ. Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς, ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς
ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν· ἐν
ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι
14 τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ· Ὅς ἐστιν ἀῤῥαβὼν τῆς
κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περι-
15 ποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διὰ
τοῦτο κἀγὼ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ
Κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
16 τοὺς ἁγίους, Οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν,
μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου·
17 Ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πα-
τὴρ τῆς δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ
ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ· Πεφωτισ- 18
μένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν εἰς τὸ
εἰδέναι ὑμᾶς, τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐ-
τοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομί-
ας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις· Καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον 19
μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύ-
οντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσ-
χύος αὐτοῦ· Ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγεί- 20
ρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, Ὑπεράνω πάσης ἀρ- 21
χῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος,
καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν
τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Καὶ 22
πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ αὐ-
τὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ,
Ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάν- 23
τα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΚΑΙ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ 1
ταῖς ἁμαρτίαις. Ἐν αἷς ποτε περιεπατήσα- 2
τε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν
ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος
τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας·
Ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν 3
ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ
θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν· καὶ ἤ-
μεν τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί. Ὁ 4
δὲ Θεὸς, πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν
ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, Καὶ ὄντας 5
ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι, συνεζωοποίησε
τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· Καὶ συνήγει- 6
ρε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ· Ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερ- 7
χομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάρι-
τος αὐτοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Digitized by Google

8 Τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως·
9 καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν· Θεοῦ τὸ δῶρον· Οὐκ ἐξ
10 ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. Αὐτοῦ γάρ ἐσμεν
ποίημα, κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις
ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ Θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς
11 περιπατήσωμεν. Διὸ μνημονεύετε ὅτι ὑμεῖς πο-
τε τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία
ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποι-
12 ήτου· Ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ,
ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ, καὶ
ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ
13 ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. Νυνὶ δὲ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ, ὑμεῖς οἱ ποτὲ ὄντες μακρὰν, ἐγ-
14 γὺς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς
γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφό-
τερα ἓν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας·
15 Τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν
ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας· ἵνα τοὺς δύο
κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποι-
16 ῶν εἰρήνην· Καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους
ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτεί-
17 νας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. Καὶ ἐλθὼν εὐηγγε-
λίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς ἐγ-
18 γύς· Ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ
ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα.
19 Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ
20 συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ· Ἐποι-
κοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ
προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ·
21 Ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει
22 εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· Ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συν-
οικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν πνεύ-
ματι.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χρι-
2 στοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν· Εἴγε ἠκού-
σατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς
3 δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς· Ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν
ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, (καθὼς προέγραψα
4 ἐν ὀλίγῳ· Πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆ-
σαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ·)
5 Ὃ ἐν ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς
τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις
ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι·
Εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα, καὶ 6
συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ,
διὰ τοῦ εὐαγγελίου· Οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ 7
τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν
μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.
Ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδό- 8
θη ἡ χάρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσα-
σθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ, Καὶ 9
φωτίσαι πάντας, τίς ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου
τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ,
τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ἵνα 10
γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν
τοῖς ἐπουρανίοις, διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἡ πολυποί-
κιλος σοφία τοῦ Θεοῦ· Κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰ- 11
ώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ
ἡμῶν. Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παῤῥησίαν καὶ τὴν 12
προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐ-
τοῦ. Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί 13
μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. Τούτου χά- 14
ριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ἐξ οὗ πᾶσα πα- 15
τριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται· Ἵνα 16
δῴη ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ,
δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ
εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον· Κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν 17
διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· Ἐν 18
ἀγάπῃ ἐῤῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι· ἵνα ἐξ-
ισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί
τὸ πλάτος καὶ μῆκος, καὶ βάθος καὶ ὕψος·
Γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγά- 19
πην τοῦ Χριστοῦ· ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλή-
ρωμα τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα 20
ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦ-
μεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν
ἡμῖν, Αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ 21
Ἰησοῦ, εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν
αἰώνων. Ἀμήν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, 1
ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε,
Μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πρᾳότητος, 2
μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγά-

πῃ

Digitized by Google

3 πῃ· Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύ-
4 ματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης. Ἓν σῶμα
καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλ-
5 πίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν· Εἷς Κύριος, μία πίστις,
6 ἓν βάπτισμα· Εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων,
ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν
7 ὑμῖν. Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ
8 τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. Διὸ λέγει·
Ἀναβὰς εἰς ὕψος, ᾐχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν,
9 καὶ ἔδωκε δόματα τοῖς ἀνθρώποις. Τὸ δὲ, ἀνέ-
βη, τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ
10 κατώτερα μέρη τῆς γῆς; Ὁ καταβὰς, αὐτός
ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρα-
11 νῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. Καὶ αὐτὸς ἔδω-
κε, τοὺς μὲν, ἀποστόλους, τοὺς δὲ, προφήτας,
τοὺς δὲ, εὐαγγελιστὰς, τοὺς δὲ, ποιμένας καὶ δι-
12 δασκάλους, Πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων,
εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος
13 τοῦ Χριστοῦ· Μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες
εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσε-
ως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτ-
14 ρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ· Ἵνα μη-
κέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερό-
μενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυ-
βείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν με-
15 θοδείαν τῆς πλάνης· Ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ,
αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κε-
16 φαλὴ, ὁ Χριστός· Ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρ-
μολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης
ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτ-
ρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος
17 ποιεῖται, εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦτο
οὖν λέγω, καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς
περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη περιπα-
18 τεῖ, ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, Ἐσκοτισ-
μένοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς
ζωῆς τοῦ Θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν
αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν·
19 Οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελ-
γείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεο-
20 νεξίᾳ. Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χρι-
21 στόν· Εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε, καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχ-
22 θητε, καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ· Ἀπο-
θέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν,
τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ
τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης· Ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ 23
πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, Καὶ ἐνδύσασθαι τὸν 24
καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν
δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. Διὸ ἀπο- 25
θέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀλήθειαν, ἕκαστος
μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ· ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέ-
λη. Ὀργίζεσθε, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ 26
ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν· Μήτε δί- 27
δοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. Ὁ κλέπτων μηκέτι κλε- 28
πτέτω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγα-
θὸν ταῖς χερσὶν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρεί-
αν ἔχοντι. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος 29
ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω· ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς
οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκού-
ουσι. Καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ 30
Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώ-
σεως. Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ 31
κραυγὴ, καὶ βλασφημία, ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν,
σὺν πάσῃ κακίᾳ. Γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ, 32
εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ
ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγα- 1
πητά· Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς 2
καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ
Θεῷ, εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. Πορνεία δὲ καὶ πᾶσα 3
ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν
ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις. Καὶ αἰσχρότης, καὶ 4
μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα,
ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. Τοῦτο γὰρ ἐστε γινώσ- 5
κοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλε-
ονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρο-
νομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. Μη- 6
δεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις. διὰ ταῦτα
γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς
ἀπειθείας. Μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. 7
Ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ· ὡς 8
τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε· (Ὁ γὰρ καρπὸς 9
τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιο-
σύνῃ καὶ ἀληθείᾳ·) Δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐά- 10
ρεστον τῷ Κυρίῳ. Καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔρ- 11
γοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ
ἐλέγχετε.

Digitized by Google

12 ἐλέγχετε. Τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν,
13 αἰσχρόν ἐστι καὶ λέγειν. Τὰ δὲ πάντα ἐλεγχό-
μενα, ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται· πᾶν γὰρ τὸ
14 φανερούμενον, φῶς ἐστί· Διὸ λέγει· Ἔγειραι ὁ κα-
θεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύ-
15 σει σοι ὁ Χριστός. Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς πε-
16 ριπατεῖτε· μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ' ὡς σοφοί· Ἐξ-
αγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί
17 εἰσι. Διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνι-
18 έντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. Καὶ μὴ μεθύσκε-
σθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν
19 πνεύματι· Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμ-
νοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς· ᾄδοντες καὶ ψάλ-
20 λοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ· Εὐχαρι-
στοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων, ἐν ὀνόματι τοῦ
21 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ Θεῷ καὶ πατρί· Ὑπο-
22 τασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ. Αἱ γυ-
ναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ
23 Κυρίῳ· Ὅτι ὁ ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς,
ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας· καὶ αὐ-
24 τός ἐστι σωτὴρ τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὥσπερ ἡ ἐκ-
κλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυ-
25 ναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. Οἱ ἄνδρες
ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ ὁ
Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρ-
26 έδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς· Ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ, κα-
27 θαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι· Ἵνα
παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον, τὴν ἐκκλησίαν
μὴ ἔχουσαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἤ τι τῶν τοιούτων,
28 ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. Οὕτως ὀφείλουσιν
οἱ ἄνδρες ἀγαπᾷν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὡς τὰ
ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα,
29 ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ
σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐ-
30 τὴν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν· Ὅτι
μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς
31 αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. Ἀντὶ τούτου κα-
ταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν
μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα
32 αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Τὸ
μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χρι-
33 στὸν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ
καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγα-
πάτω ὡς ἑαυτόν· ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν
ἄνδρα.

ΚΕΦ. ϛ'. VI.

ΤΑ' τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν 1
Κυρίῳ· τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον. Τίμα τὸν πα- 2
τέρα σου καὶ τὴν μητέρα· (ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώ-
τη ἐν ἐπαγγελίᾳ·) Ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ 3
ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες 4
μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφε-
τε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου. Οἱ δοῦ- 5
λοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ
φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας
ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ· Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν 6
ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ,
ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, Μετ' 7
εὐνοίας δουλεύοντες τῷ Κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις·
Εἰδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθὸν, 8
τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴ-
τε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε 9
πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν· εἰδότες ὅτι
καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ
προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ. Τὸ λοιπὸν, 10
ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ
κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· Ἐνδύσασθε τὴν παν- 11
οπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆ-
ναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· Ὅτι οὐκ 12
ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ
πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς
κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου,
πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπου-
ρανίοις. Διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν 13
τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι.
Στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφῦν ὑμῶν ἐν 14
ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δι-
καιοσύνης, Καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν 15
ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης· Ἐπὶ πᾶ- 16
σιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ
δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυ-
ρωμένα σβέσαι· Καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ 17
σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύ-
ματος, ὅ ἐστι ῥῆμα Θεοῦ· Διὰ πάσης προσευ- 18
χῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ
ἐν πνεύματι καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν
πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων
τῶν ἁγίων, Καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθείη λόγος 19
ἐν

ἐν ἀνοίξει τοῦ ςόματός μου ἐν παῤῥησίᾳ, γνω-
20 ρίσαι τὸ μυςήριον τοῦ εὐαγγελίου, Ὑπὲρ οὗ πρεσ-
βεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παῤῥησιάσωμαι,
21 ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ
κατ' ἐμὲ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει
Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιςὸς διάκο-
22 νος ἐν Κυρίῳ· Ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐ-
τὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρα-
καλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη τοῖς ἀδελ- 23
φοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίςεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριςοῦ. Ἡ χάρις μετὰ πάντων 24
τῶν ἀγαπώντων τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χρι-
ςὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἀμήν. † Πρὸς Ἐφεσίους ἐ-
γράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χριςοῦ,
πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριςῷ Ἰησοῦ, τοῖς οὖσιν
ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ διακόνοις·
2 Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν
3 καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριςοῦ. Εὐχαριςῶ τῷ Θεῷ μου
4 ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, (Πάντοτε ἐν πάσῃ
δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν
5 δέησιν ποιούμενος,) Ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς
τὸ εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ
6 νῦν· Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος
ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέ-
7 ρας Ἰησοῦ Χριςοῦ· Καθώς ἐςι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο
φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν
τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν
τῇ ἀπολογίᾳ, καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου, συγ-
κοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας.
8 Μάρτυς γάρ μου ἐςὶν ὁ Θεὸς, ὡς ἐπιποθῶ πάν-
9 τας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ Χριςοῦ. Καὶ τοῦ-
το προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον
καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ
10 αἰσθήσει· Εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέρον-
τα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέ-
11 ραν Χριςοῦ· Πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης
τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριςοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον
12 Θεοῦ. Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοὶ, ὅτι
τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου
13 ἐλήλυθεν· Ὥςε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν
Χριςῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τοῖς
14 λοιποῖς πᾶσι· Καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν
ἐν Κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσο-
τέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. Τινὲς 15
μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν· τινὲς δὲ καὶ δι' εὐ-
δοκίαν τὸν Χριςὸν κηρύσσουσιν. Οἱ μὲν ἐξ ἐρι- 16
θείας τὸν Χριςὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἁγνῶς, οἰό-
μενοι θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου· Οἱ δὲ, 17
ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγ-
γελίου κεῖμαι. Τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴ- 18
τε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριςὸς καταγγέλλε-
ται· καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι.
Οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν 19
διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύ-
ματος Ἰησοῦ Χριςοῦ· Κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν 20
καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι,
ἀλλ' ἐν πάσῃ παῤῥησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν
μεγαλυνθήσεται Χριςὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε
διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. Ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν, 21
Χριςός· καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. Εἰ δὲ τὸ ζῆν 22
ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἱρή-
σομαι, οὐ γνωρίζω. Συνέχομαι γὰρ ἐκ τῶν δύο, 23
τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι, καὶ σὺν
Χριςῷ εἶναι· πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρεῖσσον· Τὸ δὲ 24
ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ, ἀναγκαιότερον δι' ὑμᾶς.
Καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι μενῶ καὶ συμπα- 25
ραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ
χαρὰν τῆς πίςεως, Ἵνα τὸ καύχημα ὑμῶν πε- 26
ρισσεύῃ ἐν Χριςῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ, διὰ τῆς ἐμῆς
παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Μόνον ἀξίως τοῦ 27
εὐαγγελίου τοῦ Χριςοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλ-

θὼν

θὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἀκούσω τὰ περὶ
ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ
28 συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου· Καὶ μὴ
πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων·
ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν
29 δὲ σωτηρίας· καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ· Ὅτι ὑμῖν ἐχα-
ρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πι-
30 στεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν· Τὸν
αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον ἴδετε ἐν ἐμοὶ, καὶ
νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 ΕἼ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παρα-
μύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία πνεύματος,
2 εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοὶ, Πληρώσατέ
μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐ-
τὴν ἀγάπην ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦν-
3 τες· Μηδὲν κατὰ ἐρίθειαν, ἢ κενοδοξίαν,
ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερ-
4 έχοντας ἑαυτῶν. Μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖ-
5 τε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. Τοῦτο γὰρ
6 φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Ὃς ἐν
μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο
7 τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ· Ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν
δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμε-
8 νος, Καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐτα-
πείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θα-
9 νάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. Διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐ-
τὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ
10 ὑπὲρ πᾶν ὄνομα. Ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν
γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ κατα-
11 χθονίων· Καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι
Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, εἰς δόξαν Θεοῦ πατρός.
12 Ὥστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσα-
τε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν
πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ
13 τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. Ὁ
Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν
14 καὶ τὸ ἐνεργεῖν, ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. Πάντα ποι-
15 εῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν· Ἵνα γέ-
νησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώ-
μητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης·
16 ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, Λόγον
ζωῆς ἐπέχοντες· εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν
Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν
ἐκοπίασα· Ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ 17
καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγ-
χαίρω πᾶσιν ὑμῖν· Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρε- 18
τε, καὶ συγχαίρετέ μοι. Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ 19
Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κα-
γὼ εὐψυχῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. Οὐδένα γὰρ 20
ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν με-
ριμνήσει. Οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, 21
οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. Τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ 22
γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδού-
λευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. Τοῦτον μὲν οὖν ἐλπί- 23
ζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ, ἐξαυ-
τῆς. Πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς τα- 24
χέως ἐλεύσομαι. Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπα- 25
φρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρα-
τιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λειτουργὸν
τῆς χρείας μου πέμψαι πρὸς ὑμᾶς· Ἐπειδὴ ἐπι- 26
ποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν, διότι
ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε. Καὶ γὰρ ἠσθένησε παρα- 27
πλήσιον θανάτῳ· ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἠλέησεν·
οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἵνα μὴ λύ-
πην ἐπὶ λύπῃ σχῶ. Σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα 28
αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πάλιν, χαρῆτε, κα-
γὼ ἀλυπότερος ὦ. Προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν 29
Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐν-
τίμους ἔχετε· Ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέ- 30
χρι θανάτου ἤγγισε, παραβουλευσάμενος τῇ ψυ-
χῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός
με λειτουργίας.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΤΟ' λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν Κυρίῳ. 1
τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρὸν,
ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε 2
τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν.
Ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομὴ, οἱ πνεύματι Θεῷ 3
λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ
οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες· Καίπερ ἐγὼ ἔχων 4
πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. Εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πε-
ποιθέναι ἐν σαρκὶ, ἐγὼ μᾶλλον. Περιτομὴ ὀκ- 5
ταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμὶν,
Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων. κατὰ νόμον Φαρισαῖος,
Κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαι- 6
οσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος· Ἀλλ' 7
ἅτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν

Digitized by Google

8 Χριστὸν ζημίαν. Ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡγοῦμαι πάν-
τα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δἰ ὃν τὰ πάντα ἐζη-
μιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι ἵνα Χριστὸν
9 κερδήσω, Καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν
δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως
Χριστοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει·
10 Τοῦ γνῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστά-
σεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων
11 αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ· Εἴ-
πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν.
12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη τετελείωμαι· διώκω
δὲ εἰ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ
13 τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. Ἀδελφοὶ, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λο-
14 γίζομαι κατειληφέναι· Ἓν δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω
ἐπιλανθανόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινό-
μενος, κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς
15 ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν
τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖ-
16 τε, καὶ τοῦτο ὁ Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. Πλὴν
εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, τὸ
17 αὐτὸ φρονεῖν. Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοὶ,
καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας; καθὼς
18 ἔχετε τύπον ἡμας. Πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν,
οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέ-
19 γω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ· Ὧν τὸ
τέλος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα
ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦν-
20 τες. Ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρ-
χει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα Κύριον
21 Ἰησοῦν Χριστόν· Ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα
τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ
τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι
ἑαυτῷ τὰ πάντα.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι,
χαρὰ καὶ στέφανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυ-
2 ρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύ-
3 χην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ· Καὶ
ἐρωτῶ καί σε σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνου αὐ-
ταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι,
μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν
μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε 4
ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τὸ 5
ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ Κύ-
ριος ἐγγύς. Μηδὲν μεριμνᾶτε· ἀλλ' ἐν παντὶ 6
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ
αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν Θεόν. Καὶ 7
ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν,
φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα
ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοὶ, ὅσα 8
ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνὰ, ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγ-
νὰ, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ
καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε. Ἃ καὶ 9
ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ
εἴδετε ἐν ἐμοὶ, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς
τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ ἐν Κυ- 10
ρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ
ἐμοῦ φρονεῖν· ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ.
Οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω· ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, 11
ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι. Οἶδα δὲ ταπεινοῦ- 12
σθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶ-
σι μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι, καὶ πεινᾷν, καὶ
περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι· Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ 13
ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. Πλὴν καλῶς ἐποιήσα- 14
τε, συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. Οἴδατε δὲ 15
καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγ-
γελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία
μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ
λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι· Ὅτι καὶ ἐν Θεσ- 16
σαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι
ἐπέμψατε. Οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' 17
ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον
ὑμῶν. Ἀπέχω δὲ πάντα, καὶ περισσεύω· πε- 18
πλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ
παρ' ὑμῶν, ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐ-
άρεστον τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ Θεός μου πληρώσει πᾶσαν 19
χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, ἐν δόξῃ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ 20
δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἀσ- 21
πάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζον-
ται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. Ἀσπάζονται ὑμᾶς 22
πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος
οἰκίας. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ 23
μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Φιλιππησί-
ους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης δἰ Ἐπαφροδίτου.

Digitized by Google

ΠΑΥ͂ΛΟΥ ΤΟΥ͂ ἈΠΟΣΤΟ͂ΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟ͂Σ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙ͂Σ ἘΠΙΣΤΟΛΗ͂.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥ͂ΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα-
2 τος Θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, Τοῖς ἐν
Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ·
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν,
3 καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ
καὶ πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάν-
4 τοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι· Ἀκούσαντες τὴν
πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην
5 τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, Διὰ τὴν ἐλπίδα
τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προη-
κούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγε-
6 λίου, Τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν
παντὶ τῷ κόσμῳ καὶ ἔστι καρποφορούμενον, κα-
θὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ
7 ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· Κα-
θὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ
συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκο-
8 νος τοῦ Χριστοῦ· Ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν
9 ἀγάπην ἐν πνεύματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς,
ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ
ὑμῶν προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα πλη-
ρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν
10 πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ· Περιπα-
τῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρέσκει-
αν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ
11 αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ, Ἐν
πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς
δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακρο-
12 θυμίαν μετὰ χαρᾶς· Εὐχαριστοῦντες τῷ πα-
τρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ
13 κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί· Ὃς ἐῤῥύσατο
ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστη-
σεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐ-
14 τοῦ· Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ
αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·
15 Ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότο-
16 κος πάσης κτίσεως· Ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ
πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς,
τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυ-
ριότητες, εἴτε ἀρχαὶ, εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα
δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· Καὶ αὐτός ἐστι 17
πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστη-
κε· Καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς 18
ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχὴ πρωτότοκος ἐκ τῶν νε-
κρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων·
Ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατ- 19
οικῆσαι· Καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάν- 20
τα εἰς αὐτόν· εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς,
εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας 21
ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς
ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν,
Ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, διὰ τοῦ θα- 22
νάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ
ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ· Εἴγε ἐπιμένετε 23
τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ με-
τακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ
ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ
ὑπὸ τὸν οὐρανόν· οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διά-
κονος. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου ὑπὲρ 24
ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν
θλίψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου, ὑπὲρ τοῦ
σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία· Ἧς ἐγενό- 25
μην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ Θεοῦ,
τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ· Τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ 26
τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφα-
νερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ· Οἷς ἠθέλησεν ὁ Θεὸς 27
γνωρίσαι τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου
τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι Χριστὸς ἐν ὑμῖν,
ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης· Ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, 28
νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες
πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παρα-
στήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ·
Εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργει- 29
αν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Digitized by Google

ΚΕΦ. Β΄. II.

1 ΘΕ΄λω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω πε-
ρὶ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ
2 ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί· Ἵνα πα-
ρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντων
ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληρο-
φορίας τῆς συνέσεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου
3 τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ· Ἐν ᾧ εἰσι
πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως
4 ἀπόκρυφοι. Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα μή τις ὑμᾶς πα-
5 ραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. Εἰ γὰρ καὶ τῇ
σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰ-
μι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ
6 τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. Ὡς
οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν Κύριον,
7 ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε· Ἐῤῥιζωμένοι καὶ ἐποικο-
δομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πί-
στει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν αὐ-
8 τῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. Βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ
συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπά-
της, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κα-
τὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κατὰ Χριστόν·
9 Ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς
10 θεότητος σωματικῶς· Καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπλη-
ρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ
11 ἐξουσίας· Ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχει-
ροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν
ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χρι-
12 στοῦ· Συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν
ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας
τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν.
13 Καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι
καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωο-
ποίησε σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ὑμῖν πάντα τὰ
14 παραπτώματα, Ἐξαλείψας τὸ καθ᾽ ἡμῶν χει-
ρόγραφον τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν,
καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ
15 τῷ σταυρῷ· Ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς
ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παῤῥησίᾳ, θριαμβεύσας
16 αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν
βρώσει ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνί-
17 ας, ἢ σαββάτων· Ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων,
18 τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς καταβρα-
βευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ
τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ
φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, Καὶ 19
οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ
τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ
συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ.
Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ ἀπὸ τῶν στοιχεί- 20
ων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματί-
ζεσθε; Μὴ ἅψῃ, μηδὲ γεύσῃ, μηδὲ θίγῃς· 21
Ἅ ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ 22
ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων· Ἅ 23
τινά ἐστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρη-
σκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος,
οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

ΕΙ΄ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, 1
οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμε-
νος. Τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. 2
Ἀπεθάνετε γὰρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν 3
τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. Ὅταν ὁ Χριστὸς φανε- 4
ρωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ
φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέ- 5
λη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσί-
αν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονε-
ξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία· Δι᾽ ἃ ἔρχεται 6
ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας.
Ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζῆ- 7
τε ἐν αὐτοῖς. Νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ 8
πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν,
αἰσχρολογίαν, ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν. Μὴ ψεύ- 9
δεσθε εἰς ἀλλήλους· ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν
ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ· Καὶ ἐνδυσά- 10
μενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνω-
σιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν. Ὅπου οὐκ 11
ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος· περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία·
βάρβαρος, Σκύθης· δοῦλος, ἐλεύθερος· ἀλλὰ τὰ
πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς 12
ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπημένοι, σπλάγχ-
να οἰκτιρμῶν, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην,
πρᾳότητα, μακροθυμίαν· Ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, 13
καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ
μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν,
οὕτω καὶ ὑμεῖς. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγά- 14
πην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος. Καὶ 15

ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι, καὶ
16 εὐχάριστοι γίνεσθε. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω
ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες
καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ
ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρ-
17 δίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. Καὶ πᾶν ὅ, τι ἂν ποιῆτε,
ἐν λόγῳ, ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι Κυρίου
Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐ-
18 τοῦ. Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδρά-
19 σιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε
τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς.
20 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα·
21 τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ. Οἱ πατέρες,
μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.
22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρ-
κα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς ἀνθρωπά-
ρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν
23 Θεόν· Καὶ πᾶν ὅ, τι ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς
24 ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις· Εἰ-
δότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδο-
σιν τῆς κληρονομίας· τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δου-
25 λεύετε. Ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησε· καὶ
οὐκ ἔστι προσωποληψία.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΟΙ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δού-
λοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε
2 Κύριον ἐν οὐρανοῖς. Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε,
3 γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ· Προσευχό-
μενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ
ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ
4 Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι· Ἵνα φανερώσω αὐτὸ,
ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς 5
τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. Ὁ λόγος 6
ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἠρτυμένος, εἰδέ-
ναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. Τὰ 7
κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγα-
πητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος, καὶ σύν-
δουλος ἐν Κυρίῳ· Ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐ- 8
τὸ τοῦτο, ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν, καὶ παρακα-
λέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν· Σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πι- 9
στῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάν-
τα ὑμῖν γνωρίσουσι τὰ ὧδε· Ἀσπάζεται ὑμᾶς 10
Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μάρκος ὁ
ἀνεψιὸς Βαρνάβα, περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς· ἐὰν
ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν· Καὶ Ἰησοῦς ὁ 11
λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς· οὗτοι
μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οἵτι-
νες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. Ἀσπάζεται ὑμᾶς 12
Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγω-
νιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα
στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θελήμα-
τι τοῦ Θεοῦ. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον 13
πολὺν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ
τῶν ἐν Ἱεραπόλει. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ 14
ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ Δημᾶς. Ἀσπάσασθε 15
τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν
κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. Καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ 16
παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολὴ, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ
Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ· καὶ τὴν ἐκ Λαο-
δικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. Καὶ εἴπατε Ἀρ- 17
χίππῳ· Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν
Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ 18
χειρὶ Παύλου. Μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. Ἡ χά-
ρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Κολοσσαεῖς ἐγρά-
φη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικοῦ καὶ Ὀνησίμου.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. Α'. Ι.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ-
κλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ πατρὶ, καὶ
Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
2 Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐ-
χαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν,
μνείαν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν·
Ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς 3
πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς
ὑπο-

ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
4 στοῦ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν· Εἰδό-
τες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι, ὑπὸ Θεοῦ τὴν ἐκλογὴν
5 ὑμῶν· Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς
ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ
ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ· κα-
θὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι᾽ ὑμᾶς.
6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου,
δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ, μετὰ χα-
7 ρᾶς πνεύματος ἁγίου. Ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους
πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ
8 Ἀχαΐᾳ. Ἀφ᾽ ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ
Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ,
ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς
τὸν Θεὸν, ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς
9 ἔχειν λαλεῖν τι· Αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλ-
λουσιν ὁποίαν εἴσοδον ἔχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς
ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων,
10 δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ· Καὶ ἀναμένειν
τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ
νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀρ-
γῆς ἐρχομένης.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 ΑΥτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοὶ, τὴν εἴσοδον ἡμῶν
2 τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν· Ἀλλὰ
καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἴδατε,
ἐν Φιλίπποις, ἐπαῤῥησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡ-
μῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ
3 ἐν πολλῷ ἀγῶνι. Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ
ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ·
4 Ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευ-
θῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀν-
θρώποις ἀρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμά-
5 ζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. Οὔτε γάρ ποτε ἐν
λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε
6 ἐν προφάσει πλεονεξίας· Θεὸς μάρτυς· Οὔτε
ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ᾽ ὑμῶν,
οὔτε ἀπ᾽ ἄλλων· δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι, ὡς
7 Χριστοῦ ἀπόστολοι· Ἀλλ᾽ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέ-
σῳ ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκ-
8 να. Οὕτως, ἱμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μετα-
δοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλ-
λὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡ-
μῖν γεγένησθε. Μνημονεύετε γὰρ, ἀδελφοὶ, τὸν 9
κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς γὰρ καὶ
ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τι-
να ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ Θεοῦ. Ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ Θεὸς, ὡς ὁσί- 10
ως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύου-
σιν ἐγενήθημεν. Καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκα- 11
στον ὑμῶν, ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦν-
τες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι, Καὶ μαρτυρούμε- 12
νοι, εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ
τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ
δόξαν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ 13
Θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀ-
κοῆς παρ᾽ ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀν-
θρώπων, ἀλλὰ (καθώς ἐστιν ἀληθῶς) λόγον Θεοῦ,
ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. Ὑμεῖς 14
γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοὶ, τῶν ἐκκλη-
σιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ, ὅτι ταῦτα ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν
ἰδίων συμφυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
Ἰουδαίων· Τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰη- 15
σοῦν καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιω-
ξάντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν
ἀνθρώποις ἐναντίων· Κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθ- 16
νεσι λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι
αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε· ἔφθασε δὲ ἐπ᾽
αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. Ἡμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, 17
ἀπορφανισθέντες ἀφ᾽ ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας,
προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν
τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. Διὸ 18
ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς (ἐγὼ μὲν Παῦ-
λος) καὶ ἅπαξ καὶ δὶς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ
Σατανᾶς. Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς, ἢ χαρὰ, ἢ 19
στέφανος καυχήσεως; ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς ἔμπροσθεν
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρ-
ουσίᾳ; Ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ 20
χαρά.

ΚΕΦ. Γ'. III.

ΔΙΟ' μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφ- 1
θῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, Καὶ ἐπέμψαμεν 2
Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ
Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ
Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι

ὑμᾶς

Digitized by Google

3 ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν· Τῷ μηδένα σαίνε-
σθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἴδα-
4 τε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑ-
μᾶς ἦμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλί-
5 βεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἴδατε. Διὰ
τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶ-
ναι τὴν πίστιν ὑμῶν· μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ
πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.
6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν,
καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀ-
γάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγα-
θὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ
7 καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς· Διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελ-
φοί, ἐφ' ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγ-
8 κῃ ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως· Ὅτι νῦν ζῶ-
9 μεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε ἐν Κυρίῳ. Τίνα γὰρ εὐ-
χαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ
ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς
10 ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, Νυκτὸς καὶ ἡμέρας
ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ
πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς
11 πίστεως ὑμῶν; Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν,
καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν
12 ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. Ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεο-
νάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ
13 εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς· Εἰς
τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγι-
ωσύνῃ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν.
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ με-
τὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΤΟ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ
παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελά-
βετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ
2 ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. Οἴδατε
γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ
3 Κυρίου Ἰησοῦ. Τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ
ἁγιασμὸς ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνεί-
4 ας· Εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶ-
5 σθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ· Μὴ ἐν πάθει ἐπιθυ-
μίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν
6 Θεόν· Τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ
πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· διότι ἔκδικος ὁ
Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπα-
μεν ὑμῖν, καὶ διεμαρτυράμεθα. Οὐ γὰρ ἐκάλε- 7
σεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασ-
μῷ. Τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, 8
ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ
τὸ ἅγιον εἰς ἡμᾶς. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ 9
χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν· αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεο-
δίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾷν ἀλλήλους. Καὶ γὰρ 10
ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ
τῇ Μακεδονίᾳ· παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
περισσεύειν μᾶλλον· Καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν, 11
καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδί-
αις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν·
Ἵνα περιπατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ 12
μηδενὸς χρείαν ἔχητε. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνο- 13
εῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ
λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλ-
πίδα. Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ 14
ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ
Ἰησοῦ, ἄξει σὺν αὐτῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν 15
ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλει-
πόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθά-
σωμεν τοὺς κοιμηθέντας· Ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν 16
κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλ-
πιγγι Θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκ-
ροὶ ἐν Χριστῷ, ἀναστήσονται πρῶτον· Ἔπειτα 17
ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐ-
τοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν
τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ
ἐσόμεθα. Ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς 18
λόγοις τούτοις.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΠΕρὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, 1
οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· Αὐτοὶ γὰρ 2
ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης
ἐν νυκτί, οὕτως ἔρχεται. Ὅταν γὰρ λέγωσιν· Εἰ- 3
ρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφί-
σταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχού-
σῃ· καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, 4
οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπ-
της καταλάβῃ. Πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε 5
καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν νυκτός, οὐδὲ σκότους.
Ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί, ἀλλὰ 6
γρηγορῶ-

Digitized by Google

7 γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. Οἱ γὰρ καθεύδοντες,
νυκτὸς καθεύδουσι· καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς
8 μεθύουσιν. Ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν,
ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ πε-
9 ρικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας. Ὅτι οὐκ ἔθετο
ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σω-
10 τηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Τοῦ
ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν,
11 εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. Διὸ
παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν
12 ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς,
ἀδελφοὶ, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ
προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας
13 ὑμᾶς· Καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ
ἐν ἀγάπῃ, διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν
14 ἑαυτοῖς. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, νουθε-
τεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύ-
χους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς
15 πάντας. Ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινὶ
ἀποδῷ· ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ
εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας· Πάντοτε χαί- 16
ρετε. Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε. 17
Ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα 18
Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ιησοῦ εἰς ὑμᾶς. Τὸ πνεῦ- 19
μα μὴ σβέννυτε. Προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. 20
Πάντα δοκιμάζετε· τὸ καλὸν κατέχετε. 21
Ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. 22
Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλο- 23
τελεῖς. καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν, τὸ πνεῦμα, καὶ ἡ
ψυχὴ, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη. Πιστὸς ὁ 24
καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. Ἀδελφοὶ, προσεύ- 25
χεσθε περὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάν- 26
τας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύ- 27
ριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγί-
οις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 28
Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Θεσσαλονικεῖς
πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. Α'. Ι.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκ-
κλησίᾳ Θεσσαλονικέων, ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν
2 καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν,
ἀδελφοὶ, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ
πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου
4 πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους· Ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν
ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ,
ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν, καὶ πίστεως ἐν πᾶσι
τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέ-
5 χεσθε. Ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ,
εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ
6 Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε· Εἴπερ δίκαιον πα-
[illegible] Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλί-
[illegible] καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡ-
[illegible] ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ'
οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ, Ἐν πυρὶ 8
φλογὸς, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσι Θεὸν,
καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Οἵτινες δίκην τίσουσιν, 9
ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ
ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· Ὅταν ἔλθῃ 10
ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆ-
ναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, (ὅτι ἐπιστεύθη τὸ
μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ.
Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, 11
ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ
πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης, καὶ ἔρ-
γον πίστεως ἐν δυνάμει· Ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνο- 12
μα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ
ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Digitized by Google

ΚΕΦ. Β'. II.

1 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, ὑπὲρ τῆς παρου-
σίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν
2 ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτὸν, Εἰς τὸ μὴ ταχέως
σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς, μήτε θροεῖσθαι,
μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι'
ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα
3 τοῦ Χριστοῦ· Μήτις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδέ-
να τρόπον· ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶ-
τον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἁμαρτί-
4 ας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, Ὁ ἀντικείμενος καὶ
ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον Θεὸν ἢ σέ-
βασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς
Θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶ Θε-
5 ός. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑμᾶς, ταῦ-
6 τα ἔλεγον ὑμῖν; Καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε,
εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ και-
7 ρῷ· Τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας,
8 μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται· Καὶ
τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύριος
ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ
καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ·
9 Οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ
ἐν πάσῃ δυνάμει, καὶ σημείοις, καὶ τέρασι ψευ-
10 δοῦς, Καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς
ἀπολλυμένοις· ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας
11 οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς. Καὶ διὰ τοῦ-
το πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς
12 τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει· Ἵνα κριθῶσι πάν-
τες οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκή-
13 σαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχα-
ριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ, ἠγα-
πημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ'
ἀρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, καὶ
14 πίστει ἀληθείας· Εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ
εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ Κυ-
15 ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα οὖν, ἀδελφοὶ, στή-
κετε, καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθη-
16 τε εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς
δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ ὁ Θεὸς καὶ
πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δοὺς παρά-
κλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι,
Παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας, καὶ στηρίξαι 17
ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοὶ, περὶ ἡμῶν, 1
ἵνα ὁ λόγος τοῦ Κυρίου τρέχῃ, καὶ δοξάζηται
καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς· Καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ 2
τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάν-
των ἡ πίστις. Πιστὸς δέ ἐστιν ὁ Κύριος, ὃς στηρίξει 3
ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Πεποίθαμεν 4
δὲ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἃ παραγγέλλομεν
ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. Ὁ δὲ Κύριος κατ- 5
ευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ
Θεοῦ, καὶ εἰς ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. Παραγγέλλο- 6
μεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς
ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ
τὴν παράδοσιν ἣν παρέλαβε παρ' ἡμῶν. Αὐτοὶ 7
γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς· ὅτι οὐκ ἠτακ-
τήσαμεν ἐν ὑμῖν· Οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν 8
παρά τινος· ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα
καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί
τινα ὑμῶν. Οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' 9
ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι
ἡμᾶς. Καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρ- 10
ηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι,
μηδὲ ἐσθιέτω. Ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦν- 11
τας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλ-
λὰ περιεργαζομένους. Τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλ- 12
λομεν, καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι, τὸν
ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοὶ, μὴ 13
ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. Εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει 14
τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦ-
σθε· καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ.
Καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς 15
ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης δῴη 16
ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ
Κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ 17
ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστο-
λῇ· οὕτω γράφω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 18
Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Θεσ-
σαλονικεῖς δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

Digitized by Google

ΠΑΥ̓ΛΟΥ ΤΟΥ̃ ἈΠΟΣΤΌΛΟΥ

Ἡ ΠΡῸΣ ΤΙΜΌΘΕΟΝ ἘΠΙΣΤΟΛῊ ΠΡΏΤΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥ̓ΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ᾽ ἐπιτα-
γὴν Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χρι-
2 στοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ
ἐν πίστει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς
3 ἡμῶν, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καθὼς
παρεκάλεσά σε, προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευό-
μενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶ μὴ
4 ἑτεροδιδασκαλεῖν· Μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ
γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητήσεις παρέ-
5 χουσι μᾶλλον ἢ οἰκοδομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει. Τὸ
δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθα-
ρᾶς καρδίας, καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς, καὶ πί-
6 στεως ἀνυποκρίτου· Ὧν τινες ἀστοχήσαντες, ἐξε-
7 τράπησαν εἰς ματαιολογίαν· Θέλοντες εἶναι νο-
μοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσι, μήτε
8 περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. Οἴδαμεν δὲ ὅτι κα-
λὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται·
9 Εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις
δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς,
ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατραλῴαις καὶ μητραλῴ-
10 αις, ἀνδροφόνοις, Πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀν-
δραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτε-
11 ρον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται· Κατὰ
τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ, ὃ
12 ἐπιστεύθην ἐγώ. Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαν-
τί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με
13 ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν· Τὸν πρότερον
ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν· ἀλλ᾽
14 ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ· Ὑπερ-
επλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πί-
15 στεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Πιστὸς ὁ
λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς
Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι,
16 ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. Ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην,
ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν
πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελ-
17 λόντων πιστεύειν ἐπ᾽ αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. Τῷ
δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ
σοφῷ Θεῷ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν. Ταύτην τὴν παραγγελίαν πα- 18
ρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προ-
αγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐ-
ταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, Ἔχων πίστιν καὶ 19
ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι, περὶ
τὴν πίστιν ἐναυάγησαν· Ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ 20
Ἀλέξανδρος· οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παι-
δευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΠΑρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεή- 1
σεις, προσευχὰς, ἐντεύξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ
πάντων ἀνθρώπων· Ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάν- 2
των τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων· ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύ-
χιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμ-
νότητι. Τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώ- 3
πιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ· Ὃς πάντας ἀν- 4
θρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀλη-
θείας ἐλθεῖν. Εἷς γὰρ Θεὸς, εἷς καὶ μεσίτης 5
Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς· Ὁ 6
δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύ-
ριον καιροῖς ἰδίοις. Εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ 7
ἀπόστολος, (ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδο-
μαι) διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ.
Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ 8
τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ
διαλογισμοῦ. Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν κα- 9
ταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσ-
μεῖν ἑαυτὰς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ
μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ· Ἀλλ᾽ (ὃ 10
πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν)
δι᾽ ἔργων ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω 11
ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. Γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ 12
ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρὸς, ἀλλ᾽
εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλά- 13
σθη, εἶτα Εὔα. Καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη· ἡ δὲ 14

Digitized by Google

15 γυνὴ ἀπατηθεῖσα, ἐν παραβάσει γέγονε. Σωθή-
σεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν
πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 ΠΙστὸς ὁ λόγος· Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, κα-
2 λοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. Δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνε-
πίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλεον,
3 σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν· Μὴ
πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ· ἀλλ' ἐπι-
4 εικῆ, ἄμαχον, ἀφιλάργυρον. Τοῦ ἰδίου οἴκου κα-
λῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ
5 μετὰ πάσης σεμνότητος· (Εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴ-
κου προστῆναι οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπι-
6 μελήσεται;) Μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς,
7 εἰς κρῖμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. Δεῖ δὲ αὐτὸν
καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν· ἵνα
μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβό-
8 λου. Διακόνους ὡσαύτως σεμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ
9 οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς· Ἔχον-
τας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδή-
10 σει· Καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα
11 διακονείτωσαν, ἀνέγκλητοι ὄντες. Γυναῖκας ὡσαύ-
τως σεμνὰς, μὴ διαβόλους, νηφαλέους, πιστὰς ἐν
12 πᾶσι. Διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες,
τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων·
13 Οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν ἑαυτοῖς
καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν παῤῥησίαν ἐν
14 πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω,
15 ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον· Ἐὰν δὲ βραδύ-
νω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφε-
σθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στύλος καὶ
16 ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. Καὶ ὁμολογουμένως μέγα
ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη
ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέ-
λοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ,
ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 ΤΟ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις και-
ροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέχον-
τες πνεύμασι πλάνοις, καὶ διδασκαλίαις δαιμο-
2 νίων, Ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυτηριασμέ-
νων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, Κωλυόντων γαμεῖν, 3
ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς με-
τάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγ-
νωκόσι τὴν ἀλήθειαν. Ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ κα- 4
λὸν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμ-
βανόμενον· Ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ 5
ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, 6
καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρεφόμενος
τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκα-
λίας, ᾗ παρηκολούθηκας. Τοὺς δὲ βεβήλους καὶ 7
γραώδεις μύθους παραιτοῦ· γύμναζε δὲ σεαυτὸν
πρὸς εὐσέβειαν· Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς 8
ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα
ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν
καὶ τῆς μελλούσης. Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης 9
ἀποδοχῆς ἄξιος. Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν 10
καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ Θεῷ
ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων,
μάλιστα πιστῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 11
Μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ 12
τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ,
ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ.
Ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρα- 13
κλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. Μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ 14
χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας, μετὰ
ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. Ταῦτα 15
μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι· ἵνα σοῦ ἡ προκοπὴ φανε-
ρὰ ᾖ ἐν πᾶσιν. Ἔπεχε σεαυτῷ, καὶ τῇ διδασ- 16
καλίᾳ· ἐπίμενε αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ ποιῶν, καὶ
σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

ΚΕΦ. Ε'. V.

ΠΡεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει 1
ὡς πατέρα· νεωτέρους, ὡς ἀδελφούς· Πρεσβυ- 2
τέρας, ὡς μητέρας· νεωτέρας, ὡς ἀδελφὰς, ἐν
πάσῃ ἁγνείᾳ. Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. 3
Εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθα- 4
νέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ
ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις. τοῦτο γάρ ἐστι
καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἡ δὲ 5
ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν
Θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσ-
ευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Ἡ δὲ σπαταλῶσα, 6
ζῶσα τέθνηκε. Καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνε- 7

Digitized by Google

8 πίληπτοι ὦσιν. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλι-
στα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται,
9 καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. Χήρα καταλεγέσθω μὴ
ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα, γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς
10 γυνή· Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνο-
τρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνι-
ψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
11 ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε. Νεωτέρας δὲ χήρας παραι-
τοῦ· ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γα-
12 μεῖν θέλουσιν· Ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πί-
13 στιν ἠθέτησαν. Ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι
περιερχόμεναι τὰς οἰκίας· οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλ-
λὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ
14 δέοντα. Βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογο-
νεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι
15 τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. Ἤδη γάρ τι-
16 νες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. Εἴ τις πι-
στὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ
μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις
17 ἐπαρκέσῃ. Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι δι-
πλῆς τιμῆς ἀξιούσθωσαν· μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν
18 λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ. Λέγει γὰρ ἡ γραφή· Βοῦν
ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις. Καί· Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ
19 μισθοῦ αὐτοῦ. Κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ
παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύ-
20 ρων. Τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἐνώπιον πάντων ἔλεγ-
21 χε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι. Διαμαρτύ-
ρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλά-
ξῃς χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσ-
22 κλισιν. Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ
κοινώνει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις. σεαυτὸν ἁγνὸν τή-
23 ρει. Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ
τὸν στόμαχόν σου, καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας.
24 Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσι, προά-
25 γουσαι εἰς κρίσιν· τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· Ὡσαύ-
τως καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλά ἐστι· καὶ τὰ
ἄλλως ἔχοντα, κρυβῆναι οὐ δύνασαι.

ΚΕΦ. ς'. VI.

1 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπό-
τας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν· ἵνα μὴ
τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆ-
2 ται. Οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας, μὴ κατα-
φρονείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν· ἀλλὰ μᾶλλον
δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοὶ, οἱ
τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασ-
κε, καὶ παρακάλει. Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ, καὶ 3
μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις τοῖς τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασ-
καλίᾳ, Τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ 4
νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας· ἐξ ὧν γί-
νεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πο-
νηραὶ, Παραδιατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων 5
τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομι-
ζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν· ἀφίστασο
ἀπὸ τῶν τοιούτων. Ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐ- 6
σέβεια μετὰ αὐταρκείας. Οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκα- 7
μεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν
τι δυνάμεθα. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκε- 8
πάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. Οἱ δὲ βουλό- 9
μενοι πλουτεῖν, ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ
παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλα-
βερὰς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλε-
θρον καὶ ἀπώλειαν. Ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κα- 10
κῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία· ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπε-
πλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περι-
έπειραν ὀδύναις πολλαῖς. Σὺ δὲ ὦ ἄνθρωπε τοῦ 11
Θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέ-
βειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονὴν, πρᾳότητα.
Ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλα- 12
βοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης, καὶ
ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν
μαρτύρων. Παραγγέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ 13
ζωοποιοῦντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν
ὁμολογίαν· Τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, 14
ἀνεπίληπτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ Κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ 15
μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν
βασιλευόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, Ὁ 16
μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον,
ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ᾧ
τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. ἀμήν. Τοῖς πλουσίοις 17
ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν,
μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐν τῷ
Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως
πάντα εἰς ἀπόλαυσιν· Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν 18
ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς·

Ἀποθη-

19 Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ
20 μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ὦ
Τιμόθεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρε-
πόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας, καὶ ἀντιθέ-
21 σεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως· Ἥν τινες ἐπαγ-
γελλόμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις
μετὰ σοῦ. Ἀμήν. † Πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγρά-
φη ἀπὸ Λαοδικείας, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις Φρυγί-
ας τῆς Πακατιανῆς.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα-
τος Θεοῦ, κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν
2 Χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις,
ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰη-
3 σοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατ-
ρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς
ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς
4 δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας· Ἐπιποθῶν σε
ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς
5 πληρωθῶ· Ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ
ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησε πρῶτον ἐν τῇ
μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ· πέπει-
6 σμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμ-
νήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ Θεοῦ, ὅ
ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου.
7 Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλ-
8 λὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. Μὴ
οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ Κυρίου ἡμῶν,
μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ· ἀλλὰ συγκακοπάθη-
9 σον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ· Τοῦ σώ-
σαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ· οὐ
κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρόθε-
σιν, καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰη-
10 σοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων· Φανερωθεῖσαν δὲ νῦν
διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαν-
τος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου·
11 Εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδά-
12 σκαλος ἐθνῶν. Δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω·
ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι. οἶδα γὰρ ᾧ πεπίστευκα,
καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην
μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. Ὑπο- 13
τύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ
ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
Τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ πνεύ- 14
ματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο, 15
ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. Δῴη ἔλεος ὁ 16
Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ· ὅτι πολλάκις με ἀνέ-
ψυξε, καὶ τὴν ἅλυσίν μου οὐκ ἐπῃσχύνθη· Ἀλλὰ 17
γενόμενος ἐν Ῥώμῃ, σπουδαιότερον ἐζήτησέ με,
καὶ εὗρε. Δῴη αὐτῷ ὁ Κύριος εὑρεῖν ἔλεος πα- 18
ρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ
διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.

ΚΕΦ. Β'. II.

ΣΥ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ 1
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· Καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ 2
πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώ-
ποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι.
Σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ 3
Χριστοῦ. Οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ 4
βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέ-
σῃ. Ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν 5
μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. Τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ 6
πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. Νόει ἃ λέ- 7
γω· δῴη γάρ σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. Μνη- 8
μόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ
σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου· Ἐν 9
ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος· ἀλλ' ὁ
λόγος τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. Διὰ τοῦτο πάντα ὑπο- 10
μένω

Digitized by Google

μένου διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας
τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου.
11 Πιστὸς ὁ λόγος· εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζή-
12 σομεν· Εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν· εἰ
13 ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς· Εἰ ἀπιστοῦ-
μεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει· ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ
14 δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος
ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν, εἰς οὐδὲν χρή-
15 σιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. Σπούδασον
σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην
ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς
16 ἀληθείας. Τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιΐστα-
17 σο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας· Καὶ
ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει· ὧν
18 ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Φιλητός· Οἵτινες περὶ τὴν
ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν
ἤδη γεγονέναι· καὶ ἀνατρέπουσι τὴν τινῶν πίστιν.
19 Ὁ μέν τοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἕστηκεν,
ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην· Ἔγνω Κύριος τοὺς
ὄντας αὐτοῦ· καί· Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ
20 ὀνομάζων τὸ ὄνομα Χριστοῦ. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰ-
κίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλ-
λὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα· καὶ ἃ μὲν εἰς τι-
21 μὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. Ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ
ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγι-
ασμένον καὶ εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔρ-
22 γον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. Τὰς δὲ νεωτερικὰς
ἐπιθυμίας φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν,
ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν
23 Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. Τὰς δὲ μωρὰς καὶ
ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶ-
24 σι μάχας· Δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ'
ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικὸν, ἀνεξίκα-
25 κον· Ἐν πρᾳότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθε-
μένους· μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς
26 ἐπίγνωσιν ἀληθείας· Καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς
τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς
τὸ ἐκείνου θέλημα.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 ΤΟῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις
2 ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. Ἔσονται γὰρ οἱ
ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερ-
ήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχά-
ριστοι, ἀνόσιοι, Ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, 3
ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, Προδόται, 4
προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ
φιλόθεοι· Ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ 5
δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι. καὶ τούτους ἀποτρέπου.
Ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκί- 6
ας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια σεσω-
ρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικί-
λαις· Πάντοτε μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς 7
ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. Ὃν τρό- 8
πον δὲ Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ,
οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρω-
ποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν
πίστιν. Ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ 9
ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκεί-
νων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ δι- 10
δασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει,
τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ· Τοῖς 11
διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν
Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἵους διωγ-
μοὺς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων με ἐῤῥύσατο ὁ
Κύριος· Καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν 12
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, διωχθήσονται. Πονηροὶ δὲ ἄν- 13
θρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον,
πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς 14
ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμα-
θες· Καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα 15
οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν,
διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Πᾶσα γραφὴ, 16
θεόπνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν,
πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παι-
δείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ· Ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ 17
Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρ-
τισμένος.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΔΙαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ 1
τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν
ζῶντας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ
καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· Κήρυξον τὸν λόγον, 2
ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως· ἔλεγξον, ἐπιτίμη-
σον, παρακάλεσον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ δι-
δαχῇ. Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης δι- 3
δασκαλίας οὐκ ἀνέξονται· ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπι-
θυμίας

Digitized by Google

θυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκά-
4 λους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν· Καὶ ἀπὸ μὲν τῆς
ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς
5 μύθους ἐκτραπήσονται. Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι.
κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ, τὴν
6 διακονίαν σου πληροφόρησον. Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπέν-
δομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστη-
7 κε. Τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρό-
8 μον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα. Λοιπὸν,
ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος. ὃν ἀπο-
δώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος
κριτής· οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
9 ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Σπούδασον
10 ἐλθεῖν πρός με ταχέως· Δημᾶς γάρ με ἐγκατ-
έλιπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύ-
θη εἰς Θεσσαλονίκην· Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τί-
11 τος εἰς Δαλματίαν· Λουκᾶς ἐστι μόνος μετ᾽ ἐμοῦ.
Μάρκον ἀναλαβὼν, ἄγε μετὰ σεαυτοῦ· ἔστι γάρ
12 μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. Τυχικὸν δὲ ἀπέστει-
13 λα εἰς Ἔφεσον. Τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν
Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ
14 βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. Ἀλέξανδρος
ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο· ἀποδῴη
αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· Ὃν καὶ σὺ 15
φυλάσσου· λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λό-
γοις. Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμ- 16
παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· (μὴ
αὐτοῖς λογισθείη.) Ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, καὶ 17
ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι᾽ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πλη-
ροφορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη· καὶ ἐῤῥύ-
σθην ἐκ στόματος λέοντος. Καὶ ῥύσεταί με ὁ Κύ- 18
ριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς
τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον· ᾧ ἡ δόξα
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἄσπασαι 19
Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον.
Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ. Τρόφιμον δὲ ἀπέλι- 20
πον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. Σπούδασον πρὸ χει- 21
μῶνος ἐλθεῖν. Ἀσπάζεταί σε Εὔβουλος, καὶ Που-
δης, καὶ Λῖνος, καὶ Κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ
πάντες. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύ- 22
ματός σου. ἡ χάρις μεθ᾽ ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς
Τιμόθεον δευτέρα τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶ-
τον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ Ῥώ-
μης, ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι
Νέρωνι.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. Α΄. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ, καὶ ἐπίγνωσιν
2 ἀληθείας τῆς κατ᾽ εὐσέβειαν· Ἐπ᾽ ἐλπίδι ζωῆς
αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ
3 χρόνων αἰωνίων, Ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίοις
τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ
4 κατ᾽ ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ· Τίτῳ
γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χάρις, ἔλεος,
εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
5 τοῦ σωτῆρος ἡμῶν· Τούτου χάριν κατέλιπόν σε
ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ, καὶ
καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι
6 διεταξάμην· Εἴ τις ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυ-
ναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστὰ, μὴ ἐν κατηγο-
ρίᾳ ἀσωτίας, ἢ ἀνυπότακτα. Δεῖ γὰρ τὸν ἐπί- 7
σκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ
αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκ-
την, μὴ αἰσχροκερδῆ· Ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγα- 8
θον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ· Ἀντε- 9
χόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα
δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ
ὑγιαινούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. Εἰ- 10
σὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ
φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς· Οὓς δεῖ 11
ἐπιστομίζειν· οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι, δι-
δάσκοντες ἃ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους χάριν. Εἶπέ 12
τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφήτης· Κρῆτες ἀεὶ
ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. Ἡ μαρτυ- 13

Digitized by Google

ρία αὕτη ἐϛὶν ἀληθής· δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐ-
14 τοὺς ἀποτόμως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίϛει· Μὴ
προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, καὶ ἐντολαῖς ἀν-
15 θρώπων ἀποϛρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. Πάντα
μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς· τοῖς δὲ μεμιασμένοις
καὶ ἀπίϛοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμίανται αὐ-
16 τῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁμολογοῦ-
σιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ
ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν ἀδόκιμοι.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 ΣΥ' δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκα-
2 λίᾳ. Πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώ-
φρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίϛει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ
3 ὑπομονῇ. Πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταϛήματι
ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδου-
4 λωμένας, καλοδιδασκάλους, Ἵνα σωφρονίζωσι
5 τὰς νέας, φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, Σώφ-
ρονας, ἁγνὰς, οἰκουρούς, ἀγαθὰς, ὑποτασσομέ-
νας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ
6 Θεοῦ βλασφημῆται. Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως πα-
7 ρακάλει σωφρονεῖν· Περὶ πάντα σεαυτὸν παρε-
χόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ
8 ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, Λόγον ὑγιῆ, ἀκα-
τάγνωϛον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ, μηδὲν
9 ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον. Δούλους ἰδίοις
δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέϛους εἶ-
10 ναι, μὴ ἀντιλέγοντας· Μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ
πίϛιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν· ἵνα τὴν δι-
δασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν
11 πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτή-
12 ριος πᾶσιν ἀνθρώποις· Παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρ-
νησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπι-
θυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζή-
13 σωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· Προσδεχόμενοι τὴν μα-
καρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ
14 μεγάλου Θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριϛοῦ· Ὃς
ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς
ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν
15 περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λά-
λει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης
ἐπιταγῆς. μηδείς σου περιφρονείτω.

ΚΕΦ. Γ'. III.

Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑπο- 1
τάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγα-
θὸν ἑτοίμους εἶναι· Μηδένα βλασφημεῖν, ἀμά- 2
χους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾳό-
τητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἦμεν γάρ ποτε 3
καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δου-
λεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν
κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, ϛυγητοὶ, μισοῦντες
ἀλλήλους. Ὅτε δὲ ἡ χρηϛότης καὶ ἡ φιλανθρω- 4
πία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, Οὐκ ἐξ 5
ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς,
ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ
λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινώσεως πνεύ-
ματος ἁγίου. Οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως, 6
διὰ Ἰησοῦ Χριϛοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν· Ἵνα δικαιω- 7
θέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα
κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. Πιϛὸς ὁ λόγος· καὶ 8
περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φρον-
τίζωσι καλῶν ἔργων προΐϛασθαι οἱ πεπιϛευκότες
τῷ Θεῷ· ταῦτά ἐϛι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς
ἀνθρώποις. Μωρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογί- 9
ας, καὶ ἔρεις, καὶ μάχας νομικὰς περιΐϛασο· εἰ-
σὶ γὰρ ἀνωφελεῖς, καὶ μάταιοι. Αἱρετικὸν ἄν- 10
θρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παρ-
αιτοῦ· Εἰδὼς ὅτι ἐξέϛραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ 11
ἁμαρτάνει, ὢν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω 12
Ἀρτεμᾶν πρός σε ἢ Τυχικὸν, σπούδασον ἐλθεῖν
πρός με εἰς Νικόπολιν· ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παρα-
χειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπου- 13
δαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ.
Μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων 14
προΐϛασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ
ὦσιν ἄκαρποι. Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάν- 15
τες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίϛει. Ἡ
χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Τί-
τον τῆς Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον
χειροτονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ Νικοπόλεως τῆς
Μακεδονίας.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ἡ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΑΥΛΟΣ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ Τιμόθεος
ὁ ἀδελφὸς, Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνερ-
2 γῷ ἡμῶν, Καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀγαπητῇ, καὶ Ἀρ-
χίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν
3 σου ἐκκλησίᾳ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ
4 πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ
τῷ Θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ
5 τῶν προσευχῶν μου, Ἀκούων σου τὴν ἀγάπην,
καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν
6 καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους· Ὅπως ἡ κοινωνία
τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει
παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.
7 Χαρὰν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ
τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων
8 ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διὸ πολλὴν ἐν
Χριστῷ παῤῥησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆ-
9 κον· Διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοι-
οῦτος ὢν, ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσ-
10 μιος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ
τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσι-
11 μον· Τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δέ σοι καὶ
12 ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψα· Σὺ δὲ αὐτὸν,
13 τουτέστι, τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, προσλαβοῦ· Ὃν
ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ
σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου·
Χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι· 14
ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλ-
λὰ κατὰ ἑκούσιον. Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρί- 15
σθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς·
Οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν 16
ἀγαπητὸν, μάλιστα ἐμοὶ, πόσῳ δὲ μᾶλ-
λόν σοι καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ; Εἰ οὖν ἐμὲ 17
ἔχεις κοινωνὸν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. Εἰ 18
δέ τι ἠδίκησέ σε, ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει.
Ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτί- 19
σω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προ-
σοφείλεις. Ναὶ, ἀδελφὲ, ἐγώ σου ὀναίμην ἐν 20
Κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ.
Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι 21
καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις. Ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμα- 22
ζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευ-
χῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζονταί σε 23
Ἐπαφρᾶς, (ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ
Ἰησοῦ,) Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, 24
οἱ συνεργοί μου. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 25
Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς
Φιλήμονα ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰ-
κέτου.

Ἡ ΠΡΟΣ ἙΒΡΑΙΟΥΣ

ἘΠΙΣΤΟΛΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς
λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις,
ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν
2 ἐν υἱῷ, Ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ
3 καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν. Ὃς ὢν ἀπαύγασμα
τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,
φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως
αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν
ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγα-
λωσύνης ἐν ὑψηλοῖς· Τοσούτῳ κρείττων γενόμε- 4
νος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς
κεκληρονόμηκεν ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέ ποτε τῶν 5
ἀγγέλων· Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον γεγέννη-
κά σε; Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πα-
τέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; Ὅταν δὲ 6
πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκου-
μένην, λέγει· Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάν-
τες ἄγγελοι Θεοῦ. Καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους 7

λέγει· Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα,
8 καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· Πρὸς δὲ
τὸν υἱόν· Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεὸς, εἰς τὸν αἰῶνα
τοῦ αἰῶνος· ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βα-
9 σιλείας σου. Ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίση-
σας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς, ὁ
Θεὸς σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους
10 σου. Καὶ Σὺ κατ᾽ ἀρχὰς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθε-
μελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρα-
11 νοί· Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ
12 πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται· Καὶ ὡσεὶ
περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς, καὶ ἀλλαγήσονται·
σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.
13 Πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε· Κάθου ἐκ
δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδι-
14 ον τῶν ποδῶν σου; Οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργι-
κὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ
τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

ΚΕΦ. Β΄. II.

1 ΔΙΑ᾽ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν
2 τοῖς ἀκουσθεῖσι, μήποτε παραῤῥυῶμεν. Εἰ γὰρ ὁ
δι᾽ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ
πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον
3 μισθαποδοσίαν· Πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύ-
της ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρχὴν λαβοῦ-
σα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάν-
4 των εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη· Συνεπιμαρτυροῦντος
τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις
δυνάμεσι, καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ
5 τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε
τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν.
6 Διεμαρτύρατο δέ πού τις, λέγων· Τί ἐστιν ἄνθρω-
πος, ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι
7 ἐπισκέπτῃ αὐτόν; Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι
παρ᾽ ἀγγέλους· δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτὸν,
καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν
8 σου. Πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐ-
τοῦ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν
ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον· Νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν
9 αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. Τὸν δὲ βραχύ
τι παρ᾽ ἀγγέλους ἠλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν,
διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου, δόξῃ καὶ τιμῇ
ἐστεφανωμένον· ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς
γεύσηται θανάτου. Ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ δι᾽ ὃν τὰ 10
πάντα καὶ δι᾽ οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δό-
ξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας
αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. Ὅ, τε γὰρ 11
ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες.
Δι᾽ ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς
καλεῖν, Λέγων· Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς 12
ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε.
Καὶ πάλιν· Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ᾽ αὐτῷ. 13
Καὶ πάλιν· Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἅ μοι ἔδω-
κεν ὁ Θεός. Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε 14
σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως
μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου κα-
ταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου,
τουτέστι τὸν διάβολον· Καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι 15
φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῇν ἔνοχοι ἦσαν
δουλείας. Οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, 16
ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. Ὅθεν 17
ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι,
ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ
πρὸς τὸν Θεὸν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας
τοῦ λαοῦ· Ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεὶς, 18
δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

Ὅθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτο- 1
χοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιε-
ρέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Χριστὸν Ἰησοῦν· Πιστὸν 2
ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Πλείονος γὰρ δόξης οὗτος 3
παρὰ Μωσῆν ἠξίωται, καθ᾽ ὅσον πλείονα τιμὴν
ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν· Πᾶς γὰρ 4
οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος· ὁ δὲ τὰ πάντα
κατασκευάσας, Θεός. Καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν 5
ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον
τῶν λαληθησομένων· Χριστὸς δὲ, ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν 6
οἶκον αὐτοῦ· οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν
παῤῥησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι
τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν. Διὸ, καθὼς λέγει 7
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς
αὐτοῦ ἀκούσητε, Μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας 8
ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέ-
ραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ· Οὗ ἐπείρασάν 9
με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ εἶδον

τὰ ἔργα

10 τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη. Διὸ προσώχ-
θισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον· Ἀεὶ πλανῶν-
ται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς
11 μου. Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· Εἰ εἰσελεύσον-
12 ται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. Βλέπετε, ἀδελφοὶ,
μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστί-
13 ας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος· Ἀλλὰ
παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ᾽ ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις
οὗ τὸ σήμερον καλεῖται· ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ
14 ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρτίας· Μέτοχοι γὰρ γεγό-
ναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑπο-
15 στάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν· Ἐν
τῷ λέγεσθαι· Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκού-
σητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν
16 τῷ παραπικρασμῷ. Τινὲς γὰρ ἀκούσαντες παρε-
πίκραναν, ἀλλ᾽ οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰ-
17 γύπτου διὰ Μωσέως. Τίσι δὲ προσώχθισε τεσ-
σαράκοντα ἔτη; Οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ
18 κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; Τίσι δὲ ὤμοσε μὴ
εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αυτοῦ, εἰ μὴ
19 τοῖς ἀπειθήσασι; Καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνή-
θησαν εἰσελθεῖν δι᾽ ἀπιστίαν.

ΚΕΦ. Δ΄. IV.

1 ΦΟβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγ-
γελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ,
2 δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. Καὶ γάρ ἐσμεν
εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ᾽ οὐκ ὠφέ-
λησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκεκρα-
3 μένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. Εἰσερχόμεθα γὰρ
εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρη-
κεν· Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται
εἰς τὴν κατάπαυσίν μου· καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ
4 καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. Εἴρηκε γάρ που
περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτω· Καὶ κατέπαυσεν ὁ Θεὸς
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔρ-
5 γων αὐτοῦ. Καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· Εἰ εἰσελεύσον-
6 ται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. Ἐπεὶ οὖν ἀπολεί-
πεταί τινας εἰσελθεῖν εἰς αὐτὴν, καὶ οἱ πρό-
τερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι᾽ ἀπείθειαν·
7 Πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαβὶδ
λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον· (καθὼς εἴρηται)
Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ
8 σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰ γὰρ αὐτοὺς
Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει
μετὰ ταῦτα ἡμέρας. Ἄρα ἀπολείπεται σαββα- 9
τισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ· Ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς 10
τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν
ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων
ὁ Θεός. Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην 11
τὴν κατάπαυσιν· ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγ-
ματι πέσῃ τῆς ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ λόγος 12
τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργὴς, καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶ-
σαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι
μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε
καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοι-
ῶν καρδίας. Καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον 13
αὐτοῦ· πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχον- 14
τες οὖν ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρα-
νοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, κρατῶμεν τῆς
ὁμολογίας. Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνά- 15
μενον συμπαθῆσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν. πεπει-
ρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ᾽ ὁμοιότητα, χω-
ρὶς ἁμαρτίας. Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παῤῥη- 16
σίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλε-
ον, καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

ΠΑς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανό- 1
μενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς
τὸν Θεὸν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας
ὑπὲρ ἁμαρτιῶν· Μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς 2
ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περί-
κειται ἀσθένειαν· Καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς 3
περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν
ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει 4
τὴν τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ,
καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών· Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ 5
ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ᾽ ὁ λα-
λήσας πρὸς αὐτόν· Υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σήμερον
γεγέννηκά σε. Καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· Σὺ 6
ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισε-
δέκ. Ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 7
δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον
σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου, μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς
καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ
τῆς εὐλαβείας, Καίπερ ὢν υἱὸς, ἔμαθεν ἀφ᾽ 8

Digitized by Google

9 ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν· Καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο
τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰω-
10 νίου· Προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς κα-
11 τὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ· Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν
ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν· ἐπεὶ νωθροὶ
12 γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. Καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι
διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε
τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τίνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς
τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ· καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχον-
13 τες γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. Πᾶς γὰρ
ὁ μετέχων γάλακτος, ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης·
14 (νήπιος γάρ ἐστι). Τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ
τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασ-
μένα ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

1 ΔΙΟ' ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον,
ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα· μὴ πάλιν θε-
μέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν
2 ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, Βαπτισμῶν δι-
δαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε
3 νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. Καὶ τοῦτο ποιήσο-
4 μεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ Θεός. Ἀδύνατον γὰρ
τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δω-
ρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέντας
5 πνεύματος ἁγίου, Καὶ καλὸν γευσαμένους Θεοῦ
6 ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος, Καὶ παρα-
πεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν,
ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ πα-
7 ραδειγματίζοντας. Γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐ-
τῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετόν, καὶ τίκτουσα βο-
τάνην εὔθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, με-
8 ταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· Ἐκφέρουσα
δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας
9 ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν. Πεπείσμεθα δὲ
περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρείττονα καὶ ἐχό-
10 μενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν. Οὐ γὰρ
ἄδικος ὁ Θεός, ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν,
καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ δια-
11 κονοῦντες. Ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν
αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορί-
12 αν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους· Ἵνα μὴ νωθροὶ
γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακρο-
θυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ 13
Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδε-
νὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε καθ' ἑαυτοῦ,
Λέγων· Ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πλη- 14
θύνων πληθυνῶ σε. Καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέ- 15
τυχε τῆς ἐπαγγελίας. Ἄνθρωποι μὲν γὰρ κα- 16
τὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀν-
τιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. Ἐν ᾧ 17
περισσότερον βουλόμενος ὁ Θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς
κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς
βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ· Ἵνα διὰ δύο 18
πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύ-
σασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ
καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος.
Ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε 19
καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον
τοῦ καταπετάσματος. Ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ 20
ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
σεδὲκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

ΚΕΦ. Ζʹ. VII.

ΟΥ'τος γὰρ ὁ Μελχισεδέκ, βασιλεὺς Σαλήμ, 1
ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβρα-
ὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων,
καὶ εὐλογήσας αὐτόν· Ὧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάν- 2
των ἐμέρισεν Ἀβραάμ· πρῶτον μὲν ἑρμηνευόμενος
βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς
Σαλήμ, ὅ ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης· Ἀπάτωρ, ἀμή- 3
τωρ, ἀγενεαλόγητος· μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε
ζωῆς τέλος ἔχων· ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ
Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ 4
πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν
ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. Καὶ οἱ μὲν 5
ἐκ τῶν υἱῶν Λευῒ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες,
ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν
νόμον, τουτέστι, τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ
ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ· Ὁ δὲ 6
μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκε τὸν
Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐ-
λόγηκε. Χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλατ- 7
τον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. Καὶ ὧδε μὲν 8
δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν·
ἐκεῖ δέ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. Καὶ (ὡς ἔπος 9
εἰπεῖν) διὰ Ἀβραὰμ καὶ Λευῒ ὁ δεκάτας λαμ-
βάνων

10 βάνων δεδεκάτωται. Ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ
πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισεδέκ.
11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευϊτικῆς ἱερωσύ-
νης ἦν (ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο) τίς
ἔτι χρεία, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ ἕτερον
ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν
12 λέγεσθαι; Μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ
13 ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. Ἐφ' ὃν
γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν,
14 ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσιαστηρίῳ. Πρό-
δηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡ-
μῶν· εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσύνης Μωσῆς
15 ἐλάλησε. Καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν,
εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδὲκ ἀνίσταται ἱε-
16 ρεὺς ἕτερος, Ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκι-
κῆς γέγονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκατα-
17 λύτου. Μαρτυρεῖ γάρ· Ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰ-
18 ῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. Ἀθέτησις
μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐ-
19 τῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές· Οὐδὲν γὰρ ἐτελείω-
σεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος,
20 δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. Καὶ καθ' ὅσον οὐ χω-
21 ρὶς ὁρκωμοσίας (Οἱ μὲν γὰρ, χωρὶς ὁρκωμο-
σίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες· ὁ δὲ, μετὰ ὁρκωμο-
σίας, διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν· Ὤμοσε Κύ-
ριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται· Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν
22 αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ) Κατὰ το-
σοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς.
23 Καὶ οἱ μὲν, πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς, διὰ
24 τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν· Ὁ δὲ, διὰ
τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον
25 ἔχει τὴν ἱερωσύνην· Ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ
παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ
τῷ Θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ
26 αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς,
ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν
ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενό-
27 μενος· Ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσ-
περ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁ-
μαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ
λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνε-
28 νέγκας. Ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρ-
χιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν· ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρ-
κωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν αἰῶ-
να τετελειωμένον.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, Τοιοῦτον ἔχο- 1
μεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρό-
νου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, Τῶν ἁγί- 2
ων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν
ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος· Πᾶς γὰρ 3
ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας
καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον
ὃ προσενέγκῃ. Εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν 4
ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων
κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα· Οἵτινες ὑποδείγματι 5
καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κε-
χρημάτισται Μωσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν·
Ὅρα γὰρ, φησὶ, ποιήσῃς πάντα κατὰ τὸν τύ-
πον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. Νυνὶ δὲ δια- 6
φορωτέρας τέτευχε λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττο-
νός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν
ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. Εἰ γὰρ ἡ πρώτη 7
ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο
τόπος· Μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει· Ἰδοὺ, ἡμέ- 8
ραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ
τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθή-
κην καινήν· Οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἣν ἐποίησα 9
τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου
μου τῆς χειρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς
Αἰγύπτου· ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθή-
κῃ μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει Κύριος. Ὅτι 10
αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ
μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς
νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρ-
δίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς· καὶ ἔσομαι αὐτοῖς
εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι εἰς λαόν· Καὶ 11
οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ
ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέγων· Γνῶθι τὸν
Κύριον· ὅτι πάντες εἰδήσουσί με, ἀπὸ μικροῦ αὐ-
τῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν· Ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς 12
ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ
τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ἐν τῷ 13
λέγειν καινὴν, πεπαλαίωκε τὴν πρώτην· τὸ δὲ
παλαιούμενον καὶ γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη σκηνὴ δικαιώματα 1
λατρείας, τό, τε ἅγιον κοσμικόν. Σκηνὴ γὰρ 2
κατεσκευ-

Digitized by Google

κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία καὶ ἡ
τράπεζα, καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέ-
3 γεται ἅγια. Μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα
4 σκηνὴ ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων· Χρυσοῦν ἔχουσα
θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πε-
ρικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ· ἐν ᾗ στάμνος
χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν
ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης.
5 Ὑπεράνω δὲ αὐτῆς Χερουβὶμ δόξης, κατασκιά-
ζοντα τὸ ἱλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν
6 κατὰ μέρος. Τούτων δὲ οὕτω κατεσκευασμένων,
εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίασιν
7 οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες· Εἰς δὲ τὴν
δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς,
οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ
8 τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων. Τοῦτο δηλοῦντος τοῦ
πνεύματος τοῦ ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν
τῶν ἁγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης
9 στάσιν. Ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνε-
στηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρον-
ται. μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν
10 λατρεύοντα, Μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι,
καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, καὶ δικαιώμασι σαρ-
11 κὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα· Χρι-
στὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων
ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκη-
νῆς, οὐ χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐ ταύτης τῆς κτί-
12 σεως, Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων,
διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς
13 τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. Εἰ γὰρ
τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων, καὶ σποδὸς δαμά-
λεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἁγιάζει πρὸς
14 τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα· Πόσῳ μᾶλλον τὸ
αἷμα τοῦ Χριστοῦ; ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυ-
τὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ Θεῷ, καθαριεῖ τὴν
συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λα-
15 τρεύειν Θεῷ ζῶντι; Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης και-
νῆς μεσίτης ἐστὶν, ὅπως θανάτου γενομένου, εἰς
ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παρα-
βάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλημένοι
16 τῆς αἰωνίου κληρονομίας. Ὅπου γὰρ διαθήκη,
17 θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. Δια-
θήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία· ἐπεὶ μή ποτε ἰσ-
18 χύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος. Ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη
19 χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται· Λαληθείσης γὰρ
πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παν-
τὶ τῷ λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ
τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσ-
σώπου, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λα-
ὸν ἐῤῥάντισε, Λέγων· Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς δια- 20
θήκης, ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. Καὶ 21
τὴν σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουρ-
γίας τῷ αἵματι ὁμοίως ἐῤῥάντισε. Καὶ σχεδὸν 22
ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον,
καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις.
Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς 23
οὐρανοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι· αὐτὰ δὲ τὰ ἐπου-
ράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. Οὐ γὰρ 24
εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χριστὸς, ἀντί-
τυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν,
νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ
ἡμῶν· Οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσ- 25
περ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ'
ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ· (Ἐπεὶ ἔδει αὐ- 26
τὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου) νῦν
δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτη-
σιν ἁμαρτίας, διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρω-
ται. Καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις 27
ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις· Οὕτως 28
ὁ Χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνε-
νεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας
ὀφθήσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτη-
ρίαν.

ΚΕΦ. Ι'. X.

ΣΚιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγα- 1
θῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων,
κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρου-
σιν εἰς τὸ διηνεκὲς, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσ-
ερχομένους τελειῶσαι. Ἐπεὶ ἂν ἐπαύσαντο 2
προσφερόμεναι. διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συν-
είδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας, ἅπαξ κε-
καθαρμένους· Ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρ- 3
τιῶν κατ' ἐνιαυτόν. Ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύ- 4
ρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας· Διὸ εἰσερ- 5
χόμενος εἰς τὸν κόσμον, λέγει· Θυσίαν καὶ προσ-
φορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι.
Ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκη- 6
σας. Τότε εἶπον· Ἰδοὺ ἥκω (ἐν κεφαλίδι βιβ- 7
λίου

λίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ) τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς,
8 τὸ θέλημά σου. Ἀνώτερον λέγων· Ὅτι θυσίαν
καὶ προσφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρ-
τίας οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας· (αἵτινες κα-
9 τὰ τὸν νόμον προσφέρονται·) Τότε εἴρηκεν·
Ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεὸς, τὸ θέλημά σου.
10 Ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. Ἐν
ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς προσφο-
11 ρᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ
πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ᾽ ἡμέραν λειτουργῶν,
καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵ-
12 τινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας. Αὐ-
τὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσί-
αν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ·
13 Τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ
14 αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ· Μιᾷ γὰρ
προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγι-
15 αζομένους. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ
16 ἅγιον· μετὰ γὰρ τὸ προειρηκέναι· Αὕτη ἡ δια-
θήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέ-
ρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ
καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν
17 ἐπιγράψω αὐτούς· Καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ
18 τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. Ὅπου δὲ
ἄφεσις τούτων, οὐκ ἔτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτί-
19 ας. Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοὶ, παῤῥησίαν εἰς τὴν
20 εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, Ἣν ἐνε-
καίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν, διὰ
21 τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ· Καὶ
22 ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ· Προσ-
ερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφο-
ρίᾳ πίστεως, ἐῤῥαντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συν-
23 ειδήσεως πονηρᾶς· Καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδα-
τι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλ-
πίδος ἀκλινῆ, (πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος)
24 Καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης
25 καὶ καλῶν ἔργων· Μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν
ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισὶν, ἀλλὰ
παρακαλοῦντες· καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε
26 ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτα-
νόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν
τῆς ἀληθείας, οὐκ ἔτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπε-
27 ται θυσία· Φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως, καὶ
πυρὸς ζῆλος, ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους.
28 Ἀθετήσας τὶς νόμον Μωσέως, χωρὶς οἰκτιρμῶν
ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει· Πόσῳ 29
(δοκεῖτε) χείρονος ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν
υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς
διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ
τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; Οἴδαμεν 30
γὰρ τὸν εἰπόντα· Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταπο-
δώσω, λέγει Κύριος. Καὶ πάλιν· Κύριος κρινεῖ τὸν
λαὸν αὐτοῦ. Φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας 31
Θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον 32
ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες, πολλὴν ἄθλησιν
ὑπεμείνατε παθημάτων· Τοῦτο μὲν, ὀνειδισμοῖς 33
τε καὶ θλίψεσι θεατριζόμενοι· τοῦτο δὲ, κοινω-
νοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες· Καὶ 34
γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν
ἁρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείτ-
τονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ μένουσαν. Μὴ 35
ἀποβάλητε οὖν τὴν παῤῥησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει
μισθαποδοσίαν μεγάλην. Ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε 36
χρείαν· ἵνα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες,
κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν· Ἔτι γὰρ μικρὸν 37
ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ χρονιεῖ.
Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· καὶ ἐὰν ὑπο- 38
στείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. Ἡμεῖς 39
δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ
πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

ΚΕΦ. ΙΑ΄. XI.

Ἔστι δὲ πίστις, ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγ- 1
μάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. Ἐν ταύτῃ 2
γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. Πίστει νοοῦ- 3
μεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ
μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.
Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσή- 4
νεγκε τῷ Θεῷ, δι᾽ ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος,
μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· καὶ
δι᾽ αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. Πίστει Ἐνὼχ 5
μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον· καὶ οὐχ εὑρίσ-
κετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός· πρὸ γὰρ
τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι
τῷ Θεῷ. Χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι· 6
πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ,
ὅτι ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης
γίνεται. Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μη- 7
δέπω

λέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασε κιβω-
τὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ· δι' ἧς κατέκρινε
τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης
8 ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει, καλούμενος Ἀβραὰμ
ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἤμελλε λαμ-
βάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε, μὴ ἐπιστά-
9 μενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρῴκησεν εἰς τὴν
γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς
κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγ-
10 κληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· Ἐξεδέ-
χετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς
11 τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. Πίστει καὶ αὐ-
τὴ Σάῤῥα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος
ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ
12 πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. Διὸ καὶ
ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου,
καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡ-
σεὶ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ
13 ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάν-
τες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόῤ-
ῥωθεν αὐτὰς ἰδόντες, καὶ πεισθέντες, καὶ ἀσ-
πασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ
14 παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. Οἱ γὰρ τοιαῦ-
τα λέγοντες, ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπι-
15 ζητοῦσι. Καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς
16 ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· Νυνὶ
δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου· διὸ
οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεὸς, Θεὸς ἐπικαλεῖ-
17 σθαι αὐτῶν· ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει
προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμε-
νος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγ-
18 γελίας ἀναδεξάμενος· Πρὸς ὃν ἐλαλήθη· Ὅτι
19 ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα· Λογισάμενος
ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός· ὅθεν
20 αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει περὶ
μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν
21 Ἠσαῦ. Πίστει, Ἰακὼβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν
υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησε· καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ
22 ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει, Ἰωσὴφ τελευτῶν
περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσε,
23 καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. Πίστει,
Μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πα-
τέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον· καὶ
οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως.
24 Πίστει, Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγε-
σθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ· Μᾶλλον ἑλόμενος 25
συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον
ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν· Μείζονα πλοῦτον 26
ἡγησάμενος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὀνει-
δισμὸν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθα-
ποδοσίαν. Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φο- 27
βηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρα-
τον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησε. Πίστει πεποίηκε τὸ πά- 28
σχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ
ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα, θίγῃ αὐτῶν. Πίστει 29
διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς·
ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν.
Πίστει τὰ τείχη Ἱεριχὼ ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ 30
ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ῥαὰβ, ἡ πόρνη οὐ συνα- 31
πώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δεξαμένη τοὺς κατα-
σκόπους μετ' εἰρήνης. Καὶ τί ἔτι λέγω; Ἐπιλεί- 32
ψει γάρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν,
Βαρὰκ τε καὶ Σαμψὼν, καὶ Ἰεφθάε, Δαβίδ τε
καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν· Οἳ διὰ πίστεως 33
κατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύ-
νην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα
λεόντων, Ἔσβεσαν δύναμιν πυρὸς, ἔφυγον στό- 34
ματα μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενεί-
ας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβο-
λὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων· Ἔλαβον γυναῖκες ἐξ 35
ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπα-
νίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα
κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν· Ἕτεροι δὲ ἐμπαιγ- 36
μῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ
φυλακῆς· Ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, 37
ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον· περιῆλθον ἐν μη-
λωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν· ὑστερούμενοι, θλιβό-
μενοι, κακουχούμενοι· (Ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κό- 38
σμος) ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ
σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Καὶ οὗτοι 39
πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ
ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν· Τοῦ Θεοῦ περὶ 40
ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς
ἡμῶν τελειωθῶσι.

ΚΕΦ. ΙΒʹ. XII.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικεί- 1
μενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμε-
νοι πάντα, καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι'
ὑπομονῆς

ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα·
2 Ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τε-
λειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χα-
ρᾶς, ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας,
3 ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ἐκάθισεν. Ἀνα-
λογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ
τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ
4 κάμητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. Οὔπω
μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἁμαρ-
5 τίαν ἀνταγωνιζόμενοι· Καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρα-
κλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται· Υἱέ μου,
μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐ-
6 τοῦ ἐλεγχόμενος· Ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος, παι-
δεύει· μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.
7 Εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρε-
ται ὁ Θεός· τίς γάρ ἐστιν υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πα-
8 τήρ; Εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας, ἧς μέτοχοι
γεγόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί.
9 Εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν
παιδευτὰς, καὶ ἐνετρεπόμεθα· οὐ πολλῷ μᾶλλον
ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ
10 ζήσομεν; Οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας,
κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐπαίδευον· ὁ δὲ ἐπὶ τὸ
συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐ-
11 τοῦ. Πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δο-
κεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης· ὕστερον δὲ καρπὸν
εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδω-
12 σι δικαιοσύνης. Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ
13 τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε· Καὶ
τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα
14 μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. Εἰρή-
νην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμὸν,
15 οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον· Ἐπισκοποῦν-
τες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ·
μή τις ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ, καὶ διὰ
16 ταύτης μιανθῶσι πολλοί. Μή τις πόρνος, ἢ βέ-
βηλος, ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδο-
17 το τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. Ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετ-
έπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπε-
δοκιμάσθη· μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε, καί-
18 περ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. Οὐ γὰρ
προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυμέ-
νῳ πυρὶ, καὶ γνόφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ,
19 Καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ
ἀκούσαντες παρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς
λόγον. (Οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον· Κἂν 20
θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι
κατατοξευθήσεται. Καὶ, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ 21
φανταζόμενον, Μωσῆς εἶπεν· Ἔκφοβός εἰμι καὶ
ἔντρομος.) Ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιὼν ὄρει, 22
καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ,
καὶ μυριάσιν ἀγγέλων, Πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ 23
πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ
κριτῇ Θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετε-
λειωμένων, Καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ 24
αἵματι ῥαντισμοῦ, κρείττονα λαλοῦντι παρὰ τὸν
Ἄβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. 25
εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παρ-
αιτησάμενοι χρηματίζοντα, πολλῷ μᾶλλον ἡ-
μεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι; Οὗ ἡ φω- 26
νὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε· νῦν δὲ ἐπήγγελται,
λέγων· Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐ μόνον τὴν γῆν,
ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. Τὸ δὲ, ἔτι ἅπαξ, δη- 27
λοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς πεποι-
ημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βα- 28
σιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν
χάριν δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ, μετὰ
αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας. Καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ 29
καταναλίσκον.

ΚΕΦ. ΙΓ'. XIII.

Ἡ φιλαδελφία μενέτω. Τῆς φιλοξενίας μὴ 1 2
ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τι-
νες ξενίσαντες ἀγγέλους. Μιμνήσκεσθε τῶν 3
δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι· τῶν κακουχουμέ-
νων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. Τί- 4
μιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος·
πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. Ἀφιλάρ- 5
γυρος ὁ τρόπος· ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς
γὰρ εἴρηκεν· Οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκα-
ταλίπω· Ὥστε θαῤῥοῦντας ἡμᾶς λέγειν· Κύριος 6
ἐμοὶ βοηθὸς, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι
ἄνθρωπος. Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, 7
οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ· ὧν
ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μι-
μεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σή- 8
μερον ὁ αὐτὸς, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. Διδαχαῖς 9
ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε. καλὸν γὰρ
χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν,

ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες.
10 Ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν
11 ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. Ὧν γὰρ εἰσ-
φέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ
ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κα-
12 τακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. Διὸ καὶ Ἰησοῦς,
ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν, ἔξω
13 τῆς πύλης ἔπαθε. Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς
αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐ-
14 τοῦ φέροντες. Οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πό-
15 λιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. Δι᾽ αὐτοῦ
οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντὸς τῷ
Θεῷ, τουτέστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ
16 ὀνόματι αὐτοῦ. Τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας
μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρε-
17 στεῖται ὁ Θεός. Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν,
καὶ ὑπείκετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν
ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ
χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσι-
18 τελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν·
πεποίθαμεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν,
ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. Περισσο- 19
τέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον
ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ 20
ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβά-
των τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν
Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, Καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παν- 21
τὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐ-
τοῦ· ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ,
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοὶ, 22
ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως· καὶ γὰρ διὰ
βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν 23
Τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ᾽ οὗ (ἐὰν τάχιον
ἔρχηται) ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε πάντας 24
τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσ-
πάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ χάρις 25
μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν. † Πρὸς Ἑβραίους
ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου.

ἸΑΚΩ'ΒΟΥ ΤΟΥ͂ ἈΠΟΣΤΟ'ΛΟΥ

ἘΠΙΣΤΟΛΗ' ΚΑΘΟΛΙΚΗ'.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 ἸΑ'ΚΩΒΟΣ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος,
ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ, χαί-
2 ρειν. Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε ἀδελφοί μου, ὅταν
3 πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις· Γινώσκοντες
ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται
4 ὑπομονήν· Ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω.
ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπό-
5 μενοι. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω
παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ μὴ
6 ὀνειδίζοντος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ
ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος· ὁ γὰρ διακρινό-
μενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ
7 ῥιπιζομένῳ. Μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
8 ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ Κυρίου. Ἀνὴρ δίψυ-
χος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.
9 Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει
αὐτοῦ· Ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, 10
ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται· Ἀνέτειλε 11
γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν
χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ
εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο· οὕτω καὶ
ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται.
Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν· ὅτι δόκι- 12
μος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς,
ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω· ὅτι ἀπὸ τοῦ Θεοῦ 13
πειράζομαι· ὁ γὰρ Θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν,
πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. Ἕκαστος δὲ πειράζεται, 14
ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελε-
αζόμενος. Εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει 15
ἁμαρτίαν· ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει
θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. 16

Πᾶσα

Digitized by Google

17 Πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον
ἄνωθέν ἐστι, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν
Φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ, ἢ τροπῆς
18 ἀποσκίασμα. Βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ
ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν
19 αὐτοῦ κτισμάτων. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπη-
τοὶ, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι,
20 βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὀργήν· Ὀρ-
γὴ γὰρ ἀνδρὸς, δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζε-
21 ται. Διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισ-
σείαν κακίας, ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυ-
τον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς
22 ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον
23 ἀκροαταὶ, παραλογιζόμενοι ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις
ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν
ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως
24 αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ· Κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν, καὶ
ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν.
25 Ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς
ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς
ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος
26 μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ
θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσ-
σαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου
27 μάταιος ἡ θρησκεία. Θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμί-
αντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ, αὕτη ἐστὶν, ἐπι-
σκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐ-
τῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε
τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς
2 δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν
ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ,
3 εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, Καὶ
ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν
λαμπρὰν, καὶ εἴπητε αὐτῷ· Σὺ κάθου ὧδε καλῶς·
καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε· Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε
4 ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου· Καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς,
καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν;
5 Ἀκούσατε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ, οὐχ ὁ Θεὸς ἐξε-
λέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλουσίους
ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγ-
6 γείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἠτι-
μάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυνα-
στεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κρι-
τήρια; Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ 7
ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βα- 8
σιλικὸν, κατὰ τὴν γραφήν· Ἀγαπήσεις τὸν πλη-
σίον σου ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιεῖτε. Εἰ δὲ προσ- 9
ωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμε-
νοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. Ὅστις γὰρ 10
ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἑνὶ, γέ-
γονε πάντων ἔνοχος. Ὁ γὰρ εἰπών· Μὴ μοι- 11
χεύσῃς, εἶπε καί· Μὴ φονεύσῃς. εἰ δὲ οὐ μοι-
χεύσεις, φονεύσεις δὲ, γέγονας παραβάτης νό-
μου. Οὕτω λαλεῖτε, καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ 12
νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι· Ἡ γὰρ 13
κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· καὶ κατα-
καυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄφελος, ἀδελφοί 14
μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ;
μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελ- 15
φὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσι, καὶ λειπόμε-
νοι ὦσι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, Εἴπῃ δέ τις αὐ- 16
τοῖς ἐξ ὑμῶν· Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε
καὶ χορτάζεσθε· μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια
τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος; Οὕτω καὶ ἡ πί- 17
στις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν.
Ἀλλ' ἐρεῖ τις· Σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· 18
δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου, κἀ-
γὼ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου.
Σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἷς ἐστι· καλῶς ποιεῖς· καὶ 19
τὰ δαιμόνια πιστεύουσι, καὶ φρίσσουσι. Θέλεις δὲ 20
γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενὲ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν
ἔργων νεκρά ἐστιν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ 21
ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις 22
συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ
πίστις ἐτελειώθη; Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέ- 23
γουσα· Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραὰμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλο-
γίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλή-
θη. Ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρω- 24
πος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον; Ὁμοίως δὲ καὶ 25
Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδε-
ξαμένη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα;
Ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρόν 26
ἐστιν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά
ἐστι.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

1 ΜΗ` πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου,
2 εἰδότες ὅτι μεῖζον κρῖμα ληψόμεθα· Πολλὰ
γὰρ πταίομεν ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,
οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ
3 ὅλον τὸ σῶμα. Ἰδοὺ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς
εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐ-
τοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν.
4 Ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ
σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ
ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνον-
5 τος βούληται· Οὕτω καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος
ἐστὶ, καὶ μεγαλαυχεῖ. Ἰδοὺ, ὀλίγον πῦρ ἡλίκην
6 ὕλην ἀνάπτει. Καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς
ἀδικίας· οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέ-
λεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ
φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλο-
7 γιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης· Πᾶσα γὰρ φύσις θη-
ρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων,
δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρω-
8 πίνῃ· Τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώ-
πων δαμάσαι, ἀκατάσχετον κακόν· μεστὴ ἰοῦ θα-
9 νατηφόρου. Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ
πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώ-
10 πους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας· Ἐκ τοῦ
αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα.
11 Οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτω γίνεσθαι. Μή-
τι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ
12 καὶ τὸ πικρόν; Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συ-
κῆ ἐλαίας ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος σῦκα; Οὕτως οὐ-
δεμία πηγὴ ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.
13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ
τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰ-
14 τητι σοφίας· Εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ
ἐρίθειαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶ-
15 σθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν
αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπί-
16 γειος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης· Ὅπου γὰρ ζῆλος
καὶ ἐρίθεια, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
17 πρᾶγμα. Ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἁγ-
νή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθὴς,
μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος καὶ
18 ἀνυπόκριτος. Καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰ-
ρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

ΚΕΦ. Δ΄. IV.

ΠΟ'θεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐν- 1
τεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευο-
μένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε, καὶ 2
οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔχετε
δὲ, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ οὐ 3
λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς
ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. Μοιχοὶ καὶ μοιχα- 4
λίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου, ἔχ-
θρα τοῦ Θεοῦ ἐστιν; ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶ-
ναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. Ἢ 5
δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει· Πρὸς φθόνον
ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν;
Μείζονα δὲ δίδωσι χάριν, διὸ λέγει· Ὁ Θεὸς 6
ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι
χάριν. Ὑποτάγητε οὖν τῷ Θεῷ, ἀντίστητε τῷ 7
διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε 8
τῷ Θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν· καθαρίσατε χεῖρας,
ἁμαρτωλοὶ, καὶ ἁγνίσατε καρδίας, δίψυχοι.
Ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε. 9
ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω, καὶ ἡ
χαρὰ εἰς κατήφειαν. Ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ 10
Κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλ- 11
λήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ, καὶ κρί-
νων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ
κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς
νόμου, ἀλλὰ κριτής. Εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης ὁ δυ- 12
νάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις
τὸν ἕτερον; Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· Σήμερον ἢ 13
αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ
ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα, καὶ ἐμπορευσόμε-
θα, καὶ κερδήσομεν· Οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ 14
τῆς αὔριον· ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γάρ
ἐστιν ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφα-
νιζομένη. Ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· Ἐὰν ὁ Κύριος 15
θελήσῃ, καὶ ζήσωμεν, καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἢ
ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις 16
ὑμῶν· πᾶσα καύχησις τοιαύτη, πονηρά ἐστιν.
Εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρ- 17
τία αὐτῷ ἐστιν.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες, ἐπὶ 1
ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.

Ὁ πλοῦτος

2 Ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπε, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν
3 σητόβρωτα γέγονεν. Ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄρ-
γυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον
ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς
4 πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἰδοὺ,
ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώ-
ρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος ἀφ᾽ ὑμῶν, κράζει·
καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου
5 σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς
γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε· ἐθρέψατε τὰς καρδίας
6 ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς· Κατεδικάσατε, ἐφο-
νεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.
7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοὶ, ἕως τῆς παρουσί-
ας τοῦ Κυρίου. ἰδοὺ, ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τί-
μιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτῷ,
8 ἕως ἂν λάβῃ ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄψιμον. Μακ-
ροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίξατε τὰς καρδίας ὑ-
9 μῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε. Μὴ στε-
νάζετε κατ᾽ ἀλλήλων, ἀδελφοὶ, ἵνα μὴ κατα-
κριθῆτε· ἰδοὺ, κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν.
10 Ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας, ἀδελφοί
μου, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφήτας οἳ ἐλά-
11 λησαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. Ἰδοὺ, μακαρίζομεν
τοὺς ὑπομένοντας. τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε,
καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός
ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάντων δὲ, 12
ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν, μή-
τε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον· ἤτω δὲ ὑ-
μῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὒ, οὔ· ἵνα μὴ ὑπὸ κρί-
σιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευ- 13
χέσθω· εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. Ἀσθενεῖ τις ἐν 14
ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκ-
κλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ᾽ αὐτὸν, ἀλεί-
ψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου.
Καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ 15
ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος· κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιη-
κὼς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις 16
τὰ παραπτώματα, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων,
ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργου-
μένη. Ἠλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, 17
καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι· καὶ οὐκ
ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας
ἕξ· Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑε- 18
τὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐ-
τῆς. Ἀδελφοὶ, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ 19
τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν, Γινωσ- 20
κέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης
ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύ-
ψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ
ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. Α΄. I.

1 ΠΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς
παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας,
2 Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας, Κατὰ
πρόγνωσιν Θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος,
εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ·
3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. Εὐλογητὸς ὁ
Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ
κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς
εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι᾽ ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ
4 νεκρῶν, Εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαν-
τον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς
5 εἰς ἡμᾶς, Τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμένους
διὰ πίστεως, εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκα-
λυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. Ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, 6
ὀλίγον ἄρτι (εἰ δέον ἐστὶ) λυπηθέντες ἐν ποι-
κίλοις πειρασμοῖς· Ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς 7
πίστεως πολὺ τιμιώτερον χρυσίου, τοῦ ἀπολλυμέ-
νου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαι-
νον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
Χριστοῦ· Ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι 8
μὴ ὁρῶντες, πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ
ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ· Κομιζόμενοι τὸ 9
τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν· Πε- 10
ρὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προ-
φῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες·
Ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν 11
αὐτοῖς

Digitized by Google

αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς
Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας·
12 Οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διη-
κόνουν αὐτὰ, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐ-
αγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀποστα-
λέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι πα-
13 ρακύψαι. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς
διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ
τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ
14 Χριστοῦ. Ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμε-
νοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμί-
15 αις· Ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον,
καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε.
16 Διότι γέγραπται· Ἅγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός
17 εἰμι. Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσω-
πολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν
φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστρά-
18 φητε· Εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυ-
σίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστρο-
19 φῆς πατροπαραδότου. Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς
20 ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ· Προεγνωσμένου
μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ'
21 ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, Τοὺς δὲ αὐτοῦ
πιστεύοντας εἰς Θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκ-
ρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑ-
22 μῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς Θεόν. Τὰς ψυχὰς ὑ-
μῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ
πνεύματος, εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ
καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς·
23 Ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς, ἀλλὰ
ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θεοῦ καὶ μένοντος
24 εἰς τὸν αἰῶνα. Διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος,
καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου· ἐξη-
ράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε·
25 Τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα· τοῦτο δέ
ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δό-
λον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας
2 καταλαλιὰς, Ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη, τὸ λο-
γικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ
3 αὐξηθῆτε· Εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύρι-
4 ος· Πρὸς ὃν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ
ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον, παρὰ δὲ
Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, Καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶν- 5
τες οἰκοδομεῖσθε, οἶκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα
ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκ-
τους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ καὶ περιέχει 6
ἐν τῇ γραφῇ· Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρο-
γωνιαῖον, ἐκλεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ'
αὐτῷ, οὐ μὴ καταισχυνθῇ. Ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ 7
τοῖς πιστεύουσιν· ἀπειθοῦσι δὲ, λίθον ὃν ἀπεδοκί-
μασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφα-
λὴν γωνίας, καὶ λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα
σκανδάλου· Οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ, ἀπειθοῦν- 8
τες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. Ὑμεῖς δὲ, γένος ἐκλε- 9
κτὸν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς
εἰς περιποίησιν· ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε
τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν
αὐτοῦ φῶς. Οἵ ποτε οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς Θεοῦ· 10
οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. Ἀγαπη- 11
τοὶ, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους,
ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρα-
τεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς· Τὴν ἀναστροφὴν 12
ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν· ἵνα ἐν ᾧ
καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν
ἔργων ἐποπτεύσαντες, δοξάσωσι τὸν Θεὸν ἐν
ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρω- 13
πίνῃ κτίσει διὰ τὸν Κύριον· εἴτε βασιλεῖ, ὡς
ὑπερέχοντι· Εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς δι' αὐτοῦ πεμπο- 14
μένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ
ἀγαθοποιῶν. Ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ 15
Θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων
ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· Ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς 16
ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν,
ἀλλ' ὡς δοῦλοι Θεοῦ. Πάντας τιμήσατε· τὴν ἀδελ- 17
φότητα ἀγαπᾶτε· τὸν Θεὸν φοβεῖσθε· τὸν βασι-
λέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται, ὑποτασσόμενοι ἐν παν- 18
τὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς
καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. Τοῦτο γὰρ 19
χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας,
πάσχων ἀδίκως. Ποῖον γὰρ κλέος, εἰ ἁμαρτά- 20
νοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ
ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο
χάρις παρὰ Θεῷ. Εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι 21
καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπά-
νων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνε-
σιν αὐτοῦ· Ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑ- 22
ρέθη

23 ρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· Ὃς λοιδορούμε-
νος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει· παρε-
24 δίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· Ὃς τὰς ἁμαρτίας
ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ
τὸ ξύλον· ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ
δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε.
25 Ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα· ἀλλ' ἐπεστρά-
φητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν
ψυχῶν ὑμῶν.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 ΟΜοίως αἱ γυναῖκες, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις
ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λό-
γῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς ἄνευ λό-
2 γου κερδηθήσωνται· Ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φό-
3 βῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. Ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξω-
θεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ περιθέσεως χρυσίων,
4 ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος· Ἀλλ' ὁ κρυπτὸς
τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ
πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν ἐνώπιον
5 τοῦ Θεοῦ πολυτελές. Οὕτω γάρ ποτε καὶ αἱ ἅ-
γιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν, ἐκόσ-
μουν ἑαυτὰς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδρά-
6 σιν· Ὡς Σάῤῥα ὑπήκουσε τῷ Ἀβραὰμ, κύριον
αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα, ἀγαθο-
ποιοῦσαι, καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν.
7 Οἱ ἄνδρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς
ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τι-
μὴν, ὡς καὶ συγκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς
8 τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. Τὸ
δὲ τέλος, πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλά-
9 δελφοι, εὔσπλαγχνοι, φιλόφρονες· Μὴ ἀποδι-
δόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοι-
δορίας· τοὐναντίον δὲ, εὐλογοῦντες· εἰδότες ὅτι εἰς
τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε.
10 Ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾷν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας
ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κα-
11 κοῦ, καὶ χείλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. Ἐκ-
κλινάτω ἀπὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν· ζη-
12 τησάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω αὐτήν. Ὅτι οἱ
ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς
δέησιν αὐτῶν· πρόσωπον δὲ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας
13 κακά. Καὶ τίς ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγα-
14 θοῦ μιμηταὶ γένησθε; Ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ
δικαιοσύνην, μακάριοι· τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ
φοβηθῆτε, μηδὲ ταραχθῆτε· Κύριον δὲ τὸν 15
Θεὸν ἁγιάσατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ἕτοιμοι
δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς
λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραΰτη-
τος καὶ φόβου· Συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν· ἵνα 16
ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, καται-
σχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν
Χριστῷ ἀναστροφήν. Κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦν- 17
τας, εἰ θέλει τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν, ἢ
κακοποιοῦντας· Ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁ- 18
μαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων· ἵνα ἡμᾶς
προσαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ,
ζωοποιηθεὶς δὲ τῷ πνεύματι· Ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν 19
φυλακῇ πνεύμασι πορευθεὶς ἐκήρυξεν, Ἀπει- 20
θήσασί ποτε, ὅτε ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ
μακροθυμία ἐν ἡμέραις Νῶε, κατασκευαζομένης
κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγαι (τουτέστιν ὀκτὼ) ψυχαὶ
διεσώθησαν δι' ὕδατος. Ὧι καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον 21
νῦν σώζει βάπτισμα, (οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύ-
που, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς
Θεὸν) δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, Ὅς ἐστιν ἐν 22
δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανὸν, ὑποτα-
γέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

ΧΡιστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ, καὶ ὑ- 1
μεῖς τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ πα-
θὼν ἐν σαρκὶ, πέπαυται ἁμαρτίας, Εἰς τὸ 2
μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι
Θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον.
Ἀρκετὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ 3
βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πε-
πορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυ-
γίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολα-
τρείαις· Ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν 4
εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφη-
μοῦντες· Οἳ ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχον- 5
τι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς· Εἰς τοῦτο γὰρ καὶ 6
νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀν-
θρώπους σαρκὶ, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι.
Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε· σωφρονήσατε οὖν, 7
καὶ νήψατε εἰς τὰς προσευχάς. Πρὸ πάντων 8
δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες· ὅτι
ἡ ἀγάπη

Digitized by Google

9 ἡ ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν. Φιλόξενοι
10 εἰς ἀλλήλους, ἄνευ γογγυσμῶν. Ἕκαστος καθὼς
ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες,
11 ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος Θεοῦ. Εἴ
τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ
ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός· ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζη-
ται ὁ Θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριςοῦ, ᾧ ἐςιν ἡ δόξα καὶ
τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· Ἀμήν.
12 Ἀγαπητοὶ, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει
πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν
13 συμβαίνοντος· Ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ
Χριςοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ
ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμε-
14 νοι. Εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριςοῦ, μακάριοι·
ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ πνεῦμα ἐφ᾽
ὑμᾶς ἀναπαύεται· κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖ-
15 ται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. Μὴ γάρ τις ὑμῶν
πασχέτω ὡς φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιὸς, ἢ
16 ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος· Εἰ δὲ ὡς Χριςιανὸς, μὴ
αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει
17 τούτῳ. Ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρῖμα
ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον ἀφ᾽ ἡμῶν,
τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ Θεοῦ εὐαγ-
18 γελίῳ; Καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσε-
19 βὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; Ὥςε καὶ οἱ
πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὡς πιςῷ
κτίςῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν
ἀγαθοποιΐᾳ.

ΚΕΦ. Ε΄. V.

1 ΠΡεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσ-
βύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριςοῦ παθημά-
των, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης
κοινωνὸς, Ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ 2
Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαςῶς, ἀλλ᾽ ἑκουσί-
ως· μηδὲ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως· Μηδ᾽ ὡς 3
κατακυριεύοντες τῶν κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμε-
νοι τοῦ ποιμνίου. Καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχι- 4
ποιμένος, κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης
ςέφανον. Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυ- 5
τέροις· πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν
ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπε-
ρηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χά-
ριν. Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα 6
τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. Πᾶσαν 7
τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιῤῥίψαντες ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅτι
αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. Νήψατε, γρηγορήσατε, 8
ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμε-
νος, περιπατεῖ, ζητῶν τίνα καταπίῃ. Ὧν ἀν- 9
τίςητε ςερεοὶ τῇ πίςει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν
παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπι-
τελεῖσθαι. Ὁ δὲ Θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέ- 10
σας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριςῷ
Ἰησοῦ, ὀλίγον παθόντας, αὐτὸς καταρτίσαι ὑ-
μᾶς, ςηρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι. Αὐτῷ ἡ 11
δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. Ἀμήν. Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιςοῦ ἀδελ- 12
φοῦ (ὡς λογίζομαι) δι᾽ ὀλίγων ἔγραψα, παρα-
καλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χά-
ριν τοῦ Θεοῦ εἰς ἣν ἑςήκατε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς 13
ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ, καὶ Μάρκος ὁ υἱός
μου. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. 14
Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς ἐν Χριςῷ Ἰησοῦ. Ἀμήν.
† Ἀπὸ Βαβυλῶνος ἐγράφη ὑπὸ τοῦ Πέτρου πρὸς
τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἰουδαίους τοὺς ἐν Χριςῷ πιςεύ-
σαντας.

ΠΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ἈΠΟΣΤΟΛΟΥ
ἘΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΚΕΦ. Α΄. I.

1 ΣΥΜΕΩΝ Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόςολος Ἰησοῦ
Χριςοῦ, τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίςιν ἐν
δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
2 ςοῦ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπι-
γνώσει τοῦ Θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν· Ὡς 3
πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς
ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης, διὰ τῆς ἐπι-
γνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρε-

Digitized by Google

4 τῆς· Δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐπαγ-
γέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θεί-
ας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ
5 ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. Καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν
πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ
πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν
6 γνῶσιν, Ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν
δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπο-
7 μονῇ τὴν εὐσέβειαν, Ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φι-
λαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην.
8 Ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλεονάζοντα,
οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυ-
9 ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν. Ὧι γὰρ μὴ
πάρεστι ταῦτα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην
λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτι-
10 ῶν. Διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν
ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι· ταῦτα
11 γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητέ ποτε. Οὕτω γὰρ
πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν
αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος
12 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπο-
μιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας, καὶ ἐσ-
13 τηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. Δίκαιον δὲ
ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι,
14 διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει· Εἰδὼς ὅτι ταχινή
ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ
15 ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. Σπου-
δάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν
16 ἔξοδον, τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. Οὐ γὰρ
σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσα-
μεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύνα-
μιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γενηθέντες τῆς
17 ἐκείνου μεγαλειότητος. Λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ
πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐ-
τῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· Οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα.
18 Καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρα-
νοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ
19 ἁγίῳ. Καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν
λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες, ὡς λύχνῳ
φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυ-
γάσῃ, καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις
20 ὑμῶν. Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προ-
21 φητεία γραφῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. Οὐ
γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία,
ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ
ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

ΚΕΦ. Β'. II.

Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, 1
ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵ-
τινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν
ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγον-
τες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. Καὶ πολλοὶ ἐξα- 2
κολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς
τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. Καὶ ἐν πλεονε- 3
ξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἷς τὸ
κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν
οὐ νυστάζει. Εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάν- 4
των οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώ-
σας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους· Καὶ ἀρ- 5
χαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὄγδοον Νῶε δικαι-
οσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ
ἀσεβῶν ἐπάξας· Καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόῤ- 6
ῥας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα
μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς· Καὶ δίκαιον Λὼτ 7
καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελ-
γείᾳ ἀναστροφῆς ἐῤῥύσατο· (Βλέμματι γὰρ καὶ 8
ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν
ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασά-
νιζεν.) Οἶδε Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύε- 9
σθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους
τηρεῖν· Μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυ- 10
μίᾳ μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυριότητος κατα-
φρονοῦντας· τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέ-
μουσι βλασφημοῦντες· Ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ 11
δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν
παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. Οὗτοι δέ, ὡς 12
ἄλογα ζῶα φυσικά, γεγεννημένα εἰς ἅλωσιν καὶ
φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ
φθορᾷ αὐτῶν καταφθαρήσονται· Κομιούμενοι 13
μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ
τρυφήν, σπῖλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς
ἀπάταις αὐτῶν, συνευωχούμενοι ὑμῖν, Ὀφθαλ- 14
μοὺς ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύ-
στους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους,
καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες, κα-
τάρας τέκνα· Καταλιπόντες τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, 15
ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βα-

Digitized by Google

λαὰμ τοῦ Βοσὸρ, ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν·
16 Ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον
ἄφωνον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον, ἐκώ-
17 λυσε τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. Οὗτοί
εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυ-
νόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τε-
18 τήρηται. Ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγό-
μενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς, ἐν ἀσελ-
γείαις, τοὺς ὄντως ἀποφυγόντας τοὺς ἐν πλάνῃ
19 ἀναστρεφομένους. Ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλό-
μενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ᾧ
20 γάρ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ δεδούλωται. Εἰ γὰρ
ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπι-
γνώσει τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις
δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς
21 τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. Κρεῖττον γὰρ
ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύ-
νης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθεί-
22 σης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. Συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς
τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ
τὸ ἴδιον ἐξέραμα· καί· Ὗς λουσαμένη, εἰς κύλισ-
μα βορβόρου.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

1 ΤΑύτην ἤδη, ἀγαπητοὶ, δευτέραν ὑμῖν γράφω
ἐπιστολὴν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει
2 τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν· Μνησθῆναι τῶν προειρημέ-
νων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν, καὶ τῆς
τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς, τοῦ Κυρίου καὶ σω-
3 τῆρος· Τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσον-
ται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται, κατὰ
4 τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι· Καὶ
λέγοντες· Ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας
αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν,
5 πάντα οὕτω διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. Λαν-
θάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ
ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος
συνεστῶσα, τῷ τοῦ Θεοῦ λόγῳ. Δι' ὧν ὁ τότε 6
κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο. Οἱ δὲ νῦν 7
οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι
εἰσὶ, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπω-
λείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων· Ἓν δὲ τοῦτο μὴ 8
λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοὶ, ὅτι μία ἡμέρα πα-
ρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέ-
ρα μία. Οὐ βραδύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, 9
(ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται) ἀλλὰ μακροθυ-
μεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι,
ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἥξει δὲ 10
ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ, ἐν ᾗ οἱ οὐρα-
νοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσού-
μενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα
κατακαήσεται. Τούτων οὖν πάντων λυομένων, 11
ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀναστρο-
φαῖς καὶ εὐσεβείαις· Προσδοκῶντας καὶ σπεύ- 12
δοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι'
ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυ-
σούμενα τήκεται; Καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν 13
καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ προσδοκῶμεν,
ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διὸ, ἀγαπητοὶ, 14
ταῦτα προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ
ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ· Καὶ τὴν 15
τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγεῖσθε·
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος
κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν·
Ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς, λαλῶν ἐν 16
αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστι δυσνόητά τινα,
ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ
τὰς λοιπὰς γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώ-
λειαν. Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοὶ, προγινώσκοντες, 17
φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συν-
απαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. Αὐ- 18
ξάνετε δὲ ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν
καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν
καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. Ἀμήν.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ.

ΚΕΦ. Α'. I.

1 Ὃ Ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἑωράκα-
μεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασάμεθα,
καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου
2 τῆς ζωῆς· (Καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωρά-
καμεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑ-
μῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν
3 πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν·) Ὃ ἑωράκαμεν
καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑ-
μεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία
δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ
4 υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ταῦτα γράφομεν ὑ-
5 μῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Καὶ αὕ-
τη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ,
καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς φῶς ἐστι,
6 καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. Ἐὰν εἴ-
πωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν
τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ
7 ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· Ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ πε-
ριπατῶμεν, ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινω-
νίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων; καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης
8 ἁμαρτίας. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχο-
μεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν
9 ἐν ἡμῖν. Ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν,
πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρ-
τίας, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας.
10 Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην
ποιοῦμεν αὐτὸν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν
ἡμῖν.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 Τέκνια μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρ-
τητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν
2 πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον. Καὶ αὐ-
τὸς ἱλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν· οὐ περὶ
τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ
3 κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν
αὐτὸν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Ὁ λέ- 4
γων, Ἔγνωκα αὐτὸν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ
τηρῶν, ψεύστης ἐστὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ
ἔστιν· Ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς 5
ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. Ὁ λέγων ἐν 6
αὐτῷ μένειν, ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτη-
σε, καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν. Ἀδελφοὶ, οὐκ 7
ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν πα-
λαιὰν, ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ πα-
λαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. Πά- 8
λιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς
ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν· ὅτι ἡ σκοτία παράγεται,
καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. Ὁ λέγων 9
ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν,
ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. Ὁ ἀγαπῶν τὸν 10
ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδα-
λον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. Ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελ- 11
φὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ
περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία
ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, 12
τεκνία, ὅτι ἀφέωνταί ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ
ὄνομα αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώ- 13
κατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι,
ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. γράφω ὑμῖν, παι-
δία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. Ἔγραψα ὑμῖν, 14
πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα
ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε, καὶ ὁ λόγος
τοῦ Θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πο-
νηρόν. Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν 15
τῷ κόσμῳ· ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν
ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· Ὅτι πᾶν τὸ 16
ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπι-
θυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου,
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί·
Καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ· 17
ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, μένει εἰς τὸν
αἰῶνα. Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστί· καὶ καθὼς 18

Digitized by Google

ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀν-
τίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι
19 ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ᾽ οὐκ
ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενή-
κεισαν ἂν μεθ᾽ ἡμῶν· ἀλλ᾽ ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι
20 οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. Καὶ ὑμεῖς χρίσμα
21 ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. Οὐκ
ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ᾽
ὅτι οἴδατε αὐτὴν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς
22 ἀληθείας οὐκ ἔστι. Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης, εἰ μὴ
ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός
ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ
23 τὸν υἱόν. Πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν, οὐδὲ τὸν
24 πατέρα ἔχει. Ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς,
ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ᾽ ἀρχῆς
ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ
25 μενεῖτε. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, ἣν αὐτὸς
26 ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. Ταῦ-
τα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς.
27 Καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐν
ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τὶς διδάσ-
κῃ ὑμᾶς· ἀλλ᾽ ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς
περὶ πάντων, καὶ ἀληθές ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦ-
δος· καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐ-
28 τῷ. Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ· ἵνα
ὅταν φανερωθῇ, ἔχωμεν παῤῥησίαν, καὶ μὴ
αἰσχυνθῶμεν ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.
29 Ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς
ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

ΚΕΦ. Γ΄. III.

1 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πα-
τὴρ, ἵνα τέκνα Θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ
κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν.
2 Ἀγαπητοὶ, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφα-
νερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανε-
ρωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα· ὅτι ὀψόμεθα αὐ-
3 τὸν καθώς ἐστι. Καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα
ταύτην ἐπ᾽ αὐτῷ, ἁγνίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖ-
4 νος ἁγνός ἐστι. Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ
τὴν ἀνομίαν ποιεῖ· καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνο-
5 μία. Καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα
τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ· καὶ ἁμαρτία ἐν αὐ-
6 τῷ οὐκ ἔστι. Πας ὁ ἐν αὐτῷ μένων, οὐχ ἁμαρ-
τάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων, οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν,
οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω 7
ὑμᾶς. ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, κα-
θὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. Ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ- 8
τίαν, ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν· ὅτι ἀπ᾽ ἀρχῆς ὁ δι-
άβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς
τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. Πᾶς 9
ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ,
ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· καὶ οὐ δύναται
ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. Ἐν 10
τούτῳ φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκ-
να τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην,
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀ-
δελφὸν αὐτοῦ· Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν 11
ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους·
Οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε 12
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν
αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ
τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. Μὴ θαυμάζετε, ἀδελ- 13
φοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. Ἡμεῖς οἴδα- 14
μεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν
ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. ὁ μὴ ἀγα-
πῶν τὸν ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. Πᾶς ὁ 15
μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστί·
καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζω-
ὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. Ἐν τούτῳ ἐγνώκα- 16
μεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ
τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι. Ὃς δ᾽ ἂν 17
ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελ-
φὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγ-
χνα αὐτοῦ ἀπ᾽ αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
μένει ἐν αὐτῷ; Τεκνία μου, μὴ ἀγαπῶμεν λό- 8
γῳ μηδὲ γλώσσῃ, ἀλλ᾽ ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. Καὶ 19
ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμὲν,
καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν.
Ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μεί- 20
ζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν, καὶ γινώσ-
κει πάντα. Ἀγαπητοὶ, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ 21
καταγινώσκῃ ἡμῶν, παῤῥησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν
Θεόν· Καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ᾽ 22
αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ
ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ 23
ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ
υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους,

καθὼς

Digitized by Google

24 καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. Καὶ ὁ τηρῶν τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐ-
τῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν,
ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλ-
λὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστιν· ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς
2 τὸν κόσμον· Ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ
Θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν
3 σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι. Καὶ πᾶν
πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρ-
κὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι· καὶ τοῦτό ἐστι
τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ
4 νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. Ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ
ἐστε, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς· ὅτι μείζων
5 ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. Αὐτοὶ ἐκ τοῦ
κόσμου εἰσί· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ
6 ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. Ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσ-
μεν· ὁ γινώσκων τὸν Θεόν, ἀκούει ἡμῶν· ὃς οὐκ
ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώ-
σκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα
7 τῆς πλάνης. Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους,
ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι· καὶ πᾶς ὁ ἀγα-
πῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν
8 Θεόν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν· ὅτι
9 ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγά-
πη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μο-
νογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα
10 ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ
ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐ-
τὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ
11 ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοί,
εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφεί-
12 λομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τε-
θέαται· ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡ-
μῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν
13 ἐν ἡμῖν. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μέ-
νομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύμα-
14 τος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. Καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα,
καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε τὸν υἱ-
15 ὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰη-
σοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει,
καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. Καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ 16
πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς ἐν
ἡμῖν. ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστί, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγά-
πῃ, ἐν τῷ Θεῷ μένει, καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. Ἐν 17
τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παῤ-
ῥησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι
καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσ-
μῳ τούτῳ. Φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ 18
τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον· ὅτι ὁ φό-
βος κόλασιν ἔχει· ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται
ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐ- 19
τὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς. Ἐάν τις εἴπῃ· Ὅτι 20
ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ,
ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ ὃν ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε, πῶς
δύναται ἀγαπᾶν; Καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχο- 21
μεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγα-
πᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστός, ἐκ 1
τοῦ Θεοῦ γεγέννηται· καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν
γεννήσαντα, ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ
αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ 2
τέκνα τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. Αὕτη γάρ ἐστιν ἡ 3
ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶ-
μεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. Ὅτι 4
πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσ-
μον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον,
ἡ πίστις ἡμῶν. Τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, 5
εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ;
Οὗτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰη- 6
σοῦς ὁ Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν
τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι· καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ
μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια. Ὅτι 7
τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πα-
τήρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα· καὶ οὗτοι
οἱ τρεῖς ἕν εἰσι. Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες 8
ἐν τῇ γῇ, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ
αἷμα· καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσι. Εἰ τὴν μαρ- 9
τυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία
τοῦ Θεοῦ μείζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία
τοῦ Θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.

Ὁ πι-

Digitized by Google

10 Ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, ἔχει τὴν
μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ Θεῷ, ψεύ-
στην πεποίηκεν αὐτὸν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν
μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ
11 αὐτοῦ. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰ-
ώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός· καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν
12 τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. Ὁ ἔχων τὸν υἱὸν, ἔχει τὴν
ζωήν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὴν ζωὴν
13 οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν
εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ· ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζω-
ὴν ἔχετε αἰώνιον, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνο-
14 μα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παῤῥησία
ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα
15 κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. Καὶ ἐὰν
οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδα-
μεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽
αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνον- 16
τα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ δώσει αὐ-
τῷ ζωὴν, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν
ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα
ἐρωτήσῃ. Πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστί· καὶ ἔστιν 17
ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἴδαμεν ὅτι πᾶς 18
ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐχ ἁμαρτάνει· ἀλλ᾽
ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ Θεοῦ, τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὁ πο-
νηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. Οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ 19
Θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ
κεῖται. Οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἥκει, καὶ 20
δέδωκεν ὑμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀλη-
θινόν· καί ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐ-
τοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ· οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ
ἡ ζωὴ αἰώνιος. Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ 21
τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

ἸΩΑ'ΝΝΟΥ ΤΟΥ͂ ἈΠΟΣΤΟ'ΛΟΥ

ἘΠΙΣΤΟΛΗ' ΚΑΘΟΛΙΚΗ' ΔΕΥΤΕ'ΡΑ.

1 Ὁ Πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ, καὶ τοῖς τέκνοις
αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ
ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν
2 ἀλήθειαν· Διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν
3 ἡμῖν, καὶ μεθ᾽ ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔσται
μεθ᾽ ὑμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πα-
τρὸς, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ
4 πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ἐχάρην λίαν
ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας
ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ
5 πατρός. Καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, οὐχ ὡς ἐν-
τολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ᾽
6 ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. Καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς
αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ, καθὼς ἠκούσατε ἀπ᾽
7 ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. Ὅτι πολλοὶ
πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολο-
γοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί· οὗτός
ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. Βλέπετε ἑαυ- 8
τοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα, ἀλ-
λὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. Πᾶς ὁ παραβαί- 9
νων, καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ,
Θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χρι-
στοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει.
Εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν δι- 10
δαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν,
καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· Ὁ γὰρ λέγων αὐ- 11
τῷ χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονη-
ροῖς. Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην 12
διὰ χάρτου καὶ μέλανος· ἀλλὰ ἐλπίζω ἐλθεῖν
πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι,
ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ἀσπά- 13
ζεταί σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκ-
τῆς. Ἀμήν.

ἸΩΑ͂ΝΝΟΥ ΤΟΥ͂ ἈΠΟΣΤΟ͂ΛΟΥ

ἘΠΙΣΤΟΛΗ῍ ΚΑΘΟΛΙΚΗ῍ ΤΡΙ͂ΤΗ.

1 Ὁ Πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ
2 ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. Ἀγαπητὲ, περὶ πάν-
των εὔχομαι σε εὐοδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς
3 εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. Ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχο-
μένων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀλη-
4 θείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. Μειζο-
τέραν τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ
5 τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. Ἀγαπητὲ, πι-
στὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ
6 εἰς τοὺς ξένους, Οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ
ἐνώπιον ἐκκλησίας· οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμ-
7 ψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. Ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος
αὐτοῦ ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν
8 ἐθνῶν. Ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς
τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.
9 Ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ· ἀλλ᾽ ὁ φιλοπρωτεύων αὐ-
τῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. Διὰ τοῦ- 10
το, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ
ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς· καὶ μὴ
ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται
τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ
ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. Ἀγαπητὲ, μὴ μιμοῦ 11
τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν, ἐκ
τοῦ Θεοῦ ἐστιν· ὁ δὲ κακοποιῶν, οὐχ ἑώρακε τὸν
Θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ 12
ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυ-
ροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀλη-
θής ἐστι. Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ᾽ οὐ θέλω διὰ 13
μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι· Ἐλπίζω δὲ 14
εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσο-
μεν. Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. Ἀσ- 15
πάζου τοὺς φίλους κατ᾽ ὄνομα.

ἸΟΥ͂ΔΑ ΤΟΥ͂ ἈΠΟΣΤΟ͂ΛΟΥ

ἘΠΙΣΤΟΛΗ῍ ΚΑΘΟΛΙΚΗ῍.

1 ἸΟΥ͂ΔΑΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰα-
κώβου, τοῖς ἐν Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις, καὶ
2 Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς· Ἔλεος ὑμῖν καὶ
3 εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. Ἀγαπητοὶ, πά-
σαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς
κοινῆς σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν,
παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθεί-
4 σῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. Παρεισέδυσαν γάρ τινες
ἄνθρωποι οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ
κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετα-
τιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ τὸν μόνον δεσπότην
Θεὸν καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι.
5 Ὑπομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ
τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας,
τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν.
Ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν 6
ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον,
εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ
ζόφον τετήρηκεν. Ὡς Σόδομα καὶ Γόμοῤῥα, 7
καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις
τρόπον ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω
σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου
δίκην ὑπέχουσαι. Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυ- 8
πνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα δὲ
ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. Ὁ δὲ Μιχα- 9
ὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος
διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλ-
μησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ᾽ εἶπεν·
Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. Οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ 10
οἴδασι βλασφημοῦσιν· ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ

ἄλογα

Digitized by Google

ἄλογα ζῶα, ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται.
11 Οὐαὶ αὐτοῖς· ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν,
καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν,
12 καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κορὲ ἀπώλοντο. Οὗτοί
εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες, συνευω-
χούμενοι, ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες· νεφέλαι
ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι, δένδρα
φθινοπωρινὰ, ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, ἐκρι-
13 ζωθέντα· Κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζον-
τα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας· ἀστέρες πλανῆται, οἷς
ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται.
14 Προεφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ
Ἐνὼχ, λέγων· Ἰδοὺ, ἦλθε Κύριος ἐν μυριάσιν
15 ἁγίαις αὐτοῦ, Ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων,
καὶ ἐξελέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν πε-
ρὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν
ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν
ὧν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.
16 Οὗτοί εἰσι γογγυσταὶ, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς
ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι· καὶ τὸ στόμα αὐ-
τῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα, ὠφε-
λείας χάριν. Ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ μνήσθητε τῶν 17
ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· Ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, 18
ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται, κατὰ
τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβει-
ῶν. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες ἑαυτοὺς, ψυ- 19
χικοὶ, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. Ὑμεῖς δὲ, ἀγαπη- 20
τοὶ, τῇ ἁγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες
ἑαυτοὺς, ἐν πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι, Ἑαυ- 21
τοὺς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι
τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν
αἰώνιον. Καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι· 22
Οὓς δὲ ἐν φόβῳ σώζετε, ἐκ τοῦ πυρὸς ἁρπάζοντες, 23
μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον
χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταί- 24
στους, καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ
ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, Μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτῆρι 25
ἡμῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ ἐξουσία,
καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

ἈΠΟΚΆΛΥΨΙΣ ἸΩΆΝΝΟΥ ΤΟΥ͂ ΘΕΟΛΌΓΟΥ.

ΚΕΦ. Α΄. I.

1 ἈΠΟΚΆΛΥΨΙΣ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐ-
τῷ ὁ Θεὸς, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ
γενέσθαι ἐν τάχει· καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ
2 τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ· Ὃς
ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυ-
3 ρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα τε εἶδε. Μακάριος ὁ
ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς
προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
4 μένα· ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ
ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις ὑμῖν καὶ εἰ-
ρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος·
καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐστιν ἐνώπιον
5 τοῦ θρόνου αὐτοῦ· Καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ
μάρτυς ὁ πιστὸς, ὁ πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν,
καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς· τῷ ἀγαπή-
σαντι ἡμᾶς, καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρ-
6 τιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ· Καὶ ἐποίησεν
ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὐ-
τοῦ· αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Ἀμήν. Ἰδοὺ, ἔρχεται μετὰ τῶν νε- 7
φελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ
οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν· καὶ κόψονται ἐπ'
αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναὶ, ἀμήν. Ἐγώ 8
εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ
Κύριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παν-
τοκράτωρ. Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν, 9
καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασι-
λείᾳ καὶ ὑπομονῇ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ
νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ
Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐγε- 10
νόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ· καὶ
ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος,
Λεγούσης· Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ὁ πρῶτος 11
καὶ ὁ ἔσχατος· καί Ὃ βλέπεις γράψον εἰς βι-
βλίον. καὶ πέμψον ταῖς ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀ-
σίᾳ, εἰς Ἔφεσον, καὶ εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς

Digitized by Google

Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρδεις,
12 καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδίκειαν. Καὶ
ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἥτις ἐλάλησε μετ'
ἐμοῦ· καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς·
13 Καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀν-
θρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον
14 πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῆν· Ἡ δὲ κεφαλὴ
αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡσεὶ ἔριον λευκὸν,
ὡς χιών· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός·
15 Καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν
καμίνῳ πεπυρωμένοι· καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ
16 ὑδάτων πολλῶν· Καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ
χειρὶ ἀστέρας ἑπτά· καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη· καὶ ἡ ὄψις
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.
17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτὸν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας
αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιὰν αὐ-
τοῦ χεῖρα ἐπ' ἐμὲ, λέγων μοι· Μὴ φοβοῦ· ἐγώ
18 εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος· Καὶ ὁ ζῶν, καὶ
ἐγενόμην νεκρὸς, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων· ἀμήν. καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ
19 ᾅδου καὶ τοῦ θανάτου. Γράψον ἃ εἶδες, καὶ ἃ
20 εἰσι, καὶ ἃ μέλλει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα· Τὸ
μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς δε-
ξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. οἱ
ἑπτὰ ἀστέρες, ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι·
καὶ αἱ ἑπτὰ λυχνίαι ἃς εἶδες, ἑπτὰ ἐκκλησίαι
εἰσί.

ΚΕΦ. Β'. II.

1 ΤΩ ἀγγέλῳ τῆς Ἐφεσίνης ἐκκλησίας γράψον·
Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ
δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ
2 λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ
τὸν κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ
δύνῃ βαστάσαι κακούς· καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκον-
τας εἶναι ἀποστόλους, καὶ οὐκ εἰσί· καὶ εὗρες αὐ-
3 τοὺς ψευδεῖς· Καὶ ἐβάστασας, καὶ ὑπομονὴν ἔχεις,
καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας, καὶ οὐ κέκ-
4 μηκας. Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην
5 σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. Μνημόνευε οὖν πόθεν
ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα
ἔργα ποίησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ
κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς,

ἐὰν μὴ μετανοήσῃς· Ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι 6
μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ.
Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς 7
ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ
ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου
τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Σμυρ- 8
ναίων γράψον· Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχα-
τος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς, καὶ ἔζησεν· Οἶδά σου 9
τὰ ἔργα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν,
(πλούσιος δὲ εἶ) καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λε-
γόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ εἰσὶν,
ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. Μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλ- 10
λεις πάσχειν· ἰδοὺ, μέλλει βαλεῖν ἐξ ὑμῶν ὁ δι-
άβολος εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε· καὶ ἕξετε
θλίψιν ἡμερῶν δέκα· γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου,
καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. Ὁ ἔχων 11
οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησί-
αις· Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ
δευτέρου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλη- 12
σίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν
τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν· Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ 13
ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ· καὶ κρα-
τεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν
μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντίπας ὁ μάρ-
τυς μου ὁ πιστὸς, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου
κατοικεῖ ὁ σατανᾶς· Ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, 14
ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλα-
ὰμ, ὃς ἐδίδασκεν τὸν Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον
ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα,
καὶ πορνεῦσαι. Οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας 15
τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν· ὃ μισῶ. Μετανό- 16
ησον· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ πολεμή-
σω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου.
Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει 17
ταῖς ἐκκλησίαις· Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν
ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ
ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα και-
νὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ ὁ λαμβά-
νων. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησί- 18
ας γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα πυρὸς, καὶ οἱ
πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ· Οἶδά σου τὰ 19
ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν διακονίαν, καὶ
τὴν πίστιν, καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ τὰ ἔργα
σου, καὶ τὰ ἔσχατα πλείονα πρώτων. Ἀλλ' ἔχω 20

κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἐᾷς τὴν γυναῖκα Ἰεζαβὴλ,
τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφῆτιν, διδάσκειν καὶ
πλανᾶσθαι ἐμοὺς δούλους, πορνεῦσαι καὶ εἰδωλόθυτα
21 φαγεῖν. Καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοή-
σῃ ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ οὐ μετενόησεν.
22 Ἰδοὺ, ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοι-
χεύοντας μετ' αὐτῆς, εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν
23 μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. Καὶ τὰ
τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανατῳ, καὶ γνώσον-
ται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν
νεφροὺς καὶ καρδίας· καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ
24 τὰ ἔργα ὑμῶν. Ὑμῖν δὲ λέγω, καὶ λοιποῖς τοῖς
ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν
ταύτην, καὶ οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βάθη τοῦ
σατανᾶ, ὡς λέγουσιν· οὐ βαλῶ ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βά-
25 ρος· Πλὴν ὃ ἔχετε, κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν
26 ἥξω· Καὶ ὁ νικῶν, καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ
ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν·
27 Καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· ὡς τὰ
σκεύη τὰ κεραμικὰ συντρίβεται, ὡς κἀγὼ εἴλη-
28 φα παρὰ τοῦ πατρός μου· Καὶ δώσω αὐτῷ τὸν
29 ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί
τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΚΕΦ. Γ'. III.

1 ΚΑΙ` τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας
γράψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύ-
ματα τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· Οἶδά σου
τὰ ἔργα, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκ-
2 ρὸς εἶ. Γίνου γρηγορῶν, καὶ στήριξον τὰ λοιπὰ ἃ
μέλλει ἀποθανεῖν· οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πε-
3 πληρωμένα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Μνημόνευε οὖν
πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει, καὶ μετα-
νόησον. Ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπί σε ὡς
κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ
4 σε. Ἔχεις ὀλίγα ὀνόματα καὶ ἐν Σάρδεσιν, ἃ
οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατή-
5 σουσι μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς· ὅτι ἄξιοί εἰσιν. Ὁ
νικῶν, οὗτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς· καὶ
οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου
τῆς ζωῆς, καὶ ἐξομολογήσομαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ
ἐνώπιον τοῦ πατρός μου, καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέ-
6 λων αὐτοῦ. Ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦ-
7 μα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς
ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει
ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινὸς, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ
Δαβίδ· ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς κλείει· καὶ κλείει,
καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει· Οἶδά σου τὰ ἔργα· ἰδοὺ δέδωκα 8
ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳγμένην, καὶ οὐδεὶς δύνα-
ται κλεῖσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν,
καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ
ὄνομά μου. Ἰδοὺ, δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ 9
σατανᾶ τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ
οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ ψεύδονται· ἰδοὺ, ποιήσω αὐτοὺς
ἵνα ἥξωσι καὶ προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν πο-
δῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε· Ὅτι 10
ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε
τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης
ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς
κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. Ἰδοὺ, ἔρχομαι ταχύ· 11
κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν
σου. Ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ 12
τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι· καὶ
γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ
τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου τῆς καινῆς Ἱε-
ρουσαλὴμ, ἣ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ
Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. Ὁ ἔχων 13
οὖς, ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησί-
αις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Λαοδικέων 14
γράψον· Τάδε λέγει ὁ Ἀμὴν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς
καὶ ἀληθινὸς, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ Θεοῦ·
Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ, οὔτε ζε- 15
στός· ὄφελον ψυχρὸς εἴης ἢ ζεστός. Οὕτως, 16
ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστὸς,
μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου· Ὅτι λέ- 17
γεις· Ὅτι πλούσιός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ
οὐδενὸς χρείαν ἔχω. Καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ
ταλαίπωρος, καὶ ἐλεεινὸς, καὶ πτωχὸς, καὶ τυφλὸς
καὶ γυμνός. Συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυ- 18
σίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσῃς· καὶ
ἱμάτια λευκὰ, ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερω-
θῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου· καὶ κολλούριον
ἔγχρισον τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα βλέπῃς. Ἐγὼ 19
ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ζήλωσον
οὖν καὶ μετανόησον. Ἰδοὺ, ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύ- 20
ραν, καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου,
καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν,
καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.
Ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ 21
θρονῳ

θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ
22 τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. Ὁ ἔχων οὖς,
ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

ΚΕΦ. Δ'. IV.

1 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, θύρα ἠνεῳγμένη
ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκου-
σα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγουσα·
Ἀνάβα ὧδε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ
2 ταῦτα. Καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ
ἰδοὺ, θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ
3 θρόνου καθήμενος. Καὶ ὁ καθήμενος ἦν ὅμοιος
ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίνῳ· καὶ ἶρις κυκλό-
4 θεν τοῦ θρόνου ὁμοία ὁράσει σμαραγδίνῳ. Καὶ
κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες·
καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἶδον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσσα-
ρας πρεσβυτέρους καθημένους, περιβεβλημένους ἐν
ἱματίοις λευκοῖς· καὶ ἔχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐ-
5 τῶν στεφάνους χρυσοῦς. Καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπο-
ρεύονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναί· καὶ ἑπ-
τὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρό-
6 νου, αἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ. Καὶ
ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία
κρυστάλλῳ· καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ
θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπρο-
7 σθεν καὶ ὄπισθεν. Καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον
λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὅμιον μόσχῳ, καὶ
τὸ τρίτον ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος,
καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ.
3 Καὶ τέσσαρα ζῶα, ἓν καθ' ἑαυτὸ, εἶχον ἀνὰ
πτέρυγας ἓξ κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν γέμοντα ὀφ-
θαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ
νυκτὸς, λέγοντα· Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος ὁ
Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρ-
9 χόμενος. Καὶ ὅταν δώσουσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ
τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρό-
10 νου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Πε-
σοῦνται οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώ-
πιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυ-
νήσουσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ
βαλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου,
11 λέγοντες· Ἄξιος εἶ Κύριε λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ
τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν· ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάν-
τα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἰσὶ, καὶ ἐκτίσθησαν.

ΚΕΦ. Ε'. V.

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ 1
τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ
ὄπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά.
Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ με- 2
γάλῃ· Τίς ἐστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ
λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; Καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο 3
ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω
τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό.
Καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλὰ, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη 4
ἀνοῖξαι καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν
αὐτό. Καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι· 5
Μὴ κλαῖε· ἰδοὺ ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυ-
λῆς Ἰούδα, ἡ ῥίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον,
καὶ λῦσαι τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. Καὶ εἶ- 6
δον, καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσά-
ρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, ἀρνί-
ον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ,
καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ οἵ εἰσι τὰ ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ
πνεύματα τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν.
Καὶ ἦλθε καὶ εἴληφε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς 7
τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. Καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ 8
βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες
πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες
ἕκαστος κιθάρας καὶ φιάλας χρυσᾶς, γεμούσας θυ-
μιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. Καὶ 9
ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν, λέγοντες· Ἄξιος εἶ λαβεῖν
τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ,
ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν
τῷ αἵματί σου, ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ
λαοῦ καὶ ἔθνους· Καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡ- 10
μῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς· καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ
τῆς γῆς. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων 11
πολλῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ
τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριά-
δες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων· Λέγοντες 12
φωνῇ μεγάλῃ· Ἄξιόν ἐστι τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγ-
μένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφί-
αν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν.
Καὶ πᾶν κτίσμα ὅ ἐστιν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ 13
γῇ, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης ἅ ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤκουσα λέ-
γοντας· Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἀρ-
νίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ

Digitized by Google

14 κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ τὰ τέσ-
σαρα ζῶα ἔλεγον· Ἀμήν· καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες
πρεσβύτεροι ἔπεσαν, καὶ προσεκύνησαν ζῶντι
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΚΕΦ. ϛʹ. VI.

1 ΚΑἸ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν
σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσά-
ρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνῆς βροντῆς· Ἔρχου
2 καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός·
καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ, ἔχων τόξον· καὶ ἐδό-
θη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ ἵνα
3 νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέραν σφραγῖδα,
ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος· Ἔρχου καὶ βλέ-
4 πε. Καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυῤῥός· καὶ τῷ
καθημένῳ ἐπ' αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰ-
ρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι·
5 καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοι-
ξε τὴν τρίτην σφραγῖδα, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου
λέγοντος· Ἔρχου καὶ βλέπε. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ,
ἵππος μέλας καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ, ἔχων
6 ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν
μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν· Χοῖνιξ σίτου
δηναρίου· καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου· καὶ
7 τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε
ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φω-
νὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν· Ἔρχου καὶ βλέπε.
8 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἵππος χλωρὸς, καὶ ὁ καθ-
ήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος
καὶ ὁ ᾅδης ἀκολουθεῖ μετ' αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη αὐτοῖς
ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἐν
ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ
9 τῶν θηρίων τῆς γῆς. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμ-
πτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου
τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ
10 Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον· Καὶ
ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἕως πότε ὁ
δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινὸς οὐ κρίνεις καὶ
ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων
11 ἐπὶ τῆς γῆς; Καὶ ἐδόθησαν ἑκάστοις στολαὶ λευ-
καὶ, καὶ ἐῤῥέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι
χρόνον μικρὸν, ἕως οὗ πληρώσονται καὶ οἱ σύν-
δουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες
12 ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοι-
ξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην, καὶ ἰδοὺ σεισμὸς
μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς
σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷμα·
Καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, 13
ὡς συκῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ μεγά-
λου ἀνέμου σειομένη. Καὶ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς 14
βιβλίον εἱλισσόμενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος
ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν· Καὶ οἱ βασι- 15
λεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ πλούσι-
οι, καὶ οἱ χιλίαρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς
δοῦλος καὶ πᾶς ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ
σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων· Καὶ 16
λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις· Πέσετε ἐφ'
ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθη-
μένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ
ἀρνίου· Ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀρ- 17
γῆς αὐτοῦ· καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

ΚΕΦ. Ζʹ. VII.

ΚΑἸ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶ- 1
τας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρα-
τοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ
πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θα-
λάσσης, μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. Καὶ εἶδον ἄλλον 2
ἄγγελον ἀναβάντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα
σφραγῖδα Θεοῦ ζῶντος· καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ
τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆ-
σαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, Λέγων· Μὴ 3
ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μή-
τε τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους
τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ 4
ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων· ρμδʹ
χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν
Ἰσραήλ. Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ιβʹ χιλιάδες ἐσφρα- 5
γισμένοι· ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν, ιβʹ χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι· ἐκ φυλῆς Γὰδ, ιβʹ χιλιάδες ἐσφραγισ-
μένοι· Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ιβʹ χιλιάδες ἐσφραγισ- 6
μένοι· ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ, ιβʹ χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι· ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ιβʹ χιλιάδες ἐσ-
φραγισμένοι· Ἐκ φυλῆς Συμεὼν, ιβʹ χιλιάδες ἐσ- 7
φραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Λευῒ, ιβʹ χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰσαχὰρ, ιβʹ χιλιάδες ἐσφρα-
γισμένοι· Ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν, ιβʹ χιλιάδες ἐσ- 8
φραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ, ιβʹ χιλιάδες ἐσ-

φραγισ-

Digitized by Google

φραγισμένοι· ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ιβ' χιλιάδες
9 ἐσφραγισμένοι. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχ-
λος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο,
ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσ-
σῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ
ἀρνίου, περιβεβλημένοι στολὰς λευκάς· καὶ φοίνι-
10 κες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· Καὶ κράζοντες φω-
νῇ μεγάλῃ, λέγοντες· Ἡ σωτηρία τῷ Θεῷ ἡμῶν
τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ ἀρνίῳ.
11 Καὶ παντες οἱ ἄγγελοι ἑστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρό-
νου καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώ-
ων, καὶ ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσω-
12 πον αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, Λέγον-
τες· Ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία
καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ ἰχὺς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
13 νων. Ἀμήν. Καὶ ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέ-
ρων, λέγων μοι· Οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στο-
λὰς τὰς λευκὰς, τίνες εἰσὶ, καὶ πόθεν ἦλθον;
14 Καὶ εἴρηκα αὐτῷ· Κύριε, σὺ οἶδας. Καὶ εἶπέ μοι·
Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς με-
γάλης· καὶ ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύ-
καναν στολὰς αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου.
15 Διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ
λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ
αὐτοῦ· καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου, σκηνώσει
16 ἐπ' αὐτούς. Οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν
ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν
17 καῦμα· Ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρό-
νου ποιμανεῖ αὐτοὺς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζώ-
σας πηγὰς ὑδάτων· καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν
δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. Η'. VIII.

1 ΚΑΙ' ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην,
2 ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. Καὶ
εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἳ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
ἑστήκασι· καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες.
3 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυ-
σιαστήριον, ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν· καὶ ἐδόθη
αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευ-
χαῖς τῶν ἁγίων πάντων, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ
4 χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. Καὶ ἀνέβη ὁ καπ-
νὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγί-
ων, ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.
Καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν, καὶ ἐγέ- 5
μισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ
ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρον-
ταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγ- 6
γελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας, ἡτοίμασαν
ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσι. Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος 7
ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγ-
μένα αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν· καὶ τὸ
τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος
χλωρὸς κατεκάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλ- 8
πισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη
εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς
θαλάσσης αἷμα. Καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν 9
κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα
ψυχάς· καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη.
Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ 10
τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς,
καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ
ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέ- 11
ρος λέγεται Ἄψινθος· καὶ γίνεται τὸ τρίτον τῶν
ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέ-
θανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ 12
ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ
τρίτον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης,
καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων· ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρί-
τον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον
αὐτῆς, καὶ ἡ νὺξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα 13
ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου ἐν μεσουρανήματι, λέγον-
τος φωνῇ μεγάλῃ· Οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν
ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγ-
γος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

ΚΕΦ. Θ'. IX.

ΚΑΙ' ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον 1
ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου.
Καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου· καὶ ἀνέβη καπ- 2
νὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης·
καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ
τοῦ φρέατος. Καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες 3
εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχου-
σιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. Καὶ ἐῤῥέθη αὐ- 4
ταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ

πᾶν

πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον· εἰ μὴ τοὺς ἀν-
θρώπους μόνους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα
5 τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἐδόθη
αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτοὺς, ἀλλ' ἵνα
βασανισθῶσι μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐ-
τῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἄν-
6 θρωπον. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν
οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐχ εὑρήσουσιν
αὐτόν· καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξε-
7 ται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. Καὶ τὰ ὁμοιώματα
τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πό-
λεμον· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι
ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσω-
8 πα ἀνθρώπων. Καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυ-
ναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν.
9 Καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς· καὶ ἡ
φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων,
10 ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. Καὶ ἔχου-
σιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα ἦν ἐν
ταῖς οὐραῖς αὐτῶν· καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι
11 τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. Καὶ ἔχουσιν ἐφ'
αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὄνομα
αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ
12 ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν,
13 ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. Καὶ ὁ
ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν
ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
14 χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, Λέγουσαν τῷ ἕκτῳ
ἀγγέλῳ ὃς εἶχε τὴν σάλπιγγα· Λῦσον τοὺς τέσ-
σαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ
15 τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. Καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσα-
ρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ
ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτὸν, ἵνα ἀποκτείνωσι
16 τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὁ ἀριθμὸς στρα-
τευμάτων τοῦ ἱππικοῦ, δύο μυριάδες μυριάδων·
17 καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Καὶ οὕτως εἶδον
τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους
ἐπ' αὐτῶν ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακιν-
θίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων
ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐ-
18 τῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. Ὑπὸ
τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν
ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ
ἐκ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων
19 αὐτῶν. Αἱ γὰρ ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ στόματι
αὐτῶν εἰσιν· αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν,
ἔχουσαι κεφαλάς· καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσι. Καὶ οἱ 20
λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν
ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν
ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι
τὰ δαιμόνια, καὶ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀρ-
γυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύ-
λινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε
περιπατεῖν· Καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων 21
αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε ἐκ
τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων
αὐτῶν.

ΚΕΦ. Ι'. X.

ΚΑΙ' εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα 1
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην· καὶ
ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς· καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς
ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρός.
Καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεῳγ- 2
μένον· καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ
τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τὴν γῆν.
Καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται· 3
καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ
τὰς ἑαυτῶν φωνάς. Καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ 4
βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν, ἔμελλον γράφειν·
καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσάν μοι·
Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ
ταῦτα γράψῃς. Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἑστῶτα 5
ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν
χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν. Καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ 6
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν
οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ
ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ,
ὅτι χρόνος οὐκ ἔσται ἔτι· Ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις 7
τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλ-
πίζειν, καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς
εὐηγγέλισε τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις.
Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λα- 8
λοῦσα μετ' ἐμοῦ, καὶ λέγουσα· Ὕπαγε, λάβε τὸ
βιβλαρίδιον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου
τοῦ ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.
Καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ· 9
Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον. Καὶ λέγει μοι· Λάβε καὶ
κατάφαγε αὐτό· καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν,

10 ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. Καὶ
ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέ-
λου, καὶ κατέφαγον αὐτό· καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί
μου ὡς μέλι γλυκύ· καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτὸ, ἐπικ-
11 ράνθη ἡ κοιλία μου. Καὶ λέγει μοι· Δεῖ σε πάλιν
προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις
καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

ΚΕΦ. ΙΑ'. XI.

1 ΚΑΙ' ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ· καὶ ὁ
ἄγγελος εἱστήκει, λέγων· Ἔγειραι, καὶ μέτρη-
σον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ
2 τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. Καὶ τὴν αὐλὴν τὴν
ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν με-
τρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι· καὶ τὴν πόλιν
τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκοντα δύο.
3 Καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προφητεύ-
σουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα, περι-
4 βεβλημένοι σάκκους. Οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι,
καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἑστῶ-
5 σαι. Καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι, πῦρ ἐκ-
πορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κατεσθίει
τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδι-
6 κῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. Οὗτοι
ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν, ἵνα μὴ βρέ-
χῃ ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας· καὶ
ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐ-
τὰ εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν πάσῃ πλη-
7 γῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσι. Καὶ ὅταν τελέσωσι
τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον
ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ
8 νικήσει αὐτοὺς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. Καὶ τὰ
πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς
μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ
Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη.
9 Καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσ-
σῶν καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς
καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσου-
10 σι τεθῆναι εἰς μνήματα. Καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ
τῆς γῆς χαροῦσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ εὐφρανθήσον-
ται· καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ
δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ
11 τῆς γῆς. Καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμι-
σου, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' αὐ-
τοὺς· καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φό-
βος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς.
Καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λε- 12
γούσαν αὐτοῖς· Ἀνάβητε ὧδε. Καὶ ἀνέβησαν εἰς
τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ· καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς
οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγέ- 13
νετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως
ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόμα-
τα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτά· καὶ οἱ λοιποὶ ἔμ-
φοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ
οὐρανοῦ. Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἡ οὐαὶ 14
ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος 15
ἐσάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ
οὐρανῷ, λέγουσαι· Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσ-
μου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ
βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ οἱ 16
εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν
ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ
Θεῷ, λέγοντες· Εὐχαριστοῦμέν σοι Κύριε ὁ Θεὸς 17
ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐρχόμε-
νος· ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην,
καὶ ἐβασίλευσας· Καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ 18
ἦλθεν ἡ ὀργή σου· καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν, κρι-
θῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς
προφήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις
τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις· καὶ
διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. Καὶ ἠνοί- 19
γη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ
κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ·
καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ
σεισμὸς καὶ χάλαζα μεγάλη.

ΚΕΦ. ΙΒ'. XII.

ΚΑΙ' σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ· γυνὴ 1
περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑπο-
κάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα· Καὶ ἐν γαστρὶ 2
ἔχουσα, κράζει ὠδίνουσα, καὶ βασανιζομένη τε-
κεῖν. Καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ 3
ἰδοὺ δράκων μέγας πυῤῥὸς, ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ
καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
διαδήματα ἑπτά. Καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρί- 4
τον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς

εἰς

Digitized by Google

εἰς τὴν γῆν· καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς
γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ,
5 τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. Καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄῤ-
ῥενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν
ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς
6 τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. Καὶ ἡ γυνὴ
ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοι-
μασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐ-
7 τὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα. Καὶ ἐγέ-
νετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ· ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγ-
γελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος,
καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ
8 Καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὔτε τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι
9 ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας,
ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος, καὶ ὁ
σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλή-
θη εἰς τὴν γῆν· καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ
10 ἐβλήθησαν. Καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέγουσαν
ἐν τῷ οὐρανῷ· Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύ-
ναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ
ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· ὅτι κατεβλήθη ὁ κατή-
γορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν
11 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. Καὶ
αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου,
καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν· καὶ οὐκ
12 ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. Διὰ
τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς
σκηνοῦντες· Οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν καὶ τὴν
θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς
ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.
13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,
ἐδίωξε τὴν γυναῖκα ἥτις ἔτεκε τὸν ἄῤῥενα.
14 Καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ
τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν
τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ και-
ροὺς, καὶ ἥμισυ καιροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως.
15 Καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ὀπίσω τῆς γυναικὸς ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμόν· ἵνα ταύτην πο-
16 ταμοφόρητον ποιήσῃ. Καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ
γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, καὶ
κατέπιε τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ
17 τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ
τῇ γυναικὶ, καὶ ἀπῆλθε ποιῆσαι πόλεμον μετὰ
τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τῶν τηρούντων
τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυ-
ρίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμ- 18
μον τῆς θαλάσσης.

ΚΕΦ. ΙΓʹ. XIII.

ΚΑΙ` εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, 1
ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα· καὶ ἐπὶ
τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ
τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. Καὶ τὸ 2
θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες
αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέ-
οντος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν
αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, καὶ ἐξουσίαν με-
γάλην. Καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς 3
ἐσφαγμένην εἰς θάνατον· καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θα-
νάτου αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ
γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου. Καὶ προσεκύνησαν τὸν δρά- 4
κοντα ὃς ἔδωκεν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύ-
νησαν τὸ θηρίον, λέγοντες· Τίς ὅμοιος τῷ θη-
ρίῳ; τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; Καὶ 5
ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλα-
σφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία πόλεμον
ποιῆσαι μῆνας τεσσαρακονταδύο. Καὶ ἤνοιξε τὸ 6
στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν Θεὸν, βλασ-
φημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ,
καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. Καὶ ἐδόθη αὐ- 7
τῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆ-
σαι αὐτούς· καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν
φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. Καὶ προσκυνήσου- 8
σιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς
γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβ-
λῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου ἐσφαγμένου ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμου. Εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. 9
Εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν 10
ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν
ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ
καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον 11
ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅ-
μοια ἀρνίῳ· καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. Καὶ τὴν ἐξου- 12
σίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐ-
τοῦ, καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν
αὐτῇ ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον,
οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Καὶ 13
ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαί-
νειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν, ἐνώπιον τῶν
ἀνθρώπων

Digitized by Google

14 ἀνθρώπων. Καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ
τῆς γῆς, διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι
ἐνώπιον τοῦ θηρίου· λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ
τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃ ἔχει τὴν
15 πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε. Καὶ ἐδόθη
αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα
καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσῃ, ὅσοι
ἂν μὴ προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, ἵνα
16 ἀποκτανθῶσι. Καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς
καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτω-
χοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώ-
σῃ αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς
17 δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ ἵνα
μήτις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ
ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου, ἢ
18 τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε ἡ σοφία
ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν νοῦν, ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν
τοῦ θηρίου· ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστὶ, καὶ ὁ ἀριθ-
μὸς αὐτοῦ χ ξ ς'.

ΚΕΦ. ΙΔ'. XIV.

1 ΚΑΙ' εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος
Σιὼν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαρακοντατέσ-
σαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.
2 Καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδά-
των πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης· καὶ
φωνὴν ἤκουσα κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς
3 κιθάραις αὐτῶν. Καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώ-
πιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώ-
ων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο
μαθεῖν τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαρακον-
τατέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς
4 γῆς. Οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύν-
θησαν· παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκολου-
θοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθη-
σαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ
5 τῷ ἀρνίῳ. Καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη
δόλος· ἄμωμοι γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ
6 Θεοῦ. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετώμενον ἐν
μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον, εὐ-
αγγελίσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ
πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν·
7 Λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Φοβήθητε τὸν Θεὸν,
καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρί-
σεως αὐτοῦ· καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑ-
δάτων. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λέγων· 8
Ἔπεσεν, ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη,
ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς
πεπότικε πάντα ἔθνη. Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκο- 9
λούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· Εἴ τις
τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ
λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἢ
ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ· Καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ 10
οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκρά-
του ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ· καὶ βασα-
νισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων
ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. Καὶ ὁ καπνὸς 11
τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνας αἰώ-
νων· καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκ-
τὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα
αὐτοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν· 12
ὧδε οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν
πίστιν Ἰησοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 13
λεγούσης μοι, γράψον· Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν
Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι. Ναὶ, λέγει τὸ
πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐ-
τῶν· τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.
Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν 14
νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν
τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. Καὶ ἄλλος ἄγγε- 15
λος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν μεγάλῃ
φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης· Πέμψον
τὸ δρέπανόν σου, καὶ θέρισον· ὅτι ἦλθέ σοι ἡ
ὥρα τοῦ θερίσαι· ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς
γῆς. Καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην 16
τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐθερίσθη ἡ
γῆ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ 17
ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ.
Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, 18
ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός· καὶ ἐφώνησε κραυ-
γῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ, λέ-
γων· Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ, καὶ τρύ-
γησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι
ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. Καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγ- 19
γελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύ-

γησε τὴν ἄμπελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
20 ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν μεγάλην. Καὶ ἐπα-
τήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷ-
μα ἐκ τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων,
ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

ΚΕΦ. ΙΕ΄. XV.

1 ΚΑΙ` εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ
θαυμαστὸν, ἀγγέλους ἑπτὰ, ἔχοντας πληγὰς
ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ
2 θυμὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην
μεμιγμένην πυρί· καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου
καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος
αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἑστῶτας
ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθά-
3 ρας τοῦ Θεοῦ· Καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μωσέως δούλου
τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου, λέγοντες· Με-
γάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, Κύριε ὁ Θεὸς
ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου,
4 ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. Τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, Κύ-
ριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου; ὅτι μόνος ὅσιος·
ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι καὶ προσκυνήσουσιν
ἐνώπιόν σου· ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθη-
5 σαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἠνοίγη ὁ
6 ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ
ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ
πληγὰς, ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν
καὶ λαμπρὸν, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη
7 ζώνας χρυσᾶς· Καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων
ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς,
γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς
8 αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ
ἐκ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐ-
τοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν,
ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγ-
γέλων.

ΚΕΦ. ις΄. XVI.

1 ΚΑΙ` ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγού-
σης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· Ὑπάγετε καὶ ἐκχέ-
ατε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν.
2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ
πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χά-
ραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς τῇ εἰκόνι αὐτοῦ προσ-
κυνοῦντας. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν 3
φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο
αἷμα ὡς νεκροῦ· καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν
ἐν τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε 4
τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς
πηγὰς τῶν ὑδάτων· καὶ ἐγένετο αἷμα. Καὶ ἤκου- 5
σα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος· Δίκαιος,
Κύριε, εἶ, ὁ ὢν, καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦ-
τα ἔκρινας· Ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν 6
ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν· ἄξιοι
γάρ εἰσι. Καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέ- 7
γοντος· Ναὶ Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀλη-
θιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος 8
ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλι-
ον· καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους
ἐν πυρί. Καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα 9
μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ
ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας· καὶ
οὐ μετενοησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμ- 10
πτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν
θρόνον τοῦ θηρίου· καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ
ἐσκοτωμένη· καὶ ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν
ἐκ τοῦ πόνου· Καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ 11
οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν
αὐτῶν· καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.
Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ 12
ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν Εὐφράτην· καὶ
ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς
τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. Καὶ εἶ- 13
δον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στό-
ματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπρο-
φήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βατρά-
χοις. Εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα 14
σημεῖα ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς
πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ Θεοῦ
τοῦ παντοκράτορος. Ἰδοὺ, ἔρχομαι ὡς κλέπτης. 15
Μακάριος ὁ γρηγορῶν, καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐ-
τοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν
ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. Καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς 16
τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἀρμαγεδδών.
Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ 17
εἰς τὸν ἀέρα· καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ
ναοῦ

ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέγουσα· Γέγονε.
18 Καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαί· καὶ
σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ
οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος
19 σεισμὸς οὕτω μέγας. Καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ με-
γάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν
ἔπεσον· καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον
τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ
20 θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. Καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγε,
21 καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. Καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς
ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν
Θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης· ὅτι μεγάλη
ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.

ΚΕΦ. ΙΖ'. XVII.

1 ΚΑΙ' ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόν-
των τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ'
ἐμοῦ, λέγων μοι· Δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρῖμα τῆς
πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδά-
2 των τῶν πολλῶν· Μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βα-
σιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς
3 πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. Καὶ
ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι· καὶ εἶδον
γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον
ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ
4 καὶ κέρατα δέκα. Καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημένη
πορφύρᾳ καὶ κοκκίνῳ, καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ
καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν
ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, γέμον βδελυγμά-
5 των καὶ ἀκαθάρτητος πορνείας αὐτῆς· Καὶ ἐπὶ
τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον· Μυστή-
ριον· Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν
6 καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. Καὶ εἶδον τὴν
γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων,
καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ· καὶ
7 ἐθαύμασα, ἰδὼν αὐτὴν, θαῦμα μέγα. Καὶ εἶ-
πέ μοι ὁ ἄγγελος· Διατί ἐθαύμασας; ἐγὼ σοι
ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ
βαστάζοντος αὐτὴν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κε-
8 φαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. Θηρίον ὃ εἶδες, ἦν,
καὶ οὐκ ἔστι· καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσ-
σου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν· καὶ θαυμάσονται
οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, (ὧν οὐ γέγραπται
τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμου) βλέποντες τὸ θηρίον ὅ, τι ἦν,
καὶ οὐκ ἔστι, καίπερ ἐστίν. Ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων 9
σοφίαν. Αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ, ὄρη εἰσὶν ἑπτὰ, ὅπου
ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. Καὶ βασιλεῖς ἑπτά 10
εἰσιν· οἱ πέντε ἔπεσαν, καὶ ὁ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος
οὔπω ἦλθε· καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖ-
ναι. Καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐ- 11
τὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά ἐστι, καὶ εἰς
ἀπώλειαν ὑπάγει. Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες, 12
δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλα-
βον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμ-
βάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. Οὗτοι μίαν γνώμην 13
ἔχουσι καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν
τῷ θηρίῳ διαδιδώσουσιν. Οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου 14
πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτοὺς, ὅτι
Κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων· καὶ οἱ
μετ' αὐτοῦ, κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ 15
λέγει μοι· τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθη-
ται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ, καὶ ἔθνη καὶ γλῶσ-
σαι. Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον, 16
οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην, καὶ ἠρημωμένην ποι-
ήσουσιν αὐτὴν καὶ γυμνὴν, καὶ τὰς σάρκας αὐ-
τῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυ-
ρί. Ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐ- 17
τῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μί-
αν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ
θηρίῳ ἄχρι τελεσθῇ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ 18
γυνὴ ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα
βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ΙΗ'. XVIII.

ΚΑΙ' μετὰ ταῦτα εἶδον ἄγγελον καταβαίνον- 1
τα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην·
καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ· Καὶ ἔκ- 2
ραξεν ἐν ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· Ἔπεσεν
ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικη-
τήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύμα-
τος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκα-
θάρτου καὶ μεμισημένου· Ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ 3
θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκε πάντα τὰ
ἔθνη· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρ-
νευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνά-
μεως τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα 4

Digitized by Google

ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν· Ἐξέλθετε
ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε
ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβητε ἐκ
5 τῶν πληγῶν αὐτῆς· Ὅτι ἠκολούθησαν αὐτῆς αἱ
ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ
6 Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. Ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς
καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ
διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς· ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ
7 ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. Ὅσα ἐδόξα-
σεν ἑαυτὴν καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐτῇ
βασανισμὸν καὶ πένθος· ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐ-
τῆς λέγει· Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ
8 εἰμὶ, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. Διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ
ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος καὶ
πένθος καὶ λιμός· καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται,
9 ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. Καὶ
κλαύσονται αὐτὴν καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βα-
σιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ
στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς
10 πυρώσεως αὐτῆς· Ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες, διὰ
τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες· Οὐαὶ,
οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ
11 ἰσχυρὰ, ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. Καὶ
οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν ἐπ'
αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέ-
12 τι· Γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου,
καὶ μαργαρίτου, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ
σηρικοῦ, καὶ κοκκίνου· καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ
πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύ-
λου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρ-
13 μάρου, Καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, καὶ μύ-
ρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ
σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα,
καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυ-
14 χὰς ἀνθρώπων. Καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας
τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ
λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ
15 οὐκέτι οὐ μὴ εὑρήσῃς αὐτά. Οἱ ἔμποροι τούτων οἱ
πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσον-
ται, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαί-
16 οντες καὶ πενθοῦντες· Καὶ λέγοντες· Οὐαὶ, οὐαὶ,
ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσινον
καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν
χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις· ὅτι μιᾷ
17 ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. Καὶ πᾶς κυ-
βερνήτης, καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος,
καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται,
ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, Καὶ ἔκραζον, ὁρῶντες 18
τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες· Τίς
ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; Καὶ ἔβαλον χοῦν 19
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες
καὶ πενθοῦντες, λέγοντες· Οὐαὶ, οὐαὶ ἡ πόλις ἡ
μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες
πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς,
ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. Εὐφραίνου ἐπ' αὐτὴν οὐ- 20
ρανὲ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται,
ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρῖμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.
Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέ- 21
γαν, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων· Οὕ-
τως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πό-
λις, καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι· Καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν 22
καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν, καὶ σαλπιστῶν, οὐ μὴ
ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης
τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φωνὴ μύλου
οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· Καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ 23
φανῇ ἐν σοὶ ἔτι· καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης
οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν
οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου
ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἐν αὐτῇ 24
αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη, καὶ πάντων
τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

ΚΕΦ. ΙΘʹ. XIX.

ΚΑῚ μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολ- 1
λοῦ μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγοντος· Ἀλλη-
λούϊα· ἡ σωτηρία, καὶ ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ
ἡ δύναμις Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν· Ὅτι ἀληθιναὶ 2
καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινε τὴν πόρ-
νην τὴν μεγάλην, ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ
πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δού-
λων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. Καὶ δεύτερον 3
εἴρηκαν· Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαί-
νει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ ἔπεσον οἱ 4
πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες, καὶ τὰ τέσ-
σαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθη-
μένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου λέγοντες· Ἀμήν· Ἀλληλούϊα.
Καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε, λέγουσα· Αἰνεῖτε 5
τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ
φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

Καὶ

Digitized by Google

6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν
ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν,
λεγόντων· Ἀλληλούϊα· ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ
7 Θεὸς ὁ παντοκράτωρ. Χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώ-
μεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ· ὅτι ἦλθεν ὁ
γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν
8 ἑαυτήν. Καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσ-
σινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν· τὸ γὰρ βύσσινον,
9 τὰ δικαιώματά ἐστι τῶν ἁγίων. Καὶ λέγει μοι·
Γράψον· Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου
τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. Καὶ λέγει μοι· Οὗτοι οἱ
10 λόγοι ἀληθινοί εἰσι τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἔπεσον ἔμ-
προσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ· καὶ
λέγει μοι· Ὅρα μή· σύνδουλός σου εἰμὶ καὶ τῶν
ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ
Ἰησοῦ. τῷ Θεῷ προσκύνησον· ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ
11 Ἰησοῦ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. Καὶ εἶδον
τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκὸς,
καὶ ὁ καθήμενος ἐπ᾽ αὐτὸν καλούμενος πιστὸς
καὶ ἀληθινὸς, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πο-
12 λεμεῖ. Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρὸς,
καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά·
ἔχων ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ
13 αὐτός· Καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον
αἵματι· καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ· Ὁ λόγος
14 τοῦ Θεοῦ. Καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρα-
νῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐφ᾽ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμέ-
15 νοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρόν· Καὶ ἐκ τοῦ
στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα
ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη· καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ
αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ· καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν
ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ
16 τοῦ παντοκράτορος. Καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον
καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ τὸ ὄνομα γεγραμμένον·
17 Βασιλεὺς βασιλέων καὶ Κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον
ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ· καὶ ἔκραξε φω-
νῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετω-
μένοις ἐν μεσουρανήματι· Δεῦτε καὶ συνάγεσθε
18 εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου Θεοῦ, Ἵνα φάγητε
σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ
σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν κα-
θημένων ἐπ᾽ αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευ-
19 θέρων καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. Καὶ
εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ
τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πό-
λεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ
μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. Καὶ ἐπιάσθη τὸ 20
θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιή-
σας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε
τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς
προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· ζῶντες ἐβλήθησαν
οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην
ἐν τῷ θείῳ· Καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ 21
ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐκπο-
ρευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πάντα τὰ
ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

ΚΕΦ. Κ΄. XX.

ΚΑΙ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα- 1
νοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅλυ-
σιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Καὶ ἐκράτη- 2
σε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὅς ἐστι
διάβολος καὶ σατανᾶς· καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια
ἔτη. Καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ 3
ἔκλεισεν αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ,
ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι τελεσθῇ τὰ
χίλια ἔτη· καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι
μικρὸν χρόνον. Καὶ εἶδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν 4
ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ κρῖμα ἐδόθη αὐτοῖς· καὶ τὰς ψυ-
χὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰη-
σοῦ, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ
προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ, οὔτε τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· καὶ
οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐ-
τῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἔζησαν, καὶ
ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ χίλια ἔτη. Οἱ 5
δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ
τὰ χίλια ἔτη. Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. Μα- 6
κάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει
τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ᾽ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ
Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ᾽ αὐτοῦ χίλια ἔτη.
Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ 7
σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ· Καὶ ἐξελεύσε- 8
ται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι γω-
νίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγὼγ, συνα-
γαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ
ἄμμος τῆς θαλάσσης. Καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ 9
πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβο-
λὴν τῶν ἁγίων, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημέ-

νην·

Digitized by Google

νην· καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρα-
10 νοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς· Καὶ ὁ διάβολος ὁ
πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυ-
ρὸς καὶ θείου, ὅπου τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπρο-
φήτης· καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς
11 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶδον θρόνον
λευκὸν μέγαν, καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ
ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός· καὶ τό-
12 πος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. Καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς,
μικροὺς καὶ μεγάλους, ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
καὶ βιβλία ἠνεῴχθησαν· καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεῴχ-
θη, ὅ ἐστι τῆς ζωῆς· καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ
τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔρ-
13 γα αὐτῶν. Καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐ-
τῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν
τοὺς ἐν αὐτοῖς νεκρούς· καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κα-
14 τὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης
ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός· οὗτός ἐστιν
15 ὁ δεύτερος θάνατος· Καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν
τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν
λίμνην τοῦ πυρός.

ΚΕΦ. ΚΑʹ. XXI.

1 ΚΑΙ` εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν· ὁ γὰρ
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε· καὶ
2 ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶ-
δον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν, Ἱερουσαλὴμ καινὴν,
καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοι-
μασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐ-
3 τῆς. Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
λεγούσης· Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώ-
πων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ
αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐ-
4 τῶν, Θεὸς αὐτῶν· Καὶ ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν
δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θά-
νατος οὐκ ἔσται ἔτι· οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ,
οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλ-
5 θον. Καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου· Ἰδοὺ,
καινὰ πάντα ποιῶ. Καὶ λέγει μοι· Γράψον· ὅτι
6 οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοί εἰσι. Καὶ εἶπέ
μοι· Γέγονε. ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ Ω. ἡ ἀρχὴ
καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πη-
7 γῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. Ὁ νικῶν κλη-
ρονομήσει πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεὸς, καὶ
αὐτὸς ἔσται μοι ὁ υἱός. Δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις 8
καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ πόρνοις καὶ
φαρμακεῦσι καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς
ψευδέσι, τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιο-
μένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστι δεύτερος θάνατος.
Καὶ ἦλθε πρός με εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν 9
ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας τῶν
ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων· καὶ ἐλάλησε μετ'
ἐμοῦ, λέγων· Δεῦρο, δείξω σοι τὴν νύμφην τοῦ
ἀρνίου τὴν γυναῖκα. Καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύ- 10
ματι ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλὸν, καὶ ἔδειξέ μοι
τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ,
καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ· Ἔχου- 11
σαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ· καὶ ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοι-
ος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλί-
ζοντι· Ἔχουσάν τε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλὸν, 12
ἔχουσαν πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν
ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα,
ἅ ἐστι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ἀπ' 13
ἀνατολῆς, πυλῶνες τρεῖς· ἀπὸ βοῤῥᾶ, πυλῶνες
τρεῖς· ἀπὸ νότου, πυλῶνες τρεῖς· ἀπὸ δυσμῶν,
πυλῶνες τρεῖς. Καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον 14
θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν
δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. Καὶ ὁ λαλῶν μετ' 15
ἐμοῦ, εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν
πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος
αὐτῆς. Καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ 16
μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστιν ὅσον καὶ τὸ πλάτος.
καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπι σταδίους
δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ
τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστί. Καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος 17
αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν,
μέτρον ἀνθρώπου, ὅ ἐστιν ἀγγέλου. Καὶ ἦν ἡ ἐν- 18
δόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς, ἴασπις· καὶ ἡ πόλις
χρυσίον καθαρὸν, ὁμοία ὑάλῳ καθαρῷ· Καὶ οἱ 19
θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως παντὶ λίθῳ τι-
μίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος, ἴασπις·
ὁ δεύτερος, σάπφειρος· ὁ τρίτος, χαλκηδών· ὁ
τέταρτος, σμάραγδος· Ὁ πέμπτος, σαρδόνυξ· 20
ὁ ἕκτος, σάρδιος· ὁ ἕβδομος, χρυσόλιθος· ὁ ὄγ-
δοος, βήρυλλος· ὁ ἔννατος, τοπάζιον· ὁ δέκατος,
χρυσόπρασος· ὁ ἑνδέκατος, ὑάκινθος· ὁ δωδέκα-
τος, ἀμέθυστος. Καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα 21
μαργαρῖται, ἀνὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ
ἑνὸς μαργαρίτου· καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως,
χρυσίον

Digitized by Google

22 χρυσίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαφανής. Καὶ ναὸν
οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ· ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παν-
23 τοκράτωρ, ναὸς αὐτῆς ἐστι, καὶ τὸ ἀρνίον. Καὶ
ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελή-
νης, ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ· ἡ γὰρ δόξα τοῦ
Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτὴν, καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ
24 ἀρνίον. Καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φω-
τὶ αὐτῆς περιπατήσουσι· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
φέρουσι τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐ-
25 τήν. Καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡ-
26 μέρας· νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. Καὶ οἴσουσι τὴν
δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν·
27 Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινοῦν, καὶ
ποιοῦν βδέλυγμα, καὶ ψεῦδος· εἰ μὴ οἱ γεγραμ-
μένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

ΚΕΦ. ΚΒʹ. XXII.

1 ΚΑΙ᾽ ἔδειξέ μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζω-
ῆς, λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον
2 ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ ἀρνίου. Ἐν μέ-
σῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ, ἐν-
τεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρ-
ποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα ἕνα ἕκαστον ἀποδιδοῦν
τὸν καρπὸν αὐτοῦ· καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς
3 θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. Καὶ πᾶν κατανάθεμα
οὐκ ἔσται ἔτι· καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀρ-
νίου ἐν αὐτῇ ἔσται· καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσου-
4 σιν αὐτῷ. Καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ
5 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. Καὶ
νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου
καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐ-
τούς· καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
6 νων. Καὶ εἶπέ μοι· Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀλη-
θινοί· καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν
ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις
7 αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. Ἰδοὺ, ἔρχομαι
ταχύ· μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφη-
8 τείας τοῦ βιβλίου τούτου. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης ὁ βλέ-
πων ταῦτα καὶ ἀκούων· καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλε-
ψα, ἔπεσον προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν
τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. Καὶ λέ- 9
γει μοι· Ὅρα μή· σύνδουλός σου γάρ εἰμι, καὶ τῶν
ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων
τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ Θεῷ προσκύνησον.
Καὶ λέγει μοι· Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς 10
προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς
ἐστιν. Ὁ ἀδικῶν, ἀδικησάτω ἔτι· καὶ ὁ ῥυπῶν, 11
ῥυπωσάτω ἔτι· καὶ ὁ δίκαιος, δικαιωθήτω ἔτι·
καὶ ὁ ἅγιος, ἁγιασθήτω ἔτι. Καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι 12
ταχύ· καὶ ὁ μισθός μου μετ᾽ ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκά-
στῳ ὡς τὸ ἔργον αὐτοῦ ἔσται. Ἐγώ εἰμι τὸ Α καὶ 13
τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος.
Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα 14
ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς,
καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν.
Ἔξω δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ οἱ πόρνοι 15
καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ
φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα 16
τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ
ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος
τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός. Καὶ 17
τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· Ἐλθέ. καὶ ὁ
ἀκούων εἰπάτω· Ἐλθέ. καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω, καὶ
ὁ θέλων λαμβανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. Συμ- 18
μαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς
προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· Ἐάν τις ἐπιτιθῇ
πρὸς ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ᾽ αὐτὸν τὰς
πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ· Καὶ 19
ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βίβλου τῆς προ-
φητείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐ-
τοῦ ἀπὸ βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως
τῆς ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ
τούτῳ. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· Ναὶ ἔρχομαι 20
ταχύ· Ἀμήν. Ναὶ ἔρχου Κύριε Ἰησοῦ. Ἡ χάρις 21
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.
Ἀμήν.

ΤΕ´ΛΟΣ,

καὶ

ΤΩ͂Ι ΘΕΩ͂Ι ΔΟ´ΞΑ.

Digitized by Google

Digitized by Google

Η ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΓΕΝΕΣΙΣ.

Κεφ. Στίχ.

I. 7. ἔτως) ἔτως.
II. 15. Θεὸς) Θεὸς
IV. 3. κυρίῳ) Κυρίῳ
X. 19. Λασά,) Λασά.
XVII. 19. τέξεταί σου) τέξεταί σοι
XIX. 10. ἀπέκλεισαν) ἀπέκλεισαν·
XXII. 7. ἐς) ἐςι
XXVIII. 4. πατρός με) πατρός σε
XXXVII. 25. αἱ κάμηλοι) οἱ κάμηλοι
XXXIX. 9. ἐδὲν ἐμε) ἐθὲν ἐμε
— 12. 15. καταλιπὼν) καταλείπων
XLII. 9. αὐτὸς) αὐτοῖς
XLVII. 23. τοῖς Αἰγυπτίος) τοῖς Αἰγυπτίοις
— 25. εὔρομεν) εὕρωμεν
L. 11. τοῖς Αἰγυπτίος) Τοῖς Αἰγυπτίοις

ΕΞΟΔΟΣ.

IV. 11. πρὸς Μωυσῆν) τῷ Μωυσεῖ
VI. 16. Γεδσὼν) Γηρσὼν
VI. 22. Σεγρεί) Σεθρεί
VII. 4. δυνάμειαμε) δυνάμει με
VIII. 27. πρευσόμεθα) πορευσόμεθα
IX. 17. σὺ ἐμποιῇ) ἐμποιῇ συ
XXVI. 16. τε ἑνός) τε ἑνός·

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

V. 2. 4. Ἡ ψυχὴ) Ἡ ψυχὴ
XVIII. 6. προσελεύσεται) προσελεύσετε
XXI. 23. ἁγιάζων) ὁ ἁγιάζων

Κεφ. Στίχ.

ΑΡΙΘΜΟΙ.

V. 7. ἐξγορεύσει) ἐξαγορεύσει
XXVI. 54. ἐλατώσεις) ἐλαττώσεις
XXXI. 30. ἕνα τὸν κρατέμενον) ἓν τὸ κρατέμενον
XXXII. 24. ποιήσετε,) ποιήσετε.
— 27. (με) με
XXXV. 5. ὅμο α) ὅμορα
XXXVI. 2. (με) με

ΚΡΙΤΑΙ.

VIII. 6. Σκοχώθ) Σόκχώθ
XII. 8. Βηθλεὲμ) Βαιθλεὲμ

ΡΟΥΘ.

I. 8. Νοομμεὶν) Νοομμεὶ

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α'.

XVII. 29. 31. 37. Δαβὶδ) Δαυὶδ
— 33. πρευθῆναι) πορευθῆναι

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β'.

II. 2. Ἀχινάαμ) Ἀχινόομ
IV. 8. (μου) μου
VIII. 12. Σεβά) Σωβά

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ'.

XI. 11. τε οἶκον) τε οἴκε
XIX. 13. Ἀνά) Αἰνά

ΠΑΡΑΛΕΙΠ. ΒΑΣ. ΙΟΥΔΑ Α'.

XV. 11. Σαμαΐαν) Σεμαΐαν
XVI. 32. ἡ θαλάσσα) ἡ θάλασσα
XVII. 27. εὐλόγησεν) ὐλόγησον
XXV. 31. ἀδελφοὶ) οἱ ἀδελφοὶ

ΠΑΡΑΛ. ΤΩΝ ΒΑΣ. ΙΟΥΔΑ Β'.

XIII. 21. διεκατέσσαρας) δεκατέσσαρας
XX. 14. τῷ υἱῶν) τῶν υἱῶν
XXVIII. 2. τῶν βασιλίων) τῶν βασιλέων
XXX. 2. πῆσαι) ποιῆσαι

ΤΩΒΙΤ.

XII. 18. ὅτ) ὅτι

Κεφ. Στίχ.

ΙΟΥΔΕΙΘ.

VII. 21. οἱ λάκκο) οἱ λάκκοι

ΟΙ ΙΕΡΕΥΣ.

V. 53. δ αφέρειν) διαφέρειν

ΛΟΓΟΙ ΝΕΕΜΙΑ ΥΙΟΥ ΑΧΑΛΙΑ.

VIII. 12. ἀποςέλλεν) ἀποςέλλειν

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α'.

VI. 3. οὐκ) ὐκ

ΜΙΧΑΙΑΣ.

II. 4. ὑμῶν) ἡμῶν

ΗΣΑΙΑΣ.

XXXVI. 6. ὂν) ὃς

ΙΕΡΕΜΙΑΣ.

XVII. 7) 7
3) 8
XX. 2. Παχὼρ) Παχὼρ
XXIII. 2. ἐπεσκέψαθε) ἐπεσκέψαθε

ΙΕΖΕΚΙΗΛ.

VII. 27. τὰς ὁδὲς) τὰς ὁδὲς
XVI. 3. τάγε) τάδε

ΔΑΝΙΗΛ

IX. 16. ταῖς ἀδικίας) ταῖς ἀδικίαις

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ.

Ψαλμ. Στίχ.

XCVII. 1. ἡ δεξιααὐτε) ἡ δεξιὰ αὐτε
CXLV. 1. Ζαγαρίε) Ζαχαρίε
ΥΜΝ. XI. 54) 54
55

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

XXVII. 8. ἐν τῶν) ἐκ τῶν

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ.

X. 20. τὰ πτέρυγας) τὰς πτέρυγας

ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ.

IX. 11. ἐνείνη) ἐκείνη

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΥΙΟΥ ΣΙΡΑΧ.

XXXVIII. 14. δεηθσήονται) δεηθήσονται

Digitized by Google

Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

Κεφ. Στίχ.

III. 2. λέγων) λέγων·

VI. 6. ἀ οδώσει) ἀποδώσει

IX. 9. ἀκολούθει μοι,) ἀκολούθει μοι·

XII. 18. ἡρέτισα) ἡρέτισα·

XXI. 23. Πρεσβύτεροι) πρεσβύτεροι

XXVI. 56. πρηρωθῶσιν) πληρωθῶσιν

XXVII. 31. χλαμίδα) χλαμύδα

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

X. 18. εἷς) εἷς,

— 19. Μὴ φονεύσῃς· Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς·) μὴ φονεύσῃς· μὴ κλέψῃς· μὴ ψευδομαρτυρήσῃς·

— 33. ἰδοὺ) ἰδοὺ,

XII. 38. ἀγοραῖς.) ἀγοραῖς,

XIII. 14. ἑστὼς) ἑστὸς

— 35. πρωΐ.) πρωΐ)

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

III. 26. Σεμεΐ.) Σεμεΐ,

VII. 36. ἀνεκλίθη,) ἀνεκλίθη.

— 41. τινι,) τινι·

VIII. 46. εἶπεν,) εἶπεν·

X. 34. ἐπιχέων) ἐπιχέων

XII. 1. μιριάδων) μυριάδων

XVIII. 14. ἐκεῖνος,) ἐκεῖνος.

— 36. τί εἴη τοῦτο.) τί εἴη τοῦτο;

Κεφ. Στίχ.

XXIV. 10. λοιπαὶ, σὺν) λοιπαὶ σὺν

— 25. τι καρδίᾳ τοῦ πῆστεύειν) τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν

— 32. Οὐχὶ) Ὀυχὶ

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ.

VI. 50. 58. Οὖτος) Οὗτος

VII. 51. τὸ ἄνθρωπον) τὸν ἄνθρωπον

VIII. 52. εἰς τὸ αἰῶνα) εἰς τὸν αἰῶνα

X. 2. εἰσορχόμενος) εἰσερχόμενος

XII. 12. Ἱεροσόλυμα.) Ἱεροσόλυμα,

XVI. 2. Ἀπο συναγώγους) Ἀποσυναγώγους

— 19. ὁ Ἰησοῦς· ὅτι) ὁ Ἰησοῦς ὅτι

XIX. 3. τῶ Ἰουδαίων) τῶν Ἰουδαίων

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

III. 7. ἐστερεῶθησαν) ἐστερεώθησαν

VII. 17. ἦς) ἧς

X. 37. ὁ) ὃ

XVI. 1. Λύστραν) Λύστραν·

XVII. 2. σαββάτῳ) σάββατα

XIX. 17. Ἔφεσον) Ἔφεσον·

XXII. 11. μοι) μοι,

— 13. ἀνέβλεψα,) ἀνέβλεψα

— 15. ὧς) ὧν.

XXIII. 12. 21. πιεῖν,) πιεῖν

XXVII. 28. βραχὺ) βραχὺ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α΄.

Κεφ. Στίχ.

III. 1. ὠ νηπίοις) ὡς νηπίοις

XII. 4. Διαρέσει) Διαιρέσεις

— 5. 6. διαρέσεις) διαιρέσεις

Η ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β΄.

XI. 8. δυακονίαν) διακονίαν

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I. 6. ὅτι) οὕτω

VI. 10. ἀργαζώμεθα) ἐργαζώμεθα

Η ΠΡΟΣ ΕΦΕΣ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

III. 4. ἀγαγινώσκοντες) ἀναγινώσκοντες

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

II. 14. χαρὶς) χωρὶς

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ Β΄.

I. 2. ἡμῶν) ἡμῶν,

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

I. 12. Εἶπε) Εἶπέ

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

XI. 35. τύγωσιν) τύχωσιν

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

III. 17. τυφλὸς) τυφλὸς,

VI. 8. Θάνατος) Θάνατος·

XIV. 18. τὸ ᾽ξὺ) τὸ ὀξὺ

XV. 2. θάλαοσαν) θάλασσαν

ΕΚ ΤΩΝ ΔΙΑΦ. ΑΝΑΓΝΩΣΜ.

ΓΕΝΕΣΙΣ.

XXVIII. 6. ἀπῳσχετο) ἀπῴχετο

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ.

III. 16. ὀσμοὶ) ὀσμὴ

VII. 18 λογίσετεται) λογίσεται

XII. 5. αὐτῆς) ἓξ

ΚΡΙΤΑΙ.

IX. 7. ἐκάλεσαν) ἐκάλεσεν

Digitized by Google

ΣΥΛΛΟΓΗ

ΤΩΝ ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΩΝ.

ΓΕΝΕΣΙΣ.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	21.	κατὰ) καὶ πᾶν
II.	8.	Ἐδὲν) Ἐδὲμ
—	10.	Ἐδὲν) Ἐδὲμ
III.	2.	φαγούμεθα) φαγώμεθα
—	24.	Χερουβὶμ) Χερουβὶν
IV.	11.	ἀπὸ) ἐπὶ
—	12.	Ὅτε) ὅτι
—	14.	ἐκβάλλεις) ἐκβαλεῖς
—	16.	Ἐδέν) Ἐδέμ
V.	18.	Ἰάρεδ) Ἰάρετ
—	32.	Χὰμ) Χὰφ
VI.	10.	Χὰμ) Χὰφ
VIII.	2.	ἐπεκαλύφθησαν) ἀπεκαλύφθησαν
—	5.	δεκάτῳ) ἑνδεκάτῳ
—	20.	Κυρίῳ) Θεῷ
X.	7.	Σαβαθακά) Σαβακαθά
—	19.	Λασά) Δασά
—	22.	Ἀράμ) Ἀραμών
—	23.	Ὦζ) Ὥς
—	25.	Φαλὲγ) Φαλὲκ
—	31.	Σὴμ) Σὴθ
XI.	9.	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	29.	ἔλαβεν) ἔλαβον
—	31.	ἦλθον) ἦλθεν
—	-	κατῴκησαν) κατῴκησεν
XII.	15.	εἰς τὸν οἶκον) πρὸς
XIII.	4.	ἀρχὴν) σκηνὴν
—	5.	σκηναί) κτήνη
—	8.	μου) σου
—	-	σου) μου
—	9.	Οὐκ) Καὶ
XIV.	1.	Θαλγαὰλ) Θαλγαὰ
—	11.	Ἔλαβον) Ἔλαβεν
XV.	15.	ταφεὶς) τραφεὶς
XVI.	2.	τεκνοποιήσω) τεκνοποιήσῃς
—	-	Σάρας) αὐτῆς
XVII.	17.	τέξεται) γενήσεται
—	23.	τὴν σάρκα τῆς) τὰς
XVIII.	4.	νίψατε) νιψάτω
—	5.	εἶπαν) εἶπεν
—	9.	Εἶπον) Εἶπεν
—	14.	ἀδυνατήσει) ἀδυνατεῖ
XIX.	8.	σκέπην) στέγην
XXI.	22.	Φιχὸλ) Φικὸλ
—	32.	Φιχὸλ) Φικὸλ
XXII.	7.	Εἶπε δέ) λέγων
—	24.	Ῥεῦμα) Ῥεηρὰ
—	-	Γαὰμ) Ταὰμ
XXIII.	4.	ἀπ' ἐμοῦ) ἐκεῖ
—	9.	δότω) δότε
—	16.	τοῦ) τῷ
XXIV.	3.	ἐν αὐτοῖς) μετ' αὐτῶν
—	22.	δραχμὴν) δραχμῆς
—	30.	ψέλλια) ψέλια
—	31.	Κυρίου) Κύριος
—	36.	αὐτήν) αὐτόν
—	47.	ψέλλια) ψέλια
—	48.	με) μοι
—	52.	αὐτῶν) τούτων
XXV.	2.	Μαδὰν) Μαδαὶμ
—	3.	Λαωμεὶμ) Λοωμεὶμ
—	4.	Ἀβειρὰ) Ἀβορὰ
—	13.	κατ' ὀνόματα) κατ' ὄνομα
—	16.	ἔθνη) ἔθνος
—	18.	Σοὺρ) Σουὴλ
—	30.	τοῦτο) τὸ
XXVI.	26.	Φιχὸλ) Φικὸλ
—	34.	Αἰλὼν) Αἰλὼμ
XXVII.	20.	ὅτι) ὃ
—	33.	ἔσαι) ἔσω
XXVIII.	6.	ἀπέστειλεν) ἀπῴχετο
—	14.	γῆς) θαλάσσης
—	19.	Οὐλαμ-λοὺζ) Οὐλαμμαὺς
XXIX.	2.	ἐπ' αὐτοῦ) ἐπὶ τὸ αὐτὸ
XXIX.	34.	ἐκάλεσε) ἐκλήθη
XXX.	8.	συνελάβετο) συνεβάλετο
—	32.	ῥαντὸν) διάραντον
—	-	διάλευκον) λευκὸν
—	37.	ταῖς) τοῖς
—	38.	τοῖς) ταῖς
—	41.	τοῖς) ταῖς
XXXI.	7.	μνῶν) ἀμνῶν
—	13.	ἔξελθε) ἄπελθε
—	20.	Ἔκλεψε) ἔκρυψε
—	26.	κρυφῇ) κρυβῇ
—	33.	ἠρεύνησεν) ἠραύνησεν
—	-	ἠρεύνησεν) ἠραύνησεν
—	35.	γυναικῶν μοι) γυναικίων μου
—	41.	μναῖς) ἀμνάσιν
—	43.	θυγατράσιν) θυγατέρες
—	48.	τῆς μαρτυρίας) μάρτυς
—	49.	ἐπίδοι) ἐφίδοι
XXXII.	5.	παῖδες) βόες
—	10.	ἱκανοῦται) ἱκάνουσαι
—	21.	προεπορεύετο) προεπορεύοντο
XXXIII.	3.	τῷ ἀδελφῷ) τοῦ ἀδελφοῦ
XXXIV.	13.	ἐμίανεν) ἐμίαναν
—	24.	εἰσήκουσαν) εἰσήκουσεν
—	30.	ἐκτριβήσομαι) ἐκτρίβομαι
XXXV.	3.	μου) μοι.
—	16.	Ἀπῆρεν) Ἀπάρας
—	23.	Λευεὶ) Λευεὶς
XXXVI.	2.	Αἰλὼν) Ἐλὼμ
—	11.	Ὠμὰρ) Ὠμὰν
—	13.	Ναχὸθ) Ναχὼμ
—	-	Βασεμμὰθ) Μασεμμὰθ

Κεφ. Στίχ.
XXXVI. 16. Γοθὼμ) Γοθὰ
— 17. Βασεμμὰθ) Μασεμμὰθ
— 21. Ἀστὰρ) Σάαρ
— 23. Ὠνάμ) Ὠμάν
— 27. Ἀσάρ) Σάαρ
— 28. Ἀράν) Ἀρὰμ
— 30. Ἀσὰρ) Σάαρ
— 31. Ἰσραήλ) Ἱερουσαλὴμ
— 33. Ἰωβὰβ) Ἰωβὰδ
— 38. Βααλεννὼν) Βαλαεννὼν
— 39. Βααλεννὼν) Βαλαεννὼν
— - Ἀρὰδ) Ἀρὰθ
— 40. Ἰεθὲρ) Ἰεβὲρ
— 41. Φινὼν) Φινὲς
— 43. Μεγοδιὴλ) Μετοδιὴλ
— - Ζαφωείν) Ζαφωεί
XXXVII. 2. Κατήνεγκεν) Κατήνεγκαν
— 4. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 18. ἐπονηρεύοντο) ἐπορεύοντο
— 20. ἔσται) ἔστιν
— 24. κενὸς) ἐκεῖνος
— 34. πολλάς) τινὰς
— 36. Πετεφρῆ) Πετρεφῆ
XXXVIII. 12. Θαμνά) Θαιμνά
— 17. ἀποστελῶ) ἀποστέλλω
— 19. περιείλετο) περιεβάλετο
— 21. ἐκ) ἐπὶ
— 25. οὗτινος) τινὸς
— 30. τοῦτο) τοῦτον
XXXIX. 6. ἐπέτρεψε) ἐπέστρεψεν
— 9. ταύτη) αὐτοῦ
XL. 1. ἥμαρτον) ἥμαρτεν
— 3. ἀρχιμαγείρῳ) ἀρχιδεσμοφύλακι

Κεφ. Στίχ.
XLI. 3. παρὰ τὰς βόας) αἱ βόες
— 10. ἀρχιμαγείρου) ἀρχιδεσμοφύλακος
— 14. ἐξήγαγον) ἐξήγαγεν
— 35. φυλαχθήτω) συναχθήτω
— 45. Ψονθονφανήχ) Ψονθομφανήχ
— - Πετεφρῆ) Πετρεφῆ
— 50. Πετεφρῆ) Πετρεφῆ
— 52. ηὔξησε) ὕψωσεν
XLII. 9. αὐτοῖς) αὐτὸς
— 14. ὃ) τὸ
— 16. λαβέτω) λάβετε
— 25. αὐτῶν ἑκάστῳ) ἑκάστου
— 34. ἐμπορεύσεσθε) ἐμπορεύεσθε
— 38. πορεύησθε) πορεύεσθε
XLIII. 5. ἔτι) ἐστὶν
— 6. ταύτην) αὐτοῦ
— - ὅτι) εἰ
— 15. εἰσάγαγε) εἰσαγαγεῖν
— 20. ταῖς χερσὶν) τοῖς μαρσίπποις
XLIV. 2. ἐμβάλετε) ἐμβάλατε
— 5. συνετελέσασθε) συντετέλεσθαι
— 11. ἤνοιξαν) ἤνοιξεν
— 12. τοῦ Βενιαμείν) τῷ Βενιαμείν
— 20. τῇ μητρὶ) τῷ πατρὶ
XLV. 10. Γεσὲν) Γεσὲμ
— - οἱ βόες) αἱ βόες
— 14. ἔκλαυσεν) ἐπέπεσεν
— 26. ἔτι) ὅτι
XLVI. 1. ἦλθεν) ἦλθον
— 3. Καὶ εἶπεν) λέγων
— 4. αὐτοῦ) σου
— 6. ἐν γῇ) ἐκ γῆς
— 10. Ἰαχεὶν) Ἰαχεὶμ
— - Σαοὺλ) Σαμουὴλ

Κεφ. Στίχ.
XLVI. 12. Ἀσρὼν) Ἀσρὼμ
— 13. Ἰασοὺβ) Ἰασοὺφ
— - Σαμβράν) Ζαμβρὰμ
— 14. Ἀλλὼν) Ἀσρὼν
— - Ἀχοήλ) Ἀλοὴλ
— 17. Ἰεσσουὰ) Ἰεσσαὶ
— - Σάρα) Σάαρ
— 21. Βοχὸρ) Χοβὼρ
— 22. ἔτεκε τῷ) ἐγέννησεν
— 25. καὶ) ἡ
— 28. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 34. Γεσὲν) Γεσὲμ
XLVII. 1. Γεσέν) Γεσέμ
— 4. Γεσέν) Γεσέμ
— - Γεσέν) Γεσέμ
— 9. ἀφείκοντο) ἀφείκετο
— 19. ἐρημωθῇ) ἐρημωθήσεται
— 25. εὕρωμεν) εὕραμεν
— 27. Γεσέν) Γεσέμ
XLVIII. 8. εἰσιν) σοι
— 14. ἐναλλάξας) ἐναλλὰξ
XLIX. 9. ἐκοιμήθη) ἐκοιμήθης
— 10. ᾧ ἀπόκειται) τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ
— 12. Χαροποὶ) χαροποιοὶ
— 17. γενηθήτω) ἐγενήθη τῷ
— - ἐφ᾽) ἐπ᾽
— 20. τρυφὴν) τροφὴν
— 24. Ἰσραὴλ) Ἰακὼβ
— 31. ἔθαψα) ἔθαψαν
L. 1. πρόσωπον) τὸν τράχηλον
— 4. Ἐπεὶ δὲ) ἐπειδὴ
— 5. ἐπανελεύσομαι) ἐπελεύσομαι
— 7. γῆς) τῆς
— 8. Γεσέν) Γεσέμ
— 10. παρεγένοντο) παρεγένετο
— - αὐτοῦ) αὐτὸν
— 12. αὐτοῦ) Ἰσραὴλ

Digitized by Google

ΕΞΟΔΟΣ

ΑΙΓΥΠΤΟΥ.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	11.	κακώσωσιν) κακώσουσιν
—	15.	ἦν) ᾖ
—	21.	Ἐπεὶ δὲ) Ἐπειδὴ
II.	7.	θηλάσει) θηλαθῇ
IV.	6.	χεῖρ αὐτοῦ) χεὶρ Μωυσέως
—	10.	Κύριον) τὸν Θεὸν
—	23.	αὐτὸν) αὐτοὺς
V.	2.	Κύριος) Θεὸς
—	-	ἐξαποςελῶ) ἐξαποςέλλω
—	13.	ἐδίδοτο) ἐδίδετο
—	21.	ἐπίδοι) ἴδοι
VI.	5.	μου) ὑμῶν
—	15.	Ἀωδ) Ἰαωαδὶ
—	-	Ἰαχεὶν) Ἰαχεὶ
—	23.	Ἀμειναδὰβ) Ἀμιναδὰμ
—	-	Ἀβιούδ) Ἀβισοὺρ
VII.	5.	αὐτῶν) αὐτῆς
—	12.	ἔῤῥιψαν) ἔῤῥιψεν
—	16.	λατρεύσωσιν) λατρεύσῃ
VIII.	5.	ἀνάγαγε) συνάγαγε
—	8.	εὔξασθε) εὖξε
—	20.	λατρεύσωσιν) λατρεύσῃ
—	22.	Γεσὲν) Γεσὲμ
—	28.	ἐξαποςελῶ) ἐξαποςέλλω
IX.	15.	θανάτῳ) θανατώσω
—	26.	Γεσὲν) Γεσὲμ
—	29.	Κύριον) Θεὸν
—	33.	ἔςαξεν) ἔςαξαν
X.	9.	ἡμῖν) ἡμῶν
XII.	11.	Κυρίῳ) Κυρίου
—	17.	φυλάξετε) φυλάξασθε
—	18.	Ἐναρχομένῃ) Ἐναρχομένου
—	21.	πρόβατον) πρόβατα
—	22.	ἐπὶ) ἀπὸ
—	25.	φυλάξεσθε) φυλάξασθε
XIII.	6.	Κυρίῳ) Κυρίου
—	18.	ἐκ γῆς) ἐξ
XIV.	5.	βασιλεῖ τῶν Αἰγυπτίων) Φαραὼ
—	8.	κατεδίωξεν) κατεδίωξαν
—	13.	Κυρίου) Θεοῦ
—	23.	εἰσῆλθον) εἰσῆλθεν
XV.	16.	ἐκτήσω) ἐλυτρώσω
—	18.	Κύριος) Κύριε
—	-	τῶν αἰώνων) τὸν αἰῶνα
XVI.	4.	νόμῳ) ὀνόματι
—	7.	Κυρίου) τοῦ Θεοῦ
—	-	αὐτὸν) Κύριον
—	14.	κόριον λεπτὸν) κόριον λευκὸν
—	18.	συνέλεξαν) συνέλεξεν
—	23.	καταλείπετε αὐτοῖς) καταλειπέτω αὐτὸ
—	29.	τόπου) οἴκου
XVII.	8.	ἐπολέμει) ἐπορεύθη
—	12.	ὑπ') ἐπ'
—	14.	τὸ μνημόσυνον) τὸν
—	15.	αὐτοῦ) τοῦ τόπου
XVIII.	3.	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	4.	μαχαίρας) χειρὸς
—	22.	σοὶ) σε
XIX.	7.	τοῦ λαοῦ) Ἰσραὴλ
—	16.	γενηθέντος) γεννηθέντος
—	18.	ἀτμὶς) καπνὸς
—	22.	Κύριος) πλῆθος
XX.	25.	σου) με
XXI.	4.	ἢ) καὶ
—	8.	καθωμολογήσατο αὐτὴν) καθωμολογήσατο αὐτῷ
—	29.	Κυρίῳ αὐτοῦ) Κυρίῳ αὐτῶν
XXII.	3.	ἀνταποθανεῖται) ἀποθανεῖται
XXII.	9.	οὖν) οὐ
—	-	διπλοῦν) διπλὸν
—	12.	κυρίῳ αὐτοῦ) πλησίον
XXIII.	5.	συνεγερεῖς) ἐγερεῖς
XXIV.	5.	ἀνήνεγκαν) ἀνήνεγκεν
—	-	ἔθυσαν) ἔθυσεν
—	6.	κρατῆρας) κρατῆρα
XXV.	34.	ἐν τῇ λυχνίᾳ) ἐκ τῆς λυχνίας
—	40.	τῶν δεδειγμένων) τὸν δεδειγμένον
XXVI.	11.	ἔςαι) ἔσονται
—	21.	αὐτῶν) αὐτοῖς
XXVIII.	3.	ἐνέπλησα) ἐνέπλησας
—	31.	ποδήρη ὅλον) ὅλον ποδήρη
XXIX.	29.	τοῦ ἁγίου) Ἀαρὼν
—	-	ἐςὶν Ἀαρὼν) ἔςαι τοῦ ἁγίου
—	46.	γνώσονται) γνώσομαι
XXX.	3.	αὐτὸ) αὐτὰ
—	4.	αὐτῷ) αὐτοὺς
—	5.	αὐτὰς) αὐτὰ
—	31.	μοι) ὑμῖν
XXXI.	14.	φυλάξεσθε) φυλάξασθε
—	-	ἐςὶν) ἔςαι
XXXIV.	11.	σοὶ) σὺ
—	12.	διαθῆς) διαθῇ
—	15.	διαθῆς) διαθῇ
—	25.	θυσιάσματος) θυσιασμάτων
—	29.	αἱ δύο) ἰδοὺ αἱ
—	32.	υἱοὶ) πρεσβύτεροι
—	34.	τοῦ) οὐ
XXXV.	11.	καλύμματα) γλύμματα
—	28.	καὶ τὰς συνθέσεις) τῆς συνθέσεως
XXXVI.	8.	αὐτῷ) αὐτὸ

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXXVI. 36. σφραγίδας) σφραγίδες
— 44. ἐπ') ἐξ
— 64. ἀδιάλυτον) διάλυτον
— 80. ἔγραψαν) ἔγραψεν
— 82. ἐπ' αὐτῷ) ἐπὶ τὸ
XXXVII. 7. Χερȣβείμ) Χερȣβεὶν
XXXVII. 14. Χερουβεὶμ) Χερȣβεὶν
— - Χερȣβεὶμ) Χερȣβεὶν
— 15. αὐτȣ̃) αὐτῶν
XXXVIII. 12. Χερȣβεὶμ) Χερȣ-βεὶν
— 25. σπείσει) σπείσεις
XXXVIII. 33. ἀνθέμια) ἐνθέμια
— 34. ἀνθέμιον) ἐνθέμιον
— - τὸ ἐπ') τȣ̃ ἐπ'
— 37. αὐτῆς) αὐτῇ
— 50. ἐποίησεν) ἐποίησαν
XXXIX. 18. ἐποίησεν) ἐποίησαν
XL. 20. τὴν κιβωτὸν) αὐτὴν

ΛΕΥΙΤΙΚΟΝ

Κεφ. Στίχ.
I. 8. ἐπὶ τὰ) καὶ τὰ
— 12. αὐτὰ) αὐτὸ
— 16. αὐτὸν) αὐτὸ
II. 13. ἐπὶ) ἀπὸ
— 14. προσφέρῃς) προσφέρῃ
— - προσοίσεις) προσοίσει
III. 1. αὐτὸς) αὐτοῦ
— 13. αὐτὸ) αὐτὸν
— 14. ἀπ') ἐπ'
— 16. ὀσμῆς) ὀσμοὶ
IV. 5. εἰσοίσει) οἴσει
— - εἰς) ἐπὶ
— 13. πασῶν) πάντων
— 18. τȣ̃ πρὸς) τῶν πρὸς
— 22. αὐτȣ̃) αὐτῶν
— 27. πασῶν) πάντων
V. 4. ἂν ὀμόσῃ) ἄνομος ἢ
— 5. ἧς) ὧν
— 10. ποιήσει) ποιήσεις
— 12. ἁμαρτίας) ἁμαρτία
— 13. ἀφ') ἐφ'
— 15. τῷ σίκλῳ) τȣ̃ σίκλȣ
VI. 15. ὀσμὴν) ὀσμὴ
— 27. ὃ) ὃς
— 30. τῷ) τόπῳ
VII. 9. πεφθήσεται) ποιηθή-σεται
— 18. λογισθήσεται) λογίσε-σεται
— 19. ὅσα) ὃς
— 20. ὅ) ȣ̃
— 29. αὐτȣ̃ Κυρίῳ) Κυρίȣ
VIII. 7. αὐτὸν) αὐτȣ̀ς
VIII. 7. αὐτὸν. τὴν) αὐτȣ̀ς τὴν
— 8. αὐτὸν) αὐτὸ
— 11. ἀπ') ἐπ'
— 24. χειρῶν) ποδῶν
— - ποδῶν) χειρῶν
— 29. αὐτὸ) τὸ
— 35. φυλάξεσθε) φυλάξασθε
IX. 7. ἐξίλασαι περὶ σεαυτȣ̃) ἐξιλάσῃ περὶ σεαυτȣ̃
— 13. αὐτȣ̃) αὐτὰ
— 15. αὐτὸν) αὐτὸ
— 20. ἐπέθηκαν) ἐπέθηκε
X. 1. αὐτὸ θυμιάματα) αὐτὰ θυμιάματα
— 5. προσῆλθον) προσῆλθεν
— 6. πρὸς) τῷ
— 11. συμβιβάζειν) συμβιβά-σεις
— 15. ἀφορίσαι) ἀφοριεῖς
— 18. ἔσω) ἕως
XI. 12. ἔϛιν) ἔϛαι
— 13. γρύπα) γύπα
— 14. γύπα) γρύπα
— - αὐτῷ) αὐτῶν
— 15. αὐτῷ) αὐτῶν
— 18. πορφυρίωνα) πορφυρῶνα
— 19. ἐρωδιὸν) ἀρωδιὸν
— - αὐτῷ) αὐτῶν
— 21. ποδῶν αὐτῶν) ποδῶν αὐτȣ̃
— 27. ἐϛιν) ἔϛαι
— 32. δέρματος) δερματίνȣ
— 34. ἐπέλθῃ) ἀπέλθῃ
— 37. ἐϛιν) ἔϛαι
XII. 4. τρεῖς) δέκα
— - αἵματι καθαρῷ) ἱμα-τίῳ ἀκαθάρτῳ
— 5. αὐτῆς) μίαν
— - καθαρῷ) ἀκαθάρτῳ
— 6. τρυγόνα) δύο τρυγόνας
XIII. 7. τȣ̃) τὸ
— 17. ἐϛι) ἔϛαι
— 25. αὐτὸν) αὐτὸ
— 31. θραύσματος) τραύματος
— - θραύσματος) τραύμα-τος
— 38. αὐγάσματα) αὔγασμα
— 56. πλυθῆναι αὐτὸ) καυ-θῆναι αὐτὸν
— 57. ὀφθῇ ἔτι) ὀφθήσεται
— 59. ἁφῆς) ἁφὴ
XIV. 10. ἓν) εἰς
— 12. αὐτὰ) αὐτὸ
— 22. καὶ δύο) ἢ δύο
— 35. μοι) μȣ
— 36. ἁφὴν) οἰκίαν
— 42. ἑτέρȣς) ϛερεȣ̀ς
XV. 2. ἐϛι) ἔϛαι
— 4. ἀκάθαρτος ἔϛαι) ἀκά-θαρτος ἐϛὶ
— 8. προσσιελίσῃ) προσεγ-γίσῃ
— 10. ὅσα ἂν) ὃς ἐὰν
— 16. ὡς) ὃς
— 20. πᾶν ἐφ' ὃ ἂν κοιτάζη-ται) ἐὰν ἐφ' ὃ ἂν κοι-τάζηται

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XV.	26.	πᾶσα κοίτη) πᾶσαν κοίτην
XVI.	2.	εἰσπορευέσθω) εἰσπορευέσθωσαν
—	15.	οἴσει) οἴσουσι
—	16.	ἁμαρτιῶν αὐτῶν) ἁμαρτιῶν αὐτοῦ
—	17.	ἕως) ὡς
—	18.	ἐπ') ἀπ'
—	21.	ἐπιθήσει) προσάξει
—	24.	ἐνδύσεται) ἐκδύσεται
—	29.	δεκάτη τοῦ μηνὸς, ταπεινώσετε) ταπεινώσατε
XVII.	4.	σωτήριον Κυρίῳ) σωτήριον Κυρίου
—	7.	ἔτι) ἐπὶ
—	-	θυσίας) θύρας
—	10.	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	11.	αἷμα αὐτὸ) αἷμα αὐτοῦ
XVIII.	5.	φυλάξεσθε) φυλάξασθε
—	6.	οἰκεῖον) οἰκεῖα
—	9.	αὐτῶν) αὐτῆς
—	16.	ἀσχημοσύνη) γυνὴ
—	25.	ἀδικίαν αὐτῆς) ἀδικίαν αὐτῶν
—	-	ἐγκαθημένοις) ἐγκαταλελειμμένοις
—	30.	νομίμων) ἀνόμων
—	-	ἃ) ὃ
XIX.	5	δεκτὴν) δεκάτην
—	11.	οὐδὲ) οὐ
—	15.	οὐδὲ) οὐ
—	26.	ὀρνιθοσκοπήσεσθε) ὀρνιθοσκοπηθήσεσθε
—	37.	φυλάξεσθε) φυλάξασθε

Κεφ.	Στίχ.	
XX.	6.	ἢ ἂν) ἐὰν
—	-	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	13.	ἐποίησαν) ἐποίησεν
—	19.	ἀπεκάλυψεν) ἀπεκάλυψας
—	22.	ὑμῖν) ὑμᾶς
XXI.	1.	μιανθήσονται) μιανθήσεσθε
—	8.	μιανθήσεται) μιανθήσεσθαι
—	14.	ἐκβεβλημένην) ἐβδελυγμένην
—	17.	ᾗ) ἣν
—	-	προσφέρειν) προσφέρων
—	20.	ᾧ) ὃς
—	21.	ᾧ) ὃς
XXII.	11.	ἐκ τῶν ἄρτων) ἐκ τῶν ἔργων
—	18.	Κυρίῳ) Θεῷ
—	20.	ἔσται) ἐστι
—	24.	ἐκτομίαν) ἐκτομίδα
—	25.	φθάρματα) φθαρτὰ
—	28.	καὶ τὰ) ἢ τὰ
—	32.	μου ἅγιον) τοῦ ἁγίου
XXIII.	4.	κληταὶ ἅγιαι, ἃς καλέσετε) καὶ αὗται ἁγίας καλέσατε
—	11.	αὐτὸ) αὐτὰ
—	13.	σπονδὴν αὐτοῦ) σπονδὴ αὐτῷ
—	15	ὑμῖν) ὑμεῖς
—	18.	προσάξετε) προσάξει
—	-	θυσία ὀσμὴ) θυσίαν ὀσμὴν
—	19.	ποιήσετε) ποιήσουσι

Κεφ.	Στίχ.	
XXIV.	2.	σοὶ) μοι
XXV.	5.	ἁγιάσματός σου) ἁγιάσματός μου
—	7.	αὐτῆς) σου
—	10.	ἁγιάσετε) ἁγιάσατε
—	-	ἀπελεύσεσθε) ἀπελεύσεται
—	-	πατριὰν) πατρίδα
—	13.	ἐν τῷ) ἔσω
—	-	ἐπανελεύσεσθε) ἐπανελεύσεται
—	14.	ἀποδῶς) ἀποδῷ
—	17.	θλιβέτω) θλιψέτω
—	27.	αὐτῷ) ἑαυτῷ
—	28.	αὐτῷ) αὐτὰ
—	-	ἐν τῇ ἀφέσει) τὴν ἄφεσιν
—	-	κατάσχεσιν) κατάπαυσιν
—	30.	αὐτῇ) αὐτῆς
—	35.	σοὶ) σου
—	37.	ἐπὶ πλεονασμῷ) πλεονασμὸν
—	41.	γενεὰν) γῆν
—	-	αὐτοῦ ἀποδραμεῖται) ἀποθανεῖται
—	50.	ἑαυτὸν αὐτῷ) ἑαυτῷ
—	53.	ἐνιαυτὸν) ἐνιαυτὸς
—	-	κατατενεῖς) κατατενίσεις
—	54.	κατὰ) μετὰ
XXVI.	1.	γλυπτὸν) γλυπτὰ
—	39.	ἁμαρτίας αὐτῶν) ἁμαρτίας ὑμῶν
XXVII.	3.	ἑξηκονταετοῦς) ἑξηκοστοῦ ἔτους
—	5.	εἰκοσιετοῦς) εἰκοστοῦ ἔτους

ΑΡΙΘΜΟΙ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	4.	ἕκαστος ἀρχόντων) ἑκάστου ἀρχόντων
—	5.	τῶν Ῥουβὴν) τῷ Ῥουβὴν
—	-	Σεδιοὺρ) Ἐδιοὺρ
—	6.	τῶν) τῷ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	7.	τῶν) τῷ
—	9.	Ἐμιοὺδ) Σεμιοὺδ
—	31.	τετρακόσιοι) πεντακόσιοι
—	44.	ἄνδρες) ἄρχοντες

Κεφ.	Στίχ.	
I.	44.	εἰς οἶκον) οἴκων
II.	5.	αὐτῶν φυλή) φυλῆς
—	7.	φυλή) φυλῆς
—	9	παρεμβολῆς) φυλῆς
—	10.	Σεδιοὺρ) Ἐδιοὺρ

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
II.	17.	παρεμβαλοῦσιν) παρεμβάλουσιν
—	20.	αὐτῶν φυλὴ) φυλῆς
—	22.	φυλὴ) φυλῆς
—	25.	Ἀμισαδαὶ) Σαμισαδαὶ
—	29.	φυλὴ) φυλῆς
III.	3.	ἐτελείωσεν) ἐτελείωσαν
—	9	μοι) μόνοι
—	13.	ἡγίασα) ἡγίασας
—	19.	Ἀμρὰμ) Ἀμβρὰμ
—	20.	Μουσὶ) Ὀμουσὶ
—	23.	δῆμοι) υἱοὶ
—	24.	Λαὴλ) Δαὴλ
—	27.	Ἀμραμεὶς) Ἀμβραὰμ εἷς
—	-	Ἰσααρεὶς) Σαὰρ εἷς
—	-	Ὀζιηλεὶς) Ὀζιὴλ εἷς
—	33.	Μουσὶ) Ὀμουσὶ
IV.	5.	κιβωτὸν) σκηνὴν
—	9.	ὅσοις) ὅσοι
—	14.	ὅσοις) ὅσοι
—	23.	ἐν τῇ σκηνῇ) τῆς σκηνῆς
—	31.	ὑπ᾽ αὐτῶν) ὑπ᾽ αὐτοῦ
—	32.	κάλους) κλάδους
—	35.	ἐν τῇ σκηνῇ) τῆς σκηνῆς
—	36.	ἑπτακόσιοι) τριακόσιοι
—	48.	ὀγδοήκοντα) πεντήκοντα
V.	2.	παρεμβολῆς) συναγωγῆς
—	7.	ἐποίησε) ἥμαρτε
—	9.	κατὰ) καὶ
—	19.	ὑπὸ) πρὸς
VI.	2.	ὡς) ὃς
—	4.	πάντων) πασῶν
—	-	οἴνου) οἶνον
—	12.	ὅτι) ὅτε
—	13.	αὐτὸν) αὐτὸς
—	18.	ὑπὸ) ἐπὶ
VII.	86.	τῷ ἁγίῳ) τῶν ἁγίων
—	88.	αὐτό) αὐτὸν
VIII.	7.	ἁγνισμὸν) ἁγνιασμὸν
—	19.	προσεγγιζόντων) προσεγγίζων τῶν
IX.	15.	σκηνῆς) γῆς
X.	9.	σημανεῖτε) σαλπιεῖτε
—	25.	Ἀμισαδαὶ) Μισαδαὶ
XI.	11.	ὁρμὴν) ὀργὴν
—	12.	αὐτὸν) αὐτοὺς
—	31.	ἐπὶ τῆς) ἀπὸ τῆς
—	32.	τὴν ἐπαύριον) τῇ ἐπαύριον
XII.	8.	Κυρίου) μου
—	9.	ἀπῆλθε) ἀπῆλθον
—	15.	ἐκαθαρίσθη) καθερίσθη
XIII.	5.	Ζακχοὺρ) Ζαχρού
—	23.	Ἀχιμὰν) Ἀχικὰμ
—	-	Σεσσὶ) Σεμεὶ
—	24.	ἀπ᾽ ἐπ᾽
—	32.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	33.	ἔνστασιν) ἔκστασιν
XIV.	11.	πιστεύσουσι) πιστεύουσι
—	16.	τὸν λαὸν τοῦτον) αὐτοὺς
—	17.	ἰσχύς) χεὶρ
—	33.	πορνείαν ὑμῶν) πορνείαν αὐτῶν
—	45.	ἐτρέψαντο) ἐτρέψατο
XV.	2.	κατοικήσεως) κατασχέσεως
—	3.	ὁλοκαύτωμα) ὁλοκαυτώματα
—	11.	ποιήσει) ποιήσεις
—	20.	ἀπαρχὴν) ἀπαρχῶν
—	22.	διαμάρτητε) διαμαρτύρητε
—	23.	κατὰ πάντα ἃ) καθ᾽ ἃ
—	26.	πάσῃ) πᾶσα ἡ
XVI.	6.	αὐτοῦ) ἑαυτοῦ
—	11.	τίς) τι
—	13.	ἐκ γῆς ῥεούσης) εἰς γῆν ῥέουσαν
—	-	εἶ) σὺ
—	18.	ἔλαβον) ἔλαβεν
XVII.	3.	Ἀαρὼν) αὐτοῦ
XVII.	5.	ἀπ᾽ ἐμοῦ) ἀπὸ σοῦ
—	8.	ἐξήνεγκε) ἐξήνθησε
XVIII.	15.	πᾶν) πᾶς
—	28.	ἀφαίρεμα Κυρίου) ἀφαίρεμα Κυρίῳ
—	30.	ἐρεῖς) ἐρεῖτε
—	32.	οὐ λήψεσθε) οὗτοι λήμψονται
XIX.	12.	ἔσται) ἐστὶν
—	15.	οὐχὶ) οὐκ ἔχει
—	18.	τραυματίου) τραύματος
XX.	19.	τε) δὲ
XXI.	12.	Ζαρέδ) Ζαρέ
—	15.	κατοικῆσαι) κατοικίσαι
—	25.	αὐτῇ) αὐταῖς
—	32.	κατελάβοντο) κατελάβετο
—	35.	ἐπάταξαν) ἐπάταξεν
—	-	αὐτοῦ) αὐτῶν
XXII.	30.	οὕτως) τοῦτο
—	38.	τὸ στόμα) τὴν καρδίαν
XXIII.	10.	τοῦτο) τούτων
XXIV.	20.	σπέρμα αὐτοῦ) σπέρμα αὐτῶν
—	24.	ἐξελεύσονται) ἐξελεύσεται
XXV.	4.	ἡλίου) λαοῦ
—	13.	αὐτὸν) αὐτοῦ
—	-	αἰωνίας) αἰωνία
—	15.	Ὀμμὼθ) Σομμὼθ
XXVI.	6.	Ἀσρὼν) Ἀσρὼμ
—	7.	τριάκοντα) πεντήκοντα
—	20.	Φαρεσί) Φαρὲς
—	24.	Ἀμβρανί) Ἀμβραμὶ
—	25.	τριακόσιοι) τετρακόσιοι
—	34.	ἑπτακόσιοι) πεντακόσιοι
—	35.	Σουθαλὰ) Θωσουταλὰ
—	-	ὁ Σουθαλαί) Θουσαλαὶ
—	36.	Σουταλά) Θουσαλά
—	38	Ἀχιρανί) Ἀχιραῖν
—	40	Νοεμάν) Νοεμὰ
—	41.	τεσσαράκοντα) τριάκοντα

Κεφ. Στίχ.

XXVI. 41. ἑξακόσιοι) πεντακόσιοι
— 42. Σαμεὶ) Σαμεδὴ
— - Σαμεὶ) Σαμεδηὶ
— 43. τετρακόσιοι) ἑξακόσιοι
— 47. τετρακόσιοι) ἑξακόσιοι
— 50. τετρακόσιοι) τριακόσιοι)
— 58. Χεβρωνὶ) Χεβρὼν
— - Μεσὶ) Ὀμεσὶ
— 63. εἰ) ὅτι
XXVII. 14. Σὶν) Σινᾶ
XXVIII. 10. ὁλοκαύτωμα) ὁλοκαυτώματος
— 11. ὁλοκαύτωμα τῷ) ὁλοκαυτώματα
— 14. αὐτῶν) αὐτῷ
— 24. ἑπτὰ) δύο
XXIX. 8. ἄμωμοι) ἀμώμες
— 36. ὁλοκαύτωμα κάρπωμα) ὁλοκαυτώματα καρπώματα
XXX. 7. εὐχαὶ) εὐχὴ
— 9. ἀπ') ἐπ'

Κεφ. Στίχ.

XXX. 11. ὃν ὡρίσατο) ὃ
— 14. ψυχὴν) αὐτὴν
XXXI. 6. υἱὸν) υἱὸς
— 8. ῥομφαίᾳ) ῥομφαίαις
— 49. ἡμῖν) ἡμῶν
— 54. εἰσήνεγκαν) εἰσήνεγκεν
XXXII. 2. ἄρχοντας) ἄνδρας
— 3. Ἀταρὼθ) Ἀταρὼν
— - Ναμρὰ) Ἀμβρὰμ
— - Βαιὰν) Βαμὰ
— 7. διαβῆναι) ἀναβῆναι
— 19. ἐν αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
— 21. ἕως) ὡς
— 25. ἡμῶν) ἡμῖν
— 31. σε) αὐτε
— 32. ἡμῶν) ἡμῖν
— 36. Ναμρὰ Ἀμβρὰν
— - καὶ ἐπαύλεις) πόλεις
— 38. Ναβὼ Βαμὼ
— - περικεκυκλωμένας περικεκαλυμμένας
— 42. Κανὰθ Κααναθ
XXXIII. 2. ἀπάρσεις) ἐπάρσεις
— 12. Ῥαφακὰ) Ῥαφακὰν
— 24. ἐξ Ἀρσαφὰρ) ἐκ Σαρσαφὰρ

Κεφ. Στίχ.

XXXIII. 29. Ἀσεμωνᾶ) Ἀσελμωνᾶ
— 30. Ἀσεμωνᾶ) Ἀσελμωνᾶ
— 42. Φινὼν) Φινὼ
— 43 Φινὼν) Φινὼ
— 56 αὐτοῖς) αὐτὲς
XXXIV. 3. λίβα) βορρᾶ
— 4. Ἀσεμωνᾶ) Ἀσελμωνᾶ
— 5. Ἀσεμωνᾶ) Σελμωνᾶ
— 8. καταμετρήσετε) καταμετρηθήσεται
— 10. Σεπφαμὰ) Σεπφαμὰρ
— 11. Σεπφαμὰ Ἀρβηλὰ) Σεπφαμὰρ Βηλὰ
— 22. Ἐγλὶ) Ἐκλὶ
— 29. καταμερίσαι) καταμετρῆσαι
XXXV. 21. ἀποκτενεῖ) πατάξει
— 25. ἔχρισεν) ἔχρισαν
XXXVI. 3. προστεθήσεται) προστεθήσονται
— 4. ἄφεσις) ἀφαίρεσις
— 11. Μααλὰ) Μαλαὰ
— 12. υἱοῦ) υἱῶν

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ

Κεφ. Στίχ.

I. 19. Χωρὴς) Σοχὼθ
— 22. εἰσπορευσόμεθα) εἰσπορευόμεθα
— 30. ὀφθαλμὲς ὑμῶν) ὀφθαλμὲς αὐτῶν
II. 16. Ὀμμεὶν) Ὀομμεὶν
— 11. Ὀμμεὶν) Ὀμμιεὶν
— 22. ἐξέτριψε) ἐξέτριψαν
— 31. πρὸ προσώπε σε) σοι
III. 1. τὴν) τῆς
— 8. Ἀρερμὼν) Ἀερμὼν
— 9. Ἀρερμὼν) Ἀερμὼν
— 10. Σελχᾶ) Ἐλχᾶ
IV. 1. κριμάτων) ῥημάτων

Κεφ. Στίχ.

IV. 23. Προσέχετε ὑμῖν) Προσέχετε ὑμεῖς
— 27. ὀλίγοι) ὀλίγῳ
— 29. καρδίας σε) καρδίας ὑμῶν
— 49. ὑπὸ) ἀπὸ
V. 5. τὰ ῥήματα) ἐνώπιον
— 9. ἁμαρτίαν) ἁμαρτίας
— 15. σοι) σε
VI. 24. πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα) κρίματα
— - εὖ ᾖ ἡμῖν) πολυήμεροι ὦμεν
VIII. 12. οἰκοδομήσας) ᾠκοδόμησας
IX. 2. εὐμήκη) εὐμήκεις

Κεφ. Στίχ.

IX. 7. ἐκ γῆς) ἐξ
— 12. χώνευμα) χωνευτὰ
— 28. ἐξήγαγες) ἐξήγαγεν
X. 1. ὥσπερ) ὑπὲρ
— - ξυλίνην) λιθίνην
— 9. ἔτι) ἔσαι
— 11. αὐτῶν) ὑμῶν
— 18. ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον) ἀγαπᾶν τὸν πλησίον
XI. 3. βασιλεῖ) βασιλέως
— 5. ἕως) ὡς
— 10. ἐκπεπόρευσθε) ἐκπορεύεσθε
— 19. καθημένε) καθημένες

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XI. 19. πορευομένȣ) πορευομένȣς
— - κοιταζομένȣ) κοιταζομένȣς
— - διανιςαμένȣ) διανιςαμένȣς
— 29. Γαριζὶν) Γαζιρεὶν
— 32. ταῦτα) μȣ
— - ταύτας) αὐτȣ͂
XII. 14. φυλῶν) πόλεων
— 19 ζῆς) ζῇ
— 20. ψυχῆς) καρδίας
— 31. πάντα) τὰ
XIII. 4. πορέυσεσθε) πορέυεσθε
XIV. 5. πύγαργον) πύδαργον
— 10. ἐςιν) ἔςαι
— 16. ἐρωδιὸν) ἀρωδιὸν
XV. 7. ἀποςέρξεις) ἀποςρέψεις
XVI. 6. θύσεις) θύσαι
— 10. δώσῃ) δῷ σοι
— 13. ποιήσεις) ποιεῖς
— 14. ἐν τῇ ἑορτῇ) ἔναντι Κυρίȣ τȣ͂ Θεȣ͂
— 20. διώξῃ) φυλάξῃ
— 21. ὃ) οὐ
XVII. 11. ἀναγγείλωσι) ἀναγγείλων

Κεφ. Στίχ.

XVII. 12 ἐξ) ἐν
— 14. ἄρχοντα) ἄρχοντας
XVIII. 1. Κυρίȣ) Κυρίῳ
XX. 11. σȣ) σοι
XXI. 5. ςόματι) ὀνόματι
— 19. τȣ͂ τόπȣ) τῆς πόλεως
XXII. 2. αὐτὸν) αὐτὸ
— 4 ὄψῃ) ὑπερόψῃ
— - πεπτωκότας) πεπτωκότα
— - μετ᾽ αὐτȣ͂) μετὰ σȣ͂
— 23. μετ᾽ αὐτῆς) ταύτης
XXIII. 24. ψυχήν) ψυχὴ
— - ἐμβαλεῖς) ἐκβαλεῖς
XXIV. 6. ἐνεχυράσεις) ἐνεχυρᾶς
— 17. ἐνεχυράσεις) ἐνεχυρᾶς
XXV. 8. αὐτȣ͂) ἐκείνης
— 18. Θεόν) Κύριον
XXVI. 3. σου) μου
— 5. ἀπέβαλεν) ἀπέλαβεν
XXVII. 4. ὑμῖν) σοι
— 7. θυσίαν σωτηρίȣ) θυσιαςήριον
XXVIII. 12. ἐρανὸν) ἐράνιον
— 25. ἐπικοπὴν) ἐπισκοπὴν
— 32. ὄψονται) ἔσονται
— 48. ἐπαποςελεῖ) ἐπαποςέλλει

Κεφ. Στίχ.

XXVIII. 52. ἧς) αἷς
— 66. κρεμαμένη σοι) κεκραμένη
XXIX. 12. ἐν τῇ διαθήκῃ) τὴν διαθήκην
— 16. παρήλθετε) παρήλθομεν
— 18. ἐν χολῇ) ἐνοχλῇ
— 20. τȣ́τῳ) τȣ́τȣ
— 23. Σεβωΐμ) Σεβοεὶν
— 27. τȣ́τῳ) τȣ́τȣ
XXX. 12. ἡμῖν εἰς) ἡμῶν εἰς
— 19. ζωὴν ἵνα) εὐλογίαν ἵνα
XXXII. 8. ὡς) ȣ̔ς
— 10. γῇ) τῇ
— 11. ἐπεπότησε) ἐπεπόθησε
— 12. αὐτȣ͂) αὐτῶν
— 31. εἰσὶν) ἔςιν
— 37. ἑαυτῶν) σαυτῶν
— 42. ἐχθρῶν) ἐθνῶν
XXXIII. 11. πάταξον) κάταξον
— 13. ὡρῶν) ὀρέων
— 19. ἐπικαλέσεσθε) ἐπικαλέσασθε
— 21. λαῶν) αὐτῶν
— 28. πηγὴ) ἐπὶ γῆς
XXXIV. 6. ταφὴν) τελευτὴν

ΙΗΣΟΥΣ ΥΙΟΣ ΝΑΥΗ

Κεφ. Στίχ.

I. 15. γῆν κληρονομίας) τὴν κληρονομίαν
II. 19. θύραν τῆς οἰκίας) οἰκίαν
— 20. ἀποκαλύψῃς) ἀποκαλύψῃ
III. 3. πορεύσεσθε) πορεύεσθε
— 4. πορεύσεσθε) πορεύεσθε
IV. 8. ἀπέθηκαν) ἀπέθηκεν
V. 8. αὐτόθι) αὐτοὶ

Κεφ. Στίχ.

VI. 17. ποιήσητε) ποιήσετε
— 25. ἀναςήσει) ἂν ςήσει
VII. 6. ἐπεβάλοντο) ἐπέβαλον τὸν
— 15. ἐποίησεν) ἐποίησαν
— 22. εἰς τὴν σκηνὴν αὐτȣ͂) ἐν τῇ γῇ
VIII. 8. ποιήσετε) ποιήσατε
— 14. ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως) ἐξῆλθεν
— 22. ἐπάταξαν) ἐπάταξεν

Κεφ. Στίχ.

VIII. 24. Ἰησȣ͂ς) αὐτȣ̀ς
— 29. αὐτὸ) αὐτὸν
— 31. θυσίας) θυσίαν
IX. 14. τȣ͂ ἐπισιτισμȣ͂) τȣ̀ς ἐπισιτισμȣ̀ς
— - Κυρίȣ) Κύριον
X. 5. Ὀδολλὰμ) Ὀδολλὰχ
— 13. ἔθνος) ὁ Θεὸς
— 18. καταςήσατε) καταςήσετε

Κεφ. Στίχ.

X. 21. ἀπεγράφη) ἐπεγράφη
— 27. καθεῖλαν) καθεῖλεν
— 28 ἔλαβεν Ἰησοῦς) ἔλαβον
— - ἐφόνευσεν) ἐφόνευσαν
— 29. Ἰσραὴλ) ὁ λαὸς ὁ
— - ἐκ) ἐν
— - Λεβνά) Λεβμνά
— - Λεβνά) Λεβμνά
— 31. Λεβνά) Λαβμνά
— - περιεκάθισεν) περιεκάθισαν
— 32. Λεβνά) Λαβμνά
— 39. Λεβνά) Λεβμνά
— 42. τούτους, καὶ) αὐτοῦ τοὺς κατὰ
XI. 1. Ἀχσάφ) Ἀχίφ
— 2. Ἄραβα) Ῥαβάθ
— 3. γῆν) τὴν
— 5. Μεῤῥώμ) Μεῤῥὼν
— 6. τετρωμένους) τετροπωμένους
— 7. Μεῤῥώμ) Μαῤῥὼν
— - ἐπέπεσαν) ἔπεσαν
— 8. καὶ κατέκοψαν) κατέκοψεν
— 11. ἀπέκτειναν) ἀπέκτεινεν
— - ἐξωλέθρευσαν) ἐξωλέθρευσεν
— 14. ἀνθρώπους) αὐτοὺς
— - ἀπόλεσαν) ἀπόλεσεν
— 16. ὄρος) ὅριον
— 17. Βααλγάδ) Βαλγὰδ
— 19. πάντα) πάντας
— 22. τῶν Ἐνακὶμ) τῷ Ἐνακὶμ
— - Γάζῃ) Γαζῆβ
— Ἀσεδὼθ) Ἀδὼθ
XII. 1. ἀνεῖλον) ἀνεῖλεν
— 2. καὶ μέσον) κατὰ μέρος
— 3. Βηθ-Ἀσιμώθ, καὶ ἀπὸ) Σιμώθ, ὑπὸ
— 4. βασιλέως) βασιλεὺς
— 5. Σελχά) Ἀσελχὰ
— 7. Βααλγάδ) Βαλγὰδ

Κεφ. Στίχ.

XII. 8. Ἀσηδώθ) Μηδὼθ
— - Ναγέβ) Ἀγὲβ
— 9. Βαιθὴλ) Γὲθ
— 11. Ἰεριμοῦθ) Ἰεριμοῦ
— 12. Ἐγλών) Ἐγλὼμ
— 15. Λεβνά) Λεβμνὰ
— 23. Δώρ) Ἀδδὼρ
— - Γελγέλ) Γελγεὰ
— 24. Θερσά) Θερμὰ
— - τριάκοντα) εἴκοσι
— - εἷς) ἐννέα
XIII. 5. Βααλγάδ) Γαλγὰλ
— 8. δέδωκεν αὐτοῖς) δέδωκεν αὐτὴν
— 11. Σελχά) Ἐλχὰ
— 16. αὐτοῖς) αὐτῷ
— 17. Μισώρ) Βισὼρ
— - Βεελμεών) Βελαμὼν
— 19. Ἐμάκ) Ἐνὰκ
— 20. Βηθασιμοὺθ) Βησιμοῦθ
— 21. Σηών) Σηὼρ
— - Μαδιάν) Μαδιὰμ
— - ἄρχοντας) ἄρχοντα
— 26. Βοτανίμ) Βοτανὶν
— 27. ἐν Ἔμεκ) Νέμεκ
— - Βηθναμρά) Βηθαμνὰ
— - Σωχώθ) Σωχὼ
— - ὁριεῖ) μεριεῖ
— 28. αἱ κατά) καὶ κατὰ
— 30. Βασάν) Βασὰ
— 31. Ἀσαρώθ) Ἀσαρὼμ
— 32. Ἰορδάνου) χειμάῤῥου
XIV. 1. αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
— 2. ἐν χειρὶ Μωυσῇ) τῷ Ἰησοῦ
— 4. αὐτῶν τοῖς) αὐτοῖς τοῖς
— 5. οἱ υἱοὶ) τοῖς υἱοῖς
— 7. ἀπεκρίθην) ἀπεκρίθησαν
— 9. μου) ἡμῶν
XV. 1. τῆς ἐρήμου Σίν) τῶν ὁρίων Σὶμ
— 3. Ἐσρώ:) Ἐσρὼμ
— 6. Βαιθαγλά) Βαιθαλὰ

Κεφ. Στίχ.

XV. 7. ἐπὶ Γαλγὰλ) ἀπὸ Γαλγὰλ
— - Ἀδομμίμ) Ἀδομμὶ
— 10. ἀπὸ Βαάλ) ἐπὶ Βαὰλ
— 11. Σακκαρῶνα) Ἀκκαρῶνα
— 13. μητρόπολιν) μητρόπολις
— 21. πόλεις) πόλις
— - πρὸς τῇ φυλῇ) πρώτη φυλῆς
— - Καβσεήλ) Καθεὴλ
— - Ἐδραΐμ) Ἐδραΐν
— 25. Ἀσερών) Ἀσερὼμ
— 26. Μωλαδά) Μωδαδὰ
— 28. Βηρσαβεέ) Βηρσαβεὲθ
— 30. Χεσίλ) Χασεὶρ
— - Ἑρμά) Ἑρμὰλ
— 35. Ὀδολλάμ) Ὀδολλὰ
— 36. Σαγαρεὶμ) Σαργαρεὶμ
— 37. Σεννάν) Σενναμ
— 38. Ἰεκθαήλ) Ἰεχθαὴλ
— 39. Βαχάθ) Μαχὰθ
— 40. Χαββών) Χαββὰ
— 44. Ἀχζέβ) Ἀχσὲκ
— 46. Ἀσδώθ) Ἀσδὼμ
— 51. ἕνδεκα) δέκα
— 54. Ἀρβό) Ἀρβοὰ
— 57. Ἀκείν) Ἀκεὶμ
— - δέκα) ἐννέα
— 62. ἡ) αἱ
— - ἕξ) ἑπτὰ
XVI. 6. περιελεύσεται) παρελεύσεται
— - Ἰανωχά) Ἰανὼ
— 8. Ταπφού) Ἐφφοὺ
XVII. 2. Ἀβιέζερ) Ἀχιέζερ
— - Ἑλέκ) Φελὲκ
— - Ἐσριήλ) Ἐριὴλ
— 3. Μααλά) Μαλὰ
— - Αἰγλά) Αἰγλὰμ
— 7. πηγήν) τὴν γῆν
— 9. Κανά) Καναὶ
— - Ἰαρείμ) Ἰασὶρ
— 11. Μαγεδδώ) Μαγεδδὼρ

υομένȣ) πορευο-
ζομένȣ) κοιταζο-
ταμένȣ) διανιςα-
ζὶν) Γαζιρεὶν
α) μȣ
κς) αὐτȣ͂
ν) πόλεων
ζῆ
ῆς) καρδίας
α) τὰ
σεσθε) πορέυεσθε
ργον) πύδαργον
ἔςαι
ὸν) ἀρωδιὸν
έρξεις) ἀποςρέ-
ς) θύσαι
δῶ σοι
εις) ποιεῖς
ῇ ἑορτῇ) ἔναντι
τȣ͂ Θεȣ͂
) φυλάξῃ
είλωσι) ἀναγ-
ν

Κεφ. Στίχ.
XVII. 12 ἐξ) ἐν
— 14. ἄρχοντα) ἄρχοντας
XVIII. 1. Κυρίȣ) Κυρίῳ
XX. 11. σȣ) σοι
XXI. 5. ςόματι) ὀνόματι
— 19. τȣ͂ τόπȣ) τῆς πόλεως
XXII. 2. αὐτὸν) αὐτὸ
— 4 ὄψῃ) ὑπερόψῃ
— - πεπτωκότας) πεπτωκότα
— - μετ' αὐτȣ͂) μετὰ σȣ͂
— 23. μετ' αὐτῆς) ταύτης
XXIII. 24. ψυχήν) ψυχὴ
— - ἐμβαλεῖς) ἐκβαλεῖς
XXIV. 6. ἐνεχυράσεις) ἐνεχυρᾶς
— 17. ἐνεχυράσεις) ἐνεχυρᾶς
XXV. 8. αὐτȣ͂) ἐκείνης
— 18. Θεόν) Κύριον
XXVI. 3. σου) μου
— 5. ἀπέβαλεν) ἀπέλαβεν
XXVII. 4. ὑμῖν) σοι
— 7. θυσίαν σωτηρίȣ) θυσιαςήριον
XXVIII. 12. ὑρανὸν) ὑράνιον
— 25. ἐπικοπὴν) ἐπισκοπὴν
— 32. ὄψονται) ἔσονται
— 48. ἐπαποςελεῖ) ἐπαποςέλλει

Κεφ. Στίχ.
XXVIII. 52. ἧς) αἷς
— 66. κρεμαμένη σοι) κεκραμένη
XXIX. 12. ἐν τῇ διαθήκῃ) τὴν διαθήκην
— 16. παρήλθετε) παρήλθομεν
— 18. ἐν χολῇ) ἐνοχλῇ
— 20. τȣ́τῳ) τȣ́τȣ
— 23. Σεβωΐμ) Σεβοεὶν
— 27. τȣ́τῳ) τȣ́τȣ
XXX. 12. ἡμῖν εἰς) ἡμῶν εἰς
— 19. ζωὴν ἵνα) εὐλογίαν ἵνα
XXXII. 8. ὡς) ὅς
— 10. γῇ) τῇ
— 11. ἐπεπότησε) ἐπεπόθησε
— 12. αὐτȣ͂) αὐτῶν
— 31. εἰσὶν) ἔςιν
— 37. ἑαυτῶν) σαυτῶν
— 42. ἐχθρῶν) ἐθνῶν
XXXIII. 11. πάταξον) κάταξον
— 13. ὡρῶν) ὀρέων
— 19. ἐπικαλέσεσθε) ἐπικαλέσασθε
— 21. λαῶν) αὐτῶν
— 28. πηγὴ) ἐπὶ γῆς
XXXIV. 6. ταφὴν) τελευτὴν

ΙΗΣΟΥΣ ΥΙΟΣ ΝΑΥΗ

ληρονομίας) τὴν
νομίαν
τῆς οἰκίας)
λύψης) ἀποκα-
σεσθε) πορεύεσθε
σεσθε) πορεύ-
αν) ἀπέθηκεν
) αὐτοὶ

Κεφ. Στίχ.
VI. 17. ποιήσητε) ποιήσετε
— 25. ἀναςήσει) ἂν ςήσει
VII. 6. ἐπεβάλοντο) ἐπέβαλον τὸν
— 15. ἐποίησεν) ἐποίησαν
— 22. εἰς τὴν σκηνὴν αὐτȣ͂) ἐν τῇ γῇ
VIII. 8. ποιήσετε) ποιήσατε
— 14. ἐξῆλθον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως) ἐξῆλθεν
— 22. ἐπάταξαν) ἐπάταξεν

Κεφ. Στίχ.
VIII. 24. Ἰησȣ͂ς) αὐτȣ̀ς
— 29. αὐτὸ) αὐτὸν
— 31. θυσίας) θυσίαν
IX. 14. τȣ͂ ἐπισιτισμȣ͂) τȣ̀ς ἐπισιτισμȣ̀ς
— - Κυρίȣ) Κύριον
X. 5. Ὀδολλὰμ) Ὀδολλὰχ
— 13. ἔθνος) ὁ Θεὸς
— 18. καταςήσατε) καταςήσετε

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
X.	21.	ἀπεστράφη) ἐπεστράφη
—	27.	καθεῖλαν) καθεῖλεν
—	28	ἔλαβεν Ἰησοῦς) ἔλαβον
—	-	ἐφόνευσεν) ἐφόνευσαν
—	29.	Ἰσραὴλ) ὁ λαὸς ὁ
—	-	ἐκ) ἐν
—	-	Λεβνὰ) Λεβμνά
—	-	Λεβνά) Λεβμνά
—	31.	Λεβνὰ) Λαβμνὰ
—	-	περιεκάθισεν) περιεκάθισαν
—	32.	Λεβνά) Λαβμνά
—	39.	Λεβνά) Λεβμνά
—	42.	τούτους, καὶ) αὐτοῦ τοὺς κατὰ
XI.	1.	Ἀχσάφ) Ἀχίφ
—	2.	Ἄραβα) Ῥαβὰθ
—	3.	γῆν) τὴν
—	5.	Μεῤῥὼμ) Μεῤῥὼν
—	6.	τετρωμένους) τετροπωμένους
—	7.	Μεῤῥὼμ) Μαῤῥὼν
—	-	ἐπέπεσαν) ἔπεσαν
—	8.	καὶ κατέκοψαν) κατέκοψεν
—	11.	ἀπέκτειναν) ἀπέκτεινεν
—	-	ἐξωλέθρευσαν) ἐξωλέθρευσεν
—	14.	ἀνθρώπους) αὐτοὺς
—	-	ἀπόλεσαν) ἀπόλεσεν
—	16.	ὄρος) ὅριον
—	17.	Βααλγὰδ) Βαλγὰδ
—	19.	πάντα) πάντας
—	22.	τῶν Ἐνακὶμ) τῷ Ἐνακὶμ
—	-	Γάζῃ) Γαζὴβ
—		Ἀσεδὼθ) Ἀδὼθ
XII.	1.	ἀνεῖλον) ἀνεῖλεν
—	2.	καὶ μέσον) κατὰ μέρος
—	3.	Βηθ-Ἀσιμὼθ, καὶ ἀπὸ) Σιμὼθ, ὑπὸ
—	4.	βασιλέως) βασιλεὺς
—	5.	Σελχὰ) Ἀσελχὰ
—	7.	Βααλγὰδ) Βαλγὰδ

Κεφ.	Στίχ.	
XII.	8.	Ἀσηδὼθ) Μηδὼθ
—	-	Ναγὲβ) Ἀγὲβ
—	9.	Βαιθὴλ) Γὲθ
—	11.	Ἱεριμοὺθ) Ἱεριμοῦ
—	12.	Ἐγλὼν) Ἐγλὼμ
—	15.	Λεβνὰ) Λεβμνὰ
—	23.	Δὼρ) Ἀδδὼρ
—	-	Γελγὲλ) Γελγεὰ
—	24.	Θερσὰ) Θερμὰ
—	-	τριάκοντα) εἴκοσι
—	-	εἰς) ἐννέα
XIII.	5.	Βααλγὰδ) Γαλγὰλ
—	8.	δέδωκεν αὐτοῖς) δέδωκεν αὐτὴν
—	11.	Σελχὰ) Ἐλχὰ
—	16.	αὐτοῖς) αὐτῷ
—	17.	Μισὼρ) Βισὼρ
—	-	Βεελμεὼν) Βελαμὼν
—	19.	Ἐμὰκ) Ἐνὰκ
—	20.	Βηθασιμοὺθ) Βησιμοὺθ
—	21.	Σηὼν) Σηὼρ
—	-	Μαδιὰν) Μαδιὰμ
—	-	ἄρχοντας) ἄρχοντα
—	26.	Βοτανὶμ) Βοτανὶν
—	27.	ἐν Ἔμεκ) Νέμεκ
—	-	Βηθναμρὰ) Βηθαμνὰ
—	-	Σωχὼθ) Σωχὼ
—	-	ὁριεῖ) μεριεῖ
—	28.	αἱ κατὰ) καὶ κατὰ
—	30.	Βασὰν) Βασὰ
—	31.	Ἀσαρὼθ) Ἀσαρὼμ
—	32.	Ἰορδάνου) χειμάῤῥου
XIV.	1.	αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
—	2.	ἐν χειρὶ Μωυσῆ) τῷ Ἰησοῦ
—	4.	αὐτῶν τοῖς) αὐτοῖς τοῖς
—	5.	οἱ υἱοὶ) τοῖς υἱοῖς
—	7.	ἀπεκρίθην) ἀπεκρίθησαν
—	9.	μου) ἡμῶν
XV.	1.	τῆς ἐρήμου Σὶν) τῶν ὁρίων Σὶμ
—	3.	Ἐσρὼν) Ἐσρὼμ
—	6.	Βαιθαγλὰ) Βαιθαλὰ

Κεφ.	Στίχ.	
XV.	7.	ἐπὶ Γαλγὰλ) ἀπὸ Γαλγὰλ
—	-	Ἀδομμὶμ) Ἀδομμὶ
—	10.	ἀπὸ Βαὰλ) ἐπὶ Βαὰλ
—	11.	Σακκαρῶνα) Ἀκκαρῶνα
—	13.	μητρόπολιν) μητρόπολις
—	21.	πόλεις) πόλις
—	-	πρὸς τῇ φυλῇ) πρώτη φυλῆς
—	-	Καβσεὴλ) Καθεὴλ
—	-	Ἐδραὶμ) Ἐδραὶν
—	25.	Ἀσερὼν) Ἀσερὼμ
—	26.	Μωλαδὰ) Μωδαδὰ
—	28.	Βηρσαβεὲ) Βηρσαβεὲθ
—	30.	Χεσὶλ) Χασεὶρ
—	-	Ἑρμὰ) Ἑρμὰλ
—	35.	Ὀδολλὰμ) Ὀδολλὰ
—	36.	Σαγαρεὶμ) Σαργαρεὶμ
—	37.	Σεννὰν) Σεννὰμ
—	38.	Ἰεκθαὴλ) Ἰεχθαὴλ
—	39.	Βαχὰθ) Μαχὰθ
—	40.	Χαββὼν) Χαββὰ
—	44.	Ἀχζὲβ) Ἀχσὲκ
—	46.	Ἀσδὼθ) Ἀσδὼμ
—	51.	ἕνδεκα) δέκα
—	54.	Ἀρβὸ) Ἀρβοὰ
—	57.	Ἀκεὶν) Ἀκεὶμ
—	-	δέκα) ἐννέα
—	62.	ἡ) αἱ
—	-	ἕξ) ἑπτὰ
XVI.	6.	περιελεύσεται) παρελεύσεται
—	-	Ἰανωχὰ) Ἰανὼ
—	8.	Ταπφὲ) Ἐφφὲ
XVII.	2.	Ἀβιέζερ) Ἀχιέζερ
—	-	Ἐλὲκ) Φελὲκ
—	-	Ἐσριὴλ) Ἐριὴλ
—	3.	Μααλὰ) Μαλὰ
—	-	Αἰγλὰ) Αἰγλὰμ
—	7.	πηγὴν) τὴν γῆν
—	9.	Κανὰ) Κανὰι
—	-	Ἰαρεὶμ) Ἰασὶρ
—	11.	Μαγεδδὼ) Μαγεδδὼρ

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
II.	17.	παρεμβαλȣ̃σιν) παρεμβάλȣσιν
—	20.	αὐτῶν φυλὴ) φυλῆς
—	22.	φυλὴ) φυλῆς
—	25.	Ἀμισαδαΐ) Σαμισαδαὶ
—	29.	φυλὴ) φυλῆς
III.	3.	ἐτελείωσεν) ἐτελείωσαν
—	9	μοι) μόνοι
—	13.	ἡγίασα) ἡγίασας
—	19.	Ἀμρὰμ) Ἀμβρὰμ
—	20.	Μουσί) Ὀμȣσὶ
—	23.	δῆμοι) υἱοὶ
—	24.	Λαήλ) Δαὴλ
—	27.	Ἀμραμεὶς) Ἀμβραὰμ εἶς
—	-	Ἰσσααρεὶς) Σαὰρ εἶς
—	-	Ὀζιηλεὶς) Ὀζιὴλ εἶς
—	33.	Μουσί) Ὀμȣσὶ
IV.	5.	κιβωτὸν) σκηνὴν
—	9.	ὅσοις) ὅσοι
—	14.	ὅσοις) ὅσοι
—	23.	ἐν τῇ σκηνῇ) τῆς σκηνῆς
—	31.	ὑπ' αὐτῶν) ὑπ' αὐτȣ̃
—	32.	κάλους) κλάδȣς
—	35.	ἐν τῇ σκηνῇ) τῆς σκηνῆς
—	36.	ἑπτακόσιοι) τριακόσιοι
—	48.	ὀγδοήκοντα) πεντήκοντα
V.	2.	παρεμβολῆς) συναγωγῆς
—	7.	ἐποίησε) ἥμαρτε
—	9.	κατὰ) καὶ
—	19.	ὑπὸ) πρὸς
VI.	2.	ὡς) ὃς
—	4.	πάντων) πασῶν
—	-	οἴνȣ) οἶνον
—	12.	ὅτι) ὅτε
—	13.	αὐτὸν) αὐτὸς
—	18.	ὑπὸ) ἐπὶ
VII.	86.	τῷ ἁγίῳ) τῶν ἁγίων
—	88.	αὐτό) αὐτὸν

Κεφ.	Στίχ.	
VIII.	7.	ἁγνισμὸν) ἁγνιασμὸν
—	19.	προσεγγιζόντων) προσεγγίζων τῶν
IX.	15.	σκηνῆς) γῆς
X.	9.	σημανεῖτε) σαλπιεῖτε
—	25.	Ἀμισαδαΐ) Μισαδαΐ
XI.	11.	ὁρμὴν) ὀργὴν
—	12.	αὐτὸν) αὐτȣ̀ς
—	31.	ἐπὶ τῆς) ἀπὸ τῆς
—	32.	τὴν ἐπαύριον) τῇ ἐπαύριον
XII.	8.	Κυρίȣ) μȣ
—	9.	ἀπῆλθε) ἀπῆλθον
—	15.	ἐκαθαρίσθη) καθερίσθη
XIII.	5.	Ζαχȣ́ρ) Ζαχρȣ́
—	23.	Ἀχιμὰν) Ἀχικὰμ
—	-	Σεσσὶ) Σεμεὶ
—	24.	ἀπ' ἐπ'
—	32.	αὐτȣ̃) αὐτῶν
—	33.	ἔνστασιν) ἔκστασιν
XIV.	11.	πιστεύσουσι) πιστεύȣσι
—	16.	τὸν λαὸν τȣ̃τον) αὐτȣ̀ς
—	17.	ἰσχύς) χεὶρ
—	33.	πορνείαν ὑμῶν) πορνείαν αὐτῶν
—	45.	ἐτρέψαντο) ἐτρέψατο
XV.	2.	κατοικήσεως) κατασχέσεως
—	3.	ὁλοκαύτωμα) ὁλοκαυτώματα
—	11.	ποιήσει) ποιήσεις
—	20.	ἀπαρχὴν) ἀπαρχῶν
—	22.	διαμάρτητε) διαμαρτύρητε
—	23.	κατὰ πάντα ἃ) καθ' ἃ
—	26.	πάσῃ) πᾶσα ἡ
XVI.	6.	αὐτȣ̃) ἑαυτȣ̃
—	11.	τίς) τι
—	13.	ἐκ γῆς ῥεȣ́σης) εἰς γῆν ῥέȣσαν
—	-	εἶ) σὺ
—	18.	ἔλαβον) ἔλαβεν
XVII.	3.	Ἀαρὼν) αὐτȣ̃

Κεφ.	Στίχ.	
XVII.	5.	ἀπ' ἐμȣ̃) ἀπὸ σȣ̃
—	8.	ἐξήνεγκε) ἐξήνθησε
XVIII.	15.	πᾶν) πᾶς
—	28.	ἀφαίρεμα Κυρίȣ) ἀφαίρεμα Κυρίῳ
—	30.	ἐρεῖς) ἐρεῖτε
—	32.	οὐ λήψεσθε) ȣ̓̃τοι λήμψονται
XIX.	12.	ἔσται) ἐστὶν
—	15.	ȣ̓χὶ) ȣ̓κ ἔχει
—	18.	τραυματίȣ) τραύματος
XX.	19.	τε) δὲ
XXI.	12.	Ζαρέδ) Ζαρέ
—	15.	κατοικῆσαι) κατοικίσαι
—	25.	αὐτῇ) αὐταῖς
—	32.	κατελάβοντο) κατελάβετο
—	35.	ἐπάταξαν) ἐπάταξεν
—	-	αὐτȣ̃) αὐτῶν
XXII.	30.	ȣ̔́τως) τȣ̃το
—	38.	τὸ στόμα) τὴν καρδίαν
XXIII.	10.	τȣ̃το) τȣ́των
XXIV.	20.	σπέρμα αὐτȣ̃) σπέρμα αὐτῶν
—	24.	ἐξελεύσονται) ἐξελεύσεται
XXV.	4.	ἡλίου) λαȣ̃
—	13.	αὐτὸν) αὐτȣ̃
—	-	αἰωνίας) αἰωνίȣ
—	15.	Ὀμμὼθ) Σομμὼθ
XXVI.	6.	Ἀσρὼν) Ἀσρὼμ
—	7.	τριάκοντα) πεντήκοντα
—	20.	Φαρεσί) Φαρὲς
—	24.	Ἀμβρανί) Ἀμβραμὶ
—	25.	τριακόσιοι) τετρακόσιοι
—	34.	ἑπτακόσιοι) πεντακόσιοι
—	35.	Σȣθαλὰ) Θωσȣταλὰ
—	-	ὁ Σȣθαλαΐ) Θȣσαλαὶ
—	36.	Σȣταλά) Θȣσαλὰ
—	38	Ἀχιρανί) Ἀχιραΐν
—	40.	Νοεμάν) Νοεμὰ
—	41.	τεσσαράκοντα) τριάκοντα

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XXVI.	41.	ἑξακόσιοι) πεντακόσιοι
—	42.	Σαμεὶ) Σαμειδὴ
—	-	Σαμεῒ) Σαμειδηὶ
—	43.	τετρακόσιοι) ἑξακόσιοι
—	47.	τετρακόσιοι) ἑξακόσιοι
—	50.	τετρακόσιοι) τριακόσιοι)
—	58.	Χεβρωνὶ) Χεβρὼν
—	-	Μȣσὶ) Ὀμȣσὶ
—	63.	εἶ) ὅτι
XXVII.	14.	Σὶν) Σινᾶ
XXVIII.	10.	ὁλοκαύτωμα) ὁλοκαυτώματος
—	11.	ὁλοκαύτωμα τῷ) ὁλοκαυτώματα
—	14.	αὐτῶν) αὐτῷ
—	24.	ἑπτὰ) δύο
XXIX.	8.	ἄμωμοι) ἀμώμȣς
—	36.	ὁλοκαύτωμα κάρπωμα) ὁλοκαυτώματα καρπώματα
XXX.	7.	εὐχαὶ) εὐχὴ
—	9.	ἀπ') ἐπ'
XXX.	11.	ὃν ὡρίσατο) ὃ
—	14.	ψυχὴν) αὐτὴν
XXXI.	6.	υἱὸν) υἱὸς
—	8.	ῥομφαίᾳ) ῥομφαίαις
—	49.	ἡμῖν) ἡμῶν
—	54.	εἰσήνεγκαν) εἰσήνεγκεν
XXXII.	2.	ἄρχοντας) ἄνδρας
—	3.	Ἀταρὼθ) Ἀταρὼν
—	-	Ναμρὰ) Ἀμβρὰμ
—	-	Βαιὰν) Βαμὰ
—	7.	διαβῆναι) ἀναβῆναι
—	19.	ἐν αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
—	21.	ἕως) ὡς
—	25.	ἡμῶν) ἡμῖν
—	31.	σȣ) αὐτȣ̃
—	32.	ἡμῶν) ἡμῖν
—	36.	Ναμρὰ Ἀμβρὰν
—	-	καὶ ἐπαύλεις) πόλεις
—	38.	Ναβὼ Βαμὼ
—	-	περικεκυκλωμένας περικεκαλυμμένας
—	42.	Κανὰθ Κααναθ
XXXIII.	2.	ἀπάρσεις) ἐπάρσεις
—	12.	Ῥαφακά) Ῥαφακάν
—	24.	ἐξ Ἀρσαφὰρ) ἐκ Σαρσαφὰρ
XXXIII.	29.	Ἀσεμωνᾶ) Ἀσελμωνᾶ
—	30.	Ἀσεμωνᾶ) Ἀσελμωνᾶ
—	42.	Φινών) Φινὼ
—	43	Φινὼν) Φινὼ
—	56	αὐτοῖς) αὐτȣ̀ς
XXXIV.	3.	λίβα) βοῤῥᾶ
—	4.	Ἀσεμωνᾶ) Ἀσελμωνᾶ
—	5.	Ἀσεμωνᾶ) Σελμωνᾶ
—	8.	καταμετρήσετε) καταμετρηθήσεται
—	10.	Σεπφαμά) Σεπφαμὰρ
—	11.	Σεπφαμὰ Ἀρβηλά) Σεπφαμὰρ Βηλὰ
—	22.	Ἐγλί) Ἐκλὶ
—	29.	καταμερίσαι) καταμετρῆσαι
XXXV.	21.	ἀποκτενεῖ) πατάξει
—	25.	ἔχρισεν) ἔχρισαν
XXXVI.	3.	προστεθήσεται) προστεθήσονται
—	4.	ἄφεσις) ἀφαίρεσις
—	11.	Μααλά) Μαλαὰ
—	12.	υἱοῦ) υἱῶν

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟΜΙΟΝ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	19.	Χωρήβ) Σοχὼθ
—	22.	εἰσπορευτόμεθα) εἰσπορευόμεθα
—	30.	ὀφθαλμȣ̀ς ὑμῶν) ὀφθαλμȣ̀ς αὐτῶν
II.	10.	Ὀμμεὶν) Ὀομμεὶν
—	11.	Ὀμμεὶν) Ὀμμιεὶν
—	22.	ἐξέτριψε) ἐξέτριψαν
—	31.	πρὸ προσώπȣ σȣ) σοι
III.	1.	τὴν) τῆς
—	8.	Ἀρερμών) Ἀερμὼν
—	9.	Ἀρερμὼν) Ἀερμὼν
—	10.	Σελχᾶ) Ἔλχᾶ
IV.	1.	κριμάτων) ῥημάτων
IV.	23.	Προσέχετε ὑμῖν) Προσέχετε ὑμεῖς
—	27.	ὀλίγοι) ὀλίγῳ
—	29.	καρδίας σȣ) καρδίας ὑμῶν
—	49.	ὑπὸ) ἀπὸ
V.	5.	τὰ ῥήματα) ἐνώπιον
—	9.	ἁμαρτίαν) ἁμαρτίας
—	15.	σοι) σε
VI.	24.	πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα) κρίματα
—	-	εὖ ᾖ ἡμῖν) πολυήμεροι ὦμεν
VIII.	12.	οἰκοδομήσας) ᾠκοδόμησας
IX.	2.	εὐμήκη) εὐμήκεις
IX.	7.	ἐκ γῆς) ἐξ
—	12.	χώνευμα) χωνευτὰ
—	28.	ἐξήγαγες) ἐξήγαγεν
X.	1.	ὥσπερ) ὑπὲρ
—	-	ξυλίνην) λιθίνην
—	9.	ἔστι) ἔσται
—	11.	αὐτῶν) ὑμῶν
—	18.	ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον) ἀγαπᾷν τὸν πλησίον
XI.	3.	βασιλεῖ) βασιλέως
—	5.	ἕως) ὡς
—	10.	ἐκπεπόρευσθε) ἐκπορεύεσθε
—	19.	καθημένȣ) καθημένȣς

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXVIII. 52. ἧς) αἷς
— 66. κρεμαμένη σοι) κεκραμένη
XXIX. 12. ἐν τῇ διαθήκῃ) τὴν διαθήκην
— 16. παρήλθετε) παρήλθομεν
— 18. ἐν χολῇ) ἐνοχλῇ
— 20. τȣ́τῳ) τȣ́τȣ
— 23. Σεβωῒμ) Σεβοεὶν
— 27. τέτῳ) τέτȣ
XXX. 12. ἡμῖν εἰς) ἡμῶν εἰς
— 19. ζωὴν ἵνα) εὐλογίαν ἵνα
XXXII. 8. ὡς) ἓς
— 10. γῇ) τῇ
— 11. ἐπεπότησε) ἐπεπόθησε
— 12. αὐτȣ͂) αὐτῶν
— 31. εἰσὶν) ἔϛιν
— 37. ἑαυτῶν) σαυτῶν
— 42. ἐχθρῶν) ἐθνῶν
XXXIII. 11. πάταξον) κάταξον
— 13. ὡρῶν) ὀρέων
— 19. ἐπικαλέσεσθε) ἐπικαλέσασθε
— 21. λαῶν) αὐτῶν
— 28. πηγὴ) ἐπὶ γῆς
XXXIV. 6. ταφὴν) τελευτὴν

ΥΗ

Κεφ. Στίχ.
VIII. 24. Ἰησȣ͂ς) αὐτȣ̀ς
— 29. αὐτὸ) αὐτὸν
— 31. θυσίας) θυσίαν
IX. 14. τȣ͂ ἐπισιτισμȣ͂) τȣ̀ς ἐπισιτισμȣ̀ς
— - Κυρίȣ) Κύριον
X. 5. Ὀδολλὰμ) Ὀδολλὰχ
— 13. ἔθνος) ὁ Θεὸς
— 18. καταϛήσατε) καταϛήσετε

Κεφ.	Στίχ.	
X.	21.	ἀπεστράφη) ἐπεστράφη
—	27.	καθεῖλαν) καθεῖλεν
—	28	ἔλαβεν Ἰησοῦς) ἔλαβον
—	-	ἐφόνευσεν) ἐφόνευσαν
—	29.	Ἰσραὴλ) ὁ λαὸς ὁ
—	-	ἐν) ἐν
—	-	Λεβνὰ) Λεβμνὰ
—	-	Λεβνά) Λεβμνά
—	31.	Λεβνὰ) Λαβμνὰ
—	-	περιεκάθισεν) περιεκάθισαν
—	32.	Λεβνά) Λαβμνά
—	39.	Λεβνὰ) Λεβμνὰ
—	42.	τούτους, καὶ) αὐτοῦ τοὺς κατὰ
XI.	1.	Ἀχσὰφ) Ἀχὶφ
—	2.	Ἄραβα) Ῥαβὰθ
—	3.	γῆν) τὴν
—	5.	Μεῤῥὼμ) Μεῤῥὼν
—	6.	τετρωμένους) τετροπωμένους
—	7.	Μεῤῥὼμ) Μαῤῥὼν
—	-	ἐπέπεσαν) ἔπεσαν
—	8.	καὶ κατέκοψαν) κατέκοψεν
—	11.	ἀπέκτειναν) ἀπέκτεινεν
—	-	ἐξωλέθρευσαν) ἐξωλέθρευσεν
—	14.	ἀνθρώπους) αὐτοὺς
—	-	ἀπόλεσαν) ἀπόλεσεν
—	16.	ὄρος) ὅριον
—	17.	Βααλγὰδ) Βαλγὰδ
—	19.	πάντα) πάντας
—	22.	τῶν Ἐνακὶμ) τῷ Ἐνακὶμ
—	-	Γάζῃ) Γαζὴβ
—		Ἀσεδὼθ) Ἀδὼθ
XII.	1.	ἀνεῖλον) ἀνεῖλεν
—	2.	καὶ μέσον) κατὰ μέρος
—	3.	Βηθ-Ἁσιμὼθ, καὶ ἀπὸ) Σιμὼθ, ὑπὸ
—	4.	βασιλέως) βασιλεὺς
—	5.	Σελχὰ) Ἀσελχὰ
—	7.	Βααλγὰδ) Βαλγὰδ

Κεφ.	Στίχ.	
XII.	8.	Ἀσηδὼθ) Μηδὼθ
—	-	Ναγὲβ) Ἀγὲβ
—	9.	Βαιθὴλ) Γὲθ
—	11.	Ἱεριμοὺθ) Ἱεριμοῦ
—	12.	Ἐγλὼν) Ἐγλὼμ
—	15.	Λεβνὰ) Λεβμνὰ
—	23.	Δὼρ) Ἀδδὼρ
—	-	Γελγὲλ) Γελγεὰ
—	24.	Θερσὰ) Θερμὰ
—	-	τριάκοντα) εἴκοσι
—	-	εἷς) ἐννέα
XIII.	5.	Βααλγὰδ) Γαλγὰλ
—	8.	δέδωκεν αὐτοῖς) δέδωκεν αὐτὴν
—	11.	Σελχά) Ἐλχά
—	16.	αὐτοῖς) αὐτῷ
—	17.	Μισὼρ) Βισὼρ
—	-	Βεελμεὼν) Βελαμὼν
—	19.	Ἐμὰκ) Ἐνὰκ
—	20.	Βηθασιμοὺθ) Βησιμοὺθ
—	21.	Σηὼν) Σηὼρ
—	-	Μαδιὰν) Μαδιὰμ
—	-	ἄρχοντας) ἄρχοντα
—	26.	Βοτανὶμ) Βοτανὶν
—	27.	ἐν Ἔμεκ) Νέμεκ
—	-	Βηθναμρὰ) Βηθαμνὰ
—	-	Σωχὼθ) Σωχὼ
—	-	ὁριεῖ) μεριεῖ
—	28.	αἱ κατὰ) καὶ κατὰ
—	30.	Βασὰν) Βασὰ
—	31.	Ἀσταρὼθ) Ἀσταρὼμ
—	32.	Ἰορδάνου) χειμάῤῥου
XIV.	1.	αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
—	2.	ἐν χειρὶ Μωυσῆ) τῷ Ἰησοῦ
—	4.	αὐτῶν τοῖς) αὐτοῖς τοῖς
—	5.	οἱ υἱοὶ) τοῖς υἱοῖς
—	7.	ἀπεκρίθην) ἀπεκρίθησαν
—	9.	μου) ἡμῶν
XV.	1.	τῆς ἐρήμου Σὶν) τῶν ὁρίων Σὶμ
—	3.	Ἐσρὼν) Ἐσρὼμ
—	6.	Βαιθαγλὰ) Βαιθαλὰ

Κεφ.	Στίχ.	
XV.	7.	ἐπὶ Γαλγὰλ) ἀπὸ Γαλγὰλ
—	-	Ἀδομμὶμ) Ἀδομμὶ
—	10.	ἀπὸ Βαὰλ) ἐπὶ Βαὰλ
—	11.	Σακκαρῶνα) Ἀκκαρῶνα
—	13.	μητρόπολιν) μητρόπολις
—	21.	πόλεις) πόλις
—	-	πρὸς τῇ φυλῇ) πρώτη φυλῆς
—	-	Καβσεὴλ) Καθεὴλ
—	-	Ἐδραΐμ) Ἐδραΐν
—	25.	Ἀσερὼν) Ἀσερὼμ
—	26.	Μωλαδὰ) Μωδαδὰ
—	28.	Βηρσαβεὲ) Βηρσαβεὲθ
—	30.	Χεσὶλ) Χασεὶρ
—	-	Ἑρμὰ) Ἑρμὰλ
—	35.	Ὀδολλὰμ) Ὀδολλὰ
—	36.	Σαγαρεὶμ) Σαργαρεὶμ
—	37.	Σεννὰν) Σεννὰμ
—	38.	Ἰεκθαὴλ) Ἰεχθαὴλ
—	39.	Βαχὰθ) Μαχὰθ
—	40.	Χαββὼν) Χαββὰ
—	44.	Ἀχζὲβ) Ἀχσὲκ
—	46.	Ἀσδὼθ) Ἀσδὼμ
—	51.	ἕνδεκα) δέκα
—	54.	Ἀρβὸ) Ἀρβοὰ
—	57.	Ἀκεὶν) Ἀκεὶμ
—	-	δέκα) ἐννέα
—	62.	ἡ) αἱ
—	-	ἕξ) ἑπτὰ
XVI.	6.	περιελεύσεται) παρελεύσεται
—	-	Ἰανωχά) Ἰανώ
—	8.	Ταπφὲ) Ἐφφοὲ
XVII.	2.	Ἀβιέζερ) Ἀχιέζερ
—	-	Ἑλὲκ) Φελὲκ
—	-	Ἐσριὴλ) Ἐριὴλ
—	3.	Μααλὰ) Μαλὰ
—	-	Ἀιγλὰ) Αἰγλὰμ
—	7.	πηγὴν) τὴν γῆν
—	9.	Κανὰ) Κανὰι
—	-	Ἰαρεὶμ) Ἰασὶρ
—	11.	Μαγεδδὼ) Μαγεδδὼρ

Κεφ.	Στίχ.	
XVII.	16.	ἀρκέσει) ἀρκεῖ
XVIII.	1.	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	-	ἐκρατήθη) ἐκραταιώθη
—	7.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	11.	Βενιαμὶν) Μανασσῆ
—	12.	ἀπὸ Βοῤῥᾶ) ἐπὶ Βοῤῥᾶ
—	14.	περιελεύσεται) διελεύσεται
—	16.	Γαι-Ἐννὸμ) Γαιοννὸμ
—	17.	Σαμὲς) Σαμὲ
—	-	Γαλιλὼθ) Ἀγαλιλὼθ
—	-	Βαιὼν) Βαὰμ
—	19.	Βαιθαγλὰ) Βαιθαλαγὰ
—	23.	Ἁφαρὰ) Ἁφὰρ
XIX.	3.	Ἀσερσουὰλ) Σαρσουλὰ
—	5.	Σεκελὰγ) Σεκελὰ
—	7.	Ἐεθὲρ) Βεθὲρ
—	10.	Σαρείδ) Σαρθίδ
—	11.	Δαβασαῒθ) Δαβαθαὶ
—	12.	Σαμὲς) Σαμὲ
—	-	Θαβὼρ) Βαθὼρ
—	13.	Κασὶν) Κασὶμ
—	16.	αὗται) αὐτῶν
—	19.	Ἀναχαρὲθ) Ἀῤῥανὲθ
—	20.	Αἰμὲς) Ἀεμὲ
—	22.	Θαβὼρ) Θαβὼθ
—	25.	Βατὲν) Βατνὲ
—	26.	Μασάλ) Μασάψ
—	33.	Μεελὲφ) Μελὲφ
—	-	Λακοὺμ) ἄκρου
—	38.	Μαγδαλιὴλ) Μαγδαλιὴ
—	-	Βαιθ-Ἀνὰθ) Βαιναθὰθ

Κεφ.	Στίχ.	
XIX.	38.	Βαιθ-Σαμός) Θασμοῦς
—	40.	τῇ φυλῇ υἱῶν Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν) τῷ Δὰν
—	42.	Αἰαλὼν) Ἰααλὼν
—	44.	Βααθὼθ) Βααλὼν
—	47.	Ἐλὼν) Ἐλὼμ
—	50.	Θαμναθσαρὰχ) Θαμναθσαρὰ
XX.	4.	αὐτοῦ) τούτους
—	5.	ὅτε) ὅτι
—	6.	ϛῇ) τῆς
XXI.	6.	Γηρσὼν) Γηρσὼρ
—	9.	ἐπεκλήθησαν) ἐπεκληρώθησαν
—	13.	αὐτῇ καὶ τὴν) αὐτὴν καὶ τὴν
—	14.	αὐτῇ) αὐτὴν
—	-	αὐτῇ) αὐτὴν
—	17.	τὴν) τῆς
—	-	αὐτῇ) αὐτὴν
—	18.	αὐτῇ πόλεις) αὐτὴν πόλεις
—	22.	αὐτῇ πόλεις) αὐτὴν πόλεις
—	23.	αὐτῇ καὶ τὴν) αὐτὴν καὶ τὴν
—	24.	Αἰλὼν) Ἰαλὼν
—	25.	Βαιθσὰν) Βαιθσὰ
—	26.	αὐταῖς) αὐτὰς
—	27.	τὴν πόλιν τὴν ἀφωρισμένην) τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας

Κεφ.	Στίχ.	
XXI.	27.	Βεεσθαρὰ) Βεεθαρὰ
—	28.	αὐτῇ) αὐτὴν
—	34.	Ἰεκναὰμ) Ἐκνὰμ
—	37.	Μαφὰ) Μασφὰ
—	42.	Θαμνασαρὰχ) Θαμνασαχὰρ
—	-	ἔθηκεν) ἔθηκαν
—	-	Θαμνασαράχ) Θαμνασαχάρ
XXII.	7.	ἡμίσεσι) ἡμίσει
—	-	ἡμίσεσιν) ἡμίσιν
—	9.	ἐν γῇ) ἐκ γῆς
—	15.	γῆν) τὴν
—	19.	μιαρὰ) μικρὰ
—	-	ὑμῖν εἰς) ἐπὶ
—	-	σκηνὴ) κιβωτὸς
—	26.	οὐχ) οὐκ
—	27.	γενεῶν) τέκνων
—	28.	ἐχ) οὐκ
—	34.	τῷ Ῥουβὴν) τοῦ Ῥουβὴν
XXIII.	2.	καὶ τὴν) κατὰ τὴν
—	5.	ἀποστελεῖ) ἀποστείλῃ
—	-	κατακληρονομήσετε) κατακληρονομήσατε
—	12.	προστεθῆτε) ὑπολειφθῆτε
—	-	ὑμῖν) ὑμεῖς
XXIV.	8.	παρετάξαντο) παρετάξατο
—	12.	βασιλεῖς) πόλεις
—	17.	Κύριος) καὶ
—	30.	Θαμναθσαρὰχ) Θαμνασαχὰρ

ΚΡΙΤΑΙ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	3.	πολεμήσωμεν) πολεμήσω
—	4.	Βεζὲκ) Βαζὲκ
—	5.	ἐπάταξαν) ἐπάταξε
—	8.	ἐν Ἰερουσαλὴμ) τὴν Ἰερουσαλὴμ
—	10.	Καριαθαρβὸκ) Καριαρβὸκ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	10.	Σεοστὶ) Γεθθὶ
—	-	Ἀχιμὰν) Ἀχιμαὰμ
—	-	Θολαμοὶ) Θαμεὶ
—	13.	Κενὲζ) Κενὲχ
—	14.	αἰτῆσαι) αἰτήσας
—	16.	Ἰωβὰβ) Ἰωὰβ
—	17.	Σεφὲθ) Σεφὲρ
—	19.	αὐτοῖς) αὐτὴν

Κεφ.	Στίχ.	
I.	20.	ἔδωκαν) ἔδωκεν
—	27.	Βαιθσὰν) Βαιθὴλ
—	30.	Κετρὼν) Χεβρὼν
—	31.	Ἀαλὰφ) Δαλὰφ
—	32.	Ἀχαζεὶβ) Ἀχενδεὶ
—	-	Χελβὰ) Σκεδιὰν
—	33.	Βαιθενὲθ) Βεθενὲκ
—	36.	ἀπὸ) ἐπὶ

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
II.	2.	κατασκάψετε) κατακαύσετε
—	4.	πάντας υἱοὺς) πάντα
—	-	ἐπῆραν) ἐπῆρεν
—	9.	ὁρίῳ) ὄρει
—	-	Θαμναθαρὲς) Θαμναθαρεῶς
—	14.	ἀπέδοτο) ἀπέδοντο
—	-	ἐχθρῶν αὐτῶν) προνομευόντων
—	15.	ἐπορεύοντο) ἐπόρνευον
—	18.	ὅτε) ὅτι
—	22.	πατέρες αὐτῶν, ἢ οὐ) υἱοὶ Ἰσραήλ
III.	3.	Βααλσερμὼν) Βαλαερμὼν
—	9.	εἰσήκουσεν αὐτῶν) εἰσήκουσαν αὐτοῦ
—	11.	τεσσαράκοντα) πεντήκοντα
IV.	2.	Ἰαβεὶν) Ἰαμεὶν
—	-	Ἀρεισὼθ) Ἀσειρὼθ
—	5.	Ῥαμὰ) Ἰαμὰ
—	7.	Ἰαβεὶν) Ἰαμεὶν
—	9.	εἰς) ἐκ
—	12.	Ἀβινεὲμ) Ἰαβινεὲμ
—	14.	οὐκ) οὐχ
—	22.	ἀπάντησιν) ἀπάντην
V.	6.	Ἀνὰθ) Κενὰθ
—	-	βάσεις) βασιλεῖς
—	12.	ἐξανίστασο) ἐξαναστὰς ὁ
—	13.	Τότε ἐμεγαλύνθη) Πότε ἐμεγάλυνεν
—	15.	Ἐνισχύοντες) Ἐνισχύοντος
—	-	οὕτω Βαρὰκ) ἡγήσεως
—	16.	Μοσφαθάϊμ) Μοσφαιθὰμ
—	-	διελεῖν) διελθεῖν
—	20.	ἐπολέμησαν) ἐπολεμήθησαν
—	-	Σισάρα) Ἰσραήλ
—	21.	Καδημεὶμ) Καδησεὶμ
—	22.	Μαδαρὼθ) Ἀμμαδαρὼθ
—	23.	Καταρᾶσθε) Καταράσαι

Κεφ.	Στίχ.	
V.	24.	Ἰαὴλ) Ἰῆλ
—	-	Χαβὲρ) Χαλὲβ
—	25.	λεκάνῃ) λακάνῃ
—	30.	δυνατοῦ) δυνατοῖ
—	-	βαφῇ) βάθῃ
VI.	11.	ὑπὸ) ἐπὶ
—	-	Ἐφρὰ) Ἐφραθὰ
—	-	Ἰεζρί) Ἀβιεζρί
—	13.	Κύριε) Κύριος Κύριος
—	24.	Ἐφρὰ) Ἐφραθᾷ
—	25.	αὐτῷ) αὐτῆς
—	26.	Μαὼζ) Μαὼχ
—	34.	ἐνέδυσε) ἐνεδυνάμωσε
—	35.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	37	τῇ ἅλωνι) τῷ ἅλωνι
—	39.	τὸν πόκον) τὴν πόκον
VII.	1.	πηγὴν) τὴν γῆν
—	-	βουνοῦ) βωμοῦ
—	-	Μβωρὲ) Ἀβὼρ
—	5.	λάψῃ) λήψῃ
—	-	λάψῃ) λήμψῃ
—	9.	ἀνάστα) ἀνάβηθι
—	19.	ἤγειραν) ἤγειρεν
—	22.	Βαιθ-ασεττὰ) Βασεεττὰ
—	-	Ἀβελ-) Βασελ-
—	-	Ταβάθ) Γαβάθ
—	24.	ὄρει) ὁρίῳ
—	-	Βαιθ-βηρὰ Βαιθ-ηρὰ
—	-	ἕως Βαιθ-βηρα) Βαιθηρὰ
—	25.	Σουρ-ωρὴβ) Σουρ- εὶν
VIII.	4.	τριακόσιοι) διακόσιοι
—	5.	βασιλέων) βασιλέως
—	7.	Βαρκοννείμ) Βαρκομμεὶν
—	10.	Καρκὰρ) Καρκὰ
—	14.	πρὸς αὐτὸν) πρὸς αὐτοὺς
—	16.	ἔλαβεν) ἔλαβον
—	26.	σιρώνων) σιώνων
—	27.	Ἐφρά) Ἐφραΐμ
—	32.	Ἐφρὰ) Ἐφραθὰ
—	33.	Βααλβερεὶθ) Βααλβεὲρ
IX.	5.	Ἐφρὰ) Ἐφραΐμ

Κεφ.	Στίχ.	
IX.	5.	Ἰωαθὰμ) Ἰάθαμ
—	7.	Γαριζείν) Γαζιρείν
—	-	ἐκάλεσαν) ἔκλαυσεν
—	16.	καλῶς) καθὼς
—	21.	Ἰωάθαμ) Ἰώθαμ
—	24.	τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ) αὐτοὺς
—	26.	Γαὰλ) Γαλαὰδ
—	28.	καὶ τί ὅτι) καθότι
—	35.	τῆς πύλης) τῇ πύλῃ
—	37.	Γαὰλ) Γαλαὰδ
—	38.	τίς) ποῦ
—	43.	αὐτοὺς εἰς) αὐτὸν
—	-	ἀγρῷ) αὐτῷ
—	48.	Σελμὼν) Ἑρμὼν
—	50.	προκατελάβετο) προκατελάβοντο
—	51.	ὀχυρὸς) ὑψηλὸς
—	57.	Ἱεροβάαλ) αὐτοῦ
X.	5.	Καμών) Ῥαμμώ
—	16.	εὐηρέστησεν) εὐηρέστησαν
XI.	5.	Γαλαὰδ) Ἰσραὴλ
—	15.	Ἰσραὴλ) Ἰεφθάε
—	19.	βασιλέα τῶν Ἀμορραίων) τὸν Ἀμορραῖον
—	20.	Ἰασὰ) Ἰσραὴλ
—	24.	ἡμῖν) σοι
—	26.	οἰκῆσαι) οἴκῳ
—	-	Ἀροὴρ) Ἰαζὴρ
—	-	τί ὅτι) διότι
—	33.	Μωεὶθ) Σεμωεὶθ
—	35.	αὐτοῦ) αὐτῆς
XII.	1.	Σεφεινὰ) Κεφεινὰ
—	5.	ὅτε) ὅτι
—	6.	εἶπον) εἶπεν
—	9.	γυναῖκας) γυναῖκες
—	13.	Ἐλλὴλ) Σελλὴμ
—	15.	Ἐλλὴλ) Σελλὴμ
XIII.	14.	αὐτῇ) αὐτῷ
—	25.	Ἐσθαόλ) Ἐσθαέλ
XIV.	8.	σώματι) στόματι
—	13.	αὐτό) σου
XV.	2.	ἐμίσησας) ἐμίσησα
—	6.	ἀνέβησαν) ἐνέβησαν

Κεφ. Στίχ.
XV. 8. κατῴκει) κατέβη
— 9. Λεχί) Λευΐ
— 13. ἐν δυσὶ) δύο
— 19. πηγῆς) πληγῆς
XVI. 4. Σωρήκ) Σωρήχ
— - Δαλιλά) Δαλιδά
— 6. Δαλιλά) Δαλιδά
— 10. Δαλιλά) Δαλιδά
— 12. Δαλιλὰ καλώδια) Δαλιδὰ
— 13. Δαλιλά) Δαλιδά
— - ἕως) ὡς
— 14. Δαλιλά) Δαλιδὰ
— - ἐκτάσεως) ἐκστάσεως,
— 15. Δαλιλά) Δαλιδά
— 18. Δαλιλά) Δαλιδά
— - καρδίαν) κακίαν
— 20. Δαλιλά) Δαλιδά

Κεφ. Στίχ.
XVI. 24. ἴδον) ἴδεν
— 26. ἐπιστηρίσομαι) ἐπιστήρισόν με
— 28. ἐκδίκησιν μίαν) ἐκδικησίαν
XVII. 5. Θεραφείμ) Θεραπείν
— 6. εὐθὲς) ἀγαθὸν
XVIII. 2. ἐκ Σαραὰ) ἐξ Ἀραὰ
— 9. τȣ̃ κατακληρονομῆσαι) καὶ κατακληρονομῆσαι
— 14. Θεραφεὶμ) Θεραφεὶν
— 17. Θεραφεὶμ) Θεραφεὶν
— 18. Θεραφεὶμ) Θεραφεὶν
— 20. Θεραφεὶμ) Θεραφεὶν
— 28. Ῥοώβ) Τὼβ
— 31. τῆς γῆς) τȣ̃ Δὰν
XIX. 5. πορεύσεσθε) πορεύȣσθε
— 8. πέμπτη) τρίτη

Κεφ. Στίχ.
XIX. 30. ἐκ γῆς) ἐξ
XX. 10. ἐποίησεν) ἐποίησαν
— 13. Βελιὰλ) Βελιὰμ
— - ἠθέλησαν) ἤκȣσαν
— 30. ἔταξαν υἱοὶ) ἔταξεν
— 32. προσκόπτȣσιν) προκόπτȣσιν
— 38. πυρσὸν) πύργον
— 40. πυρσὸς) πύργος.
— 42. ἔκλιναν) ἔκλεισαν
— 43. κατεπάτησαν) κατέπαυσεν
— 45. ἐξ αὐτȣ̃) ἐξ αὐτῶν
XXI. 5. ἦν) ἐν
— 9. ἐπεσκέπη) ἀπεσκόπει
— 13. ἀπέστειλαν) ἀπέστειλεν
— - τȣ̀ς υἱȣ̀ς Βενιαμεὶν τȣ̀ς) Βενιαμεὶν τὸν

ΡΟΥΘ

Κεφ. Στίχ.
I. 5. ἀπέθανον καί γε) ἀπέθαναν
— 7. ἐξῆλθεν) ἐξῆλθαν
— - ἦν) ἦσαν
— 8. μητρὸς) τȣ̃ πατρὸς
— 9. δῴη) δῷ
— 19. αὐταῖς) αὐτῇ
— 20. πικρὰν) πικρίαν

Κεφ. Στίχ.
II. 2. θύγατερ) θυγάτηρ
— 9. ὅτε) ὅτι
— 16. βαστάσατε αὐτῇ) βαστάξατε αὐτὴν
— 22. θύγατερ) θυγάτηρ
III. 1. θύγατερ) θυγάτηρ
— 8. ἐξέστη) ἐξανέστη
— 10. ἔλεος) ἔλαιον

Κεφ. Στίχ.
III. 10. τȣ̃) τὸ
— 16. θύγατερ) θυγάτηρ
IV. 11. γυναῖκα) γυναῖκαν
— - Ῥαχὴλ) Ῥαχὴν
— - ᾠκοδόμησαν) οἰκοδόμησαν
— 19. Ἀράμ) Ἀῤῥάν
— - Ἀρὰμ) Ἀῤῥὰν

Digitized by Google

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Α.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	3.	Ἁρμαθάιμ) Ἁρμαθὲμ
—	9.	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	11.	ἡμέρας) ἡμέρα
—	18.	εὕροι) εὗρεν
—	21.	ἐν Σηλὼ) Σηλὼμ
—	24.	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	—	Σηλὼ) Σηλὼμ
II.	3.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	8.	λαοῦ) λαῶν
—	14.	τὸ χαλκεῖον) τὸν χαλκὸν
—	-	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	30.	δοξάσω) δοξάζω
—	31.	οἴκῳ σου) οἴκῳ μου
—	32.	Μαὼν) μου ὢν
—	34.	ἥξει) ἥξαι
—	35.	χριστῶν) χριστοῦ
—	36.	ἐν ὀβολῷ) ὀβολοῦ
—	-	τοῦ) σου
III.	3.	ναῷ) οἴκῳ
—	13.	ἀνήγγελκα) ἀνήνεγκα
—	17.	δὴ κρύψῃς) διακρύψεις
—	20.	Βηρσαβεὲ) Βηρσαβεαὶ
—	21.	Σηλὼ) Σηλὼμ
IV.	3.	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	4.	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	-	Χερουβείμ) Χερουβείν
—	9.	πολεμήσετε) πολεμήσατε
—	19.	ὤκλασε) ἔκλαυσε
V.	6.	σύγχυσις) χύσις
VI.	6.	ἐβάρυνεν) ἐβαρύνθη
—	-	ἐξαπέστειλαν) ἐξαπέστειλεν
—	8.	αὐτῇ) αὐτὰ
—	-	ἐξαποστελεῖτε) ἐξαποστείλατε
—	12.	ἐν ᾗ) ἐνὶ
—	-	αὐτῶν) αὐτῆς
VI.	15.	θυσίας) θυσίαν
—	18.	σατραπῶν) σατραπιῶν
—	-	ἐπέθηκαν) ἐπέθεσαν
—	21.	ἀποστέλλουσιν) ἀποστελοῦσιν
VII.	1.	ἡγίασαν) ἠνάγκασαν
—	11.	ἐπάταξαν) ἐπάταξεν
—	-	Βεθχόρ) Βελχώρ
—	16.	ἐκύκλου) ἐκύκλουν
—	-	Μασσηφάθ) Μασηφά
VIII	2.	δικασταὶ) δικαστὰς
—	9.	βασιλεύσει) βασιλεύει
—	13.	ὑμῶν) αὐτῶν
IX.	3.	αἱ) οἱ
—	9.	ἔλεγεν) ἔλεγαν
—	13.	Βαμᾶ) Βανᾶ
—	16.	ἀποστελῶ) ἀποστέλλω
—	19.	ἐξαποστελῶ) ἐξαποστέλλω
—	20.	σοι) σου
—	24.	ὕψωσεν) ἥψησεν
—	-	τέθειται) τέθεσται
—	-	λαοῦ, ἀπόκνιζε) ἀνθρώπου ἀποκνίζει
—	25.	εἰς τὴν πόλιν) ἐν τῇ πόλει
X.	2.	ὁρίῳ) ὄρει
—	6.	μετ᾽) ἐπ᾽
—	11.	εἰδότες) ἰδόντες
—	17.	Μασσηφάθ) Μασηφά
—	21.	Ματταρεὶ) Ματταρεὶτ
—	22.	εἰ ἔρχεται) εἰσέρχεται
—	26.	Γαβαά) Γαβαὰθὰ
XI.	1.	ἐπὶ) ἐπ᾽
—	4	Γαβαὰ) Γαβαὰθὰ
—	9.	ἦλθον) ηλθαν
XI.	11.	ἔπληξαν) ἔπληξεν
—	-	ἐγενήθη καὶ) ἐγενήθησαν
—	15.	ἔθυσαν) ἔθυσεν
XII.	7.	δικάσω) δικαιώσω
—	9.	Ἰαβεὶν) Ἰαβεὶς
—	11.	πεποιθότες) πεποιθώς
XIV.	11.	Μεσσὰβ) Μεσὰβ
—	12.	Μεστὰβ) Μεσὰβ
—	15.	Μεστὰβ) Μεσὰβ
—	25.	Ἰαάρ) Ἰὰρ
—	28.	τὸν λαὸν) τῷ λαῷ
—	33.	Γεθθὲμ) Γεθὲμ
—	34.	ἔσφαζον) ἔσφαξεν
—	36.	διαφαύσῃ) διαφώσῃ
—	-	εἶπαν) εἶπεν
—	38.	προσαγάγετε) προσάγαγε
—	41.	ἀπεκρίθης) ἀπεκρίθη
—	42.	βάλλετε) λάβετε
—	45.	Ἰσραὴλ) Ἱερουσαλὴμ
XV.	2.	Ἀμαλὴκ) Ἀμαλὴχ
—	4.	διακοσίας) δέκα
—	5.	Ἀμαλὴκ) Ἀμαλὴχ
—	8.	Ἱερεὶμ) Ἡρεὶμ
—	9.	ἐβούλοντο) ἐβούλετο
—	-	ἐξωλέθρευσαν) ἐξωλέθρευσεν
—	12.	ἀπηγγέλη) ἀπήγγειλεν
—	13.	πρῶτα) πρόβατα
—	22.	ὁλοκαυτώματα) ὁλοκαύτωμα
—	-	θυσίας) θυσία
—	23.	ὀδύνην) ὀδύνη
—	-	πόνους) πόνος
XVI.	1.	βασιλέα) βασιλεύειν
—	7.	ἐπιβλέψῃς) ἐπιστρέψῃς

Κεφ.	Στίχ.	
XVI.	15.	Σαοὺλ) αὐτοῦ
—	16.	εἰδότα) ἰδόντα
—	-	ψαλῇ) ψάλλειν
—	18.	σοφὸς) συνετὸς
—	-	εἴδει) ἰδεῖν
XVII.	1.	Σοκχὼ) Σογχὼ
—	-	Σοκχὼ) Σογχὼ
—	5.	περικεφαλαῖα) περικεφαλαίαν
—	7.	ἑξακοσίων) ἑξακόσιοι
—	17.	τοῦ ἀλφίτου) τούτου
—	18.	τρυφαλίδας) στρυφαλίδας
—	23.	ὁ μεσαῖος) Ἀμεσσαῖος
—	25.	ὀνειδίσαι) ὀνείδισεν
—	39.	ἀφαιροῦσιν) διαφεροῦσιν
—	46.	ἀποκτενῶ) ἀποκτείνω
XVIII.	19.	Ἀδριὴλ) Ἰσραὴλ
XIX.	1.	τὸν Δαυὶδ) αὐτὸν
—	2.	ἠρᾶτο) ἡρεῖτο
—	10.	διεσώθη) ἐξεσπάσθη
—	17.	θανατώσω) θανατῶ
—	22.	ἔρχεται) ἔρχονται
—	23.	εἰς) ἐν
XX.	1.	Δαυὶδ) Ἰσραὴλ
—	2.	σοὶ) σὺ
—	5.	κρυβήσομαι) πορεύσομαι
—	6.	ἀπ' ἐμοῦ) ἀπὸ τοῦ
—	9.	μηδαμῶς σοι) μηδαμῶς σὺ
—	12.	ᾖ) ἦν
—	-	ἀποστελῶ) ἀποστέλλω
—	13.	ἐξαποστελῶ) ἐξαποστέλλω
—	19.	Ἐργὰβ) ἔργον
—	29.	νῦν εἰ) νυνὶ
XXI.	1.	Ἀβιμέλεχ τὸν) Ἀμιμέλεχ τὸν
—	6.	τοῦ προσώπου) τοῦ προφήτου
XXI.	9.	εἰλυμένη) εἰλημμένη
—	13.	κατέῤῥει) κατέρει
XXII.	3.	Μαοσηφὰ) Μασηφὰ
—	6.	Ῥαμᾷ) Ῥαμμᾷ
—	9.	Ἀβιμέλεχ) Ἀμιμέλεχ
—	13.	ἐπερωτᾷν αὐτῷ) ἐπερωτᾷν αὐτὸν
—	15.	ἢ σήμερον) ὡς σήμερον
—	17.	ἀπαντῆσαι) ἁμαρτῆσαι
—	18.	ἐπεστράφη) ἀπεστράφη
XXIII.	1.	ἅλωας) ἅλω
—	7.	ἀποκέκλεισται) ἀποκέκλιται
—	15.	ἐξέρχεται) ἔρχεται
—	19.	Μεσσαρὰ) Μεσαρὰ
—	23.	πορεύσομαι) πορευσόμεθα
—	-	πάσαις) πᾶσιν
—	26.	μέρους) μέσου
—	-	μέρους) μέσου
XXIV.	1.	ἀνέβη) ἀνέστη
—	7.	παρὰ Κυρίου) παρὰ Κυρίῳ
—	21.	βασιλεία) βασιλέα
—	23.	Μεσσαρὰ) Μεσαρὰς
XXV.	9.	πρὸς) τῷ
—	10.	ἀπεκρίθη) εἶπεν
—	-	εἶπε) ἀπεκρίθη
—	18.	τοὺς) τὰς
—	24.	τῶν λόγων) τὸν λόγον
—	25.	οὕτως) αὐτὸς
—	26.	κύριέ μου) κύριέ σου
—	31.	αὐτῇ) αὐτήν
—	37.	ὡς) ἕως
—	39.	Ἀβιγαίας) Ἀβιγαίᾳ
—	40.	Ἀβιγαίαν) Ἀβιγαία
—	43.	Ἰεζραὲλ) Ἰζιαὲλ
—	44.	Γαλλείμ) Γαλλεί
XXVI.	2.	ἀνέστη) κατέβη
—	-	κατέβη) ἐπορεύθη
XXVI.	6.	εἰσπορεύσομαι) εἰσπορεύομαι
—	11.	ἐπενεγκεῖν) ἐπήνεγκεν
—	-	ἀπέλθωμεν) ἀπήλθωμεν
—	19.	ἐστηρίχθαι) ἐστηρίσθαι
—	25.	εὐλογημένος) εὐλογημένον
XXVII.	1.	ἀνῇ ἀπ' ἐμοῦ) ἦλθεν
—	3.	Ἰεζραηλίτις) Εἰζραηλειτις
—	5.	καθήσομαι) κάθισόν με
—	7.	τέσσαρας) τέσσαρες
—	8.	Ἀμαληκίτην) Ἀμαλακίτην
—	9.	ἐπέστρεψεν) ἐπέστρεψαν
—	12.	μοι) μου
XXVIII.	4.	Σωνάμ) Γωναμάν
—	17.	διαῤῥήξει) διαρέξει
—	24.	αὐτήν) αὐτό
XXIX.	3.	βασιλέως) φυλῆς
—	11.	ἐπὶ Ἰεζραηλ) πρὸς Ἰτραήλ
XXX.	8.	εἰ καταλήψομαι) καὶ καταλήψομαι
—	9.	ἔρχονται) ἔρχεται
—	12.	δύο) διακοσίους
—	14.	Σικελάγ) Σικελὰ
—	17.	ἔφυγον) ἔφυγαν
—	19.	πάντα) πάντας
—	21.	Βοσὸρ) Βεχὼρ
—	22.	ἀπαγέσθωσαν) ἐπαγέσθωσαν
—	-	ἀποστρεφέτωσαν) ἐπιστρεφέτωσαν
—	30.	Ἑρμᾷ) Ῥαμμᾷ
XXXI.	2.	Μελχισοὺ) Μελχιροὺ
—	4.	ἀποκεντήσωσι) ἀποκεντήσουσιν
—	12.	ἀνέστησαν) ἀνέστη

Digitized by Google

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Β

Κεφ.	Στίχ.	
I.	3.	παραγίνη) παραγίνου
—	4.	ἀπέθανον, καὶ) ἀπέθανεν
—	9.	θανάτωσον) θανατώσεις
—	16.	λέγον) λέγων
—	18.	Ἰούδα) Ἰσραὴλ
—	20.	Μὴ ἀναγγείλητε) ἀναγγείλατε
—	21.	ἐχρίσθη) ἐχρήθη
—	24.	χρύσεον) χρυσίον
II.	5.	τοῦτο) τοῦ θεοῦ
—	9.	Θασουρὶ) Θασὲρ
—	-	Ἰζραὴλ) Ἰσραὴλ
—	10.	Ἰσβοθὲ) Ειεβοθαὶ
—	12.	Ἰσβοθε) Ἰεβοθὲ
—	15.	Ἰσβοθ.) Ειεβοθαὶ
—	18.	ὡσεὶ) ὡς ἡ
—	26.	ἀποστρέφειν) ἐπιστρέφειν
—	30.	συνήθροισεν) συνήθροισαν
—	32.	τῷ ἐν) τοῦ
III.	3.	Ἀβιγαίας) Ἀβιγαία
—	4.	τέταρτος) τεταρταῖος
—	-	Ἀγγὶθ) Φεγγὶθ
—	5.	Αἰγλὰ) Αἰγὰς
—	8.	Ἰσβοθὲ) Ἰεβοθὲ
—	11.	Ἰσβοθὲ) Μεμφιβοθὲ
—	13.	καλῶς· ἐγὼ) ἐγὼ καλῶς
—	14.	Ἰσβοθὲ) Μεμφιβοθὲ
—	15.	Ἰσβοθὲ) Μεμφιβοθὲ
—	21.	ἐπορεύθη) ἐπορεύθησαν
—	23.	ἤλθοσαν) ἤχθησαν
—	24.	εἰσῆλθεν) ἀπῆλθεν
—	27.	ψόαν) ψοίαν
—	29.	γονοῤῥυὴς) γονορυὴς
—	-	σκυτάλην) σκυτάλη
III.	30.	Ἀβισαὶ) Ἀσαὶ
--	34.	Νάβαλ) Νάφα
—	39.	ἀνταποδῷ) ἀνταποδοῖ
IV.	1.	Ἰσβοθὲ) Μεμφιβοθαὶ
—	2.	Ἰσβοθὲ) Μεμφιβοθαὶ
—	4.	Ἰζραὴλ) Ἰσραὴλ
V.	2.	ποιμανεῖς) ποιμαίνεις
—	14.	Σωβὰβ) Σωβαδὰν
—	15.	Ἐλισοὺ) Ἐλισοὺς
—	-	Ἰαφιὲ) Ἀφιὲ
—	16.	Ἐλιφαλάθ) Ἐλιφαάθ
—	25.	γῆς) Γάζης
VI.	3.	ἐπεβίβασαν) ἐπεβίβασεν
—	-	ἐφ') ἐπ'
—	-	ἦραν) ἦρεν
—	-	ἐξ οἴκου) εἰς οἶκον
—	5.	κινύραις) κινύρα
—	7.	Ἀζζᾶ) Ἀζζὰν
—	13.	ἄρνες) ἄρνα
—	15.	ἀνήγαγον) ἀνήγαγεν
—	17.	ἀνήνεγκε) ἀνήγαγεν
—	19.	ἐχαρίτην) ἐχαρίτης
VII.	7.	ᾧ) ὧν
—	-	μου) τὸν
—	10.	καὶ κατασκηνώσει) ἐν κατασκηνώσει
—	14.	ἀφαῖς) ἀφέσει
—	26.	λέγων· Κύριος) Κύριε
—	-	Θεὸς) Θεε
VIII.	2.	αὐτοὺς ἐν) αὐτὴν
—	4.	χίλια) ἑπτὰ
—	10.	Ἰεδδουρὰμ) Ἰεδδουρὰν
—	-	ἐπολέμησε) ἐπάταξε
—	16.	Ἰωσαφὰτ) Ἰωσαφ
—	-	Ἀχιλοὺδ) Ἀχιμέλεχ
—	17.	Σαδὼκ) Σαδοὺχ
VIII.	18.	σύμβουλος) σύμβολος
—	-	ὁ Φελεθθεὶ) Ὠφελεθθεὶ
IX.	4.	Λοδάβαρ) Λαβαδαρὶ
—	5.	Λοδάβαρ) Λαδάβαρ
—	9.	υἱῷ τοῦ Κυρίου) οἴκῳ τῷ Κυρίῳ
—	12.	τοῦ) αὐτοῦ
—	13.	κατῴκει) κατοικεῖ
X.	1.	Ἀνὼν) Ἀὼν
—	3.	οὐχ) οὐκ
—	6.	Βαιθροὼβ) καὶ Ῥοὼβ
—	8.	Ῥοὼβ) Ῥοὰβ
—	13.	ὁ μετ' αὐτοῦ) αὐτοῦ
—	14.	παρεγένετο) παρεγένοντο
—	16.	Σωβὰκ) Σαβὰχ
—	18.	Ἰσραὴλ) Δαυὶδ
XI.	2.	λουομένην) λουμένην
—	10.	κατέβης) καταβῆς
—	11.	παρεμβάλλουσι) παρεμβαλοῦσιν
—	13.	κυρίου αὐτοῦ) κυρίου αὐτῶν
—	18.	Δαυὶδ) βασιλεῖ
—	20.	ἠγγίσατε) ἐργάσατε
—	21.	Ἱεροβάαλ) Ἱεροβοὰμ
—	22.	Ἱεροβαάλ) Ἱεροβοὰμ
—	25.	πόλεμόν σου) πόλεμον σὺ
XII.	1.	αὐτῷ) πρὸς αὐτὸν
—	4.	τοῦ ποιῆσαι) τῷ ποιῆσαι
—	6.	τετραπλάσιον) ἑπταπλάσιον
—	8.	κατὰ) καὶ
—	2[illegible].	παρέθηναι) παρέθηκεν
—	26.	Ῥαββὰθ) Ῥαβὰθ
—	28.	μου) αὐτοῦ
—	31.	ἐξήγαγε) ἐξήγαγον

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XII.	31.	διήγαγεν) ἀπήγαγεν
XIII.	1.	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	2.	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	-	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	3.	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	4.	ἀσθενὴς) ἀσθενεῖς
—	-	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	6.	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	-	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	8.	σταῖς) στέαρ
—	-	ἥψησε) ἧψεν
—	10.	Ἀμνὼν) Ἀμμὼν
—	-	εἰσένεγκε) εἰσενέγκετε
—	-	Θαμὰρ) Θημὰρ
—	20.	ἀδελφός σου) ἀδελφός μου
—	29.	ἐπεκάθισαν) ἐπεκάθισεν
—	34.	ὀρέων) Ὠρεωνῆν
XIV.	7.	κατάλειμμα) λῆμμα
—	13.	τοιοῦτο) τοιοῦτον
—	15.	ἡ δούλη) ὁ λαὸς
—	16.	ἀκούσει) ἀκούει
—	20.	περιελθεῖν) περιελεῖν
—	27.	Ἀβεσσαλὼμ) βασιλεῖ
—	-	ἦν) ἡ
—	30.	ἡ) εἰ
—	-	ἐκεῖ) εἰτί
—	32.	ἐν ἐμοὶ) ἐμοὶ
XV.	4.	ᾧ) οὗ
—	7.	ηὐξάμην) εὐξάμην
—	13.	ἀπαγγέλλων) ἀγγέλλων
—	14.	ἀνάστητε) ἀνάστατε
—	18.	τοῖς ποσὶν) ταῖς πόλεσιν
—	-	ἐκ) εἰς
—	29.	ἀπέστρεψε) ἀπέστρεψαν
—	30.	ἐν τῇ ἀναβάσει) ἐκ τῆς ἀναβάσεως
—	-	ὁ μετ') οἱ μετ'
—	32.	τοῦ Ῥὼς) Ῥοὼς

Κεφ.	Στίχ.	
XV.	32.	τὸν χιτῶνα) τὰ ἱμάτια
XVI.	1.	Ῥὼς) Ῥοὼς
—	-	Σιβὰ) Σιββὰ
—	9.	Ἀβεισαὶ) Ἀβεισὰ
—	11.	Ἰεμινεὶ) Ἐιεμενεὶ
—	12.	αὐτοῦ) τρίτης
—	13.	ἐκ πλευρᾶς) εἰς πλευρᾶς
—	14.	ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ ἐκλελυμένοι) ἐκλελυμένος
—	-	ἀνέψυξαν) ἀνέψυχαν
—	18.	αὐτῷ) οὕτως
—	21.	ἀκούσεται) ἀκούσονται
—	23.	ἐπερωτήσῃ) ἐπηρωτήσῃ
—	-	τοῦ Ἀχιτόφελ) τῷ Ἀχιτόφελ
XVII.	11.	συνεβούλευσα) συνεβουλεύσατο
—	19.	ἔψυχεν) ἔκυψεν
—	-	Ἀραφὼθ) Ἀραβωθὼθ
—	23.	τάφῳ) οἴκῳ
—	25.	ἀντὶ) τῷ
—	-	Ἰσραηλίτης) Ἰσμαηλείτης
—	-	ἀδελφὴν) ἀδελφοῦ
—	27.	υἱῶν) υἱὸς
—	-	Ἀμιὴλ) Ἀμιὴρ
—	29.	ἐκλελυμένος) ἐκλελυγμένος
XVIII.	2.	λαὸν, τὸ) λαὸν, τὸν
—	5.	μοι) μου
—	9.	τὸ δάσος) δράσος
—	-	περιεπλάκη) ἐκρέμασεν
—	10.	ἐν) ἐπὶ
—	18.	ἔτι ζῶν ἔλαβε) ἐλήφθη
—	-	αὐτῷ) αὐτὴν
—	-	μοι) αὐτῷ
—	25.	ἐπορεύετο) ἐγένετο

Κεφ.	Στίχ.	
XIX.	3.	οἱ αἰσχυνόμενοι) ὁ αἰσχυνόμενος
—	14.	ὡς) ἕως
—	19.	δὴ λογισάσθω) διαλογισάσθω
—	26.	δοῦλός μου) δοῦλός σου
—	27.	ἐν τῷ δούλῳ) ὁ δοῦλος
—	28.	πᾶς ὁ οἶκος) πάροικος
—	-	πατρός μου) πατρός σου
—	34.	εἰς) ἐν
—	35.	εἰ) μὴ
—	-	εἰ) ἢ
—	-	ἔτι ὃ) ὅ, τι ὃ
—	37.	Χαμαὰμ) Χανααν
—	38.	Χαμαὰμ) Χανααν
—	-	ἐκλέξῃ) ἐκλέξηται
—	40.	ὁ βασιλεὺς) πᾶς ὁ λαὸς
—	-	Χαμαὰμ) Χανααν
—	42.	οὕτως) τοῦτο
—	-	βρώσει) βρῶσιν
XX.	1.	Σαβεὲ) Ἀβεὲ
—	-	Ἰεμινεὶ) Ἐιεμενεὶ
—	7.	ἐξῆλθον) ἐξῆλθεν
—	-	Χερεθθεὶ) Χορεθθεὶ
—	-	Σαβεὲ) Ἀβεὲ
—	10.	ἐδίωξεν) ἐδίωξαν
—	12.	ἀπέστρεψε) ἀπέστρεψαν
—	-	ἐπέῤῥιψεν) ἐπέῤῥιψαν
—	15.	πρόχωμα) πρόχωμα
—	18.	ἠρωτήθη) ἠρωτήθην
—	20.	διαφθερῶ) διαφθείρω
—	21.	οὕτως) οὗτος
—	25.	Σουσὰ) Ἰσουσὸ vel Ἰσοὺς
—	26.	τῷ) τοῦ
XXI.	2.	λείμματος) αἵματος
—	-	αὐτοὺς) αὐτὸν
—	6.	Δότω) δότε
—	8.	Ῥεσφὰ) Ῥεφφὰθ

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XXI.	8.	Μιχὸλ) Μελχὸλ
—	-	Ἐσδριήλ) Ἐσδρὶ
—	17.	Ἰσραήλ) μου
—	18.	Σέφ) ΣεΦὲ
XXII.	8.	ἐσπαρώχθησαν) ἐταράχθησαν
—	11.	ἀνέμου) ἀνέμων
—	23.	ἀπέστην) ἀπέστησαν
—	33.	δυνάμει) δύναμιν
—	42.	ἔστι) ἔσται
—	-	ἐπήκουσεν) ὑπήκουσεν
—	43.	χοῦν) χνοῦν
—	44.	ἐδούλευσαν) ἐδούλευσεν
XXIII.	3.	κραταιώσητε) κραταιώσατε
—	-	Θεοῦ) Κυρίου

Κεφ.	Στίχ.	
XXIII.	5.	οὕτως) ἔτος
—	-	βλαστήσῃ) βαστάσῃ
—	8.	Ἀδεινὼν) Ἀδεὶν
—	9.	ἀνέβησεν) ἀνεβόησεν
—	11.	Σαμμαίας) Σαμμέας
—	16.	πιεῖν αὐτό) πιεῖν αὐτὸν
—	19.	εἰς) ἐπ'
—	21.	ὁρατὸν) ὁρατὴν
—	24.	Δουδεὶ) Λουδεὶ
—	28.	Σελμὼν) Σελλὼμ
—	-	ΝετωΦαθίτης) ΝεπωΦατίτης
—	30.	Ναλγαίας) Νααλέας
—	31.	Ἀβιελβὼν) Ἀειελβὼν
—	33.	Σαμὰ) Σαμνὰς

Κεφ.	Στίχ.	
XXIII.	33.	Σαράρ) Ἀρὰδ
—	34.	Ἀσβίτου) Αἰτιοὺ
—	-	Ἐλιάβ) ἘλιάΦ
—	36.	πολλῆς) πολλὺς
—	38.	Γαρὴβ) Γαρὴθ
—	-	Ἰεθρίτης) Τεθρίτης
XXIV.	7.	νότον Ἰούδα) τὸν Ἰορδάνην
—	11.	τοῦ) τὸν
—	13.	εἰ ἔλθῃ) εἰσέλθῃ
—	-	διώκοντες) διώκειν
—	14.	ἀνθρώπου) ἀνθρώπων
—	16.	ἐπὶ) ἐν
—	-	πολὺ νῦν) πολὺν
—	21.	συχεθῇ) συνεχέθη
—	25.	συνεχέθη) συνεχέθη

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Γ.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	25.	ἐθυσίασε) ἐθυμίασε
—	34.	χρισάτω) χρισάτωσαν
—	45.	ἔχρισαν) ἔχρισεν
—	49.	ἀπῆλθον) ἀπῆλθες
—	53.	κατήνεγκαν) κατήνεγκεν
II.	5.	αὐτοῦ τῷ) αὐτοῦ τοῦ
—	20.	μου) τοῦ
—	23.	ψυχῆς) εὐχῆς
—	30.	Βαναίας) Βαναίου
—	-	Βαναίας) Βαναίου
—	34.	αὐτῷ) τῷ Ἰωὰβ
—	29.	τοῦ λαοῦ) τῷ λαῷ
—	31.	Γαζὲρ) Ἀζὲρ
III.	4.	χιλίαν) λίαν
—	28.	ἤκουσαν) ἤκουσεν
IV.	2.	αὐτῷ) αὐτοῦ
—	3.	ἘλιαρὲΦ) ἘναρὲΦ
—	-	Ἀχιλοὺδ) Ἀχιμὰ
—	9.	Αἰλὼν) Αἰαλὼμ
—	10.	Ἔσεδ) Ἔσδ
—	-	Σωχὼ) Σοχλὼ

Κεφ.	Στίχ.	
IV.	11.	πᾶσα ΝεΦαθδὼρ, ΤεΦὰθ) πᾶσα ΝεΦαδδὼρ, ΤαΦατὰ
—	12.	Ἀχιλοὺδ) Ἐλοὺδ
—	-	Μαγεδδὼ) Μεμαγεδαὼ
—	-	Σεσαθὰν) Ἐσαιανθὰν
—	-	Μαεβὲρ Λουκὰμ) Μεμβραδὲ Ἰεκμαὰν
—	13.	Ἰαεὶρ) Ἰαρεὶρ
—	14.	Ἀχιναδὰβ) Αἰναδὰβ
—	-	Ἀδδὼ) Σαδὼκ
—	15.	Βασεμὰθ) Μασεμὰθ
—	16.	Βααλὼθ) Μααλὼτ
—	19.	γῆ Σηὼν) τῇ Σηὼν
—	28.	τὸ) τὸν
V.	5.	οἰκοδομῆσαι) οἰκοδομήσω
—	18.	Γίβλιοι) Βίβλιοι
VI.	23.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	-	ἐσταθμωμένον) ἐσταθμωμένων
—	25.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	27.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν

Κεφ.	Στίχ.	
VI.	28.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	29.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	32.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	-	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	35.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
VII.	29.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	36.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
VIII.	1.	ἐπηρμένους) ἐπησμένους
—	6.	χερουβείμ) χερουβείν
—	7.	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	-	χερουβεὶμ) χερουβεὶν
—	9.	ἃς διέθετο) ἃ διέθετο
—	28.	δεήσεως) τέρψεως
—	44.	ὁδὸν) ὁδὸς
—	54.	γόνατα) γόνα
IX.	25.	ὃ) ὃν
X.	2.	καὶ χρυσὸν πολὺν) χρυσίον πολὺν
—	15.	πέραν) πέρα
—	21.	λογιζόμενον) λογισμένον
—	28.	Θεκουὲ ἔμποροι) Θεκουεὲμ πόροι
—	-	Θεκουὲ) Θεκουεὲμ

Κεφ.	Στίχ.	
XI.	2.	ὑμῶν) αὐτῶν
—	5.	βδελύγματος) βδελύγματι
—	7.	Μελχὸμ) Μελχὸ
—	11.	διαῤῥήξω) διαῤῥήζω
—	31.	σοι δέκα ῥήγματα) σοι δέκα σκῆπτρα
—	33.	τῷ Χαμὼς) τοῖς Χαμὼς
—	39.	Δαυὶδ) Ἰσραὴλ
—	41.	ȣ̓κ) ȣ̓χ
XII.	6.	βούλευέσθε) βȣ́λεσθαι
—	9.	συμβουλεύετε) βουλεύεται
—	21.	χιλιάδας) χιλιάδες
—	28.	ἱκανȣ́σθω) ἱκανȣ͂σθαι
XIII.	1.	τȣ͂ ἐπιθῦσαι) αὐτȣ͂ ἐπιθῦσαι
—	3.	ἐπ') ἐν
—	6.	δεήθητι τȣ͂ προσώπου) δεήθητι τῷ προσώπῳ
—	14.	ὑπὸ) ἐπὶ
—	22.	ᾧ) ὡς
—	25.	εἰσῆλθον) εἰσῆλθεν
—	-	ἐλάλησαν) ἐλάλησεν
—	30.	ἐκόψαντο) ἐκόψατο
—	31.	ἐν αὐτῷ) παρ' αὐτȣ͂
XIV.	5.	περὶ) υἱοῦ
—	8.	ἕκαϛον) ἕκαϛος
—	10.	ἕως) ὡς
—	15.	κάλαμος) ἄνεμος
—	-	ἐκτιλεῖ) ἐκτελεῖ
—	22.	πατέρες αὐτῶν) πατέρες αὐτȣ͂
—	23.	ὑψηλὸν) ὑψηλοῦ
—	29.	οὐκ) ȣ̓χ
XV.	2.	τρία) δεκαὲξ
—	4.	ἐν Ἱερȣσαλὴμ) ἐν Ἰσραὴλ
—	6.	μεταξὺ) μετοξὺ
—	-	μεταξὺ) μετοξὺ
—	7.	οὐκ) ȣ̓χ
—	9.	εἰκοϛῷ) εἰκοϛȣ͂
—	16.	αὐτῶν) αὐτȣ͂
XV.	17.	Ῥαμὰ) Ῥαμμὰν
—	18.	Ἀζὶν) Ἀζαὴλ
—	20.	Ἀῒν) Ναῒν
—	23.	ἐποίησεν) ἐποίησαν
—	-	οὐκ) ȣ̓χ
—	27.	Ναδὰβ) Ναβὰδ
—	29.	ἕως τȣ͂) ἕως ȣ͂
XVI.	2.	ἐπὶ τὸν λαόν) ἐπὶ τὸν δȣ͂λον
—	7.	Ἀνανὶ) Ἀνανία
—	-	ἐπὶ Βαασὰ) περὶ Βαασὰ
—	13.	ὡς ἥμαρτον) ȣ͂ ἥμαρτον
—	-	ἐν) ϗ
—	14.	οὐκ) ȣ̓χ
—	16.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	17.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	18.	εἰσπορεύεται) εἰσπορεύονται
—	-	ἐνεπύρισεν) ἐνεπύρισαν
—	21.	Ἀμβρί) Ζαμρβὶ
—	22.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	-	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	23.	τȣ͂) τῷ
—	-	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	24.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	-	Σεμερὼν) Ἐμερὼν
—	25.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	27.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	28.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	29.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	-	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	30.	Ἀμβρὶ) Ζαμβρὶ
—	31.	Ἰεθεβαὰλ) Ἰαβαὰλ
—	32.	ἐν οἴκῳ) ἐνώπιον
—	-	ὃν) ὧν
XVII.	9.	Σαρεπτὰ) Σεφθὰ
—	11.	ἄρτȣ τȣ͂) ἄρτον
—	12.	ἔϛι) ἔϛαι
—	13.	ἐχάτῳ) ἐχάτων
—	16.	ἠλαττονήθη) ἐλαττονήθη
XVIII.	3.	τὸν Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	-	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	4.	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	5.	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	6.	ἐμέρισαν) ἐμέρισεν
—	-	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	7.	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	-	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	9.	Ἀβδιού) Ἀδβιοὺ
—	10.	ἔθνος) ἔθνη
—	13.	ἀποκτείνειν) ἀποκτέννειν
—	16.	Ἀβδιοὺ) Ἀδβιοὺ
—	18.	ἐπορεύθης) ἐπορεύθη
—	36.	τȣ͂ δώρου) τὸ ὕδωρ
—	-	καὶ Ἰσραὴλ) καὶ Ἰακὼβ
XIX.	4.	Ῥαθμὲν) Ῥαμὰθ
—	14.	τὴν διαθήκην σου) σε
—	-	ῥομφαίᾳ) ῥομφαίαις
—	16.	Ἀβελμαȣλὰ) Ἀβελμαȣ̀λ
—	18.	προσεκύνησεν) προσκυνήσει
XX.	1.	περιεκάθισαν) περιεκάθησεν
—	-	ἐπολέμησαν) ἐπολέμησεν
—	6.	ἀποϛελῶ) ἀποϛέλλω
—	14.	χωρῶν) πόλεων
—	15.	διακόσιοι) τριακόσιοι
—	16.	Σοκχὼθ) Σοκχὼ
—	18.	ϗ εἰ) ϗ ἢ
—	20.	ἵππῳ) ἵππων
—	21.	Ἰσραὴλ) Συρίας
—	26.	Ἀφεκὰ) Ἀφηκὰν
—	27.	διωκήθησαν) διοικήθησαν
—	28.	ϗ δώσω) δώσει
—	33.	ἐσπεύσαντο) ἐσπείσαντο
—	34.	διαθήκῃ) Δαμασκῷ
—	42.	χειρός σου) χειρός μȣ
XXI.	1.	Ἰεζραηλίτῃ) Ἰσραηλίτῃ

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXI. 1. τῇ) τῷ
— 4. Ἰεζραηλίτης) Ἰσραηλίτης
— 6. Ἰεζραηλίτην) Ἰσραηλίτην
— 7. Ἰεζραηλίτȣ) Ἰσραηλίτȣ
— 12. Ἐκάλεσαν) Ἐκάλεσεν
— 15. Ἰεζραηλίτȣ) Ἰσραηλίτȣ
— 16. Ἰεζραηλίτης) Ἰσραηλίτης
— - Ἰεζραηλίτȣ) Ἰσραηλίτȣ

Κεφ. Στίχ.
XXI. 18. ὅτι καταβέβηκεν ἐκεῖ) κατέβηκεν
— 26. ὃν) ᾧ
— 27. Ἰεζραηλίτην) Ἰσραηλίτην
XXII. 4. εἰ ἀναβήσῃ) ἀνάβηθι
— 6. διδȣ̀ς) διδὼς
— 8. Ἰεμλά) Ἰεμαά
— 9. Ἰεμλά) Ἰεμαά
— 10. ἐκάθηντο) ἐκάθητο αὐτῶν
— 15. εὐοδώσῃ) εὐοδώσει

Κεφ. Στίχ.
XXII. 24. τȣ̃ λαλῆσαι) τὸ λαλῆσαν
— 27. ἐπιςρέψαι με) ἐπιςρέψωμεν
— 30. συγκαλύψομαι) συγκάλυψόν με
— 33. ἐγένετο) ἐγένοντο
— 39. ȣ̓κ) καὶ
— 42. Σαλαΐ) Σαλαλά
— 44. βασιλέως) βασιλέων
— 46. ὁ) ȣ̓χ
— 49. μου) σου
— - σου ἐν) μου καὶ

ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ Δ.

Κεφ. Στίχ.
I. 2. δι' αὐτȣ̃) δι' αὐτῶν
— 6. Ἰσραήλ) Ἱερȣσαλὴμ
— - ἐκεῖ) ὅτι
— 17. υἱοῦ) υἱῷ
— - βασιλέως) βασιλεῖ
— 18. οὐκ) ȣ̓χ
II. 2. ἦλθον) ἦλθεν
— 8. διηρέθη) διεῤῥέθη
— 23. καὶ κατέπαιζον) καταπαίζειν
III. 4. Νωκηδ) Νωκὴθ
— 10. παρερχομένȣς) κατερχομένȣς
— 19. πατάξετε) πατάξατε
— - ἀχρειώσετε) ἀχρειώσατε
— 21. ἀνεβόησαν) ἀνέβησαν
— 25. καθηρημένους) καθημένους
— - ἐπάταξαν) ἐπάταξεν
IV. 7. τῷ ἀθρώπῳ) Κυρίῳ
— 8. Σωνάμ) Σιωμάμ
— 12. Σȣναμίτιν) Σȣμανίτην
— 13. ἡμῖν) ἡμᾶς
— 25. Σȣναμίτις) Σωμανίτις

Κεφ. Στίχ.
IV. 35. συνέκαμψεν) συνεκάλυψεν
— 36. Σȣναμίτιν) Σωμανίτην
— 41. λάβετε) Λάβε
— 42. Βααλσαλισά) Βαθσαλισά
— 43. τί) τίνι
— - τȣ̃το) ταῦτα
— - δὸς) δότε
V. 1. ἔδωκε) ἔθηκε
— - τῇ Συρίᾳ) Συρίας
— 2. ἐξῆλθον) ἐξῆλθεν
— 7. μοι) με
— 12. ΦαρΦάρ) ΦαρΦαρὰ
— - λȣ́σομαι) πορεύσομαι
— 17. γόμος) γόμορ
— 18. Ῥεμμάν) Ῥεμμὰθ
— - αὐτὸς) αὐτὸν
— 19. εἰς Χεβραθά) ἀπὸ
— 21. αὐτȣ̃ ἀπὸ) αὐτῷ ἀπὸ
— 22. ἀπέστειλέ με) ἀπέστειλε πρός σε
— 23. ἐβιάσατο) ἐβιάσαντο
— 24. ἦλθεν) ἦλθαν
— 26. ἐλαιῶνας) ἐλεῶνα
— - ἀμπελῶνας) ἀμπελῶνα

Κεφ. Στίχ.
VI. 8. Ἰσραήλ) Ἱερȣσαλὴμ
— 10. ȣ̓δὲ) ȣ̓
— 12. ἀναγγέλλει) ἀναγγελεῖ
— 15. ἵππος) ἵπποι
— 19. ȣ̓χ } οὐκ
— - ȣ̓χ }
— 20. εἰσῆλθον) εἰσῆλθεν
— 26. βασιλεῦ) βασιλεύς
— 29. φάγωμεν) φάγομεν
— 32. μὴ εἴδετε) μὴ οἴδατε
VII. 5. μέρος) μέσον
— 6. ἐφ' ἡμᾶς βασιλεὺς) ἐπὶ ἡμᾶς βασιλεὺς
— 12. ἀναγγελῶ) ἀναγγέλλω
— - πόλεως) γῆς
— 13. πέντε) πάντες
— 16. διήρπασαν) διήρπασεν
— 18. ὥρα) ἡμέρα
— 20. συνεπάτησαν) συνεπάτησεν
VIII. 8. τȣ̃ ἀνθρώπου) τῷ ἀνθρώπῳ
— 15. Μαχβάρ) Ναβρὰ
— 16. βασιλέως) βασιλεῖ
— - βασιλέως) βασιλεὺς
— 17. ὀκτὼ) τεσσεράκοντα

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
VIII.	18.	βασιλέων) βασιλέως
—	22.	Λοβνὰ) Λομνὰ
—	23.	οὐκ) οὐχ
—	-	ἐπὶ) ἐν
—	25.	τῷ) τοῦ
—	26.	Ἱερουσαλὴμ) Ἰσραὴλ
IX.	2.	υἱοῦ Ναμεσσὶ) υἱὸν Ἀμεσεὶ
—	7.	προσώπου μου) προσώπου σου
—	9.	δώσω) ἐπιδοῦναι
—	10.	Ἰεζράελ) Ἰσραὴλ
—	13.	τὸ Γαρὲμ) γὰρ ἕνα
—	14.	Ναμεσσὶ) Ναμεσσὰ
—	-	Ἰωρὰμ αὐτὸς) αὐτὸς Ἰωρὰμ
—	15.	αὐτὸν μετὰ) αὐτοὺς μετὰ
—	-	ἀπαγγεῖλαι) ἀπηγγελῆναι
—	16.	ἵππευσεν) ἔσπευσεν
—	-	Ἀραμὶμ) Ῥαμμαθὶ
—	19.	πρὸς) μετ'
—	20.	υἱὸν Ναμεσσὶ) υἱοῦ Ναμεσιοῦ
—	23.	δόλος) δοῦλος
—	25.	λῆμμα) ῥῆμα
—	27.	Μαγεδδὼ) Μακεδδὼ
—	33.	ἐῤῥαντίσθη) ἠραντίσθη
X.	3.	τὸν εὐθῆ) εὐθὴν
—	-	καὶ καταστήσετε) καταστήσατε
—	5.	ἐπὶ) ἀπὸ
—	-	οἱ ἐπὶ) ἀπὸ
—	7.	εἰς) ἐν
—	10.	οὗ) ὅ, τι
—	18.	συνήθροισεν) ἐζήλωσεν
—	24.	ὀγδοήκοντα) ὀκτὼ
—	25.	ἐπάταξαν) ἐπάταξεν
—	-	Βάαλ) βασιλέως
—	31.	ἀπάνωθεν) ἐπάνωθεν
—	33.	Γαδδεὶ) Γαλααδεὶ
—	34.	οὐκ) οὐχ
XI.	2.	ἀδελφὴ) υἱὸν
—	-	υἱὸν Ὀχοζίου) υἱὸν Ἀζία
—	5.	πειήσετε) ἐποιήσετε
—	8.	ἐγένοντο) ἐγένετο
—	9.	ἐπῆλθον) ἐπῆλθεν
—	11.	ἔστησαν) ἀνέστησαν
—	12.	Νεζὲρ) Ἔζερ
—	-	ἐκρότησαν) ἐκράτησεν
—	-	εἶπαν) εἶπεν
—	15.	τῶν) τὴν
—	19.	εἰσῆλθον) εἰσῆλθεν
XII.	4.	παρερχομένου ἀνδρὸς) παρεχόμενον ἀνὴρ
—	5.	πράσεως αὐτοῦ) πράξεως αὐτῶν
—	9.	σανίδι) τρώγλη
—	10.	εἶδον αὐτοὶ) ἴδεν αὐτὸν
—	11.	ἐπισκόπων) ἐπισκευῶν
—	13.	ποιηθήσεται οἴκῳ) ποιηθήσεται οἴκου
—	15.	ἐδίδουν τὸ) ἐδίδου
—	17.	ἀναβῆναι) πορευθῆναι
—	18.	χρυσίον) ἀργύριον
—	19.	οὐκ) οὐχ
—	20.	Μαλλὼ, καταβαίνοντα Σαλὰ) Μααλὼ καταμένοντα Γαλαὰδ
—	21.	Σωμὴρ) Ὠσωμὴρ
XIII.	6.	αὐτῇ) αὐταῖς
—	-	γε) τε
—	-	ἐστάθη) ἐνστάθη
—	8.	οὐκ) οὐχ
—	24.	Ἄδερ) Ἄζει
—	25.	Ἄδερ) Ἄδαδ
XIV.	1.	Ἰωάχαζ) Ἀχὰς
—	2.	ἐν Ἱερουσαλὴμ) ἐν Ἰσραὴλ
—	4.	ἔτι) ὅτι
—	6.	νόμων) νόμῳ
—	8.	Ἰωὰς) Ἰὰς
—	13.	Ὀχοζίου) Ἀαζία
—	15.	οὐκ) οὐχ
—	19.	σύστρεμμα) συστράτευμα
XIV.	21.	ἐβασίλευσαν αὐτὸν) ἐβασίλευσεν αὐτὸς
—	26.	συνεχομένους) συγκεχυμένους
—	27.	διὰ) ἐκ
—	29.	Ζαχαρίας) Ἀζαρίας
—	-	υἱὸς αὐτοῦ) υἱὸς Ἀμεσσίου
XV.	2.	Ἰεχελία) Ἰεχεμὰ
—	4.	ἔτι) ὅτι
—	5.	Ἰωαθὰμ) Ἰωάθαν
—	-	κρίνων) κρίνειν
—	8.	Ζαχαρίας) Ἀζαρίας
—	10.	Ἰαβεὶς) Ἀβεὶς
—	11.	Ζαχαρίου) Ἀζαρίου
—	13.	μῆνα ἡμερῶν) ὀκτὼ ἡμέρας
—	16.	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	-	Θαιψὰ) Θαιρὰ
—	17.	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	19.	Φοὺλ) Φουὰ
—	-	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	-	Φοὺλ) Φουὰ
—	20.	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	21.	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	22.	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	-	υἱὸς αὐτοῦ) υἱὸς Μαιαὴν
—	23.	Μαναὴμ) Μαναὴν
—	-	δύο) δέκα
—	29.	Ἄβελ Βεθμααχὰ) Κάβελ Βερμααλὰ
—	30.	Ἰωάθαμ) Ἰωνάθαν
—	32.	Ἰωάθαμ) Ἰωάθαν
—	33.	Ἱερουσὰ) Ἰερούς.
—	35.	ἔτι) ὅτι
XVI.	2.	Ἄχαζ) Ἀχαὰζ
—	10.	ΘαλγαφΘελλασὰρ) ἈγλαθΦαλλασὰρ
XVII.	5.	ἐπ' αὐτὴν) ἐν αὐτῇ
—	9.	ὑψηλὰ) ὑψηλῶν
—	15.	ἀκριβασμοὺς αὐτοῦ) ἀκριβασμοὺς αὐτῶν
—	20.	ἀπεώσαντο) ἀπωκείσαντο
—	24.	Χουθὰ) Χουὰ

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XVII. 26. ἀντεκάθισας) ἀντεκάθισαν
— - ἔγνωσαν τὸ κρίμα) ἔγνωσαν τὰ κρίματα
— 31. Ναβααζὲρ) Ἀβααζὲρ
— - οἱ) τὴν
— - Ἀνημελὲχ) Ἀμημελὲχ
— 33. ἀπῴκισαν) ἀπῴκισεν
XVIII. 2. Ζαχαρίου) Ζακχαίου
— 4. αὐτὸν) αὐτοὺς
— 6. Μωσῇ) Μωσῆς
— 18. Ἰωὰς ὁ υἱὸς Σαφὰτ) Ἰωσαφὰτ
— 21. τρυπήσει) πρυγήσει
— 22. προσκυνήσετε) προσκυνήσατε
— 24. ἐπ') εἰς
— 26. Ἰωὰς) Ἰωσαφὰτ
— - λαοῦ τοῦ) λαοῦ τούτου
— 32. ἄρτου) ἄρτων
— 34. Ἀρφὰδ) Ἀρφὰτ
XIX. 4. ἐν λόγοις οἷς) λόγους οὓς
— 7. ἀγγελίαν) ἀγγελίας
— - καταβαλῶ) καταβάλλω
— 9. ἐξῆλθε) ἐξῆλθον
— 10. ἐπαιρέτω σε) ἐπερώτησε
— 11. γαίαις) γενεαῖς
— 12. Ἐδὲν) Ἐδὰμ
— 13. Αἱμὰθ) Λιθὰμ
— 14. αὐτὰ) αὐτὸ
— 18. οὐ) οἱ
— 23. Μελὸν) μέρος
— 24. ἔψυξα) ἐφύλαξα
— 26. χλωρὰ βοτάνη) χλωροβοτάνη
— - πάτημα) πατήματα
— 29. φάγε) φαγῇ
— 37. Νεσεράχ) Ἐσοράχ
— - Ἀραράθ) Ἀραδιάδ
XX. 5. ἀναβήσῃ) ἀναβήσεται
— 13. λόγος) τόπος.
XX. 17. ὑπολειφθήσεται) ὑπολημφθήσεται.
XXI. 3. ἀνέστησε) ἀπέστρεψεν
— 4. τὸ ὄνομα) τὸν θρόνον
— 5. ταῖς δυσὶν) πάσαις
— 7. γλυπτὸν τοῦ ἄλσους) κρυπτὸν τοῦ οἴκου ἐν τῷ ἄλσει
— - ᾧ) ὡς
— 11. τὸν Ἰούδαν) Ἰούδας
— 13. στάθμιον) σταθμὸν
— 19. δύο ἔτη) δώδεκα ἔτη
— - Ἰετέβα) Ἰεταχὰλ
— 25. οὐκ) οὐχ
XXII. 1. Ἰεδιδὰ) Ἐδιδὰ
— - Ἐδεϊὰ) Ἰεδιδὰ
— 3. Μεσολλὰμ) Μεσσαλὴν
— 7. αὐτοὶ) αὐτὸ
— 12. Ἀσαΐα) Ἰασαὶ
— 20. τάφον) τόπον
XXIII. 5. κατέπαυσε) κατέκαυσε
— - ἔδωκαν βασιλεῖς) ἔδωκεν βασιλεὺς
— 7. Καδησὶμ) Καδησὶν
— 8. πόλεων) πόλεως
— - ἐμίανε) ἐμίαναν
— - ἄρχοντος τῆς πόλεως) ἄρχοντος τῆς πύλης
— 10. Θοῦφεθ) Θοφθὰ
— - Ἐννὸμ) Ἐννομὼμ
— 11. κατέπαυσε) κατέκαυσαν
— - ἔδωκαν βασιλεῖς) ἔδωκεν βασιλεὺς
— 13. Μοθὰθ) Μοθὼ
— - Χαμὼς) Μαχὼς
— - Μελχὸμ) Ἀμελχὸμ
— 18. ἐρύσθησαν) ευρέθησαν
— 19. ἐποίησεν) ἀπέστησεν
— - ἐποίησεν) ἐποίησαν
— 24. τὰ Θεραφεὶμ) Θεραφεὶν
— - τοὺς γεγραμμένους) τοῦ γεγραμμένου
XXIII. 25. ἐγενήθη) ἐγεννήθη
— 26. ὀργὴ) ἐν τῇ ὀργῇ
— 29. ἀπάντησιν αὐτοῦ) ἀπάντησιν αὐτῷ
— 30. ἐβασίλευσαν) ἐβασίλευσεν
— 34. υἱὸν Ἰωσίου) υἱὸν Ἰωσίας
— 35. ἐτιμογράφησε) ἐτιμογράφησαν
— 36. Φαδαὴλ) Ειεδδιλὰ
— - Ῥουμὰ) Ῥυμὰ
XXIV. 3. ἀποστῆσαι) ἀποστῆναι
— 5. ουκ) οὐχ
— 6. Ἰωαχεὶν) Ἰωακεὶμ
— 8. Ἰωαχεὶν) Ἰωακεὶμ
— - Ἐλλαναθὰν) Ἐλλαμαθὰμ
— 12. Ἰωαχεὶν) Ἰωακεὶμ
— - αὐτὸν) αὐτοὺς
— 14. πάντα) πᾶν
— 15. Ἰωαχεὶν) Ἰωακεὶμ
— 17. ἐπέθηκε) ἔθηκεν
— 18. Ἀμιτὰλ) Ἀμιθὰθ
— - Λοβνὰ) Λομνὰ
— 20. ἕως) ὡς
XXV. 1. δεκάτῳ, ἐνδεκάτῃ) δευτέρῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
— 4. τῆς) τὴν
— 5. Ἀραβὼθ) Ῥαβὼθ
— 10. οἱ ἀρχιμαγείρῳ) ὁ ἀρχιμάγειρος
— 12. Γηβεὶμ) Γηβεὶν
— 14. Ἰαμὶν) ἱμάτια
— 16. τὴν θάλασσαν μίαν) ἡ θάλασσα μία
— - ταὶ) τὰ
— - ἃς) ἃ
— 17. Σαβαχὰ) Σαβὰχ
— 19. ἑξήκοντα) ἑπτὰ
— 21. Ἀιμὰθ) Αἰθὰμ
— 22. γῇ Ἰούδα) τῇ Ἰουδαίᾳ
— - αὐτῶν) αὐτῷ
— 23. αὐτοὶ) αὐτοῦ

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XXV.	23.	Ναθανίου) Μαθθανίου
—	-	Θαναμάθ) Θανεμὰν
—	26.	τῶν δυνάμεων) τῆς δυνάμεως
XXV.	27.	Ἰωαχεὶν) Ἰωακεὶμ
—	-	Εὐειλμαρωδὰχ) Εὐειαναρωδὰχ
—	-	Ἰωαχεὶν) Ἰωακεὶμ
XXV.	29.	ἠλλοίωσε) ἠλλοίωσαν
—	30.	διαπαντὸς) θεράποντος

ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΩΝ

ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΙΟΥΔΑ Α′.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	6.	Ῥιφὰθ) Ῥιφαὲ
—	17.	Οὒλ) Οὒδ
—	21.	Κεδουρὰμ) Κεδουρὰν
—	38.	Σηεὶρ) Σηθὶρ
—	-	Σεβεγὼν) Σεβετὼν
—	51.	Θαμνὰ) Θαμανὰ
II.	3.	Ἢρ ὁ) ἀνὴρ ὁ
—	23.	Ἰαεὶρ) Ἰαρεὶρ
—	29.	Μωλὴδ) Μωδάδ
III.	19.	Φαδαίας) Σαλαθιὴλ
—	24.	Ἐλιωηναὶ) Ἐλιωνναὶ
IV.	8.	γενέσεις) γεννήσεις
—	10.	ἦ) ἦν
—	16.	Ἰααλελὴλ) Ἰαλλελὴλ
—	19.	Ὀγαρμὶ) Ὀταρμὶ
—	31.	Σωσὶμ) Ἐωσὶμ
V.	20.	Ἀγαραῖοι) Ἀγοραῖοι
VI.	6.	Ζαραίας) Ζαρίας
—	22.	Ἀμιναδὰβ) Ἰσαὰρ
—	71.	ἀπὸ πατριῶν ἡμίσους) ἡμίσυς
—	72.	Κέδες) Κεδεὲ
VII.	12.	Ἀσὸμ) Ἀσὸβ
—	15.	Ἀφφεὶμ) Ἀφφεὶν
VIII.	5.	Ἀχιρὰμ) Ἀχιρὰν
—	6.	Γαβεέ) Γάβες
—	12.	Ἀλφαάλ) Ἀλφαὰ
—	13.	Ἀλὰμ) Ἀδὰμ
—	21.	Ἀδαία) Ἀλαία
IX.	24.	τέσσαρας) τέσσαρες
—	37.	Μακελωθ) Μακεδώθ
—	38.	Μακελὼθ) Μακεδὼθ
XI.	12.	δυνατοῖς) δυνατός
—	38.	Βηρωθὶ) Βηρὼθ
—	43.	Χωθὰμ) Χωθὰν
XII.	3.	Γαβαθίτου) Ταβαθίτου
—	5.	Βααλία) Βααδιὰ
XIII.	6.	Χερουβεὶμ) Χεροιβεὶν
—	13.	Γεθαίου) Χετταίου
—	14.	μῆνας) ἡμέρας
XIV.	3.	ἐτέχθησαν Δαυὶδ) ἐτέχθησαν αὐτῷ
—	12.	ἐγκατέλιπον) ἐγκατέλειπεν
—	13.	ἔτι ἐν) ἐκεῖ ἐν
—	15.	τῶν ἄκρων) τοῦ ἄκρου
XV.	3.	Κυρίου) τοῦ Θεοῦ
—	6.	εἴκοσι) πεντήκοντα
—	11.	Σεμαΐαν) Σεμείαν
—	18.	Ὀζιὴλ) Ἰηοὺλ
XVI.	1.	ἐναντίον τοῦ Θεοῦ) ἐναντίον τοῦ Κυρίου
—	19.	γενέσθαι) λέγεσθαι
—	-	ὡς) ἕως
—	38.	Ἰδιθοὺν) Ἰδιθοὺμ
—	41.	Ἰδιθοὺν) Ἰδιθοὺμ
XVII.	9.	υἱὸς ἀδικίας) ἀδικία
XVIII.	3.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	5.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	7.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	8.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	9.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	10.	Ἀδουρὰμ) Δουρὰμ
—	-	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	-	Ἀδρααζάρ) Ἀδραζάρ
XVIII.	14.	κρίμα) κρίματα
XIX.	3.	ὅπως ἐρευνήσωσιν) ὅπως ἐραυνήσουσιν
—	6.	αὐτοῖς) αὐτοὺς
—	-	Μααχὰ) Μαχὰ
—	7.	Μααχὰ) Μαχὰ
—	10.	γεγόνασιν) γέγοναν
—	11.	παρετάξαντο) παρετάξατο
—	16.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
—	17.	ἐπολέμησαν) ἐπολέμησεν
—	18.	Ἰσραὴλ) Δαυίδ
—	-	Σωφὰχ) Σωβὰχ
—	-	ἀπέκτεινε) ἀπέκτειναν
—	19.	Ἀδρααζὰρ) Ἀδραζὰρ
XX.	3.	πάσαις) πᾶσιν
—	5.	Ἰαεὶρ) Ἀδεὶρ)
—	7.	Σαμαὰ) Σαμαὰς
XXI.	3.	τοῦ κυρίου) κύριοι
—	5.	ἑβδομήκοντα) ὀγδοήκοντα
—	18.	τοῦ εἰπεῖν) τῷ εἰπεῖν
—	24.	ἀγοράσω) ἀγοράζω
—	26.	κατηνάλωσε) κατανάλωσε
XXII.	17.	πᾶσιν) παισὶν
—	18.	μου) ὑμῶν
XXIII.	8.	υἱοὶ) υἱῷ
—	21.	Ἐλεάζαρ) Ἐλιάζαρ
—	25.	Ἰσραὴλ τῷ) τῷ Ἰσραὴλ

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXV. 4. Μεαλωθὶ) Μεαλωθὶ
XXVII. 20. Φαδχία) Φαλδιὶ
XXVIII. 18. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν

Κεφ. Στίχ.
XXVIII. 20. τοῦ) οὗ
— - ἰδοὺ) εἶδον
XXIX 6. προεθυμήθησαν) προεθυμώθησαν

Κεφ. Στίχ.
XXIX. 14. μου) σου
— 23. ὑπήκουσαν) ὑπήκουσεν

Π Α Ρ Α Λ Ε Ι Π Ο Μ Ε Ν Ω Ν

ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΩΝ ΙΟΥΔΑ Β'.

Κεφ. Στίχ.
I. 6. αὐτὸ) αὐτοῦ
— 11. ἐβασίλευσάσε) ἐβασίλευσας
— 14. ἱππέων) ἵππων
— 17. Χετταίων) Γεθθαίων
II. 6. οἰκοδομῆσαι αὐτῷ) αὐτῷ οἰκοδομῆσαι
— 16. σὺ ἄξεις) συνάξεις
III. 4. αὐτὸν) αὐτὸ
— 7. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
— 8. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
— 13. Χερουβεὶμ τούτων) Χερουβεὶν
— 14. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
— 16. Σερσερὼθ) Σενσερὼθ
— - ἔδωκεν) ἔθηκεν
IV. 11. τῷ βασιλεῖ) ὁ βασιλεὺς
— 16. ἀναλημπτῆρας) ἀναλήμπτορας
— 17. Σαρηδαθά) Σαδαθά
— 22. καὶ τὰς) εἰς τὰς
V. 8. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
— - Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
— 9. ὑπερεῖχον) περιεῖχον
— 10. αὐτοὺς) αὐτὸν
VI. 23. αὐτῷ) ἑκάστῳ
— 24. ἐπιστρέψωσι) ἐπιστρέψουσιν
— 27. ταῖς ἁμαρτίαις) τῶν ἁμαρτιῶν
— 28. πάντα) πᾶν
— 30. ἱλάσῃ) ἰάσῃ

Κεφ. Στίχ.
VI. 31. φοβῶνται) φοβοῦνται
— 37. ἐπιστρέψωσι) ἐπιστρέψουσιν
— 38. ἐπιστρέψωσι) ἐπιστρέψουσιν
— - ᾠκοδόμησα) οἰκοδόμησα
VII. 7. ἐξεποίει) ἐποίει
— 11. εὐωδώθη) εὐοδωθῇ
— 12. Κύριος) ὁ Θεὸς
— - θυσίας) θυσιάσαι
— 14. ζητήσωσι) ζητήσουσιν
— 16. ἕως) ἐπ'
— 22. τοῦτο) τὸ
VIII. 16. ἡτοιμάσθη) ἡτοίμασεν
— - ἐθεμελιώθη) ἐτελειώθη
— 17. Αἰλὰθ) Αἰλὰμ
— - γῇ) τῇ
— 18. Σωφιρὰ) Σωφηρὰ
IX. 4. ἀνέφερεν) ἀνέφερον
— 7. ἀκούοντες τὴν) ἀκούουσιν
— 8. Κυρίῳ Θεῷ) τῷ λαῷ
— 21. πλοῖα) πλοῖον
— - γέμοντα) γέμον
X. 6. βουλεύεσθε) βούλεσθαι
— 9. βουλεύεσθε) βούλεσθαι
XI. 1. τῷ Ῥοβοάμ) ἑαυτῷ
— 5. εἰς) ἐπὶ
— 6. Βηθλεὲμ) Βαιθσεὲμ
— - Αἰτὰν) Αἰτανὶ
— 11. τειχήρεις) τειχεσιν
— 17. τὸν) ὁ

Κεφ. Στίχ.
XI. 18. Μοολὰθ) Μολὰθ
— - Ἱεριμοὺθ) Ἐρμοὺθ
— 19. ἔτεκεν) ἔτεκον
— - Ζαάμ) Ζαλὰμ
XII. 2. Ἱερουσαλὴμ) Ἰσραὴλ
— 6. Ἰσραὴλ) Ἰούδα
XIII. 5. διαθήκῃ) διαθήκην
— 6. τοῦ Δαυὶδ) τῷ Δαυὶδ
— 8. χρυσοῖ) πολλοὶ
— 9. ἐν μόσχῳ) ἐξ μόσχοις
— 12. μὴ πολεμήσητε) πολεμήσετε
— 19. Ἰεσυνὰ) Ἀνὰ
— - Ἐφρὼν καὶ τὰς κώμας) Ἐφρὼν καὶ τὰς θυγατέρας
— 21. δεκατέσσαρας) δεκατέσσαρες
XIV. 4. τὸν Κύριον) Κύριον τὸν
— 8. καὶ ὀγδοήκοντα) πεντήκοντα
XV. 1. Ὠδὴδ) Ἀδὰδ
— 11. ἑπτακοσίους) ἑπτὰ κριοὺς
— 12. διῆλθον) διῆλθεν
— 13. ὃς) ὃ
— 14. ὤμοσαν) ὤμοσεν
XVII. 8. Ἀσιὴλ) Ἰασιὴλ
— - Ἀδωνίας, καὶ Τωβίας) Ἀδωνίαν
— 13. πολεμισταὶ δυνατοὶ) δυνατοὶ πολεμισταὶ
— 14. Ἔδνας) Ἐδνααὶς
— 16. Ἀμασίας) Μασαίας

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XVIII. 16. ἔτοι, ἀναςρεφέτωσαν) ἀναςρεφέτω
— 23. ἤγγισε) ἐποίησεν
— - Χαναανὰ) Χανανὰ
— 25. Ἐμὴρ) Σεμμὴρ
XIX. 3. κατήμθυνας) κατεύθυνας
— 7. ποιήσατε) ποιήσετε
— 9. ἐν πλήρει καρδίᾳ) πλήρεις καρδίας
— 10. αἷμα αἵματος) αἵματος ἅμα
— - Κυρίῳ) Θεῷ
— 11. πάντα) πᾶν
— - παντα) πᾶν
XX. 2. Ἀσασὰν) Ἀνασὰν
— 3. ἐκήρυξε) ἐκήρυξαν
— 16. Ἁσεῖς) Ἁσαὲ
— 34. βασιλέων) βασιλέως
— 35. Ὀχοζίαν) Ὀζίαν
— 37. Δωδία) Ὠδία
XXI. 2. Μιχαὴλ) Μισαὴλ
— 8. ἐβασίλευσαν) ἐβασίλευσεν
XXII. 1. βασιλέως) βασιλεὺς
— 2. Ἀμβρί) Ζαμβρί
— 5. Ἀχαὰβ βασιλέως Ἰσραὴλ) Ἀχαὰμ
— 6. Ἰεζράελ) Ἰζράελ
— - Ἰεζράελ) Ἰζράελ
— 7. ἐλθεῖν αὐτὸν) ἐξελθεῖν
— 9. ἐζήτησε) ἐκζητήσει
— 10. Ὀχοζίου) Ὀχοζία
— 11. Ἰωσαβεὲθ) Ἰωσαβὲθ
— - Ὀχοζίου) Ὀχοζία
— - Ἰωσαβεὲθ) Ἰωσαβὲθ
— 12. αὐτοῖς) αὐτῆς
XXIII. 1. Μαασαίαν) Μασίαν
— 6. οἱ ἱερεῖς) ὁ ἱερεὺς
— 18. ἐνεχείρισεν) ἐνεχείρησεν
— - ἀνενέγκαι) ἀνήνεγκαν
XXIV. 1. Σαβιὰ) Ἀβιὰ
— 10. ἐνέβαλον) ἐνέβαλλον

Κεφ. Στίχ.
XXIV. 11. τὸ γλωσσόκομον, καὶ) τὸν γλωσσόκομον καὶ
— 14. ἀνήνεγκαν ὁλοκαυτώσεις) ἀνήνεγκεν ὁλοκαύτωσιν
— 15. ὧν) ἑνὼν
— 18. τὸν οἶκον Κυρίȣ Θεȣ̃) Κύριον τὸν Θεὸν
— 23. κατέφθειραν) κατέφθειρεν
— - ἀπέςειλαν) ἀπέςειλεν
— 26. Ζαβὲδ) Ζαβὲθ
— 27. ἰδὲ) Ἰȣ́δα
XXV. 4. ἁμαρτίᾳ ἀποθανȣ̃νται) ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται
— 10. ὑπέςρεψαν) ὑπέςρεψεν
— 12. κατεκρήμνιζον) κατεκρήμνισεν
— 15. Ἀμασίαν) Ἀμεσίαν
— - προφήτην) προφήτας
— - εἶπεν) εἶπον
— 18. Ἀχὲχ) Ὀχὸζ
— 23. τετρακοσίους) τριακοσίους
XXVI. 6. Ἰαβνὴρ) Ἰαβεὶς
— 9. πύργȣς) πύργον
— 11. Μαασίου) Μασσαίου
— 14. ἡτοίμασεν) ἡτοίμαζεν
— 23. Ἰωάθαμ) Ἰωνάθαν
XXVII. 7. βιβλίῳ) βιβλίων
XXVIII. 3. Γὲ Βενεννόμ) γῆ Βεεννὸμ
— 7. Ζεχρὶ) Ἐζεχρὶ
— - Μαασίαν) Μασίαν
— 10. οὐκ) ȣ̓χ
— 11. ᾐχμαλωτεύσατε) αἰχμαλωτεύσατε
— 12. Ἀλδὶ) Ἀδδὶ
— 13. προσθεῖναι) προθεῖναι
— 18. Γαμζὼ) Γαμαιζαὶ
— 20. Θαλγαθφαλνασὰρ) Θαγλαθφαλνασὰρ
— 25. ἐποίησεν) ἐποίησαν

Κεφ. Στίχ.
XXIX. 1. Ἀβιὰ) Ἀββαθὺθ
— 12. Μαὰθ) Μαὲθ
— - Ἀζαρίȣ) Ζαχαρίȣ
— 14. Σαμαίας) Σαμείας
— 21. χιμάρους) χειμάῤῥους
— 23. χιμάρους) χειμάῤῥους
XXX. 1, Ἰȣ́δα) Ἰȣ́δαν
— 6. καὶ Ἰσραὴλ) καὶ Ἰακὼβ
XXXI. 1. ἐπέςρεψαν) ἐπέςρεψεν
— 4. κατισχύσωσιν) κατισχύσȣσιν
— 5. γέννημα) γένημα
— 8. εἶδον) εἴδοντες
— 12. Χωνενίας) Χωχενίας
— 13. Ἰωζαβὰδ) Ἰωζαβὰθ
— - Ἐλιὴλ) Ἰεὴλ
— - Χωνενίȣ) Χωχενίȣ
— 15. Ἀμαρίας) Μαρίας
— 18. ἐγκαταλοχίσαι) ἐν καταλοχίαις
— - τὸ ἅγιον) τὸν ἅγιον
XXXII. 2. καὶ τὸ) κατὰ
— 5. κατεσκαμμένον) κατεσπασμένον
— 11. δίψαν) θλίψιν
— 18. τὸν λαὸν Ἱερȣσαλὴμ) Ἱερουσαλὴμ καὶ τὸν λαὸν
— 22. Ἀσσȣ̀ρ) Ἀσσυρίων
— 28. γεννήματα) γενήματα
XXXIII. 6. Γὲ Βενεννόμ) γῆ Βεεννόμ
— - ἐπλήθυνεν) ἐποίησεν
— 7. Θεοῦ) Κυρίου
— - θήσω) σωθήτω
— 11. αὐτȣ̀ς) αὐτὸν
— - δυνάμεως τȣ̃) δυναςείας
— - κατέλαβον τὸν) κατελάβοντο
— 17. Κυρίῳ Θεῷ) Κύριος ὁ Θεὸς

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXXIII. 20. Ἀμὼν) Ἀμὼς
— 21. Ἀμὼν) Ἀμὼς
— 22. Ἀμὼν) Ἀμὼς
— 23. Ἀμὼν) Ἀμὼς
— 25. Ἀμὼν) Ἀμὼς
XXXIV. 3. δωδεκάτῳ) δεκάτῳ
— 6. Νεφθαλεὶ) Νεφθαλεὶμ
— 8. Ἐσελία) Σελιὰ
— - πόλεως) δυνάμεως

Κεφ. Στίχ.
XXXIV. 8. Ἰσὰχ) Ἰωὰς
— 9. ἔδωκαν) ἔδωκεν
— - Θεοῦ) Κυρίου
— - ἐν Ἰσραὴλ) ἐν Ἰερουσαλὴμ
— 15. Σαφάν) Ἀσάφ
— 16. ἔτει) ἐπὶ
— 21. καταλειφθέντος) περιλειφθέντος

Κεφ. Στίχ.
XXXIV. 31. ἔστη) ἀνέστη
— 33. τὰ πάντα) πάντα τὰ
XXXV. 9. Χωνενίας) Χωχενίας
— 14. ὁλοκαυτώματα) στέατα
— - στέατα) ὁλοκαυτώματα
— 22. Μαγεδδώ) Μαγεδών
XXXVI. 5. αὐτοὺς) αὐτοῦ
— 14. ἐπλήθυναν) ἐπλήθυνεν

ΕΣΘΗΡ

Κεφ. Στίχ.
I. 5. Σούσοις) Μεσούσοις
— 16. γνόφου) γνόφους
— 26. βεβούλευται) βουλεύεται
— 36. ἀπήχθησαν) ἐξήχθησαν
— 42. Ἀμαδάθη) Ἀμαθάδου
— 5. γάμου) πότε
— 6. λιθοστρώτου) λιθοστρώτους
— - στρωμναὶ ἐπιφανεῖς) στρώμνης ἐπιφανοῦς
— - διηνθισμέναι) διηνθισμένης
— - ῥόδα) δόρα
— 9. Ἀρταξέρξης) Ἀρταρξέρξης
— 12. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 17. καὶ ὡς) καὶ ὅσα
— 18. οὕτω) αὐτῷ
— - λεχθέντα) ἀχθέντα
— - τολμήσουσιν) τολμήσωσιν
— 19. εἰσελθέτω) εἰσελθάτω
II. 2. τοῦ βασιλέως) πρὸς τὸν βασιλέα
— - ἄφθορα καλὰ) καλὰ ἄφθορα
— 3. ἐπιλεξάτωσαν) ἐπιδειξάτωσαν
— 5. Ἰαίρου) Ἰάθρου

Κεφ. Στίχ.
II. 12. ἦν) ἦ
— - ἐν μυρινίνῳ ἐλαίῳ) μυρίνινον ἔλαιον
— 15. τοῦ εἰσελθεῖν) ἐν τῷ εἰσελθεῖν
III. 1. Ἀμαδαθοῦ) Ἀναμαθάδου
— 7. Ἐν ἔτει δωδεκάτῳ) ἔτους δωδεκάτου
— 9. ἀπολέσαι αὐτοὺς) ἀπολέσθαι
— 12. ἔγραψαν) ἐγγάφησαν
— - Ἀρταξέρξου) Ἀταρξέρξου
— 13. Ἀρταξέρξου) Ἀρταρξέρξου
— 7. ἐπαιρόμενος, ἐπιεικέστερον) ἐπιεικέστερον ἐπαιρόμενος
— 8. ἠπιότητος) πιότητος
— 9. ἀκυμάντους) ἀκυμάτους
— 15. ὁ σωφροσύνῃ) ὁ σωφροσύνης
— 20. ἀντίθετον) ἀντίτυπον
— 26. παραλλάσσον) παράλλαξιν
— 27. δυσνοοῦν) δυσνοῇ
— 33. ἐχθρῶν μαχαίραις) ἔθνων μάχαις
— 39. παρέχωσιν) παρέχουσιν

Κεφ. Στίχ.
III. 40. πράγματα) προστάγματα
IV. 2. πύλης) αὐλῆς
— 4. ἐπείδη) ἐτίθη
— 8. ἐτράφης) (ἐστράφης
— - διότι) διὰ τί
— 9. ὁ Ἀχραθαῖος) Ἀχθραθαῖος
— 11. ἐσωτέραν) ἐντοτέραν
— - ἐκλήθην) ἐκληρώθην
— 12. Ἀχραθαῖος) Ἀρχαθαῖος
— 13. παρὰ) ὑπὲρ
— 18. ἀπολέσαι) ἀπολέσθαι
— 24. σε) σοι
— 42. Καὶ νῦν) Ὅτι
— 50. ἐμφράξαι) ἐνφράξῃ
— 51. θυσιαστηρίου σου) θυσιαστήριον σοι
V. 6. ἐπηρείδοτο) ἐπερίδετο
— 5. κατασπεύσατε) κατασπευσάτω
— 12. κέκλημαι) κέκληκεν
VI. 1. διακόνῳ) διδασκάλῳ
— - εἰσφέρειν) εἰσφέρων
— 2. τοῦ βασιλέως) αὐτοῦ
— 6. ὃν) ᾧ
— 7. πρὸς τὸν βασιλέα) τῷ βασιλεῖ

Κεφ. Στίχ.

VI. 8. ἐνεγκάτωσαν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως) ἐνεγκάτω

— 10. ποίησον τῷ) ποιήσομεν

VII. 3. λαός μου) λόγος

— 9. πρὸς τὸν βασιλέα) τοῦ βασιλέως

VIII. 1. ἐνοικείωται) ἐνοικείωτο

— 5. ἀπολέσθαι) ἀπολέσαι

— 14. μεταιτίους αἱμάτων) μεταγνοῦσα μετὰ τῶν

— - κατασήσασα) κατασήσας

— 15. τῷ) τῶν

— - κακοηθείας) ἀληθείας

— 16. παραλογισμῷ παραλογισαμένων) παραλογισάμενος

Κεφ. Στίχ.

VIII. 17. εὐγνωμοσύνην) ἐγνωμοσύνην

— 21. ἀναξία δυνασευόντων) ἀξιοδυνασευόντων

— 27. Ἀμαδαθοῦ) Ἀμαθοῦ

— 31. ὥσε) ὡς

— 32. προσκυνούμενον) προσκυνούμενος

— 34. ἐπετήδευσε) ἐπιτήδευσεν

— 41. λαβεῖν ἡμᾶς) λαβεῖν τὰς

— 49. ποιήσετε) ποιήσατε

— 50. Ἀμαδαθοῦ) Ἀμαθαδοῦ

— 60. ταύτην) ταύτῃ

— 66. ὑμῖν) τούτοις

— 72. τῆς γραφῆς ἐκτιθέσθω) ἐκτεθείσθω

IX. 7. Φασγὰ) Φαγὰ

Κεφ. Στίχ.

IX. 10. Ἀμαδαθοῦ) Ἀμαθαδοῦ

— 12. περιχώρῳ) χώρᾳ

— 13. κρεμάσαι) κρεμασθῆναι

— 19. ἕκασος τῷ) τοῖς

— 20. ἦσαν) εἰσὶν

— 22. ἐσράφη) ἐγράφη

— 24. Ἀμαδαθοῦ) Ἀμαθαδοῦ

— 27. προσεθειμένοις) προτεθειμένοις

— 28. τῶν Φρουραὶ) τοῦ Φρουραὶ

— 29. Φρουραὶ) Φρουραῖα

X. 1. δὲ) γὰρ

— 3. διηγεῖτο) ἡγεῖτο

— 4. οὐδὲ γὰρ) οὐδὲν

— 18. καιρὸν) κλῆρον

— 30. Φρουραὶ) Φρουραῖα

— 31. τὸν) τῶν

ΤΩΒΙΤ

Κεφ. Στίχ.

I. 1. Ἀδουὴλ) Ναυὴ

— - Γαβαὴλ) Γαμαὴλ

— 2. Θίσβης) Θίβης

— - κυρίως) Κυδίων

— 6. πρωτοκουρίας) πρωτοκυρίας

— 8. Δεββωρὰ) Δεμβωρὰ

— 15. ἠκατασάθησαν) κατέστησαν

— 22. οἰνοχόος) οἰνοδόχος

II. 1. ἀνέπεσα) ἀνεπαυσάμην

— 13. κράζειν) κραυάζειν

III. 8. εἶπαν) εἶπεν

— - ὠνομάσθης) ὠνάσθης

— 10. ἔσαι) ἐσὶν

Κεφ. Στίχ.

IV. 8. ὑπάρχῃ) ὑπάρχει

— 20. Γαβαήλῳ) Γαμαήλῳ

V. 14. Ἰωνάθαν) Ἰάθαν

— 22. συμπορεύσεται) συνπορεύεται

VI. 8. δεῖ) ἔδει

VII. 3. εἶπον) εἶπεν

— 9. πορείᾳ) ἐνπορίᾳ

— - τελεσθήτω) σήτω

— 12. Σάῤῥαν) Σάῤῥα

— 16. εἰσήγαγεν) εἰσήγαγον

VIII. 7. συγκαταγηρᾶσαι) συγκαταγηράσομαι

— 20. αὐτῷ) αὐτοῖς

X. 2. Τωβίτ) Τωβίας

— 11. εὐοδώσει) εὐλογήσει

Κεφ. Στίχ.

XI. 6. ἀνοίξει) ἀνοίγει

— 15. τῇ πύλῃ) τὴν πύλην

XII. 5. ἐνηνόχατε, καὶ ὕπαγε ὑγιαίνων) ἐνήνοχας

— 11. δή) δὲ

— 13. ἀγαθοποιῶν) ἀγαθὸν ποιῶν

XIII. 2. ἐλεεῖ) ἐλεᾷ

— 6. κρύψει) κρύψῃ

— 10. Κυρίῳ ἀγαθῶς) ἀγαθῷ

— 11. γενεαὶ) γενεὰ

— 13. Χάρηθι) χάρητι

XIV. 5. ἕως) ὡς

— 6. κατορύξουσι) κατορύξωσιν

Digitized by Google

ΙΟΥΔΕΙΘ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	2.	ὕψος) μῆκος
—	-	πεντήκοντα) ἑβδομήκοντα
—	8.	Ἐσδρηλὼμ) Ἐσδρὴμ
—	12.	ὅρια) ὄρη
—	-	υἱὸς) υἱῶν
II.	1.	βασιλέως) βασιλεὺς
—	10.	προκαταλήψῃ) προσκαταλήψῃ
—	21.	ἐξῆλθον) ἐξῆλθεν
—	-	ἀπὸ Βεκτελὲθ) ἀπὸ Πακταλαὶ
—	23.	πάντας υἱοὺς) υἱοὺς πάντας
III.	6.	παραλίαν) ἐπαρχίαν
—	8.	δεδογμένον) δεδομένον
—	10.	κατεστρατοπέδευσεν) κατεστρατοπέδευσαν
—	-	Γαβαὶ) Ταιβὰν
IV.	1.	βασιλέως) βασιλεὺς
—	-	ἱερὰ) ὅρια
—	4.	Κωνὰς) κώμας
—	-	Βαιθωρὼν) Βεθωρὼν
—	6.	Ἐσδρηλὼν) Ἐσερηχὼν
—	11.	ἔπεσον) ἐπέθεντο
—	15.	πάντα) πᾶν
V.	10.	μέχρις) μέχρι
—	21.	Εἰ δὲ) ἰδοὺ
—	-	ὑπὲρ) περὶ
VI.	3.	πατάξομεν) ἐξολεθρεύσωμεν
—	12.	ἔβαλον) ἔβαλλον
—	13.	ἐῤῥιμμένον) ἐρριμμένον
—	14.	ἐπὶ) εἰς
—	15.	Μιχὰ) Χειμὰ
—	-	Χαρμεὶς) Χαλμεὶς
—	17.	ἐλάλησεν) ἐλάλησαν
VII.	10.	ὕψεσι) ὄψεσι
—	16.	αὐτῶν) αὐτοῦ

Κεφ.	Στίχ.	
VII.	18.	ἐκάλυψαν) ἐκάλυψεν
—	22.	ἠθύμησαν) ἠθύμησεν
—	27.	οὐκ) οὐχ
—	30.	ἔτι) ἐπὶ
—	-	ἐπιστρέψει) ἐπιστρέφει
VIII.	4.	τέσσαρας) τέσσαρες
—	9.	ὠλιγοψύχησαν ἐπὶ) ὠλιγοψύχησεν ἐν
—	11.	ἡμῖν) ὑμῖν
—	12.	ἴσταθε) ἴστατε
—	14.	ἐρευνήσετε) ἐρευνήσατε
—	15.	σκεπάσαι) καὶ πάσαις
—	18.	οὔτε δῆμος) οὐδὲ δῆμος
—	20.	οὐδ') εὔτε
—	21.	στόματος) αἵματος
—	24.	ἐπεστήρικται) ἐπιστηρίσαι
—	34.	ἐξερευνήσετε) ἐξερευνήσατε
IX.	1.	τὸ θυμίαμα) τοῦ θυμιάματος
—	-	φωνῇ μεγάλῃ) φωνὴν μεγάλην
—	3.	δυνάσταις, καὶ δυνάστας) δυνάστας
—	11.	Θεὸς) Κύριος
—	12.	βασιλεῦ) βασιλεὺς
—	13.	κορυφῆς) κορυφὴν
X.	3.	οἷς) αἷς
—	4.	ψέλλια) ψέλια
—	16.	εὖ) εὐθῆ
XI.	10.	Διὸ) δὴ
—	-	οὐ κατισχύει) ὃς κατισχύει
—	11.	πρόσωποι) προσώπου
—	12.	γὰρ ἐξέλιπεν) παρεξέλειπεν

Κεφ.	Στίχ.	
XI.	22.	ἀπώλειαν) ἀπώλεια
XII.	1.	αὐτῇ) αὐτὴν·
—	5.	πρὸς) περὶ
—	8.	ὡς) ἕως
—	9.	καθαρὰ) καθὰ
—	-	τροφὴν) τρυφὴν
—	10.	χρῆσιν) κλῆσιν
—	15.	ἔλαβε) ἔλαβον
XIII.	9.	τὸ κωνωπεῖον) τὸν κωνωπεῖον
XIV.	2.	ἐξελεύσεσθε) ἐξελεύσεται
—	7.	ἀνέλαβον) ἀνέλαβεν
—	10.	πρὸς) εἰς
—	15.	διαστείλας) διεστείλας
XV.	4.	συντετελεσμένων) συντελεσμένων
—	-	ἐπεκχυθῶσι) ἀπεκχυθῶσιν
—	5.	ἔκοπτον) ἐκόπτοντο
—	7.	ἐπαύλεις) αἱ πόλεις
—	9.	ὕψωμα Ἰσραὴλ) ὕψωμα Ἱερουσαλὴμ
—	10.	εὐδοκῆσαι) εὐδόκησεν
—	11.	ἐπ') μετ'
—	13.	αἱ) οἱ
—	14.	ὑπεφώνει) ὑπερεφώνει
XVI.	4.	δώσειν) δώσει
—	10.	ἐῤῥάχθησαν) ἐταράχθησαν
—	12.	παῖδας) παῖδες
—	15.	ἐπὶ) ἔτι
—	-	εὐιλατεύεις) εὐιλατεύσεις
—	19.	αὐτῇ) ἑαυτῇ
—	-	αὐτοῦ) ἑαυτοῦ
—	22.	Μανασσῆς) Μανασσῇ
—	24.	ἐπένθησεν) ἐπένθησαν

Digitized by Google

Ο ΙΕΡΕΥΣ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	4.	τῷ Κυρίῳ) Κυρίῳ τῷ
—	5.	ἁγίῳ) ἱερῷ
—	9.	Ἀσαβίας) Σαβίας
—	-	Ὀχιῆλος) Ὀζιῆλος
—	11.	ἥψησαν) ὤπτησαν
—	16.	τοῦ Κυρίου ἐν) τῷ Κυρίῳ ἐν
—	23.	Καρχαμὺς) Καλχαμὺς
—	27.	Μαγεδδώ) Μεταεδδαοὺς
—	31.	προπραχθέντα) προσπροαχθέντα
—	32.	Ἰωάχαζ) Ἰώχαζ
—	52.	αὐτῆς) αὐτῶν
II.	11.	Σασαβασσάρῳ) Σαναβασσάρῳ
—	14.	Σασαβασσάρου) Σαναβασσάρου
—	16.	Σεμέλλιος) Σεβέλλιος
—	-	κριταὶ) κραταιοὶ
—	19.	ἐκείνη ἦν) ἦν ἐκείνη
—	21.	Βεελτέθμῳ) Βεελτεμὼθ
III.	2.	ὑπ᾽ αὐτὸν) μετ᾽ αὐτῶν
—	12.	τρίτος) ἄλλος
—	22.	ἐγερθῶσιν) γενηθῶσιν
IV.	4.	ποιοῦσιν) ποιήσουσιν
—	6.	ὅταν) ὃ ἐὰν
—	17.	δόξαν τοῖς ἀνθρώποις) τὰς δόξας τῶν ἀνθρώπων
—	18.	καὶ πᾶν πρᾶγμα ὡραῖον, καὶ ἴδωσι) οὐχὶ ἀγαπῶσιν
—	36.	αὐτῆς) αὐτοῦ
IV.	38.	ἰσχύει) ἰσχύσει
—	39.	διάφορα) διαφθορὰ
V.	8.	Ἰησοῦ) Ἰησοῦς
—	16.	Ἀννὶς) Ἀννίας
—	21.	Νιφὶς) Φινεὶς
—	27.	Οἱ) υἱοὶ
—	34.	Ἀλλών) Ἀδλὼν
—	36.	Θελερσὰς) Θελσὰς
—	-	Ἀαλάρ) Ἀλὰρ
—	37.	Βαενὰν) Βὰν
—	56.	Καδμιὴλ) Καδωὴλ
—	-	Ἠλιαδοὺδ) Ἠλιαδοὺν
—	66.	ἐνταῦθα) ἐντεῦθα
VI.	9.	σπουδῆς) σπουδὴν
—	-	συντελέμενον) συντελέμενα
—	11.	προκαθηγουμένων) προκαθημένων
—	29.	ἀναμφισβητήτως) ἀναμφισβήτως
VII.	2.	Ἰουδαίων) ἱερέων
VIII.	6.	Ἀρταξέρξου) Ἀρταρξέρξου
—	8.	Ἀρταξέρξου) Ἀρταρξέρξου
—	9.	Ἀρταξέρξης) Ἀρταρξέρξης
—	10.	τῶν δε) ὄντων δὲ αὐτῶν
—	11.	συνεξορμάθωσαν) συνεξορμάτωσαν
—	18.	βασιλικοῦ) ἱεροῦ
—	19.	Ἀρταξέρξης) Ἀρταρξέρξης
—	22.	ἄλλη ἐπιβολὴ) ἀλλὰ βουλὴ
VIII.	24.	παραβαίνωσι) παραβαίνουσι
—	26.	συμβουλευόντων) συμβασιλευόντων
—	28.	ἀναβάντες) ἀναβαίνοντες
—	-	Ἀρταξέρξου) Ἀρταρξέρξου
—	29.	Γαμαλιήλ) Γαμαὴλ
—	-	Λαττοὺς) Ἀττοὺς
—	30.	ἀπεγράφησαν) ἀπὸ γραφῆς
—	33.	Ἡλὰμ) Ἐλὰμ
—	39.	Γεουὴλ) Ἰεουὴλ
—	45.	ἱερατεύσονται) ἱερατεύσαντας
—	-	τῷ οἴκῳ) τόπῳ
—	46.	ἤγαγον) ἤγαγεν
—	48.	ἐσημάνθη) ὀνομάσθη
—	53.	εὐιλάτου) ἱλαστοῦ
—	55.	ἅ) οὕτως
—	58.	ἡγουμένοις) ἡγεμόνοις
—	67.	Συνῴκησαν) συνήκησαν
—	76.	Κυρίου τοῦ) τοῦ Κυρίου
—	80.	μεμολυσμένη) μεμολυμμένη
—	89.	Ἰεήλου) Ἰεὴλ
IX.	12.	κατοικιῶν) κατοίκων
—	16.	συνεκάθησαν) συνεκάθισαν
—	27.	Ἰωαβδίος) Ὠαβδίος
—	28.	Ζαρλίας) Ζαρδαίας
—	30.	Ἰασαῆλος) Ἀσαῆλος
—	46.	ὀρθοὶ) ὀρθροὶ
—	53.	παντὶ) τὰ πάντα

Digitized by Google

Ο ΙΕΡΕΥΣ Β.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	5.	καὶ οἱ ἱερεῖς) πάντες
—	8.	Γασβαρηνοῦ) Γαρβαρηνοῦ
—	10.	Κεφερῆ) Χεφερῆ
II.	9.	Ζακχοῦ) Ζακχὰν
—	12.	Ἀσγαδ) Ἀβγαδ
—	14.	Βαγουὶ) Βαγουὰ
—	22.	Νετωφὰ) Νεφωτὰ
—	27.	Μαχμὰς) Χαμμὰς
—	38.	Φασσὲρ) Φασὲρ
—	42.	Ἀκοὺβ) Ἀκοὺμ
—	44.	Σιαὰ) Ἀσαὰ
—	48.	Νεκωδὰ) Νεκωδὰν
—	53.	Σισάρα) Σισαραὰ
—	54.	Ναθιὲ) Νεθιὲ
—	56.	Ἰεηλὰ) Ἰελὰ
—	57.	Φαχερὰθ) Φακερὰθ
—	59.	Θελμελὲχ) Θελμεχὲλ
—	69.	μνᾶς πεντακισχιλίας) μναῖ πεντακισχίλιαι
—	-	Χοθωνὼθ) Χιτῶνας
III.	1.	οἱ υἱοὶ) ὁ
—	2.	αὐτοῦ, καὶ) αὐτῶν καὶ
—	7.	τοῦ ἐνέγκαι) καὶ ἐνέγκαι
IV.	2.	Ἀσσὲρ) Ἀσὲρ
—	4.	αὐτοὺς) αὐτοῖς
—	6.	ἔγραψαν) ἔγραψεν
IV.	7.	ἔγραψεν ἐν) ἔγραψαν ἐν
—	8.	ἔγραψαν) ἔγραψεν
—	10.	Ἀσσεναφὰρ) Ναφχὲρ
—	15.	φυγαδεῖαι) φυγαδεῖαι
—	17.	φησίν) φασίν
—	20.	πέραν) ἑσπέρας
—	24.	ἀργοῦν) ἀργῶν
V.	6.	Σαθαρβουζαναῒ) Σαθαρβουζάνης
—	11.	ἡμῖν) αὐτοῖς
—	12.	Ἀφότε) Ἀπότε
VI.	5.	οὗ ἐτέθη) τεθῇ
—	6.	Σαθαρβουζανχαῒ) Σαθαρβουσανὲ
—	17.	χιμάῤῥους) χειμάῤῥους
VII.	4.	Ὀζίου) Ὀζιοὶ
—	12.	τετελέσθω) τετέλεσται
—	22.	βατῶν) βαδῶν
—	-	βατῶν) βαδῶν
—	23.	προσέχετε) πρόσεχε
VIII.	6.	Ὠβὴθ) Ὠβὴν
—	7.	Ἀθελία) Ἀθλία
—	8.	Μιχαὴλ) Μαχαὴλ
—	13.	Ἐλιφαλὰτ, Ἰεὴλ) Ἐλιφαλὰθ Ἐιὴλ
—	14.	Βαγουαῒ) Γαβουαεὶ
VIII.	24.	Ἀσαβία) Σαβία
—	31.	ἐῤῥύσατο) ἐρύσατο
—	33.	Νωαδία) Νωαδὰ
—	36.	ἔδωκαν) ἔδωκα
IX.	1.	Μωαβὶ) Μωὰβ
—	3.	ἠρεμάζων) ἐρεμάζων
X.	1.	ἔκλαυσαν) ἔκλαυσεν
—	15.	Μεσολλὰμ, καὶ Σαββαθαῒ) Μετασολλὰμ Καββαθαῒ
—	16.	τῷ οἴκῳ) τῶν οἴκων
—	-	ἐν ὀνόμασιν) ἐπ' ὀνόμασιν
—	18.	Μαασία) Μαασηία
—	20.	Ἀνανὶ) Ἀνανία
—	21.	Μαασίας) Μασσίας
—	23.	Κωλία) Κωλαὰ
—	25.	Μεαμὶν) Μεαμὶμ
—	-	Ἐλεάζαρ) Ἐλεάζα
—	26.	Ἰαϊὴλ) Ἀιειὴλ
—	30	Βεσελεὴλ) Βεσελὴλ
—	34.	Ἀμρὰμ) Ἀμβρὰμ
—	39.	Σελεμία) Σελεμίας
—	-	Ἀδαΐα) Ἀδαΐας
—	40.	Σαριοὺ) Ἀροὺ
—	41.	Σελερία) Σελεμίας
—	-	Σαμαρία) Σαμαρείας
—	42.	Ἀμαρεία) Ἀμαρίας

ΛΟΓΟΙ ΝΕΕΜΙΑ ΥΙΟΥ ΑΧΑΛΙΑ.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	1.	Χασελεῦ) Χασεηλοῦ
—	6.	ἁμαρτίαις) ἁμαρτίας
II.	3.	διότι) διὰ τί
—	4.	σὺ ζητεῖς) συνζητεῖς
—	-	προσηυξάμην) προσευξάμην
—	6.	πορεία) παρουσία
—	12.	ᾧ) ὃ
III.	2.	Ἀμαρὶ) Μιαρὶ
III.	4.	Καὶ ἐπὶ χεῖρα) Καὶ ἐπὶ χεῖρας
—	5.	Ἀδωρὶμ) Ἀδωρὴν
—	10.	Ἀττοὺς) Αὐτοὺς
—	11.	Ἡρὰμ) Ἡρμὰ
—	14.	Βηθακχαρὶμ) Βηθαχχαρμὰ
—	16.	Βηθθαγαβαρεὶμ) Βηθθαγααρεὶμ
III.	21.	Βηθελιασὰβ) Βηθελησουβὰθ
—	-	ἐκλείψεως) ἐνθλίψεως
—	22.	Ἑχχεχὰρ) Ἀχχεχζὰρ
—	27.	Ὀφλὰ) Σοφλὰ
—	30.	Σελεμία) Σεεμία
—	-	Βαραχία) Βαρία
IV.	3.	εἶπε) εἶπαν

Κεφ.	Στίχ.	
IV.	3.	αὐτούς) ἑαυτοὺς
—	-	θυσιάζουσιν) θυσιάσουσιν
—	5.	αὐτοὺς) αὐτοῖς
—	15.	ἤκουσαν) ἔγνωσαν
—	16.	ἐκτετιναγμένων) ἐκτεταγμένων
—	21.	ἡμεῖς) ἥμισυ
VI.	6.	τοῦτο) τί
—	11.	ἐγὼ, ὃς) ἀνὴρ, ὃς
VII.	7.	Βαλσαὶν) Βαασὰν
—	17.	Ἀσγαδ) Ἀγετὰδ
—	63.	ἔλαβεν) ἔλαβον
—	-	γυναῖκα) γυναῖκας
VIII.	1.	ὃν) ὃ
—	4.	Μαθθαθίας) Ματταθίας

Κεφ.	Στίχ.	
VIII.	4.	Ἀσώμ) Ὠσαὶμ
—	-	Ἀσαβαδμαὶ) Ἀσαβααμαὶ
—	9.	τῷ Κυρίῳ) Κυρίῳ τῷ
—	16.	πύλης) οἴκου
IX.	10.	ἔδωκας) ἔδωκες
—	13.	εὐθέα) εὐθεῖα
—	27.	σωτῆρας) σωτηρίας
X.	6.	Γανναθὼν) Γααννaθὼν
—	11.	Ἀσεβίας) Ἐσεβίας
—	13.	Βανουναὶ) Βανουαιαῒ
—	16.	Ἀδανία) Ἀαναὰ
—	21.	Ἰεδδούα) Ἰεδδοὺκ
—	24.	Ἀλωῆς) Ἀδὼ
—	25.	Ῥεοὺμ) Ῥαοὺμ
—	-	Μαασία) Μααλσία
—	27.	Ἠρχὰμ) Ῥεοὺμ

Κεφ.	Στίχ.	
X.	28.	λαῶν) τοῦ λαοῦ
—	-	εἰδὼς) εἴδων
—	34.	οἶκον πατριῶν) οἴκους πατριῶν
—	36.	ποιμνίων) ποιμνημίων
XI.	4.	Ἀθαΐα) Ἀθαιαὶ
—	5.	Ἀδαΐα) Ἀχαΐα
—	-	Σηλωνί) Ἡλωνὶ
—	10.	Ἰωαρὶβ) Ἰωρὶβ
—	15.	υἱοῦ Ἐσρικὰμ) υἱὸς Ἐζρὶ
XII.	24.	ἐφημερίαν πρὸς) ἐφημερία πρὸς
—	31.	ἀνήνεγκα) ἀνήνεγκαν
—	34.	Σαμαΐας) Σααμαΐας
XIII.	14.	ὃ) ὅτι
—	24	λαλοῦντες) λαλοῦσιν

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Α.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	11	ἀπ') ὑπ'
—	13.	ἔδωκεν) ἔδωκαν
—	15.	ἀκροβυστίας) ἀκροβυστίαν
—	-	ἐζεύχθησαν) ἐζευγίσθησαν
—	17.	ἐν ἐλέφασι) ἐλέφασιν
—	24.	ἐποίησε) ἐποίησαν
—	-	ἐλάλησεν) ἐλάλησαν
—	32.	ᾐχμαλώτευσαν) ᾐχμαλώτευσεν
—	43.	σάββατον) ἁγίασμα
—	47.	εἰδωλεῖα) εἴδωλα
—	48.	βεβηλώσει) βεβηλῶσαι
—	62.	ἐκραταιώθησαι) ἐκρεμάσθησαν
—	63.	ἐπελέξαντο) ἐπεδέξαντο
—	-	βεβηλώσωσι) βεβηλώσουσιν
II.	8.	ἄδοξος) ἔνδοξος

Κεφ.	Στίχ.	
II.	10.	βασιλείαν αὐτῆς) βασιλεία
—	18.	ἄνδρες) ἄρχοντες
—	20.	ἀλλ' ἐγὼ) κἀγὼ
—	22.	Τῶν λόγων) τὸν νόμον
—	23.	Μωδεεὶν) Μωδεεὶμ
—	24.	τὸ κρῖμα) τὴν ῥίνα
—	26.	Φινεὲς) Φινεὼς
—	32.	συνεστήσαντο) συνεστείλαντο
—	42.	ἰσχυροὶ) ἰσχυραὶ
—	46.	εὗρον) εὗρεν
—	51.	ὄνομα) δόξαν
—	52.	οὐχὶ) οὐκ
—	-	εἰς δικαιοσύνην) δικαιοσύνη
—	54.	αἰωνίας) ἁγίας
—	57.	εἰς αἰῶνα αἰῶνος) αἰωνίας
—	58.	ἕως) ὡς
—	67.	προσάξατε) προσάξετε
III.	7.	ἐπίκρανε) ἐπίκραναν

Κεφ.	Στίχ.	
III.	8.	ἐξ) ἐπ'
—	16.	Βαιθωρῶν) Μετωρῶν
—	17.	αὐτοῖς) αὐτῷ
—	25.	ἐπιπίπτειν) ἔπιπτεν
—	30.	δαψιλεῖ) δαψιλῆ
—	31.	ἐβουλεύσατο) ἐβουλεύσαντο
—	-	πολὺ) πολὺν
—	35.	ἐκτρίψαι) ἐκρίψαι
—	-	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	36.	κατοικίσαι) κατοικῆσαι
—	40.	παρενέβαλον) παρέβαλον
—	-	Ἀμμαοὺμ) Ἀμμαοὺν
—	41.	πέδας) παῖδας
—	42.	τοῦ βασιλέως) τῆς βασιλείας
—	56.	οἰκίας) οἰκίαν
—	58.	γίνεσθε εἰς) γενέσθε εἰς
—	59.	ἐπιδεῖν) ἐφιδεῖν
IV.	6.	μαχαίρας) μάχαιραν

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
IV.	8.	δειλωθῆτε) διωθῆται
—	12.	ἐρχομένους) ἐχομένους
—	15.	Ἰδυμαίας) Ἰουδαίας
—	21.	ταῦτα συνιδόντες) ταῦτα συνειδότες
—	23.	πολὺ) πολὺν
—	24	ἐπιςραφέντες) ἐπιςρέψαντες
—	28.	ἐχομένῳ) ἐρχομένῳ
—	33.	εἰδότες) ἰδόντες
—	35.	πλεονάσας) πλέονας
—	47.	ἔλαβον) ἔλαβεν
—	-	ᾠκοδόμησαν τὸ) ᾠκοδόμησεν
—	48.	ἡγίασαν) ἡγίασεν
—	55	αὐτοῖς) αὐτοὺς
—	56.	ἐγκαινισμὸν) ἐγκαινιασμὸν
—	57.	ἐνεκαίνισαν) ἐνεκαίνισεν
—	60.	ἰχυρὲς) ἰχυρὲς
V.	1.	ὠργίσθησαν) ὠργίσθη
—	3.	Ἰδυμαίᾳ) Ἰουδαίᾳ
—	-	σκῦλα) ἀγκύλα
—	5.	συνεκλείσθησαν) διεκλείσθησαν
—	-	παρενέβαλεν) παρέβαλεν
—	8.	Ἰαζὴς) Ἰαζὴν
—	13.	ᾐχμαλωτίκασι) αἰχμαλωτίκασι
—	-	χιλιαρχίαν) χιλιάδαν
—	15.	ἐπισυνῆχθαι) ἐπισυνήχθη
—	-	πάσης Γαλιλαίας) πᾶσαν Γαλιλαίαν
—	16.	ὑπ' αὐτῶν) ὑπ' αὐτοῦ
—	18.	ἡγεμένους) ἡγέμενον
—	22.	τῆς πύλης) τῶν πόλεων
—	23.	παρέλαβον τοὺς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ) παρέλαβεν αὐτοὺς ἐκ τῆς Γαλιλαίας
—	-	Ἀρβάττοις) Ἀρβάκτοις
—	26.	Μακεὺ) Μακεβ

Κεφ.	Στίχ.	
V.	26.	Καρναΐμ) Καρνεῖν
—	30.	οὐ) ὃς
—	33.	ἐσάλπισαν) ἐσάλπισεν
—	35.	Μασφά) Μααφά
—	39.	παρενέβαλον) παρεμβάλλουσιν
—	43.	ὄπισθεν) ἔμπροσθεν
—	46.	ἐπὶ) αἱ
—	50.	δυνάμεως) πόλεως
—	56.	Ζαχαρίου) Ζαχαρίᾳ
—	-	Ἀζαρίας) Ζαχαρίας
—	-	ἀνδραγαθιῶν) ἀνδραγαθέσεων
—	60.	Ἰώσηφος) Σιώσηφος
—	67.	βουλόμενοι) βουλομένου αὐτοῦ
—	-	αὐτοὺς) αὐτὸν
VI.	1.	Ἐλυμαΐς) ἐν Ἐλυμαῒς
—	12.	μιμνήσκομαι) μνήσκομαι
—	18.	ςήριγμα) ςήρισμα
—	21.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	28.	ἠνιῶν) μηνιῶν
—	29.	βασιλειῶν) βασιλέων
—	31.	αὐτὰς) αὐτοὺς
—	34.	ἐλέφασιν) ἐλέφανσιν
—	35.	φάλαγγας) φάραγγας
—	-	τεθωρακισμένους) τεθωρακισμένοις
—	36.	ἀπ') ἐπ'
—	37	αὐτοῦ) αὐτοὺς
—	-	αὐτοῖς) αὐτοὺς
—	38.	ἔςησαν) ἔςησεν
—	41.	συγκρουσμοῦ) συνκρουσμοὺς
—	45.	φάλαγγος) φάραγγος
—	49.	ἐξῆλθον) ἐξῆλθεν
—	53.	ἀγγείοις) ἁγίοις
—	55.	πράγματα) τῶν πραγμάτων
—	60.	ἐπεδέξαντο) ἐπεδέξατο
—	61.	ἐξῆλθον) ἐξῆλθεν
—	63.	ἀπῆρε) ἀπῆραν
VII.	5.	Ἄλκιμος) Ἄλκινος

Κεφ.	Στίχ.	
VII.	7.	κολασάτω) ἐκολάσατο
—	9.	ἔςησεν) ἔςησαν
—	10.	ἀπῆραν) ἀπῆλθεν
—	-	ἦλθον) ἦλθεν
—	12.	Ἄλκιμον) Ἄλκινον
—	18.	ἐπὶ) εἰς
—	19.	ἀπ') μετ'
—	23.	Ἄλκιμος) Ἄλκινος
—	39.	παρενέβαλεν) παρενέβαλον
—	48.	μεγάλης) μεγάλην
VIII.	3.	Ἱσπανίας) Σπανίας
—	4.	ἐπάταξαν) ἐπάταξεν
—	11.	ἀντέςησαν) ἀνέςησαν
—	-	αὐτοὺς) αὐτοῖς
—	13.	βασιλεύουσιν) βασιλεύσουσιν
—	17.	Ἀκκὼς) Ἀκχὼς
—	22.	ἐπιςολῆς) γραφῆς
—	-	δέλτοις) δέκτοις
—	25.	οὐθὲν) οὗθεν
—	28.	αὐτῶν) ταῦτα
IX.	1.	ἔπεσε) ἐποίησεν
—	-	ἐν πολέμῳ) πόλεμον
—	2.	ἀπώλεσαν) ἀπώλεσεν
—	3.	ἐπὶ) εἰς
—	5.	Ἐλεασά) Ἀλασά
—	8.	ἡμῶν) ἡμῖν
—	12.	Ἰούδα) Ἰούδου
—	13.	συνημμένος) συνηγμένος
—	15.	ἐδίωκον) ἐδίωκεν
—	19.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	24.	ηὐτομόλησεν) αὐτομόλησεν
—	25.	ἐξεδίκει) ἐξεδίκα
—	-	ἐνέπαιζεν) διέπαιζον
—	31.	ἤγησιν) ἤτησιν
—	33.	Ἀσφάρ) Ἀσφὰδ
—	34.	Ἰορδάνου) Ἰορδάνῃ
—	40.	σκῦλα) σκεύη
—	42.	ἕλος) ὄρος
—	49.	διέπεσον) διέβησαν
—	-	Βακχίδου) Βακχίδα

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
IX.	50.	Φαραθωνὶ) Φαραθὼν
—	52.	τὴν ἐν Βαιθσούρᾳ) ϗ Βεθσούραν
—	66.	Ὀδοααῤῥὴν) Ὀδομηρὰ
X.	4.	αὐτοῦ) αὐτῷ
—	8.	αὐτῷ) αὐτοῖς
—	9.	ἀπέδωκεν) ἀπέδωκαν
—	14.	Βαιθσούρᾳ) Βαιθσούροις
—	19.	δυνατὸς) ἀγαθὸς
—	20.	ἀπέστειλε) ἀπέστειλαν
—	23.	καταθέσθαι) καταλαβέσθαι
—	31.	ἀφειμένη) ἀφιεμένη
—	43.	ὀφείλοντες) ὀφείλων
—	45.	οἰκοδομῆσαι) οἰκοδομηθῆναι
—	46.	ἐπίστευσαν) ἐπίστευσεν
—	52.	γῆν βασιλείας) τὴν βασιλείαν
—	54.	νῦν στήσωμεν) συνστήσομεν
—	-	ἑαυτοὺς) αὐτὸν
—	59.	τῷ Ἰωνάθαν) Ἰωνάθη
—	62.	ἐξέδυσαν) ἐξέδυσεν
—	-	ἐνέδυσαν) ἐνέδυσεν
—	63.	κατ' αὐτοῦ) κατὰ τοῦ σοῦ
—	64.	ἐκήρυξαν) ἐκήρυξεν
—	-	πορφύραν) σινδόνα
—	73.	τοῦ) ποῦ
—	77.	προῆγεν) προσῆγεν
—	-	αὐτῇ) αὐτήν
—	79.	ἐν κρυπτῷ) κρυπτῶς
—	82.	ὑπ') ἀπ'
—	86.	ἐπὶ) εἰς
—	89.	συγγενέσι) συνγενεῦσιν
XI.	3.	ὁ Πτολεμαῖος) Πτολεμαΐδος
—	4.	ἐμπεπυρισμένον) ἐνεπυρισμένον
—	5.	ψογῆσαι) ψογίσαι
—	20.	ἐποίησεν) ἐποίησαν
—	28.	ἐπηγγείλατο) ἐπηγγείλαντο
XI.	31.	εἰδῆτε) ἴδητε
—	33.	ἐξ αὐτῶν) ἑαυτῶν
—	35.	ἐπαρκῶς παρίεμεν) ἐπαρκέσομεν
—	38.	ἤχθραναν αὐτῷ) ἤχθρασαν αὐτῶν
—	39.	Εἱμαλκουαὶ) Σινμαλκουὴ
—	40.	ἀπήγγειλεν) ἀπήγγειλαν
—	43.	ἀποστείλας μοι) ἀποστείλας ἡμῖν
—	44.	αὐτῷ) αὐτῶν
—	45.	εἰς ἀνδρῶν) ἄνδρας
—	59.	τῆς κλίμακος) τοῦ κλίματος
—	61.	αὐτά) αὐτάς
—	63.	Κάδης) Κήδες
—	-	τῆς χρείας) τῆς χώρας
—	65.	ἐπὶ) ἐν
—	70.	Ἀβεσσαλώμου) Ἀψαλώμου
XII.	3.	εἰσῆλθον) ἐπορεύθησαν
—	14.	τοῖς λοιποῖς συμμάχοις) τοὺς λοιποὺς συμμάχους
—	-	φίλοις) φίλους
—	16.	Ἀντιόχου) Ἀντιμάχου
—	-	προτέραν) πρότερον
—	18.	ποιήσετε) ἐποιήσατε
—	19.	ὧν ἀπέστειλεν) ἀπέστειλαν
—	20.	Ὀνίᾳ· Ἄρειος) Ὀνειάρης
—	-	χαίρειν) χαίρων
—	23.	ταῦτα) τὰ αὐτὰ
—	26.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	28.	τῇ καρδίᾳ) τὴν καρδίαν
—	30.	κατεδίωξεν Ἰωνάθαν) κατεδίωξαν
—	-	οὐ κατέλαβεν) οὐκ ἐκατέλαβεν
XII.	33.	τῶν) τὰ
—	-	ὀχυρωμάτων) ὀχυρώματα
—	37.	ἤγγισε) ἔπεσεν
—	-	ἐπεσκεύασαν) ἐπεσκεύασεν
—	45.	λοιπὰς) πολλὰς
—	47.	ὧν) ὡς
—	50.	συνεστραμμένοι) συνεστρεμμένοι
—	53.	ἐξάρωμεν) ἐξαροῦμεν
XIII.	3.	εἶπεν) εἶπον
—	7.	ἅμα τῷ) αὐτοῦ
—	8.	Ἰούδα) Ἰώδα
—	11.	Ἀβεσσαλώμου) Ἀψαλώμου
—	18.	λέγων) λέγοντες
—	20.	χώραν) πόλιν
—	21.	αὐτοὺς) αὐτὸν
—	23.	τῇ) τῆς
—	25.	αὐτά) αὐτὸν
—	33.	τὰ ὀχυρώματα) τὸ ὀχύρωμα
—	34.	ἁρπαγαί) ἁρπάσαι
—	37.	βαΐνην) Βαὶν
—	44.	ἐλεπόλει) πόλει
—	46.	ἡμῖν) ἢ μὴν
XIV.	16.	ἠκούσθη) ἤκουσεν
—	22.	ἀνεγράψαμεν) ἀναγραψάμενοι
—	23.	τοῦ δήμου) τῷ δήμῳ
—	24.	ὁλκῆς) ὁλκὴν
—	26.	κατέγραψαν) κατέγραψεν
—	29.	Ἰαρὶβ) Ἰωαρὶβ
—	30.	ἐγενήθη) ἐγένη
—	34.	πρὸς τὴν) πρὸς τῇ
—	-	ἐπανόρθωσιν) ἐπανορθώσει
—	35.	πρᾶξιν) πίστιν
—	36.	ἄκραν) ἄκρας
—	37.	κατῴκισεν) κατῴκησεν
—	40.	ἤκουσε) ἠκούσθη

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XIV.	40.	προσηγόρευνται) προσαγορεύονται
—	42.	μέλοι) μέλη
—	-	αὐτοὺς) δι' αὐτοῦ
—	43.	μέλοι) μέλη
—	48.	στῆσαι) θῆσαι
—	-	ἐπιστήμῳ) πιστῷ
XV.	5.	ἀφαιρέματα) ἀφέματα
—	-	δόματα) ἀφαιρέματα
—	7.	κατεσκεύασας) κατεσκεύασες
—	11.	φεύγων εἰς Δωρᾶ) εἰς Δωρᾶ φεύγων
—	19.	τὴν χώραν) τὰς χώρας
XV.	19.	συμμαχήσωσι) συμμαχῶσιν
—	-	πολεμοῦσιν) πολεμῶσιν
—	22.	τὰ αὐτὰ) ταῦτα
—	-	Ἀριαράθῃ) Ἀράθῃ
—	23.	Καρίαν) Καρίδα
—	-	Φασηλίδα) Βασιλείδαν
—	27.	συνέθετο) ἐσυνέθετο
—	28.	Γαζάρων) Γαζαρηνῶν
—	31.	ἐκπολεμήσομεν) ἐκπολεμήσουσιν
—	32.	αὐτῷ) αὐτοῖς
—	35.	Γαζάρων, ὧν) Γαζαρηνῶν
XV.	35.	κατὰ τὴν χώραν) καὶ τῇ γῇ
—	38.	ὑποστράτηγον) ἐπιστράτηγον
—	41.	Κεδρών) Κεδρῶ
XVI.	8.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	10.	διχιλίους) χιλίους
—	14.	τῆς) τὰς
—	15.	μέγαν) μέγα
—	17.	ἀθεσίαν) ἀθεῖαν
—	22.	ἐζήτουν) ἐζήτουσαν
—	23.	ἠνδραγάθησε) ἠνδραγάθην
—	-	οἰκοδομῆς) ᾠκοδομῆς

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Β'.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	2.	μνησθείη) μνησθῆναι
—	8.	ἐξήψαμεν) ἐξήγαγεν
—	14.	συνοικήσων) συνοικῶν
—	15.	τῆς Ναναίας) τοῦ Ναναίου
—	-	τεμένους) τεμένου
—	16.	παρέῤῥιψαν) παραρίψαντες
—	17.	παρέδωκε) ἔδωκε
—	19.	τότε) τε
—	20.	ὑπὸ) ἀπὸ
—	21.	δὲ διεσάφησαν) διεσάφισαν
—	27.	ἔπιδε) ἔφειδε
—	33.	τὰ τῆς) τὰς
—	36.	Νεφθαεί) Νεφθάρ
II.	6.	ἐπιστημήνασθαι) ἐπισημάνασθαι
—	7.	ἵλεως) ἔλεος
—	14.	πόλεμον τὸν γεγονότα) γεγονότα πόλεμον
—	-	πάντα) ταῦτα
II.	16.	ἄγοντες) ἄγειν
—	21.	ὥστε) ὡς
—	22.	ἵλεω) ἵλεως
—	28.	διαπονοῦντες) ἀτονοῦντες
—	29.	ἐγκαίειν) ἐνκαινίζειν
—	-	δοκῶ) δοκῶν
—	30.	περὶ πάντων) περίπατον
—	-	λόγον) λόγῳ
—	-	ἀρχηγέτῃ) ἀρχηγενήτῃ
III.	1.	ἔτι) ὅτι
—	6.	προσήκειν) προσενεγκεῖν
—	7.	προχειρισάμενος) προχειρησάμενος
—	9.	ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως) ὁ ἀρχιερεὺς
—	11.	ὥσπερ) οὕτως
—	12.	Ἀνδικηθῆναι) Ἀδικῆσαι
—	13.	Ἡλιόδωρος) δ' Ἕτερος
III.	17.	ὧν) ἦν
—	19.	διεξέκυπτον) διέκυπτον
—	24.	πατέρων) πνευμάτων
—	25.	ἐμπροσθίους) ἐνπροθεσείους
—	26.	τῇ δόξῃ) τὴν γλῶσσαν
IV.	5.	διεκομίσθη) διεκοσμήθη
—	6.	ἔτι) ἐπὶ
—	9.	συγχωρηθῇ) ἐπιχορηγηθῇ
—	11.	παρώσατο) παρώσας
—	-	νομίμους) νομίμας
—	12.	ἐφήβων) ἐφ' ἡμῶν
—	14.	τοῦ μὲν) τοὺς μὲν
—	-	ναοῦ καταφρονοῦντες) ναιῷ καταφρονῶντας
—	-	πρόκλησιν) πρόσκλησιν
—	15.	τιθέμενοι) τεθειμένοι
—	16.	καθάπαν) καθὸ ἅπαν

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
IV.	19.	Ἀντιοχεῖς ὄντας) Ἀντιοχίας
—	-	τριακοσίας) τριακοσίους
—	20.	παρακομιζόντων) παρόντων
—	-	τριήρων) τριηρέων
—	21.	Μενεσθέως) Μενεσθέσεως
—	-	γεγονέναι) γεγονότων
—	-	Ἰόππην) Ἵππην
—	23.	τελέσοντα) τελέσοντας
—	26.	ὑπονοθευθεὶς) ὑπονομευθεὶς
—	30.	δεδόσθαι) δίδοσθαι
—	33.	παρήλεγχεν) ἀπήνεγκεν
—	-	Ἀντιόχειαν) Ἀντιοχείας
—	37.	ἐπιλυπηθεὶς) ὑπολυπηθεὶς
—	38.	κόλασιν) κολάσασιν
—	45.	λελειμμένος) εἰλημμένος
—	-	τῷ Δορυμένους) Δορυμένου
—	48.	ὑπὲρ) περὶ
—	-	προαγορεύσαντες) προηγορήσαντες
V.	5.	μετηλλαχότος) μετηλλαχόντος
—	6.	τῶν πολιτῶν) τῆς πόλεως
—	-	οὐχ) οὐκ
—	8.	ἀναστροφῆς) καταστροφῆς
—	10.	τάφου) νόμου
—	12.	εἰς τὰς οἰκίας) ἐν ταῖς οἰκίαις
—	13.	ἀνδρῶν) ἀνήβων
—	14.	νομαῖς) νομοῖς
—	16.	ὑπ' ἄλλων) ὑπὸ πολλῶν
—	-	ἀνατεθέντα) ἀνασταθέντα
V.	24.	δισμυρίων πρὸς) δισμυρίους δὲ
—	26.	κατέστρωσε) κατέστησε
—	27.	γενηθεὶς) γεννηθεὶς
VI.	1.	νόμοις) νόμου
—	2.	Γαριζεὶν) Γαριζεὶ
—	-	Διὸς ξενίου) Διοξενίου
—	3.	ὄχλοις) ὅλοις
—	4.	περιβόλοις) περιβόλων
—	7.	Ἥγοντο) ἦγον
—	13.	ἐπιτιμίοις) ἐπιτίμοις
—	14.	μέχρι) μάχρι
—	20.	ἀμύνεσθαι) ἀμύνασθαι
—	21.	παρεκάλουν) ἐνεκάλουν
—	-	χρήσασθαι) χρᾶσθαι
—	-	ὑποκριθῆναι) ὑποκρῖναι
—	22.	τύχη) τύχοι
—	23.	πολιᾶς) πολιτείας
—	-	ἀνατροφῆς) ἀναστροφῆς
—	28.	εἰπὼν) εἰπὼς
—	29.	οὓς) ὡς
VII.	5.	ὅλοις) λοιποῖς
—	-	διαδιδούσης) διδούσης
—	7.	ἐπηρώτων) ἐπηρώτουν
—	11.	κέκτημαι) κέκληται
—	18.	μάτην) μᾶλλον
—	20.	θαυμαστὴ) ἀγαθὴ
—	21.	αὐτῶν) τῶν ἀνθρώπων
—	23.	ἀποδώσει) ἀποδίδωσιν
—	28.	ἐξ οὐκ) οὐκ ἐξ
—	-	γεγένηται) γίνεται
—	29.	κομίσωμαι) κομίσαι με
—	30.	καταλεγούσης) καταληγούσης
—	-	οὐχ) οὐκ
—	-	Μωσέως) Μωσῆν
—	34.	Φρυαττόμενος) Φρυττόμενος
—	36.	ὑπενέγκαντες) ἐπενέγκαντες
VII.	37.	ἐπικαλούμενος) ἐπικαλούμενοι
		ἵλεων) ἵλεως
—	38.	στῆναι) στῆσαι
—	-	ἐπηχμένην) ἐπημμένην
VIII.	2.	ἐπιδεῖν) ἐφιδεῖν
—	-	καταπατούμενον) καταπονούμενον
—	3.	καταβοώντων) καταβοούντων
—	5.	συστήματι) συστέματι
—	6.	κώμας) χώρας
—	7.	ἐπιβουλὰς) ἐπιβολὰς
—	-	λαλιά τις) λαλιὰν
—	-	διεχεῖτο) διηχεῖτο
—	9.	τῶν Ἰουδαίων) τῆς Ἰουδαίας
—	11.	προσκαλούμενος) προκαλούμενος
—	-	Ἰουδαϊκῶν) Ἰουδαίων
—	-	ὑπισχνούμενον) ὑπισχνούμενος
—	-	παρακολουθήσειν) παρακολουθοῦσαν
—	16.	τοὺς πολεμίους) τοῖς δεσμίοις
—	-	παραγινομένων) παραγενομένων
—	18.	πεποίθασιν) πεποίθεσιν
—	-	ἔφησεν) ἔφησαν
—	-	καταβαλεῖν) καταλαβεῖν
—	20.	οἱ ὀκτακισχίλιοι) οἱ ἑξακισχίλιοι
—	23.	σπείρας) σπείρης
—	25.	ὑπὸ τῆς ὥρας) ἀπὸ τῆς χώρας
—	30.	ὀχυρωμάτων) τὸ ὀχύρωμα τῶν
—	-	πλεῖστα) πλείονος
—	-	ἑαυτοὺς) αὐτοῖς
—	33.	ἄγοντες) ἄγοντας

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
VIII.	33.	οἰκίδιον πεφευγότας, οἵ τινες) οἰκεῖον πεφευγότα, καὶ τὸν
—	-	ἐκομίσαντο) ἐκομίσατο
—	34.	τὰς χιλίους) τρισχιλίους
—	35.	κατ᾽ αὐτὸν) καθ᾽ αὐτὸν
—	-	ὑπερέχγαν δυσημερήσας) ὑπὲρ ἅπαν εὐημερηκὼς
IX.	4.	κατανύειν) καταλύειν
—	8.	ἄρτι δοκῶν) ἀντιδοκῶν
—	9.	τῇ σαπρίᾳ) τὴν σαπρίαν
—	12.	ὑπερηφάνως) ὑπερήφανα
—	15.	ὥς) ὡς
—	-	ἐκρίψειν) ἐκτρίψαι
—	16.	νεὼν) νεὼ
—	17.	Ἰουδαῖον) Ἰουδαῖος
—	20.	ἐστὶν) ἔσται
—	21.	περὶ) κατὰ
—	23.	διαδεξόμενον) διαδεξάμενον
—	24.	ἀποβαίνῃ) ἀποβαίη
—	-	προσαγγελθῇ) προσαπέλθῃ
—	25.	τῇ βασιλείᾳ) τῆς βασιλείας
—	27.	παρακολουθοῦντα) συνπαθέντα
X.	3.	νεὼν) ναιῶ
—	4	περιπεσεῖν) παραπεσεῖν
—	8.	δε τὰς) δεκάτας
—	10.	Εὐπάτορα) ὕπατον
—	-	πολέμων) πόλεων
—	12.	εἰς) πρὸς
—	13.	ἔχων. ὑπ᾽. ἀθυμίας) εὐγεννασίας
—	14.	Ἰουδαίους) ἰδίους
—	15.	τούτῳ) τούτων
—	-	φυγαδευθέντας) φυγαδεύσαντας
—	21.	πεπράκασι) πέπρακα

Κεφ.	Στίχ.	
X.	26.	ἴλεων) ἵλεως
—	30.	ἐξερρίπτουν) ἐξεπίπτουν
—	33.	τέσσαρας) τεσσεράκοντα
—	34.	προΐοντο) προϊέντες
—	35.	εἴκοσι) καὶ εἰκοστῆς
—	-	προσβαλόντες) προβαλόντες
XI.	1.	χρόνον) χρονίσκον
—	4.	πεζῶν) πεδῶν
—	5.	τῷ Βαιθσούρᾳ) Βαιθουρῶν
—	11.	Λεοντηδὸν) λεόντινον
—	14.	συλλύσεσθαι) συλλ[illegible]εσθαι
—	-	πείσειν) πείσει
—	15.	βασιλεὺς) γραμματεὺς
—	23.	βουλόμενοι) βουλόμενος
—	-	ἰδίων) Ἰουδαίων
—	29.	βούλεσθαι) βουλόμενος
—	32.	παρακαλέσοντα) παρακαλέσαντα
—	34.	Μάνλιος) Μάνιος
—	36.	ἵνα ἐκθῶμεν) ἵν᾽ ἔχωμεν
XII.	2.	τὰ τῆς) τὰς
—	4.	κατὰ) μετὰ
—	-	ἐπαναχθέντας) ἀχθέντας
—	10.	ἀποσπασθέντων) ἀποσπάσαντες
—	11.	ἐλαττωθέντες) ἐλαττονωθέντες
—	12.	ἐπεχώρησεν) ὑπεχώρησεν
—	14.	ἐρυμνότητι) εὐρυμνότητι
—	17.	Τοβιήνους) Τουβίνους
—	20.	ὥρμησεν) ὥρμησαν
—	-	πεντακοσίους) ἑπτακισχιλίους
—	22.	γενομένου ἐπ᾽) γενομένης ἐπ᾽
—	-	φυγὴν) φυγεῖν

Κεφ.	Στίχ.	
XII.	25.	ἀποκαταστήσειν) ἀποκαταστῆσαι
—	28.	ἀλκὰς) ὁλκὰς
—	—	καὶ κατέστρωσαν) κατέστρωσαν δὲ
—	30.	κατοικούντων) καθεστώτων
—	34.	Καὶ παραταξαμένων) Παραταξαμένους δὲ
—	35.	βουλόμενος) βουλομένους
—	—	Γοργίας) Γοργείας
—	38.	ἦγεν) ἧκεν
—	—	διήγαγον) διῆγεν
—	39.	τρόπον) χρόνον
—	42.	ἱκετείαν) ἱκεσίαν
—	—	ἑαυτοὺς) αὐτοὺς
—	43.	κατ᾽ ἀνδρολογίαν) κατ᾽ ἀνδρολόγειον
—	44.	προσεύχεσθαι) εὔχεσθαι
—	45.	χαριστήριον) εὐχαριστήριον
XIII.	1.	τεσσαρακοστῷ) τεσσερακοστῷ
—	3.	σωτηρία) σωτηρίας
—	7.	τυχόντα) τυγχάνοντα
—	9.	βεβαρβαρωμένος) βεβαρημένος
—	10.	ἐπικαλεῖσθαι) ἐπικαλέσασθαι
—	-	ἄλλοτε) καὶ ἄλλοτε
—	12.	ἐφ᾽) ἐπὶ
—	13.	Κυρίου) Θεοῦ
—	15.	νίκης) νίκην
—	-	ἐν τῇ παρεμβολῇ) τὴν παρεμβολὴν
—	-	τετρακισχιλίους) δισχιλίους
—	-	ὄχλῳ) ὄντι
—	18	γεύσει) γεῦμα
—	19	Βαιθσούρα) Βαισούρας
—	-	ἰσχυρὸν) ὀλίγον
—	24.	Γερρήνων) Γεννηρῶν
XIV.	3.	προγενόμενος) προγεγονὼς

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XIV. 3. ἐπιμιξίας) ἀμιξίας

— 4. ἧκε) ἦλθεν

— - τῶν νομιζομένων) τοῖς νομιζομένοις

— 7. λέγω) λέγων

— - δεῦρο) δεύτερον

— 8. στοχαζόμενος) στοχασάμενος

— 9. προνοήθητι) προσνοήθητι

— 12. Προσκαλεσάμενος) προχειρησάμενος

— 13. ἐντολὰς) ἐπιστολὰς

— 15. ἐλιτάνευον) ἐλιτάνευσαν

— - τὸν ἑαυτοῦ) τὸν αὐτοῦ

— 16. ἀνέζευξαν, καὶ συμμίσγουσιν) ἀναζεύξας συνμίσσει

Κεφ. Στίχ.

XIV. 17. βραχέως) βραδέως

— 18. ὑπὲρ) περὶ

— - ἐπευλαβεῖτο) ὑπευλαβεῖτο

— 20. ἡγεμόνος) ἡγουμένου

— - ὁμοψήφου γνώμης) ὁμοιοψήφου συγνώμης

— 21. διαφόρους) δίφραξ

— 26. ἀναλαβὼν) λαβὼν

— - ἀναδέδειχεν) ἀπέδειξεν

— 29. τοῦτ') τοῦ

— 33. εἰς τὸν) ἐπὶ τὸν

— - Διονύσῳ) Διανύσῳ

— 38. κρίσιν) κρίσις

— 45. ἀποῤῥωγάδος) ἀποῤῥωγὼς

— 46. ταῦτα) τὰ αὐτὰ

XV. 6. ἀλαζονείας) ἀσφαλείας

— - τρόπαιον) τρόπον

Κεφ. Στίχ.

XV. 8. ἔχοντας) ἔχοντες

— - ἐσομένην) εἰσομένην

— 9. προσυπομνήσας) προσυμνήσας

— 11. προσεξηγησάμενος) προσηγησάμενος

— - ὕπαρ) ὑπὲρ

— 17. ἐπανορθῶσαι) ἐπανδρῶσαι

— - εὐανδρίας) εὐτανδρείας

— 21. κριθείῃ) κριθῇ

— 27. ἐπιφανείᾳ) ἐπιμελείᾳ

— 32. μιαροῦ) μιαιροῦ

— - ἐκτείνας) ἐκτετείνας

— 35. κεφαλὴν) προτομὴν

— 36. Συριακῇ) κυριακῇ

— 37. καταπαύσω) καταπαύσων

— 39. ἡδὺς) ἡδὴ

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ ΛΟΓΟΣ Γ΄.

Κεφ. Στίχ.

I. 1. ὑπ') ἐπ'

— 4. πλοκάμους) πολέμους

— 9. μεγίστῳ) πιστῷ

— - εὐπρεπείᾳ καταπλαγεὶς) εὐσεβείᾳ καταπληγεὶς

— 11. ἐκ τοῦ ἔθνους ἐξεῖναι) ἔθνεσιν

— 12. παραναγνωσθέντος, οὐδαμῶς) παραγνωσθέντος, οὐδ' ὡς

— 15. πάντως) πάντων

— 16. τῇ ἐνεστώσῃ ἀνάγκῃ) τοῖς ἐνεστῶσιν

— 18. σποδῷ καὶ) ἀπέδωκαν

— - γόων) πούγε

Κεφ. Στίχ.

I. 19. ἀπάντησιν διατεταγμένους παστοὺς) ἅπαν νῦν διατεταγμένην

— 20. αἱ μὲν) καὶ μὲν

— 23. ὑπὲρ) ὑπὸ

— - ἔστησαν) παρῆσαν

— 25. βουλῆς) ἐπιβουλῆς

II. 4. αὐτοῖς) αὐτοὺς

— 5. διαδήλους) ἀδήλους

— 6. δοκιμάσας) ἐδοκίμασας

— - δυναστείαν) δύναμιν

— 10. δὴ, ὅτι) διότι

— - τοῦτον) ἡμῶν

— 12. κινδύνων) κακῶν

— 13. δὴ) δὲ

Κεφ. Στίχ.

II. 21. πρὸ πάντων) προπάτωρ

— 22. περιπεπληγμένον) πεπληγμένον

— 28. εἰς τὰ) ἐπὶ τὰ

— 29. Τούτους) τοὺς

— - χαράσσεσθαι) χαράσσασθαι

— 33. δὲ) τε

III. 1. διοργίζεσθαι) ὀργίζεσθαι

— 2. οἰκονομουμένων) οἰκοδομουμένων

— - ἐξηχεῖτο) ἐξεχεῖτο

— 3. διαφυλάσσοντες) φυλάσσοντες

— 4. τινων καὶ) τῷ

— - ἐνίοις) ἔνιοι

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
III.	7.	ψόγῳ) Φόβῳ
—	9.	ἠγνοηκώς) ἠγνοηκός
—	15.	εὐποιῆσαί τε) εὐποιήσαντες
—	16.	προήχθημεν) προσήχθημεν
—	18.	ἀπολειπόμενοι) λειπόμενοι
—	23.	διὰ τῆς) μετὰ τῆς
—	-	κατορθώματα) πράγματα
IV.	2.	πανόδυρτος) πανόδυρκτος
—	4.	πικρᾶς καὶ) πικρίας
—	5.	ἐπικύφων) ἐπίκουφον
—	6.	σκυλμοῖς) σκύμνοις
—	7.	δημόσιαι) δημοσίᾳ
—	8.	βρόχοις) βρόχους
—	11.	περιβόλων) περιβόλῳ
—	14.	κατάπονον) κατατρόπον
—	-	στρεβλωθέντας) στρεβλωθέντα
—	16.	πεπλανημένη) πεπληρωμένη
—	17.	προσηνέγκαντο) προηνέγκαντο
V.	2.	ἀφθόνῳ) ἀφθόνως
—	11.	πρὸς) εἰς
—	13.	δὲ) τε
—	16.	εἰς τὴν) ἐπὶ τὴν
—	-	ἀνακλιθῆναι) ἀνακλῖναι
—	18.	προκοπτούσης) προσκοπτούσης
—	-	μεταπεμψάμενος) προσκαλεσάμενος
—	-	εἰάθησαν) ἰάθησαν
—	-	παρῆσαν) περιῆσαν
—	19.	αὐτῷ) αὐτῶν

Κεφ.	Στίχ.	
V.	20.	Φαλάριδος) Φαλάριδος
—	-	ἐπιτέλουσαν) ὑποστέλλουσαν
—	26.	Οὔπω) οὔπου
—	-	κατεσπείροντο) κατεπείροντο
—	-	ἐκάλει) ἐπικαλεῖ
—	27.	τί τὸ πρᾶγμα ἐφ' οὗ τοῦτο) ὅτι τὸ διασαφούμενον ἔτι
—	29.	Ὁ δὲ Ἕρμων ὑπεδείκνυε) ὑπεδίκνυεν ὁ Ἕρμων
—	30.	διεσκεδάσθαι) διεσκέδασεν
—	31.	Εἰ σοι) ὅσοι
—	-	ἐσκεύασαν ἂν) ἐσκεύασαν
—	32.	συντροφίας) συστροφίας
—	35.	καὶ βασιλέα) Κύριον βασιλέα
—	36.	πάλιν) πᾶν
—	42.	ἐβεβαίωσεν) βεβαίως
—	43.	θήσεσθαι) στήσεσθαι
—	-	πρηνέα) πρὴν
—	45.	εἰπεῖν) εἶπεν
—	-	οἴνου λελιβανωμένου) οἴνῳ λελιβανωμένῳ
—	48.	περὶ) ἐπὶ
VI.	1.	ἱερέων) Ἰουδαίων
—	2.	ὕψισε) ὕψιστα
—	8.	ἀφειδῶς) ἀφιδῶν
—	-	ἀνέδειξας) ἀναδείξας
—	9.	μισύβρι) μισοῦβρι
—	-	σκεπαστὰ, τὸ) δικαστὰ
—	-	ἀπὸ) ἁγίοις
—	13.	σωτηρίᾳ) σωτηρίαν
—	17.	συνηχήσαντας) συνεχθήσαντας

Κεφ.	Στίχ.	
VI.	17.	οἰμωγὴν) πτοὴν
—	21.	αὐτὰς) αὐτοὺς
—	24.	ὑπερβεβήκατε) ὑπερβεβηκότες
—	26.	ἐπιδεδεγμένους) ἐπιδεδειγμένους
—	-	ἀθέσμοις) ἀθέσμως
—	27.	προπεπραγμένα) προστεταγμένα
—	28.	παρέχει) προφέρει
—	31.	δυσαιάκτου) δυσατάκτου
—	-	κλισίαις) κλισίας
—	34.	ἀκλεῶς) ἀκμαίως
—	35.	χορὸν) χρόνον
VII.	2.	πράγματα) προστάγματα
—	3.	ἀποστατῶν) ἀποστάντων
—	5.	ἐμπεπορπημένοι) ἐνπεπηρημένοι
—	6.	ὑπερμαχοῦντα) συμμαχοῦντα
—	8.	τόπῳ μηθενὸς) τρόπῳ μηθὲν
—	9.	ἐκδικήσει) ἐκδίκησιν
—	10.	αὐτῶν) αὐτὴν
—	11.	πράγμασιν) προστάγμασιν
—	12.	συναινέσας) παραινέσας
—	-	τὴν βασιλείαν) τῆς βασιλείας
—	14.	Τότε) οὗτοι τε
—	-	ἐκολάζοντο) ἀπέκτεννον
—	16.	εἰληφότες) ἐσχηκότες
—	-	αἰωνίῳ) ἁγίῳ
—	17.	ῥοδοφόρον) ῥαδαφόνου
—	18.	εἰς) ἐπὶ
—	22.	φόβου) φόρου
—	-	τελείως) τελέως

ΜΑΚΚΑΒΑΙΩΝ Δ.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	8.	ἀρετῆς) ἀρετὴν
—	12.	τοῦ ζητουμένου) τούτου νῦν
—	-	ἀρξαμένῳ) ἀρξαμένων
—	15.	ὀρθοῦ) ὀρθοῦς
—	-	λόγου) βίου
—	-	βίον) λόγον
—	19.	πασῶν) πάντων
—	26.	τὴν ψυχὴν) ψυχῆς
—	27.	μονοφαγία) νομοφαγία
—	28.	φυλῶν εἰσιν) παθῶν εἰσιν
—	29.	ἑκάστην) ἕκαστος
—	-	μετοχετεύων) μεταχέων
—	35.	φιμοῦται) φιλοτιμοῦνται
II.	5.	ὅσα τοῦ) ὅσα τῷ
—	6.	ἡμᾶς εἴρηκεν) εἴρηκεν ἡμᾶς
—	8.	ᾖ) εἴη
—	-	ἐνστασῶν) ἐντάστων
—	9.	ἐπικαρπολογούμενος) ἐπικαρπούμενος
—	11.	πρὸς γαμετὴν) προσγαμετῆς
—	12.	αὐτὰ) αὐτῶν
—	-	πονηρίαν) πονηρίας
—	13.	ἔχθρας) ἔχθραν
—	15.	βιαιοτέρων) βιοτέρων
—	-	ἐπικρατεῖν) κρατεῖν
—	20.	ἐδύνατο τοῦ θυμοῦ) ἐδύνετο τῶν θυμῶν
—	21.	αὐτῷ) αὐτοῦ
III.	1.	λόγος) λογισμὸς
—	4.	δύναται ὁ) δυνατὸν ὁ
—	13.	ἀνερευνώμενοι) εὑράμενοι
—	15.	περ τῇ δίψῃ) περὶ τὴν δίψαν
III.	18.	τῇ καλοκαγαθίᾳ) τῆς καλοκαγαθίας
—	19.	θεωρίας) ἱστορίας
—	21.	πολυτρόποις) πολυτρόπως
IV.	3.	μηνύσων) μηνύων
—	-	τεθησαυρίσθαι) τεθησαύρισται
—	-	καὶ) ἀλλὰ
—	4.	ἐπῄνει) ἐπαινεῖ
—	7.	πιστεύσαντες) πιστεύσαντας
—	9.	τῷ Θεῷ) τὸν Θεὸν
—	10.	προσεφάνησαν) προϋφάνησαν
—	11.	δὲ) γέ τοι
—	13.	ἀνῃρῆσθαι) ἀνῃρήσασθαι
—	19.	ἐξεδιῄτησεν) ἐξεζήτησεν
—	26.	τοῦ ἔθνους) τούτου ἔθνους
V.	1.	αὐτῷ) αὐτῶν
—	-	ἐπισπᾶσθαι) περισπᾶσθαι
—	3.	θελήσειαν) θέλοιεν
—	13.	συγγνωμονήσει ἄν) συγνωμονήσειεν
—	-	πάθῃ) πᾶσιν
—	-	γινομένῃ παρανομίᾳ) παρανομίᾳ γεινομένῃ
—	19.	μικροφαγήσαιμεν) μιεροφαγήσεμεν
—	24.	ἰσονομίαν) ἰσονομεῖν
—	25.	μιαροφαγοῦμεν) μιεροφαγοῦμεν
—	27.	ἀναγκάζειν) ἀναγκάζεις
V.	27.	μιαροφαγίᾳ) μιεροφαγία
—	38.	διὰ λόγων) λόγοις
VI.	2.	ἐυσχημοσύνῃ) ἐυσχημοσύνην
—	7.	μηκέτι) μὴ
—	11.	εὐψυχίᾳ) εὐτυχίᾳ
—	13.	θαυμασμῷ) θαυμαστῷ
—	14.	παραβάλλεις, Ἐλεάζαρε) ἀπολλεῖς Ἐλεάζαρ
—	18.	αὐτῷ) αὐτῶν
—	-	φυλάξαντες) φυλάσσοντες
—	19.	μιαροφαγίας) μιεροφαγίας
—	25.	ὑπέῤῥιπτον) ὑπερέπτοσαν
—	28.	ὑπὲρ) περὶ
—	32.	ἐκεκρατήκει) κεκρατήκει
VII.	1.	πηδαλιουχῶν) πηδαλιουεχῶν
—	3.	ἀθανάτου) θανάτου
—	4.	Ἐλεάζαρος) ἐκεῖνος
—	6.	μιαροφαγίᾳ) μιεροφαγίᾳ
—	8.	ἱερουργοῦντας) δημιουργοῦντας
—	9.	ἁγιστίαν) ἁγιαστίαν
—	10.	βιαιότερε) βιότερε
—	-	Ἐλεάζαρε) Ἐλεάζαρ
—	11.	ἐθνοπλήκτου πυρὸς) ἐθνοπλήθους
—	13.	τόνων) πόνων
—	-	περικεχαλασμένων) περιεχαλασμένων

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
VII.	25.	μιαροφαγῆσαι) μιαιροφαγῆσαι
VIII.	1.	Τότε) τὸ δὲ
—	-	μιαροφαγήσαιεν) μιεροφαγήσαιεν
—	2.	διαταξαμένου) διαδεξαμένου
—	6.	Πεισθέντες) πιστεύσατε
—	-	ἡγεμονίας) ἡγεμονικὰς
—	-	ὑμῶν) ἡμῶν
—	11.	μιαροφαγῆσαι) μιεροφαγῆσαι
—	12.	ἀρθρέμβολα) ἀρθενβόλους
—	23.	φιλοδοξήσωμεν) κενοδοξήσωμεν
—	24.	νόμος ἀκουσίους) ναὸς ἐκουσίως
—	25.	ἀδείας ζῆν) ἀταραξίας χρὴ
—	28.	μιαροφαγῆσαι) μιεροφαγῆσαι
IX.	2.	Μωσῇ) καὶ γνώσει
—	4.	αὐτοῦ) αὐτοὺς
—	6.	εὐσέβησαν) ἀπέθανον
—	9.	μιαιφονίαν) μιαροφονίαν
—	11.	ὑπασπισταὶ) μαστισταὶ
—	13.	ἔξαρθρος) ἔξαρθος
—	14.	ἐκατηγόρει) κατηγόρει
—	15.	μιαρώτατε) μιαιρώτατε
—	17.	Ἀυτὸς) ὁ δὲ
—	-	τροχὸς) τρόπος
—	-	μιαροὶ) μιαιροὶ
—	19.	λέγοντι) λέγοντες εἰς
—	-	ὑπέστρωσαν) ἐπέτρωσαν
—	-	διηρέθισαν) διερεθίζοντες
—	-	προσεπικαλαλείνοντες) προσεπικατέτεινον
IX.	20.	ἄξονας) αὔξονας
—	21.	περιτετμημένον) περιτετηκμένον
—	23.	ὑπὲρ) περὶ
—	24.	τιμωρήσῃ) τιμωρήσειεν
—	30.	δοκεῖ σοι) δοκεῖς
—	-	ὁρῶντα) ὁρᾶν
X.	2.	ἀνετράφημεν) ἀνετράφην
—	6.	περιέκλων) περιέλκων
—	10.	μιαρώτατε) μιαιρώτατε
—	13.	συμμανῆς) μανῆς
—	16.	προβασανισθέντων) προβεβασανισθέντων
—	17.	παμμιαρώτατος) πανμιαιρώτατος
—	19.	προκεχάλασαι) κεχάλασαι
XI.	10.	ἐφαρμόσαντες) ἐφορμάσαντες
—	-	περὶ τροχαῖον) ἐπὶ τὸν τροχιαῖον
—	-	περὶ τὸν) ἐπὶ τὸν
—	16.	μιαροφαγοῦντα) μιαιροφαγοῦντας
—	18.	ἐκμελῶς) εὐμελῶς
—	20.	ἀγῶνος) αἰῶνος
—	23.	προσλαβὼν) προσβάλλων
—	-	τιμωρὸν) ἀλάστορα
—	25.	μιαροφαγίαν) μιαιροφαγίαν
XII.	2.	καταικισθεὶς) κακισθεὶς
—	15.	ἀποκτείνας) ἀποκτεῖναι
—	17.	ἀριστείας) μαρτυρίας
XIII.	2.	ἐμιαροφάγησαν) ἐμιεροφάγησαν
—	5.	παθοκρατορίαν) παθοκράτειαν
XIII.	6.	προβλῆτες) προπλήταις
—	-	πύργοι) πύργοις
—	-	ἐμπλέουσιν) εἰσπλέουσιν
—	9.	ἰσοπάλιδος) ἰσοπέλιδος
—	13.	ἐφορῶντες) ἐφόρων
—	14.	ἀποκτείνειν) ἀποκτενεῖν
—	17.	αὐτῷ ἀδελφῷ) αὐτῶν ἀδελφῶν
—	18.	ἀδελφότητος) ἀνθρωπότητος
—	20.	ὧν) οὗ
—	-	ἀγκάλαις μαστῶν) ἐναγκαλισμάτων
—	23.	ἑαυτοὺς ἠγάπων) ἐπ' αὐτοὺς ἦγαγον
—	25.	κατεσκεύαζον) κατεσκεύαζεν
—	26.	ὅμως καὶ περὶ) ὁμοίως καίπερ
XIV.	3.	ἁρμονίου) ἐναρμόστους
—	7.	παναγίας) παναγία
—	-	ἑβδομάδος) ἡ ἑβδομὰς
—	13.	πολύτεκνος) πολύπλοκος
—	20.	συμπάθεια τῶν τέκνων) τῆς συμπαθείας τέκνων
XV.	2.	προσκαίρου) προκαίρους
—	4.	ἐναποσφραγίζοντα) ἐναπεσφράγιζον
—	-	τὸ πάθος) τὸν τῶν παθῶν
—	6.	ἐπιφυτευομένην φιλοστοργίαν) ἐπιφυτευομένη φιλοστοργία
—	7.	ἠναγκασμένη) ἠναγκασμένην
—	9.	μείζω) μείζων
—	11.	καίπερ) καὶ ὑπὲρ

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XV.	11.	μεταϛρέψαι) μετατρέψαι
—	13.	σύνεσις) γονεῦσιν
—	18.	δεύτερος) δεύτερον
—	19.	ἑαυτῶν) αὐτὸν
—	20.	ἀποκαιομένας) ἀποκεκομμένας
—	21.	ὡς) ὦ
—	24.	ἃς πάσας) ἀσπάσασα
—	25.	ϛρέβλας) ϛρέβλαν
—	29.	ὑπερασπίϛρια) ὑπερασπίϛεια
—	31.	καρτερῶς) καρτερȣ̀ς
XV.	32.	ἀνέμοις) ἂν λοιμοῖς
XVI.	3.	ἐκείνην) ἐκείνη
—	-	ὁρῶσαν) ὁρῶσα
—	11.	θάψοντα) θάπτοντα
—	14.	ἀνδρός) ἄνανδρος
—	25.	εἰδότες) ἰδόντες
XVII.	1.	τις) τι
—	3.	ἀκλινῆς) ἀκλινῶς
—	5.	ἰσαϛέρȣς) εἰς ἀϛέρας
—	6.	πατρός) παιδὸς
—	7.	εὐσεβείας ἱϛορίαν) ἱϛορίας σȣ εὐσέβειαν
XVII.	12.	Ἠθλοθέτει) ἠθλότει
—	16.	θείας) ἀληθείας
—	20.	τȣ̃ ἔθνȣς) τὸ ἔθνος
—	-	ἐπικρατῆσαι) ἐπικρατήσας
—	23.	ἀπιδὼν) ἀφιδὼν
XVIII.	4.	ἀνανεωσάμενον) ἀνανεωσάμενος
—	9.	ἐπιζήσας) ἐπιζητήσας
—	19.	μακρότης) μακαριότης
—	20.	πάσας) πάλιν

Digitized by Google

ΤΑ ΔΙΑΦΕΡΟΝΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

ΩΣΗΕ

Κεφ.	Στίχ.	
II.	3.	θήσω) θήσομαι
—	5.	πορεύσομαί) ἀκολουθήσω
—	18.	αὐτοὺς) σε
III.	4.	οὐδὲ οὔσης) οὐκ οὔσης
—	5.	ἐσχάτου) ἐσχάτων
IV.	10.	κατευθύνωσι) κατευθυνοῦσιν
—	12.	συμβολαῖς) συμβόλοις
—	14.	πορνεύσωσι) πορνεύωσιν
—	-	μοιχεύσωσι) μοιχεύωσιν
—	-	οὐ) ὁ
—	15.	Ὤν) τῆς ἀδικίας
—	18.	αὐτῆς) αὐτῶν
—	19.	αὐτῆς) αὐτῶν
V.	12.	ἀράχνη) ταραχὴ
VII.	2.	συνᾴδωσιν) συνᾴδουσιν
—	4.	καταπαύσει) κατακαύματος
VIII.	7.	ἀνεμόφθορα) ἀνεμοφθόρια
—	9.	ἠγάπησαν) ἠγάπησεν
—	10.	παραδοθήσονται) παρεδόθησαν
IX.	6.	πορεύονται) πορεύσονται
—	7.	μανία) μνεία
—	8.	οἴκῳ Θεοῦ) οἴκῳ Κυρίου
—	9.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	-	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	10.	ἐβδελυγμένοι) ἠγαπημένοι
—	-	ἠγαπημένοι) ἐβδελυγμένοι
X.	5.	ὅτι ἐπένθησεν) διὰ τοῦτο ἐπένθησεν
—	8	καλύψατε) πέσετε ἐφ'
—	-	πέσατε ἐφ') καλύψατε
X.	12.	γεννήματα) γενήματα
—	14.	οἰχήσεται) οἰκήσεται
XI.	11.	ἐκστήσονται) ἐκπτήσονται
—	12.	οἶκος) οἴκου
XII.	4.	Ὤν) μου
—	-	αὐτοὺς) αὐτόν
—	11.	Γαλγάλοις) Γαλαάδ
XIII.	2.	νῦν προσέθεντο) προσέθετο
—	3.	χνοῦς) χοῦς
—	-	ἀπὸ ἀκρίδων) ἐκ καπνοδόχης
—	12.	ἁμαρτία) ἀδικία
—	13.	οὐ ὁ) σου ὁ
—	14.	ἀπὸ) ἐξ
—	15.	διαστελεῖ) διαστέλλει
XIV.	3.	ἵππον) ἵππων
—	4.	αὐτοῦ) αὐτῶν

ΑΜΩΣ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	9.	Ἰδουμαίαν) Ἰουδαίαν
—	13.	ἐμπλατύνωσι) ἐμπλατύνουσιν
II.	2.	εἰς) ἐπὶ
—	-	αὐτῆς) αὐτῶν
—	4.	αὐτὸν) αὐτοὺς
—	-	μάταια) αἵματα
—	7.	τῶν πατέντων) τὰ πατοῦντα
—	13.	κυλίω) κωλύω
III.	10.	ἐναντίον αὐτῆς) ἐν αὐτῇ
—	14.	ἀσεβείας) ἀσέβειαν
IV.	1.	πτωχοὺς) πένητας
—	-	πένητας) πτωχοὺς
—	3.	γυνὴ) γυμναὶ
V.	3.	ἐξεπορεύοντο) ἐπορεύοντο
V.	3.	ἐξεπορεύοντο) ἐπορεύοντο
—	5.	διαβαίνετε) ἀναβαίνετε
—	6.	καταφάγῃ) καταφάγεται
—	11.	κατεκονδυλίζετε πτωχὸν) κατεκονδύλιζον εἰς κεφαλὰς πτωχῶν
—	-	ᾠκοδομήσατε) οἰκοδομήσετε
—	-	ἐφυτεύσατε) φυτεύσετε
—	16.	εἰδότας) ἰδόντας
—	17.	διελεύσομαι) ἐπελεύσομαι
—	19.	ἐπὶ) πρὸς
VI.	1.	αὐτοῖς) αὐτοὶ
VI.	3.	ἐρχόμενοι) εὐχόμενοι
—	8.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	10.	αὐτῷ) αὐτῶν
VII.	10.	δύνηται) γένηται
VIII.	5.	θησαυρὸν) θησαυροὺς
—	-	στάθμιον) στάθμια
IX.	1.	ἱλαστήριον) θυσιαστήριον
—	4.	τοὺς ὀφθαλμοὺς) τὸ πρόσωπον
—	6.	πρόσωπον) προσώπου
—	8.	Ἰακὼβ) Ἰσραὴλ
—	11.	κατεσκαμμένα) κατεστραμμένα
—	12.	με) τὸν Κύριον
—	14.	ποιήσουσι) καταφυτεύσουσιν

Digitized by Google

ΜΙΧΑΙΑΣ Γ.

Κεφ. Στίχ.
I. 1. Μωραθεὶ) Μωραθεὶ
— - βασιλέων) βασιλέως
— 5. τοῦ) οἴκου
— 6. εἰς ὀπωροφυλάκιον) ὡς ὀπωροφυλάκιον
— 10. γῆν καταπάσασθε) καταπάσασθαι
— 13. αὕτη) αὐτῆς
— 14. κενόν) κενὰ
— 15. ἀγάγω σοι) ἀγάγωσι
II. 4. διεμερίθησαν) διεμετρήθησαν
— 6. τούτοις) τούτῳ
— 12. Ἰσραὴλ) λαοῦ τούτου
III. 3. ἀπ') ἀπὸ τῶν ὀςέων
— 7. ἐπακούων) ἐπακούσων
— 9. Ἰακὼβ) Ἰσραὴλ
— - Ἰσραὴλ) Ἰακὼβ
— 12. εἰς ἄλσος) ὡς ἄλσος
V. 1. σιαγόνα) σιαγόνας
VI. 2. ὄρη) βουνοὶ
— 7. χειμάῤῥων) ἀρνῶν
— 9. τίς) τὶ
— 10. ἀνόμου) ἀνόμων
— 16. παραδῶ) παραδώσω
VII. 1. Οἴμοι) οἴμμοι
— - οἴμοι) οἴμμοι
— 9. τοῦ) οὗ
— - ποιήσει) ἀποίσει
— 11. Ἡμέρα) ἡμέρας
— 13. αὐτὴν, ἀπὸ) αὐτῶν ἐκ

ΙΩΗΛ Δ.

Κεφ. Στίχ.
I. 15. οἴμοι οἴμοι οἴμοι) οἴμμοι ter
II. 1. συγχυθήτωσαν) συναχθήτωσαν
— 3. ἔςαι αὐτῷ) ἔςιν
— 4. ἡ ὅρασις) ἡ ὄψις
— - ὡς) οἱ
— 7. τὰς) τοὺς

Κεφ. Στίχ.
II. 10. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 11. ἔςαι) ἔςιν
— 20. ἐμεγάλυνε) ἐμεγαλύνθη
— 22. συκῆ καὶ ἄμπελος) ἄμπελος καὶ συκῆ
— 27. καταισχυνθῶσιν) καταισχυνθῆ
— 28. ἐνύπνια) ἐνυπνίοις
III. 5. ναοὺς) θησαυροὺς
— 13. ὑπερεκχεῖται) ὑπερχεῖτε

ΑΒΔΕΙΟΥ Ε.

Κεφ. Στίχ.
I. 10. ἀδελφοῦ) τὴν εἰς τὸν ἀδελφὸν
— 12. ἐπίδης) ἐπίδοις
— 13. λαῶν) λαοῦ σου
— 14. αὐτοῦ) ἐξ αὐτῶν
— 15. ἔςαι) ἔςω
— 16. διότι) διὰ τοῦτο
— 18. ἐκκαυθήσονται) ἐκκαυθήσεται
— 20. τῇ) γῇ
— - Σεφραθὰ) Ἐφραθὰ
— 21. ἀνασωζόμενοι) ἄνδρες σεσωσμένοι

ΙΩΝΑΣ ς.

Κεφ. Στίχ.
I. 4. ἐπὶ) εἰς
— - συντριβῆναι) διαλυθῆναι
— 5. ἀνεβόησαν) ἐβόων
— - αὐτοῦ) αὐτῶν
— 6. αὐτῷ) πρὸς αὐτὸν
— 11. ἐπορεύετο) ἐπωρύετο
— 13. ἐπορεύετο) ἐπωρύετο
III. 4. πορείαν) πορείας
— 5. μεγάλου αὐτῶν) μικροῦ
— - μικροῦ) μεγάλου
— 8. ἀπέςρεψαν) ἀπέςρεψεν

Κεφ. Στίχ.
III. 10. τῇ κακίᾳ, ᾗ) τὰ κακὰ, ἃ
IV. 8. καύσωνι) καύσωνος

ΝΑΟΥΜ Ζ.

Κεφ. Στίχ.
I. 10. σμίλαξ) μίλαξ
— 11. βουλευόμενος) λογιζόμενος
II. 8. ἐπιβλέπων) βλέπων
— 10. ἐκβρασμὸς) ἐκβραγμὸς
III. 4. ἐπίχαρις) ἐπιχαρὴς
— 7. αὐτήν) ἀπὸ σοῦ
— 8. μερὶς) μερίδα
— 17. ἡμέρα) ἡμέραις

ΑΜΒΑΚΟΥΜ Η.

Κεφ. Στίχ.
I. 6. πικρὸν) ταχινὸν
— - ταχινὸν) πικρὸν
— - τὰ πλάτη) τὸ πλάτος
— 13. σου) μου
II. 9. ἐκσπασθῆναι) ἐκπασθῆναι
— 14. Ὅτι ἐμπλησθήσεται) Καὶ ἐνεπλήσθη

Προσευχὴ ΑΜΒΑΚΟΥΜ

Στίχ.
— 4. κέρατα) τέρατα
— 5. κατὰ πόδας) οἱ πόδες
— 9. Ποταμοῦ) ποταμῶν
— 19. Κύριος) Κύριε

ΣΟΦΟΝΙΑΣ Θ.

Κεφ. Στίχ.
I. 1. Ἀμὼν) Ἀμὼς
— 13. καταφυτεύσουσιν) καταφυτεύσωσιν
— 16. ὀχυρὰς) ἰσχυρὰς

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
II. 4. ἐκριφήσεται) ἐκριζωθήσεται
— - ἐκριζωθήσεται) ἐκριφήσεται
— 7. ἐπ' αὐτοὺς) ἐπ' αὐτοῦ
— 11. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 13. ἐκτενεῖ) ἐκτενῶ
— - αὐτοῦ) μου
III. 2. ἐπεποίθει) ἐπεποίθησεν
— 5. νεῖκος) νῖκος
— 9. γενεὰν αὐτῆς) γεενὰς αὐτῶν
— 12. πραὺν) πολὺν
— 15. βασιλεὺς Ἰσραὴλ) βασιλεύσει ὁ
— 20. εἰσδέξομαι) εἰσδέχωμαι

ΑΓΓΑΙΟΣ Ι.

Κεφ. Στίχ.
I. 2. ἐχ) ἐκ
— 4. ἐξηρήμωται) ἐξερήμωται
II. 3. εἶδε) οἶδεν
— 13. ἐπὶ παντὸς) ἀπὸ παντὸς·
— 22. καταβήσονται) ἀναβήσονται
— 23. ὡς) εἰς

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΙΑ.

Κεφ. Στίχ.
I. 16. ἐκταθήσεται) ἐκτεθήσεται
II. 5. αὐτῆς) αὐτῶν
III. 10. συγκαλέσετε) συγκαλέσατε
IV. 9. ἐπιτελέσουσιν) ἐπιτελοῦσιν
V. 3. πρόσωπον) προσώπου
— 4. αὐτὸ) αὐτὰ
— - εἰσελεύσεται) εἰσελεύσομαι

Κεφ. Στίχ.
V. 7. μέτρου) ταλάντου
— 8. εἰς μέσον) ἐν μέσῳ
VI. 5. ταῦτά ἐστιν) οὗτοί εἰσιν
— 10. αὐτὴν) αὐτῶν
— 14. υἱοῦ) τοῖς υἱοῖς
VII. 3. ἐποίησα) ἐποίησαν
— 7. πόλεις αὐτῆς) πόλεις αὐτῶν
— 12. ὀργὴ) ὁρμὴ
VIII. 16. εἰρηνικὸν) δίκαιον
— 23. μεθ' ὑμῶν) μετὰ σοῦ
IX. 1. Σεδρὰχ) Σεδρὰκ
— - θυσίας) θυσία
— 4. πατάξει) κατάξει
— 5. βασιλεὺς) βασιλεία
— 7. αὐτῶν ἐκ μέσου) αὐτοῦ ἐκ μέσου
— 12. καθήσεσθε) καὶ θήσονται
— 15. καταναλώσουσιν) καταναλώσωσιν.
X. 6. ἔσονται) ἔσται
— 8. αὐτοῖς, καὶ εἰσδέξομαι αὐτοὺς, διότι λυτρώσομαι) αὐτοὺς, διότι λυτρώσομαι αὐτούς· καὶ εἰσδέξομαι
— 9. λαοῖς) ἀλλήλοις
XI. 7. Χαναανίτιν) Χαναννίτιν
— 11. διασκεδασθήσεται) διασκεδασθήσονται
— 13. σκέψομαι) σκέψαι
— 15. σκεύη) σκεῦος
— 16. ἐκστρέψει) ἐκτρίψει
XII. 1. ἀνθρώπου) αὐτοῦ
— 7. ἔπαρσις) ἐπάρξεις
— 10. αὐτὸν) αὐτοὺς
XIII. 1. χωρισμὸν) ῥαντισμὸν
— 7. πολίτην μου) πολίτην αὐτοῦ
— - μικροὺς) ποιμένας
— 8. πάσῃ τῇ γῇ) τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
XIV. 3. ἡμέρα) ἡμέραι

Κεφ. Στίχ.
XIV. 8. ἔαρι) ἀέρι
— 10. Κυκλῶν) κύκλου
— 11. κατοικήσουσιν) κατοικοῦσιν
— 13. ἐπιλήψονται) ἐπιλήμψεται
— 16. καταλειφθῶσιν) καταλημφθῶσιν
— 18. τούτους) τούτοις
— 19. ἔσται) ἐστὶν

ΜΑΛΑΧΙΑΣ ΙΒ.

Κεφ. Στίχ.
I. 6. ὑμῖν) ὑμεῖς
— 8. σε) αὐτὸ
— 11. προσάγεται) προσαγάγετε
— 13. ἐξεφυσήσατε) ἐξεφύσησα
— 14. αὐτοῦ ἄρσεν) αὐτῷ ἄρσεν
II. 3. ἑορτῶν) ἑορτῆς
— - εἰς) ἐπὶ
— 8. διεφθείρατε) διέφθειρα
— 14. ὅτι) ὁ
— 15. αὐτῷ) αὐτοῦ
— 16. ἐνδύματα) ἐνθυμήματα
III. 3. χεεῖ) χεῖ
— 9. ἔθνος) ἔτος
— 11. εἰς) τὴν
— 16. Τότε) Ταῦτα
IV. 2. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 3. καταπατήσετε) καταπατήσατε

ΗΣΑΙΑΣ

Κεφ. Στίχ.
I. 1. Ἄχαζ) Ἄχας
— 19 θέλητ·) θέλετε
— 24. Ἰσραὴλ) Ἱερουσαλὴμ
II. 2. ἄκρου) ἄκρων
— 4. ἐξελέγξει) ἐλέγξει

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
II.	20.	ἐποίησαν) ἐποίησεν
III.	1.	Ἱερȣσαλὴμ) τῆς Ἰȣδαίας
—	-	τῆς Ἰȣδαίας) Ἱερȣσαλὴμ
—	9.	ἀπήγγειλαν) ἀνήγγειλαν
—	17.	ἀνακαλύψει) ἀποκαλύψει
—	20.	σύνθεσιν) σύνεσιν
IV.	2.	ἐπιλάμψει) λάμψει
V.	2.	Σωρὴκ) Σωρὴχ
—	16.	κρίσει) κρίματι
—	28.	ὀξέα) ὀξεῖα
—	-	αἱ ὅπλαι) οἱ πόδες
—	29.	Ὀργιῶσιν) ὁρμῶσιν
—	-	σκύμνοι) σκύμνος
VI.	2.	Σεραφεὶμ) Σεραφεὶν
—	3.	ἐκέκραγεν) ἐκέκραγον
—	9.	ἀκȣ́σετε) ἀκȣ́σητε
—	13.	ἐκπέσῃ ἐκ) ἐκσπαθῇ ἀπὸ
VII.	3.	υἱός) ἀδελφὸς
—	6.	Ἰȣδαίαν) Ἰδȣμαίαν
—	-	αὐτῆς) αὐτοῖς
—	10.	Ἄχαζ) Ἀχαὰζ
—	14.	αὐτὸς) αὐτοῖς
—	15.	ἐκλέξασθαι) ἐκλέξεται
—	16.	τῶν δύο βασιλέων) αὐτῶν
—	20.	μεμισθωμένῳ) μεμεθυσμένῳ
—	25.	ἀροτριωθήσεται) ἀροτριαθήσεται
VIII.	8.	ἢ) εἰ
—	-	ὥϛε πληρῶσαι τὸ πλάτος) τὰ πλάτη
—	9.	ἐπακȣ́σατε) ἐπακȣ́σεται
—	14.	Οἱ δὲ οἶκοι) ὁ δὲ οἶκος
—	19.	ἐκζητήσȣσιν } ἐκζηλῶσιν
—	-	ἐκζητȣ̃σιν } ἐκζηλῶσιν
IX.	1.	παραλίαν) παράλιον
—	2.	πορευόμενος) καθήμενος

Κεφ.	Στίχ.	
IX.	2.	σκιᾶς) καὶ σκιᾷ
—	4.	ἀφῄρηται) ἀφαιρεθήσεται
—	6.	καλεῖται) καλέσει
—	7.	κρίματι) δικαιοσύνῃ
—	-	δικαιοσύνῃ) κρίματι
—	11.	αὐτὸν) αὐτȣ̃ς
—	-	αὐτȣ̃) αὐτῶν
—	13.	ἐπεϛράφη) ἀπεϛράφη
—	17.	Κύριος) Θεὸς
—	19.	συγκέκαυται) συγκαυθήσεται
—	21.	Μανναϛῆς) Μαναϛῆ
X.	5.	ὀργή ἐϛιν) ὀργῆς
—	6.	ἀποϛελῶ) ἀποϛέλλω
—	7.	ȣ̓κ) ȣ̓χ
—	9.	Χαλάνης) Χαλάννη
—	10.	ἀρχὰς) χώρας
—	12.	ἐπισκέψομαι) ἐπάξει
—	13.	σοφίᾳ τῆς συνέσεως) συνέσεως τῆς σοφίας
—	14.	με) μοι
—	15.	ὡς) ὡσαύτως
—	17.	εἰς) ὡς
—	-	αὐτὸν) αὐτὸ
—	21.	ἀναϛρέψει) ἔϛαι
—	23.	συντετμημένον) συντετεμημένον
—	30.	Λαϊσὰ) ἐν Σὰ
XI.	7.	ἔσονται) βοσκηθήσονται
—	-	ὡς) καὶ
—	-	φάγεται) φάγονται
—	13.	ζῆλος) ζυγὸς
—	16.	δίοδος) ὁδὸς
XIII.	2.	αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
—	-	χειρὶ) ψυχῇ
—	3.	γε) ἐγὼ
—	4.	βασιλειῶν) βασιλέων
—	7.	ἐκλυθήσονται) ἐκλυθήσεται
—	17.	χρυσίȣ) χρυσίον
XIV.	3.	Κύριος ἀπὸ) ὁ Θεὸς ἐκ

Κεφ.	Στίχ.	
XIV.	5.	Κύριος) ὁ Θεὸς
—	16.	βασιλείας) βασιλεῖς
—	21.	αὐτῶν) σȣ
—	23.	βάραθρον) βάθρον
—	25.	ἐπὶ) ἀπὸ
—	-	ἐπὶ) ἀπὸ
—	29.	ὄφεως) ὄφεων
—	31.	μεῖναι) εἶναι
XV.	2.	Δηβὼν) Δαιβηδὼν
—	-	κατατετμημένοι) κατατετετμημένοι
—	4.	Ἐλεαλὴ) ἐλάλησεν
—	-	αὐτῶν) αὐτῆς
—	5.	Ἀρωνιεὶμ) Ἀδωνιεὶμ
—	8.	ὅριον) ὄρος
—	9.	Δειμὼν) Ῥεμμὼν
—	-	Δειμὼν) Ῥεμμὼν
XVI.	3.	ἀχθῆς) ἀπ' ἀρχῆς
—	4.	ἀπὸ) ἐπὶ
—	6.	ἐξῆρα) ἐξῆρας
—	8.	πρὸς τὴν θάλασσαν) τὴν ἔρημον
—	9.	Ἐλεαλὴ, ὅτι) ἐλάλησεν
XVII.	11.	σπείρῃς) φυτεύσῃς
—	13.	χνȣ̃ν) χȣ̃ν
—	14.	τοῖς) τῶν
—	-	κληρονομήσασιν) κληρονομησάντων
XVIII.	2.	καταπεπαμένον (νῦν·)) κατεπατημένων. Νῦν
—	5.	ἀποκόψει) κατακόψει
XIX.	1.	ἡ καρδία) αἱ καρδίαι
—	-	ἡττηθήσεται) ἡττηθήσονται
—	18.	Χαναανίτιδι) Χανανίτιδι
—	24.	Αἰγυπτίοις) Ἀσσυρίοις
—	-	Ἀσσυρίοις) Αἰγυπτίοις
—	25.	ἦν) ἣ
—	-	ἔργον χειρός μȣ) ὁ
XX.	1.	Ταναθὰν) Νάθαν
XXI.	3.	τȣ̃) τὸ
—	-	τȣ̃) τὸ

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXI. 5. φάγετε, πίετε) πίετε φάγετε
— 11. καλεῖ) καλεῖτε
— - φύλαξαι) φυλάξεται
— 12. Φυλάσσων· τί ἀπὸ νυκτός; εἶπε Φυλάσσων· ἦλθε) Φυλάσσω·
— 14. πεφονευμένων) φευγόντων
— 15. πολέμῳ) πεδίῳ
XXII. 3. δεδεμένοι) δεδεγμένοι
— 15. ταμίαν) γραμματέα
— 25. ἀφαιρεθήσεται) πεσεῖται
— - πεσεῖται) ἀφαιρεθήσεται
XXIII.12. Σιδῶνος) Σιὼν
XXVI.21. αἷμα) στόμα
— - ἔτι τοῦς) ἡ γῆ τοῦς
XXVII.3. ὀχυρά) ἰσχυρὰ
— 9. θῶσι) θῶ
— 13. ἀπολόμενοι ἐν τῇ) ἀπὸ ἀνατολῶν ἐν τῇ
— - προσκυνήσουσι) προσκυνήσωσιν
XXVIII.5. τοῦ λαοῦ αὐτοῦ) μου λαῷ
— 6. κωλυόντων) κωλύων
— 12. αὐτοῖς) αὐτῷ
— 16. ἐμβάλλω) ἐμβαλῶ
— 22. συντετμημένα) συντετελμημένα
— 25. Οὐχ) Καὶ
XXIX. 2. ὅ) τὸ
— 3. θήσω περὶ) θήσω ἐπὶ
— 6. βροντῆς) κραυγῆς
— 7. Ἀριήλ) Ἰσραήλ
— 8. πεινῶντες) πίνοντες
XXX. 11. τὸν ἅγιον) τὸ λόγιον
— 15. στενάξῃς) στενάξῃ
— 16. ἀναβάται) ἀναβάταις
— 22. μιανεῖς) ἐξαρεῖς
— 24. λελικμημένῃ) λελικμημένα
— 29. τὸ ὄρος) τὸν οἶκον
— 30. Κύριος) ὁ Θεὸς
— - δείξει) δεῖξαι

Κεφ. Στίχ.
XXX.31. τῆς φωνῆς) τὴν φωνὴν
— 32. τυμπάνων) αὐλῶν
— 33. Σὺ γάρ) Οὐ γὰρ σὺ
— - ἀπατηθήσῃ) ἀπαιτηθήσῃ
— - σοί) σὺ
XXXI. 1. Κύριον) Θεὸν
— 7. ἀπαρνήσονται) ἀπαρνηθήσονται
— 8. μαχαίρας) διώκοντος
XXXII.1. δικαίως) δίκαιος
— 2. αὐτοῦ) τούτους
— 4. νοεῖν) ἀκούειν
— 6. αὐτοῦ) αὐτῶν
— - ποιήσει) νοήσει
— 7. λόγους) λογισμοὺς
— 13. Ἐπὶ γῆν) Ἡ γῆ
XXXIII. 1. ἀθετῶν ὑμᾶς) ἀθετῶν ὑμῖν
— - ἐφ') ἐπὶ
— 5. ὑψηλῷ) ὑψηλοῖς
— 7. βοήσονται) φοβηθήσονται
— 11. αἰσθηθήσεσθε) αἰσχυνθήσεσθε
— 18. τρεφομένους) συστρεφομένους
— 19. συμβουλεύσατο) συνεβουλεύσαν
— 23. ἐνίσχυσαν) ἐνίσχυσεν
— - ποιήσουσι) ποιήσωσιν
XXXIV.16. αὐτά) αὐτάς
— 17. κληρονομήσετε) κληρονομήσατε
XXXV.4. τοῖς ὀλιγοψύχοις) οἱ ὀλιγόψυχοι
— - ἀνταποδίδωσι) ἀνταποδώσει
XXXVI. 1. ἔλαβεν) συνέλαβεν
— 14. οἷς) οἱ
— - δύνηται) δυνήσονται
— 19. Αἱμάθ) Αἱμάρ
XXXVII.2. καὶ τοὺς) πρὸς τοὺς

Κεφ. Στίχ.
XXXVII.2. Ἀμώς) Ἀμμώς
— 9. Θαρακά) Θαραθά
— 10. ἐν χειρί) εἰς χεῖρας
— 12. οἵ εἰσιν) αἵ εἰσιν
— 13. Αἱμάθ) Ἀμάρ
— 20. Νῦν) Σὺ
— - αὐτοῦ) αὐτῶν
— 30. ἀμήσατε) ἀμήσητε
— 32. ἐξ ὄρους) ἐπ' ὄρους
— 33. ἐπιβάλῃ) βάλῃ
— 38. Νασαράχ) Ἀσαράχ
— - Σαρασάρ) Σαρασά
XXXVIII.6. ῥύσομαι) σώσω
— 8. ἐγὼ στρέψω) στρέφω
— 12. ἐπίλοιπον) λοιπὸν
XXXIX.1. Βαλαδάν } Ἀλαδὰν
— - Βαλαδάν }
— 7. γεννήσεις) ἐγέννησας
XL. 1. ὁ Θεός) Κύριος
— 4. πεδία) ὁδοὺς λείας
— 20. ζητήσει) ζητεῖ
— 24. σπείρωσιν) σπείρουσιν
— - φυτεύσωσιν) φυτεύουσιν
XLI. 1. κρίσιν) κρίσεις
— 15. χνοῦν) χοῦν
— 25. ἀφ') ἀπ'
— 27. εἰς ὁδόν) ἐν ὁδῷ
XLII. 9. ἀναγγέλλω) ἀναγγελῶ
— 10. ἀπ') ἐπ'
— 11. ἄκρου) ἄκρων
— 16. ἅς) οὓς
XLIII. 6. ἀπὸ τῆς) ἀπὸ γῆς
— 14. πλοίοις) κλοιοῖς
— 20. ποτίσαι) ποτιῶ
— 23. οὐκ ἐδούλωσά σε) οὐδὲ ἐδούλευσας
— 24. προέστης μου) προέστην σου
— 25. ἁμαρτίας) ἀδικίας
— 27. ἄρχοντες ὑμῶν) ἄρχοντες αὐτῶν
— 28. Ἰσραήλ) Ἱερουσαλὴμ
XLIV. 5. βοήσεται) ἐρεῖ
— - ἐπιγράψει) ἐπιγράφει

Digitized by Google

ποθα-

τέρας

αὐ-

Ἐδέμ

ς γῆν

μῖν
Κυρίε
ῦσιν
τῶσιν
ιάζε-

υἱὰ

ήσεθε
φωνὴ
ῖσαι)
ἰςίν
τέκνα

νός μοι

ευτῆς

ομένοις
ιτανα-

λευτᾶ

Digitized by Google

ΙΕΡΕΜΙΑΣ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	1.	Ἰερεμίαν) Ἠρεμίαν
—	5.	ἐν νοιλίᾳ) ἐκ κοιλίας
—	8.	φοβηθῇς) φοβῇς
—	10.	βασιλείας) βασιλεῖς
—	18.	αὐτου) αὐτῶν
II.	5.	εὕροσαν) εὕροισαν
—	7.	μου ἔθεσθε) καὶ ἔθεσθε
—	11.	ἀλλάξωνται) ἀλλάξονται
—	18.	τῇ ὁδῷ) γῇ
—	-	ὁδῷ) γῇ
—	21.	ἐστράφης) ἐστράφη
—	31.	ἐγενόμην) ἐγενάμην
—	-	οὐχ) οὐκ
—	34.	ἐπὶ) ἐν
III.	1.	γῆ, γυνὴ
—	10.	ἐπεστράφη) ἀπεστράφη
—	12.	ἀνάγνωθι) ἀνάγνωσον
—	-	βοῤῥᾶν) βοῤῥοῦ
—	17.	θρόνον) θρόνος
—	-	ἐνθυμημάτων) ἐπιθυμημάτων
—	18.	Ἰούδα) Ἰσραὴλ
—	-	Ἰσραὴλ) Ἰούδα
—	-	κατεκληρονόμησα τοὺς πατέρας) κατεκληρονόμησαν οἱ πατέρες
—	22.	τὰ συντρίμματα ὑμῶν) αυτοὺς
—	23.	τοῦ) τῷ
—	24.	κατηνάλωσε) κατανάλωσεν
—	-	νεότητος ἡμῶν) νεότητος αὐτῶν
IV.	1.	μου) αυτοῦ
—	4.	Περιτμηθῆτε) περιτμηθητεσθε
—	5.	εἰσέλθωμεν) εἰσέλθατε
—	11.	ἐκείνῳ) τούτῳ
IV.	13.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	-	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	20.	σκηνὴ) σκηναὶ
—	22.	καλῶς ποιῆσαι) καλὸν ποιοῦντες
—	29.	κατῴκει) κατοικήσει
—	30.	στίμμη) στίμη
—	31.	οἴμοι) ὄμμοι
V.	3.	Κύριε) καὶ
—	-	οὐκ ἐπόνεσαν) οὐχ ἐπόνεσαν
—	-	ἐστερέωσαν) ἐστερεώθησαν
—	6.	θηρευθήσονται) θηρεύσονται
—	7.	κατέλυον) κατελύοντο
—	12.	οὐκ ὀψόμεθα) οὐχ ὀψόμεθα
—	16.	ὑμῶν) αὐτῶν
—	19.	ἀλλοτρίοις ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, οὕτως δουλεύσετε ἀλλοτρίοις) ἑτέροις
—	26.	ἀσεβεῖς) ἀσέβειαι
—	27.	ἐφεσταμένη) ἐπεσταμένη
—	31.	ἐπεκράτησαν) ἐπεκρότησαν
VI.	1.	ἐν) ἐκ
—	-	Βαιθαχαρμὰ) Βηθθαχὰρ
—	2.	θύγατερ) θυγάτηρ
—	3.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	5.	ἀναβῶμεν) διαβῶμεν
—	8.	κατοικισθῇ) κατοικηθήσεται
—	10.	αὐτῶν) ὑμῶν
—	-	δυνήσονται) δύνασθε
—	15.	κατηχύνθησαν, καὶ) ἠσχύνθησαν καὶ
—	16.	ἁγνισμὸν) ἁγιασμὸν
—	17.	Καθέστακα) κατέστακα
—	19.	ἰδοὺ) Ἰούδα
VI.	26.	κατάπασαι ἐν σποδῷ) κατάπασαι σποδὸν
—	29.	πυρὸς) τῆς γῆς
VII.	12.	Σηλὼ) Σηλὼμ
—	14.	οἴκῳ) τόπῳ τούτῳ
—	-	ἔδωκα) ἐλάλησα
—	16.	οὐκ) οὐχ
—	18.	Καυῶνας) Χαυῶνας
—	20.	τῆς γῆς) αὐτῆς
—	22.	ὅτι) καὶ
—	23.	ἔσομαι ὑμῖν) ἔσομαι ὑμῶν
—	24.	ἐνθυμήμασι) ἐπιθυμήμασιν
—	30.	τὸ πονηρὸν) τὰ πονηρὰ
—	34.	πόλεων) πόλεως
VIII.	3.	οὗ) ᾧ
—	6.	λαλήσουσιν) λαλοῦσιν
—	16.	ἀκουσόμεθα) ἀκούσομαι
—	17.	εἰς) ἐφ'
—	-	ἐπᾴσαι) ἐπιλαλῆσαι
IX.	8.	γλῶσσα) καρδία
—	11.	κατοικητήριον) κατοικητήρια
—	12.	ᾧ) ὃ
—	14.	ἀρεστῶν) ἐραστῶν
—	20.	οἶκτον) οἰκτρὸν
—	21.	διὰ τῶν θυρίδων) εἰς τὴν γῆν
—	-	εἰς τὴν γῆν) διὰ τῶν θυρίδων
—	25.	περιτετμημένους) περιτετετμημένους
—	26.	ἀπερίτμητα) ἀπεριτέτμητα
—	-	ἀπερίτμητοι) ἀπερίτμητος
X.	2.	μανθάνετε) πορέυεσθε
—	19.	μου) οὐ
—	20.	μου) σου

Κεφ.	Στίχ.	
XX.	4.	μαχαίρᾳ ἐχθρῶν) μαχαίρῃ ἐχθρῶν
—	6.	εἰς Βαϐυλῶνα) ἐν Βαϐυλῶνι
—	9.	αὐτȣ͂) τȣ́τῳ
—	10.	ἐπ' αὐτῷ) ἐπ' αὐτὸν
—	13.	πονηρευομένων) ϛερεωτέρων αὐτȣ͂
—	14.	ἐτέχθην) ἐγενήθην
—	16.	τῷ) τὸ
XXI.	1.	ΙΕΡΕΜΙΑΝ, ΟΤΕ) Ἰηρεμίαν, ὅτι
—	5.	ἐκτεταμένῃ) ἐντεταμένῃ
—	7.	ἐν χειρὶ Ναϐȣχοδονόσορ βασιλέως Βαϐυλῶνος καὶ ἐν χειρὶ) εἰς χεῖρας
—	-	αὐτοῖς) αὐτȣ̀ς
XXII.	19.	συμψηθεὶς) συνψηθεὶς
—	21.	Ἐλάλησα) ἐλάλησαν
—	24.	Ἰεχονίας Ἰωακεὶμ) Ἰωακεὶμ Ἰεχονία
—	26.	ἀποῤῥίψω) παραδώσω
XXIII.	2.	ἐπεσκέψαθε) ἐπεσκέψατε
—	6.	ἡμέραις αὐτȣ͂) ἡμέραις ἐκείναις
—	9.	ἐν) σὺν
—	15.	ὀδύνην) ὀδύνας
—	16.	αὐτοὶ ὑμᾶς) αὐτοῖς
—	19.	ἐκπορέυεται) ἐκπορευομένη
—	20.	ἐχάτȣ) ἐχάτων
—	-	αὐτὸ) αὐτὰ
—	29.	ȣ̓κ ἰδȣ̀) ȣ̓κ
—	37.	τί ἐλάλησε) διατί ἐλάλησε
XXIV.	5.	ἐξαπέϛαλκα) ἐξαπέϛαλκας
—	10.	τὸν λιμὸν) τὴν λιμὸν
XXV.	1.	ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ) γενάμενος
—	7.	εἰσηκȣ́σατε) εἰσήκȣσαν

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XXV. 9. πατριάς) τὴν πατριὰν
— 10. χαρᾶς) εὐφροσύνης
— - εὐφροσύνης) χαρᾶς
— 13. Ἱερεμίας προφήτης κατὰ πάντων τῶν ἐθνῶν) Ἰηρεμίας ἐπὶ τὰ ἔθνη
— 35. συνετρίβη) συντριβήτω
— 39. ἐχάτου) ἐχάτων
XXVI. 4. προσβάλλετε) προβάλλατε
— 5. πτοοῦνται) πτοῶνται
— 6. ἀνασωζέσθω) ἀνασωζέσθω
— 12. ἠθένησαν) ἠθένησεν
— 13. τοῦ ἐκκόψαι) καὶ ἐκκόψαι
— 16. ἔπεσε) ἔπεσον
— - πρὸς τὸν λαὸν) εἰς τὸν λαὸν
— 21. αὐτοὺς) αὐτοῖς
— 23. ἀκρίδα) ἀκρίδας
— 27. ἰδοὺ σώζων) σώζω
XXVII.2. Μαιρωδάχ) Μεαδάχ
— 4. Ἰσραὴλ αὐτοὶ) Ἰακὼβ
— 8. Ἀπαλλοτριώθητε) Ἀπηλλοτριώθητε
— 9. ἀλώσεται) ἀλώσονται
— 15. κατακρατήσατε) κατακρατήσατε
— 16. λαὸν) τόπον
τὴν γῆν) τὸν οἶκον
— 19. ἐν τῷ Γαλαὰδ) ἐν γῇ Γαλαὰδ
— 28. ἡμῶν) αὐτῶν
— 31. ὑβρίστριαν) ὑβρίστιαν
— 40. ὁμοροῦσας) ὁμορροοῦσας
— - παροικήσει) κατοικήσει
— 42. αὐτῶν) αὐτοῦ
— - θύγατερ) θυγάτηρ
— 43. κατεκράτησεν αὐτοῦ) κατεκράτησεν αὐτοὺς
— 44. Αἰθὰν) Αἰθὰμ
— 45. διαφθαρῇ) διαφθείρω
XXVIII.5. Διότι) Διατί
— 10. ἐν) εἰς

Κεφ. Στίχ.

XXVIII.17. Ἐμαλαιώθη) Ἐμωράνθη
— - ἐχώνευσαν) ἐχώνευσεν
— 19. ῥάβδος κληρονομίας) κληρονομία
— 23. ἡγεμόνας) ἡγεμόνα
— 32. ἐνέπρησαν) ἐνεπρήσθησαν
— 33. ἀλοηθήσονται) ἀλοηθήσεται
— 36. πηγὴν) γῆν
— 39. ὑπνώσωσιν) ὑπνώσουσιν
— 44. τὸν Βὴλ ἐν Βαβυλῶνι) Βαβυλῶνα
— 60. Ἱερεμίας) Ἰηρεμίας
— 63. τοῦ ἀναγινώσκειν) ἀναγινώσκων
— - ἐπ᾽ αὐτὸ) αὐτῷ
XXIX.3. ἐφ᾽) ἐπὶ
— 6. οὐχ) οὐκ
— 7. ἡσυχάσει) ἡσυχάσεις
— 8. κάθισιν) κάθησιν
— 10. κατέσυρα) κατηράυνησα
— 12. ἀθωωμένη) ἀθουμένη
— 18. καθίσει) κατοικήσει
— - κατοικήσει) καθίσει
— 20. συμψηθῶσι) συμψηφιθῶσιν
— - αὐτοὺς) αὐτῇ
XXX. 1. διατί) διότι
— 3. Γαί) Καί
— 4. Τί) ὅτι
— 5. περιοίκου) παροίκου
— 29. καμήλους αὐτῶν) καμήλους ἑαυτῶν
— - ἀπορίαν) ἀπώλειαν
— 30. κάθισιν) κάθησιν
— 32. κεκαρμένους) κεκραμένους
— - πέραν) μέρους
— 23. ἐθυμώθησαν) ἐκοιμήθησαν
— 25. ἐγκατέλιπει) ἐγκατέλειπον
XXXI. 9. τί) τῷ
— 13. καὶ ᾐσχύνθη) καταισχύνθη

Κεφ. Στίχ.

XXXI.17. αὐτῷ) αὐτὸν
— 23. Γαιμὼλ) Γαμῶλα
— 28. νοσσεύουσαι) ἐνοσσεύουσαι
— 31. Κεράδας) Κιδάρας
— 33. Συνεψήθη) Συνεψήθη
— - ἐπάτησαν) ἐπατήθησαν
— 34. Νεβρεὶμ) Ἐβρὶμ
— 35. τὸν βωμὸν) Μωὰβ
— 36. Κεράδας) Κειδάρεις
— 39. αὐτῆς) αὐτοῦ
— 43. σὲ) σοὶ
— 44. αὐτῶν) αὐτῆς
XXXII.16. μαχαίρας) μαχαίρης
— 17. πρὸς αὐτὰ) ἐπ᾽ αὐτὰ
— 22. τῆς ἐν) τοὺς ἐν
— 25. Αἰλὰμ) Δαιδὰν
— 29. αὐτὴν) αὐτῆς
— - καλῶ) καλέσω
— 30. ἐπὶ) ἀπὸ
— - αὐτοῦ) τούτου
— - τρυγῶντες) τρυγῶτες
— 33. κατορυγῶσιν) κατορύξωσιν
— 34. κενράξατε) κενράξετε
XXXIII.1. ΕΓΕΝΗΘΗ) ἐγένη
— 3. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 6. Σηλὼ) Σηλὼμ
— 9. Σηλὼ) Σηλὼμ
— 13. ἀκούσατε) ἀκούσετε
— 18. εἰς) ὡς
— 19. Κυρίου) αὐτοῦ
— 20. Ἱερεμίου) Ἰηρεμίου
— 23. μαχαίρα) μαχαίρῃ
— - μνῆμα) μνημεῖον
— 24. Ἱερεμίου) Ἰηρεμίου
XXXIV.4. πρὸς τοὺς κυρίους ὑμῶν) τοῖς κυρίοις ὑμῶν
— 6. ταύτην ἐν χειρὶ τοῦ) τῷ
— 11. ὃ) ὅσοι
— - εἰσαγάγῃ) εἰσαγάγωσιν
— - αὐτοῦ ὑπὸ) αὐτῶν ὑπὸ
— 14. οὐκ ἐργάσεσθε) καὶ ἐργάζεσθε
— 15. ἀπολέσαι) ἀπολέσθαι

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXXIV. 18. δὴ τῷ Κυρίῳ τῶν δυνάμεων πρὸς τὸ μὴ πορευθῆναι τὰ σκεύη τὰ ὑπολελειμμένα ἐν οἴκῳ Κυρίου, καὶ ἐν οἴκῳ βασιλέως, καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ εἰς Βαβυλῶνα) μοι
XXXV. 4. συντρίψω) συνέτριψα
XXXVI. 4. ἀπῴκισα ἀπὸ) ἀπῴκισεν ἐξ
— 5. φάγετε) φάγεσθε
— - αὐτῶν) αὐτοῦ
— 7. αὐτῆς) αὐτῶν
— - ὑμῖν) ὑμῶν
— 10. ἀποστρέψαι τὸν) ἀποστρέψαι τοῦτον
— 11. Ὅτι ἐγὼ οἶδα τὸν λογισμὸν, ὃν ἐγὼ) Καὶ
— 15. προφήτας) προφήτην
— 22. ἀπ') ἐπ'
— 25. Τάδε λέγει Κύριος τῶν δυνάμεων ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, λέγων· ἀνθ' ὧν σὺ ἀπέστειλας ἐν) οὐκ ἀπέστειλά σε
XXXVII. 1. ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ) γενάμενος
— 5. ἀκούσεσθε) ἀκούσασθε
— 17. ἴαμα) ἱμάτιον
— 18. ὕψος) τεῖχος
— 21. ἰσχυρότεροι αὐτοῦ) ἰσχυρότεροι αὐτῶν
XXXVIII. 2. μαχαίρᾳ) μαχαίρῃ
— 3. ὤφθη) ὀφθήσεται
— 6. πρὸς Κύριον τὸν Θεὸν) ἐν ὄρεσιν Κυρίου Θεοῦ
— 7. κεφαλὴν) κεφαλῆς
— 8. ἀπ') ἐπ'
— - τεκνοποιήσει) τεκνοποιήσῃ
— 15. Ῥαμᾷ) τῇ ὑψηλῇ
— 21. ᾖ) ἦν

Κεφ. Στίχ.
XXXVIII. 21. Ἰσραὴλ) Ἱερουσαλὴμ
— 27. οἶκον Ἰούδα) Ἰούδαν
— 34. πλησίον) ἀδελφὸν
— - ἀδελφὸν) πλησίον
— 35. ἀκριβείας σελήνης) σελήνην
— 36. παύσεται) παύσηται
— 38. οἰκοδομηθήσεται) οἰκοδομήσεται
— 39. ἔτι τὸ χοινίον τῆς διαμετρήσεως) ἡ διαμέτρησις
— 40. πᾶσαν Ἀσαρημὼθ) πάντες Ἀσαρημὼθ
XXXIX. 1. γενόμενος) γενάμενος
— 2. ἐπὶ) ἐν
— 5. καθιεῖται) ἀποθανεῖται
— 8. κτήσασθαι αὐτὸν) παραλαβεῖν εἰς κτῆσιν
— 12. τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως) αὐτὸ
— - Μαασαίου) Μασσαίου
— 18. ὁ ἰσχυρὸς) καὶ ἰσχυρὸς
— 20. ὃς) ὅσα
— 27. πᾶς ὁ λόγος) τι
— 29. ἐπὶ τὴν πόλιν) ἐπὶ τὴν γῆν
— - καύσουσιν) καύσωσιν
— 31. αὐτὴν ἀπὸ) αὐτοὺς ἀπὸ
— 33. ὀρθρίζων) καὶ διδάσκων ὄρθρου
— - ἤκουσαν) ἠθέλησαν
— 36. μαχαίρᾳ) μαχαίρῃ
— 37. καθιῶ) κατοικιῶ
— 42. ἐπάξω) ἐπάγω
XL. 4. καθηρημένων) καθημένων
— 5. ἐπάταξαεν) ἐπάταξεν
— 6. φανερώσω) φανεροῖ
— 8. μοι, καὶ ἀπέστησαν) μου, καὶ ἀπέστησαν
— 9. ὄνομα εὐφροσύνης) εὐφροσύνην
— 11. λεγόντων) λέγοντος
— 12. πρόβατα) προβάτων

Κεφ. Στίχ.
XLI. 1. γενόμενος) γενάμενος
— - πᾶσαι αἱ βασιλείαι τῆς γῆς τῆς) πᾶσα ἡ γῆ
— 3. χειρὸς αὐτοῦ) χειρὸς αὐτῶν
— 5. ἔκαυσαν) ἔκλαυσαν
— - καύσονται) κλαύσονται
— - ὦ Ἀδὼν) ἕως ᾅδου
— 8. γενόμενος) γενάμενος
— 9. ἐκ Ἰουδαίων) ἐξ Ἰσραὴλ
— 15. ἐπεστρέψατε) ἔστρεψαν
— - συνετελέσατε) συνετέλεσαν
— 17. καὶ ἕκαστος) καὶ ἕκαστον
— 18. εἰς δύο, καὶ διῆλθον διὰ μέσου τῶν διχοτομημάτων αὐτοῦ) ἐργάζεσθαι αὐτῷ
— 20. ἐν χειρὶ τῶν ἐχθρῶν) τοῖς ἐχθροῖς.
— 21. ἐν χειρὶ δυνάμεως) δυνάμεις
— - τῶν ἀποτρεχόντων) οἱ ἀποτρέχοντες
— 22. ἐπ' αὐτὴν) ἐπ' αὐτοὺς
XLII. 1. γενόμενος) γενάμενος
— 2. Ἀρχαβεὶν) Ἀλχαβεὶν
— 3. Ἰεζονίαν) Ἰεχονίαν
— - Ἀρχαβεὶν) Χαραβεὶν
— 4. ὃ) ὃς
— - οἴκου τῶν) οἰκούντων
— 7. ἀμπελῶνα μὴ φυτεύσητε, μηδὲ ἔστω) ἀμπελὼν οὐκ ἔσται
XLIII. 2. αὐτοῦ) αὐτῷ
— 3. ἐγὼ λογίζομαι ποιῆσαι αὐτοῖς) ἐλάλησα ἐπ' αὐτοὺς
— 5. μὴ δύνωμαι) δύναμαι
— 6. πόλεων) πόλεως
— 7. λαὸν) τόπον
— 9. ἐν Ἱερουσαλὴμ,) εἰς Ἱερουσαλὴμ
— - πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐρχόμενοι ἐκ πόλεων) οἶκος.

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XLIII. 10. ἐν ὠσὶν) εἰς τὰ ὦτα
— 14. χαρτίον ἐν ᾧ) βιβλίον ἐν ᾧ
— 16. ἀναγγέλλοντες) ἀναγγελόντες
— 17. ποῦ) πόθεν
— 20. χαρτίον) βιβλίον
— 25. χαρτίον) βιβλίον
— 26. Ἐζριὴλ) Ἐσζριὴλ
— 29. χαρτίον) βιβλίον
— - ἐκλείψει) ἐκτρίψει
— - ἄνθρωπος) ἄνθρωπον
— 30. θρόνου) θρόνον
— - ἐῤῥιμμένον) ἐριμμένον
— 31. πρὸς) ἐπ'
— 32. Ἱερεμίας) Βαροὺχ
XLIV. 3. Ἰωάχαλ) Ἰωάχαζ
— - Μαασαίου) Μασαίου
— 8. καὶ πολεμήσουσιν ἐπὶ τὴν πόλιν) οἱ πολεμοῦντες τὴν γῆν
— 11. ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ) ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ
— 12. Ἱερεμίας) Ἰηρεμίας
— 18. Ἱερεμίας) Ἰηρεμίας
— 19. προφητεύσαντες) προφητεύοντες
— 20. πεσέτω) πεσάτω
XLV. 1. Ἱερεμίας) Ἰηρεμίας
— 3. συλλήψεται) συλλήμψονται
— 4. ἐν) ἐπὶ
— 7. πύλῃ) αὐλῇ
— 9. ἐπονηρεύσαντο) ἐπονηρεύσω
— - ἐποίησαν) ἐποίησας
— 12. Ἱερεμίας) Ἰηρεμίας
— 13. Ἱερεμίας) Ἰηρεμίας
— 14. Ἀσελεισὴλ) Σαλαθιὴλ
— 18. τῶν Χαλδαίων) βασιλέως Βαβυλῶνος
XLV. 22. πόδα) πόδας
— 23. ἐν χειρὶ) εἰς χεῖρας
— - συλληφθήσῃ) παραδοθήσῃ
XLVI. 1. ἐπολιόρκουν) ἐπολιόρκει
— 3. Νηργελσασασὰρ, καὶ Σαμαγὰδ) Νηργελσὰρ, Εἰσαμαγὰθ
— - Ναβουσαρεὶς) Ναβουζαρεὶς
— - Νασεῤῥαβαμὰχ) Νασεῤῥαμαβὰκ
— 14. ἐκάθισεν) ἐκάθισαν
— 16. ἐπὶ) εἰς
— - πόλιν) γῆν
XLVII. 1. γενόμενος) γενάμενος
— 4. ἐπὶ τὰς) ὑπὸ τὰς
— 8. Ὠφὴ) Ὠφὲτ
— 9. ἐργάσασθε) ἐργάζεσθε
— 10. οἰκήσατε) οἰκήσετε
— 15. ἐν) εἰς
— - πᾶς Ἰούδα) πάντες οἱ Ἰουδαῖοι
XLVIII. 1. Ἐλισαμὰ) Ἐλασὰ
— 3. ἐν) εἰς
— 5. διεῤῥηγμένοι) διεῤῥηχότες
— - Μαναὰ) Μάννα
— 9. πάντα τὰ σώματα τῶν ἀνδρῶν) πάντας
— 16. ἀπέστρεψεν) ἀπέστρεψαν
XLIX. 1. Μαασαίου) Μασαίου
— 2. πρὸς) ἐπὶ
— - πεσέτω) πεσάτω
— 5. ἀποστείλησου) ἀπέστειλεν
— - οὕτως) οὐ
— 10. ἐπὶ τοῖς κακοῖς) ἀπὸ τῶν κακῶν
— 22. βούλεσθε) βουλεύεσθε
L. 2. Μαασαίου) Μασαίου
— 4. ἤκουσεν) ἤκουσαν
— 5. καταλοίπους) λοιποὺς
— 7. εἰς Τάφνας) ἐν Τάφνας
L. 12. φθειρεῖ) φθερεῖ
— - Αἰγύπτου) αὐτοῦ
— - φθειρίζει) φθερίζει
— 13. ὢν) Ἐνὼν
LI. 1. ΓΕΝΟΜΕΝΟΣ) γενάμενος
— 7. ἐκκόψαι) καὶ ἐκκόψω
— 8. ἐν πᾶσι) ἔγνων πᾶσι
— 9. γῇ) πόλεσιν
— 11. ἐφίστημι) ἐπίστημι
— 14. ἐλθόντων παροικεῖν) παροικούντων
— 17. ἐγενόμεθα) ἐγενάμεθα
— 18. πάντες) ἡμεῖς
— 28. ἀριθμῷ) ἀριθμοὶ
— 3. οἴμοι οἴμοι) οἴμμοι οἴμμοι
— 5. σεαυτῷ) ἑαυτῷ
LII. 1. ἑνὸς) δευτέρου
— 4. δεκάτῳ) ἑβδόμῳ
— - περιεχαράκωσαν) περιεχαράκωσεν
— - περιῳκοδόμησαν) περιῳκοδόμησεν
— - τετραπέδοις λίθοις) τετραπόδοις
— 7. κύκλῳ) ἐκύκλωσαν
— 8. κατέλαβον) κατέλαβεν
— 18. ἐλειτούργουν) ἐλειτούργων
— 19. Ἀπφὼθ) Ἀφφὼθ
— 20. πάντων τῶν σκεύων τούτων) αὐτῶν
— 21. περιεκύκλου) περικυκλοῦν
— 22. ταῦτα) αὐτὰ
— 27. Αἱμὰθ) Αἱμαὰθ
— 34. ἐδίδοτο) ἐδίδετο
— - ἡμέρας) ἡμερῶν ἡμέραν) ἡμέρας

ΒΑΡΟΥΧ

Κεφ. Στίχ.
I. 4. τῶν βασιλέων) τοῦ βασιλέως

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
I. 9. ἤγαγεν) εἰσήγαγεν
— 11. αὐτῶν) αὐτȣ͂
— 20. αὕτη) ταύτη
II. 21. ἐργάσασθε) ἐργάζεσθε
— 23. πόλεων) πόλεως
— 24. αὐτῶν) αὐτȣ͂
— 29. μικρὰν) μακρὰν
— 33. ἀποϛρέψȣσιν) ἐπιϛρέψȣσιν
— - ἁμαρτόντων) ἁμαρτανόντων
III. 7. ἀπὸ καρδίας) ἐπὶ καρδίαν
IV. 13. ἔγνωσαν) ἐφύλαξαν
— 16. ἀπήγαγον) ἤγαγον
— 26. ὑπὸ) ἀπὸ
— 31. ἐπιχαρέντες) ἐπιχάραντες
— 34. ἀγαλλίαμα) ἄγαλμα
V. 2. αἰωνίȣ) ἁγίȣ
— 3. δείξει) δείξῃ
— 5. χαίροντας) χαίροντες
— 6. ὡς θρόνον) υἱȣ̀ς

ΘΡΗΝΟΙ

Κεφ. Στίχ.
I. 8. εἶδον) ἰδόντες
— 10. ἴδεν) ἴδον
— 21. ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοὶ) ἐγένετο οἴμμοι οἴμμοι
— 22. ἐπιφύλλισον) ἐπιφαύλισον
II. 2. ἄρχοντας) ἄρχοντα
— 4. Ἐνέτεινε) Ἐνέτειλεν
— 7. ἔδωκαν) ἔδωκεν
— 17. ἐνετείλατο) ἐνεθυμήθη
— - κέρας) κεφαλὰς
— 18. καταγάγετε) καταγαγέτωσαν
— 20. ἐπεφύλλισας) ἐπεφαύλισας
III. 4. σάρκα) τὰς σάρκας
— 6. ὡς νεκρȣ̀ς) ἐν σκοτεινοῖς

Κεφ. Στίχ.
III. 36. Τίς) Κύριος
— 41. ȣ̓χ) ȣ̓κ
— 44. ἀπωθῆναι) ἀπεωθῆναι
— 53. Ὑπερεχύθη) Ἐπερεχύθη
— 57. δίκας) ἀδικίας
— 65. σȣ͂ αὐτοῖς. Καταδιώξεις) Σὺ αὐτȣ̀ς καταξεις.
IV. 3. θυγατέρας) θυγατέρες
— 4. διακλῶν) κλῶν
— 5. τρυφὰς) τροφὰς
— - κόκκων περιεβάλλοντο) κόλπων περιέλαβον
— 7. ἐπυῤῥώθησαν) ἐτυρώθησαν
— - σάπφειρος) σαπφείρȣ
— 13. προφήτων αὐτῆς) προφήτων αὐτῶν
— 14. ἐν ταῖς) ἐπὶ ταῖς
— - ἥψαντο) ἥψατο
— 19. ἐν ἐρήμῳ) ἐπὶ τῶν ὀρέων
— 22. τȣ͂) ἔτι
V. 4. ἐν ἀργυρίῳ ἐπίομεν) ἐξ ἡμερῶν

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΕΜΙΟΥ

Κεφ. Στίχ.
I. 1. ἐπετάγη αὐτῷ) ὑπετάγη αὐτοῖς
— 16. οἴκοις) κήποις
— 18. ȣ̓δένα) ȣ̓
— 20. οἰκίας) γῆς
— 26. εἴποτε) μήποτε
— - μήτε) μήποτε
— - αὐτὸ) αὐτὸν
— - μήτε) μήποτε
— 29. κληθείησαν) κληθήσονται
— 30. διφρεύȣσιν) διαφθείρȣσιν
— 42. θυμιῶσαι) θυμιῶντες

Κεφ. Στίχ.
I. 43. ἐφελκυσθεῖσα) ἀπελκυσθεὶς
— 44. ὡς) ὥϛε
— 50. Θεȣ͂) ȣ̔͂ν
— 56. διασωθῶσι) διασώσȣσιν
— 61. νεφέλαις) νεφέλη
— 62. τε) δὲ
— 67. κρείττω) κρείσσων
— 69. σικυηράτῳ) συκηράτῳ

ΙΕΖΕΚΙΗΛ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΙΕ.

Κεφ. Στίχ.
I. 4. ὅρασις) ὁμοίωμα
— 12. ἐπορεύοντο) ἐπορεύετο
— - ἐπέϛρεφον) ἐπέϛρεφεν
— 22. κεφαλῆς αὐτῶν) κεφαλῆς αὐτοῖς
— 23. τὰ σώματα) τῷ σώματι
— 28. ἡμέρᾳ) ἡμέραις
III. 25. ἐκ μέσȣ) ἐξ
— 27. ἀπειθείτω) ἀπειθέτω
IV. 6. ταῦτα) αὐτὰ
— 14. ἔωλον) βέβηλον
V. 5. αὕτη ἡ) τῇ
— 16. λιμȣ͂) θυμȣ͂
VI. 4. ἀφανισθήσονται) συντριβήσονται
— 9. ὀμώμοκα) ὀμώμεχα
— 12. πεσεῖται) τελευτήσει
VII. 21. διαρπάσαι) διαφθεῖραι
VIII. 2. καὶ ὑπεράνω) τὰ ὑπεράνω
— 5. ζήλȣ) ζήλȣς
— 10. κύκλῳ κύκλῳ) κύκλῳ αὐτȣ͂
— 15. πεποιήκασιν) πεποίηκαν
— 17. Ἰȣ́δα) Ἰσραὴλ
IX. 1. ἕκαϛος) αὐτὸς
— 2. ζώνη) ζώνην
— 3. Χερȣβὶμ) Χερȣβεὶν

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
X.	1.	αὐτῶν) αὐτῷ
—	2.	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
—	3.	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
—	5.	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
—	7.	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
—	8.	ἴδον) ἰδοὺ
—	-	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
—	9.	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
—	13.	τούτοις) τοῦτο
—	15.	Χερουβὶμ) Χερουβεὶν
—	16.	Χερουβὶμ) Χερουβεὶν
—	-	Χερουβὶμ) Χερουβεὶν
—	18.	Χερουβὶμ) Χερουβεὶν
—	19.	Χερουβὶμ) Χερουβεὶν
—	-	ἐξελθεῖν) ἐξαίρειν
—	20.	Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
XI.	7.	ἐτάξατε) ἐφονεύσατε
—	10.	ὁρίων) ὀρέων
—	20.	ποιήσωσιν) ποιήσουσιν
XII.	3.	τόπου) οἴκου
—	7.	διώρυξα) ὤρυξα
—	12.	αὐτῶν ἐπ') αὐτῆς ἐπ'
—	-	διορύξει) ὀρύξει
—	14.	ἐκκενώσω) ἐκχεῶ
—	20.	γῆ αὐτῶν) γῆ αὐτῆς
—	24.	Ὅτι) Καὶ
XIII.	4.	ἀλώπεκες) ἀλώπηκες
—	10.	αὐτοὶ) ἄλλοι
—	14.	συντελεσθήσεσθε) συντελεσθήσεται
—	19.	ἕνεκεν κλασμάτων) κλάσματος
—	-	τοῦ περιποιήσασθαι) περιεποιοῦντο
—	23.	καὶ ῥύσομαι) ὅτι ῥύσομαι
XIV.	6.	ἐπιστρέψατε τὰ πρόσωπα ὑμῶν) ἐπιστράφητε πρὸς μέ
—	7.	προσηλυτευόντων) προσκειμένων
—	-	ἀπαλλοτριωθῇ) ἀπηλλοτριώθη
—	10.	λήψονται) λήμψομαι
—	-	αὐτῶν) αὐτοῦ

Κεφ.	Στίχ.	
XIV.	13.	παράπτωμα) παραπτώματι
—	17.	κτῆνος) κτήνη
—	22.	οἵ ἐξάγουσιν) οὗτοι ἐξάξουσιν
XV.	5.	μὴ ὅτι ἐὰν καὶ) διότι ἐὰν καὶ μὴ
—	-	εἰ) μὴ
—	7.	δώσω) στηριῶ
XVI.	4.	ἔδησαι) ἔδησαν
—	5.	οὐδὲ ἐφείσατο) οὐ φείσεται
—	13.	χρυσίῳ) κόσμῳ χρυσῷ
—	-	ἀργυρίῳ) ἀργυρῷ
—	15.	ἐν) ἐπὶ
—	18.	αὐτάς) αὐτὰ
—	25.	ἀρχῆς πάσης ὁδοῦ) ἀρχὴν πασῶν ἐξόδων
—	-	διήγαγες) ἤγαγες
—	27. 28.	ἧς ἠσέβησας, καὶ ἐξεπόρνευσας) ἐξεπόρνευσας καὶ ἠσέβησας
—	30.	ἐν ταῖς) ἐπὶ ταῖς
—	31.	ἐν πάσῃ ἀρχῇ) ἐπὶ πάσης ἀρχῆς
—	32.	ἡ γυνὴ) ὡς γυνὴ
—	34.	προσδιδόναι) προδιδόναι
—	37.	ἐπισυνάγω) ἐπὶ σὲ συνάγω
—	38.	ζήλου) ζήλους
—	39.	τὰ ἱμάτια) τὸν ἱματισμόν
—	47.	μικρὸν ἐν) πικρὸν ἐν
—	50.	ἀνομήματα) ἄνομα
—	51.	ἀνομίας) ἁμαρτίας
—	58.	τὰς ἀσεβείας) ἐν ταῖς ἀσεβείαις
—	-	τὰς ἀνομίας) ταῖς ἀνομίαις
—	-	κόμισαι) κεκόσμησαι
—	61.	διαθήκης σου) διαθήκης μου
XVII.	3.	ἐκτάσει) ἐκστάσει
—	4.	Χαναὰν) Χαλδαίων

Κεφ.	Στίχ.	
XVII.	6.	τοῦ) τῷ
—	7.	αὐτῷ) αὐτὴν
—	8.	βλαστὸν) καρπὸν
—	-	καρπὸν) βλαστὸν
—	9.	κατευθυνεῖ) κατευθυνθήσεται
—	12.	εἰπόν) ἃ εἶπον
—	15.	διαθήκην εἰ διασωθήσεται) διαθήκην εἰ σωθήσεται
—	18.	καὶ ἠτίμασεν) ὅτι ἠτίμασεν
—	19.	ὁρκωμοσίαν) διαθήκην
—	-	ἠτίμωσε) παρέβη
—	-	διαθήκην) ὁρκωμοσίαν
—	-	παρέβη) ἠτίμωσεν
—	-	αὐτὴν) αὐτὰ
—	23.	ὄρνεον) θηρίον
—	-	πᾶν πετεινὸν) τὰ πετεινὰ
XVIII.	6.	πρὸς τὰ) ἐπὶ τὰ
—	10.	γεννήσῃ) γεννήσῃς
—	14.	γεννήσῃ) γεννήσῃς
—	18.	ἐὰν) ἐν
—	21.	δικαιοσύνην καὶ ἔλεος) τὰ δικαιώματά μου
—	23.	Μὴ θελήσει θελήσω) ὅτι οὐ βούλομαι
—	24.	ποιῆσαι) ποιήσῃ
—	25.	κατευθυνεῖ ἡ) κατορθοῖ ἡ
—	30.	ὑμᾶς) ὑμεῖς
—	31.	ἠσεβήσατε εἰς ἐμὲ) ἐποιήσατε
XIX.	3.	ἀπεπήδησεν) ἀπεδήμησεν
—	5.	ἀπῶσται) ἀποσπᾶται
—	7.	ὠρυώματος) ὠρύματος
—	12.	ἐξεδικήθησαν) ἐξεδικήθη
XX.	6.	ἠτοίμασα) ὤμοσα
—	16.	καρδίας) τῶν καρδιῶν

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XX. 23. διασπεῖραι) διασκορπίσαι
— 28. πάντα) πᾶν
— 29. Ἁββαμὰ) ἡ Ἀββανὰ
— - Ἁββαμὰ) Ἀββανὰ
— 38. ἐξάξω) ἐξαρῶ
— 42. τοῖς πατράσιν ὑμῶν) αὐτοῖς
— 46. Δαρὼμ) Δαγὼν
XXI. 11. δοῦναι) δοθῆναι
— - χεῖρα) χεῖρας
— 13. τί) ἔτι
— - ἀπωθῇ) ἀπωθῇς
— 14. κρότησον χεῖρα) κρότησον τῇ χειρὶ
— 15. θραυθῇ) θραυθήσεται
— - παραδέδονται) παραδοθήσονται
— 20. αἱ) ἀρχαὶ
— 31. ἐκχεῶ ἐπὶ σὲ) ἐκχεῶ ἐπὶ σοὶ
XXII. 10. ἀποκαθημένην) ἀποκαθημένης
— 11. νύμφην) ἀδελφὴν
— 16. ἐν σοὶ) σὲ
— 18. γεγόνασί μοι) γέγονεν
— - ἀναμεμιγμένοι πάντες) ἀναμεμιγμένος
— - ἀργύριον ἀναμεμιγμένον) ἀργυρίου ἀναμεμιγμένος
— 21. ἐφ') εἰς
— 24. ἐγένετο) καταβήσεται
— 25. καὶ τιμὰς λαμβάνοντες) δῶρα ἐλάμβανον ἐν ἀδικίᾳ
— 26. ἐβεβηλούμην) τὰ σάββατά μου ἐβεβήλουν
XXIII. 4. Ὀολὰ) Ὀλλὰ
— - Ὀολιβὰ) Ὀλιβὰ
— - Ὀολὰ) Ὀλλὰ
— - Ὀολιβὰ) Ὀλλὰ
— 5. Ὀολὰ) Ὀλιβὰ

Κεφ. Στίχ.

XXIII. 5. ἐπέθετο) προσέθετο
— 7. αὐτῆς ἐπ') αὐτῶν ἐπ'
— 10. αἰσχύνην) ἀσχημοσύνην
— 11. Ὀολιβὰ) Ὀλιβὰ
— 12. εὐπάρυφα) εὐπόρφυρα
— 18. αἰσχύνην) ἀσχημοσύνην
— 22. Ὀολιβὰ) Ὀλιβὰ
— 23. Φακοὺκ) καὶ Φοὺδ
Σοὲ) Σοὺδ
Ὑχοὲ) Λοὺδ
— 29. πορνείας) πορνεία
— 33. ἐκλύσεως) ἐκχεῶ ὅπως
— 36. Ὀολὰν) Ὀλλὰν
— - Ὀολιβὰν) Ὀλιβὰν
— 37. αὐτοῖς) αὐτὰ
— 42. ψέλλια) ψέλια
— - αὐτῶν, καὶ) σου, σὺ δὲ
— 43. εἶπα) εἶπας
— 44. Ὀολὰν) Ὀλλὰν
— - Ὀολιβὰν) Ὀλιβὰν
— 45. αἷμα) αἵματα
— 46. ἐν αὐταῖς) ἐπ' αὐτὰς
XXIV. 7. λεωπετρίαν) λεοπετρίαν
— 13. τί) ἔτι
— 19. οὐκ) οὐ μὴ
— 20. λόγος Κυρίου ἐγένετο πρὸς μὲ, λέγων) τάδε λέγει Ἀδωναῒ Κύριος
— 22. ποιήσετε) ποιήσω
— 23. κλαύσητε) κλαυθῆτε
— 27. λαλήσεις) ἐρεῖς
XXV. 5. νομὴν) προνομὴν
— 6. τὴν χεῖρα) τὰς χεῖρας
— 9. Ἰασιμοὺθ) Βεθιασιμοὺθ
— 14. μου καὶ κατὰ τὸν θυμόν) τοῦ θυμοῦ
— 16. Κρῆτας) κριτὰς Σιδῶνος
XXVI. 1. ἐνδεκάτῳ) δωδεκάτῳ
— 4. καταβαλοῦσι τοὺς) καθελοῦσιν τοὺς

Κεφ. Στίχ.

XXVI. 4. λικμήσω) λικμήσουσιν
— - αὐτὴν) σε
— 6. ἀναιρεθήσονται) πεσοῦνται
— 7. Ὅτι) Διὰ τοῦτο
— - μεθ') μετὰ
— - πολλῶν) πολλῆς
— 8. περίστασιν) βελοστάσεις
— - ἀπέναντί σου) ἐπὶ σὲ
— 12. τὰ ὑπάρχοντα) τὸν πλοῦτον
— 15. τῇ) ἐπὶ σὲ
— 16. ἀφελοῦνται) καθελοῦσιν
— 19. καλοικισθησομένας) καλοικηθησομένας
XXVII. 3. εἰσόδου) ὁδοῦ
— - τῇ) ἐπὶ
— 5. κυπαρίσσου) κυπαρισσίνων
— 9. κωπηλάται αὐτῶν) κωπηλάται αὐτῆς
— 13. ἡ σύμπασα) τὰ σύμπαντα
— 14. Θογαρμὰ) Θεργαμὰ
— 15. Ῥοδίων) Ἀραδίων
— 16. ἐμπορίας) ἐμπορίαν
— - Θαρσεὶς) Θάρσεις
— - Ῥαμὼθ) Ῥαμμὼθ
— - Κορχὸρ) Κορχορὺς
— 18. Χελβὼν) Χεβρὼν
— 19. Ἀσὴλ) Ἀσαὴλ
— 21. ἐνεμπορεύονται) ἐνεπορεύοντο
— 22. χρηστῶν) ἐκλεκτῶν
— 23. Χανααὰ) Χανααὰν
— 24. ποικιλίαν) πορφύραν
— 25. Θαρσεὶς) Θαρσὸς
— 26. καρδίᾳ) μέσῳ
— 27. μισθός σου, ἐκ τῶν συμμίκτων) μισθός σου, ἐν τῷ συμμίκτῳ
— 29. τὴν γῆν) τῆς γῆς
— 30. ἀλαλάξουσι) ἀλλάξονται

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXVII. 30. τῇ φωνῇ) τὴν κραυγὴν
— - πικρὸν) πικρῶς
— 31. φαλάκρωμα) φαλακρώματα
— - περιζώσονται) περιζῶνται
— 33. ἐνέπλησας) ἐνεποίησας
XXVIII. 5. δύναμιν) δυνάμεις
— 10. ἀπεριτμήτων) ἀπεριτμήτοις
— 16. ἔπλησας) ἐπλήθυνας
— - ἐκ μέσου) ἐμμέσῳ
— 22. γνώσονται) γνώσῃ
— 23. γνώσονται) γνώσῃ
— 24. περικύκλῳ) κύκλῳ
— 25. ἐθνῶν οὗ) χωρῶν οὗ
— 26. φυτεύσουσιν) φυτεύσωσιν
XXIX. 1. δεκάτῳ μηνὶ) ἑνδεκάτῳ μηνὶ
— 5. τῆς γῆς) τοῦ ἀγροῦ
— 7. ἐπεκρότησεν) ἐπεκράτησεν
— 11. ποῦς ἀνθρώπου) ἄνθρωπος
— - ποῦς κτήνους οὐ μὴ διέλθῃ αὐτὴν) κτῆνος
— 12. γῆς ἠρημωμένης) τῆς ἐρήμου
— - αὐτῆς) αὐτῶν
— 16. ἀναμιμνήσκουσαν ἀνομίαν) ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν
— 18. φαλακρὰ) φαλάκρωμα
— 20. λειτουργείας αὐτοῦ) δουλείας
XXX. 5. γῆς) τῆς
— - ἐπ' αὐτῶν) ἐν αὐτῇ
— 8. συντριβῶσι) συντριβήσονται
— 9. αὐτοῖς) Αἰγύπτῳ
— 11. ἀπολέσαι τὴν γῆν) ἀφανίσαι αὐτὴν

Κεφ. Στίχ.
XXX. 12. καὶ τὸ πλήρωμα) σὺν τῷ πληρώματι
— 15. Σαΐν) Τάνιν
— 16. ταραχῇ ταραχθήσεται) ἀπολεῖται
— 17. γυναῖκες ἐν αἰχμαλωσίᾳ πορεύσονται) πόλεις αἰχμαλωτισθήσονται
— 18. Τάφναις) Τάφνας
— 21. κατεδέθη) κατελεήθη μου
— 24. δώσω) θήσω
— - τὴν χεῖρα) τὰς χεῖρας
XXXI. 5. ἀφ') ἐφ'
— 6. ἐν τῇ σκιᾷ) ὑπὸ τὴν σκιὰν
— 7. ἐγενήθησαν) ἐγέννησαν
— 8. οὐκ ὅμοιαι) οὐκ ὅμοιοι
— 14. αὐτὰ) αὐτὸν
— 15. ἐπένθησεν αὐτὸν ἡ ἄβυσσος) ἐπέστησα ἐπ' αὐτὸν τὴν ἄβυσσον
— - ἐσκότασεν ἐπ') ἐπένθησεν
— - ἐξελύθησαν) ἐξέστησαν
— 17. ἐν τραυματίαις) μετὰ τραυματιῶν
XXXII. 1. δωδεκάτῳ ἔτει) ἑνδεκάτῳ ἔτει
— 2. τοῖς ποταμοῖς) τοὺς ποταμοὺς
— 7. αὐτοῦ) τοῦ οὐρανοῦ
— - μὴ φάνῃ) δώσει
— 10. ἀφ') ἀπὸ
— 18. ἰσχὺν) γῆν
— 22. αὐτοῦ περικύκλῳ) αὐτῶν περικύκλῳ
— 23. περικύκλῳ) ὑπερκύκλῳ
— - γῆς) τῆς
— 24. μαχαίρᾳ) μαχαίραις
— - γῆς) τῆς
— 26. ἰσχὺς αὐτοῦ) ἰσχὺς αὐτῶν

Κεφ. Στίχ.
XXXII. 26. γῆς) τῆς
— 27. τῶν πεπτωκότων) πεπτωκότες
— - καὶ ἔθηκαν) οἱ ἔθηκαν
— - γῇ ζωῆς) τῇ ζωῇ
— 29. Ἀσσοὺς) Ἀσσύριοι
— - αὐτῶν) αὐτῆς
— 30. τραυματιῶν) τετραυματισμένων
— 32. αὐτοῦ) αὐτῶν
— - γῆς) τῆς
XXXIII. 2. ῥομφαίαν) κρῖμα αἵματος
— 4. καταλάβῃ) καταβάλῃ
— 8. φυλάξασθαι) ἀποστῆναι
— 14. ἁμαρτίας) ἀσεβείας
— 15. προστάγμασι) προστάγματι
— 16. ἥμαρτεν) ἐποίησεν
— 18. αὐτοῖς) αὐτῇ
— 20. αὐτοῦ) ὑμῶν
— 22. συνεχέθη) συνεκλείσθη
— 26. τὴν γυναῖκα τοῦ) τὸν
— 27. μαχαίραις) μαχαίρᾳ
— 30. λαλοῦσιν) ἐλάλουν
— 31. ἀκούουσιν) ἀκούωσιν
— 32. ἀκούσονται) ἀκούοντες
XXXIV. 6. ἐκζητῶν) ζητῶν
— 12. ὅτ' ἂν ᾖ γνόφος καὶ νεφέλη) γνόφου καὶ νεφέλης
— - ἀπελάσω) συνάξω
— 17. κριῶν) κριοῦ
— - τράγων) τράγου
— 23. ἐπ' αὐτοὺς) αὐτοῖς
— - ἕνα) ἕτερον
— 25. ἀφανιῶ) ἀπολῶ
— 26. δώσω αὐτοὺς) ἔσονται
— 27. αὐτῶν) αὐτοῖς
— - τὴν ἰσχὺν) τὸν καρπὸν
— 28. φάγωσιν) πτοήσει
XXXV. 10. ἔσονται) εἰσὶν

Κεφ. Στίχ.
XXXV. 12. κατάβρωμα) κατάσχεσιν
— 15. ἐξαναλωθήσεται) ἐξολεθρευθήσεται
XXXVI. 3. ὑπὸ) ἀπὸ
— - ἀνέβητε) ἐγένεσθε
— - γλώσσῃ) γλώσσης
— 8. ἐγγίζουσιν) ἐλπίζουσιν
— 11. τὰ) τὸ
— 12. γεννήσω) δώσω
— 14. ἀτεκνώσεις) ἀτεκνώσει σε
— 15. λαῶν) ἐθνῶν
— 17. ἀποκαθημένης) ἀφέδρου
— 19. τὴν ὁδὸν) τὰς ὁδοὺς
— - τὰ ἐπιτηδεύματα) τὰς ἀνομίας
— 20. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 23. μέγα) ἅγιον
— 27. φυλάξησθε) φυλάξεσθε ποιήσητε) ποιήσετε
— 30. λιμοῦ) λαοῦ
— 34. παροδεύοντος) διοδεύοντος
— 37. ζητηθήσομαι) ζήτημα θήσομαι
XXXVII. 3. ἐπίσῃ ταῦτα) ἐπίσῃ αὐτὰ
— 6. σάρκα) σάρκας
— - εἰς) ἐφ'
— 9. πνευμάτων) ἀνέμων
— 16. καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ) καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῆς
XXXVIII. 3. Μοσὸχ) Μοσὸκ
— 4. πέλτας) πέλται
— - περικεφαλαίας) περικεφαλαῖαι
— - μαχαίραι) μάχαιρας
— 8. ἐσχάτου) ἐσχάτων
— - ἐπὶ) εἰς
— - ἔτος) αὐτὸς
— 9. ἔσῃ) πέσῃ
— 13. Καρχηδόνιοι) Χαλκηδόνος
— - κῶμαι) χῶραι
— - κτῆσιν) κτήσεις

Κεφ. Στίχ.
XXXIX. 1. Θοβὲλ) Θοβὲρ
— 12. κατορύξουσιν) κατωρύξωσιν
— 13. Καὶ κατορύξουσιν) Καὶ κατωρύξωσιν
— 15. αὐτῷ) αὐτὸ
— 26. λήψονται) λήμψομαι
XL. 7. Θεηλὰθ) Θεὲ
— 9. τὰ) τὸ
— - δύο) δέκα
— 12. τῶν Θεεὶμ) τῷ Θεὲ
— 14. ἑξήκοντα) ἔξωθεν
— 15. πεντήκοντα) ὀκτώ
— 16. Θεεὶμ καὶ ἐπὶ τὰ Αἰλὰμ) Θεὲ
— 17. ἰδοὺ παστοφόρια) ἰδοὺ γαζοφυλάκια
— 18. τὸ ὑποκάτω) τῷ ὑποκάτω
— 21. τὰ Αἰλαμμὼν) τὸ Αἰλαμμὼν
— 26. αὐτῇ, εἷς) αὐτῆς, εἷς
— 29. ταῦτα) τὰ αὐτὰ
— 33. ταῦτα) τὰ αὐτὰ
— - αὐτῇ) αὐτῆς
— 36. αὐτῇ) αὐτῆς
— 40. ῥύακος) ῥόακος
— 41. αὐτὰς) αὐτὰ
— - θυμάτων) θυμιαμάτων
— 42. πήχεως) πήχεος
— 43. ἔσωθεν) ἔξωθεν
— 46. Σαδδοὺκ) Σαδδοὺχ
— 49. τὸ Αἰλὰμ) τὰ Αἰλὰμ
XLI. 2. καὶ πήχεων) καὶ πήχεις
— - αὐτοῦ) αὐτῆς
— 3. Αἲλ) Αἰλὰμ
— 4. μῆκος) εὖρος
— 8. τὸ) τοῦ
— - ἓξ διαστήματα) διάστημα
— 15. μῆκος τοῦ) τὸν τοῖχον τοῦ
— 17. τοῖχον) οἶκον
— 18. Χερουβείμ) Χερουβείν
— - Χεροὺβ καὶ) Χερουβεὶμ
— 20. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν

Κεφ. Στίχ.
XLI. 22. ἡ πρὸ προσώπου) κατὰ πρόσωπον
— 25. Χερουβείμ) Χερουβείν
— 26. ἐζυγωμένα) ἐξυλωμένα
XLII. 6. ἐξωτέρων) ἐξεδρῶν
— 14. εἰσελεύσονται) εἰσελεύσεται
— 20. αὐτῷ) αὐτὸν
XLIII. 3. ἣν ἴδον ἐπὶ) οὗ ἴδον ἐπὶ
— 11. διαγράψεις) διαγράφεις
— 14. τὸ εὖρος πήχεως) τὸ εὖρος πήχεος
— 17. δεκατέσσαρας) δεκατέσσαρες
— - γεῖσος αὐτῷ) γεῖσος αὐτῶν
— 18. αὐτὸ) τὸ
— 20. αὐτό) αὐτόν
— 21. περὶ) ὑπὲρ
— 26. αὐτῶν) αὐτῆς
XLIV. 3. οὗτος) αὐτῆς
— 7. γίνεσθαι) γενέσθαι
— 10. ἀφήλαντο) ἀφείλαντο
— 12. ἀνομίαν) ἀτιμίαν
— 17. ἔρια) ἐρεᾶ
— 28. αὐτῶν) αὐτοῖς
XLV. 10. Ζυγὸς δίκαιος) ζυγὸν δίκαιον
— 13. ἕκτον τοῦ μέτρου) ἑκατὸν τοῦ μέτρου
— 14. τὸ πρόσταγμα) τὰ προστάγματα
— 23. ποιήσει) ποιήσεις
— 25. Μαναὰ) Μαννὰ
XLVI. 5. Μαναὰ) Μαννὰ
— 7. Μαναὰ) Μαννὰ
— - ἐκποιῇ) εὐποιῇ
— 11. Μαναὰ) Μαννὰ
— - καὶ τοῖς) τοῖς δὲ
— 14. Μαναὰ) Μαννὰ
— - Μαναὰ) Μαννὰ
— 15. Μαναὰ) Μαννὰ
— 18. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 20. Μαναὰ) Μαννὰ
— 24. μαγείρων) μαγειρείων
XLVII. 1. ἔβλεπε) ἐπέβλεπεν
— 5. ὡς) ἕως

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XLVII 5. ὃν) ὃ
— 8. διεκβολῆς) ἐκβολῆς
— 10. αὐτὴν ἔσται) αὐτὴν ἐστὶν
— 11. ὑγιάσωσιν) ἁγιάσωσιν
— 12. ἐπ') ἐξ
— 15. Ἠμασελδὰμ) Ἠμαθελδὰμ
— 16. Μαασβηρὰς, Ἐβραμηλιὰμ) Μαωθηρὰς Ἐφραμηλεὰμ
— 21. διαμερίσετε) διεμέτρησεν
— 22. παροικοῦσιν) προσοικοῦσιν
— - φυλῶν) υἱῶν
XLVIII. 1. μέρος τῆς) μέτρον τῆς
— 3. Νεφθαλεὶ) Νεφθαλεὶμ
— 12. ὁρίων) ἀπαρχῶν
— 14. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 21. τῷ ἀφηγουμένῳ) τοῦ ἀφηγουμένου
— - τοῦ ἁγίου) τῶν ἁγίων
— - θάλασσαν, καὶ) ἀνατολὰς, καὶ

ΔΑΝΙΗΛ

— 13. εἶπαν) εἶπεν
— 22. ἐκφεύξομαι) ἐκφεύσομαι
— 50. πρεσβεῖον) πρεσβυτέριον
— 54. εἶδες αὐτοὺς) κατέλαβες αὐτοὺς
— 60. εὐλόγησαν) ἐβόησαν
I. 4. καλοὺς) καλοὶ
— 7. Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
— - Μισὰχ) Μισὰκ
— 10. συνήλικα) σὺν ἡλικίᾳ
— 11. Ἀμελσὰρ) Ἀμερσὰρ
— 15. ἰσχυραὶ) ἰσχυροὶ
— 19. ἐχ) ἐκ
II. 3. ἠνυπνιάσθην) ἐνυπνιάσθην
— 4. ἐλάλησαν) εἶπον
— 8. ἴδετε) οἴδατε
— 15. Δανιὴλ) βασιλεῖ
— 19. Τότε τῷ) Τῷ δὲ

Κεφ. Στίχ.

II. 26. Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
— 31. πρόσοψις) ὄψεις
— 32. χρηστοῦ) καθαροῦ
— 34. ἀπεσχίσθη) ἐτμήθη
— 35. ἐγένετο) ἐγένοντο
— 40. δαμάσει) δαμάζει
— 42. ἀπ') ἐπ'
— 43. προσκολλώμενοι) προσκολλώμενος
— - μετὰ τοῦ ὀστράκου) τῷ ὀστράκῳ
— 44. βασιλέων) βασιλειῶν
— - τοὺς αἰῶνας οὐ) τὸν αἰῶνα οὐ
— 46. Μαναὰ) Μαννὰ
— 47. ἠδυνάσθης) ἐδυνήθης
III. 2. τὰ ἐγκαίνια) τὸν ἀγκαινισμὸν
— - Ναβουχοδονόσωρ) Ναβουχοδονόσορ
— 4. λαοῖς) λαοὶ
— 7. ὅταν ἤκουον) ἤκουσαν
— - ἦν) ᾖ
— 8. προσήλθοσαν) προσῆλθαν
— - διέβαλον) διέβαλλον
— 9. ὑπολαβόντες) ὑποβαλόντες
— 11. ἐμβληθήσηται) ἐμβληθήσεται
— 12. Σιδράχ, Μισάχ) Σεδράκ Μισάκ
— 13. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— 14. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— 15. χειρός) τῶν χειρῶν
— 16. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— 17. τῶν χειρῶν) τῆς χειρός
— 19. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— 20. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ

Κεφ. Στίχ.

III. 21. ἐβλήθησαν) ἐμβλήθησαν
— 22. ὑπερίχυε) ὑπερίχυσεν
— 23. Σεδράχ, Μισάχ, καὶ) Σεδδράκ, Μισάκ
— 24. ἐβάλομεν εἰς τὸ) ἐνεβάλομεν
— - εἶπον) εἶπαν
— 25. ὁ δὲ) ἰδοὺ
— 26. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— - Σεδράχ, μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— 28. Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— 29. ἐὰν) ἂν
— - Σεδράχ, Μισάχ) Σεδράκ, Μισάκ
— - εἰς διαρπαγὴν) διαρπαγήσονται
— 30. κατεύθυνε) κατηύθυνεν
— - τὸν Σεδράχ, Μισάχ) τὸ Σαδράκ, Μισάχ
— - ἐν τῇ χώρᾳ) τῆς χώρας
— 33. γενεὰν καὶ γενεάν) γενεὰς γενεῶν
IV. 2. ἐτάραξαν) συνετάραξαν
— 5. ᾧ εἶπα) αὐτῷ εἶπα
— 6. Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
— - σοὶ) ἑαυτῷ ἔχει
— - ἀδυνατεῖ) ἀδυνατήσει
— 8. τὸ πέρας ἁπάσης) τὰ πέρατα πάσης
— 11. κλάδους) καρποὺς
— - τὸν καρπὸν) τοὺς καρποὺς
— 14. ῥῆμα) λόγος
— - ἀναστήσει) ἀναστήσεται
— 16. Βαλτάσαρ } Βαρτάσαρ
— - Βαλτάσαρ }
— - Βαρτάσαρ }
— 17. ἔφθανεν) ἔφθασεν
— 18. κατεσκήνεν) κατῴκει
— 19. κυρεία) κυριεία
— 20. ἀπὸ) ἐκ
— 22. ψωμιοῦσι) ψωμιοῦσιν

Κεφ. Στίχ.

XXXV. 12. κατάβρωμα) κατάχεσιν
— 15. ἐξαναλωθήσεται) ἐξολεθρευθήσεται
XXXVI. 3. ὑπὸ) ἀπὸ
— - ἀνέβητε) ἐγένεσθε
— - γλώσσῃ) γλώσσης
— 8. ἐγγίζουσιν) ἐλπίζουσιν
— 11. τὰ) τὸ
— 12. γεννήσω) δώσω
— 14. ἀτεκνώσεις) ἀτεκνώσει σε
— 15. λαῶν) ἐθνῶν
— 17. ἀποκαθημένης) ἀφέδρου
— 19. τὴν ὁδὸν) τὰς ὁδοὺς
— - τὰ ἐπιτηδεύματα) τὰς ἀνομίας
— 20. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 23. μέγα) ἅγιον
— 27. φυλάξησθε) φυλάξεσθε
ποιήσητε) ποιήσετε
— 30. λιμοῦ) λαοῦ
— 34. παροδεύοντος) διοδεύοντος
— 37. ζητηθήσομαι) ζήτημα θήσομαι
XXXVII. 3. ἐπίστῃ ταῦτα) ἐπίστῃ αὐτὰ
— 6. σάρκα) σάρκας
— - εἰς) ἐφ'
— 9. πνευμάτων) ἀνέμων
— 16. καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ) καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῆς
XXXVIII. 3. Μοσὸχ) Μοσὸκ
— 4. πέλτας) πέλται
— - περικεφαλαίας) περικεφαλαίαι
— - μαχαίραι) μάχαιρας
— 8. ἐσχάτου) ἐσχάτων
— - ἐπὶ) εἰς
— - ἔτος) αὐτὸς
— 9. ἔσῃ) πέσῃ
— 13. Καρχηδόνιοι) Χαλκηδόνος
— - κῶμαι) χῶραι
— - κτῆσιν) κτήσεις

Κεφ. Στίχ.

XXXIX. 1. Θοβὲλ) Θοβὲρ
— 12. κατορύξουσιν) κατωρύξωσιν
— 13. Καὶ κατορύξουσιν) Καὶ κατωρύξωσιν
— 15. αὐτῷ) αὐτὸ
— 26. λήψονται) λήμψομαι
XL. 7. Θεηλὰθ) Θεὲ
— 9. τὰ) τὸ
— - δύο) δέκα
— 12. τῶν Θεεὶμ) τῷ Θεὲ
— 14. ἑξήκοντα) ἔξωθεν
— 15. πεντήκοντα) ὀκτώ
— 16. Θεεὶμ καὶ ἐπὶ τὰ Αἰλὰμ) Θεὲ
— 17. ἰδοὺ παστοφόρια) ἰδοὺ γαζοφυλάκια
— 18. τὸ ὑποκάτω) τῷ ὑποκάτω
— 21. τὰ Αἰλαμμῶν) τὸ Αἰλαμμῶν
— 26. αὐτῇ, εἷς) αὐτῆς, εἷς
— 29. ταῦτα) τὰ αὐτὰ
— 33. ταῦτα) τὰ αὐτὰ
— - αὐτῇ) αὐτῆς
— 36. αὐτῇ) αὐτῆς
— 40. ῥύακος) ῥόακος
— 41. αὐτὰς) αὐτὰ
— - θυμάτων) θυμιαμάτων
— 42. πήχεως) πήχεος
— 43. ἔσωθεν) ἔξωθεν
— 46. Σαδδοὺκ) Σαδδοὺχ
— 49. τὸ Αἰλὰμ) τὰ Αἰλὰμ
XLI. 2. καὶ πήχεων) καὶ πήχεις
— - αὐτοῦ) αὐτῆς
— 3. Αἲλ) Αἰλὰμ
— 4. μῆκος) εὖρος
— 8. τὸ) τοῦ
— - ἐξ διαστήματα) διάστημα
— 15. μῆκος τοῦ) τὸν τοῖχον τοῦ
— 17. τοῖχον) οἶκον
— 18. Χερουβείμ) Χερουβεὶν
— - Χεροὺβ καὶ) Χερουβεὶμ
— 20. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν

Κεφ. Στίχ.

XLI. 22. ἡ πρὸ προσώπου) κατὰ πρόσωπον
— 25. Χερουβείμ) Χερουβείν
— 26. ἐζυγωμένα) ἐξυλωμένα
XLII. 6. ἐξωτέρων) ἐξεδρῶν
— 14. εἰσελεύσονται) εἰσελεύσεται
— 20. αὐτῷ) αὐτὸν
XLIII. 3. ἣν ἴδον ἐπὶ) οὗ ἴδον ἐπὶ
— 11. διαγράψεις) διαγράφεις
— 14. τὸ εὖρος πήχεως) τὸ εὖρος πήχεος
— 17. δεκατέσσαρας) δεκατέσσαρες
— - γεῖσος αὐτῷ) γεῖσος αὐτῶν
— 18. αὐτὸ) τὸ
— 20. αὐτό) αὐτόν
— 21. περὶ) ὑπὲρ
— 26. αὐτῶν) αὐτῆς
XLIV. 3. οὗτος) αὐτῆς
— 7. γίνεσθαι) γενέσθαι
— 10. ἀφήλαντο) ἀφείλαντο
— 12. ἀνομίαν) ἀτιμίαν
— 17. ἔρια) ἐρεᾶ
— 28. αὐτῶν) αὐτοῖς
XLV. 10. Ζυγὸς δίκαιος) ζυγὸν δίκαιον
— 13. ἕκτον τοῦ μέτρου) ἑκατὸν τοῦ μέτρου
— 14. τὸ πρόσταγμα) τὰ προστάγματα
— 23. ποιήσει) ποιήσεις
— 25. Μαναὰ) Μαννὰ
XLVI. 5. Μαναὰ) Μαννὰ
— 7. Μαναὰ) Μαννὰ
— - ἐκποιῇ) εὐποιῇ
— 11. Μαναὰ) Μαννὰ
— - καὶ τοῖς) τοῖς δὲ
— 14. Μαναὰ) Μαννὰ
— - Μαναὰ) Μαννὰ
— 15. Μαναὰ) Μαννὰ
— 18. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 20. Μαναὰ) Μαννὰ
— 24. μαγείρων) μαγειρείων
XLVII. 1. ἔβλεπε) ἐπέβλεπεν
— 5. ὡς) ἕως

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XLVII 5. ὃν) ὁ
— 8. διεκβολῆς) ἐκβολῆς
— 10. αὐτὴν ἔσται) αὐτὴν ἔστιν
— 11. ὑγιάσωσιν) ἁγιάσωσιν
— 12. ἐπ') ἐξ
— 15. Ἡμασελδὰμ) Ἡμαθελδὰμ
— 16. Μααβθηρὰς, Ἑβραμηλιὰμ) Μαωθηρὰς Ἑφραμηλειὰμ
— 21. διαμερίσετε) διεμέτρησεν
— 22. παροικοῦσιν) προσοικοῦσιν
— - φυλῶν) υἱῶν
XLVIII. 1. μέρος τῆς) μέτρον τῆς
— 3. Νεφθαλεὶ) Νεφθαλεὶμ
— 12. ὁρίων) ἀπαρχῶν
— 14. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 21. τῷ ἀφηγουμένῳ) τοῦ ἀφηγουμένου
— - τοῦ ἁγίου) τῶν ἁγίων
— - θάλασσαν, καὶ) ἀνατολὰς, καὶ

ΔΑΝΙΗΛ

— 13. εἶπαν) εἶπεν
— 22. ἐκφεύξομαι) ἐκφεύσομαι
— 50. πρεσβεῖον) πρεσβυτέριον
— 54. εἶδες αὐτοὺς) κατέλαβες αὐτοὺς
— 60. εὐλόγησαν) ἐβόησαν
I. 4. καλοὺς) καλοὶ
— 7. Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
— - Μισὰχ) Μισακ
— 10. συνήλικα) σὺν ἡλικίᾳ
— 11. Ἀμελσὰρ) Ἀμερσὰρ
— 15. ἰσχυραὶ) ἰσχυροὶ
— 19. οὐχ) οὐκ
II. 3. ἠνυπνιάσθην) ἐνυπνιάσθην
— 4. ἐλάλησαν) εἶπον
— 8. ἴδετε) οἴδατε
— 15. Δανιὴλ) βασιλεῖ
— 19. Τότε τῷ) Τῷ δὲ

Κεφ. Στίχ.
II. 26. Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
— 31. πρόσοψις) ὄψεις
— 32. χρηστοῦ) καθαροῦ
— 34. ἀπεσχίσθη) ἐτμήθη
— 35. ἐγένετο) ἐγένοντο
— 40. δαμάσει) δαμάζει
— 42. ἀπ') ἐπ'
— 43. προσκολλώμενοι) προσκολλώμενος
— - μετὰ τοῦ ὀστράκου) τῷ ὀστράκῳ
— 44. βασιλέων) βασιλειῶν
— - τοὺς αἰῶνας οὐ) τὸν αἰῶνα οὐ
— 46. Μαναὰ) Μαννὰ
— 47. ἠδυνάσθης) ἐδυνήθης
III. 2. τὰ ἐγκαίνια) τὸν ἀγκαινισμὸν
— - Ναβουχοδονόσωρ) Ναβουχοδονόσορ
— 4. λαοῖς) λαοὶ
— 7. ὅταν ἤκουον) ἤκουσαν
— - ἦν) ἢ
— 8. προσήλθοσαν) προσῆλθαν
— - διέβαλον) διέβαλλον
— 9. ὑπολαβόντες) ὑποβαλόντες
— 11. ἐμβληθήσηται) ἐμβληθήσεται
— 12. Σιδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ Μισὰκ
— 13. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— 14. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— 15. χειρὸς) τῶν χειρῶν
— 16. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— 17. τῶν χειρῶν) τῆς χειρός
— 19. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— 20. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ

Κεφ. Στίχ.
III. 21. ἐβλήθησαν) ἐμβλήθησαν
— 22. ὑπερίχυε) ὑπερίχυσεν
— 23. Σεδρὰχ, Μισὰχ, καὶ) Σεδδρὰκ, Μισὰκ
— 24. ἐβάλομεν εἰς τὸ) ἐνεβάλομεν
— - εἶπον) εἶπαν
— 25. ὁ δὲ) ἰδοὺ
— 26. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— - Σεδρὰχ, μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— 28. Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— 29. ἐὰν) ἂν
— - Σεδρὰχ, Μισὰχ) Σεδρὰκ, Μισὰκ
— - εἰς διαρπαγὴν) διαρπαγήσονται
— 30. κατεύθυνε) κατηύθυνεν
— - τὸν Σεδρὰχ, Μισὰχ) τὸ Σαδρὰκ, Μισὰχ
— - ἐν τῇ χώρᾳ) τῆς χώρας
— 33. γενεὰν καὶ γενεὰν) γενεὰς γενεῶν
IV. 2. ἐτάραξαν) συνετάραξαν
— 5. ᾧ εἶπα) αὐτῷ εἶπα
— 6. Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
— - σοὶ) ἑαυτῷ ἔχει
— - ἀδυνατεῖ) ἀδυνατήσει
— 8. τὸ πέρας ἁπάσης) τὰ πέρατα πάσης
— 11. κλάδους) καρποὺς
— - τὸν καρπὸν) τοὺς καρποὺς
— 14. ῥῆμα) λόγος
— - ἀναστήσει) ἀναστήσεται
— 16. Βαλτάσαρ }
— - Βαλτάσαρ } Βαρτάσαρ
— - Βαρτάσαρ }
— 17. ἔφθανεν) ἔφθασεν
— 18. κατεσκήνουν) κατῴκουν
— 19. κυρεία) κυριεία
— 20. ἀπὸ) ἐκ
— 22. ψωμιοῦσι) ψωμίσουσιν

Κεφ.	Στίχ.	
IV.	23.	εἶπαν) εἶπεν
—	-	οὐράνιον) ἐπουράνιον
—	28.	ἀπ') ἐκ τοῦ
—	29.	ἐκδιώκουσι) ἐκδιώξουσιν
—	-	ψωμιοῦσι) ψωμίσουσιν
—	-	ἂν) ἐὰν
—	31.	τὸν αἰῶνα) τοὺς αἰῶνας
V.	1.	Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
—	3.	ἠνέχθησαν) ἤχθησαν
—	7.	ἐπὶ) περὶ
—	9.	συνεταράσσοντο) συνετάρασσον αὐτόν
—	16.	ἐπὶ) περὶ
—	19.	ὕψου) ὑψοῖ
—	23.	ἤνεγκαν) ἤνεγκας
VI.	3.	ἐν) ἐπ'
—	4.	ἀμπλάκημα) ἀμβλάκημα
—	5.	νομίμοις) νόμοις
—	7.	ἀνθρώπου) ἀνθρώπων
—	-	ἐμβληθήσηται) ἐμβληθήσεται
—	18.	ἀπέστη) ἐγένετο
—	23.	οὐχ) οὐκ
VII.	4.	ἐξήρθη) ἐξηγέρθη
—	6.	ἐδόθη αὐτῇ) ἐδόθη αὐτῷ
—	11.	τῶν μεγάλων) ὧν ἐλάλει
—	14.	δουλεύσουσιν) δουλεύουσιν
—	20.	μείζων) μείζω
—	24.	αὐτῶν) αὐτοῦ
VIII.	1.	Βαλτάσαρ) Βαρτάσαρ
—	3.	ὑψηλὸν) ὑψηλότερον

Κεφ.	Στίχ.	
VIII.	6.	ἐνώπιον) ἀναμέσον
—	10.	συνεπάτησαν αὐτά) συνεπατήθη
—	11.	ἐράχθη) ἐταράχθη
—	17.	ἐχόμενα) ἀναμέσον
—	25.	ἀπωλείας) ἀπωλείᾳ
IX.	2.	ἐτῶν) ἡμέρων
—	3.	δεήσεις) δέησιν
—	4.	τὸν Θεόν μου) τοῦ οὐρανοῦ
—	7.	ἀθεσίᾳ) ἀθετήσει
—	11.	Μωσέως δούλου) Μωσεῖ δούλῳ
—	12.	οἷα) ἃ
—	-	γενόμενα) γεγραμμένα
—	19.	καὶ ποίησον) Κύριε ποίησον
—	26.	συντετμημένου) συντετετμημένου
—	27.	τὸ) τὸν
X.	4.	Ἑδδεκέλ) Ἐνδεκέλ
—	8.	δόξα) ἕξις
—	20.	ἐπιστρέψω) ἐπιστρέφω
—	-	ἄρχοντος) ἀρχόντων
XI.	10.	ἐρχόμενος) ἀρχόμενος
—	-	συμπροσπλακήσεται) προσυμπλακήσονται
—	13.	ἄξει) ἕξει
—	16.	στήσεται) στήσονται
—	-	Σαβεὶ) Σαββεὶρ
—	18.	καταπαύσει) κατακαύσει
—	19.	ἰσχὺν) ἀρχὴν
—	23.	αὐτοὺς) αὐτοῦ

Κεφ.	Στίχ.	
XI.	24.	πίοσι) πλείοσιν
—	26.	αὐτὸν) αὐτοῦ
—	31.	δυναστείας) δυνάμεως
—	-	ἐνδελεχισμὸν) ἐνδελεχιστὸν
—	32.	οἱ) λαοὶ
—	-	ἐπάξουσιν) ἐξάξουσιν
—	-	γινώσκοντες) γινώσκων
—	34.	πρὸς) ἐπ'
—	38.	Μαωζεὶμ) Μαωζεὶ
—	40.	ἐπ' αὐτὸν) μετ' αὐτοῦ
—	41.	Σαβαεὶμ) Σαβαεὶν
—	45.	Ἐφαδανῶ) Ἐνφανδανῶ
XII.	1.	οὗ) ἧς
—	4.	τοὺς λόγους) τὸ βιβλίον
—	-	τὸ βιβλίον) τοὺς λόγους
—	6.	εἶπε) εἶπον
—	-	Βαδδὶμ) Βαδδὶ
—	10.	ἀνομήσουσιν) ἀνοήσουσιν
—	-	οὐ συνήσουσι) οὐ νοήσουσι
—	11.	ἡμέραι χίλιαι διακόσιαι) ἡμέραις χιλίαις διακοσίαις
—	7.	ἔτος) αὐτὸς
—	13.	κατεφρόνουν) κατεφθόνουν
—	17.	σῶοι αἱ) σῶαι αἱ
—	21.	τῆς τραπέζης) τῇ τραπέζῃ
—	26.	μαχαίρας) μαχαίρης
—	28.	κατέσπασε) κατέστρεψεν
—	36.	κορυφῆς) χειρὸς
—	39.	εἰς) ἐπὶ

Digitized by Google

ΨΑΛΤΗΡΙΟΝ

Ψαλμ.	Στίχ.	
II.	8.	πέρατα) πέρα
—	9.	σκεῦος) σκέυη
IV.	3.	ματαιότητα) ματαιότητας
—	8.	καιρȣ̃) καρπȣ̃
V.	4.	ἐπόψομαι) ἐπόψῃ με
—	5.	ȣ̉) ȣ̉δὲ
—	9.	ἐνώπιόν μȣ) ἐνωπιόν σȣ
—	-	σȣ) μȣ
—	13.	ἐυλογήσεις) ἐυλογεῖς
VII.	9.	με) μοι
—	14.	ἑαυτᾷ) ἐν αὐτῷ
IX.	6.	αὐτῶν) σȣ
—	13.	κραυγῆ) Φωνῆς
—	30.	Ἁρπάσει) Ἁρπάσαι
—	38.	εἰσήκȣσας Κύριε) εἰσήκȣσεν Κύροις
—	-	σȣ) αὐτȣ̃
X.	1.	Τῆ ψυχῆ) Τὴν ψυχὴν
—	6.	παγίδας) παγίδα
—	7.	ἐυθυτητα) ἐυθύτητας
XI.	3.	Μάταια ἐλάλησαν) Μάταια ἐλάλησεν
—	5.	ἡμῖν) ἡμῶν
XII.	2.	ἀποςρέψεις) ἀποςρέφεις
XIII.	5.	ȣ̃) ᾧ
—	-	δικαίᾳ) δικαίων
XIV.	5.	ἀθώῳ) ἀθώοις
XV.	11.	ἐυφροσύνης) ἐυφροσύνην
—	-	τερπνότητες) τερπνότης
XVI.	2.	ὀφθαλμοί σȣ) ὀφθαλμοί μȣ
—	6.	ἐπήκȣσας) εἰσήκȣσεν
—	9	ἀσεβῶν) ἀσεβȣ̃ς
—	13.	ῥομφαίᾳ) ῥομφαίαν
XVII.	11.	Χερȣβεὶμ) Χερȣβεὶν
—	23.	ἀπέςησα) ἀπέςησαν

Ψαλμ.	Στίχ.	
XVII.	36.	σωτηρίας σȣ) σωτηρίας μȣ
—	44.	Ῥῦσαι) ῥύσεται
—	-	λαȣ̃) λαῶν
—	-	ὃν) ὃς
—	45.	ὑπήκȣσε) ἐπήκȣσας
XVIII.	2.	ἀναγγέλλει) ἀναγγελεῖ
—	7.	Τῆς θέρμης) Τὴν θέρμην
—	14.	κατακυριεύσωσι) κατακυριεύσȣσιν
XIX.	8.	ἐπικαλεσόμεθα) μεγαλυνθησόμεθα
XX.	3.	καρδίας) ψυχῆς
—	-	θέλησιν) δέησιν
—	10.	Κύριος) Κύριε
—	-	αὐτȣ̃ συνταράξει) σȣ συνταράξεις
XXI.	4.	ἁγίῳ) ἁγίοις
—	19.	ἐξηρίθμησα) ἐξηρίθμησαν
—	28.	πέρατα) πέρα
XXII.	1.	ποιμαίνει) ποιμανεῖ
—	5.	ποτήριόν μȣ) ποτήριόν σȣ
XXIV.	17.	ἐπλατύνθησαν) ἐπληθύνθησαν
XXV.	3.	μȣ) σȣ
—	4.	ματαιότητος) ματαιότητας
XXVI.	8.	Ἐξεζήτησε) ἐξεζήτησα
—	-	μȣ) σȣ
—	9.	ἀποσκορακίσῃς) ἐγκαταλίπῃς
—	-	ἐγκαταλίπῃς) ὑπερίδῃς
—	14.	σȣ) μȣ
XXVII.	2.	ἐν τῷ δέεσθαί με) ἧς ἐκέκραξα
XXVIII.	6.	τȣ̃ Λιβάνȣ) τὸν Λίβανον

Ψαλμ.	Στίχ.	
XXIX.	8.	θελήματί σȣ) θελήματί μȣ
—	12.	χορὸν) χαρὰν
XXX.	16.	καιροί) κλῆροι
—	23.	εἰσήκȣσας) εἰσήκȣσεν
XXXI.	2.	ᾧ) ȣ̃
—	-	πνεύματι) ςόματι
—	5.	ἁμαρτίαν) ἀνομίαν
—	-	καὶ τὴν ἀνομίαν) καὶ τὴν ἁμαρτίαν
—	-	ἁμαρτίας) καρδίας
XXXIII.	8.	αὐτȣ̃) αὐτόν
XXXIV.	8.	αὐτᾷ) αὐτοῖς
—	-	γινώσκει) γινώσκȣσιν
—	-	ἔκρυψεν) ἔκρυψαν
—	24.	με) μοι
XXXV.	12.	σαλεύσαι) σαλεύσει
XXXVI.	4.	δώσει) δῴη
—	7.	παρανομίας) παρανομίαν
—	28.	ἐκδικηθήσονται) ἐκδιωχθήσονται
XXXVII.	1.	ἀνάμνησιν) ἄμνησιν
—	21.	ἀγαθωσύνην) δικαιοσύνην
XXXVIII.	1.	Ἰδιθȣ̀ν) Ἰδιθȣ̀μ
—	8.	σοί) σȣ
XXXIX.	3.	ἰλύος) ὕλεως
—	7.	ᾔτησας) ἐζήτησας
—	14.	πρόσχες) σπεῦσον
XLI.	1.	συνέσεως) εἰς σύνεσιν
—	5.	ἤχȣ) ἤχȣ̃ς
—	11.	θλίβοντές με) ἐχθροί μȣ
XLII.	1.	Κρῖνόν με) Κρῖνόν μοι
XLIII.	13.	ἀλλάγμασιν αὐτῶν) ἀλαλάγμασιν ἡμῶν
—	14.	καταγέλωτα) χλευασμὸν
XLIV	10.	βασιλέων) βασιλέως
—	14.	αὐτῆς) τῆς

Digitized by Google

Ψαλμ.	Στίχ.	
XLIV.	15.	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	-	αἱ) οἱ
—	18.	μνησθήσομαι) μνησθήσονται
XLV.	6.	τῷ προσώπῳ) τὸ πρὸς πρωΐ
—	9.	Κυρίου) Θεοῦ
XLVII.	3.	εὐρίζῳ) εὐρίζων
—	6.	ἰδόντες) ἰδότες
—	7.	ἐπελάβετο) ὑπελάβετο
—	8.	συντρίψεις) συντρίψει
—	10.	ναοῦ) λαοῦ
XLVIII.	9.	ἐκόπασεν) ἐκοπίασεν
—	15.	κατακυριεύσουσιν) κατακυριεύσωσιν
XLIX.	1.	Ἀσάφ) Δαυίδ
—	16.	ἐπὶ) διὰ
L.	19.	ἐξουδενώσῃ) ἐξουδενώσει
LII.	7.	τὸν Θεὸν) Κύριον
LV.	4.	σέ) σοι
—	7.	ὑπέμειναν τὴν ψυχήν) ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ
—	9.	σὺ) σοὶ
—	13.	αἰνέσεις σοι) αἰνέσεώς σου
LVI.	7.	Παγίδα) Παγίδας
LVII.	10.	αὐτούς) ὑμᾶς
LVIII.	5.	κατεύθυναν) κατεύθυνα
—	12.	λαοῦ μου) νόμου σου
—	14.	ἐν συντελείᾳ) συντέλειαι
—	17.	τὴν δύναμιν) τῇ δυνάμει
LIX.	2.	τὸν Ἐδὼμ ἐν τῇ Φάραγγι) τὴν Φάραγγα
LX.	6.	εὐχῶν) προσευχῶν
LXI.	11.	ἅρπαγμα) ἁρπάγματα
—	13.	σοὶ) σοῦ
LXII.	1.	Ἰουδαίας) Ἰδουμαίας
—	6.	χείλει) χείλη
—	-	ϛύμα μου) ὄνομά σου

Ψαλμ.	Στίχ.	
LXIII.	9.	ἐξηθένησαν ἐπ᾽ αὐτοὺς) ἐξουθένησαν αὐτὸν
LXIV.	4.	ἀνομιῶν) ἀνόμων
—	-	ταῖς ἀσεβείαις) τὰς ἀσεβείας
—	11.	Τὰς) Τοὺς
—	13.	ὡραῖα) ὄρη
LXV.	15.	ἀνοίσω σοι βόας) ποιήσω σοι βόας
—	19.	δεήσεως) προσευχῆς
LXVII.	8.	ἐν τῇ ἐρήμῳ) τὸν ἔρημον
—	19.	ἀνθρώποις) ἀνθρώπῳ
LXVIII.	5.	οὐχ) οὐκ
—	11.	συνέκαλυψα) συνέκαμψα
—	15.	τῶν βαθέων) τοῦ βάθους
—	21.	παρακαλοῦντας) παρακαλοῦντα
—	27.	τραυματιῶν σου) τραυμάτων μου
—	30.	ὁ Θεὸς ἀντιλάβοιτο) ἀντελάβετο
—	33.	ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν) ζήσεσθε
LXX.	15.	γραμματείας) πραγματείας
—	21.	μεγαλωσύνην μου) δικαιοσύνην σου
LXXII.	7.	ἐξελεύσατο) ἐξελεύσεται
—	21.	ἐξεκαύθη) ηὐφράνθη
—	28.	πάντα τὰ ἀπαγγέλματα) πάσας τὰς αἰνέσεις
LXXIII.	3.	τῷ ἁγίῳ) τοῖς ἁγίοις
—	5.	ἔξοδον) εἴσοδον
—	8.	κατακαύσωμεν πάσας) καταπαύσωμεν
—	-	τοῦ Θεοῦ) κυρίου
—	14.	συνέθλασας) συνέτριψας
—	15.	Ἠθάν) Ἠθάμ
—	16.	φαῦσιν καὶ ἥλιον) ἥλιον καὶ σελήνην

Ψαλμ.	Στίχ.	
LXXIII.	17.	ἔπλασας αὐτά) ἐποίησας
—	23.	ἐχθρῶν) ἱκετῶν
—	-	ἀνέβη) ἀναβαίη
LXXIV.	5.	παρανομεῖτε) παρανομεῖν
—	10.	ἀπαγγελῶ) ἀγαλλιάσομαι
LXXV.	8.	τότε ἡ ὀργή) τῆς ὀργῆς
—	10.	τῆς γῆς) τῇ καρδίᾳ
—	13.	πνεῦμα) πνεύματα
LXXVI.	2.	τῇ φωνῇ) ἡ φωνή
—	5.	οἱ ὀφθαλμοὶ) πάντες οἱ ἐχθροὶ
—	9.	εἰς γενεάν) καὶ γενεᾶς
LXXVII.	5.	ὅσα) Ὃν
—	-	αὐτὰ) αὐτὸν
—	8.	τὴν καρδίαν) ἐν τῇ καρδίᾳ
—	36.	ἠπάτησαν) ἠγάπησαν
—	48.	εἰς χάλαζαν) ἐν χαλάζῃ
—	52.	καὶ ἀνήγαγεν) ἤγαγεν
—	54.	ὅριον) ὄρος
—	57.	ὡς) εἰς
—	63.	ἐπενθήθησαν) ἐπένθησαν
—	72.	ταῖς συνέσεσι) τῇ συνέσει
LXVIII.	13.	δὲ) γὰρ
LXXIX.	2.	πρόβατον) πρόβατα
—	10.	ἐπλήρωσε τὴν γῆν) ἐπλήσθη ἡ γῆ
—	12.	ποταμοῦ) ποταμῶν
LXXX.	1.	ληνῶν) ἀλλοιωθησομένων
—	-	Ἀσάφ) Δαυίδ.
—	4.	ἡμέρᾳ) ἡμέρας
—	6.	αὐτὸ) αὐτὸν
—	7.	νῶτον αὐτοῦ) νῶτον αὐτῶν
LXXXII.	10.	τῷ Ἰαβεὶν) ὁ Ἰαβεὶν
—	17.	ὄνομα) πρόσωπον
LXXXIV.	6.	τὸν αἰῶνα) τοὺς αἰῶνας
LXXXVI.	5.	Μὴ τῇ) Μήτηρ
LXXXVII.	1.	Αἰμὰν) Αἰθὰμ
—	-	Ἐσδραΐτῃ) Ἰσραηλίτῃ

Digitized by Google

Ψαλμ. Στίχ.

LXXXVII 2. ἐκέκραξα) κεκράξομαι
LXXXVIII. 1. Ἐζραΐτῃ) Ἰσραηλίτῃ
— 2. Κυρίου) σου Κύριε
— 13. Ἑρμὼν) Ἑρμονιεὶμ
— 20. ἁγίοις) υἱοῖς
— 23. κακώσει) προσθήσει τοῦ κακῶσαι
— 24. ἐχθροὺς αὐτοῦ) ἐχθρούς μου
— 32. βεβηλώσωσι) βεβηλώσουσιν
— 45. καθαρισμοῦ αὐτοῦ) καθαρισμοῦ αὐτὸν
— 47. ἀποστρέψεις) ἀποστρέφεις
LXXXIX. 12. πεπαιδευμένους) πεπεδημένους
XC. 3. σε) με
XCI. 16. μου) ἡμῶν
XCIII. 16. πονηρευομένους) πονηρευομένοις
— 20. συμπροσέσται) συμπροσέσω
XCIV. 3. πάντας τοὺς θεούς) πᾶσαν τὴν γῆν
— 11. εἰ) ἢ
XCVI. 10. πονηρόν) πονηρά
— 11. εὐφροσύνη) εὐφροσύνην
XCVII. 6. φωνῇ) φωνῆς
XCVIII. 1. Χερουβεὶμ) Χερουβεὶν
— 7. τὸ πρόσταγμα) τὰ προστάγματα
— - ὃ) ἃ
CI. 16. Κυρίου) σου Κύριε
— 23. βασιλείας) βασιλεῖς
— 27. ἀλλάξεις) ἑλίξεις
CIII. 1. εὐπρέπειαν) μεγαλοπρέπειαν
— 4. φλόγα) φλέγα
— 5. κλιθήσεται) κινηθήσεται
— 16. ἐφύτευσεν) ἐφύτευσας
— 17. ἐρωδιοῦ) ἀρωδιοῦ

Ψαλμ. Στίχ.

CIII. 24. κτήσεώς) κτίσεώς
— 26. διαπορεύσονται) διαπορεύονται
— 28. χρηστότητος) πιότητος
— 31. τὸν αἰῶνα) τοὺς αἰῶνας
CIV. 9. τοῦ ὅρκου) τῷ ὅρκῳ
— 10. αὐτὸν) αὐτὴν
— 25. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 26. αὐτόν) ἑαυτῷ
— 28. καὶ οὐ) ὅτι
— 45. ἐκζητήσωσιν. Ἀλληλούϊα) ἐκζητήσουσιν
CV. 9. ἀβύσσοις) ἀβύσσῳ
— 12. ᾖσαν) ᾔνεσαν
— 15. καὶ ἐξαπέστειλεν) ἐξαπόστειλεν
— - τὴν ψυχὴν) τὰς ψυχὰς
— 20. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 41. ἐθνῶν) ἐχθρῶν
CVI. 30. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 32. καθέδρᾳ) καθέδραις
— 36. πόλιν) πόλεις
CVII. 1. Ὠδὴ ψαλμοῦ) ψαλμὸς
CVIII. 15. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 20. Κυρίου) Κυρίῳ
— 23. ἀντανῃρέθην) ἀντανῃρέθην
CX. 10. αὐτόν) αὐτήν
CXIII. 24. τοῦ οὐρανοῦ) τῷ οὐρανῷ
CXIV. 7. ψυχή) ψυχήν
CXV. 6. αὐτοῦ) αὐτῶν
CXVIII. 26. ὁδούς μου) ὁδούς σου
— 28. Ἔσταξεν) Ἐνύσταξεν
— 59. ὁδούς μου) ὁδούς σου
— 64. σου Κύριε) Κυρίου
— 77. ζήσομαι) ζῆσον με
— 103. γλυκέα) γλυκεῖα
— 116. ζήσομαι) ζῆσόν με
— 124. ἔλεος) λόγιον
— 136. κατεβίβασαν) διέβησαν
— - ἐφύλαξαν) ἐφύλαξα
— 139. μου) τοῦ οἴκου σου

Ψαλμ. Στίχ.

CXVIII. 139. λόγων) ἐντολῶν
— 144. ζήσομαι) ζῆσόν με
— 158. ἀσυνθετοῦντας) ἀσυνετοῦντας
— 165. τὸν νόμον) τὸ ὄνομα
— 170. λόγιον) κρίμα
— - ῥῦσαι) ζῆσον
CXX. 3. δῴη) δῴης
— 5. δεξιάν) δεξιᾶς
CXXI. 3. ἡ μετοχὴ) οἱ μέτοχοι
— 8. δή) δὲ
CXXVII. 2. πόνους) καρποὺς
— - καρπῶν) πόνων
— 5. Εὐλογῆσαι) εὐλογήσαι
CXXIX. 2. φωνῆς) προσευχῆς
— 3. παρατηρήσῃς) παραιτηρήσῃ
— 4. νόμου) ὀνόματος
CXXX. 2. ἐταπεινοφρόνουν) ἐταπεινοφόρουν
— - ἀνταπόδοσις) ἀνταποδόσεις
CXXXI. 7. τὸ σκήνωμα) τὰ σκηνώματα
— 11. αὐτήν) αὐτὸν
— 15. θήραν) χήραν
— 17. ἡτοίμασα) ἡτοίμασας
CXXXIV. 12. λαῷ) δούλῳ
— 17. ἐνωτισθήσονται) ἀκούσονται
CXXXV. 26. Θεῷ) Κυρίῳ
CXXXVII. 2. πᾶν) πάντας
— - λόγιόν σου) ἅγιον
— 7. ζωώσεις) ζώσεις
CXXXVIII. 16. μου) σου
— - ὀφθαλμοί σου) ὀφθαλμοί μου
— 20. ἐρεῖ σε) ἐρεῖς
— 23. ὁ Θεὸς) Κύριε
— 24. εἰ ὁδὸς) ἢ εἶδες ὁδὸν
CXXXIX. 3. ἀδικίας) ἀδικίαν
CXL. 6. κριταὶ) κραταιοὶ
— 7. ἡμῶν) αὐτῶν
— 9. σκανδάλων) σκανδάλου

Digitized by Google

Ψαλμ.	Στίχ.	
CXLI.	2.	φωνῇ) ἡ φωνὴ
—	-	Κύριον ἐδεήθην) τὸν Θεὸν
—	5.	καὶ ȣ̓κ ἦν) ὅτι ȣ̓κ ἦν
CXLII.	10.	ἀγαθὸν) ἅγιον
CXLIII.	1.	Γολιάθ) Γολιάδ
—	2.	λαόν μȣ) λαὸν αὐτȣ̃
—	12.	ἠνδρυμμένα) ἡδρυμμένα
—	14.	πλατείαις) ἐπαύλεσιν
CXLIV.	1.	Ἄινεσις) Αἰνέσεως
—	7.	ἀγαλλιάσονται) ὑψωθήσονται
—	9.	σύμπασι) ὑπομένȣσι αὐτὸν
—	16.	ἀνοίγεις) ἀνοίξεις
—	-	τὴν χεῖρα) τὰς χεῖρας
CXLV.	4.	διαλογισμοὶ αὐτȣ̃) διαλογισμοὶ αὐτῶν
CL.	4.	ὀργάνῳ) ὀργάνοις
CLI.	11.	ἐλαίῳ) ἐλέει

῾ΥΜΝ. Α΄.

Ὑμν.	Στίχ.	
—	18.	Κύριος) Κύριε
—	-	τῶν αἰώνων) τὸν αἰῶνα
II.	8.	ὡς) ȣ̓ς
—	10.	γῇ) τῇ
—	11.	ἐπεπότησεν) ἐπεπόθησεν
—	12.	αὐτȣ̃) αὐτῶν
—	18.	γεννήσαντα) ποιήσαντα
—	41.	ἀνταποδώσω) ἀνταποδώσει
—	-	μȣ ἀνταποδώσω) ἀνταποδώσει
—	42.	ἐχθρῶν) ἐθνῶν
III.	9.	δικαίων) δικαίȣ
IV.	1.	Ἠσαΐȣ) Ἐζεκίȣ
—	11.	αἰχυνθήσονται) αἰχυνθήτωσαν
—	16.	ἐμνήσθημεν) ἐμνήσθην
—	18.	ȣ̓κ) ȣ̔
V.	4.	βάθος) βάθη
—	10.	σωτήριον) σωτηρίαν
VI.	4.	κέρατα) τέρατα
—	5.	κατὰ πόδας) οἱ πόδες
—	6.	πορείαις αἰωνίοις) πορείας αἰωνίȣς
—	7.	Μαδιάν) Μαδιάμ
—	10.	Ποταμοῖς) ποταμῶν
—	19.	Κύριος) Κύριε
VIII.	12.	ἔλεος) ἔλαιον
—	41.	εἶ Θεὸς) εἶ Κύριε
IX.	28.	ἐπήγαγες) ἐποίησας
—	-	ἁγίαν τὴν) ἁγίαν τῶν
—	38.	ȣ̓δὲ τόπος) οὐ τόπος
X.	55.	Χερȣβεὶμ) Χερȣβεὶν
XI.	50.	εἰς γενεὰς γενεῶν) ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν
XIV.	6.	μονογενὲς) μονογενὴ

Ι Ω Β.

Κεφ.	Στίχ.	
I.	8.	ὁ Κύριος) Θεός
—	-	παιδός) θεράποντος
—	12.	δίδωμι) δέδωκα
—	16.	κατέκαυσε) κατέφαγεν
—	-	κατέφαγεν) κατέκαυσεν
II.	2.	σύμπασαν) γῆν
—	3.	διάβολον) Σατανᾶν
—	6.	διαφύλαξον) διατήρησον
—	7.	ἀπὸ προσώπȣ) παρὰ προσώπȣ
—	9.	αὐτῷ) τῷ Ἰὼβ
—	-	εἰς Κύριον) πρὸς Κύριον
—	11.	χώρας) πόλεως
—	-	Βαλδὰδ) Βαλδὰς
III.	5.	Καὶ ταραχθείη) καταραθείη
—	6.	ἐνιαυτȣ̃) ἐνιαυτῶν
—	7.	ὀδύνη) ὀδυνηρὰ
—	9.	εἰς φωτισμὸν) καὶ μὴ φωτίσαι
—	10.	πόνον) κοπον
—	17.	ἐξέπαυσαν) ἔπαυσαν
—	23.	Θεὸς) Κύριος
III.	24.	ϛεναγμός μȣ) ϛεναγμός μοι
IV.	6.	ἀκακία) κακία
—	7.	τίς) ὅτι ȣ̓δεὶς
—	8.	ἑαυτοῖς) ἐν αὐτοῖς
—	10.	Στόνος) Σθένος
—	12.	σοι) μοι
—	19.	ὧν) ȣ̔̃
V.	1.	δὴ) δὲ
—	5.	συνήγαγον) ἐθέρισαν
—	8.	πάντων δεσπότην) παντοκράτορα
—	13.	βȣλὴν) βȣλὰς
—	18.	ἔπαισε) πατάξει
—	20.	λύσει) ῥύσεται
—	26.	ἐλεύσῃ) ἀπελεύσῃ
—	27.	ἔπραξας) ἐποίησας
VI.	2.	εἰ) τι
—	17.	ὅπȣ) ὅπερ
—	19.	διορίζοντες) διορῶντες
—	21.	δὲ) δὴ
—	23.	ἐχθρῶν) κακῶν
VII.	6.	λαλιᾶς) δρομέως
—	8.	ἀτενιεῖ) ἀτενοί
—	15.	ψυχήν) ζωήν
—	-	ἀπὸ δὲ θανάτȣ τὰ ὀϛᾶ) τὴν δὲ ψυχήν μȣ ἀπὸ τȣ̃ σώματός
VIII.	4.	ἀνομίας) τὴν ἀνομίαν
—	5.	Θεὸν) Κύριον
—	10.	ἐξάξȣσι) σὲ διδάξȣσιν
—	19.	ἄλλον) ἄλλο
IX.	13.	ὀργήν) ὀργῇ
—	21.	ἠυσέβησα) ἠσέβησα
—	-	ἀφαιρεῖται) ἀφήρηται
—	24.	Παραδέδοται γῆ) παραδέδονται γὰρ
—	-	αὐτῆς) αὐτȣ̃
—	25.	ἀπέδρασαν) ἀπέδρα
—	32.	ᾧ) ȣ̔̃
—	33.	Εἴθε) Εἰ γὰρ
—	-	διακȣ́ων) διακρίνων
X.	7.	Οἶδας) οἶδα

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
X.	9.	ἀποϛρέψεις) ἀποϛρέφεις
—	15.	ἀτιμίας) ἀνομίας
—	17.	ἐπήγαγες) ἐπήγειρας
—	19.	ἀπηλλάγην) ἀπῆλθον
—	21.	ἀναϛρέψω) ἀναϛρέφω
XI.	6.	ἀπέβη) παρέβη
—	9.	ἔυρȣς) εὖρος
—	13.	ὑπτιάζεις) ὑπτίασας
—	16.	τὸν κόπον) τῶν κόπων
—	19.	μεταβαλόμενοι) μεταβαλομένȣ
—	20.	ἀπώλεια ψηχῆς) ἀπολεῖται
XII.	2.	εἶτα) μὴ
—	4.	ἐγενήθη) ἐγενόμην
—	6.	αὐτȣ͂) μȣ
—	-	παροργίζȣσι) γὰρ ὀργίζȣσιν
—	10.	πάσης σαρκὸς) παντὸς
—	11.	Οὖς) Νȣ͂ς
—	14.	καταβάλῃ) καταϛρέψῃ
XIII.	9.	Καλὸν γὰρ ἐὰν) Ἐὰν γὰρ
—	-	αὐτῷ) ὁδῷ αὐτȣ͂
—	11.	δεινὰ) δειλία
—	13.	θυμȣ͂) θυμῷ μȣ
—	16.	δόλιος) δόλος
—	20.	χρήσῃ) χρεία
—	24.	ἀπ' ἐμȣ͂ κρύπτῃ) μȣ ἀποκρύπτῃ
—	-	σοι) σȣ
—	25.	χόρτῳ φερομένῳ) χόρτον φερόμενον
—	28.	ὁ παλαιȣ͂ται) οἱ παλαιȣ͂νται
XIV.	5.	παρὰ σοί) παρ' αὐτῷ
—	6.	αὐτȣ͂) ἐμȣ͂
—	-	ἡσυχάσῃ) ἡσυχάσω
—	-	εὐδοκήσῃ αὐτȣ͂) εὐδοκήσω μȣ
—	8.	ἐν δὲ) ἐὰν δὲ
—	-	πέτρᾳ) πέτραις
—	11.	ποταμὸς) ποταμοὶ

Κεφ.	Στίχ.	
XIV.	11.	ἐρημωθεὶς ξηρανθήσεται) ἐρημωθέντες ξηρανθήσονται
—	12.	συῤῥαφῇ) ἐξεγερθῇ
—	20.	μετέϛησας αὐτȣ͂) ἐπέϛησας αὐτῷ
—	-	ἐξαπέϛειλας αὐτόν) ἐξαπεϛάλη
XV.	2.	πότερον) τίνα ἄρα
—	3.	οἷς ȣ͗ δεῖ) κενοῖς
—	4.	συ) σοὶ
—	12.	ὑπήνεγκαν) ἐπήνεγκαν
—	17.	Ἀναγγελῶ) ἀναγγέλλω
—	-	δε) δὴ
—	-	ἀναγγελῶ) ἀναγγέλλω
—	20.	ἀσεβȣ͂ς) ἀσεβῶν
—	22.	ἐντέταλται) ἐντέτακται
—	26.	πάχει νώτȣ) πανεχίνῳ τῆς
—	30.	μαράναι) μαραίνει
—	35.	λήψεται) λήψονται
—	-	δόλον) πόνον
XVI.	8.	ἐγενήθη) ἐγενήθην
—	10.	εἰς σιαγόνια) ἐπὶ τὰ γόνατα
—	13.	χολὴν) ζωὴν
—	15.	ἔῤῥαψα) ἔῤῥαψαν
—	-	ἐσβέσθη) ἔσβεσαν
—	18.	Τῇ κραυγῇ) Τῆς κραυγῆς
—	21.	ἀνδρὶ) μȣ
—	-	υἱῷ) υἱὸς
XVII.	4.	ἔκρυψας) ἔκρυψαν
—	-	ȣ͗) ȣ͂ν
—	8.	Δίκαιος δὲ ἐπὶ παρανόμῳ ἐπαναϛαίη) Δικαίῳ γὰρ παράνομος ἐπανέϛη
—	11.	Αἱ) Καὶ
—	-	βρόμῳ) δρόμῳ
XVIII.	1.	Βαλδὰδ) Βαλδὰς
—	4.	ὄρη) ἡ γῆ
—	9.	ἔλθοισαν) ἔλθοιεν
—	-	κατισχύσει) κατισχύσȣσιν
—	-	διψῶντας) διψῶντες

Κεφ.	Στίχ.	
XVIII.	10.	τρίβον) τρίβων
—	11.	πολλοὶ) πολλῶν
—	-	αὐτȣ͂ ἔλθοισαν ἐν) ἔλθοι
—	13.	ὡραῖα) ὦμια
—	15.	νυκτὶ) σώματι
—	19.	ἐν τοῖς) ἐντὸς
XIX.	4.	παρ') ἐν
—	17.	γελῶ) λαλῶ
—	14.	εἰδότες) ἰδόντες
—	15.	οἰκίας) οἰκεῖοι
—	16.	θεράποντα) θεράποντας
—	-	ὑπήκȣσε) ὑπήκȣσαν
—	-	αὐτȣ͂) αὐτῶν
—	18.	ἀπεποιήσαντο) ἀπείπαντο
—	20.	ὀδȣ͂σιν) ὀδίναις
—	26.	δέρμα) σῶμα
—	28.	ἐριȣ͂μεν) ἐρȣ͂μεν
—	-	εὑρήσομεν) εὕρησον
—	29.	ἐπικαλύμματος) κρίματος
—	-	πȣ͂) ὅτι ȣ͗δαμȣ͂
—	-	ὕλη) ἰσχύς
XX.	2.	συνίετε) συνιέναι
—	3.	μȣ) σȣ
—	-	μȣ) σȣ
—	5.	παρανόμων) ἀσεβῶν
—	7.	ἰδόντες) εἰδότες
—	10.	πυρσεύσαισαν) ψηλαφήσȣσιν
—	12.	Ἐὰν γλυκανθῇ) ἐγλυκάνθη
—	13.	συνέξει) συνάξει
—	16.	Θυμὸν) θυμὸς
—	18.	ἀκατάποτον) ἀκαταπάτητον
—	19.	ἔθλασε) ἔθρασεν
—	20.	ἔϛαι) ἔϛη
—	23.	εἴ πως εἶ πληρῶσαι) καὶ πληρώσει
—	25.	Ἀϛραπὴ) Ἄνδρα
XXI.	5.	σιαγόνι) ϛόμα
—	16.	καθορᾷ) καθαρά
—	17.	αὐτȣ͂ς) αὐτοῖς

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XXI. 21. τί) τὸ
— 22. φόνους) σοφοὺς
— 23. ἁπλοσύνης) ἀφροσύνης
— 28. ὅτι) ὥστε
— - ἄρχοντος) ἀρχαῖος
— 29. ἀπαλλοτριώσετε) ἀπολλοτριωθήσεται
— 30. ἀπαχθήσονται) ἀπαχθήσεται
— 33. ἀναρίθμητοι) ἀριθμητοί
XXII. 8. ἐκοίμισας) ἐκόμισας
— 15. ἐπάτησαν) ἐπανέστησαν
— - ἄδικοι) δίκαιοι
— 18. Ὃς δὲ) Ὅτε γε
— 21. δὴ) δὲ
— - εἶτα) ἢ
— 22. δὴ) δὲ
— 23. ποιήσεις) ποίησον
— 24. ὡς πέτρα) ὥσπερ
— 28. σου) σοι
— 29. ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν) ἐταπείνωσας σεαυτὸν
— - ἐρεῖ) ἐρεῖς
— - ὑπερηφανεύσατο) ὑπερηφανευσάμην
XXIII. 2. ἐπ' ἐμῷ στεναγμῷ) στενάζω δὲ ἐπ' ἐμαυτόν
— 4. ἐμπλήσαιμι ἐλέγχων) ἐμπλήσει με ἐλέγχου
— 5. ἀπαγγελεῖ) ἀπαγγέλλει
— 15. ἀπ' αὐτοῦ) ἐπ' αὐτῷ
— 17. πρὸ προσώπου) πρόσωπον
XXIV. 1. Κύριον οὐκ) κύριε
— - ὧραι) ὥρας
— 5, 6. Ἐπ' ἐρήμου) ὑπὲρ ἐμοῦ
— - Ἡδύνθη) ἡδυνήθη
— 7. αὐτῶν) ἑαυτῶν
— 9. ὀρφανὸν) ὀρφανοὺς
— 11. στενοῖς) σκοτεινοῖς
— - δικαίαν) δικαίων
— 17. σκιὰ θανάτου) διεσκέδασεν

Κεφ. Στίχ.

XXIV. 17. σκιᾶς) σκιὰ
— 20. ὀρφανῶν) ὀρφανοῦ
— - αὐτοῦ) αὐτῶν
— 21. εὖ ἐποίησεν) ἐποίκτειραν
— - γύναιον ἠλέησε) ἀγύναιον ἠλέησαν
— 22. κατέστρεψε δυνατοὺς) κατέστρεψαν ἀδυνάτους
— 24. μολόχη) χλόη
XXV. 5. οὐ καθαρὰ) οὐκ ἄμεμπτα
XXVI. 7. βορέαν) βορέᾳ
— 9. ἐκπετάζων) σκέπων
— 11. ἐπετάσθησαν) ἐπεστάθησαν
— 12. ἔτρωσεν) ἔστρωσεν
XXVII. 3. ῥισίν) ῥήμασιν
— 4. τὰ χείλη) τὸ στόμα
— 6. προσέχων) προέχων
— 10. ὡς) πῶς
— - αὐτὸν) αὐτοῦ
— 13. κτῆμα) ὀργὴ
— 15. αὐτοῦ) αὐτῶν
— 18. ἃ συνετήρησε) ὁ πλοῦτος αὐτοῦ
— 19. κοιμηθήσεται καὶ) κοιμηθεὶς
— - ὀφθαλμοὺς) ὀφθαλμὸς
XXVIII. 4. ὁδὸν) οὐδεὶς
— 8. παρῆλθεν) γὰρ ἦλθεν
— 17. οὐκ) οὐχ
— 20. δὲ) δὴ
— 22. εἶπαν) εἶπεν
— 23. Θεὸς) κύριος
— 26. ἔτος ὑετὸν) οὕτως ἰδὼν
— 27. ἴδεν) ἰδὼν
XXIX. 8. στάντες) πάντες
— 14. ἐνδεδύκειν) ἐδεδοίκειν
— 15. τυφλῷ) τυφλῶν
— - χωλῷ) χωλῶν
— 20. μου / - μου } αὐτοῦ
— 25. πενθινοὺς) συνπαθεῖς

Κεφ. Στίχ.

XXX. 4. 5. περικλῶντες) περικυκλοῦντες
— 8. ἀπὸ) ἐπὶ
— 11. ἐξαπέστειλαν). ἐξαπέστειλεν
— 12. πόδας) πόδα
— 15. μοι) μου
— 17. νυκτὸς) νύκτες
— 20. ἔστησα) ἔστησαν
— - κατενόησάς με) κατενόησάν μοι
— 21. Ἐπέβησας) Ἀπέβησαν
— - ἀνελεημόνως) ἀνελεήμονες
— 28. θυμοῦ) φιμοῦ
XXXI. 1. παρθένον) παρθένων
— 2. τί ἐμέρισεν) ἐπεμέρισεν
— - ὑψίστων) ὑψίστου
— 3. Οὐχὶ) Οὐαὶ
— 4. ἐξαριθμήσεται) ἐξαριθμηθήσεται
— 8. φάγοισαν) φάγονται
— 9. ἑταίρου) ἑτέρου
— 10. ἀλέσαι) ἀρέσαι
— 12. ἐπὶ) ἐκ
— - ἡμερῶν) μερῶν
— 18. ὅτι) καὶ
— 24. ἰσχύν) εἰς χοῦν
— 29. εἶπεν ἢ) εἶπον τῇ
— 31. οὐ πλησθῆναι) ἐμπλησθῆναι
XXXII. 1. ἀντειπεῖν) ἀντεῖπεν
— - αὐτοῦ) αὐτῶν
— 2. Ῥὰμ) Ῥαμὰ
— 4. ἡμέραις) ἡμερῶν
— 9. αὐτοὺς) με
— 16. ἐλάλησαι) ἐλάλησα
XXXIII. 11. ξύλῳ) κυκλώματι
— 13. δίκης) δικαιοσύνης
— 14. λαλήσει) λαλῆσαι
— 27. ἀπομέμψεται) ἀποπέμψεται
— 28. ἐλθεῖν) ἐξελθεῖν

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XXXIII. 31. καὶ ἐγὼ) ἵνα
XXXIV. 3. οὖς) νοῦς
— 9. Κυρίῳ) Κυρίου
— 17. σὺ) σοὶ
— - καὶ δίκαιον) εἶναι δίκαιον
— 18. ἀσεβέστατε) ἀσεβέστατοι
— 19. ἐντίμων) ἐντίμου
— - οὐδὲ οἶδεν) οὐκ ἔδωκεν
— - ἁδροῖς) ἀνδρῶν
— - τῷ) τὸ
— 20. παρανόμως, ἐκκλειομένων ἀδυνάτων) ἀνόμοις ἐκκλειομένοις καὶ ἀδυνάτοις
— 22. ἐστὶ) ἔσται
— 31. ἐνεχυράσω) ἐνεχύρασα
— 33. ἐκλέξῃ) ἐκλέξω
— 35. ἐλάλησεν) ἐλάλησας
— - αὐτοῦ) σου
— 37. λογισθήσεται) ἔσται
XXXV. 12. κεκράξονται) κέκραξον
— 14. καὶ) ὃς
XXXVI. 5. Γίνωσκε δὲ) γινώσκω δὲ ἐγὼ
— 6. ἀσεβῆ) ἀσεβῶν
— 7. καὶ ὑψωθήσονται) ὑψωθήσεται
— 16. προσέτι) πρὸς ἐπὶ
— 18. ἔσται) ἥξει
— - ἀδικίαις) ἀδικίας
— 20. ἰσχύϊ) ἰσχὺν
— 21. τοῦτο) τοῦτον
— 28. ἀμυθήτῳ βροτῷ) ἀμυθήτων βροτῶν

Κεφ. Στίχ.
XXXVI. 29. συνῆ ἐπεκτάσεις) συνῆς ἐπέκτασιν
— 30. ἐκτείνει) ἐκτενεῖ
— - ἠδὺ) τὸ τόξον
— - ῥιζώματα) ῥίζωμα
— 33. Φίλῳ) Φίλον
XXXVII. 5. χειμὼν ὑετοῦ) χειμῶνι ἵνα ᾖ ὑετὸς
— - δυναστείας) δυναστείαις
— 7. Εἰσῆλθε) Εἰσῆλθον
— - κοίταις) κοίτης
— 8. αἱ δῖναι) ὀδύναι
— 10. καταπλήσει) καταπλήσει
— 11. Θεεβελαθὼθ εἰς) Τοῖς κατωτάτω θεὶς
— 17. Στερεώσει) στερεωθεὶς
— - ἰσχυρὰ) ἰσχυραὶ
XXXVIII. 6. κρίκοι) στύλοι
— 12. οἶδε) ἐπίδεν
— 16. πηγὴν) γῆν
— 21. Οἶδας) Οἶδα
— - τότε) εἰς τοῦτο
— 25. κυδοιμῷ) κυδοιμῶν
— 26. γῆν) γῆς
— 30. ἄβυσσε) ἀσεβοῦς
— - ἔπηξε) ἔτηξεν
— 32. κώμης) κόμης
— 36. γυναιξὶν) γυναικὶ
— 38. γῆ χωνείᾳ) γῆς κονία
XXXIX. 4. αὐτοῖς) ἑαυτοῖς
— 14. ὠὰ) ὦτα
— 16. ἑαυτῇ) ἑαυτὴν
— 18. καιρὸν) καίρων
— 22. σιδήρου) σίδηρον
— 24. σημανῇ) σημανιεῖ

Κεφ. Στίχ.
XXXIX. 25. ἀλαλάγματι) ἅλματι
— 26. ἔπτηκεν) ἕστηκεν
XL. 3. ἀποποιῇ) ἀποποιοῦ
— - οἴει δὲ) μηδὲ οἴου
— 4. βροντᾷς) βροντᾷ ἴσα
— 5. δὴ ὕψος καὶ) δὲ εἰς ὕψος
— 13. τύχος σιδήρεος) σίδηρος χυτός
— 14. 15. ἀγρῷ) ταρτάρῳ
— 18. ὅτε) ὅτι
— 19. ἐνσκωλιευόμενος) ἐνσκωλιευόμενος
— 20. 21. ψελλίῳ) ψελίῳ
— 25. ἐν αὐτῷ) αὐτὸν
XLI. 1. μοι) σοι
— 3. δυνάμεων) δυνάμεως
— 6. σύνδεσμος) σύνδεσμοι
— - σμυρίτης) σμίριτος
— 11. πυρὶ) Φλογὶ
XLII. 5. Ἀκοῇ) Ἕως
— 10. Ἔδωκε) προσέθηκεν
— - πάντα) τὰ
— 11. ἐκ πρώτου) πρὸ τούτου
— 12. τοῦ) τὸν
— 15. αὐταῖς ὁ πατὴρ) Ἰὼβ ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ
— - αὐτῶν) αὐτοῦ
— 16. τεσσαράκοντα) ἑβδομήκοντα
— - ἃ ἔζη) ζῇ
— 17. Βεὼρ) Σεμφὼρ
— - Γεθαίρ) Γεθθαίμ
— - ὁ Σαυχαίων τύραννος) τοῦ Αὐχίτου τυράννου

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	7.	ἀρχὴ) ἀρετὴ
—	8.	παιδείαν) νόμους
—	13.	κτῆσιν) κτίσιν
—	15.	ἐν ὁδῷ) ὁδοὺς
—	26.	ὑμῶν) ὑμῖν
—	29.	σοφίαν) παιδείαν
—	-	φόβον) λόγον
II.	8.	ὁδοὺς) ὁδὸν
—	9.	ἄξονας) αὔξονας
—	18.	ἄξονας) αὔξονας
—	20.	λείας) λείους
III.	3.	πίστεις) πίστις
—	-	πλακὸς) τὸ πλάτος
—	6.	αὐτὸν) αὐτὴν
—	20.	δρόσον) δρόσους
—	27.	ποιεῖν) ποίει
—	33.	Κυρίου) Θεοῦ
IV.	4.	ἐδίδασκόν με, καὶ ἔλεγον) ἔλεγον καὶ ἐδίδασκόν με
—	24.	ποίησον) ἄπωσον
—	27.	προάξει) προάξαι
V.	3.	χάριν) καιρὸν
—	8.	πρὸς θύρας) προθύραις
—	19.	τῇ ταύτης) ταύτῃ τῇ
—	20.	τῆς) ταῖς
—	-	ἰδίας) ἰδίαις
—	21.	πάσας) σὰς
—	-	αὐτοῦ) αὐτοὺς
VI.	1.	ἐγγυήσῃ) ἐγγυῇ
—	2.	ῥήμασιν) χείλεσιν
—	3.	ἴθι) ἴσθι
—	-	ἐκκλειόμενος) ἐκλυόμενος
—	7.	ἐκείνῳ) ἐκείνου
—	8.	ἐμπορεύεται) ποιεῖται
—	17.	ὑβριστὴς) ὑβριστοῦ
—	22.	συλλαλῇ) συλλαλήσω
—	25.	συναρπασθῇς) συναρπάσῃς
—	30.	πεινῶν) πεινῶσαν
VII.	3.	αὐτοὺς) αὐτοῖς
—	-	πλακὸς) τὸ πλάτος
VII.	8.	ἀλῶντα) λαλοῦντα
—	22.	κεπφωθεὶς) κεφφωθεὶς
—	24.	ῥήμασι) ῥῆσιν
VIII.	6.	ἀνοίσω) ἀνοίγω
—	8.	ῥήματα) κρίματα
—	-	στραγγαλιώδες) στραγγαλῶδες
—	17.	με) χάριν
—	18.	παλαιῶν) πολλῶν
—	19.	κρείσσω) κρεῖσσον
—	20.	δικαιώματος) δικαιοσύνης
—	29.	θεμέλια) θελήματα
—	32.	φυλάξουσιν) φυλάσσοντες
—	33.	παιδείαν) σοφίαν
IX.	12.	τλήσεις) ἀντλήσεις
—	-	διατεταμένην) διατεταγμένην
X.	3.	δικαίου) δικαίαν
—	7.	δικαίου) δικαίων
—	-	ἐγκωμίου) ἐγκωμίων
—	-	ἀσεβῶν) ἀσεβοῦς
—	10.	ὀφθαλμῷ) ὀφθαλμοῖς
—	11.	χείλει) χειρὶ
—	15.	ἀσθενῶν) ἀσεβῶν
—	18.	ἄδικα) δίκαια
—	19.	ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν) ἐκφεύξεται ἁμαρτία
—	24.	ἀπορίᾳ) ἀπωλείᾳ
—	28.	ἀπολεῖται) ὄλλυται
—	29.	ὁδὸς) φόβος
—	32.	ἐπίσταται) ἀποστάζει
XI.	20.	ὁδῷ) ταῖς ὁδοῖς
—	21.	ἄδικος) ἀδίκως
XII.	2.	Κυρίου) Κυρίῳ
—	9.	ἄρτου) ἄρτων
—	13.	ἁμαρτίαν) ἁμαρτίας
—	-	παγίδα) παγίδας
—	-	λύπαις) πύλαις
—	14.	χειρῶν) χειλέων
XII.	17.	ἀπαγγελεῖ) ἀπαγγέλλει
—	18.	μαχαίρᾳ) μάχαιραν
—	20.	βουλευόμενοι) βουλόμενοι
—	22.	Κυρίου) Κυρίῳ
—	24.	εὐχερῶς) ἐχθρῶν
XIII.	12.	ἀγαθή) κακή
—	13.	ὑγιανεῖ) ὑγιαίνει
XIV.	10.	ὕβρει) ὕβριν
—	12.	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	20.	μισήσουσι) μισήσωσιν
—	21.	πένητα) πένητας
—	24.	πλοῦτος) πανοῦργος
—	26.	καταλείψει) καταλείπει
—	27.	Φόβος) Πρόσταγμα
XV.	2.	ἀναγγελεῖ) ἀναγγέλλει
—	13.	οὔσης, πνεῦμα) οὖσα
—	25.	ἔστησεν) ἐστήρισεν
—	28.	Καρδία) Καρδίαι
—	-	μελετήσει) μελετῶσιν
—	-	ἀποκριθήσεται) ἀποκρίνεται
—	33.	αὐτῇ) αὐτῷ
—	-	προπορεύεται δὲ ταπεινοῖς) προσπορεύεται ταπεινοὺς
XVI.	11.	Κυρίῳ) Κυρίου
—	16.	χρυσίου) χρυσίῳ
—	17.	κακοῦ) κακῶν
—	19.	πραΰθυμος) πρόθυμος
—	-	ὑβριστῶν) ὕβρεως
—	21.	ἀκούσονται) ἀκούονται
—	27.	θησαυρίζει) ὀρύσσει
—	30.	ὁρίζει) ὀργίζει
XVII.	3.	Κυρίῳ) Θεῷ
—	7.	περισσὰ) πιστὰ
—	11.	ἐγερεῖ) ἐγείρει
—	13.	ἐκ τοῦ οἴκου) εἰς τοὺς οἴκους
—	16.	γὰρ σοφίαν) δὲ σοφίας

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.
XVII. 19. χαίρει) κεῖρε
— 24. συνετῷ) συνετὸν
— - σοφὸν) σοφῷ
— - ἄκρῳ) ἄκρα
— 25. αὐτόν) αὐτῷ
XVIII. 4. ἀναπηδῶν) ἀναπηδύει
— 6. αὐτὸν) αὐτὰ
— 11. ἐπισκιάζει) ἐπισκιάσει
— 18. κλῆρος) σιγηρὸς
XIX. 5. ἐγκαίων ἀδικίας) ἐγκαλῶν ἀδίκως
— 6. ὄνειδος) ἄδικος
— 10. δυναστῶν) δυναστεύειν
— 11. Νοήμων) Ἐλεήμων
— 14. μερίζουσι) μερίζουσιν
— 17. Κυρίῳ) Θεῷ
— 28. καθυβρίσει) καθυβρίζει
— - κρίσεις) κρίσις
— 29. ὤμοις ἀφρόνων) ὁμοίως ἄφροσιν
XX. 2. αὐτὸν) ἑαυτὸν
XXI. 17. οὐ πλουτήσει) εἰς πλοῦτον
— 19. γῇ) τῇ
— 20. δώματος) στόματος
— 22. Πόλεως ὀχυρᾶς) Πόλεις ὀχυρὰς
— 26. ἐλεεῖ) ἐλεᾷ
XXII. 8. ἀγαπᾷ) εὐλογεῖ
— 12. διατηροῦσιν) διατηρήσουσιν
— 21. λόγους) λόγοις
— - σοι) σε
— 23. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ
— - ῥύσει τὴν) ῥύσῃ σὴν
XXIII. 8. ἐξεμέσῃ) ἐξεμέσει
— 16. ἐνδιαθρύψει) ἐνδιατρίψῃ
— 18. ταῦτα) αὐτὰ
— 24. ἐκτρυφήσει) ἐκτρέφει
— - εὐφρανθήσεται) εὐφραίνεται

Κεφ. Στίχ.
XXIII. 28. Οὗτος) οὕτως
— 29. ἀηδεῖς) ἀηδίαι καὶ
— - πελιδνοὶ) πέλειοι
XXIV. 11. ἐκπρίου) ἐκπρίω
— 12. ἀποδώσει) ἀποδίδωσιν
— 14. αἴσθησις) αἰσθήσῃ
— 15. δικαίου) δικαίων
— 20. πονηρῷ) πονηρῶν
— 22. ἀνθρώπους) ἀνθρώπου
— 3. ἁγίων) ἀνθρώπων
— 4. τί ὄνομα τῷ τέκνῳ) τοῖς τέκνοις
— 14. ἀσθενεῖς) ταπεινοὺς
— 26. ἀγαθοὺς) σοφοὺς
— 32. ἐκδέξασθαι) ἐκλέξασθαι
— 3. σὸν πλοῦτον) σου πλοῦτον
XXV. 2. κρύπτειν) κρύπτει
— - τιμᾶν πρόσταγμα) τιμᾷ προστάγματα
— 14. ὁ καυχώμενος) οἱ καυχώμενοι
— 15. βασιλέως) βασιλεῦσιν
— 18. ἀκιδωτόν) ἀκηλίδωτον
— 21. ψώμιζε) τρέφε
— 22. ἀνταποδώσει) ἀνταποδίδωσι
XXVI. 3. παρανόμων) παρανόμῳ
— 6. πίεται) ποιεῖται
— 7. παροιμίαν) παρανομίαν
— 18. πειρώμενοι) ἰώμενοι
— 24. ἀπονεύει) ἐπινεύει
— 28. ἀκαταστασίαν) ἀκαταστασίας
XXVII. 2. ὁ) τὸ
— 6. ἱκέσια) ἑκούσια
— 11. μου) σου
— 12. ἐπελθόντες) ἐλθόντες
— 13. λυμαίνεται) λοιμαίνεται
— 17. ἑταίρου) ἑτέρου
— 24. οὐκ εἰς) οὐ
— 25. χλωρῶν) χλωρῷ

Κεφ. Στίχ.
XXVIII. 10. ἄμωμοι διελοῦνται) ἄνομοι διελεύσονται
XXIX. 1. ἐστιν) ἔσται
— 2. Ἐγκωμιαζομένων) Ἐγκωμιαζομένου
— - δικαίων) δικαίου
— 10. μισήσουσιν) ζητήσουσιν
— 13. ἀλλήλοις) ἀλλήλων
— 22. ἁμαρτίαν) ἁμαρτίας
XXX. 11. αὐτῇ) αὐτὴν
— 14. βίον) πλοῦτον
— 21. χιονίζῃ) χρονίζῃ
— - αὐτῇ) αὐτῆς
— - δίσσα) δίσσας
— 26. προσηκόντως) προσεχόντως
— 28. ἀνέστησαν) ἀνέστησεν
— 29. δύναμιν) δυνατὰ
— 30. εὐσεβὴς) συνετὴ
— 31. χειρῶν) χειλέων

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗΣ

Κεφ. Στίχ.
I. 6. βορρᾶν) βοῤῥᾶ
— 7. ἔστιν) ἔσται
— 11. γενησομένοις) γενομένοις
— - ἔσται αὐτοῖς) ἔστιν αὐτῶν
— 14. σὺν πάντα) σύμπαντα
— 17. περιφορὰν) παραβολὰς
— 18. προστιθεὶς γνῶσιν) προστιθεὶς γνώσει
II. 3. ἐν) εἰ ἡ
— - ἑλκύσειν εἰς) ἑλκύσει ὡς
— - ἀφροσύνη) εὐφροσύνῃ
— 8. οἰνοχόον) οἰνοχόους
— 19. ἐξουσιάσεται) ἐξουσιάζεται
— 21. οὐ) ὅτι

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
II.	21.	δώσει αὐτῷ) δώσει αὐτὸν
—	24.	ὃ φάγεται) ὃς φάγεται
—	25.	φείσεται) πίεται
III.	10.	περισπασμὸν) πειρασμὸν
—	11.	Σὺν πάντα) Σύμπαντα
—	-	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	14.	αὐτῷ) αὐτῶν
—	-	ἀπ' αὐτοῦ) ἀπ' αὐτῶν
—	15.	γενόμενον) γεννώμενον
—	16.	τοῦ δικαίου) τῶν δικαίων
—	-	ἀσεβὴς) εὐσεβὴς
—	18.	τοῦ δεῖξαι) τοῦτο δεῖξαι
IV.	4.	σὺν πάντα) σύμπαντα
—	-	ἑταίρου) ἑτέρου
—	8.	περισπασμὸς) πειρασμὸς
—	10.	ἐγερεῖ) ἐγείρει
—	14.	δεσμίων) δεσμῶν
—	15.	σὺν πάντας) σύμπαντας
—	-	στήσεται) ἀναστήσεται
V.	2.	περισπασμοῦ) πειρασμοῦ
—	7.	αὐτοῖς) αὐτῆς
—	9.	αὐτῷ) αὐτοῦ
—	10.	τίς) τί
—	15.	αὐτῷ) αὐτοῦ
—	18.	ἐξουσίασεν αὐτῷ) ἐξουσίασεν αὐτὸν
—	19.	πολλὰ) πολλὰς
VI.	2.	ἐπιθυμήσει) ἐπιθυμεῖ
—	-	αὐτόν) αὐτά
—	4.	πορεύσεται) πορεύεται
—	5.	ἀνάπαυσις) ἀναπαύσεις
—	8.	Διατί) Διότι
—	10.	Εἴ) ἢ
—	-	κέκληται) κέκληκεν
VII.	3.	ἢ τὸ) ἢ ὅτι
—	-	εἰς καρδίαν) ἐν καρδίᾳ
—	9.	λόγου) λόγων
—	15.	τούτῳ) τοῦτο
VII.	19.	ἀνῆς) μιάνης
—	23.	ὅπως) ὅτι ὡς
—	26.	σκληρίαν) ὀχληρίαν
—	27.	δεσμοὶ εἰσι χεῖρες) δεσμὸς εἰς χεῖρας
—	30.	Θεὸς) Κύριος
VIII.	7.	αὐτῷ) αὐτοῖς
—	8.	ἐν ἡμέρᾳ θανάτου) ἡμέρας θανάτου
—	12.	αὐτῷ) αὐτῶν
—	16.	περισπασμὸν) πειρασμὸν
—	-	βλέπων) βλέπειν
—	17.	μοχθήσῃ) ποιήσῃ
IX.	5.	ἐπελήσθη) ἐπλήσθη
X.	14.	γενησόμενον) γενόμενον
—	15.	τῶν ἀφρόνων κοπώσει) τοῦ ἄφρονος σκοτώσει
—	17.	ἐλευθέρων) ἐλευθέρου
—	18.	στάξει) στενάξει
XI.	4.	σπερεῖ) σπείρει
—	6.	εἰς ἑσπέραν) ἐν ἑσπέρᾳ
—	-	ἀγαθά) ἀγαθόν
XII.	4.	θύρας) θύραν
—	-	φωνῆς) φωνῇ
—	9.	ἔτι) ὅτι
—	11.	πεφυτευμένοι) πεπυρωμένοι

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΣΜΑ) ΑΣΜΑΤΑ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	3.	ὄνομά σου) ὄνομά σοι
—	4.	Εἵλκυσάν με) Εἵλκυσάν σε
—	6.	ἐφύλαξα) ἐφύλαξαν
—	7.	κοιτάσεις) κοιτάζεις
—	8.	σοὶ) σὺ
—	9.	ἐν) ἐπ'
—	10.	ὁρμίσκοι) ὁρμίσκος
—	15.	ὀφθαλμοί) ὀφθαλμός
II.	5.	ἀμόραις) μύροις
—	9.	δικτυωτῶν) δικτύων
—	12.	τῆς τρυγόνος) τοῦ τρυγόνος
II.	13.	σοι) σὺ
IV.	2.	αὐταῖς) αὐτοῖς
—	9.	τραχήλων) τραχήλου
—	16.	αὐτοῦ) μου
V.	1.	ἀγρίν) ἄρτον
—	12.	πληρώματι) πληρώματα
—	13.	φυταλιαὶ) φιάλες
VI.	1.	αὐτοῦ) μου
—	-	φυταλιὰς) φιάλας
—	5.	αὐταῖς) αὐτοῖς
—	8.	τεκούσῃ αὐτήν) τεκούσῃ αὐτῆς
—	10.	γενήμασιν) γενήματι
VII.	1.	Ναδάβ) 'Αμιναδάβ
—	2.	θημωνία) θιμονία
VIII.	1.	μοι) με
—	5.	ἐπιστηθιζομένη) ἐπιστηριζομένη
—	6.	σκληρὸς) σκληρὸν
—	9.	ἐπάυλεις) ἐπάλξεις
—	11.	ἐγενήθη) ἐγενήθην
—	14.	ἀρωμάτων) κοιλωμάτων

ΣΟΦΙΑ ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

Κεφ.	Στίχ.	
I.	2.	ἀπιστοῦσιν) πιστεύουσιν
—	5.	παιδείας) σοφίας
—	13.	ἀπωλείᾳ) ἀγγελείᾳ
II.	23.	ἀϊδιότητος) ἰδιότητος
III.	13.	ἁγίων) αὐτῶν
—	14.	θυμηδέστερος) θυμηρέστερος
IV.	15.	ἐκλεκτοῖς) ὁσίοις
—	-	ὁσίοις) ἐκλεκτοῖς
—	16.	καμὼν) θανὼν
—	-	νεότης) νεότητος
V.	3.	στενάζοντες) στενάξονται
—	23.	συγκλύσουσιν) συγκλύσουσιν
VII.	3.	ἧκα) ἶσα
—	4.	ἀνετράφην) ἀνεστράφην
—	9.	αὐτῇ) αὐτὴν
—	21.	ἀφανῆ) ἐμφανῆ
—	25.	εἰλικρινής) εἰλικρινείας
—	28.	οὐδένα) οὐδὲν

Κεφ. Στίχ.
VIII. 4. εὑρετὶς) αἱρετὶς
— 6. ἐράζεται) ἐργάζεται
— 8. πολυπειρίαν) πολύπειραν
IX. 8. κατασκηνώσεως) κατασκηνέσεως
X. 10. ηὑπόρισεν) εὐπόρησεν
— - πόνους) κόπους
— 17. ὁσίοις μισθὸν) μισθὸν ὁσίοις
— 19. κατέκλυσεν) κατέκλυσαν
XI. 1. αὐτῶν) αὐτοῦ
— - προφήτου ἁγίου) προφητῶν ἁγίων
— 16. κνώδαλα) κνώδαλα
— 19. νεοκτίστους) νεοκτίστου
— - λικμωμένους) λιχμωμένους
— 25. οὐδὲν) οὐδένα
— 26. διέμεινεν) ἔμεινεν
XII. 2. πιστεύσωσιν) πιστεύσωμεν
— 14. ἀπώλεσας) ἐκόλασας
— 17. ὁ) ὅτι
XIII. 6. ἐπὶ) ἔτι
— 12. ἑτοιμασίαν) ὑπηρεσίαν
— 13. συνέσεως) ἀνέσεως
— 14. ἐρυθήνας) ἐρυθηνὸς
XIV. 15. ποτε) ποτὲ
— 20. εὔχαρι) εὐχαρὲς
— 28. ἐπιορκοῦσι) ἐφιορκοῦσιν
— 30. ἄδικα) δίκαια
XV. 5. ἄφρονι) ἄφροσιν
— - ἄπνουν) ἄγνουν
— 9. ἀντερείζεται) ἀντερείδεται
— 13. εὔθραυστα) εὔθραστα
— 17. σεβασμάτων) σεβημάτων
— 18. ἔνια) ἀνοία
XVI. 3. εἰδέχθειαν) δειχθεῖσαν
— 6. σύμβολον) σύμβουλον
— - νόμου) νόμον
— 11. ἐνεκεντρίζοντο) ἐγκεντρίζοντο
— 12. πάντα) πάντας
— 17. δικαίων) δικαίοις

Κεφ. Στίχ.
XVI. 18. ἐλαύνονται) ἐλαύνωνται
— 20. ἴχοντα) ἰχύοντα
— 21. ἀπόσταξις) ὑπόστασις
— 26. καρπῶν) ἀνθρώπων
XVII. 4. μυχὸς) μῦθος
— 9. ἐκσεσοβημένοι) ἐκπεφοβημένοι
— 10. ἰδίῳ) ἰδίως
— - προείληφε) προσείληφεν
— 12. τῇ ἀγχινοίᾳ) τὴν ἄγνοιαν
— 13. ἀδύτου) ἀδυνάτου
— 18. ἀπηνεστάτων) ἀπηνέστατος
— 20. ἐπετέτατο) ἐπέτατο
XVIII. 3. ξενιτείας) ξενητίας
— 4. ἐκεῖνοι) ἐκείνου
— 5. τὸ) τὸν
— 8. ᾧ) ὡς
— - παρακαλεσάμενος) προσκαλεσάμενος
— 10. διεφέρετο) διεφένετο
— 16. ἐπιταγὴν) ὑποταγὴν
— 18. ἔθνησκεν) ἔθνησκον
— - ἐνεφάνιζεν) ἐνεφάνιζον
— 24. λίθου) λίθων
XIX. 10. ἐνύδρων) ἀνύδρων
— 13. ἀγνῶτας) ἀγνοοῦντας
— 20. οὐδ' ἔτηκον) οὐδὲ τηκτὸν

ΣΟΦΙΑ ΙΗΣΟΥ ΥΙΟΥ ΣΙΡΑΧ

Κεφ. Στίχ.
27. εὑρὼν) εὗρον
28. ἐφόδιον) ἀφόμοιον
I. 17. αὐτῶν) αὐτῆς
— - αὐτῶν) ἀπὸ τῶν
— 25. παραβολαὶ) παραβολὴ
— - ἁμαρτωλῷ) ἁμαρτωλοῦ
II. 15. οὐκ ἀπειθήσουσιν ῥημάτων αὐτοῦ) ζητήσουσιν εὐδοκίαν αὐτοῦ
III. 8. αὐτῶν) αὐτοῦ
IV. 13. εὐλογήσει) εὐλογεῖ

Κεφ. Στίχ.
IV. 16. ἐμπιστεύσῃ) ἐμπιστεύσει
— 17. παιδείᾳ) παιδιᾷ
VI. 1. κληρονομήσεις) κληρονομήσει
— 3. ξύλον) φύλλον
— 9. ἔχθραν) ἐχθρὸν
VII. 6. ἰχύσῃς) ἰχύσεις
— 9. ἐπόψεται) ἐπόψομαι
— 18. διαφόρου κατὰ μηδὲ ἓν) ἀδιαφόρου
— 24. αὐτὰς) αὐτὰ
— 27. καρδίᾳ) δυνάμει
VIII. 5. ἐπιτιμίοις) ἐπιτίμοις
IX. 7. ἐρημίαις) ἐρήμοις
— 8. κεχαριτωμένης) εὐμόρφου
— 13. παγίδων) παγίδος
— 14. τοῦ) τῷ
— 17. ἐπαινεθήσεται) ἐπαινεθήσεται
X. 7. ἄδικα) ἀδικία
— 10. ἐῤῥίψαι) ἐῤῥίψα
XI. 1. καθίσει) καθήσει
— 11. τόσῳ) πόσῳ
— 21. πλουτίσαι) πλουτῆσαι
— 22. ἐν μισθῷ) ἐμμέσῳ
— 25. ἡμέρᾳ ἀγαθῶν) ἡμέρᾳ ἀγαθῇ
— 31. αἱρετοῖς) ἑτέροις
XII. 5. εὑρήσει σε) εὑρήσεσιν
— 6. ἀποδώσει) ἀποδῷ εἰς
— 14. συμφυρόμενον) συμφερόμενον
— 17. ἐκεῖ πρότερον) πρότερον ἐκεῖ
XIII. 6. ἐρεῖ) ἐρεῖς
XIV. 6. βασκαίνοντος) βασκάνοντος
— 8. ὀφθαλμῷ) ὀφθαλμὸν
— 9. μερίδος) μερίδα
— 16. ἁγίασον) ἀπότισον
— - τρυφὴν) τρυφῆς
— 20. μελετήσει) τελευτήσει
— 24. πήξει) πήσει
— 27. ὑπ') ἀπ'

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
XV.	1.	αὐτήν) αὐτόν
—	4.	στηριχθήσεται) στηριθήσεται
—	17.	εὐδοκήσῃ) εὐδοκήσει
—	19.	ἀνθρώπου) αὐτοῦ
—	20.	ἔδωκεν) ἔδωσεν
XVI.	5.	οὓς μου) οὓς σου
—	7.	ἐξιλάσατο) ἐξιλᾶτο
—	11.	δυνάστης) δυναστῶν
—	12.	κρίνει) κτίνι
—	21.	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	23.	μάταια) ταῦτα
—	27.	ἐπόνεσαν) ἐπείνασαν
—	30.	ψυχὴ) ψυχὴν
XVII.	3.	ἑαυτὸν) ἑαυτοὺς
—	10.	διηγῶνται) διηγοῦνται
—	11.	ἐκληροδότησεν αὐτοῖς) ἐκληροδέτησεν αὐτοὺς
—	15.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	-	ὀφθαλμῶν αὐτοῦ) ὀφθαλμῶν αὐτῶν
—	19.	αὐτῶν) αὐτοῦ
—	-	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	23.	κεφαλὴν αὐτῶν) κεφαλὴν αὐτοῦ
XVIII.	7.	ἄρχεται) ἔρχεται
—	10.	χίλια) ὀλίγα
—	14.	ἐλεεῖ) ἐλεᾷ
—	17.	οὐκ) οὐχ
—	31.	χορηγήσῃς) εὐδοκήσεις
—	-	ποιήσει σε) ποιήσεις
—	32.	μηδὲ) μὴ
XIX.	3.	σῆψις) σήπη
—	6.	κακίᾳ) καρδίᾳ
—	9.	μισήσει) μασήσει
—	14.	εἰ) ἢ
—	16.	ὀλισθαίνων λόγῳ) ὀλισθανὼν
—	23.	πανουργία) πονηρία
—	27.	ἐθελοκωφῶν) ἑτεροκωφῶν
—	30.	αναγγέλλει) ἀναγγελεῖ
—	-	αὐτοῦ) ἐμοῦ
XX.	7.	ἄφρων) ἀφιὼν
—	8.	λόγῳ) λόγον
XX.	9.	ἐυοδία) εὐωδία
—	15.	ἀπαιτήσει) ἀποτίσει
—	22.	ἀπολεῖ) ἀπολύει
—	26.	ψευδοῦς) ψεῦδος
—	27.	προάξει) προσάξει
XXI.	6.	Κύριον) τὸν Θεὸν
—	-	ἐπὶ καρδίαν αὐτοῦ) ἐν καρδίᾳ
—	7.	ὀλισθαίνειν) ὀλισθανεῖν
—	9.	συναγωγὴ) εἰσαγωγὴ
—	12.	πικρίαν) παιδείαν
—	15.	τοῦ νώτου) τῶν ὤτων
—	19.	ἀνοήτοις παιδεία) ἀνομία τοῦ παιδίου
—	24.	ἀτιμίᾳ) ἀτιμίαν
—	25.	πολυλάλων τὰ ἐκαυτῶν διηγήσονται) ἀλλοτρίων ἐν τούτοις βαρυνθήσεται
XXII.	7.	βαθέως) βαθέου
—	11.	ἥδιον) ἴδιον
—	13.	ἀκηδιάσῃς) κηδιάσῃς
—	18.	Χάρακες) Χάλικες
—	23.	ἐν τοῖς) ἐπὶ τοῖς
XXIII.	2.	ἐπιστήσει) ἐπιστήσῃ
—	-	παιδείαν) παιδείας
—	5.	Ἐλπίδας κενὰς καὶ ἐπιθυμίας) ἐπιθυμίαν
—	16.	πληθύνουσιν) πληθύνωσιν
—	21.	οὗ) ὃς
—	-	πιασθήσεται) κολασθήσεται
—	23.	ὑψίστου) ὑψίστῳ
—	26.	καταλείψει) κατάλειψις
XXIV.	1.	καυχήσεται) καυχήσονται
—	3.	ὁμίχλη) ὁμίχλην
—	14.	Ἐνγαδδί) αἰγιαλοῖς
—	15.	διέδωκα) δέδωκα
—	-	χαλβάνη) χαρβάνη
—	23.	νόμος) νόμον
—	29.	βουλὴ αὐτῆς) βουλὴ αὐτοῦ
—	32.	ἐκφανῶ αὐτὴν) ἐμφαίνω αὐτὰ
—	33.	γενεὰς) γενεὰν
XXV.	7.	ἐπὶ γλώσσης) ἀπὸ γλώσσης
—	11.	ἀγάπησις) φόβος
—	-	αὐτῆς) αὐτοῦ
—	16.	εὐδοκήσω) εὐδόκησου
XXVI.	1.	διπλάσιος) διπλάσιον
—	5.	ἐδεήθην) ἐφοβήθην
—	9.	μετεωρισμῷ) μετεωρισμοῖς
—	18.	χρύσεοι) χρύσεως
—	-	πτέρναις) στέρνοις
XXVII.	6.	καρδίαν) καρδία
—	22.	Διανεύων) Καὶ ἐννεύων
—	-	αὐτοῦ) αὐτῶν
—	24.	αὐτῷ) αὐτοῖς
—	27.	αὐτὸν) αὐτὰ
XXVIII.	1.	διατηρῶν διατηρήσει) διαστηριῶν διαστηρίσει
—	7.	διαθήκης) διαθήκην
—	12.	ἐκπορεύεται) ἐξελεύσεται
—	18.	οἱ πεπτωκότες) ὁ πεπτωκὼς
—	19.	ἀπὸ προσώπου) ἀπ'
XXIX.	13.	ἀλκῆς) ὁλκῆς
XXX.	4.	ὡς ἐκ) ἐκ ὡς
—	7.	Περιψήχων) Περιψύχων
—	30.	σε) σὺ
—	31.	τῆς ψυχῆς) ἡ ψυχὴ
—	-	αὐτοῦ) αὐτῷ
XXXI.	9.	πεπλανημένος) πεπαιδευμένος
—	21.	ἐπιδεομένων) ἐπενδεομένων
—	22.	ὁ ἀποστερῶν) καὶ ἀποστερῶν
—	23.	ὠφέλησαν) ὠφέλησεν
XXXII.	1.	θυσιάζων) θυσία
—	10.	αὐτοῦ) σου
—	18.	ἀδίκων) δικαίων
XXXIV.	1.	ἀφιστᾷ) ἀφίσατο
—	2.	ἀπωθήσει) ἀπαιτήσει
—	-	ὕπνον) ὕπνος

Digitized by Google

Κεφ. Στίχ.

XXXIV. 5. αὐτῆς) αὐτὸς
— 11. ἐκκλησίᾳ) σοφίᾳ
— 20. χολέρα) χολέρας
— 21. μεσοπορῶν, ἔμεσον) μεσοπωρῶν
— 22. ἔργοις) λόγοις
— 29. πινόμενος) γινόμενος
XXXV. 3. ἀκριβείᾳ ἐπιστήμης) ἀκριβεῖ ἐπιστήμῃ
— 9. ὅπου γέροντες) ἑτέρου λέγοντος
— 11. ῥαθύμει) ἀθύμει
— 12. ἐν ἁμαρτίαις καὶ) ἁμαρτήσῃς
XXXVI. 6. ὀχείαν) ὀχεῖον
— 12. ἐταπείνωσεν) πρὸς αὐτὸν ἤγγισεν
— 15. κατακληρονόμησον) κατεκληρονόμησα
— 17. ἱκετῶν) οἰκετῶν
XXXVII. 2. ἔχθραν) ἐχθρόν
— 5. πολεμίου) πολέμου
— 6. αὐτοῦ) αὐτῷ
— 8. σκληρὸν) κλῆρον
— 11. ἐπετείου) ἐπαιτίου
— 18. αὐτῶν) αὐτῷ
— 22. ἐπαινετοί) ἐπὶ στόματος πιστοί
XXXVIII. 7. πάντα) πᾶν
— 19. κατάρᾳ) κατὰ
— 25. Τί σοφισθήσεται) τίς ὀφθήσεται
— - κέντρῳ) κέντρου
— 28. καὶ ἄκμονος κναίει) κενιεῖ
XXXIX. 1. διανοουμένου) διανοουμένῳ
— 8. ἐκφανεῖ) ἐκφαίνει
— - διαθήκης Κυρίου) Κυρίου διαθήκης
— 11. ἀναπαύσηται) ἐμμείνῃ
— - ἐμμείνῃ) παύσηται
— 17. αὐτῶν) αὐτοῦ
— 26. πυροῦ) πυρὸς
— 31. χρείαις) χεῖρας

Κεφ. Στίχ.

XL. 1. ἐπιστροφῆς) ἐπιταφῆς
— 2. διὰ λογισμοὺς) τοὺς διαλογισμοὺς
— - ἡμέρας) ἡμέρα
— 3. ἐν δόξῃ καὶ ἕως) ἐνδόξου ὡς
— 4. ὑάκινθον) ὑακίνθινον
— 11. ἀναστρέφει) ἀναστρέψει
— 14. ἐκλείψουσιν) ἐκθλίψουσιν
— 18. ἀμφότερα) ἀμφοτέρας
— 24. ῥύσεται) ῥύεται
XLI. 19. λήθης) ἀληθείας
XLII. 3. ἑταίρων) ἑτέρων
— 5. ἀδιαφόρου) διαφόρου
— - αἱμάξαι) αἱμάξας
— 8. ἐσχατογήρου κρινομένου) ἐσχατογήρῳ κρινομένῳ
— 9. μέριμνα αὐτῆς) μέριμνα αὐτοῦ
— 11. ἔγκλητον) ἔκκλητον
XLIII. 2. διαγγέλλων) διαγγελῶν
— 6. στάσει) πᾶσιν
— - ἀνάδειξις) ἀνάδειξιν
— 8. αὐξανομένη) αὐξανόμενος
— 11. αὐτὸ) αὐτὸν
— 15. νεφέλας) νεφέλαις
— 17. γῆν) γῆ
— 23. ἐν αὐτῇ νήσους) αὐτὴν Ἰησοῦς
— 25. κτίσις κητῶν) κτῆσις κτηνῶν
— 26. εὐοδεῖ ἄγγελος) εὐοδία τέλος
XLIV. 2. τῇ μεγαλωσύνῃ) τὴν μεγαλωσύνην
— 3. αὐτῶν) αὐτοῦ
— - βουλευταὶ) βουλεύεται
— 5. ἐγγραφῇ) ἐν γραφῇ
— 13. ἐξαλειφθήσεται) ἐγκαταλειφθήσεται
— 23. διέστειλε) διέστησεν
XLV. 1. Ἠγαπημένος) Ἠγαπημένον

Κεφ. Στίχ.

XLV. 1. Μωσῆς) Μωσῆν
— 7. περιστολὴν) περιστολῇ
— 10. ἀληθείαις) ἀληθείας
— 16. εὐωδίαν) εὐωδίᾳ
— - αὐτοῦ) σου
— 17. τὰ μαρτύρια) μαρτυρίαν
— 22. αὐτοῦ) σου
— 24. προστατεῖν) προστάτην
— - λαοῦ) λαῷ
— 25. κατὰ) καὶ
— - κληρονομίας) κληρονομία
— - Ἀαρὼν) αὐτῷ
— 26. Δῴη) δοίη
XLVI. 7. ἐκκλησίας) ἐχθροῦ
— 9. κατέχεν) καὶ
XLVII. 4. χεῖρα) χεῖρας
— 17. ἑρμηνείαις) ἐρημίαις
— 18. μόλιβδον) μόλιβον
— 20. κατανυγῆναι) κατενύγην
— 25. ἕως) ὡς
XLVIII. 9. λαίλαπι) λαμπάδι
— 10. ἐν ἐλεγμοῖς) ἐλεγμὸς
— 11. κεκοιμημένοι) κεκοσμημένοι
— - ζωῇ) ζωῆς
— 12. ὡς) ὃς
— - πνεύματος αὐτοῦ) πνεύματος ἁγίου
XLIX. 3. καρδίαν) ὁδὸν
— 5. Ἔδωκεν) Ἔδωκαν
— 6. Ἱερεμίου) Ἰηρεμίου
— 8. Ἰεζεκίηλος) Ἰεζεκιὴλ ὃς
— 12. οἶκον) πύργον
— 13. ἐν ἐκλεκτοῖς ἦν Νεεμίας, οὗ) Νεεμίου
— 14. ἀνελήφθη) μετετέθη
L. 4. ἐν πολιορκήσει) ἐμπολιορκῆσαι
— 11. καυχήματος) καύματος
— 18. ἤχῳ ἐγλυκάνθη) οἴκῳ ἐμεγαλύνθη
— 20. χεῖρας) χεῖρα

Digitized by Google

Κεφ.	Στίχ.	
L.	20.	Κυρίου) Κυρίῳ
—	21.	ἐδευτέρωσαν ἐν) ἐδευτέρωσεν ἐπὶ
—	-	ἐπιδέξασθαι) ἐπιδείξασθαι
—	24.	ἡμέραις ἡμῶν) ἡμέραις αὐτοῦ
—	27.	ἐχάραξεν) ἐχάραξα
LI.	1.	Ἐξομολογήσομαι) ἐξομολογοῦμαι
—	3.	ἑτοίμων) ἕτοιμον,
—	9.	ὑπὲρ θανάτου) ἀπὸ ἀθανάτου
—	12.	ἐξεῖλου με ἐκ) ἐξελοῦμαι ἐκ
—	15.	ὡς) ἕως
LI.	19.	Διαμεμάχηται) διαμεμάχισται
—	-	διηκριβωσάμην) διηκριβησάμην
—	20.	καθαρισμῷ) καιρῷ θερισμοῦ
—	23.	αὐλίσθητε) αὐλισθήσεσθε

Digitized by Google

BIBLIOTHEQUE CANTONALE ET UNIVERSITAIRE
LAUSANNE
Digitized by Google

[redacted]oogle